Holy Bible

Aionian Edition®

Dai Cangcim Kthai

Daai Chin Bible

Holy Bible Aionian Edition ®
Dai Cangcim Kthai
Daai Chin Bible

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 4/18/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0
The Word for the World International, 2018

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Daai at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Daai at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Mahte 1
Makuh 27
Luhka 44
Johan 71
Ngsäea Khut 92
Romah 119
1 Korintuh 131
2 Korintuh 143
Kalatih 151
Ephet 156
Philipih 160
Kolawte 163
1 Thesalonikah 166
2 Thesalonikah 169
1 Timoti 171
2 Timoti 174
Tihtuh 177
Philimon 179
Hebru 180
Jakuk 189
1 Pita 192
2 Pita 196
1 Johan 199
2 Johan 203
3 Johan 204
Judah 205
Malam Mdannak 206

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

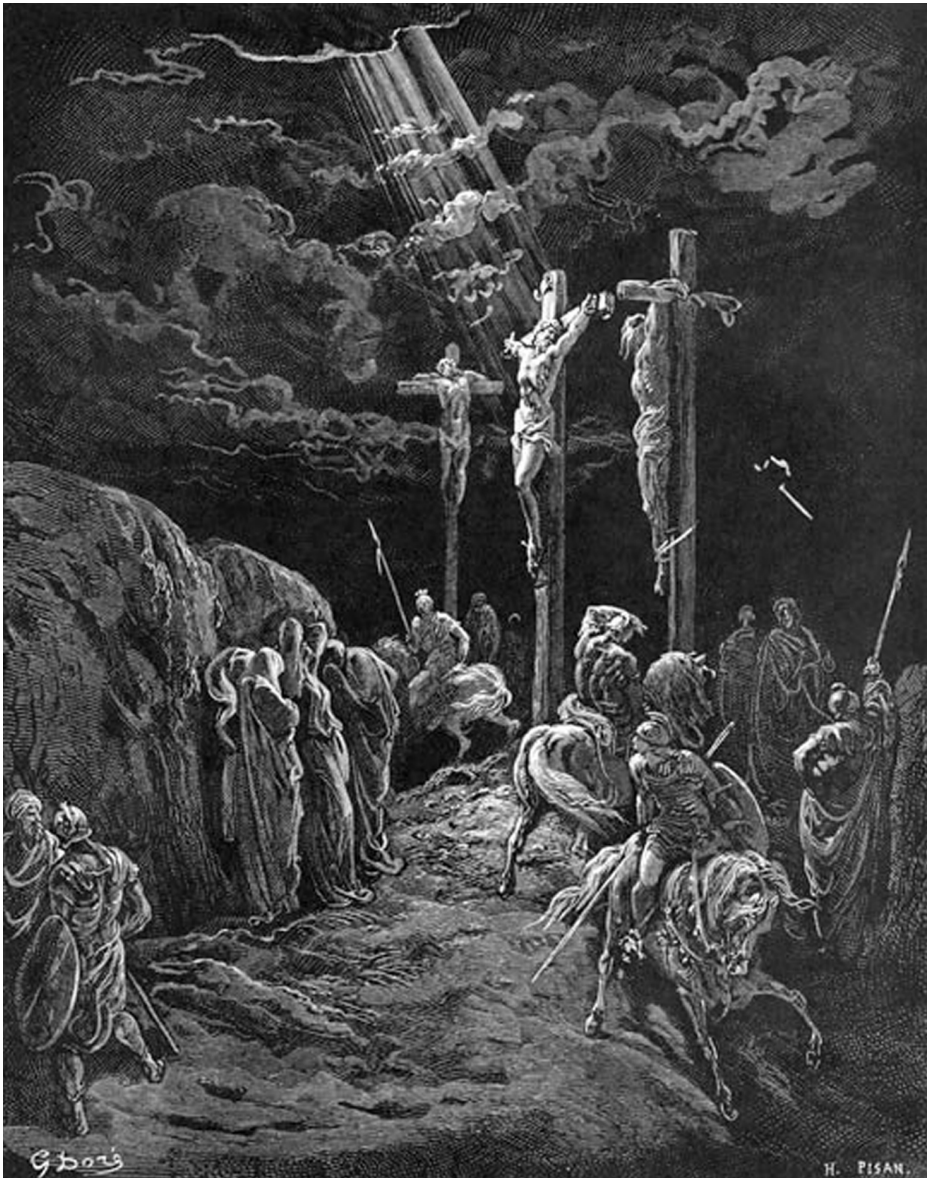

Jesuh naw, "Ka Pa aw, jah mhläta; i ami pawh am ksing hei ve u," a ti.
Acunüng, a suisak he cung kphawng u lü ami jah ngpaiei.
Luhka 23:34

Mahte

1 Hin cun Davita capa, Abrahama capa, Jesuh
Khritawa ksawn tähnak cajina kyaki. **2** Abrahama
ca Isak, Isaka ca Jakop, acunüng Jakop naw Judah
ja a bena he a jah canak. **3** Judah naw Tamari am
Pereh ja Sherah a jah canak, Pereh naw Heron ca
na lü, acunüng Heron naw Ram a canak. **4** Rama
ca Aminadap, Aminadapa ca Nashon, Nashona ca
Salmon. **5** Salmon naw Rahap am Bozah a canak,
Bozah naw Rutah am Obet a canak, Obet naw Jise
a canak. **6** Jise naw Sangpuxang Davit a canak.
Sangpuxang Davit naw Sangpuxang Solamon a
canak, a nu cun Urijaa khyu Davit naw a khämbea
kyaki. **7** Solamona ca Rehobawm, Rehobawma ca
Abijah, Abijaha ca Asa. **8** Asaa ca Jehosaphat,
Jehosaphata ca Jehoram, Jehoram naw Usia a canak.
9 Usiaa ca Jotham, Jothama ca Ahaz, Ahaza ca
Hezakiha kyaki. **10** Hezakiha ca Manaseh, Manaseha
ca Amon, Amona ca Josiah. **11** Isarel he jah man u lü
Babalunga ami jah cehpüi, acun k'um üng Josiah naw
Jekhonih ja a bena he a jah canak. **12** Babalunga ami
jah cehpüi käna Jekhoniha ca Shaltilah, Shaltilaha
ca Zerubabel. **13** Zerubabela ca Abiud, Abiuda ca
Eliakim, Eliakima ca Azora kyaki. **14** Azora ca Zadok,
Zadoka ca Achim, Achima ca Eliud. **15** Eliuda ca
Elezar, Elezara ca Matthan, Matthana ca Jakopa
kyaki. **16** Acunüng Jakopa ca cun Josep, Mariha
ceia kyaki, Marih cun Khritaw Mesijah ti Jesuha nua
kyaki. **17** Abraham üngka naw Davit cäpa ksawn
xaleikphyü lawki. Davit üngka naw Babalung mpya
vaia ami jah cehpüi cäpa ksawn xaleikphyü lawki.
Acunüng Babalung mpya üngka naw Messijah hmi
law cäpa ksawn xaleikphyü lawki. **18** Jesuh Khritaw
a hmi lawa mawng cun hikbaa kyaki. A nu Marih
cun Josepa khyu vaia ami mkhyäp käna, atänga am
ani awm ham üng, Marih cun Ngmüimkhya Ngcim
naw a mpyaisak. **19** A cei vaia Josep cun khyang
ngsungpyuna kya lü, khyang he maa Marih cun am
luthui hmaiset hlüsak lü, ampyua hawih be khaia
büki. **20** Acunüngpi, acukba a ngaih k'um üng, a
ngmang üng Bawipaa khankhawngsä ngdang vai lü,
"Davita capa Josep, Marih na khyunak vai käh cäia.
Isetiakyaküng a mpyai hin ta Ngmüimkhya Ngcima
mpyaisak ni. **21** Ani cun kpamicaa ca khai, a khyang
he ami mkhyekatnak üngkhyüh jah küikyan khaia
kyase a ngming cun Jesuha na sui khai," a ti. **22**
Ahina mawng cun Bawipa naw Sahma he üngkhyüh
a pyen khawi a kümnak vaia kyaki. **23** Pamhnama
ngthu ta, "Teng ua, nglamica mpyai law lü, cangpyang
ca na law khai, a ngming cun Imanuelaha sui law
khai he," ti hlü ta, "Pamhnam cun mi hlawnga awmki,"
tinaka kyaki. **24** Josep cun ip lü a let law üng, Bawipa
khankhawngsä naw a pyena kba Marih a khyunak. **25**
Acunüngpi, Josep ja Marih cun Marih a camah veia
alanga am ip khawi ni. Josep naw hnasena ngming
cun Jesuha a sui.

2 Sangpuxang Herod a Bawi kcün üng Jesuh cun
Judah khaw Bethlehem mlüha hmi lawki. Acunüng
nghngilawa ka khyang kthem he Jerusalem da lawki
he. **2** "Hawia ni Judahea Sangpuxang vai hmi lawki
hnasen cun. Ania aisi nghngilaw da lut lawki hmu
u lü sawkhah khaia kami lawki he ni" ami ti. **3**
Sangpuxang Herod naw acun ngja üng cäicing
pyangmaki. Jerusalem mlüha awmkia khyang he
nakü̈t pi cäicing hngaki he. **4** Sangpuxang Herod
naw, ktaiyü ngvai he ja thum mthei he jah mkhäm lü,
"Khritaw hawia hmi khai ni?" ti lü a jah kthäh. **5** Amimi
naw, "Judah khaw, Bethlehema hmi khaia Sahma
naw a yuk ni" ti lü ami pyen. **6** "Judah hne Bethlehem
mlüh, Nang hin Judah mlühe üng na ngming ngthang
khai ni. Nang üngka naw Bawi ngtüi law khai, ani naw
ka khyang Isarel he lam jah msüm khai." **7** Acunüng,
Herod naw khyang kthem he cun angmpyua jah khü
lü, aisi angdang lawa kcün cun angsinga a jah kthäh.
8 Acunüng, Herod naw Bethlehema jah tüih lü, "Cit u
lü hnasen cun akdawa va sui ua. Nami hmuh üng
na mtheh law be uki se, kei pi cit lü ka va sawkhah
hnga khai" a ti. **9** Acunüng cit u lü, nghngilaw da ami
hmuh kunga aisi cun hmu betüki he. Ami hmuh üng
jekyai tawngki he. Aisi cun ami maa cit lü hnasena
awmnaka ngdang a pha üng ngdüiki. **11** Im k'uma
va lut u lü hnasen ja a nu Marih ami jah hmuh üng
ngdäng u lü, hnasen kpamica cun sawkhahki he.
Acunkäna ami lawpüia khawhthem he jah nghmawng
u lü xüi, Frankisen ja Mura ng'ui he jah peki he. **12**
Acunkäna Sangpuxang Heroda awmnak lam da käh
ami ceh be vaia, Pamhnam naw ami ngmang üng
jah mtheh se, lam kce üng ami khyawngpe da cu
cit beki he. **13** Acun he ami ceh be käna, Bawipaa
khankhawngsä mat law lü, Josepa ngmang üng, "Tho
law lü, hnasen ja a nu Egypt pea jah cenpüia, ka ning
jah mtheh law be vei cäpa acuia awm u, isetiüng ta
Herod naw hnasen hnim khaia sui hüki ni" ti lü a jah
mtheh. **14** Acuna mthan üng Josep cun tho law lü,
naca ja a nu jah cehpüi lü Egypt pea dawngki. **15**
Sangpuxang Herod a thih vei cäpa acuia awmki he.
Ahlana Bawipa naw sahma üng a pyen "Egypt pea ka
ca ka khü be ni" ti lü awmki cen kümcei lawnak vaia
phäh ni. **16** Nghngilaw khyang kthem he naw mhleiki

he ti Sangpuxang Herod naw a ksing law üng thüi law
lü Bethlehem ja apeia awmki hnasen kpamica kum
nghngiha kke üngka naksüt a jah hnimsak. Acun cun
khyang kthema veia a ksing aisi akcük a ngdang law
üngkhyüh kum nghngih lawkia kya se, kum nghngih
lawki Judah hnasen naksüt a jah hnimsak. 17 Acukba
sahma Jeramih naw ahlana a na pyen law küm lawki
ni. 18 "Ramah mlüha sünnak, mbawikyahnak ngja ve
u. Rachel naw a ca kyahei ve; mhlawhmcah vai pi
mah ve, a ca he thih päiha phäh ni" ti lü awmki. 19
Herod a thih käna Bawipa khankhawngsä mat Josepa
ngmang üng ngdang vai lü, 20 "Tho law lü, hnasen ja
a nu Isarel pea jah cehpüi bea, hnasen hnim hlüki he
thih päng ve u" ti lü a jah mtheh. 21 Acunüng, Josep
cun tho law lü hnasen ja a nu jah cehpüi lü Isarel
khyawngpe da cit beki. 22 Acunüng, Sangpuxang
Heroda capa Akhejah, a paa hnün üng Judah Bawia
thawnki ni ti ngjak lü, Josep kyühei lü cit be damki.
Pamhnam naw a ngmang üng a mtheha mäiha Kalile
hneha cit lü acuia awmki. 23 Acunüng, Nazaret mlüha
im sa lü awmki. Sahma he naw ami na pyen, "Ani cun
Nazaret khyanga sui khai he" ti a kümcei lawnak ni.

3 Acun k'um üng Baptican Johan naw Judah khaw
khawmkyang khawa law lü ngthu a pyen ta, 2
"Nami mkhyekatnak üngka naw nghlat be hnüh ua.
Isetiakyaküng Pamhnama khaw ng'et law ve" ti lü
a pyen. 3 Ahin va sahma Hesajah naw a pyen,
khawmkyang khawa khyang mat, "Bawipa lam cun
pyan u lü, a lam he cen jah ngsungsak ua" ti lü
ngpyangki. 4 Johan cun naw sanghngüksaüa mu am
ami pyang kcu suisa lü, savun ksawmyüi vawp lü,
mkhaü ja mawkpyawnga ka khawitui jah ei lü awmki.
5 Jerusalem, Judah hne alum ja Jordan mliktui peia
ka khyang he cun a veia cit u lü, 6 Ami mkhyekatnak
he jah phyah u se Jordan tui am Baptican a jah pet.
7 Pharise he ja Saduke he a veia Baptican kham
khaia lawki he a jah hmuh üng, "Nangmi kphyu he,
Pamhnama mlungso lawnak vai üngkhyüh nami lät
khaia u naw a ning jah mtheh ni?" 8 Acunakyase,
akcanga nami ngjut a ngsing vaia nami ngtheipai
am mdan ua. 9 Abraham cun kami pu ania phäh
mkhyekatnak üngka naw nami lät khaia käh ngai
kawm uki, "Ngai ua, ning jah mtheh veng, Pamhnam
cun hina lunge pi Abrahama ca he vaia jah pyang
khawhki ni." 10 Acunakyase, akdawa am ngtheiki
thing naksüt cun jah khyu lü mei üng jah mkhih vaia,
xäi cun thing phunga msäm päng ni. 11 Nangmi
nami ngjut vaia kei naw tui am baptican ka ning jah
peki. Cunsepi ka hnua lawki mat awmki, ani cun keia
kthaka hlüngtai bawki, kei cun ania khawdawkyüi sut
khaia pi am ka nglawiki ni. Ani naw Ngmüimkhya
Ngcim la mei am baptican ning jah pe khai. 12 A
hlawnga cang hjapnak vai kphya awmki ni, angtak he
cun kheia jah ta lü, anghi he cun am thih theikia mei
üng jah mkhih khai, a ti. 13 Acunüng, Jesuh cun Kalile
üngkhyüh Johana veia baptican khan khaia Jordan
mliktui da lawki. 14 Cunsepi, Johan naw a na mah lü,
"Kei va nanga veia Baptican ka khan khai sü, ivaia ka
veia ksaia na lawki ni?" a ti. 15 Acunüng pi, Jesuh
naw msang lü, "Pamhnama ngjak hlü mi pawhkia kya
lü ahikba kya se," ti se, Johan naw kcangnaki. 16
Baptican a khan päng ja, Jesuh tui üngka naw tho
law beki. Acunüng khankhaw a vei da nghmawng
law lü, Pamhnama Ngmüimkhya cun müma mäiha a
khana ngaw law se Jesuh naw a hmuh. 17 Acunüng,
khankhaw üngka naw kthai pha lawki ta, "Hin cun ka
mhläkphyanak kcanga ka capa ni, ani cun angläta ka
jenak ni," tia kyaki.

4 Acunüng Jesuh cun Khawyai naw a hlawhlep vaia
Ngmüimkhya naw khawmkyang khawa a cehpüi.
2 Jesuh cun khawmhnüp kphyükip la mthan kphyükip
ei jeih se, a ei cawi lawki. 3 Acunüng Khawyai cun
a veia law lü, "Nang Pamhnama caa na kya kcang
üng, hina lung he hin muka thawn law khai hea jah
mtheha" a ti. 4 Jesuh naw "Khyang cun muk am
xüngki am ni, cunüngpi Pamhnama ngthukhyü am
va xüngki tia cangcim üng awmki" ti lü a pyen. 5
Acunkäna Khawyai naw Jesuh cun Jerusalem Mlüh
Ngcim, a hlüngnak säih Temple khana cehpüi lü, 6
"Nang Pamhnama capa kcang na ni üng, ahin üngka
naw kco lü 'Pamhnam naw a khankhawngsä he jah
mtheh khai ni; acun he naw ami kut am ning na man
khaie ni, acunüng na khaw naw lung he am jah hne
yah khai ni'" ti lü cangcim üng awmki ni a ti. 7 Jesuh
naw, "Na Bawipa Pamhnam ä na hlawhlep vai ti lü pi
cangcim üng ng'yuki ni" a ti. 8 Acunkäna Khawyai
naw Jesuh cun khawmcung k'hlüngnua khana cehpüi
lü khawmdeka bawinak ja a hlüngtainak he cun a
mhnüh. 9 Khawyai naw, "Ngdäng lü na na sawkkhah
üng ahin he avan ka ning pe khai," a ti. 10 Jesuh naw,
"Satan akcea cita, na Pamhnam däk va sawkhah
lü, ani däka khut va na pawh vai ti lü cangcim üng
awmki" a ti. 11 Acunkäna Khawyai naw ceh ta se,
khankhawngsä he law u lü Jesuh cun kuei lawki he.
12 Johan thawngim üng ami khyum a ngjak üng Jesuh
cun Kalilea citki. 13 Nazaret khaw ceh ta lü Zebulung
ja Naptalih hne, Kalile tuilinu pei Kapenawm mlüha
awmki. 14 Acun cun sahma Hesajah naw a na pyen
a kümceinak vaia kyaki. 15 "Mliktui da lamki lam
läka awmki; Zebulung khaw la Naptalih khaw, Jordan

mliktui yea, khyang mjükce hea venak Kalile, **16** nghmüp k'uma awmki hea khyang he naw akvai hmu khaie. Thihnak khaw nghmüp k'uma awmki hea khana akvai pha law khai ni" ti lü a pyen. **17** Acun üngkhyüh tün lü Jesuh naw, "Ngjut ua, Khankhaw Pe ng'et law ve" ti lü ngthu pyenki. **18** Jesuh Kalile tuili kama a ceh üng ngbengna xawi Sihmon (Pita ami ti) ja a na Andru ngaksui xawi, ng'üntui üng ngvai ani vawi k'um üng jah hmu lü, **19** Jesuh naw, "Na läk law nia, nga nani suia mäiha kei naw khyang ksui ning ka ning jah mthei khai ni" a ti. **20** Acunüng ani ngvai jah hawih hüt ni lü Jesuh läki xawi. **21** Acunkäna va cit betü lü ngbengna xawi Jakuk ja Johan, Zebedea ca xawi, ani pa mah am mlawng üng ani ngvai jah pyanei ni se jah hmu lü a jah khü. **22** Acunüng akjanga ani mlawng ja ani pa jah hawih hüt ni lü Jesuh läki xawi. **23** Jesuh cun Kalile pei avan üng cit hü lü, Sinakok k'uma jah mthei lü, Pamhnama Khawa thangkdaw jah mtheh lü am phetkiea natnak hlikhaü mjüküm üng khuikhaki he jah mdaw beki. **24** Jesuh cun Siria hne abäng üng ngthang hü se, khyang kkun he, hlikhaü mjüküm naw a jah hui he, khawyaia a jah awmnak he, mcimpawm nawt lü ngtawng hüki he, akxo he a veia jah lawpüi u se a jah mdaw be. **25** Kalile khaw üngka, Dekapoli khaw üngka, Jerusalem mlüh üngka, Judah khaw üngka, Jordan mliktui kam üngka, khyang khawhah naw Jesuha hnu läki he.

5 Jesuh naw khyang pänu he a jah hmuh üng khawmcung khana cit lü ngaw se, axüisaw he a veia lawki he. **2** Acunüng, a ngawhnak üngkhyüh hikba a jah mthei, **3** Ngmüimkhya lama mpyaki he ta ami josen ve, isetiüng ta Khankhaw Pe cun amimia phäh ni. **4** Thüisei pukseki he ta ami josen ve, isetiüng Pamhnam naw mlung üpnak jah pe khai. **5** Mlung mhnemki he ta ami josen ve, isetiüng Pamhnama khyütam yahei khaie. **6** Ngsungpyunnak eia cawi lü tuiha xaiki he ta ami josen ve, isetiüng ami ngjak hlü kümbe law khai. **7** Khyang mpyeneinak taki he ta ami josen ve, isetiüng Pamhnama mpyeneinak yah be khaie. **8** Ami mlungkaw ngcingcaihki he ta ami josen ve, isetiüng Pamhnam hmu acun he. **9** Dimdeihnak pyangki he ta ami josen ve, isetiüng Pamhnam naw ka ca he tia jah khü khai. **10** Pamhnama ngjak hlü ami bilawha phäh mkhuimkhanak khameiki he ta ami josen ve, isetiüng Khankhaw Pe cun ami kaa kyaki. **11** Ka hnukläka nami thawna phäh, khyang he naw ning jah mkhuimkha, ksekha na u lü ami ning jah mhleimhlakei üng ta jekyai ua. **12** Isetiüng ta, khankhawa aphu nami yah vai khawhah awmki he kyase, jekyai lü xexawk na ua. Acukba bäa sahma he pi ahlana jah na mkhuimkha khawikie ni. **13** "Nangmi cun khawmdek khyang mjü naküta phäh, mcia nami kyaki. Acunüngpi mci a tuinak apäih üng i am tuisak be vai ni? Xawtin u lü khyang he naw ami khaw am ami leh sawxata thea ia am daw. **14** "Nangmi cun khawmdek lum vaisaki akvaia nami kyaki he ni. Mcunga mdüiha mlühnu pi am ngthup thei. **15** "U naw meiim dawn üng am khüp khawi, khukhawng khana va ta lü im k'um avan üng vai hü khaia tak khawia kyaki. **16** Acuna kba ni, khyang hea maa nami vainak cun vaisak ua. Khyang he naw nami khut pawh ja nami awmih dawki ti hmu u lü, khana nami Pa mhlünmtai law khaie. **17** "Mosia Thum la Pamhnama sahma hea pyen jah nawt khaia ka lawkia ä ngai ua, acun he jah kümceisak khaia ka lawki ni. **18** Ngai ua, akcanga ka ning jah mthehki, khawmdek la khankhaw khyük ni lü pi Thum üngka canglung matca pi akümkawi kaa am khyük yah khai ni. **19** Acunakyase, au pi ahina ngthupet üngka matca pi am läklam lü jah mtheiki cun khankhawa akdik säiha kyak khai, cunüngpi läklam lü jah mtheiki cun khankhawa khyang k'hlüngtaia kyak khai. **20** Ka ning jah mtheh betüki ngai ua, Pharise he la thum mthei he kthaka nami ngsungpyun bawk üng ni khankhaw nami pha kawm. **21** "Ahlana ami pyen khawi cun, khyang käh nami hnim vai, au pi khyang hnimki cun ngthumkhyahnak kham khai" ami ti. **22** "Acunüng pi tuh ka ning jah mthehki: a bena thüinaki cun ngthumkhyahnak khamei khai. Au pi a bena üng ia am mawngmei veki a ti üng, kawngci maa ngdüi khai. Acunüng na bena üng ak'yaw tinaki naküt cun am dim khawhkia Mulai meia cit khai. **(Geenna g1067)** **23** Acunakyase, Pamhnama kpyawngkunga khawthem pet vaia na lawpüi k'um üng, na bena naw am a ning jenak na süm üng ta, **24** Na lawpüia khawhthem cun kpyawngkunga hawih hüt lü, akcüka na bena veia cit lü va ng'yäppüi be maa. Acun käna law be lü na pet vaia khawhthem cun Pamhnam üng pe kawpi. **25** Ning khya hlüki am lama nani ceh yüm üng angxita na ng'yäppüi vai. Am ani üng ta ngthumkhyah mkhawng üng ning kkhya se, acun he naw palik he üng ning ap se amimi naw thawngim üng ning khyum khaie ni. **26** Akcanga ka ning jah mthehki, tangka na tak naküt üng am na ngthawng bea küt üng am lät be theiki. **27** Khyanga khyuca am käh nami mkhyekat vai ti nami ngja khawiki, **28** Kei naw ka ning jah mtheh hlü ta: au pi nghnumi mkhyekat hlünaka mlungmthin am tengki naküt cun a mlung k'uma mkhyekat pängki ni. **29** Acunakyase na kkhet mik naw a ning mkhyekatsak üng, kawihin lü xawtina. Isetiüng na pumsa avan küm se mulaia na ceha kdama ta na pumsa üngka mat khyük se na awm hin daw bawki ni. **(Geenna**

g1067) 30 Na khet kut naw a ning mkhyekatsak üng,
kyükin lü xawtin kawpi. Isetiüng na pumsa avan küm
se mulaia na ceha kdama ta na pumsa üngka mat
khyük se na awm hin daw bawki ni. (Geenna g1067) 31
Acunkäna ami na pyen khawi nami ngjak khawi ta,
“Aupi a khyu hawih lü ngtainaka kca yuk lü pe yah
khai, ti lü Mosia thum üng awmki.” 32 Acunüng pi kei
naw ka ning jah mtheh hlü ta: au pi a khyu kpami
kcea dä am ipawm ni se akcea phäh hawihki cun a
khyu mkhyekatsaki ni. Acuna thea acuna nghnumi
khyu na beki pi mkhyekatkia kyaki ni. 33 “Na bekhüt
käh na lümkan vai, Pamhnama veia bekhüt na taka
mäiha na pawh vai” ti nami ngja khawiki. 34 Cunüngpi
kei naw ka ning jah mtheh hlü ta: khankhaw be lü
käh nami ng'yünce süm vai. Isetiüng khankhaw cun
Mhnama a bawi ngawhnaka kyaki. 35 Khawmdek
pi be lü käh nami ng'yünce vai. Isetiüng khawmdek
cun Pamhnama khaw taknaka kyaki. Jerusalem be
u lü pi käh nami ng'yünce vai. Isetiüng Jerusalem
cun Sangpuxang Bawia mlüha kyaki. 36 Na lu be
lü käh na ng'yünce vai. Isetiüng na lusam matca pi
abawk ja alea am pyang khawhki. 37 Acunakyase ‘Ä’
am ani üng ‘Ka’ nami ti vai. Ahina thea nami pyen
cun khawyaiksea a ning jah pyensaka kyaki. 38 “Mik
vanga phäh mik vang, ha mata phäh ha mat phusui
vai ti nami ngja khawiki. 39 Acunüngpi kei naw ka ning
jah mtheh hlü ta: ning jah mkhyekatnaki käh thungei
be ua. Nami khet ngbeng ning jah kbeiki üng nami
kcawng ngbeng pi jah säng petsih vai. 40 Khyang
mat naw nami kcu ning jah hut hlü lü junga a ning jah
ngcuhpüi üng ta, na jih pi na petsih vai. 41 “Khyang
naw mäng mat a phüih a ning phüih hlüsak üng ta,
mäng nghngih na phüih pet vai. 42 “Nami ka ning
jah täeiki üng nami pet vai. Acunüng nami veia pu
hlüki a awm üng nami kpu vai. 43 “Na püi mhläkphya
na lü na ye na hneng vai ti nami ngja khawiki.” 44
Acunüng pi kei naw ka ning jah mtheh hlü ta: na ye
na mhläkphyanak vai, ning mkhuimkhaki ktaiyü pea.
45 Acunüng ta khankhawa ka nami pa Pamhnama ca
hea nami kya khai. Isetiüng Pamhnam naw khyang
kse he ja khyang kdaw hea khana khawhngi angteha
sosak lü, khyang ngsungpyun ja am ngsungpyunki
hea khana pi khaw angteha aksaki ni. 46 Ning jah
mhläkphyanaki däk nami mhläkphyanak be üng ta
aphu i nami yah khai ni? Akhawn mkhäm he naw pi
acukba ta pawh khawhki he ni? 47 Na püi he däk
am na ngthuminei üng khyang kce he kthaka i na
pawhki ni? Pamhnam am ksingki he naw pi acukba ta
am pawh khawhki he aw? 48 “Acunakyase, nami pa
khana ka a kümkawia mäiha nangmi pi kümkawi ua.”

6 Khyang hea maa, khyang he hmuha käh nami
petmsawt vai. Khyanga hmuha nami bilawh üng ta
khana ka nami pa naw aphu ning jah pe khaia am kya.
2 Acunakyase msih mpyaki he üng nami jah petmsawt
üng angdang käh nami pet vai. Ngpumim ja lama
khyanga jah hmuh hmuha khyanga jah mhlünmtai
vai hlawheikie hypocrite kba käh nami pawh vai.
Ka ning jah mthehki, acun he cun ami ngkhengnak
yah pängki he ni. 3 Cunüngpi na petmsawt üng na
kut vang naw a pet cen na kut vang naw käh ksing
se. 4 Na petmsawt üng anghmüa nami petmsawt
vai. Acunüng, angthupa ka pi hmuh theiki nami pa
naw angdanga ning jah kheng khai. 5 “Nami ktaiyü
üng hypocritea kba käh ktaiyü ua! Amimi cun naw
Sinakok ja lam kyuma khyanga hmuh vaia ngdüi hü u
lü ktaiyüki he ni. Ka ning jah mthehki, acun he cun
naw ngkhengnak yah pängki he ni. 6 Acunüngpi, na
ktaiyü üng na im k'um ahinaka lut lü ksawh na khaih
käna, ahawia pi ve lü am hmuh theia na Pamhnama
veia na ktaiyü üng ning pe khai. 7 Nami ktaiyü üng
am jumeikia khyang he naw ami pyen kce ami pyen
be bea kba käh nami ktaiyü vai. Ami ktaiyü a saüa
phäh ami mhname naw jah ngjak khaia ngaieikie. 8
Acun he mäiha käh nami ve vai. Isetiüng ta i nami
hlüki ti cun nami pa naw am nami tä ham üng a
ksing päng ni. 9 Acunakyase, hikba nami ktaiyü
vai: Khana vekia kami pa, na ngming ngcim naw
leisawngnak yah se. 10 Na khaw pha law se; Na hlüei
khankhawa ami pawha kba khawmdeka pi pawh u
se. 11 Tuhngawi kami ei khyawh vai ei jah pe bä.
12 Kami khana mkhyekatki he kami jah mhläta kba,
kami mkhyekatnak pi jah mhlät bä. 13 Mkhyekat
vaia hlawhlepnaka käh jah cehpüi lü, Khawyaipaa
kut üngkhyüh pi jah yung kawpi. Khaw ni, johit ja
hlüngtainak he cun na kaa kya se. Amen. 14 Khyang
hea ami ning jah mkhyekatnak nami jah mhlät üng
khankhawa ka nami pa naw pi nangmia mkhyekatnak
pi ning jah mhlät khai. 15 Acunüng pi khyang hea ami
mkhyekatnak am nami jah mhlät üng, khana ka nami
pa naw pi nami mkhyenak am ning jah mhlät khaia
kyaki. 16 Ei nami jeih üng hypocrit hea kba pukseki
hea mäiha nami hmai käh nami tak vai. Khyang
he naw ei jeihki he ti ami jah ksing vaia ami hmai
hngasaki he ni. Akcanga ka ning jah mtheh hlüki.
Acun he cun ami ngkhengnak yah pängki he ni. 17
Ei nami jeih üng nami lu ksi am hluk u lü mthik lü
nami hmaiei vai. 18 Acunüng, khyang he naw ei nami
jeih am ksing u. Nami pa angthupnaka ve lü angthup
hmuh theiki däk naw angdanga ning jah khyeng khai.
19 Mthiek ja mkhyaa ei thei ja, mpyukei hea kpyeh
thei, khawmdek khana khawhthem käh mcun ua. 20

Mthiek ja mkhyaa am a ei thei ja mpyukei hea am ami
kpyeh thei khankhaw khawh mcun ua. 21 Isetiüng ta,
khawhthem nami taknaka nami mlungmthin, nami
ngainak ve khaia kyaki. 22 Mik cun pumsa akvai ni.
Acunakyase na mik a daw üng, na pumsa avan vai
khai. 23 Acunüng pi, na mik a mü üng ta na pumsa
avan nghmüp päihki ni. Acunakyase, na pumsa k'uma
veki akvai hin anghmüp ani üng ihlawka kyühkse
khai aw? 24 U naw pi bawi nghngiha khut am pawh
khawh. Bawi mat kphya na lü; bawi mat hneng khai.
Am ani üng mata pyen ngai lü, mat ksekha na khai.
Nangmi pi Pamhnam ja ngui xüi ani nghngiha khut
am jah mkhyawp khawh uki. 25 Acunakyase, ka
ning jah mtheh hlü ta, i ka ei khai, i ka aw khai, i
ka suisak khai ti lü nami pumsaa phäh käh cäicing
ua. Sak hin eiawka kthaka am phumah bawki aw?
Pumsa hin suisaka kthaka am phumah bawki aw?
26 Khana kha he jah teng ua: mci am saw u, cang
am at u, kheia pi am mcunei u. Cunüngpi nami
pa khana ka naw jah mcahki ni! Kha hea kthak
nami phumah bawkie am niki aw? 27 Acun he nami
cäicingnaka phäh a khawkum apica saülawki veki aw?
28 Acunakyase, ivaia suisaka phäha nami cäicingki he
ni? Mawkpyawnga ka he lili khyeipai he cen jah teng
süm ua, ami suisak vai am khüi na u, nghmüi pi am
bi u. 29 Ka ning jah mthehki, Sangpuxang Solamona
a khawhkhyam nakût naw khyeipai matcaa ngtongtai
pi am kpha. 30 Nami jumnak ngceki he aw, tuhngawi
xüng lü angawi üng thikia khyeipai he pi Pamhnam
naw a jah ngtongtaisak üng ta, acuna kthaka daw
bawkia ning jah msuimsak khai ni. 31 Acunakyase, i
kami ei khai, i kami aw khai, i kami suisak khai? ti lü
ä cäicing ua. 32 (Ahin he cun Pamhnam am ksingki
he naw ni ami suihjap khawi.) Nangmi cun khana
ka nami pa naw nami hlükaw nakût cun ksingki. 33
Akcüka Pamhnama khaw ja a hlüei sui ma ua, acun
käna ahin he avan ning jah pe khai. 34 Acunakyase,
khawngawia phäha käh cäicing ua, khawngawi amäta
phäh cäicingei khai ni. Tuhngawi na cäicingnak hin
tuhngawia phäha khäk ve.

7 Pamhnama ngthumkhyahnak üngka naw nami lät
vaia khyanga lei käh nami mtai vai. 2 Khyang nami
mtainak am khyang naw ning jah mtai be lü, khyang
nami mcäpnak am khyang naw ning jah mcäp pet be
khai. 3 Ivaia na mik üng cungbäng veki am hmuhei
lü, na püia mik üngka mikbengca na hmuh petki ni?
4 Ihawkba na mik üng cungbäng am hmuhei lü, na
püi üng “Na mik ek ning lawh pe vang” na tiki ni? 5
Hypocrite aw, akcüka na mik üngka cungbäng loei
maki lü, acunkäna na püia mik ek na lawh pet vaia
angtea na hmuh khai. 6 Ui am angcimcaih käh nami
pet vai, nghlat lü ning jah cui khaie. Pale Lunge vawk
üng käh nami jah pet vai, ami kainaka thea ning jah
nghlatsih u lü ning jah cui khaie ni. 7 Tä ua nami yah
khai; sui ua nami hmuh khai; ksawh khawk ua, ning
jah nghmawn pet khai ni. 8 Au pi täki naw yahki, suiki
naw hmuki, ksawh khawki üng nghmawn pet khai ni.
9 Nangmi üng a ca naw muk tä se lung pe khai u
veki ni? 10 Nami ca naw nga tä se kphyu pe khai
u veki ni? 11 Nangmi khyang ksee naw pi nami ca
üng akdaw pet vai nami ksing üng, nami pa khana ka
naw täki üng nangmia kthaka dawki pe khai aw? 12
Namimäta khana khyang naw a pawh vai nami ngjak
hlüa mäiha, namimät naw pi khyanga khana nami
pawh vai. Acun cun Mosia thum ja sahma he naw jah
mtheh pängki he ni. 13 Mkawt kdik üng lut ua, isetiüng
ta mulaia cehnak lam cun ngbaü lü ceh pi jäkia kyase
khyang khawkäna cehnak lam ni. 14 Mkawt kdik
cun khak lü, xünnaka lama kya se, cetkia khyang
ngcekie. 15 Pamhnama sahma mäiha nghmüneikie
nami jah yeteinak vai, toa vun büng u lü, nami veia
law kyawkie, ak'uma mhngea kyaki he. 16 Acun he
cun ami ngtheipai am nami jah ksing khai. Nghling
thing capyita ngthei khawiki aw? Nghling thing üng
fik ngthei khawiki aw? 17 Acuna mäiha thing kdaw
nakût naw kthei kdaw ktheih na lü, thing kse nakût
naw kthei ksea ngtheiki. 18 Thing kdaw cun ktheih
ksea am ngthei, thing kse naw pi ktheih kdaw am
kthei na khawi. 19 Aktheih am dawki thing nakût cun
khyu u lü, mei üng ami xawtin khawi. 20 Acunakyase,
sahma ksee cun ami kthei am nami jah ksing khai.
21 Bawipa, Bawipa ti lü na khüki nakût khankhaw
pha khaie am ni, ka pa khana kaa hlüei pawhki va
khankhaw pha khai. 22 Ngthumkhyahnaka mhnüp
üng, “Bawipa, Bawipa, na ngming üng Pamhnam
ngthu pyen lü, na ngming üng khawyame jah ksät
lü, müncanksee kami jah pawhki am niki aw? ti law
khaie. 23 Acunüng kei naw, “Nangmi am ning jah
ksing khawi nawng, khyang ksee, ka vei üngka naw
cit ua” ka ti khai. 24 Acunakyase, au pi ka pyen ngja
lü ka pyena mäiha veki cun lunga khana im saki
khyang kthem üng tängki ni. 25 Khaw a law lü tui
däm law sepi, khawkhi naw buh law lü pi, isüm am
kyu. Isetiüng ta lunga khana saka kyase am kyu thei.
26 Cunüngpi ka jah pyene jah ngja lü ka pyena mäiha
am veki cun mdiha khana im sakia khyang nghmawng
üng tängki ni. 27 Khaw ngkyawi law lü, tui kdäm naw
ceh khai, khawkhi naw buk law se mdiha khana im
cun kyu lü pyüpye theiki ni. 28 Jesuh naw acukba a
pyen käna khyangpäe naw a jah mtheimthang cun
müncan na lawki he. 29 Isetiüng ta, Jesuh cun thum

mthei hea mäih am ni, khyaihbahnak takia mäiha a jah mtheimthanga phäha kyaki.

8 Jesuh mcunga khyüh a kyum law be üng khyangpänue naw läk lawki he. **2** Acunüng, mnehkse mnehki mat naw Jesuha vei law lü, “Bawipa aw, na hlüei üng ta na ngcimcaihsak bea” ti lü a pyen. **3** Jesuh naw a kut am do lü hnetki naw, “Ka hlüeiki ni, ngcim se” a ti ja a mnehkse cun daw beki. **4** Acunkäna Jesuh naw mtheh lü, “U üng pi käh mtheh bä, cet ktäi lü ktaiyü üng na pumsa va mhnuha. Khyang hea ksing law vaia Mosia thuma kba ngkengtaihnak na pawh vai” a ti. **5** Jesuh Kapenawm mlüha a vang üng, yekap ngvai mat law lü Jesuh nghui naki naw, **6** “Bawipa aw, ka mpya kun lü ima thih law hlü ngsai lü ngjän ve” ti lü a nghuinak. **7** Jesuh naw, “Law lü ka mdaw law be khai ni” a ti. **8** Yekap ngvai naw, “Bawipa aw, na lawnak vaia ka im am nglawingkawih naw. Ngthu mkhap matca na pyen üng ka mpya daw be khai ni. **9** Angvai säiha kea ka veki ni. Keia kea pi yekap khawhah veki. Mat üng cita ka ti üng, cit lü; mat betü lawa ka ti üng, lawki, ka mpya mat “Hin pawha” ka ti üng, pawhki ni. **10** Jesuh naw acun a ngjak üng mküiei law lü axüisaw hea üng, “Akcanga ka ning jah mthehki, ahikba sena jumnak ta Isarele üng pi am hmuh khawi nawng” a ti. **11** Ka ning jah mtheh hlüki, nghngilaw ja khawkyaka kae khawkän law hü u lü Abraham, Isak ja, Jakop am alanga Khankhaw Pe pawia ngaw yüm khaie ni. **12** Acunüngpi Khawmahe ta kpunga anghmüpnaka jah xawt u se, acuia mni cui ha kyet üng kyap khaie. **13** Acunkäna Jesuh naw yekap ngvai üng “Na ima cit bea, na jumeia mäiha thawn se” a ti. Acuna kcün bäbä üng a mpya cun yai beki. **14** Acunkäna Jesuh Pitaa ima law lü, Pitaa khyua nu mhnat lü ngjän se a hmuh. **15** Jesuh naw Pita a pi cun a kut üng hnet se mhnat naw a khyah. Acun ja Pitaa pi naw tho law lü a jah khinnak. **16** Khawmü lama khyang he khawyai naw a jah venake khawhah Jesuha veia jah lawpüi u se Jesuh naw ngmüimkhya ksee cun ngthu mkhap mat am jah ksät lü, am phetkie pi avan a jah mdaw be. **17** Acun cun sahma Hesajah naw ahlana a na pyen, “Amät naw mi mhnatnake jah lawh pe lü, mi hlikhaü nakü t jah phüih pe ve” ti a kümnak vaia kyaki. **18** Jesuh naw a peia khyang khawhah a jah hmuh üng, tuili caye kama va pek khai hea a jah mtheh. **19** Thum mthei mat a veia law lü, “Saja aw, na cehnak naküta ka ning läk khai” a ti. **20** Jesuh naw, “Sauie naw khui taki he, khana khae naw pi ngbu taki he. Cunsepi khyanga capa naw ta a hüieinak vai hnün am ve ve” a ti. **21** Axüisawe üngka mat naw, “Bawipa aw, cit be lü ka pa va k'ut ma vang” a ti. **22** Jesuh naw, “Na läk lawa, akthie naw akthi k'ut u se” ti lü a mtheh. **23** Jesuh mlawnga khana a kai üng, axüisaw he ahlawnga cit hngakie. **24** Tuilia khawkhi ksenu khi law lü, mlawng tui üng lut law hlüki. Acunüngpi Jesuh ta ipeiki. **25** Axüisawe a vei law u lü, “Bawipa aw, ngcum law hlü ve u üng jah yung lawa,” ti lü, ami mhlet. **26** Jesuh naw, “Aw, jumeinak ngcekia khyang he aw, ivaia nami kyükyawkie ni?” a ti. Acunkäna tho law lü khawkhi ja tuingnawk cun hüp khai xawia jah mtheh se, dipki xawi. **27** “Khawkhi ja tuingnawk naw pi a pyen ngjaki xawi ta ia khyang ni? ti lü avan münca n tawngkie. **28** Jesuh tuilia caye Kadaja hnea a law üng, khawyai naw a jah umnak khyang nghngih cun jah kyüh u lü, u naw pi am a cehnak data lam, lungdü üngka naw acuna khyang nghngih cun thäng law ni se a jah khyum. **29** Acun xawi naw, “Keini üng i na hlüeiki, Pamhnama capa aw? Akcün am pha ham se na jah mkhuimkha khaia na lawki aw?” ti lü ngpyangki xawi. **30** Acuna peia vawke ngsuieikie awmki he. **31** Yaie naw Jesuh aw, “Keimi na jah ksät a ni üng pi vawkea k'uma bä jah tüiha” ti lü nghuikie. **32** Jesuh naw, “Cit ua” ti se, yaie cun lut law u lü, vawkea k’uma lutkie. Acunüng vawke avan xema ngtäng lü tui üng ngcum lü, thih päihkie. **33** Vawk mcahkie naw mlüh k'uma dawng u lü yaia a umnaka khyang nghngih ja vawkea thiha mawng avan cun ami va pyen. **34** Acunüng mlüh üng veki avan Jesuh hmuh khaia law u lü, Jesuh ami hmuh üng ami khaw ceh ta lü akcea cit khaia nghuinakie.

9 Jesuh cun mlawnga khana kai lü, Kalile tuili leh pah lü a venak Kapenawm mlüha cit beki. **2** Acuia a kut khaw xoki khyang mat cun kyäp üng a ngjännak üng Jesuha veia ami kawh law. Jesuh naw ami jumnak hmuh lü, “Ka ca aw, käh ng'äa, na mkhyekatnake cun mhlät päng ni,” a ti. **3** Acunüng thum mthei he akhäk naw ami mlung k’uma, “Hin naw Pamhnam ksekha na ve” ti lü ngaikie. **4** Acunüng pi Jesuh naw ami mlung k’uma ami ngaih jah ksing lü, “Ivai am dawkia nami ngaikie ni?” **5** A kut khaw xoki üng, “Na mkhyekatnake cun mhlät päng ni, ti mä ajä? am ani üng “Tho law lü cita” ti mä ajä?” **6** Khyanga capa naw khawmdek khana mkhyekatnake jah mhlätnaka johit taki ti nami ksing vaia, ti lü, akxo üng, “Tho law lü, na ngjännak phak lo lü na ima cit bea” a ti. **7** Akxo cun tho law lü a im da cit beki. **8** Khyang he naw ami hmuh üng cäi law u lü, acukba khyang üng akdaw pekia Pamhnam cun mhlünmtaikie. **9** Acuna hnün ceh ta lü Jesuh a ceh hü üng, Mahte ngming naki khyang mat, ngcawn ngcawnaka im üng a na ngaw se hmuh lü, “Na läk lawa,” ti se, Mahte naw

tho law lü Jesuh läki. 10 Jesuh naw Mahtea ima buh
a ei k'um üng, ngcawng nglawke ja mdimei khyang
he law u lü Jesuh ja axüisaw hea hlawnga ngaw
law hngakie. 11 Pharise he avang naw hmuh u lü
axüisaw hea üng, "Ivai nami saja ngcawn nglawke ja
mdimei khyang hea dä ei yümkie ni?" ami ti. 12 Jesuh
naw ngja lü, "Khyang kphete naw dawkta am hlü u,
khyang kune naw ni dawkta ami hlü. 13 Keia hlüei ta
mpyeneinak ni, khyüngsei am ngkengtaihnak am ni,"
ti hin i a ti hlünak ni? Cit u lü va ngthei ua. Isetiüng
ta "Khyang ngsungpyune jah khü khaia ka lawki am
ni, mdimei khyang he jah khü khaia ni ka law." 14
Acunüng Baptican Johana hnukläke Jesuh veia law
u lü, "Ise keimi ja Pharise he ahüt hüt üng ei jeih u
üng se nanga na hnukläke ei am jeih khawikie ni?"
ti lü Jesuh ami kthäh u. 15 Jesuh naw, "Khine cun
Cambumkia hlawnga ami vea küt üng, a khine ei kaa
ve khai hea nami ngaikie aw? Am ve u! Acunsepi
cambumki a khine am ami ngkya lawa mhnüp pha
law khai, acunüng amimi naw ei jeih khaie ni," a ti.
16 U naw suisak kphyüm akthai am am bu khawi.
Acukba ami bu üng akthai naw akphyüm ei päk se
angbaüa päk law dämdäm khai. 17 Acuna kba ni, u
naw awi kphyüm üng capyit tui sü am than khawi
u. Acukba ami than üng awi se law lü capyit tui sü
ngsawi päih lü, awi pi pye khai. Capyit tui sü cun awi
kthai üng ni ami than khawi. Acukba ami than üng
va ani nghngih am pye thei ni. 18 Acukba ngthu a
pyen k'um üng, Judah ngvai mat Jesuh veia law lü
a mkhuk am ngdängki naw, "Ka canu tuh hi thi ve.
Acunüngpi law lü, na kut a khana na taih law üng ta
xüng law be khai ni" ti lü, a nghuinak. 19 Acunüng
Jesuh naw tho law lü läk se axüisaw he naw pi läk
hngakie. 20 Nghnumi mat, khawkum xaleinghngih
a thi put lü khuikhaki Jesuha hnua law lü, a kcu
mdawngca a hneh. 21 Acuna nghnumi naw, "A suisak
mdawngca hleng ka hneh üng ta ka daw be khai
ni" ti lü ngaieiki. 22 Jesuh naw nghlat law lü ani a
hmuh üng, "Ka canu aw, käh cäia. Na jumeinak naw
ning mdaw be ve," ti se, acunja nghnumi cun daw
beki. 23 Acunüng Jesuh Judah ngvaia ima va lutki.
Yawk kcing tumkie ja kyahkie a jah hmuh vai üng, 24
"Avan kpunga cit ua! Ahina nghnumica thiki am ni
ipki ni" ti se, acun he naw ami yaihei. 25 Cunüngpi
khyang he kpunga ami va luh ja, Jesuh nghnumicaa
venak im k'uma lut lü a kut üng kaih se tho law beki.
26 Acuna mawng cun khaw lum üng ngthang hüki.
27 Jesuh acun üngka naw a va ceh üng, amikmü
nghngih naw läk ni lü, "Aw, Davita capa jah mpyeneia"
ti lü ngpyangki xawi. 28 Jesuh ima k'uma a luh üng,
amikmü xawi a veia law ni se, Jesuh naw "Kei naw
ka ning jah mdaw be khawh khai ti nami jumki aw"
ti se, "Bawipa aw, kani jumki ni" ani ti. 29 Acunüng
Jesuh naw ani mik jah hne lü, "Nani jumeia mäiha
thawn se" a ti. 30 Acunja ani mik vai law be se Jesuh
naw, "U üng pi käh nani mtheh vai" ti lü a jah ksük. 31
Acunüngpi ani va ceh jah Jesuha mawng cun khaw
avan üng ani sang hü. 32 Acun üngka naw ami va
ceh üng, khawyaia venak ak'ang khyang mat Jesuha
veia ami lawpüi u. 33 Jesuh naw khawyai a ksät käna
acuna khyang ngthuhei law be thei se, khyang he
naw "Hina mäih Isarele üng am mi hmuh khawi" ti
lü müncannakie. 34 Acunsepi pharisee naw, "Hin
naw khawyaiea ngvai naw a peta johit am khawyaie
jah ksät ve" ti lü pyeneikie. 35 Jesuh mlühe naküt,
ngname naküt üng cit hüki. Sinakoka k'uma jah mthei
hü lü, Pamhnama khawa mawng thangkdaw pyen
hüki. Am phetkie ja hlikhaü mjüküm naw a jah pawhe
naküt jah mdaw beki. 36 Jesuh naw khyang päe,
toksäm am ve se khuikhakia toca hea mäih a jah
hmuh üng aktäa jah mpyeneiki. 37 Acunüng Jesuh
naw axüisaw hea üng, "Cang hmin lü da sepi, at lü
mkhäm khai ngcek ve," 38 Cangmah naw cang at
khai khawhah a tüih law vaia cangmaha veia ktaiyü
ua" a ti.

10 Jesuh naw axüisaw xaleinghngih jah khü lü
ngmüimkhya ksee jah ksätnak, am phetkie
naküt ja natnak naküt jah mdawnak be khawha johit a
jah pet. 2 Axüisaw xaleinghngihea ami ngminge ta
akcüka, Sihmon (Pita ami ti) ja a be Andru, Zebedea
capa Jakuk ja a na Johan, 3 Philip ja Batolame,
Thomah ja ngcawnklawk Mahte, Alaphaha capa
Jakuk ja Thade ami ti ja, 4 Kanan khyang Sihmon ja
Jesuh phyaheikia Judah Iskarota kyaki he. 5 Ahina
xaleinghngihe Jesuh naw jah tüih lü, "Khyangmjü
kce hea lam üng käh nami ceh vai, Samarih khyang
hea venak mlühe pi käh nami leh vai," ti lü a jah
cük. 6 Acunüngpi, khyükia to am tängki Isarel khyang
hea veia nami ceh vai. 7 Cit u lü, "Pamhnama Khaw
ng'et law ve" ti lü jah mtheh hü ua. 8 "Khyang
kune jah mdaw be u lü, mnehkse mnehkie nami jah
ngmangsak be vai, khyangkthie nami jah mthawh be
vai, khawyaie nami jah ksät vai. Amdanga nami yah
amdanga khyang üng nami pet vai. 9 Ngui im pi ni
se, xüi im pi ni se käh nami cehei vai. 10 Cä pi käh
nami phüihei vai, kcu nghngih, khawdawk nghngih
käh nami cehei vai, ksawngkhe käh nami cehei vai.
Isetiüng ta, khut pawhkie üng ami hlükaw cun jah
pe khai. 11 Mlüha pi ni se, ngnama pi ni se, nami
ceh üng ning jah khina thei khai bükteng lü, nami law
be veia acuia nami ve vai. 12 Im üng nami va luh

üng, im mah üng, “Dimdeihnak ve se” ti lü, dawnak
nami jah pet vai. 13 Im mahe naw ami ning dokham
üng, dimdeihnak ami khana pha law khai. Acunüngpi
am ami ning dokham üng ta dimdeihnak cun nangmi
da nghlat law be se. 14 Aia mlüh, aia ngnam üng
pi am ning jah dokham lü nami ngthu am ami ngjak
hlü üng, a im üngka naw pi ni se, ami khaw üngka
naw pi ni se, nami nghlat be üng nami khawpha
mput nami kphawng hüt vai. 15 Akcanga ka ning
jah mthehki, ngthumkhyahnaka mhnüp üng acuna
mlühea kthaka ta Sodom ja Komorah mlühe ka jah
mpyenei bawk khai ni. 16 Ngai ua, mhngeea ksunga
toca mäiha ning jah tüi veng. Acunakyase kphyua
mäiha cingcai u lü müma mäiha nami hniphnawi vai.
17 Khyang he nami jah mceiei vai. Isetiüng ta ning
jah man khaie veia ning jah cehpüi u lü sinakokea
k’uma ning jah kpai khaie. 18 Keia phäha acawjah
ngvaie ja Sangpuxangea veia ning jah cehpüi khaie.
Acunüng keia mawng cun khyang mjükce he üng
nami jah mtheh thei khai. 19 Ami ning jah man u
üng, i pyen vai, hawkba ve vai ti käh cäi na ua. I
nami pyen vai ti cun akcün a pha law üng ning jah
mtheh khai ni. 20 Pyen khai cun nanimät däk am ni,
nami paa ngmüimkhya naw ning jah pyensak khai
ni. 21 Ngbengna xawi mat naw mat ami jah hnim
vaia ng'apei law khai xawi. A pa naw a ca ceng law
khai, hnasene naw ami nupa hneng law u lü, ami
thihnak vaia ceng law khaie. 22 Keia ngminga phäha
khyang naküt naw ning jah hneng law khaie. Acunsepi
adütnak cäpa sitih lü jumeiki naw küikyannak yah
khai. 23 Mlüh mat üng ami ning jah mkhuimkha üng,
mlüh kcea nami dawng vai. Akcanga ka ning jah
mthehki Isarel mlühe avan üng thangkdaw am nami
pyen päih ham üng Khyanga Capa kyum law be khai.
24 Ahnukläk cun angvaia kthaka am kyäp khawi, mpya
pi amahpa khana am ve khawi. 25 Ahnukläk angvaia
mäih a law hin khäk lü, a mpya amahpa mäih a law
hin khäki ni. Imbung khawng hin Beelzebul ti lü ami
khü üng ta, imbung üngkae ta acuna kthaka sekia va
jah sui khaie! 26 Khyang he käh jah kyüh ua. Isetiüng
ta, thupvih naküt po päih khai, mjih naküt pi ngte law
päih khai ni. 27 Anghmüpnaka ka ning jah mtheh
naküt cen adeinaka khyang he üng nami jah mtheh
be vai, a sithawta nami ngjak naküt im mkyung üngka
naw nami sang be vai. 28 Pumsa hnim khawh lü,
ngmüimkhya xünnak am hnim khawhki käh kyüh ua.
Pumsa ja ngmüimkhya xünnak mulai mei üng kphum
khawhki Pamhnam va nami kyüh vai. **(Geenna g1067)**
29 Khaca nghngih ngui phe mata am mi jawi khawi
mä? Acun he matca pi nami pa naw am a ksinga
khawmdeka am kya law sawxat khawi u. 30 Na lusam
ikän veki ti avan Pamhnam naw ksing päihki. 31
Acunakyase, käh kyühkyawk ua, nangmi cun khaca
hea kthaka nami daw bawkie ni. 32 Au pi khyang
he maa “Kei Jesuha hnukläk ni” ti lü pyen hlüki cun
kei naw pi khankhawa ka paa maa ka hnukläk ni ti
lü ka pyen be khai. 33 Acunüngpi khyang he maa
kei na maki cun, kei naw pi khankhawa ka Paa maa
am ksing üng ka ti be khai. 34 Khawmdek khana
dimdeihnak lawpüi khaia ka lawkia käh ngai ua. Keia
lawpüi ta dimdeihnak am ni, ngtainak vai kcimcei ni
ka lawpüi. 35 A ca naw a pa hneng lü, a canu naw a
nu ngtukpüi khai ja, a pai naw a ni a hnengnak vaia
ka lawki ni. 36 Ami ye cun amäta khuiim kyawnglawng
üng kaea kya khai. 37 Aupi a pa pi ni se a nu pi
ni se, keia kthaka kphya naki ta keia hnukläka am
nglawi. A capa pi ni se, a canu pi ni se keia kthak
kphyanaki cun keia hnu läk khaia am nglawiki ni. 38
Aupi amäta kutlamktung kawt lü ka hnu am na läk
lawki ta ka hnukläka am nglawi. 39 Aupi a xünnak vai
suiki naw a sak mkhyüh khai. Cunüngpi keia phäha a
sak tawnki naw angsäi xünnak yah khai. 40 Nangmi
ning jah dokhamki cun kei na dokhamki ni. Kei na
dokhamki cun kei na tüih lawki dokhamki ni. 41 Au
pi Pamhnama sahma, sahma a nia phäh dokhamki
naw a doa khen yah khai. Au pi khyang ngsungpyun,
khyang ngsungpyun a nia phäh dokhamki naw a doa
khen yah khai. 42 Aupi ka hnukläk üngka mat üng ka
hnukläk a nia phäha tui khawt matca tuki naw, a tua
phu yah be khai.

11 Axüisawe xaleinghngih a jah mtheh käna, mlüh
kce hea ngthu pyen hü khaia Jesuh citki.
2 Baptican Johan thawngim üngka naw Jesuha
pawhmsahe a jah ngjak üng hnukläk nghngih Khritawa
veia a jah tüih. 3 Acun xawi naw Jesuh veia, “Johan
naw law khai a pyen cen nang mä? Am ani üng akce
kami na äp khai aw” ti lü ani kthäh. 4 Jesuh naw jah
msang lü, “Nghlat be ni lü nani hmuh ja nani ngjake
naküt Johan üng va mtheh be nia” a ti. 5 “Amikmüe
naw hmuh be u lü, akxoe pi cit be thei ve u, mnehkse
mnehkie daw be ve u, a nghnga kpange naw ngja
be ve u, akthihe tho law be u lü, thangkdaw pi msih
mpyaki he üng jah mtheh päng ve u. 6 Keia phäha
a mlung am uplatsaki ta a josenki ni” ti lü a pyen.
7 Johana axüisaw he ami ceh be üng Jesuh naw
Johana mawng khyangpäe üng jah mtheh lü, “Johana
veia khawkhyawng khawa nami ceh üng, i hmu khaia
ni nami ceh? Khawkhi naw a ksün khuhnah bükteng
khaia mä nami ceh? 8 “I bükteng khaia ja nami ceh?
Suisak akdaw suisaki bükteng khaia mä nami ceh?
Suisak akdaw suisakie cun Sangpuxangea ima ni

ami ve khawi. 9 “Na mtheh ua, I teng khaia ni nami
ceh? Sahma mä? Ä, ning jah mtheh veng, sahmaa
pi kyäp bawki ve ve. 10 “Ahina mawng ni cangcim
üng ng'yu lü, “Pamhnam naw, na maa ka ngsä na
lam pyang khai ka tüih law khai. 11 Akcanga ka ning
jah mthehki, nghngicim nakût üng Baptican Johana
kthaka daw bawki u am ve. Acunüngpi khankhawa
veki akdik säih cun Johana kthaka daw bawki ni.
12 Baptican Johana a ngthu pyen üngkhyüh tuh
vei cäpa khankhaw naw tuknak khameiki, ngtuatkia
khyang ksee naw khaw ami yah vaia kthanakie. 13
Pamhnama sahma he nakût ja Mosia thume naw
Johana a ve vei cäpa Pamhnama Khawa mawng
cun pyenkie. 14 Ami pyen nami jum hlü üng, Johan
cun law khaia ami na pyen khawi Elijaha kyaki. 15 A
nghnga veki naw ngja se. 16 Acunsepi atuh khyang
he hin i am ni ka jah mtumtäng kawm? Ahin he cun
hnasen lumeikie ami püi khü u lü, 17 Pülün ning jah
tum pe ngü se am nami nglamkie, yawk ng’äi mcuk
ngü sepi am mbawikyap uki. 18 Johan a law üng am
ei aw se, “Khyang nakût naw khawyaia venak” ami
ti. 19 Khyanga Capa law lü ei aw se khyang nakût
naw, “Teng ua, meng lü capyittui aw ve, akhawn
kawke ja khyangkaea püi hin” ami ti. “Acunüng pi
ksinghmatnak cun a bilawh üng ngsingki” ti lü a jah
mtheh. 20 Acunüng Jesuh naw müncanksee aktunga
a pawhnaka mlühe cun am ami ngjuta phäha a jah
ksenak. 21 “Korazin mlüh aw na jo se ve, Bethsaida
mlüh aw na jo se ve. Isetiüng ta, nangni üng mdana
mäiha müncanksee hin Turah ja Sidon mlüha mdang
vai sü ta, ahlana va kpyawnkse ngbung u lü, mput
awt u lü ngjut päng khaie sü. 22 Akcanga ka ning
jah mthehki, ngthumkhyahnaka mhnüp üng Turah
ja Sidon mlüh xawi cun nangnia kthaka Pamhnam
naw jah mpyenei khai. 23 Nang Kapenawm mlüh pi,
namät naw namät khankhaw cäpa na mhlünmtaiei
hlüki aw? Mulaia ning khyakin vai. Nang üng mdana
mäiha Sodom mlüh üng müncanksee jah mdan vai
sü üng ta tuh vei cäpa ve ham khai sü. **(Hadēs g86)**
24 Ka ning jah mthehki, “Ngthumkhyahnaka mhnüp
üng nanga kthaka Sodom mlüh üng Pamhnama
mpyeneinak däm khai,” a ti. 25 Jesuh naw pyen lü,
“Ka pa, khawmdek ja khankhawa Bawipa aw! Khyang
ktheme üng jah thup lü a mlung mhnemki hnasena
mäihe üng na jah mhnüha phäh na ngming ka mküiki.
26 Ä, ka pa aw, ahin cun na ngjak hlüa kyaki ni. 27
Ka pa naw avan a na pet päng. U naw a capa am
ksing, ka pa däk naw ni a ksing. Ka pa pi u naw am
ksing, a capa däk naw ni a ksing. Acun ja a capa
naw a mtheh däk naw ni a ksing. 28 A phüih yüh lü
bawngbaiki nakût ka veia law ua, ka ning jah hüieisak
khai. 29 Ka kawhcung kawt ua. Ngmüimkhya lama
ka mlungmthin hniphnawi lü nemkia kyase, ka veia
ngtheingthang law ua. Acunüng, nami ngmüimkhyaa
hüieinak nami yah khai. 30 “Isetiüng ta, ka ning jah
pet vaia kawhcung cun jäi lü, nami khana ka mtaih
vaia phüih pi hangki ni” a ti.

12 Jesuh sabbath mhnüp üng loma lama cit se,
axüisaw he ami ei ngaih u lü lomaa cangvüi
kpyat lü eikie. 2 Pharise he naw ami jah hmuh üng,
Jesuh üng, “Tenga, sabbath mhnüp üng jeih vai sü,
am pawh vai na xüisawe naw pawh ve u” ti lü ami
pyen. 3 Jesuh naw, “Davit a ei ngaih lü a khyang he
am i pawhkie ti cangcim üng am nami kheh khawiki
aw? 4 Pamhnama ima lut u lü Pamhnam üng peta
muk, ktaiyü he däk naw va eia nglawiki. Amimia
eia am nglawiki a khyang he am eikie. 5 Am ani
üng, ktaiyü he sabbath mhnüp üng khut ami pawh
msawk üng pi mkhyekiea am jah ngaih, ti cangcim
üng am nami khe khawiki aw? 6 Acunsepi ka ning
jah mthehki, ngpumima kthaka daw bawki hia ve
ve, 7 “Ngkengtaihnaka kdama mpyeneinak ngaih
veng” ti nami ksinga ta ngsungpyunkie am nami jah
mkatei khai sü. 8 Isetiüng ta, “Khyanga capa cun
sabbatha Bawi ni” a ti. 9 Jesuh acun üngka naw cit
lü, ami sinakoka lutki. 10 Acuia akutxo a na veki. Ami
mkatei vaia phäha, “Sabbath mhnüp üng mdawnak
bea khut pawh nglawiki aw?” ti lü ami kthäh. 11
Jesuh naw, “Nangmi üngka mata toca mat däk a tak
sabbath mhnüp üng khuia k’uma kya se am na lo
be khai aw, na hawihin khai aw. 12 To mata kthaka
khyang mat sabbath mhnüp üng mdaw be vai cun
daw bawki. Acunakyase, mi Thum üng pi sabbath
mhnüp üng khyang mat kuei vai hin nglawiki ni” a ti.
13 Acunkäna Jesuh naw akutxo üng, “Na kut sänga”
ti se, a kut a säng ja a kut akce mäiha daw law
beki. 14 Acunüng Pharise he akcea cit u lü Jesuh
ami mkhyüh vaia cengkie. 15 Jesuh naw ami hnim
hlü cun a ksingei üng, akcea jah ceh ta se khyangpä
naw läki he. Mhnatei nakütki a jah mdaw be. 16
Jesuh naw ania mawng i käh ami kcüinak vaia a jah
mtheh. 17 Acun cun Pamhnam naw a pyensak sahma
Hesajah naw a na pyen a kümceinak vaia kyaki.
18 “Tenga, ka mpya, ka xü cen, ka kphyanak ja ka
mlunga jenak. Ka ngmüimkhya a khana ka tüih khai,
ani naw ngthumkhyahnak cun khyangmjüe üng jah
mtheh khai. 19 Ngpyang lü ngcuhpüi am ve, u naw a
kthai lama käh ngja khai. 20 Ngkunkia kyaicung käh
k’ekbät lü, meisui mkhu pi käh mthih khai. Ngpyunnak
a ngnäng veia, 21 A ngming üng khyang he naw
äpeinak ta khaie. 22 Acunüng khawyaia venak a mik

mü lü am ngthuhei theiki khyang mat ami lawpüi
Jesuh naw mdaw be se, ngthuhei lü hmuh law be
theiki. 23 Khyangpäe naw Jesuha pawh cun hmu lü
müncan law u lü, “Hina khyang hin Davita capa ni
khawh khai aw?” 24 Pharise he naw acun ami ngjak
üng, “Hina khyang naw Beelzebul yaiea mkhawnga
pet johit am yaie jah ksät ve” ami ti. 25 Jesuh naw ami
cungaih jah ksing lü, “Aia pe pi animäte ngcawhkie
cun khawvei am kham lü ngtai khawikie. Aia mlüh pi
imbung üng pi, animäte ngcawhkie cun am ngsawn
khawi u.” 26 Acunüng khawyai naw khawyai a ksät
üng, amät naw amät mtaikia kya se, ikba a khaw
ngsawng khawh khai ni? 27 Nangmi naw Beelzebul
yai mkhawnga na pet johit am yaie ka jah ksät vaia
nami pyenki. Acun a ni üng, u naw nami hnukläke
üng jah ksätnaka johit jah peki ni? Nami hnukläke
naw nami mkhye ngdangsak ve u, a ti. 28 Am ni,
Beelzebula johit am ni. Mhnama ngmüimkhyaa johit
am ka jah ksät üng va Pamhnama Khaw nami khana
pha lawki. 29 Am ani üng u naw khyang kyan yüi
üng am pin ma lü, a ima ka khawhkhyame jah loei
thei khai ni? 30 Au pi, kei da am veki cun kei na
hnengki ni. Kei am alanga am na mcunpüiki cun
ngphyüingphyakia kyaki ni. 31 Acunakyase ka ning
jah mthehki, mkhyekatnak nakät ja, Pamhnam ksekha
nakie cun jah mhläta kya khai. Cunsepi Ngmüimkhya
Ngcim ksekhanaki cun mhlät theia am kya. 32 Aupi
Khyanga Capa mkhyekat na lü ksekhanaki cun mhläta
kya khai. Cunsepi Ngmüimkhya Ngcim ksekhanaki
cun tuh pi ngawia pi mhlät theia am kya. **(aiōn g165)**
33 Akthei üng a thing ksing theia kya se, akthei a
daw üng a thing daw lü, akthei a set üng a thing seki
ti nami ksing vai. 34 Kphyuksee aw, ihawkba se u
lü akdaw nami pyen thei khai ni? Mlung üng veki
va mpyawng üng lut law khawiki. 35 Khyang kdaw
naw a mlung kdaw üngka akdawe jah pyen khawi
lü, khyang kse naw a mlung kse üngka aksee jah
pyen khawiki. 36 Ka ning jah mthehki, akse pyenkia
khyang nakät a pyena phu cun ngthumkhyahnaka
mhnüp üng thung be khai. 37 Na ngthu naw ning
lätsak lü na ngthu bä naw ning mkat khai” a ti. 38
Acunüng thum mthei he avang ja Pharise he naw
Jesuh üng, “Saja aw, müncankse mat na pawh kami
hmuh hlüki” ti lü tä u se, 39 Jesuh naw, “Tuh kän
khyang he ihlawka se lü mtuihmlehkie ni. Nangmi
naw müncankse nami täkie aw? Jonaha müncanksea
thea i käh ning jah mhnuh vai” a ti. 40 Jonah nganua
k’uma mhnüp kthum ja mthan kthum a vea mäiha
khyanga capa pi mdek k’uma mhnüp kthum ja mthan
kthum ve khai. 41 Ninevih mlüha khyang he naw
ngthumkhyahnaka mhnüp üng ngdüi u lü ning jah
mtai law khaie. Isetiüng Jonaha ngthu pyena phäh
ami mkhyenak üngka naw ngjutkie. Teng u, Jonaha
kthaka kyäp bawkie ve ve u. 42 Ngthumkhyahnaka
mhnüp üng Sheba Sangpuxangnu naw ngdüi lü ning
jah cijang law khai. Ani cun Solamona themngvainak
ngai khaia athuknak a khaw üngka naw lawki. Teng
ua, Solamona kthaka kyäp bawki hia ve khü. 43
Ngmüimkhyakse khyang üngka naw a lut law üng,
mkyanga a hüieinak vai hnün sui hü lü am hmu lü, 44
“ka venak kphyüm ima ka cit be khai” ti lü a ceh be
üng, a na ngcim lü a na phephaih, a na ngkhämtawng
se a hmuh. 45 Cit be lü amäta kthaka se bawkia
ngmüimkhya ksee khyüh jah khü law se lut u lü,
acuia awmki he. Acunüng, acuna khyang üng kya law
khai cun akma kaa kthaka kyühkse bawki ni. Acukba
tukbäih hina khyang ksee üng pi thawn law hnga khai”
a ti. 46 Acukba khyang khawhahea veia a ngthuei
k'um üng a nu ja a benae naw ami ngthuheipüi vaia
sui hü u lü kpunga ngdüikie. 47 Acunüng mat naw,
“Tenga na nu ja na benae naw ning ngthuei hlüpüi lü
kpunga ngdüi ve u” ti lü a mtheh. 48 Jesuh naw, “U ni
ka nu, ue ni ka benae cun” a ti. 49 Acunüng Jesuh
naw axüisaw he maa a kut säng lü, “Hine hin ka nu ja
ka benae ni.” 50 Au pi, ka pa khankhawa kaa ngjak
hlü pawhki nakät cun ka benae, ka cinae ja ka nua
kyaki he ni” a ti.

13 Acuna mhnüp üng, Jesuh im üngkhyüh cit
lü tuilia kama jah mthei khaia ngawki. 2 Ani
ngbum lawki khyangpäe nung u se ta Jesuh mlawnga
khana kai lü a ngaw üng, khyangpäe cun tuili kama
ngdüikie. 3 Jesuh naw msuimcäpnake am ngthu pyen
lü, “Ahlana mci saw khaia khyang mat citki.” 4 Acukba
a phuh hü üng, mci avang lama kya se khae naw
ami ei u. 5 Avang lunga danak, nglei a ngceknaka
kya se akjanga cawt lawki. 6 Khaw so law lü ngling
law se, apya am vekia kya lü ngjaiei päihki. 7 Mci
avang nghlinga ksunga kya se nghling naw saü law
lü a jah yaiin. 8 Cunsepi, mci avang ngleia dawnaka
kya se daw lü, avang aphya, avang khyukip, avang
thumkipa ngtheipai lawki. 9 Aupi a ngjaknak vai a
nghnga veki naw ngja se” a ti. 10 Acunüng axüisaw
he Jesuha veia law u lü, “Khyang he am na ngthuei
üng ivaia msuimcäpnake na jah sumeiki ni?” ti lü
ami kthäh u. 11 Jesuh naw, “Nangmi cun Khankhaw
Pea küia mawng ksingnak ka ning jah mtheh päng
ni, amimi üng ta am jah mtheh nawng” a ti. 12 Takia
khyang üng a tak law dämdäm vaia petsih vai. I pi
am taki üng a tak nakät pi hutei be vai. 13 Ami veia
msuimcäpnak am ngthu ka pyen hin teng kyaw u lü
pi am hmu u, ngai kyaw u lü pi am ngjakya u. 14

Acunakyase sahma Hesajah naw Hina khyang he
naw ngai lü ngaikie, cunüngpi am ngjakya u; teng lü
tengkie, cunüngpi am hmu u, 15 Isetiüng ami mlung
nghlangkia kyase, ami nghnga naw am ngja ti, ami
mik naw am hmu ti. Ami mik naw hmu lü, ami nghnga
naw a ngjak vai sü ta, ami mlung üng ngjakya khaie
sü, acunüng ka veia nghlat law be u se, ka jah mdaw
be vai sü" a pyen khawi. 16 Nangmi ta nami mik naw
hmuh lü nami nghnga naw ngja se nami kam daw
ve. 17 Akcanga ka ning jah mthehki, sahma khawkän
ja Pamhnama khyang he naw nami hmuh hin hmuh
hlü u lü pi am hmuh khawh u, nami ngjak hin ngja
hlü u lü pi am ngja hüt u. 18 Acunakyase, mciksaw
msuimcäpnak üng pyen hlü hin ngai lü ngthei ua. 19
Khankhaw Pea mawng ngthu ngja lü am ngjakyaki
cun lama khana kyaki mci am tängki ni. Khawyaipa
naw law lü a mlung k'uma sawnglin cun a lawheiin
pet. 20 Lunga khana kyaki mci cun ngthu ngja lü
jekyainak am a ngjak ja dokhameiki. 21 Acunüngpi
am phungpya mahkia kyase khawvei am kham. Acun
ngthua phäh khuikhatnak ja mkhuimkhanak apha law
üng pyaiei beki. 22 Nghling hmua kyakia mci cun
Mhnama ngthu ngja kyawki, khawmdeka cäicingnak
ja bawimangnak naw a mhleia phäh a ngthu ngjak
cun kpyeh se, am ngtheipai lü veeiki. (aiōn g165) 23
Ngleia dawnak üng kyakia mci cun ta ngthu ngja
lü ngjakyaki: acunüng ngtheipaikie, avang aphya,
akhäk khyukip ja amsah thumkipa ngtheipai bekie"
a ti. 24 Msuimcäpnak akce a jah mtheh betü ta,
"Khankhaw Pe cun a loa mci kdaw sawki khyang
mat am tängki ni. 25 Khyang he ami ih k'um mthan
mat üng, ye naw law lü mci kdawa ksunga mci kse
saw lü akcea citinki. 26 Cang pyo law lü a vuipai law
üng, mphyaw pi ngdang lawki. 27 A mpyae naw law
u lü amahpaa veia, "Angvai aw, na lo üng mcikdaw
va na saw am niki aw? Hawia khyüh hina mphyawe
po lawki he ni? ti lü a kthäh. 28 Lomah naw, "Yee
naw ahikba ami pawh ni" a ti. A mpyae naw lomah
üng cit lü kami jah phukin vai aw? ami ti. 29 Lomah
naw, "Kaa, mphyaw nami phuk üng cangkdaw pi
nami phuksih khai ni." 30 "Cang ah veia ani nghngih
veei yüm ni se. Cang ah law üng mphyawe cun
jah phu ma lü mei üng jah mkhih vai ja, cange cun
jah at hnga u lü, ka kheia ami tak vaia cangk'at he
üng ka jah mtheh khai," ti lü a pyen. 31 Jesuh naw
msuimcäpnak akce a jah mtheh betü cun, "Khankhaw
Pe cun khyang naw anca ui cehpüi lü a loa a phuha
mäi ni," 32 Anca ui cun mciui nakü üng akdik säiha
kya lü pi a cawt law üng, kpue nakü kthaka ngbaü
lawki. A thinga thawn law se khae naw pi law u
lü, a kpyang üng ngbu tuhei law khawikie," a ti. 33
Msuimcäpnak mat a jah mtheh betü cun, "Khankhaw
Pe cun nghnumi mat naw nghngen lo lü khai tawng
kthum üng kcaw se, khai kphawm lawki üng tängki ni,"
a ti. 34 Jesuh naw msuimcäpnak am khyangpäe üng
ngthu jah mthehki; msuimcäpnaka kaa i am pyen. 35
Sahma naw a pyen khawi, "Msuimcäpnak am amimia
veia ngthu ka pyen khai; khawmdek mhnünmceng
üngka naw khyüngthupe ka jah mtheh khai," ti aküm
lawnaka kyaki. 36 Jesuh naw khyangpä cun akcea
jah ceh ta lü im k'uma lut se, axüisaw he a veia law
u lü, "Loa mphyawa mawng msuimcäpnaka suilam
i ni, jah mtheha" ami ti. 37 Jesuh naw, "Mcikdaw
sawki cun Khyanga Capa ni." 38 Lo cun khawmdek
ni, mcikdawe cun Khankhaw Pea ca hea kya u lü,
mphyawe cun Khawyama ca he ni. 39 Mphyaw sawki
ye cun Khawyam ni. Cang ah kcün cun khawmdeka
päihnaka mhnüp ni, cang atkie cun khankhawngsä
he ni. (aiōn g165) 40 Acukba mphyawe jah mcun lü
mei üng ami jah mkhiha mäiha, akcün päih law üng
thawn law khai. (aiōn g165) 41 Khyanga Capa naw a
khankhawngsä he jah tüih law se, acun he naw a
Khankhaw Pe üng khyang he jah mkhyekatsakie ja
akse pawhkie avan cun jah mkhäm khai, 42 Kyap u
lü ami mnicui hakyet khai hea mulai mei kdäi üng
jah xawt law khaie. 43 Acunüng Pamhnam ca he ta
khawnghngia deikhanga mäiha ami Paa Khankhaw
Pea kdeikhang khaie. Na nghnga a ve üng ngjaa! 44
Khankhaw Pe cun loa thupa khawhthem üng tängki ni.
Khyang mat naw acuna khawh cun hmu lü thup beki
naw, jekyai lü a tak nakü va jawi lü a yah lawa ngui
am acuna lo cun a khyäih. 45 Acunkäna, Khankhaw
Pe cun aphu küiki lungtaü kdaw sui hü lü kunpanki
khyang mat veki. 46 Acuna lungtaü a hmuh üng a tak
nakü jawi päih lü acuna lungtaü cun a khyäih am
tängki ni. 47 Khankhaw Pe cun ngvai am pi tängki ni.
Ngaksui avang naw tuia ami ngvai ami vawih üng nga
amjüküm ng'awki. 48 Ngvai cun nga beei se kawnga
kaih u lü nga cun ami ngawh sawa phyäihkie: nga
kdawe cun cä üng jah xawn u lü, am dawkia ngakse
nakü cun ami jah xawtin. 49 Acukba akcüna päih law
üng thawn law khai: khankhawngsä he naw law u lü
khyang ngsungpyunea ksunga khyangkae cun jah xü
khai. (aiōn g165) 50 Kyap lü ami mnicui hakyet khai
hea, mulai meikdäia jah xawtin vai" a ti. 51 Jesuh
naw, "Ahin he hin nami jah ngjakyaki aw?" ti se, "Ä,
kami ngjakyaki ni" ami ti. 52 Jesuh naw, "Acunakyase
Khankhaw Pea mawng mtheiki thum mthei he nakü
cun immahpa naw a im k'uma ka khawh akthai ja
akphyüm a cümnak üngka naw loki am tängki ni," a
ti. 53 Jesuh naw acuna msuimcäpnake a jah mtheh
päng üng, acuna hnün hawih lü, 54 A hminak mlüha

cit beki. Sinakoka k'uma jah mtheimthang se ngja lü
müncan ngenkie. "Ahina themngvainak müncankse
pawhnaka johit hin hawia a jah yah ni?" ami ti. **55**
Imksaa ca am ni mä? A nu pi Marih, a benae pi
Jakuk, Josep, Sihmon ja Judah ami ti am nikie mä?
56 A cinae am pi ahia awmki he am ni mä? Hawia ka
hin naw ahikba johit hin a jah yah hü ni? ami ti. **57**
Acukba Jesuh cun ami ma. Jesuh naw, "Sahma cun
hnün naküt üng leisawngkie ni, a hminak a khaw ja a
imbunga ni am leisawngnak a yah khawi," a ti. **58** Am
jumkiea kyase acuia müncankse i am pawh.

14 Acun k'um üng Kalile Upki Herod naw Jesuha
mawng cun ngja lü, **2** a khyang he üng, "Ani
cun Baptican Johan ni, thihnak üngka naw tho beki,
acunakyase ni müncanksee jah pawhnak khawha
johit taki," a ti. **3** Herod naw Johan cun man lü,
a na Philipa khyu Herodiha phäha thawngim üng
ahlana a khyuma kyaki. **4** Johan naw Herod üng,
"Na naa khyu na khyunak vai ta am nglawiki ni," a tia
phäha kyaki. **5** Herod naw Johan hnim hlüki kyaw
Judah khyang he a jah kyüh. Isetiakyaküng Johan
cun Judah khyang he naw sahmaa ami ngaiha kyaki.
6 Heroda hminaka mhnüp üng, Herodiha canu cun
Herod ja a khinea maa nglamki. Herod amsüma jeki.
7 "Ka ng'yünki, na hlüei na tä naküt ka ning pe khai" ti
lü Herod naw Herodiha canu üng bekhüt a pet. **8**
A nu naw a cüka kba nglaca cun naw, "Mlikbe üng
Baptican Johana lu na pea!" a ti. **9** Sangpuxang
cun pukseki, cunüngpi a khinea maa a khyütama
pänga kyase nglacaa hlüei cun ami pawh vaia a
jah mtheh. **10** Acunüng thawngima khyang tüih lü
Johana lu a khyüngsak. **11** Johana lu cun mlikbe
üng lawpüi lü nglaca üng pe u se, nglaca naw a nua
veia a cehpüi. **12** Johana hnükläke law u lü a yawk
cehpüi lü, k'utkie naw Jesuh üng ami va mtheh. **13**
Jesuh naw Johana mawng a ngjak üng, mlawng am
ngcum lü ahinak mawkpyawnga citki. Acun ngjaki
khyang he naw ami mlüh jah hawih hüt lü ami khaw
am läki he. **14** Mlawng üngka naw a kyum law üng
Jesuh naw khyangpänu jah hmuh lü jah mpyeneiki,
am phetkie a jah mdaw be. **15** Khaw a mü law hlü
üng axüisaw he a veia law u lü, "Ahin hin maw ni,
khaw pi mthan hnühki ni. Khyang he hin jah tüiha,
ami ei vai ngnamea ami ei phäh phäh vai khyäiei hü
u se" ami ti. **16** Jesuh naw, "Athuknaka ami ceh vai
am hlü, nangmi naw ami ei vai aipi jah pe ua," a ti.
17 Amimi naw, "Muk mhma ja nga nghngihca däk ni
kami tak ve u," ti u se, **18** Acunüng Jesuh naw, "Ka
veia lawpüi ua," a ti. **19** Khyang he cun msaia khana
ngaw khai hea a jah mtheh. Acunkäna muk mhma ja
nga nghngih cun jah lo lü khana mang lü Pamhnam
üng jenak mthehki. Muke cun jah bo lü axüisaw he
üng a jah pet. A axüisaw he naw khyang he üng ami
jah pet. **20** Avan naw ei lü phü u se, ami ei k'hläi cun
axüisaw he naw ami mcun be üng cä xaleinghngiha
lawki. **21** Eikie naküt cun nghnumi ja hnasen am
pakia, kpami däk thawngmhma lawki he. **22** Acunüng
Jesuh naw khyang he a jah tüih be käna, axüisaw he
cun mlawng üng cayea a jah na cehsak. **23** Acukba
khyang he a jah tüih be päng üng, amätca mcunga
ktaiyü khaia kaiki. Khaw mü law se, amät däk acuia
veki. **24** Acunüng mlawng cun kawng üngka naw a
thuknak tuili nglunga ve se tuingnawk naw a ceh hü.
25 Khaw athaih law hlü üng, Jesuh tuia khana a khaw
am axüisaw hea veia lawki. **26** Axüisawe naw tuia
khana a law ami hmuh üng kyühei law u lü, "Hin hin
ngmüimkhya ni," ti u lü ngpyangkie. **27** Jesuh naw,
"Käh kyüei ua, Kei ni," a ti. **28** Pita naw msang lü,
"Bawipa aw, nang na ni üng, tuia khana ka law hnga
khaia na mtheha," a ti. **29** "Lawa," Jesuh naw a ti.
Acunüng Pita mlawng üngka naw kco law lü Jesuha
veia cit khaia tuia khana citki. **30** Acunüngpi khawa
khi law a hmuh üng kyühei lü tui üng ju ngcumei lü,
"Bawipa aw, na küikyana," ti lü ngpyang se, **31** Jesuh
naw man be lü, "Jumeinak ngcekia khyang aw, ivaia
na mlung uplatki ni" a ti. **32** Mlawng üng ani kai be ja
khawkhi ngdüm beki. **33** Mlawnga k'uma veki axüisaw
he naw hjawkhah law u lü, "Nang hin Pamhnama
Capa na kya kcangki ni," ami ti. **34** Tuili cayea va pek
u lü Kenesaret hnea lawki he. **35** Acuia ka khyang
he naw Jesuh ami ksing üng, acuna pipei üngkae
pe naküt üng khyang he jah tüih hü u lü am phetkie
naküt ami jah lawpüi u. **36** A suisak mdawngca hman
hneh vaia nghuinakie, acunüng, aupi hneki naküt cun
phet bekie.

15 Acunüng Pharise he avang ja thumksinge
Jerusalem üngka naw Jesuh veia law u lü, **2**
"Ise, na xüisawe naw pupa thum am läklamkie ni? Ise
ami kut akdawa am mthiei lü ei suxatkie ni?" ti lü ami
kthäh. **3** Jesuh naw, "Nangmi pi ivaia nami pupa thum
läk u lü Mhnama thum am nami läki ni. **4** Isetiüng
Mhnam naw, 'Na nu ja na pa na jah leisawng vai, na
nu pi ni se na pa pi ni se na jah yünce üng nang cun
na thi khai,' a ti. **5** Acunsepi nangmi naw, Khyang
naw a nu ja pa a jah kueinak vaia mkawt a ve üng,
'Pamhnam üng pet päng ni' nami tiki. **6** A nu pa a
leisawng vai am hlü. Acukba nangmi cun Pamhnama
thum pi käh ngtäh khaia nami thum am nami pawhki.
7 Hypocrite aw, Hesajah naw nami mawng a pyen cen
cang ve, **8** 'Hine naw ami mpyawng am na leisawng

kyaw u lü pi, ami mlungmthin ta Kei üngka naw
thuk ve u. 9 Akhawvaa na sawkhah ve u, isetiüng
nghngicim thume cun Ka thuma hana jah mthei ve
u!'" a ti. 10 Acunüng khyangpäe cun Jesuh naw a veia
jah khü lü, "Ngai u lü ksing ua. 11 Khyanga mpyawng
üng ju lutki naw khyang am mtüihkhehsak, a k'um
üngka naw mpyawnga lut lawki naw ni khyang a
mtüihkhehsak ve," a ti. 12 Acunüng axüisaw he a veia
law u lü, "Pharise he naw na ngthupyen ami ngjak
üng ami mlung seki ti na ksingki aw?" ami ti. 13 Jesuh
naw, "Ka pa, khana ka naw am a nglin naküt cun
phuka kya khai." 14 Käh jah cäi na ua! Ami mik mükie
ni. Amikmü naw amikmü lam a msüm üng ani nghngih
khuikhawk üng kya khai xawi," a ti. 15 Pita naw msang
lü, "Hina msuimcäpnak jah mtheh ngkhaia," a ti. 16
Jesuh naw, "Tuh vei üng khyang kce hea kthaka am
na cing hamki aw." 17 "Na mpyawng üng ju lutki naküt
na khawnua pha lü na mtisa lum üng pha hüki ti am
nami ksing hamki aw." 18 "Acunsepi, mpyawng üngka
naw lut lawki naküt cun mlungmthin üngka naw law
lü, khyang mtüihkhehsaki ni," a ti. 19 Isetiüng khyang
hnimnak, khyanga khyuca bäühmanak, mpyuknak,
hleihlatnak, Pamhnam ksekhanake naküt cun am
dawkia ngaihkyunak üngka naw cawm lawkia kyaki.
20 Ahin he naw ni khyang mtüihkhehsak u lü, kut
käh mthiei lü ei naw khyang am mtüihkhehsak," a
ti. 21 Jesuh acun üngka naw cit lü Turah ja Sidon
mlüh peisua citki. 22 Acuna mlüh pipei üng veki
Kanan nghnumi naw law lü, "Davita capa Bawipa
aw, na mpyeneia, ka ca nghnumica khawyai naw
aknuia pawh ve," a ti. 23 Cunsepi Jesuh naw mkhap
matca am pi am msang be. Axüisawe lawki he
naw, "Hina nghnumi hin akcea tüiha, jah läk law lü
kpamcai ve," ami ti. 24 Acunüng Jesuh naw, "Kei
hin Isarelea khuiimkyawng üngka naw khyükia toea
phäh ni Pamhnam naw a na tüih law," a ti. 25 A veia
law lü sawkhahki naw, "Bawipa aw, na mpyena," a
ti. 26 Jesuh naw, "Hnasenea ei lo lü, uie üng jah
xawt pet vai hin nglawiki aw," a ti. 27 Nghnumi naw,
"Bawipa aw, acukba lang va. Acunüngpi, uie naw pi
ami mahpa buhkbaw mthüpeia thum am veki aw," a
ti. 28 Jesuh naw, "Jumeinak dämkia nghnumi aw, na
ngjak hlüa thawn se," a ti. Acun ja a canu cun daw
beki. 29 Jesuh acun üngka naw Kalile tuili läkläka
citki. Mcunga kai lü ngawki. 30 Khyangpänue naw
akxo, amikmü, ak'ang, am kümkia hmikie ja, amjümjü
natnake jah lawpüi u lü Jesuha khaw kunga jah msän
u se, a jah mdaw be. 31 Ak'ange ngthuhei law be thei
lü, a kut khaw kbäte daw be u lü, akxoe cit be thei u
lü, amikmüe naw hmu law be thei u se, khyang he
naw ami jah hmuh üng, müncan ngen u lü Isarelea
Pamhnam cun mhlünmtaikie. 32 Jesuh naw axüisaw
hea jah khü lü, "Hina khyang he hin ka hlawnga
mhnüp kthum ve pängki he, atuh ta ei vai am ve se
jah mpyenei veng. Ami ei kaa jah tüih vai am daw. Ei
ngaih lü lama khuikha hü khaie ni," a ti. 33 Axüisawe
naw, "Hawia hina khawmkyanga khyang hikäna ei vai
mi hmuh khai ni?" ami ti. 34 Jesuh naw, "Muk ikän
nami taki" ti se, "Khyüh ja ngaca api ve ve" ami ti.
35 Acunüng Jesuh naw khyang he ngaw khai hea a
jah mtheh. 36 Acunüng muk khyüh ja ngaca jah lo
lü, Pamhnama veia jenak mtheh lü a bo. Acun cun
axüisaw he üng jah pe se axüisaw he naw khyang he
üng ami jah pet. 37 Avan naw ei u lü, ami phü käna
ak'hläi jah mcun u se cä khyüh üng beki. 38 Eikie cun
nghnumi ja hnasen käh pakia kpami däk thawngkphyü
lawki he. 39 Acunüng Jesuh naw khyang he jah tüih
be lü mlawng üng kai be lü, Makadalah khawa citki.

16 Pharise avang ja Sadukee law u lü Jesuh ami
mhnütnak vaia Pamhnam naw ning ksingki ti a
ngsingnak vaia, müncankse jah mhnuha" ti lü täkie. 2
Jesuh naw jah msang lü, "Khaw kyak law hlü üng,
'Khankhaw mliki khawngawi ta khaw sen hlü ve' nami
ti khawiki." 3 Ngawilama, "Khaw ngmei lü anghmüp
law üng, tuhngawi ta khaw ah hlü ve," nami ti khawiki.
Khawa sen vai ja a ak vai cun khankhaw teng lü nami
ksing kyawkie. Cunüngpi akcünmka üng sängeikia
müncanksee ta am ksing khawh uki. 4 "Tuh kän
khyang he ihlawka se lü mtuihmlehkie ni. Nangmi
naw müncankse nami täkie aw? Jonaha müncanksea
thea i käh ning jah mhnuh vai" ti lü a jah ceh tak.
5 Acunüng, axüisaw he tuilia cayea ami law üng,
muk law vai ami mhnih. 6 Jesuh naw, "Pharise he ja
Sadukeea nghngen nami jah cäieinak vai," a ti. 7
Animäte naw ngai u lü, "Ahin hin muk am mi lawpüia
phäha kya ngaiki," ami ti. 8 Jesuh naw ami pyen
ksing lü, "Jumeinak ngcekia khyang he aw, i nami
sumkyamkie ni. Ise muk am nami taka phäh vaia
nami ngaikie ni? 9 Muk mhma pacawng thawng
mhmaa phäh ka bo cen am nami sümkie aw? Cä
ikän ja nami msap law? Am nami ksing hamkie aw?
10 Muk khyüh khyang thawng kphyü naw ei u se, cä
ikän hläiki ti am nami sümkie aw? 11 "Eia mawng
ka ning jah mthehki am ni, ise am nami ksing u ni?
Pharise he ja Sadukeea ngneikse nami cäieinak vaia
ka ning jah mthehki ni," a ti. 12 Acunüng muk üng ami
kcaw nghngen a pyen am ni, Pharise he ja Sadukeea
jah mtheimthangnak ami cäieinak vaia a jah mtheh
tia ami ksing. 13 Jesuh Kesari Philipih mlüh pei cit
lü acuia axüisaw he üng, "Khyang he naw Khyanga
Capa hin u ami pyen ni," ti lü a jah kthäh. 14 "Amsah

naw Baptican Johan, amsah naw Elijah, amsah naw
Jeramih, am ani üng sahma mat mat va ni khai ti ve
u," ami ti. 15 Jesuh naw, "Nangmi naw mä ua jah
nami na ngaih?" a ti. 16 Sihmon Pita naw, "Nang
cun Khritaw, xüngseiki Pamhnama Capa ni," a ti.
17 Jesuh naw msang lü"Johana ca Sihmon, na jo
daw ve. Isetiüng ta, ahin hin khyanga ning mtheh am
ni, khana ka Pa naw a ning mtheh ni." 18 Ka ning
mthehki, Pita aw nang lung ni, ahina lunga khana
ka sangcim ka mdüih khai, thihnak naw pi käh näng
khai ni. (Hadēs g86) 19 Khankhaw Pe tawhe ka ning pe
khai, aipi khawmdek khana am na mhlät naküt cun
khankhawa pi mhläta am kya, ai naküt pi khawmdek
khana na mhlät cun khankhawa pi mhläta kya khai,"
a ti. 20 Acunüng axüisaw he üng Khritaw a ninak u
üng pi käh ami mtheh vaia a jah mtheh. 21 Acunüng
tünei lü Jesuh naw "Jerusalema ka cit khai, axüe,
ktaiyü he ja thumksingea mkhuimkhanak ka khamei
khai. Na hnim khaie, cunüngpi amhnüp kthum üng
ka tho be khai" ti lü axüisaw he üng a jah mtheh.
22 Pita naw akcea khü lü, "Bawipa aw, acukba käh
kya khai, na khana acukba käh thawn yah khai," ti
lü Jesuh a pyen. 23 Jesuh naw nghlat law lü Pita
üng, "Khawyam aw, ka peia käh vea, nang hin ka
kyukngtängnak vaia na kyaki ni. Isetiakyaküng, na
ngaihnak hin Mhnam üngka naw lawki am ni, khyang
üngka naw lawki ni," a ti. 24 Jesuh naw axüisaw he
üng, "Nangmi üngka mat naw ka hnu läk khaia a bü
üng a hlükaw naküt hawih lü, amäta kutlamktung
kawt lü na läk law se." 25 Na sak küinak khaia na
bü üng sak am yahki, cunüngpi keia phäha na sak
tawn khaia na bü üng ta angsäi xünnak na yah khai,"
a ti. 26 Khyang naw khawmdeknu avan ka na lü, a
ngmüimkhya xünnak am a yah üng i am ni a thawnei
be thei kawm? 27 Khyanga Capa, a pa hlüngtainak ja
a khankhawngsä he am law be hnühki, khyang naküt
cun khut a pawha kba jah kheng khai. 28 Akcanga ka
ning jah mthehki, "Ahin üng awmki he avang naw am
thih ham u lü, Khyanga Capa Sangpuxanga kba law
be se hmuh khaie," a ti.

17 Amhnüp khyuk käna Jesuh naw Pita, Jakuk ja
a na Johan mcunga hlüngnaka a jah cehpüi.
2 Acunüng Jesuh a hmai khawnghngia mäiha vai
lü, a suisak pi akvai mäiha bawk lawki. 3 Acunüng
axüisaw kthum naw Jesuh cun Mosi ja Elijah naw
ngthuheipüi ni se ami jah hmuh. 4 Acunüng Pita naw
Jesuh üng, "Bawipa aw, ahia mi ve vai hin daw ve.
Na hlüei üng ta, nanga phäh mat, Mosia phäh mat,
Elijaha phäh mat, sam kthum ka pha vai sü," ti lü a
mtheh. 5 Acukba a pyen k'um üng, khawngmei bawk
naw jah msung law lü, "Hin hin ka mhläkphyanak
pipia ka Capa ni, ani üng ka jeki, a pyen ngai ua" tia,
kthai cun ngmei üngka naw ngjakie. 6 Axüisawe naw
ami ngjak üng, aktäa kyühei u lü mce da ngmümkie.
7 Jesuh naw law lü jah hnetki naw, "Tho law u, käh
kyüei ua," a ti. 8 Ami jeng mdei üng Jesuh amät däk
ve se ami hmuh. 9 Mcung üngka naw ami kyum law
be üng, Jesuh naw axüisaw he üng, "Khyanga Capa
thihnak üngka naw am a thawh be hama küt üng
nami hmuha mdannak hin u üng pi käh nami mtheh
vai," ti lü, a jah cük. 10 Axüisawe naw Jesuh üng,
"Acunüng ise thumksinge naw Elijah law ma khai ami
ti ni? ti u se, 11 Jesuh naw, "Akcanga Elijah cun law
ma lü ahmäi jah pyang law khai," a ti. 12 Acunüngpi
ka ning jah mthehki, Elijah cun law pängki ni. Cunsepi
am ksingki he naw ami ngaih ngaiha ami mkhuimkha,
acukba bäa Khyanga Capa pi mkhuimkha khaie" a
ti. 13 Acunüng, axüisaw he naw Baptican Johana
mawng jah mthehkia ami ksing. 14 Khyang hea veia
ami nghlat law be üng, khyang mat Jesuha veia law
lü ngdängki naw, 15 "Bawipa aw, ka capa mpyeneia!
Kphyaw se aläa tui üng ngcum lü am ani üng mei üng
lut lü khuikha ve." 16 "Acunakyase, na xüisawea veia
ka lawpüi kyaw amimi naw pi am mdaw be khawh ve
u," a ti. 17 Jesuh naw, "Jumeinak am takia khyang
ksee aw, ivei nami veia ka ve khai ni? Ivei ka ning jah
msawkei vai ni? Kpamica ka veia lawpüi ua," a ti. 18
Jesuh naw khawyai jüi se kpamica üngka naw lut
law beki. Acunja kpamica cun daw beki. 19 Acunüng
axüisaw he Jesuha veia ampyua law u lü, "Ise keimi
naw am kami ksät khawh ni," ti lü ami kthäh. 20 Jesuh
naw, "Nami jumeinak a ngceka phäh ni, akcanga ka
ning jah mthehki, anca ui teh jumnak nami tak üng,
hina mcung üng 'Caia ngpyawta' nami ti üng ngpyawt
khai. Ai pi, am nami pawh khawh käh ve khai," ti
lü, a jah mtheh. 21 Ahina ngkhaw cun ei jeihnak ja
ktaiyünak am ni mkhüt khawh" a ti. 22 Kalilea ami
ve üng Jesuh naw, "Khyanga Capa, khyang hea kut
üng petnak vaia kcün pha lawki ni," 23 hnim u se,
amhnüp kthum üng tho law be khai," ti lü jah mtheh
se, axüisaw he aktäa vedamkie. 24 Kapenawm mlüh
Jesuh ja axüisaw he ami law üng, temple khawn
kawkie cun Pita veia law u lü, "Nami saja naw temple
khawn am pe hlüki mä? ti lü ami kthäh. 25 Pita naw,
"Ä, peki ni," a ti. Pita im k'uma a luh üng, 'Jesuh
naw, "Sihmon Pita, ihawkba na ngaiki ni" Khawmdek
Sangpuxange naw akhawn ami mkhäm üng, ua veia
ni ami tä khawi? Khaw mahea veia mä, pekce khyang
hea veia mä ami tä khawi? a ti, 26 Pita naw, "Pekce
khyang hea veia," a ti. Jesuh naw Pita üng, "Acukba
ani üng, khaw mahe naw akhawn pet vai am hlü." 27

Acunüngpi, akhawn am mi peta phäh ami mlung käh se khaia, tuia va cit lü nga va mkaiha. Akcüka na phaa nga lo lü a mka na phyen vai. Acunüng tangka mat na hmuh khai. Acun lo lü ka phäh ja na phäha temple khawn va pea," a ti.

18 Acuna k'um üng, axüisaw he a veia law u lü Jesuh üng, "U ja Khankhaw Pea a kyäp säih kawm?" ti lü ami kthäh. **2** Acunüng Jesuh naw hnasenca mat khü lü, ami maa a ngdüihsak. **3** "Akcanga ka ning jah mthehki, nghlat be u lü hnasena mäiha am nami ve üng Khankhaw Pe am pha hlawt uki." **4** Acunakyase, Khankhaw Pea a kyäp säih vai cun hina hnasenca mäiha a mlung mnemki ni a kyäp säih kawm. **5** "Aupi, ka ngming üng je lü hina hnasenca mäih dokhamki cun kei na dokhamki ni. **6** "Cunsepi, kei na jumkia hina hnasen mat, mkhyekat khaia kyukngtängsakia khyang cun a nghngü üng ksum khawp lü lia thuknak tuia xawtin hin a phäha daw bawk khai ni," a ti. **7** Jesuh naw, "Khyang he jah mkhyekatsaki khawmdeka da se khawmdeknu hin ihlawka kyühei phyaki ni! Acuna mkhyekatnaka ngkhawe cun aläa thawn khai. Cunüngpi, mkhyekatnak vaia pawhkia khyanga phäh ihlawka kyühei phya khai ni. **8** Na kut am a ni üng na khaw naw a ning mkhyekatsak üng, kyükin lü xawtin kawpi. Na kut khaw küm se angsäia mulaia ning xawtina kdama ta, na kut khaw kaa angsäi xünnaka na ceh hin daw bawki ni. **(aiōnios g166)** **9** Acunkäna na mik naw a ning mkhyekatsak üng, kawihin lü xawtin kawpi. Na mik küm se mulaia ning xawtina kdama ta, na mik mat däng am angdäi xünnaka na ceh hin kyäp bawki ni. **(Geenna g1067)** **10** "Ahina hnasenca he käh jah hmuhmsit ua. Ami khankhawngsä he cun ka pa vei khankhawa awmki he ni, ti ka ning jah mthehki. **11** Isetiüng ta, khyanga Capa hin khyükie jah thawngkhyah khaia lawki ni. **12** "Ihawkba ni nami ngaih? Khyang mat naw toca aphya a tak üngka mat khyük se i pawh khai ni? A taw kawkip ja kaw jah hawih hüt lü khyükia taw mat sui khaia mcunga cit khai. **13** Acun a hmuh be üng, veki kawkip ja kawa kthaka pi acuna khyüki mat a hmuh bea phäha aktäa jeki. **14** Acukba kunga, hina hnasenca he üngka matca pi amdanga a khyüh vaia nami pa khana ka naw am hlüei. **15** Na bena naw a ning mkhyekatnak üng, a veia cet lü a mkhyekatnak nanimäta ksinga a mkhyenak na mtheh vai, na mtheh a ngjak üng na mkhüta kyaki. **16** Acunüngpi na mtheh am a ngjak üng, a mkhyekatnak angsingnak ksing khaia khyang nghngih mat bang jah cehpüi lü na ceh vai. Cangcim naw "Mkhyekatnak naküt üng saksiki nghngih kthum ve yah khai" a tia kba na pawh vai. **17** Acunüng, acun hea pyen pi am a jah ngaih üng, avana sangcim üng nami sang vai. Akpäihnaka sangcima pyen pi am a ngaihsim üng khyang k'yu ja akhawnkawka nami ngaih vai. **18** Akcanga ka ning jah mthehki, khawmdek khana nami mhlät naküt cun khankhawa pi mhläta kya khai, khawmdek khana am nami mhlät naküt cun khankhawa pi mhläta am kya. **19** Ka ning jah mtheh betüki, khawmdek khana aipi nghngih naw atänga ngaisim ni lü nani täsam üng, nani täsam naküt cun ka Pa khankhawa ka naw ning jah pawh pet khai. **20** "Ahawia pi, nghngih kthum ka ngming üng ngcun u lü ami ve üng ami ksunga kei ka veki," a ti. **21** Acunüng, Pita Jesuha veia law lü, "Bawipa aw, ka bena naw a na mkhyekatnak üng ivei ka mhlät vai ni? Khyüh vei aw?" ti se, **22** Jesuh naw, "Khyüh vei am ni, khyühkip ja khyüh vei na mhlät vai," a ti. **23** Acunakyase, Khankhaw Pe cun Sangpuxang mat a mpyaea pupawng ngui jah bükteng lawki üng tängki ni. **24** Acukba a jah teng law üng ngui tan xa k'hläih lei naki mat cun a veia ami lawpüi. **25** Ngui a pu am thung be hlawt se Sangpuxang naw man lü amät mpyaa jawi lü, a khyuca he ja a khawhkhyam naküt pi jah jawisih lü, a lei ami thung vaia a jah mtheh. **26** Acuna mpya cun Sangpuxanga maa a mkhuk am ngdäng lü, "Ka Bawipa aw, na bä ni, na msawkei canga," avan ka ning thung law be khai ni," a ti. **27** Sangpuxang naw mpyenei lü hläh be lü a lei naküt avan pi a mhlät. **28** Acunüng, acuna mpya cun cit lü a püi mpyae üngka mat, ngui api a kpu a va hmuh. Man lü "Na pu na thung law bea" ti lü a k'aw üng a kbüh. **29** A püi mpya naw a mkhuk am ngdäng lü, "Na mpyenei lü, na msawk canga, ka ning thung law be päih khai ni," ti lü, a nghuinak. **30** Cunsepi, käh mpyenei lü am a thung be khawh vei thawng im üng a khyum. **31** Acun cun mpya kce he naw ami hmuh üng aktäa ami mlung na se, Sangpuxang üng acuna mawng cun ami va mtheh u. **32** Acunüng ami Sangpuxang naw khü lü, "Ia am na mawngki nang khyang kse, na nghui naki se na lei naküt ka ning mhlät. **33** Ka ning mhläta mäiha mpyeneinak na püi mpyaa khana pi na tak vai sü." **34** Sangpuxang thüi lawki naw a mpya cun a lei naküt am a thung be khawh veia thawngim üng a khyum. **35** Acukba bäa, khyang naküt naw nami mlungmthin kcang am nami benaa mkhyekatnak am nami mhlät üng khankhawa kaa Ka Pa naw pi nami mkhyekatnak am ning jah mhlät khai ni," a ti.

19 Jesuh ngthu a pyen päng ja Kalile üngka naw cit lü Jordan mliktuia caye Judah khawa citki.

2 Khyangpänu naw läk law u se Jesuh naw acuia
a jah mdaw be. 3 Pharise he a veia law u lü ami
mhnüteinak am, “Khyang mat naw a khyu ia phäha pi
ni se a hlüeia kcün üng a hawih vai hin mi thum üng
nglawiki aw?” ti lü ami kthäh. 4 Jesuh naw, “Akcüka
jah mhnünki naw kpami ja nghnumi a jah mhnün ti hin
am nami khe khawikie aw?” 5 Pamhnam naw ‘Kpami
naw a nu ja pa jah ceh ta lü a khyua vei ngdawn
se nghngih xawi cun mtisa mata kya law khai xawi’
a ti. 6 Acunkäna, nghngiha am ni ti ni, mata kyaki.
Acunakyase, Pamhnam naw a jah lu hlin khawsawm
cun khyang naw käh jah mtai se,” a ti. 7 Pharise he
naw, “Am ani üng ivaia Mosi naw ngkyanaka kca
pe u lü hawih vaia a jah mtheh ni,” ami ti. 8 Jesuh
naw, “Nami mlungmthin nghlang lü mtheh am ngja
uki se, Mosi naw nami khyu nami hawih vaia a ning
jah mtheh ni. Cunüngpi a jah mhnünceng üng acukba
am ni” a ti. 9 Acunüng Jesuh naw, “Ka ning jah
mthehki, aupi a khyu kpami kce am käh bäühma ni se
akcea phäha hawih lü, khyu mah beki cun mkhyeki
ni, acuna nghnumi khyu na beki pi mkhyekatki ni,” a
ti. 10 Acunüng axüisaw he naw, “Acukba ani üng ta
am khyu mah üng ni a daw hlü bawk ve,” ami ti. 11
Jesuh naw, “Ahina ngthu cun khyang naküt naw am
ngaisim u. Acunüngpi, ngaisim khai hea a jah xü naw
ni a mi ngaihsim hlü ve. 12 Avang cun a nua puk'um
üngka naw käh khyuca mah khai hea a jah mhnün,
avang cun khyang naw käh khyuca mah khaia ami
jah pyang, avange cun Khankhaw Pea phäh animät
käh khyuca mah khai hea nghnüneikie, aupi khyuca
mah khaia tängki naw ngaisim se,” a ti. 13 Jesuh
naw Hnasenea khana a kut mtaih lü a jah ktaiyü pet
vaia a veia jah lawpüi u se, axüisaw he naw ami jah
ksenak. 14 Jesuh naw, “Hnasene ka veia law u se,
käh jah mah ua, Khankhaw Pe cun amimia mäiha
phäh ni,” a ti. 15 Jesuh naw hnasenea khana a kut
mtaih lü acunkäna akcea citki. 16 Khyang mat law
lü, “Saja aw, khankhawa angsäi xünnak ka yah vaia
akdaw i ja ka pawh kawm?” ti se, (aiōnios g166) 17
Jesuh naw, “I dawki ti ivai na na kthähki ni? Dawki
ta mat däk ni a ve. Angsäi xünnak na yah hlü üng
ngthumkhäne jah läklama” a ti. 18 Cawngpyang naw,
“Ia ngthumkhäne ni? a ti. Jesuh naw, “Khyang käh
na hnim vai, khyanga khyuca käh na mkhyekatnak
vai, käh na mpyuk vai, käh na hleihlak vai,” 19 Na
nu ja na pa na jah leisawng vai, namät naw namät
na jawngnaka mäiha na impei loceng na jawngnak
vai,” a ti, 20 Cawngpyang naw, “Ahin he cun ka dikca
üngkhyüh ka jah läk päih ni, i ka pawh ham khai ni?”
a ti. 21 Jesuh naw, “Na kümkawi vai na ngai üng, cit
lü na tak naküt jawi lü sih mpyaki he üng ngui na
jah yet vai. Acunüng khana na khawh vai ve khai,
acunkäna na läk law kawpi,” a ti. 22 Cawngpyang
naw acun a ngjak üng, pukse lü akcea citeiki. Isetiüng
ani cun bawimangkia kyaki. 23 Acunüng Jesuh naw
axüisaw he üng, “Akcanga ka ning jah mthehki,
bawimangki hin Khankhaw Pe a luh vai aktäa küi
ve,” 24 Bawimangki Pamhnama Khaw a luha kthaka
ta sanghngüksaü mpyüma nghnga khuia a luh vai
jä bawki ni,” a ti. 25 Axüisawe naw ami ngjak üng
aktäa münca u lü, “Acunüng u naw küikyannak yah
khawh khai ni?” ti lü ngthähkie. 26 Jesuh naw jah
teng lü, “Ahin cun khyanga phäha i am thawn thei lü
pi Pamhnama phäha am thawn theiki am ve” a ti.
27 Acunüng Pita naw, “Tenga ahmäi naküt hawih lü
kami ning läk lawki, kami ning läk law phäha i kami
ngmangnak khai ni?” a ti. 28 Jesuh naw, “Akcanga
ka ning jah mthehki, Tuha Khyanga Capa amäta
hlüngtainak ja a bawingawhnak üng a ngawh law üng,
nami na läk hlükie pi bawingawhnak xaleinghngih üng
ngaw hnga u lü, Isarel paca xaleinghngih nami jah uk
khai,” 29 Aupi keia ngminga phäh a ima pi kyase, a
bena cinae pi kyase, a nu pa pi kyase, a ca hea pi
kyase, a khawmdeka pi kyase, jah ceh taki cun acun
kän cima aphya kthaka yah be lü, angsäi xünnak pi
yah khai. (aiōnios g166) 30 Acunsepi akmae hnu u lü
akhnuae ma law khaie,” ti lü a jah mtheh.

20 Khankhaw Pe cun capyit ngvawng taki khyang
mat am tängki ni. Ngawi mat üng a ngvawnga
nghlawh khaie a jah ngvah vai sui hüki. 2 Mhnüp at
üng tangka mat hlawhei khaia khyang he jah hmuh lü
a capyit ngvawnga a jah tüih. 3 Khawpyanga va cit
hü lü ngnam k'uma amdanga veeikie jah va hmuh lü,
4 “Nangmi pi ka capyit ngvawnga cit lü va nghlawh
hnga ua, ka ning jah khyeng khai,” ti se, citkie. 5 Naji
xaleinghngih mhnüpngsung ja mkeng naji kthum üng
va cit lü pi acukba bäa jah va hmuh lü a ngvawnga a
jah nghlawhsak. 6 Acunüng naji mhma bang üng pi
va cit hü lü amdamnga veeikie a jah hmuh üng, “Ivaia
ahikba amdanga nami veeikie ni?” a ti. 7 Acun he
naw, “Jah ngvatki u am ve se va,” ami ti, acunüng
ngvawngmah naw “Nangmi pi ngvawnga cit lü va
nghlawh hnga ua” a ti. 8 Acunüng khaw a mü law üng,
ngvawngmah naw a lo ngängki üng, “Nghlawhkie ami
van jah khü lü, anghnu säih üng cutei lü akma säih
üng dütkia kami ngkheng jah pea,” a ti. 9 Acunüng,
mülam naji mhma üng cuteikie cun law u lü, ami khüi
khen tangka mat ci do lawki he. 10 Khüi makie cun
law u lü khawhah yah khai hea ngai u se pi acukba
bäa tangka mat ci däk yah hngakie. 11 Acukba tangka
mat däk ci ami do law hnga üng ngvawngmaha veia

mtai law u lü, 12 “Anghnua lawki hine naji mat däk va
khüikie, amhnüpa khawngling khamei lü kami khüikie
am angteha na jah kheng,” ami ti. 13 Ngvawngmah
naw mat üng, “Ngaia ka püi, am ning mhlei nawng.
Mhnüp mat khüi lü tangka mat hlawhei vai na jumki
cen ta.” 14 Na ka ceh lü na ima cita. Hina anghnua
lawki he üng pi nang üng ka pet kän ka pe hlüki. 15
Ka ngui cun kamäta ngjak hlüa am ka pawh thei khai
aw? Käh ngvang na lü ka ning jah peta phäh na na
mkeiki aw? 16 Acunakyase, akmae hnu u lü, hnukie
hma law khaie” a ti. 17 Jesuh Jerusalem da cit lü
axüisaw he xaleinghngih lam peia jah khü lü, 18 “Ngai
ua, Jerusalem da mi cit khai, acuia Khyanga Capa
cun ktaiyü he ja thumksingea kut üng msuma kya
khai. Amimi naw thi khaia mkatei khaie. 19 Khyanga
Capa cun yaihei u lü, kpai acun he, kutlamktung üng
ami hnim vaia khyang mjü kce hea kut üng msum
acun he. Acunüngpi amhnüp kthum üng tho be khai,”
ti lü a jah mtheh. 20 Acunüng, Zebedea khyu, a cakpa
xawi maha Jesuha veia lawki. A mkhuk üng ngdäng
lü iyaw täeiki. 21 Jesuh naw, “I ja na ngjak hlü?” a ti.
Nghnumi naw, “Hina ka cakpa xawi, Sangpuxanga
na thawn law üng, mat na khet da, mat na kcawng
da ngaw khai xawia bekhüt na pea,” a ti. 22 Jesuh
naw, “I nami tä hman am ksing niki. Ka awk law vaia
khawt, nani aw khawh khai aw? Baptican ka khan
law vai, nani khan khawh khai aw?” ti se, “Ä, yah
khai,” ani ti. 23 Jesuh naw, “Ka awk vaia khawt na
awk khawh üng pi, ka khet da ja kcawng da nani
ngawh vai cun keia xü thei am ni. Ahina ngawhnak
cun ka Pa naw a jah xüea phäha kyaki ni,” a ti. 24
Axüisawe xa naw ami ngjak üng, acuna ngbengna
xawi cun jah thüinakie. 25 Jesuh naw axüisaw he
alanga jah khü lü, “Nami ksinga mäiha, khyang mjü
kce hea bawie cun khyang hea khana aktäa bawi u
lü, aktäa ami ana sumeikie.” 26 Cunsepi, ahina mäih
nangmi üng käh ve se, nangmi üngka mat a kyäp
säih vai ngja hlüki ta nami mpyaa kya se. 27 Nangmi
üngka mat akma säih vai ngja hlüki ta nami mpyaa
thawn se. 28 Khyanga Capa cun khyanga khüih vaia
am law; khyang khüih lü a xünnak jah pe lü khyang
khawkän jah thawng khaia a lawa mäiha, nami ve
vai,” a ti. 29 Jesuh ja axüisaw he Jerikho mlüh üngka
naw ami ceh üng khyangpänu naw jah läki he. 30
Amikmüki nghngih lam peia ngawhki xawi naw Jesuh
lam üng citki tia ani ngjak üng ngpyang ni lü, “Davita
Capa, Bawipa aw, jah mpyeneia,” ti lü ngpyangki
xawi. 31 Khyangpänu naw käh ani ngpyang ti vaia
jah mtheh u sepi, aksetama, “Davita Capa, Bawipa
aw, jah mpyeneia,” ti lü ngpyang dämdämki xawi. 32
Jesuh naw ngdüi lü, “I ka ning jah pawh pet vai ni
nani hlüei,” a ti. 33 Anini naw, “Bawipa aw, kani mika
vai be vai ngaih ve ning,” ani ti. 34 Jesuh naw jah
mpyenei lü ani mik a jah hneh pet. Acunja ani mik vai
law be se, Jesuh läki xawi.

21 Jesuh ja axüisaw he Jerusalema law u lü Olip
mcung, Betphake ngnam ami pha law üng
Jesuh naw, “Axüisaw xawi nghngih maa jah na tüih
lü, 2 nani maa vekia ngnama cit ni lü, sanghngaksaü
mat ja, a ca ami jah kphung nani hmuh khai. Jah
sut ni lü ka veia nani jah lawpüi vai.” 3 Khyang
naw a ning jah kthäh üng, “Bawipanaw jah hlüei
ve,” nani ti vai. Acunüng angxita ning jah tüih law
khai ni,” a ti. 4 Ahin avan cun sahma naw a na
pyen law, 5 “Zion mlüh üng mtheh ua, Tenga, na
Sangpuxang na veia law ve! Ani cun a mlung nem
lü sanghngaksaü, ja sanghngaksaüca xawia khana
ngcumki,” ti akümkawinak vaia kyaki. 6 Acunüng,
axüisaw xawi naw cit ni lü, Jesuh naw a jah mtheha
mäiha ani va pawh. 7 Sanghngaksaü ja a ca cun jah
lawpüi u lü, ami suisake a khana jah mtaikie naw,
Jesuh cun a khana ami ngawhsak. 8 Khyangpänu
naw ami suisak lama ami jah phah üng, avang
naw nghleng hnahe jah ksawm u lü jah phahkie.
9 Khyangpä a ma a na citkie ja amät läki he naw,
“Hosana Davita Capa, Bawipa ngming am lawki
josennak be se! A hlüngnak säih khankhawa Hosana,”
ti lü, ngpyangkie. 10 Jerusalem a pha law üng, mlüh
üngka ami van üicai u lü, “Ani u ni?” ti lü pyenkie.
11 Khyangpänu naw, “Hin cun sahma Jesuh, Kalile
hne, Nazaret mlüh üngka ni,” ami ti. 12 Jesuh Temple
k'uma lut lü Temple k’uma jawitukie ja kheikie jah sät
lü tangka mhlaikie ja müm jawikiea ngawhnake, avan
a jah hukxänin. 13 Acunüng Jesuh naw, “Cangcim
üng, ‘Ka im cun ktaiyünak ima sui khaie’ ti lü ng’yuki,
nangmi naw mpyukeiea ngthupnak ima pyang ve uki”
a ti. 14 Amikmü ja akxoe, temple k'uma law u se
Jesuh naw a jah mdaw be. 15 Ktaiyü ngvaie ja Thum
mtheie naw müncanksee a pawhmsah ja, hnasene
naw, “Hosana Davita Capa,” ti lü, ami ngpyang hmuh
u lü aktäa ami mlung soki. 16 Jesuh üng, “Amimi naw
i pyenkie ti na jah ngjaki aw?” ami ti. Jesuh naw,
“Ä, hnasene ja cihtui k’aw naca hea mpyawng üng
mhlünmtainak na yahki ni,” ti lü ng’yuki am nami khe
khawiki aw?” a ti. 17 Jesuh naw jah hawih hüt lü
Bethanih mlüha cit lü acuna mthan cun acuia ipki. 18
Ngawilama mlüh da a nghlat law be üng, a ei ngaih
lawki. 19 Kthei thing lam peia hmu lü kthei thing da cit
kyawki, am ngthei lü a hnah däk ve se a hmuh. “Käh
ngthei ti sümsüm kawpi,” ti se, acunüng kthei thing
cun ngjai lü thiei lawki. (aiōn g165) 20 Axüisawe naw

acun ami hmuh üng, “Ihawkba Fik dung akjangnua
khyawngei lawki ni?” ti lü müncankie. **21** Jesuh naw
jah msang lü, “Akcanga ka ning jah mthehki, jumei
kcang lü mlung hlawthlatnak am nami tak üng hina
Fikdung däk am ni lü, hina mcung üng, ‘Hin üngka
naw ngnawn lü mliktuia kya se’ nami ti üng nami
tia mäiha kya khai.” **22** Nami jumei üng nami täsam
naküt nami yah khai,” a ti. **23** Templea law be lü a jah
mthei k'um üng, ktaiyü ngvaie ja a xüe a veia law u
lü, “Ahin he jah pawh vaia ia ana ja na tak? U naw
ahin he na jah pawhak vai ana a ning pet ja?” ti lü
ami kthäh. **24** Jesuh naw jah msang lü, “Kei pi mat
däk ka ning jah kthäh khai. Nami na msang üng, kei
naw pi ahin he ka jah pawhnak vaia ia ana ka tak
cun ka ning jah mtheh khai.” **25** Johana a baptican
hin hawia khyüh lawki ni? Pamhnam üngkhyüh mä.
Khyang üngkhyüh mä” a ti. Amimäte naw ngcuh u lü,
“I mi ti khai ni. Pamhnam üngka naw ni” mi ti üng mä,
“Ise Johan am nami kcangnaki ni,” ti hlü kbak. **26**
“Khyang üngka naw” mi ti üng pi khyang he naw i ami
pawh vai ti kyühei phyaki. Isetiüng, khyang avan naw
Johan cun sahma mat ti ksingki he,” ami ti. **27** Jesuh
üng, “Am ksing ve u nawng,” ami ti. Jesuh naw, “Kei
pi ia ana am ka pawh ti am ning jah mtheh hlü veng,”
a ti. **28** “Ihawkba nami ngaiki ni? Ahlana nghngih
canaki khyang mat veki. Akdäma veia cit lü, “Ka ca
aw, tuhngawi ngvawnga cit lü va khüia,” a ti. **29** A
ca naw, “Kaa! am cit hlü veng,” a ti kyaw, akäna a
mlung nglat law be lü citki. **30** Acunüng anghngihnaka
veia cit lü acukba bäa a mtheh. Ani naw, “Ä ja, cit
kawng,” ti lü am cit. **31** Ahin xawi üng u naw ni a
paa ngjakhlü a pawh?” a ti. Amimi naw, “Akdäm ni,”
ami ti. Acunüng Jesuh naw, “Akcanga ka ning jah
mthehki, akhawnkawke ja nghnumi ksee nami maa
Pamhnama Khawa lut ve u.” **32** Isetiüng ta Baptican
Johan lam kdaw ning jah mhnuh khaia law se am
jumei uki; cunsepi, akhawnkawke ja nghnumi ksee
naw ani jumkie. Acun nami hmuh käna pi ngjut lü am
jum uki,” a ti. **33** Jesuh naw, “Msuimcäpnak akce ngai
betü ua: khyang mat ngvawngmah veki, acun naw
capyit ngvawng pyang lü ngvawng lü capyittui suinak
vai khui co lü, ngängnak vai kyäng a sak. Khüikie üng
jah khah lü athuknaka khaw kcea kdungki. **34** Capyit
angtheih lawa kcün üng, amäta hama capyit ngthei
kbit khai hea a mpyae ngvawng ngängkiea veia a
jah tüih. **35** Ngvawng ngängkie naw ngvawngmaha a
mpyae jah man u lü mat ami kpaih, mat ami hnim,
mat lung am ami vawih. **36** Acunüng ngvawngmah
naw akcüka kaa kthak nungkia, a mpya kce he a jah
tüih betü. Acunsepi acukba kunga ami jah na pawh
betü. **37** Akpäihnaka amäta ca, “Ahin ta leisawng
khaie ni, am pawh hngaläk u” ti lü a tüih betü. **38**
Cunsepi ngvawng ngänge naw ami hmuh üng, “Hin
hin ngvawngmaha ca va ni kbak. Law ua mi hnim lü a
khawh mi bi vai u,” ti u lü, **39** man lü ngvawng kpunga
xawt lü ami hnimin u. **40** “Tuh ta ngvawngmah a law
üng, ngvawng ngängkie cun ihawkba jah pawh khai
ni?” a ti. **41** Msang u lü, “Acuna khyang ksee cun jah
hnim khaia ngsing ve. Ngvawng pi capyit angthei law
kcün üng, tha law khai hea khyang kce he üng jah
khah khai,” ami ti. **42** Jesuh naw “Cangcim naw a
pyen am nami khe khawikie aw? “Imksae naw am
daw se ami hawiha lung cen, akdaw säih lunga thawn
law khawiki. Ahin cun Bawipa naw a pawha kyaki,
ahin cun müncan vaia kyaki, ihlawka müncan phyaki
ni!” **43** Acunakyase, ka ning jah mthehki, “Pamhnama
Khaw ning jah hut lü ngtheisak pungpyahsak khaia
khyang he üng jah pet vai. **44** “Aupi, hina lung üng
kyaki cun khuikhaiei khaia bo vai. Ahina lung naw a
kyaknak cun mput khuia thawn khai,” a ti. **45** Ktaiyü
ngvaie ja Pharise he naw acuna msuimcäpnak cun
ami ngjak üng, amimi a jah tinak ti ksingki he. **46**
Acunüng, man khai hea ami bü. Cunsepi Jesuh cun
sahma tia jumeikia khyangpänu ami jah kyüh.

22 Jesuh naw msuimcäpnake am khyang he üng
a jah mtheh betü. **2** “Khankhaw Pe cun a capaa
phäh cambum khaia ngtünki Sangpuxang mat am
tängki. **3** “Cambumnaka law lü buh pawi bükei law
khai khine jah khü khai hea a mpyae a jah tüih,
cunsepi, am law hlü u. **4** “Acunüng, a mpya kce he
jah tüih betü lü, “Müei vai pyang päng ni, ka semce ja
khyükseie akthaü säih jah hnim veng, ahmäi küm
päng ve, cambumnaka law ua,” ti lü khine üng jah
mtheh u bä’ a ti. **5** “Cunsepi, khine naw käh cuhlihei u
lü animäta khut pawh khaia citei hükie: mat a loa cit
lü, mat betü kdungei hüki. **6** Avang naw Sangpuxanga
mpyae jah man u lü jah kpai lü ami jah hnim u. **7**
“Acun Sangpuxang naw a ngjak üng thüi lü a yekape
a jah tüih. A mpyae jah hnimkie cun ami van jah hnim
lü ami mlüh pi mei am a jah mkhih pet. **8** Acunkäna
a mpyae jah khü lü, ‘Cambumnak pyang päng ni,
cunsepi, jah cükeia khyang he ei khaia am ngkawih
ve u. **9** ‘Tuh ta lamnuea cit hü u lü nami hmuh naküt
jah va khü hü ua’ a ti. **10** Acunüng, a mpyae cun
lam naküt üng cit hü u lü, ami hmuh naküt akdaw
akse jah mkhäm lü jah lawpüi u se, cambumnaka
im cun khin am beki. **11** “Sangpuxang cun khine
jah bükteng khaia im k’uma a law üng, khin mat
cambumnak suisak am jihki a hmuh. **12** “Sangpuxang
naw, ‘Ka püi aw, ihawkba, cambumnaka suisak am jih
lü na lawki ni?’ a ti. Cunsepi acuna khyang naw i pi

am ti be. 13 “Acunüng, Sangpuxang naw a mpyae
üng, ‘A kutkhawe jah pinpawk lü anghmüpnaka xawt
ua. Acuia a mni cui hakyetnak am kyap khai’ a
ti. 14 “Jesuh naw, “Khüa khyang da kyaw lüpi xüa
khyang ngcek ve” a ti. 15 Acunüng, Pharise he naw a
ngthähnak am Jesuh man vaia lam sui lü cengkie.
16 Pharise he naw ami hnukläke avang ja Heroda
hnukläke avang Jesuha veia jah tüih u lü, “Saja aw,
nang cun akcang na pyenki ti kami ksingki. Akce he
naw ihawkba ngai khaie ti käh cäi na lü, Pamhnam
naw khyang he a jah ngjak hlüa mawng khyüngtak na
jah mtheiki. Isetiüng nang cun naw ua mikhmai pi am
tengki. 17 “Ihawkba na ngaih jah mtheha? Mi thum
naw Empero üng akhawn pet vai hin nglawiki aw,
am nglawiki aw?” ami ti. 18 Acunsepi, Jesuh naw
ami ngneikse jah ksing lü, “Hypocrite aw, ise nami na
mhnüteikie ni? 19 “Akhawn ngui hawia ni? Na mhnuh
ua” a ti. Acunüng tangka mat a veia ami lawpüi. 20
Acunüng, Jesuh naw, “Hin hin ua lup ja ua ngming ni a
ve?” a ti. 21 “Empero ni,” ami ti. Acunüng Jesuh naw,
“Acukba ani üng, Empero üng sängeiki Empero üng
pe ua, Pamhnam üng sängeiki Pamhnam üng pe ua,”
a ti. 22 Acun ami ngjak üng, müncan u lü akcea ami
ceh tak. 23 Acuna mhnüp üng, khyang kthi am tho be
khawi u tiki Sadukee avang Jesuha veia lawki he. 24
“Saja aw! Mosi naw khyang mat am ca lü a thih üng,
a na naw khäm be lü a casak vai. Acunüng akthia caa
ngai vai,” a ti ni. 25 “Tuh a bena khyüh xüngkie, a khyu
hmeinu cun a na naw a khäm be. 26 “Acukba bäa
anghngihnak ja akthumnak pi am ca u lü, akhyühnak
cäpa thih päihkie. 27 “Akdüta acuna nghnumi pi thiki.
28 “Acunakyase, thikie ami thawh law bea mhnüp
üng, acuna nghnumi cun ngbengna khyüh üng ua
khyua kya khai ni? Angtu naw ami khyunak” ti lü ami
kthäh. 29 Jesuh naw jah msang lü, “Nami mkhyekie
ni! Cangcim ja Pamhnama khyaihbahnak am nami
ksinga phäh ni. 30 “Akthie ami thawh law bea mhnüp
üng, amimi cun khankhawa khankhawngsä hea mäiha
am ngkhyungla ti u. 31 “Pamhnam naw nami veia
akthiea thawhnak bea mawng a pyen am nami khe
khawikie aw? 32 ‘Kei Abrahama Pamhnam, Isaka
Pamhnam, Jakopa Pamhnam’ Pamhnam cun akthiea
Pamhnama am ni, akxüngea Pamhnam ni,” ti lü, a
jah mtheh. 33 Acun khyangpäe naw ami ngjak üng, a
jah mtheimthang cun müncan nakie. 34 Acunüng,
Sadukee jah mkhütki ti, Pharise he naw ami ksing
üng alanga ngcun law u lü, 35 ami ksung üngka mat,
thum ksingki naw kthähnak üng man vaia ngtängki.
36 “Saja aw, i ni Mosia thum üng akü säiha ngthupet
cun?” a ti. 37 Jesuh naw, “Na Bawipa Pamhnam cun
na mlung avan, na ngmüimkhya avan, ja na ksingnak
avan am na mhläkphyanak vai.’ 38 “Ahin cun akdäm
säih ja akü säiha ngthupeta kyaki. 39 “Anghngihnak
cun: ‘Na impei loceng namät na kphyanaka mäiha na
kphyanak vai.’ 40 “Ahina ngthupet nghngih üng Mosia
thum naküt ja sahma hea mtheimthang naküt avan
phungki ni,” ti lü a jah mtheh. 41 Acunüng, Pharise he
avang ami ngcun law üng Jesuh naw jah kthähki. 42
“Mesijah hin ia ni nami ngaih? Ua ksawn üngka ni?” a
ti. “Ani cun Davita ksawn üngka ni,” ti lü ami msang.
43 ‘Acunüng Jesuh naw, “Ise ngmüimkhya naw Davit
üng “Khritaw cun Bawipa aw” ti lü a khüsak?” Davit
naw pyen lü, 44 ‘Bawipa naw ka bawipa üng a mtheh
ta: ka khet da ngawa na yee na khawa kea am ka jah
taka küt üng” a ti. 45 “Davit naw Khritaw üng Bawipa
ti lü a khü üng, ihawkba Mesijah cun Davita ksawn
thei vai ni?” a ti. 46 U naw pi ngthu mkhap matca am
pi am msang be u. Acuna mhnüp üngka naw cutei lü
u naw i pi am kthäh ti u.

23 Acunüng, Jesuh naw axüisaw he ja khyangpäe
jah mthehki. 2 “Thum mtheie ja Pharise he
Mosia ngawhnak üng ngawkie. 3 “Acunakyase, aipi
ami ning jah mtheha mäiha nami ve vai, cunsepi
ami pawh käh nami jah läkei vai. Ami pyena mäiha
i am pawh khawi u. 4 “Aktäa yüh lü phüi sekia
phüih pyang u lü khyanga ngkyang üng mtaihkie.
Amimät naw ta ami kut mdawngca am pi am hnet
hlü u. 5 “Khyang he naw ami jah hmuh hmuh vaia
khut pawhkie. Cangcim üng a vea kba; khyang naw
ami jah münnak vaia, ami mcea sawm lü ami ban
ami pinnak mehvun yüiteng ua. 6 “Eiawknak pawia
adawnak säih ngawhnak üng ngaw hlükie. Sinakoka
pi akdaw säiha ngawhnak üng ngawh vai jawngnakie.
7 “Jawihtuknaka pi ami jah leisawng vai, ‘Saja aw’ ti
lü jah khü vai jawngnakie. 8 “Nangmi naw ta ‘Saja
aw’ ti lü ami ning jah khü vaia käh ve ua. Isetiüng ta,
nangmi cun avan tängei u lü Saja pi mat ni nami tak.
9 “Khawmdek khana u pi, ‘Pa aw,’ ti lü käh khü ua.
Isetiüng ta nami pa mat däk khankhawa veki ni. 10
“Mkhawnga ami ning jah khü vaia käh ve ua. Isetiüng
ta, nami mkhawng cun Mesijah mat däk ni. 11 “Nangmi
üng kyäp säihki cun nami mpyaa kya yah khai. 12
“Aupi, amät mhlünmtaieiki cun nem säih khai, amät
mhnemeiki cun mhlünmtaia kya khai. 13 “Nangmi
thumksinge ja Pharise he, hypocrite aw, nami jo se
ve. Isetiüng ta, khyang hea maa Khankhaw Pe ksawh
khai ve uki, nanimät pi käh lut u lü lut khaie pi nami jah
mkhyawhki. 14 “Thum mtheie ja Pharise he, nangmi
hypocrite aw, nami jo se ve. Isetiüng ta, hmeinue
jah ei aw u lü ami im nami jah huteiki. Mkhyekatnak
am a ngdangnak vaia, khawvei veia nami ktaiyüki.

Acunakyase, ksehlen bawkia mkatnak nami khamei khai. 15 “Thum mtheie ja Pharise he, nangmi hypocrite aw, nami jo se ve. Isetiüng ta, Judahea jumeinak üng khyang matca a law vaia tuilawng khawkawng nakût lümkan lü nami cit hüki. Ngpyawt lawki pi namimäta kthaka anghngiha Mulai Pea nami cehsaki. **(Geenna g1067)** 16 “Khyang mikmüe aw! nami jo se ve, “Aupi Temple be lü ng’yünceki cun amdang ni, aupi Temple üngka xüi be lü ng’yünceki cun a pyena mäiha kyaki ni,” nami tiki. 17 “Amikmü yawk’ange aw, i ja adaw bawk? Xüi mä a daw bawk? Xüi ngcimsakia Temple mä a daw bawk? 18 “Kpyawngkung be lü ng’yünceki cun amdang ni, kpyawngkunga khana peta petmsawt be lü ng’yünceki cun a pyena mäiha kyaki ni,” ti lü nami jah mtheiki. 19 “Ihlawka nami mik müki ni, i ni a daw bawk? Petmsawt mä a daw bawk? Acuna petmsawt ngcimcaihsakia kpyawngkung mä a daw bawk? 20 “Acunakyase, kpyawngkung be lü ng’yünceki cun acuna kpyawngkung ja a khana vekia petmsawte, avan be lü ng’yünceki ni. 21 “Temple be lü ng’yünceki cun acuna Temple ja a khuia veki Pamhnam be lü ng’yünceki ni. 22 “Khankhaw be lü ng’yünceki cun Pamhnama ngawhnak ja acunüng ngawki be lü ng’yünceki ni. 23 “Thum mtheie ja Pharise he, nangni hypocrite aw, nami jo se ve. Thingkthei yawpai ja tawikxüng ankseie xa üng mat nami peki. Acunsepi, aktung bawk thum üng jah läklam vai: ngsungpyunkia bilawhnak, mpyeneinak ja cingcainake jah hawihinkie. Ahin he cun käh jah hawih lü nami jah läklam vai. 24 “Lam msümki khyang mikmüe aw, mkhoyang mat pi käh pa khaia tui mcim u lü sanghngüksaü nami mjaweiki. 25 “Thum mtheie ja Pharise he, nangni hypocrite aw! nami jo se ve. Isetiüng, khawt ja kbe a kpung nami mthiki, a k’uma hleihlaknak ja ngtawngeinak am beki ni. 26 “Pharise mikmüe aw, khawt ja kbe a ngcim vaia a k’um mthi ma ua. Acunüng a kpung pi ngcim hnga khai ni. 27 “Thum mtheie ja Pharise he, nangni hypocrite aw, nami jo se ve. Isetiüng ta, nangmi cun ng'utnak lungdü akbawk, a kpunga angtoa ngdang lü a k’um yuhe ja yawk kthue am be lü mtüihkhehki am nami tängki. 28 “Acukba nangmi pi akpunga khyang nakûta veia ngsungpyunkia mäiha nami ngdangki, acunsepi nami mlung k’uma Pamhnam khut pawhkia nami ngsaihnak ja am dawkia ngaihnak mkhyekatnak beki. 29 “Thum mtheie ja Pharise he, nangmi hypocrite aw, nami jo se ve. Isetiüng ta, sahma hea mkhya ime jah sa u lü akdawa xüng lü awmki hea phäh yepim nami saki. 30 “Mi pupaea kcün üng, mi na ngtüi law hngaa ta, sahma he ami jah hnimnak üng am mi na bawibeng hnga khai sü,’ nami tiki. 31 “Acunakyase, sahma hnimkia ksawna nami kya cun nami ksingki ni. 32 “Nami pupaea mkhyekat nami kpha vaia nangmi pi mkhyekat betü ua. 33 “Nangmi kphyue ja kphyua ca he aw, mulai nami cehnak vai üngka naw ihawkba nami lät thei khai ni? **(Geenna g1067)** 34 “Acunakyase, cangcim üng a na pyen khawi cun, ‘Sahmae, khyang ktheme ja, ngthungcim ksinge, ka ning jah tüih law pet khai. Avang nami ja hnim khai, avang kutlamktung üng nami jah taih khai, avang sinakok k’uma jah kpai u lü, mlüh mat üngka naw mlüh mata cit lü nami jah mkhuimkha khai. 35 “Acunakyase, khyangdüng Abelaha thisen üng tün lü, Temple k’uma ja, Temple ja kpyawngkunga nglaka nami hnim Barakiha capa Zakhariha thisen cäp, ja khawmdek khana khyangsungpyune, ami jah hnim naküta thisen cun nami khana pha khai. 36 “Akcanga ka ning jah mthehki, khyang hnima phäh ksükcetnak avan cun tuh ka khyang hea khana pha law khai! 37 “Aw Jerusalem, Jerusalem, sahma he jah hnim lü na veia ami jah tüih law khyang he lung am na jah vawiki aw! Ainu naw, a ca he a ngphya keha a jah mkhäma kbaa, khawvei na canae jah mkhäm be vai ka ngaihki? Cunüngpi, acun am na jumki. 38 “Acunakyase Na temple cun axawnga na veia ning hawih peta kya ve. 39 “Ka ning jah mthehki, tuh üngkhyüh ‘Bawipa ngming üng lawki Pamhnam naw josennak be se’ am nami tia küt cäpa, ka hmai am na hmu ti uki,” a ti.

24 Jesuh Temple üngka naw akcea a ceh üng, axüisaw he naw Temple ime mhnuh khai hea a veia lawki he. 2 Jesuh naw, “Hin avan nami jah hmuki am niki aw? Akcanga ka ning jah mthehki, lung matca pi, hin üng am ve khaia a pyehnak vaia kcün pha law khai,” a ti. 3 Olip mcunga khana a ngawh üng axüisaw he ampyua law u lü, “Itüha, acukba thawn law khai ni? Na lawnak vaia akcün ja akpäihnak kcün msingnak vai cun i ni? Jah mtheha” ami ti. **(aiōn g165)** 4 Jesuh naw, “U naw pi käh a ning jah mhleimhlak vaia mceiei ua. 5 “Khyang khawkän ka ngming üng law lü, Keia hana ngsaih lü ‘Kei, Khritaw ni’ ti lü khyang khawhah jah mhlei law khaie. 6 “Nami peia ngtuknake kthaie ja athuknaka pi ngtuknaka thange cun nami jah ngja law khai. Cunüngpi käh cäicing kawm uki. Acuna ngkhawe cun thawn law khaie, cunüngpi akcüna päihnak tinak am ni. 7 “Pee mat ja mat, pungnu mat ja mat, ngtung’at law khaie. Mdek alum üng, khaw jaw khyat pai law khai, ngkhyü ngsün law khai. 8 “Ahin he cun na hmi hlüki a huiheia mäiha khuikhanakea cuteinaka kyaki. 9 “Acunüng ning jah man u lü ami ning jah mkhuimkha vai ja ami

ning jah hnim vaia khyang hea kut üng ning jah ap
khaie. Khyang naküt naw keia phäh ning jah hneng
khaie. 10 “Acuna kcün üng khyang khawhah naw ami
jumnak hawih u lü mat ja mat nghneng law khaie,
hleihlak law khaie. 11 “Sahma ksee po law u lü khyang
khawhah jah mhleimhlak law khaie. 12 “Am dawkia
khut pawhnak da law lü mhläkphyanak ng’yeng law
khai. 13 “Cunsepi, adütnak vei cäpa jumeiki naw
küikyannak yah khai. 14 “Khankhaw Pea mawng
thangkdaw cun khawmdek van üng sang lü khyang
naküta veia saksia mdanga kya khai. Acun käna
akcüna päihnak pha law khai. 15 “Sahma Danjelah
naw cangcim üng a pyena kba, ‘Kpyükpye theiki
kyükyawkse angcimcaihnak säiha ngdüi se, nami
hmu khai. 16 “Acunüng Judaha veki naküt mcungea
dawng u se. 17 “Mkhyung khana veki im k’uma a
ka lo khaia käh kyum law se. 18 “Loa veki naw pi
a suisak loei khaia käh nghlat be se. 19 “Acuna
mhnüp üng mpyaikie ja cihtui k’aw naca kpawmeikie
ta aktäa khuikha khaie ni. 20 “Nami dawngnak vaia
mhnüp cun khawksik khya ja Sabbath mhnüpa käh a
kya vaia Pamhnama veia ktaiyü ua. 21 “Khawmdek
a ngtüi üngkhyüh am hmuh khawi, malama pi am
hmuh be ti vai khuikhatnak kyühkse cun pha law khai.
22 Khawmhnüpe cun Pamhnam naw a jah tawisak
päng ni; am a tawisak vai sü üng, u pi xüng khai
am ve. A jah xüa khyang hea phäh Pamhnam naw
khawmhnüpe cun jah tawisak khai. 23 ‘Hia ni Khritaw,
cuia ni Khritaw’ tiki a ve üng, käh nami kcangnak vai.
24 “Isetiüng ta, Khritaw kcang am nikie ja sahma ksee
po law khaie. Pamhnama jah xü khyang he pi a thawn
theia ta, ami jah mhleinak vaia müncanksee pi jah
pawh law khaie. 25 “Ngai ua, akcün am a pha law ham
üng ma lü ka ning jah mtheh päng ni. 26 “Acunakyase,
‘Mesijah cun khawmkyanga ni’ ami ti üng käh nami
ceh vai! Ani cun ‘Angthupnaka ve ve’ ami ti üng pi
käh jah kcang na ua. 27 “Nghngilaw da mlaih se
khawkyak cäpa khaw a vaia kba, Khyanga Capa cun
law be khai. 28 “Ahawia pi akthia venaka, langktahe
ngcun khaie ni. 29 “Acuna, khuikhatnaka mhnüpe
käna, khaw nghmüp law khai. Khyalawn pi am vai law
ti. Aisie khankhaw üngkhyüh kya law khaie, khankhaw
khyaihbahnake pi ami venak üngka naw jah ksät khai.
30 “Acunüng khyanga Capa msingnak cun khana
ngdang law khai. Khawmdek khyang naküt Khyanga
Capa hlüngtai kyäpsawknak am khana khawngmei
ngcum lü law be se, hmu u lü kyap khaie. 31 “Pungnu
tum lü a khankhawngsä he naw a xüe cun khawmdek
avan üng jah mkhäm hü be khai hea jah tüih law
khai. 32 “Hina Fikdung üngka naw ngtheingthang
ua. A kpyange tawi law u lü a hnah a hlip law üng,
khawkhye cäh lawki ti, nami ksingki he. 33 “Acuna
kba ni, nangmi naw ahin he nami jah hmuh üng,
akcün cäh law lü mkawt pei pha lawki ti ksing ua. 34
“Akcanga ka ning jah mthehki, tukbäih ksawn üng
khyang he am ami thi päih ham üng acun he avan
cun kümcei law khaie ti süm ua. 35 “Khawmdek ja
khankhaw khyük ni sepi, ka khyü nglung matca pi a
kümcei kaa käh khyük yah khai. 36 “Acuna mhnüp ja
akcün cun iti üng pha law khai ti, u naw pi am ksing.
Khankhawngsäe naw pi am ksing u. Capanaw pi am
ksing. Ka pa däk naw ni a ksing. 37 “Khyanga Capa a
law be vai cun Nawea kcün üngkaa mäiha kya law
khai. 38 “Mlikpitui am a phu law hama kcüne üngka
naw Nawe mlawng k’uma a luh vei cäp, khyang he
cun ei awkie, nghnumi ja kpami ngkhyunglakie; 39
“Mlikpitui phu law lü khyang avan a jah cehin vei cäpa
i käh sim lü awmki he. Acun üng ami vea mäiha,
Khyanga Capa a law be vai üng pi acukba kya law
khai. 40 “Loa ve yümki xawi üng mat jäk lü mat hawih
hüt khai. 41 “Ksum su yümki nghnumi nghngih üng
mat jäk lü mat hawih hüt khai. 42 “Nami Bawipa a
lawnak vaia akcün am nami ksingkia kya se, a na
ngäng ua. 43 “Im mah naw mpyukei a law vaia kcün
a ksing vai sü ta, a im mpyukei naw käh a kpye
vaia mtät kyet khai ti nami ksingki. 44 “Acuna mäiha,
nangmi pi a na ngcüngcei ua. Isetiüng ta, Khyanga
Capa cun am nami sümhmuha kcün üng law be khai.
45 “Im mahpa naw, a imbunga eiawk akcün phäh
phäh üng jah pyangmtham pawhmsah khaia a mcawn
themngvai lü cingcaikia mpya cen u ni? 46 “Acun he
jah na pawhmsah se a mahpa naw ima a law be üng,
a hmuh lawa mpya ta a josen ve. 47 “Akcanga ka ning
jah mthehki, amahpa naw acuna mpya üng a khawh
naküt ap khai. 48 “Cunsepi, mpya kse ania üng ta, ‘ka
mahpa a law be vai hjo ham khai ni’ ti lü ngaihnipki.
49 “A püi mpyae jah kpai lü ju awk ktai k’eiea hlawnga
a na eiawk hü hngaki. 50 “Am a ngaihhmuh ja am a
na ksinga kcün mhnüp mat üng, acuna mpyaa mahpa
law be khai. 51 “A mahpa naw a mtemtea mawilü
hypocritea venaka vesak hnga se, acuia kyahnak ja,
mnicui hakyetnak am khuikhatnak khamei khai.

25 Acunkäna, Khankhaw Pe cun nglamica xa, ami
meiim jah ceh lü ca mbumki a na do khaia,
citkie üng tängki ni. 2 “Mhma cun am cingcai u,
akce mhma ta cingcaikie. 3 “Am cingcaikie cun ami
meiim cehpüi u lü meitui um üng am ceheisih u. 4
“Acunsepi, akcinge cun ami meiim üng meitui a bea
thea um üng meitui abe ceheisihkie. 5 “Ca mbumki
am pha law nai se, ami van ngam u lü ipeikie. 6
“Mthan nglunga, ‘Ca mbumki law ve, law lü do law

ua,' ti lü ngpyang kthai ngthang lawki. 7 "Nglamica he
cun ami van xak law u lü ami mei ime jah pyaneikie.
8 "Am cingcaikie naw, 'Akcinge üng nami meitui jah
pe lawca ua, kami meiim thi law hlü ve' ami ti. 9
"Akcinge naw, 'Kaa, keimi ja nangmia phäh meitui am
khäk hlü ve. Cit lü namimäta phäh va khyäiei ua' ami
ti. 10 "Acunüng, meitui khyäi khai hea ami va ceh
k'um üng, ca mbumki law lü meitui taki he cun am
atänga ca mbumnaka jah lutpüi lü ksawh ami khaih
u. 11 "Acunkäna, nglamica kce he pi law hnga u lü,
'Bawipa aw, Bawipa aw, lut law hnga vang ung' ami
ti. 12 "Ani naw, 'Akcanga ka ning jah mthehki, nangmi
am ning jah ksing nawng' a ti. 13 "Ia kcün ja amhnüp
üng Khyanga Capa law be khai ti, am nami ksingkia
kya se, a na ngcüngceiei ua. 14 "Khankhaw Pe cun
khyang mat kdunglawng hü khai naw a mpyae jah
khü lü a khawhkhyeme jah mceisaki am tängki ni. 15
"Ami khyaihnak üng ngkäkia, mat üng ngui thawng
mhma, mat üng thawng nghngih ja mat üng thawng
at cima jah pe hüt lü kdung hüki. 16 "Thawng mhma
yahki naw ta cit ktäi lü a ngui cun am kungpang hü lü
thawng mhmaa a pungsak. 17 "Acukba bäa thawng
nghngih yahki naw pi thawng nghngiha a pungsak.
18 "Cunüngpi, thawng mat yahki naw ta amahpa ngui
cun cehpüi lü mdek k'uma a va cümin. 19 "Khawvei
angsawk käna ami mahpa law be lü a jah pet hüt
nguia mawng a jah kthäh. 20 "Thawng mhma yahkia
mpya naw ta a yaha ngui thawng mhma lawpüi lü,
'Ka mahpa aw, thawng mhma na na pet hüt; tenga,
thawng mhma ka yahsih ni' ti lü a msum be. 21
"Amahpa naw, 'Daw ve, nang hin daw lü sitihkia mpya
ni; apica üng na sitihkia kyase, kei naw khawhaha ka
ning ap khai ni. Law lü na mahpaa dä ayüma jekyaia'
a ti. 22 "Acunüng, thawng nghngih yahki pi law hnga
lü a yaha ngui thawng nghngih lawpüi lü, 'Ka mahpa
aw, thawng nghngih na na pet hüt; tenga, thawng
nghngih ka yahsih ni' a ti. 23 "Amahpa naw, 'Daw ve,
nang hin daw lü sitihkia mpya ni; apica üng na sitihkia
kyase, kei naw khawhah ka ning ap khai ni. Law lü
na mahpaa dä ayüma jekyaia' a ti. 24 "Thawng mat
yahki pi law lü, 'Ka mahpa aw, nang cun na khaki,
am na sawnaka na atki, mci am na phuhnakaa pi na
mcunki' ti ka ksingki. 25 "Acunakyase kyühei lü, ka
va citki naw mdek k'uma ka k'uhin ni. Tenga, acuna
mä se na ka bi bea," a ti. 26 "Amahpa naw, 'Nang
mpya kse, mpya kdam! Am ka sawnaka ka atki, mci
am ka phuhnaka ka mcunki' ti na ksingki am niki
aw? 27 "Ka ngui cun ngui cümnak ima jah va kpuki
se, ka law be üng ka ngui pung se ka yah be vai
sü. 28 "Tuh ta, hina veia ngui la be lü ngui thawng
xa taki üng pe ua. 29 "Isetiakyaküng, khawkän yah
thei lü taki üng, a tak law dämdäm vaia pet sih vai.
Cunüngpi, i pi am ta lü am sui theiki üng, a takca
naküt huh be vai. 30 "Ia pi am ngmangnaka mpya,
anghmüpnak, kpunga va xawt tawn hü ua. Acuia
khuikha mpyensetnak am mnicui hakyet lü ve khai,' ti
lü a jah mtheh. 31 "Khyanga Capa cun Sangpuxanga
mäiha a khankhawngsä ngcime am atänga a law be
üng, a Bawingawhnak üng ngaw khai. 32 "A maa,
khyang mjü naküt ngcun law khaie. Acunüng toksäm
naw a toe mee ksung üngkhyüh a jah mtaia kba
khyang mjü naküt cun jah mtai law khai. 33 "Khyang
ngsungpyune cun a khet da jah ta lü, akce he cun a
kcawng da jah ta khai. 34 "Acunüng, Sangpuxang naw
a khet da kae üng, 'Law ua, ka pa naw dawkyanak
am a ning jah kbe, khawmdek angtüi üngkhyüh nami
phäha pyan päng Khankhaw Pe cen ka na ua. 35 'Ei
ka cawi üng na na tumbeiki; tui ka xai üng tui na na
peki; Khina ka kya üng pi na ima na na khin naki; 36
'Suisak kpuma ka ve üng, nami na msuimsaki; am ka
phetyai üng, nami na msümcei büktengki; thawng
ima ka ve üng pi, ka veia nami lawki he,' ti law khai.
37 "Khyang ngsungpyune naw, 'Bawipa aw, itüh üng
ei cawiki se ning hmu u lü, kami ning mbei ni? Itüh
üng tui xaiki se tui kami ning tu ni? 38 'Itüh üng, khina
kya lü, kami ning khinnak ni? Itüh üng suisak kpuma
veki se, kami ning msuimsak ni? 39 'Itüh üng am
phetyai lü thawng ima veki se, kami ning bükteng
law ni? ami ti. 40 "Sangpuxang naw, 'Akcanga ka
ning jah mthehki, hina ka hnükläke üngka akdikca
säiha khana nami bi naküt cun keia phäh nami bi
ni,' ti law khai. 41 "Acunkäna, a kcawng da kae üng,
'Pamhnama yünsenak khameikie aw, Khawyam ja a
khankhawngsä hea phäha pyang mulaia ka venak
üngkhyüh cit ua. **(aiōnios g166)** 42 'Isetiüng, ei ka cawi
üng, ei am na mbei uki; tui xai üng se, awk vai tui
am na pe uki; 43 'Khina ka kyak üngpi am nami
na khinaki; suisak kpuma ve üng se, am nami na
msuimsaki; am ka phetyai lü thawng ima ka um üng
pi, am nami na bükteng lawki.' 44 "Acunüng, amimi
naw, 'Bawipa aw, itüh üng ei cawi lü, tui ngaih lü,
khina kya lü, akpuma na ve, am phetyai lü thawng
ima veki se, ning hmu u lü, am kami ning kueiki ni?" ti
law khaie. 45 "Sangpuxang naw, 'Akcanga ka ning
jah mthehki, hina akdikca kuei vai nami hai cun Kei
nami na haia kyaki,' ti lü, jah msang be. 46 "Acunüng,
acun he avan angsäia khuikhatnak mulaia cit u se,
ngsungpyunkie ta angsäia xünnaka cit khaie" a ti.
(aiōnios g166)

26 Jesuh naw acuna mtheimthangnake a jah pyen
päng üng, axüisaw he üng, 2 "Lätnak Pawi a

phanak vai mhnüp nghngih hlü hamki ti nami ksingki,
Khyanga Capa kutlamktung üng ami hnim vaia man
law khaie," ti lü a jah mtheh. 3 Acunüng, ktaiyü
ngvaie, thumksinge ja, angvaie cun, ktaiyü ngvai
säih Kaiphah ami tia abawi ima ngbum lawki he. 4
Jesuh ampyuaa man lü hnim khai hea cengkie. 5
"Acunsepi, lätnak pawi k'um üng ta käh pawh vai,
khyang he suksak khaie ni," ami ti. 6 Jesuh Bethanih
mlüh, mnehkse mnehki Sihmona ima veki. 7 Jesuh
naw buh a ei k'um üng, nghnumi mat naw aphu küi
alabasta ksi ng'ui um mat üng lawpüi lü, a lu khana a
buih law. 8 Axüisawe naw hmuh u lü ami mlung so
se, "Ivai ahikba a päihcaihsak ni? 9 "Hina ksi ng'ui
khawhaha jawi lü, khuikha msih mpyaki he üng jah
pet vai sü," ami ti. 10 Jesuh naw ami pyen ksing lü,
"Ivai hina nghnumi nami suksakeikie ni? Ani naw
ka khana akdaw säih pawhki ni. 11 "Sih mpyaki he
cun aläa nami hlawnga ve khaie. Acunsepi, kei cun
nami hlawnga aläa am ve hlü nawng. 12 "Hina ksi
ng'ui ka khana a buih hin ka ng'utnak vaia pyangki
ni. 13 "Akcanga ka ning jah mthehki, khawmdek van
üng hawia pi, thangkdaw ami sang hü u üng, hina
nghnumi naw hikba a pawha mawng pi ani sümnak
vaia pyensih khaie" a ti. 14 Acunüng, axüisaw he
xaleinghngih üngka mat Judah Iskarot naw ktaiyü
ngvaiea veia cit lü, 15 "Ani nami veia ka phyehei
üng, i ja nami na pet kawm?" a ti. Ngui thumkip khe
ma u lü ami pet. 16 Acunkäna Judah Isakarot naw
Jesuh a phyeheinak vaia lam suiki. 17 Nghngen am
ngcawkia buh pawhnaka mhnüp kcük üng, axüisaw
he Jesuh veia law u lü, "Hawia ni, Lätnak pawi buh
na ei vaia kami pyen vai na ngjak hlü?" ami ti. 18
Jesuh naw, "Ngnam k'uma khyang mata veia cit u lü,
'Saja naw Ka kcün pha law ve; ka hnükläke ja Kei
naw na ima Lätnak pawi buh ei khai, ti ve' va ti ua"
a ti. 19 Jesuh naw a jah mtheha mäiha axüisaw he
naw Lätnak pawi buh pyang vaikie. 20 Khaw amü
law üng, axüisaw xaleinghngihe ja Jesuh ei khaia
ngaw yümkie. 21 Ami ei k'um üng Jesuh naw, "Ka
ning jah mthehki, nangmi üngka mat naw na phyehei
khai," a ti. 22 Axüisawe amsüma pukse u lü, "Bawipa
aw, acun mä kei vai aw?" ti lü mat mat cima ami
kthäh u. 23 Jesuh naw, "Kbe mat üng atänga na
kpuiheipüiki naw na phyehei khai. 24 "Khyanga Capa
cun Cangcim üng a ng'yuka mäiha thi khai. Acunsepi,
Khyanga Capa phyehei khaia phäh ihlawk kyühkse
khai ni. Acuna khyang hin angtüia käh a ngtüi law
xaa ta a phäha daw bawk khai sü," a ti. 25 Phyehei
khaia khyang Judah naw, "Rabbi, acun mä kei phäi
aw?" a ti. Jesuh naw, "Ä, na pyen cang ve," a ti. 26
Acukba ami ei k'um üng, Jesuh naw muk lo lü ktaiyü
ma lü boki naw, axüisaw he üng a jah pet. "Lo u
lü, ei ua; hin hin keia mtisa ni," a ti. 27 Acunüng,
Jesuh naw khawt lo lü Pamhnam üng jenak mtheh lü,
axüisaw he üng a jah pet. "Nami van naw hin aw ua.
28 Hin hin ka thisen, Pamhnama khyütamnak kthai,
khyang khawhah mkhyekatnak mhlätnak vaia lawngki
ka thisen ni. 29 Ka ning jah mthehki, ka paa Uknaka
Khawa nangmi am ahina capyittui kthai am mi awk be
yüm vei cäpa, hina capyittui kthai am ka aw be ti khai
ni," a ti. 30 Acunüng, ng'äi mat ami mcuh käna, Olip
mcung da citkie. 31 "Tuh mthan, kei na hawih hüt u lü
nami cen päih khaie. Cangcim üng a ng'yuka kba,
'Pamhnam naw toksäm hnim se, toe cun ngpyangtaiei
hü päih khaie' 32 Acunsepi, ka thawh be käna Kalile
khawa nami maa ka na cit khai," ti lü Jesuh naw a
pyen. 33 Pita naw msang lü, "Ami van naw ning cen
ta päih u sepi, kei naw ta isüm am ning cen ta ngü," a
ti. 34 Jesuh naw, "Ka ning mthehki, tuh mthan ai am
khawng ham se, nang naw kthum vei am na na ksing
vaia na pyen khai," a ti. 35 Pita naw, "Na thihnaka
thih hnga vai ngü sepi acukba ta am ka pyen khai
ni," a ti. Acukba bäa axüisaw he ami van naw ti law
hngakie. 36 Acunüng, Jesuh axüisaw he am alanga,
Ketaseman ami tinaka hnün mat ami pha law üng,
axüisaw he üng, "Caia ka va ktaiyü k'um üng, hin üng
a na ngaw ua," a ti. 37 Pita ja Zebedea capa xawi jah
ngkhahpüi lü, a mlung na leng lengki. 38 Acunüng
Jesuh naw jah mtheh lü, "Thi hlü awnga ka mlung
khuikha ve. Ahin üng ve lü na ngängpüi ua," ti lü a
cehpüi kthum üng a jah mtheh. 39 Jesuh cun va cetca
lü, mdeka a hmai bun lü, "Aw, ka pa aw, a thawn
thei üng ta, hina khuikhatnak khawt hin ka vei üngka
naw loina. Cunüngpi, keia ngjakhlüa käh thawn lü, na
ngjakhlüa thawn se," ti lü ktaiyüki. 40 Acunüng law be
lü, a hnükläk kthum cun a na ipei u se jah hmuh lü
Pita üng, "Naji matca pi ami na na k'äihpüi khawhki
aw? 41 Hlawhlepnak üng nami lut msawk khai ni,
ngäng lü ktaiyü ua. Mlungmthin ta yäng kyawki mtisa
naw am lüi ve," ti lü a mtheh. 42 Anghngihnaka va cit
lü, "Aw ka pa aw, kei naw hina khuikhatnak khawt hin
am aw ngü se am a thawn thei üng ta, na ngjakhlüa
kya se," ti lü ktaiyü betüki. 43 Ami veia a law be üng a
axüisaw he a na ip betü u lü am mdei khaw u se a
jah hmuh. 44 Jah hawih hüt lü akthumnaka acukba
bä pyen lü va ktaiyü betüki. 45 Acunüng, axüisaw
hea veia cit be lü, "Atuh vei cäpa ip lü nami hüieikie
aw? Teng ua, Khyanga Capa cun khyangkaea kut
üng msum vaia kcün pha law ve. 46 "Tho law ua,
mi cit vai. Teng ua, na phyeheikia khyang law ve,"
a ti. 47 Acukba, a na ngthuhei k'um üng, axüisaw
he üngka Judah law lü, ktaiyü ngvaie, thumksinge

ja axü ngvaie naw ami jah tüih law khyangpänu li
kcim jah kpawmeikie a jah lawpüi. 48 Phyeheiki naw
msingnak jah pe lü, “Ka mhnama khyang cun na
ngjakhlüa khyanga kya khai, ani nami man vai,” a ti.
49 Judah cun Jesuh veia cit lü, “Rabbi, dimdeihnak ve
se,” ti lü a mhnam. 50 Jesuh naw, “Ka püi aw, ise
na lawki ni?” a ti. Acun ja lawsih lü ami man u. 51
Jesuha a ngkhahpüi he üngka mat naw kcim ksetei
lü ktaiyü ngvai säiha mpyaa hngakawi a ksawm pit.
52 Jesuh naw, “Na kcim a venak üng ta bea, kcim
xatnakie cun kcim am ni ami thih kawm. 53 Tukbäih
ka pa veia ktaiyü ngü se, ani naw khankhawngsä he
xaleinghngih khläih na tüih law pe khawhki ti, am nami
ksingki aw? 54 Ka ktaiyü üng, ihawkba Cangcim naw
ahikba thawn law khai a ti, kümbe law khai ni?” a ti.
55 Acunkäna Jesuh naw, “Li kcime jah kawtei u lü Kei
na man khaia nami lawki he aw? Kei hin khyang kse
aw? Amhnüp tä, nami hlawnga ngaw lü templea jah
mthei ngü se, am nami na manki. 56 Acunsepi, ahin
avan cun sahma hea pyen akümnak vaia kyaki ni,” a
ti. Acunüng axüisaw he ami van naw hawih lü ami
dawng tak. 57 Jesuh mankia khyang he naw ktaiyü
ngvai säih Kaiphah ima, thumksinge ja axü ngvaiea
ngcunnaka ami cehpüi. 58 Pita athuknak üngka naw
ktaiyü ngvaia ngvawng cäpa läk hngaki. Lut hnga lü i
a thawn law teng khaia, yekapa am ngaw yümkie.
59 Ktaiyü ngvaie ja Kawngci üngka ami van naw
Jesuh ami hnimnak vaia am cangkia saksi suikie. 60
Cunüngpi, khyang khawkän naw maa law u lü Jesuh
mhleieikie kyaw, cunsepi i am hmuh u. Akpäihnaka
khyang nghngih law ni lü, 61 “Hina khyang naw, ‘Kei
naw Pamhnama temple kpye lü amhnüp kthum üng
ka sa be khawh khai’ tiki,” ti lü ani pyen law. 62
Ktaiyü ngvai säih naw tho law lü, “Ami ning mkatei
na jah msangnak vai am na ksingeiki aw?” a ti. 63
Acunsepi, Jesuh am khihkheh. Ktaiyü ngvai säih naw
msang lü, “Xüngseikia Pamhnama ngming be lü ka
ning kthähki: Pamhnama Capa, Khritaw Mesijaha
na kya üng jah mtheha,” a ti. 64 Jesuh naw, “Na
pyen cang ve. Acunsepi, tuha Khyanga Capa cun a
Johitmah säih khet da ngaw lü, ngmei üng kyum law
se nami hmuh khai,” a ti. 65 Acunüng, ktaiyü ngvai
säih naw a suisake jah ktekin lü, “Hin naw Pamhnam
pyenksenaka ngthu pyen ve! Ahina thea ia saksi am
hlü ti? Tuh kung Pamhnam a pyetsenak nami ngjaki.
66 Ihawkba nami ngaikie ja?” a ti. Amimi naw, “Ani
mkhyekatki, thih kung khaia ngkawih ve,” ami ti. 67
Acunüng, a hmai üng msawh lü thäkie. Avang naw
ami mja am kbei u lü, 68 “Nang Khritaw! Na nghmaki.
U ja ni kbeiki? jah mtheha” ami ti. 69 Pita ngvawnga
kpunga ngaw se, ktaiyü ngvaia mpya nghnumi mat
naw a veia law lü, “Nang pi Kalile khyang Jesuh
am nani ve yümki,” a ti. 70 Cunsepi, Pita naw ami
vana maa ngcim lü, “I na pyenki, am ksing nawng,” a
ti. 71 Acunüng, akce mkawt da cit se, acuia mpya
akce nghnumi naw hmuh lü, “Hina khyang pi, Nazaret
Jesuh am ve yümki va ni kbak,” ti lü acuia awmki he
üng a jah mtheh. 72 Pita naw, “Ka ng’yünki, acuna
khyang kei am ksing nawng” ti lü ngcim betüki. 73
Ivei am ngsawk se acuia ngdüikie naw law u lü,
“Akcanga nang pi acun he üngka mata na kyaki ni,
na ngthuhei üng ngsingei ve,” ami ti. 74 Acunüng Pita
naw, “Ka ng’yünki, akcang ni ka pyen. Ka hlei ka pyen
üng Pamhnam naw na hmuh se. Acuna khyang am
ksing nawng” a ti. Acukba a ngcim betü ja ainghlüi
khawngki. 75 Jesuh naw, “Ainghlüi am khawng ham
se kthum vei ngcim lü na na ma khai,” a ti cen Pita
naw süm law be lü kpunga cit lü aknuia kyapki.

27 Khaw athaih law üng, ktaiyü ngvaie ja axü
ngvaie ami van naw Jesuh hnimnak vaia lam
suikie. 2 Lakkhit am khit u lü cehpüikie naw Romah
Khaw Uk Pilat üng ami msum. 3 Phyeheiki Judah naw
Jesuh ami hnim vaia mkateikie ti a ksing üng ngjut lü,
tangka thumkip ktaiyü ngvaie ja axü ngvaiea veia a
lawpüi be. 4 “Khyang ngcim phyehei lü mkhyekat
veng,” a ti. Amimi naw, “Keimi üng acun i sängei se
ja? Namät üng va sängeiki” ti lü ami pyen. 5 Judah
naw tangka cun templea xawtin hüt lü acun üngka
naw dawng lü amät va ng’awk ngengki. 6 Ktaiyü
ngvaie naw tangka lo u lü, “Hina ngui hi thisena phu
ni, Templea khawh taknak üng tak vaia am nglawi,”
ti lü, 7 atänga sumkyam u lü acuna ngui am pekce
khyang he jah k’utnak vai k’am kvawa khawmdek
ami khyäih u. 8 Acunakyase, acuna mdek cun tuhvei
cäpa “Thisen khawmdek” ami ti. 9 Acunüng, sahma
Jeramih naw a pyen, “Isarele khyang he naw ania
phu tangka thumkipa ami mkhyäp päng cun la u
lü, 10 tangka thumkip cen am k’am vawkia mdek
khyäihnak vaia sum ve u,” a ti kümcei lawki. 11 Jesuh
Romah Ukia ma ngdüi se, Khaw Uk naw, “Nang
Judahea Sangpuxanga na kyaki aw?” ti lü a kthäh.
Jesuh naw, “Ä, na pyen cang ve,” a ti. 12 Acunüngpi,
ktaiyü ngvaie ja axü ngvaiea mkateinak üng ta mkhap
matca am pi am jah msang be. 13 Acunüng, Pilat
naw, “Ami ning mkatei hin na ngjaki aw?” a ti. 14
Acunüngpi, mkhap matca üng am jah msang lü ve
betü se, Khaw Uk naw a münnak law. 15 Romah Uk
naw Lätnak pawi buh pawh mhnüp üng, thawngkyum
mat, khyang he naw ami ngai mat cim a jah mhlät pet
khawia thum veki. 16 Acunüng thawngim üngka a
ngming ngthangki, mat Jesuh Barabah ami ti veki. 17

Acunakyase, khyang he ami ngcun law üng Pilat naw,
“U ja nami phäha ka mhlät vai nami ngai? Barabah
mä, Khritaw ami ti Jesuh mä?” a ti. 18 Isetiakyaküng,
Jesuh cun Judah ngvaie naw hneng lü ami lawpüi ti,
a ksinga phäha kyaki. 19 Pilat, ngthumkhyahnaka
ngawhnak üng a ngawh üng, a khyu naw “Hina
khyang ngsungpyun, ia käh pawh kawpi, tuh mthan
ka ngmang üng ania phäh aktäa ka khuikhaki ni,”
ti lü a cük law. 20 Ktaiyü ngvaie ja axü ngvaie naw
Barabah mhlät lü Jesuh hnim vaia, khyangpä naw ami
tä vaia ami jah ksük. 21 Cunsepi Pilat naw jah kthäh
lü, “Hina khyang nghngih üng u ni ka mhlät vai nami
jum?” a ti. Amimi naw, “Barabah,” ami ti. 22 Acunüng
Pilat naw, “Khritaw ami tia Jesuh ia ka pawh vai ni?”
a ti. Ami van naw, “Kutlamktung üng taiha,” ami ti u.
23 Cunsepi Pilat naw, “Ia mkhyenak pawh se ni?” a ti.
Acunüng, “Kutlamktung üng taih vai,” ti lü, ngpyang
law dämdämkie. 24 Acunüng Pilat naw i am ti thei ti.
Khyang he suksak law khaie ti ksing lü, “Hina khyang
ngcima thisen üng kei am sängei veng, nangmia
pawha ni a kya hlü ve” ti lü, khyang hea maa a kut tui
am a kpyaw. 25 Khyangpä van naw, “Hina a thisen
ta kamimät ja kami ca hea khana kya law kawm,”
ti lü, ngpyangkie. 26 Acunüng Pilat naw Barabah
jah mhlät pet lü; Jesuh a kpai päng ja kutlamktung
üng ami taih vaia a jah mtheh. 27 Acunkäna Pilata
yekape naw Jesuh, Khaw Uka Bawiima k’uma luhpüi
u se, läk lawki he naw ami kbumin law. 28 A suisak
jah suh pet u lü suisak sen ami jihsak. 29 Acunüng
nghling lukhum pyang u lü ngbüngsakie; a khet kut da
ksawngkhe ami kcüngeisak. Ami mkhuk am ngdäng
lü ngkun u lü, “Judahea Sangpuxang, na sak saü se,”
ti u lü yaiha ami pawh u. 30 Msawh lü ksawngkhe
lokie naw a lu üng ami kpai. 31 Ami yaihei law päng
üng, suisak sen suh pe lü a suisak jihsak bekie naw,
kutlamktung üng ami taih vaia ami cehpüi. 32 Acukba
ami lawpüi üng, lama Kurenih khawa ka Sihmon
hmuh u lü, yekape naw Jesuha kutlamktung asihlinga
ami kawhsak u. 33 Kolkotha (Acun cun lukawi hnün
tinaka kyaki) ami tia hnün pha lawki he. 34 Seitui kha
am ami kcaw capyitui awk hlüsak u se, mdep lü am
aw hlü. 35 Kutlamktung üng taih u lü cung kphawng u
lü a suisake ami jah ng’yatei u. 36 Acunkäna acuia
ngaw u lü tengeikie. 37 Hnengnaka kca, “Hin hin
Jesuh, Judahea Sangpuxang,” ti lü yuk u lü a lu
khana ami taih u. 38 Acunüng mpyukei nghngih, mat
a khet da, mat a kcawng da kutlamktung üng ami
jah taih hnga. 39 Acuna lam üng cet hükie naküt
naw pi ami lu kting lü, 40 “Nang naw temple kpye
lü amhnüp kthum üng na sa be hlüki, Pamhnama
Capa na kya üng ngküikyaneia; kutlamktung üngka
naw kyum lawa,” ti lü Jesuh yaiheikie. 41 Acukba bäa
ktaiyü ngvaie, thumksinge ja axü ngvaie naw pi yaihei
u lü, 42 “Hin naw akce he ta jah küikyanki, amäta
am ngküikyanei khawh ve. Isarelea Sangpuxanga
am ni mä? Kutlamktung üngka naw a kyum law üng,
kami jumei khaie ni. 43 Pamhnam jumeiki ni, “Kei
cun Pamhnama na ca ni” a ti. Daw ve! Pamhnam
naw küikyan law hlü khü mi teng vai u” ti lü yaiheikie.
44 Kutlamktung üng ami jah taih yüma mpyukei
xawi naw pi acukba bäa ani yaihei hnga. 45 Mhnüp
ngsung üngkhyüh cutei lü mkeng naji kthum cäpa
khawmdek avan cun nghmüp nghmawei päihki. 46
Naji kthum bang üng, Jesuh angsanga, “Eli, Eli, lemaa
sabathani?” ti lü, ngpyangki. Acun cun, “Ka Pamhnam,
Ka Pamhnam; ise na na hawihinki ni?” tinaka kyaki.
47 Acun üng ngdüiki khyang avang naw ami ngjak
üng, “Hina khyang naw Elijah khü ve,” ami ti. 48
Acun üngka mat naw angsenga dawng lü spawng
lo lü capyit kthui am kphümki naw cungmdawng
üng a tak. Jesuha mpyawng üng a awk vaia a jeng
säng pet. 49 Avang naw, “Asäng ve cang se! Yung
khaia Elijah law hlü khe, mi teng vai u,” ami ti. 50
Jesuh angsanga ngpyang betü ja a sak päihki. 51
Acunüng, Templea veki jihnu akhan üngka naw a le
cäpa tekinki. Ngkhyü ngsün lü lungnue pi ngbokie. 52
Lungdüa ng’utnake nghmawng law u se, Pamhnama
khyang ngcime thikie pi tho bekie. 53 Jesuh a thawh
be käna ng’utnake jah hawih hüt u lü mlüh ngcingcaih
Jerusalem k’uma lut vai u se khyang khawkän naw jah
hmuhkie. 54 Acunüng yekap ngvai ja Jesuh mtätkie
naw mkhyüa ngsün ja thawnghlawki naküt ami jah
hmuh üng, “Ani hin, Pamhnama Capa kcang ni,” ti lü
kyükyawkie. 55 Kalilea a ve üng, Jesuha hnu läk lü ei
awk tumbeiki nghnumie naw pi khawsang üngkhyüh
jah teng hngakie. 56 Acun he üngka Marih Makdalin,
Marih Jakuk ja Josepa ani nu, acun ja Zebedea khyu
xawia kyaki he. 57 Khaw amü law üng, Arimahte
mlüha ka bawimang lü Jesuha hnukläk hngaki Josep
pha lawki. 58 Pilata veia cit lü Jesuha yawk cun a va
tä. Pilat naw Jesuha yawk Josep üng ami pet vaia
a jah mtheh. 59 Acunüng Josep naw yawk cun la
lü jih kthai am hlawpki naw, 60 amäta ng’utnak vaia
lung a pyangei üng k’ut lü Lungdü mkawt cun lungnu
am khai hüt lü a ceh tak. 61 Acuia Marih Makdalin
ja Marih kce mat cun lungdü da mang lü ngawki
xawi. 62 Angawi, Sabbath mhnüp üng, ktaiyü ngvaie
ja Pharise he Pilata veia ngcun lawki he. 63 “Saja aw,
jah mhleimhlaki naw a xün ham üng, ‘Amhnüp kthum
üng ka tho be khai’ a ti kami sümki. 64 Axüisawe naw
mthana law u lü a yawk mpyu law be u lü, ‘Jesuh
thihnak üngka naw tho be ve’ ti lü, khyang he üng jah

mtheh u se, ak'hnua hleihlaknak hin akmaa ka kthaka sehlen khai ni. Acunakyase, a ng'utnak mhnüp kthum mtäh vaia ngthu mkhyaha," ami ti. **65** Pilat naw, "Mtät khaie jah khü lü nami khyaih khawha üp khaia va mtät ua," a ti. **66** Acunüng mtät khaia yekape am cit u lü lung cun msingnak am msing u lü lungdü cun mtätkie.

28 Sabbath käna, amhnüp khyühnak ngawilam, khaw athaih law hlü hnüh üng, Marih Makdalin ja a püi Marih kce mat am, ng'utnak teng khaia cetki xawi. **2** Pamhnama khankhawngsä mat khankhaw üngkhyüh kyum law se, ngkhyü aknuia ngsünki. K'utnak mkawta lungnu mkawt üngka ktawngin lü lunga khana ngawki. **3** A hmai khawmlaiha mäih law lü a suisak pi khuia mäiha bawki. **4** Mkawt mtäte naw khankhawngsä cun hmu u lü kyühei ngen u lü akthi kcea mäiha awmki he. **5** Khankhawngsä naw nghnumie üng, "Käh kyühei ua, kutlamktung üng ami taih Jesuh nami sui hüki ti ka ksingki. **6** "Ani hia am ve; a pyena kba, tho be pängki ni. Hia law lü Bawipaa ngkawhnak teng law ua. **7** "Akjanga cit u lü, "Jesuh thihnak üngkhyüh tho be lü, nami ma Kalile khawa cet ve, acuia nami hmu khai ni ti" axüisaw he üng jah mtheh ua. Ka ning jah mtheh khawi cen süm be ua," a ti. **8** Acunüng kyühnak ja aktäa jenak am, lungdü üngkhyüh cet lü axüisaw he üng jah mtheh khai hea dawngkie. **9** Ahunata Jesuh naw lama jah na khyum lü, "Dimdeihnak am ve ua," ti se, law u lü, a khawe jah mhjut mtham u lü hjawkhahkie. **10** Jesuh naw, "Käh kyühei ua. Cet u lü ka benae Kalile khawa ami na ceh vaia jah va mtheh ua, acuia na hmu khaie ni," a ti. **11** Nghnumie ami ceh k'um üng, yekap avang mlüh k'uma cet u lü thawnhlawki naküt cun ktaiyü ngvaie üng ami jah mtheh vai. **12** Ktaiyü ngvaie naw axüe ngvai jah va nghmu u lü, yekape üng ngui khawkän jah pe u lü, **13** "Mthana, kami ih k'um üng axüisaw he naw a yawk ami mpyuk law ni ti lü, nami jah mtheh vai. **14** Acunüng Khaw Uk naw a ngjak taw üng, nangmia mkhye am ni ti a ksing vaia kami mcäi khaie ni," ti lü ami pyen. **15** Yekape naw ngui cun la u lü ami jah mtheha mäiha ami pawh u. Acunakyase ahina ngthu cun tuh vei cäpa Judahea ksunga ngthang hüki. **16** Axüisawe xaleiate cun Kalile khawa cet lü Jesuh naw a jah mthehnak mcunga kaikie. **17** Jesuh ami hmuh üng hjawkhahkie. Cunüngpi avang cun ami mlung uplatki. **18** Jesuh naw thäih law lü, "Khawmdek ja khankhawa anaa naküt cun ka kut k'uma pet pänga kyaki. **19** Acunakyase, cit u lü khyang naküt ka hnukläkea jah pyang u lü, Pa, Capa ja ngmüimkhya ngcima ngming üng baptican jah pe ua. **20** Ahmäi ka ning jah mthehe ami jah läklam vaia jah mthei ua. Khawmdeka düt vei cäpa nami hlawnga ka ve khai," a ti. **(aiōn g165)**

Makuh

1 Hin hin Pamhnama Capa Jesuh Khritawa mawng
Thangkdaw ni. **2** “Pamhnam naw, ‘na maa ka
ngsä, lam pyang khaia ka tüi law khai.’ **3** Khyang
mat, khawkhyawng khawa ngpyangki naw, ‘Bawipa a
lam pyang ua; a cehnak vai lam ngdüngsak ua!’ a ti”
tia, akphyüma sahma Hesajah naw, a yuka kba. **4**
Acunüng, Johan khawkhyawng khawa ngdang law lü,
baptican jah pe law lü, jah mtheimthang law lü, “Nami
katnak nghlata u lü Baptican khan ua, Pamhnam
naw nami katnak he ning jah mhlät khai ni,” a ti. **5**
Acunüng, Judah khaw la Jerusalem mlüha khyang he
ngthu ngai khaia Johana veia citki he. Ami katnak he
jah phyeh u se Jordan tuinu üng Johan naw baptican
a jah khansak. **6** Johan cun samu am ami pyan suisak
suisa lü, savunksawmyüi a kcawi üng vawp lü, mkhaü
he la mawkpyawnga khawitui jah ei awki. **7** Johan
naw sang lü, “Ka hnua law khaia khyang ta keia
kthaka kyäp bawk ve, kei cun kawp lü a khawdawkyüi
ka kphyan pe khaia pi am ka ngkawihki ni. **8** Kei
naw tui am baptican ka ning jah peki, cunsepi ani
naw Ngmüimkhya Ngcim am Baptican ning jah pe
khai,” a ti. **9** Acun käna ivei am ngsawk se, Jesuh
Kalile khaw Nazaret üngka naw law se, Johan naw
Jordan tuinu üng baptican a pet. **10** Tui üngka naw
angxita a thawh law be üng, khankhaw nghmawng
law lü, Ngmüimkhya cun mümca kba a khana kyum
law se a hmuh. **11** Acunüng khankhaw üngka kthai
naw, “Nang, ka ning jawng'engnak kcanga ka Capa,
na khana ka je leng lengki,” tia, ngthang lawki. **12**
Acun la Ngmüimkhya naw khawkhyawng khawa a
tüih. **13** Acuia khawmhmüp kphyükip khawyam naw
hlawhlep se awmki. Khisa he pi awmki he, acunüngpi
khankhawngsä he naw law u lü ami msümcei law. **14**
Johan thawngim üng ami khyum käna, Jesuh Kalile
khawa cit lü, Mhnama Thangkdaw pyen hü lü, **15**
“Akcün pha lawpäng ve, Mhnama khaw ng’et law ve!
Nami katnak he jah nghlata u lü, thangkdaw jum ua!”
a ti. **16** Kalile tuili kama Jesuh a ceh üng, Sihmon la
a na Andru ngvai vawiki xawi jah hmu lü, **17** Jesuh
naw, “Na läk law nia, kei naw khyang man khaia
ka ning jah mthei khai,” a ti. **18** Acunüng angxita
ani ngvai jah yawk hüt ni lü, Jesuha hnu läki xawi.
19 Acun üngka naw, asäng va cit lü, Zebedea capa
Jakuk la a na Johan, mlawnga khana ani ngvai jah
na pyangei ni se a jah hmuh. **20** Jesuh naw a jah
hmuh la jah khü se, ani pa Zebede la mlawnga khana
ani jah ngvaha khyang he jah yawk hüt ni lü, Jesuha
hnu läki xawi. **21** Jesuh la axüisaw he Kapenawm
mlüha law u se, angawi Sabbath mhmüp üng Jesuh
naw Sinakok k’uma lut lü, a jah mthei. **22** Thum jah
mtheiki hea kba am kya lü, ana takia kba jah mthei se
khyang he aktäa cäiki he. **23** Acunüng, ami Sinakoka
k’uma khyang mat, ngmüimkhyaksea awmnak naw,
24 “Nazaret Jesuh aw, i mi nglak ve se ja? Na jah
kpyeh khaia na lawki aw? Nang u ti ka ksingki. Nang
cun Mhnama ngsä ngcim ni!” ti lü, ngpyangki. **25**
Jesuh naw, “Ä khihkhe lü, a k’um üngka naw, angxita
lut lawa,” ti lü, ngmüimkhya kse a ksät. **26** Khawyai
naw acuna khyang cun ksün lü, angsanga ngpyang
lü, lut lawki. **27** Khyang he ami van cäi law u lü, “Hin
hin ia ngkhaw ni? Ahina mtheimthangnak hin akthai
am niki aw? Ana takia kba khawyai he pi jah ksät
se, a pyen ngaiki he hin,” tia mat la mat ngthähki
he. **28** Acun la angxita, Kalile khaw avan üng Jesuha
mawng ngthang hüki. **29** Jesuh la axüisaw he Sinakok
üngka naw lut law u lü, Jakuk la Johan am, Sihmon
la Andrua ima cit ktäiki he. **30** Sihmona pi, mhnatei se
ngjänki, Jesuh a pha law la ami mtheh. **31** Jesuh naw
a veia cit lü, a kut üng kaih lü, a mthawh la mhnat naw
khya se, acun la a jah khinak. **32** Mü lam khawkyak
käna, am phetki he avan la khawyai he naw a jah
awmnak avan he cun Jesuha veia ami jah lawpüi. **33**
Mlüh üngka khyang avan mkawt maa ngcun lawki he.
34 Jesuh naw natnak ahmäi hmäia phäha am phetki
he jah m’yai be lü khawyai he a jah ksät. Khawyai
he naw ani cun ami ksinga phäha ani naw ä a jah
ngthuheisak. **35** Ngawi lam khaw am a thaih phat
üng, Jesuh tho law lü im ceh ta lü, anghinaka hmüna
cit lü, va ktaiyüki. **36** Cunsepi Sihmon la a püi he cun
Jesuh sui khai hea citki he. **37** Acunüng, ami hmuh
law üng, “Khyang avan naw ning suihüki he ni,” ami
ti. **38** Cunsepi, Jesuh naw, “Ahina pipei ngnam hea pi,
ngthu ka pyen khaia mi cit khai, acun vaia ni kei ka
law,” a ti. **39** Acukba, Jesuh cun Kalile khaw avan üng
cit hü lü, Sinakok hea ngthu pyen hü lü, khawyai he
pi jah ksätki. **40** Mnehkse mnehki khyang mat Jesuha
veia law lü, a mkhuk ngdäng lü, “Na hlüei üng ta, na
na ngcimcaihsak theiki ni,” ti lü, a nghuinak. **41** Jesuh
naw m'yeneinak am a kut sängki naw hnet lü, “Ä,
hlüei veng, ngcima,” a ti. **42** Acukba a pyen la angxita
mnehkse cun khyük se, ani cun ngcimcai law beki. **43**
Acunüng Jesuh naw ksükki naw a tüih be. **44** Acukba
a pyen käna, “U am icapi ä na mtheh vai, cit lü, ktaiyü
am na va ngtengei kyusak vai, acunüng Mosi naw a
jah mtheha kba, na ngcimcainak ami msingnak vaia
ngkengnak va pawha,” ti lü a tüih be. **45** Cunsepi,
acuna khyang naw cit lü acuna mawng cun avan üng
va sang hü se, Jesuh angdanga mlüh k’uma am lut

thei lü anghinaka awmki. Acuia, khyang pung akce
kce üngka he naw ami ceh si.

2 Khaw mhmüp asäng ngsawk se Jesuh Kapenawma
cit be lü ima awmki tia mawng cun ngthang hüki.
2 Ami luhnak vai khuiim am nghäng lü, mkawt peia pi
thetkia, khyang khawjah ngcun lawki he. Acunüng
Jesuh naw ngthu pyenki. **3** Acunüng, akxo cun khyang
kphyü naw kawt u lü, Jesuha veia ami lawpüi. **4**
Khuiima khyang be se, Jesuha veia am ami cehpüi
thei. Acunakyase Jesuha ngdanga mkyung ami kpäk.
Acunüng mkyung kpäk lawpäng u lü akxo cun a ihnak
phak mah maha ami ju khyak. **5** Jesuh naw ihlawka
ami jumeinak dämki ti hmu lü, akxo üng, "Ka capa
aw, na katnak he cun jah mhlät pänga kya ve," a ti.
6 Acunüng thum jah mtheiki avang ngawki he naw
ami mlungmthin k'uma ngai kyu u lü, **7** "I vaia hina
khyang naw Mhnam ksekhanaka ngthu a pyen ni?
Mhnama thea ta u naw katnak he jah mhlät thei khai
ni?" ami ti. **8** Jesuh naw acunkba ami ngaihkyu cun
angxita ksing lü, "I vai acunkba nami ngaikyuki ni? **9**
"Ini akxoa veia pyen a jäi bawk kawm? Na katnak he
jah mhlät pänga kya ve ti la; tho law lü na ihphak
lo lü cita ti aw a jäi bawk? **10** Khyanga Capa naw
khawmdek khana katnak he jah mhlät theinaka ana
taki ti nami ksingnak vaia ka mdang khai," ti lü, akxo
üng, **11** "Ka ning mthehki, tho law, na ihphak lo lü, na
ima cit bea," a ti. **12** Avan naw ami teng k'um üng tho
law lü, a ihphak lo lü, cit se aktäa cäi u lü, Mhnam
mhlünmtai u lü, "Hina mäih am mi hmu khawi naw!"
tia ng'yüngki he. **13** Jesuh Kalile tuili kama cit beki. A
veia khyang he law u se, Jesuh naw a jah mthei. **14**
A ceh lama, Levih naki Alphaha capa ngcawnklawk
junga ngaw se hmu lü, "Na läk lawa," ti se, Levih
naw ngdüi law lü a läk. **15** Acun käna Jesuh cun
Leviha ima ei eiki. Ngcawnklawk he la akxawi he am
Jesuh la axüisaw he ei ei khaia atänga ngaw hmaihki
he. Isetiakyaüng, acuia awmki he cun khawjah law
u lü, ami van naw Jesuh ami läka phäha kyaki. **16**
Acukba Jesuh ngcawnklawk he la khyangka he am
ei aw hmaih u se Mosia Thum jah mtheikia pharise
he naw ami hmu üng, axüisaw he üng, "Ise hin naw
ngcawnklawk he la khyangka hea veia ei aw hngaki
ni? ti u se, **17** Acunüng Jesuh naw ngja lü, "Khyang
kphetyai he naw Seibawi am hlü u, am phetyaikie naw
ni Seibawi ami hlü, kei hin khyang ngsungpyune jah
khü khaia am law lü khyangka he ngjutnaka jah khü
khaia ni ka law," a ti. **18** Johana axüisaw he la pharise
he naw ei jeihki he. Mhmüp mat üng khyang avang
Jesuha veia law u lü, "Johana axüisaw he la pharise
he naw ami ei jeihki he, ise nanga xüisaw he naw
ami ei am jeihki he ni?" tia ami kthäh. **19** Acunüng
Jesuh naw, "Khin he cun cambumkia cangpyang ami
veia a awma küt üng ami ei ka cit be khai he aw?
Cangpyang ami junga a awma küt üng ami ei am
jeih u. **20** "Cunsepi cangpyang ami vei üngka naw,
ami lakin lawnaka kcün pha law khai. Acunüng acuna
mhmüp he üng ami ei jeih law khai he. **21** "U naw
suisak akthai kpyawn akphyüm am am kbun khawi
naw, ami kbun üng akthai naw eitek se, acun käna
ateknak ksehlen law khai. **22** "U naw capyittui asü
capyit um akphyüm üng am than khawi naw, acunkba
ami than üng capyittui asü naw capyit um eipäk se,
capyittui ngsawi lü capyit um pi se khai. Acunakyase
capyittui asü cun capyit um akthai üng than khawiki
he," ti lü a pyen. **23** Jesuh axüisaw he am loma lama
Sabbath mhmüp üng ami ceh üng, axüisaw he naw
cangvui he ami jah kpyat. **24** Acun Pharise he naw
hmu u lü Jesuh üng, "Tenga, Sabbath mhmüp üng na
xüisaw he naw hinkba ami pawh hin mi thum üng am
nglawiki ni!" tia ami pyen. **25** Jesuh naw jah msang lü,
"Davit naw acuna mhmüp üng a khyang he am ami ei
ngai law u lü ami pawh am nami kheh khawiki aw? **26**
Acuna Pamhnama im üng lut lü Pamhnam üng peta
muk eiki. Ktaiyü ktung Abithaa kcün pät üng kyaki. Mi
thum üng ktaiyü ktung he däng naw ami ei theia muk
Davit naw ei lü a khyang he üng pi a jah pet cen," ami
ti. **27** Jesuh naw, "Sabbath cun khyanga dawnak vaia
pyana kyaki; khyang cun Sabbatha phäha pyana am
kya. **28** Acunakyase Khyanga Capa cun Sabbatha
Bawia pi kyaki ni," a ti.

3 Acunüng Jesuh Sinakoka khuia a luh be üng,
acuia a kut vang lam xokia khyang mat awmki.
2 Ami mkateinak vaia, Sabbath üng akxo a mdaw
law be täng täng la am a mdaw law be k'et u lü ami
teng. **3** Acunüng Jesuh naw akutxo üng, "Ngdüi lü
maa lawa," a ti. **4** Acunüng khyang he üng, "Mi thum
naw Sabbath üng i ti vai ni a jah mtheh? Kpüi vai
aw, mkhuimkha vai aw? Khyanga xünnak küikyan
vai aw, mkhyüh vai aw?" ti lü jah kthäh se, I pi am
pyen be u. **5** Jesuh naw jah teng hü lü aktäa a mlung
soki, cunsepi ami mlung nghlang lü ami kata phäha a
pukseki. Acunüng akxo üng, "Na kut sänga," ti se,
akutxo naw a kut a säng la daw law beki. **6** Acunüng
pharise he Sinakok ceh ta u lü, Heroda khyang he
am nghmu u lü Jesuh ami mkhyühnak vaia cengki
he. **7** Jesuh la axüisaw he Kalile tuilia cit u se khyang
khawjah naw ami läk. Acuna khyang he cun Kalile
khaw, Judah khaw, **8** Jerusalem mlüh, Idume khaw,
Jordan pipei üngka he, Turah la Sidon mlüh hea
pipei üngka naw law hüki he. Acun he cun Jesuh

naw a bilawh he khawjah ami ngjaka phäha a veia
lawkia kyaki he. 9 Khyang aktäa adaa phäha a hama
mlawngca ami nghängsak thüp thüp vaia axüisaw he
a jah mtheh. Acun cun khyang he naw am ami net
vaia phäha kyaki. 10 Khyang khawjah jah m'yai bekia
kyase, ami hneh vaia ami ngcun law si. 11 Khawyai
hea awmnaka khyang he naw ami hmuh üng a maa
kawp u lü, ngpyang u lü, "Nang Mhnama Capa!" ami
ti. 12 Jesuh naw khawyai he üng a unak ä ami pyen
hü vaia a jah ksük. 13 Acunüng Jesuh mcunga khana
kai lü amäta ngaih he, a veia jah khü se lawki he. 14
Acunüng, ngsä hea a jah sui a xü xaleinghngih he jah
xü lü, "Ka veia nami ve khaia ka ning jah xüki" ti lü a
jah mtheh. "Ngthu nami sang hü khaia ka ning jah tüi
khai, 15 acunüng khawyai he nami jah ksät khaia ana
nami ta khai," a ti. 16 A jah xüa xaleinghngih he cun:
Sihmon, (Jesuh naw Pita a sui); 17 Zebedea capa
xawi Jakuk la Johan, (Jesuh naw Boneraketa a jah
sui, acun cun, "Mkyeka capa xawi"); tinaka kyaki. 18
Andru, Philip, Batolame, Mahte, Thomah, Alaphaha
capa Jakuk, Thade, Zelot Sihmon 19 la Judah Iskarot,
Jesuh cengkia khyanga kyaki he. 20 Acunüng, Jesuh
ima citki. Khyang khawjah ngcun law be u se, Jesuh
la axüisaw he ami ei pi am ei hlawt u. 21 Khyang he
naw, "Hin hin yaw lawki va ni mäih ja," ami ti a khuiim
kyawnglawng naw sim u lü ngdumsak khai hea büki
he. 22 Thum mtheiki he avang Jerusalem üngka naw
lawki he naw, "Hina k'uma Beelzebul um ve! acuna
khawyai hea mkhawnga ana am ni khawyai he a
jah ksät ve," ami ti. 23 Acunüng, Jesuh naw a veia
jah khü lü, msuimcäpnak am, "Ihawkba Khawyam
naw Khawyam ksät thei khai? 24 Ia pung pi amimät
ngtung'atki he cun khawvei am khäng u naw. 25 Ia
khuiim kyawnglawng pi amimät ngtung'atiki he cun
ngkyangtai khai he ni. 26 Acunakyase Khawyam
khaw ahnga hnga a ngkyangtai üng khawvei am
khäng lü düt khai. 27 "U naw khyang kyana im
akcüka amät am a pinpawk ma küt üng a ima lut
lü a khawhthem am yut thei naw. Acunakyase, im
mah akyan cun khit ma khai. 28 "Akcanga ka ning
jah mthehki, nghnicim khyanga ca hea katnak avan
la Mhnam pyetsenaka katnakavan cun mhläta kya
khai. 29 Cunsepi, Ngmüimkhya Ngcim pyetseki cun
itia pi mhläta am kya. Isetiakyaküng acun cun anglät
katnaka kyaki," a ti. **(aiōn g165, aiōnios g166)** 30 (Jesuh
naw acun cun, "Hin naw khawyai a k'uma ta ve," ami
tia phäha a pyena kyaki.) 31 Acunüng, Jesuha nu la a
bena he pha lawki he. Kpunga ngdüi u lü khyang mat
tüi u lü ami va khüsak. 32 Khyang he a peia ngawki
he naw, "Tenga, na nu la na bena he kpunga ve u lü
ning sui ve u," ami ti. 33 Jesuh naw jah msang lü, "U
ni ka nu? Ue ni ka bena he?" a ti. 34 A peia ngawki
he ngvei lü jah tengki naw, "Teng u! hin he hin ka nu
la ka bena he ni! 35 U pi Mhnama a ngjakhlü tiki avan
cun ka bena, ka cina la ka nua kyaki he ni," a ti.

4 Acunüng, Kalile tuili peia jah mthei be se, khyang
khawjah a veia ngcun lawki he. Acunüng lawkia
khyang he cun aktäa dämda u se, Jesuh mlawnga
khana kai lü ngawki. Khyang avan tui kama tuinu ma
na u lü, ngkhäm lawki he. 2 Jesuh naw msuimcäpnak
he am hinkba khawjah a jah mthei, 3 "Ngai ua,
mhmüp mat üng khyang mat mci saw khaia citki. 4 A
saw k'um üng, mci avang lam khana kyakia kyase,
kha he naw jawng law u lü, ami ei. 5 Mci avang
nglei am a danak bäk, lunga danaka kyaki. Nglei
am thahkia kyase angxita pyo lawki. 6 Nghngi lut
law lü, khaw ngling law se, a pya am saükia kyase,
ng'yawngki. 7 Mci avang nghling hmua kyaki, nghling
saü law lü, yai se am vuipai thei. 8 Cunsepi, mci
avang nglei kdaw üng kyaki, cawt law lü, saü law lü,
avang thumkip, khyukip la aphyaa ngtheipai lawki,"
a ti. 9 Akbäihnaka Jesuh naw, "A ngjaknak vaia a
nghnga taki naw ngja se," a ti. 10 Jesuh amät a ve
üng, xaleinghngih he la akce läk hngaki he naw a
veia law u lü msuimcäpnaka suilam a jah mtheh
vaia ami kthäh. 11 Jesuh naw, "Nangmia phäha ta,
Pamhnama khawa mawng athukhlüng ksingnak vai
ning jah peta kya ve, Cunsepi khyang kce hea phäha
avan msuimcäpnak am pyena kyaki. 12 Acunakyase,
'Teng u lü pi, am hmu u, ngja u lü pi, am ksing u.
Hmu ngja u lü Pamhnama veia ami nghlat be vai
sü ta ani naw jah mhlät khai sü," a ti. 13 Acunüng
Jesuh naw, "Hina msuimcäpnak am nami ksingki aw?
Acunüng ihawkba msuimcäpnak avan nami ksing thei
kawm? 14 Mciksaw naw Mhnama ngthu a saw. 15
Acunüng, avang he cun lam kpema kyaki mci hea
mäih lawki he, ngthu ami ngai la khawyam naw law lü
ngthu cun a lawhei. 16 Khyang avang he cun lunga
danaka kyaki mci hea mäih lawki he. Ngthu ami ngjak
üng jekyainak am doeiki he. 17 Cunsepi, amimät üng
apya am ve se, ivei am khäng. Acun käna thangkdaw
phäha, mkhuimkhanaka pi kyase, khuikhanaka pi
kyase, a pha law üng pyai beki he. 18 Khyang avang
he cun nghling hmua sawa mci hea mäih lawki he.
Acun he cun ngthu ngjaki he, 19 cunsepi khawmdek
cäicanak he, bawimangnak vai mnaiheinak la iyaw
akce kce mnaiheinak he naw ngthu cun yai law u
se, am vuipai thei. **(aiōn g165)** 20 Cunsepi khyang kce
he cun nglei kdaw üng sawa mci hea mäih lawki
he. Acun he cun ngthu ngja u lü doeiki he, acunüng
avang thumkip, avang khyukip, avang aphya vuipai

lawki he," a ti. 21 Acuna thea Jesuh naw, "Mei kdäi
u naw lawpüi lü kphya k'uma, am ani üng ihnaka
kea thup khawiki aw? Angdangnaka vai khaia am
ta khai aw? 22 Ipi ä ngdang khaia thup cun mdana
kya law lü, ipi ä ngphyäü khaia mjih cun phyeha kya
law khai. 23 A ngjaknak vaia a nghnga awmki naw
ngja se," a ti. 24 Jesuh naw, "Nami ngjak cäi na ua!
Khyang nami mtehnak am Mhnam naw ning jah mteh
be khai, acuna kthaka pi ning jah mteh be khai. 25
Upi taki üng pet däm däma kya lü, upi am taki cun a
takca pi yuh pet bea kya khai," a ti. 26 Jesuh naw,
"Pamhnama khaw cun khyang mat mci a loa sawki
am tängki. 27 Mciksaw mthana ip lü mhmüpa tho
lawki. Acun k'um üng mci cun pawk law lü ngbang
lawki. Cunsepi ihawkba akya law am ksing. 28 Nglei
amät naw vuipaiei lawsak khawiki. Akcüka aphung,
avui, acunüng avui üngka naw akcang ngdang law
khawiki. 29 Avui a hmin law la, khyang naw cang
ah kcünkia kyase, angxita ngvinca am atki," a ti. 30
Jesuh naw, "Pamhnama khaw cun i am mtäng vai?
Msuimcäpnak i am mtumtäng vai? 31 Pamhnama
khaw cun khyang mat naw khawmdek khana jaw
säihki anca ui lo lü nglei üng a saw am tängki.
32 Cunsepi asäng ngsawk se, a cawt law üng loa
sawngling avana kthaka ngbangbu law lü ngban mah
law se kha he naw law u lü ami ngbu ami tuknak
khawi," a ti. 33 Jesuh naw acunkba msuimcäpnak
khawjah am ami ksing thei vaia ngthu a jah mtheh. 34
Msuimcäpnaka kaa khyang hea veia ngthu am pyen
khawi. Cunsepi, axüisaw he amimät ami awmnaka
avan a jah mtheh be khai. 35 Acuna mhmüp khaw
a mü law üng, Jesuh naw axüisaw he üng, "Tuilia
caye lama mi va pek vai u," a ti. 36 Acuna, khyang
he akdäm jah yawk hüt u lü, Jesuh mlawng üng
ngaw se ami cehpüi. Akce mlawngca he pi acunüng
awmki he. 37 Acunüng, khawkhi ksenu khi law se
tuimvawn cun mlawng üng be law hlüki. 38 Jesuh cun
ngkhumnak üng ngkhumei lü mlawnga hnu lama ip lü
ve se axüisaw he naw, "Saja aw, mi thih vai hin am
na cäinaki aw?" ti u lü ami mthawh. 39 Jesuh naw
tho law lü khawkhi kse üng, "Ngdüma!" ti lü a mtheh.
Acunüng tuimvawn üng, "Pyaia" ti se avan ngdüm
lawki he. 40 Acunüng Jesuh naw axüisaw he a veia,
"I vaia nami kyükyawk aihki ni? Ise jumnak am nami
taki ni?" a ti. 41 Cunsepi kyü law ngen u lü, "Khawkhi
la tuimvawn naw pi a mtheh ani ngjak hin ia khyang
ni?" tia ngthehei kyuki he.

5 Jesuh la axüisaw he Kalile tuili caye, Kerasa
khawa pha lawki he. 2 Mlawng üngka naw Jesuh
a kco law la, ng'uhnün üngka naw lawki khawyaia
awmnaka khyang mat naw ana khyum. 3 Acun cun
ng'uhnüna awmki, u naw mthiyüi am pi am ami khih
thei; 4 Khawveia mthiyüi am a kut la a khaw ami jah
khih üng pi mthiyüie jah ksäkpat lü amcäm cäma a
jah pawh. U naw pi am ami mcing theia vai aktä ktha
mahki. 5 Amhmüp amthan ng'uhnün he la khawmcung
hea cit hü lü ngpyang lü, amät la amät lung am ng'at
kyu lü awmki. 6 Jesuh akhawsang üngka naw a
hmuh üng a veia dawng lü a ma ngdäng lü, 7 "Jesuh,
ak'hlüng säih Mhnama Capa aw! i ni nglak na se ni?
Ä na na mkhuimkha vaia Pamhnama ngming am
ning nghui na veng," ti lü, angsanga ngpyangki. 8
(Acukba a tinak cun Jesuh naw, "Ngmüimkhya kse
aw, hina khyang üngka naw lut lawa," ti lü, a ksenaka
phäha kyaki). 9 Acunüng Jesuh naw, "Na ngming u
ni?" ti se, Ani naw, "Ka ngming cun 'Apä ni' keimi cun
khawjah kami lawki tinaka kyaki" a ti. 10 Acun käna
ngmüimkhya kse he naw khaw üngka naw ä a jah
ksät vaia Jesuh aktäa a nghuinak. 11 Acuia mcung
peia vawk khawjah ami jah mcah awmki. 12 Acuna
ngmüimkhya naw Jesuh üng, "Vawk hea veia jah
tüia, acuia kami lut khai," ti u lü, ami nghuinak. 13
Jesuh naw ami luh vaia ti se, ngmüimkhya kse he
cun khyang üngka naw lut law u lü vawk hea k'uma
lutki he. Thawng nghngih lawkia vawk he cun ami
van tuilia dawng u lü, kdang üng ngtäng u lü tui üng
ngcumki he. 14 Vawk sämki he dawng u lü, mlüh
k'um la ngnam k'uma jah va mtheh u se khyang he
cun i thawnhlawki ti cun teng khai hea lawki he. 15
Jesuha veia law u lü yai pä hea awmnaka khyang
cun ngsuingsa lü akdawa a na ngaw se ami hmuh
üng, aktäa kyüei lawki he. 16 Acun hmuki he naw
khawyai he awmnaka khyang ikba a awm la, vawk
he ihawkba ami kya cun khyang he üng pi ami jah
mtheh be. 17 Acuna, Jesuh naw ami khaw a ceh tak
vaia ami nghuinak. 18 Jesuh mlawnga khana a kai be
üng khawyai hea awmnak khawia khyang naw, "Na
hlawnga cit hnga vang" ti lü a nghuinak. 19 Cunsepi
Jesuh naw mah lü, "Na ima cit be lü, Bawipa naw na
phäha ihlawka a pawh la na khana m'yeneinak a tak
jah va mtheha," a ti. 20 Acunüng, acuna khyang naw
cit lü Jesuh naw a phäha a pawh peta mawng cun
Mlüh Xa üng va sang hü se ngjaki avan cäiki he. 21
Jesuh tuilia caye kama mlawng am va pek se, acuia
khyang khawjah a veia ngcun lawki he. 22 Sinakok
mkhawng Jairuh ngmingnaki mat lawki naw Jesuh
a hmuh üng a khaw kunga ngdäng lü, 23 "Ka ca,
nghnumica aktäa mhnatei ve, phet be lü a xüngseinak
vaia law lü na kut a khana mtaih lawa" ti lü aknuia a
nghuinak. 24 Acunüng Jesuh a veia cit se khyang
khawjah naw läk law u lü a hnuma kcung lawki he

naw ami hneh. 25 Acuia nghnumi kum xaleinghngih a
thi put lü khuikhaki mat awmki. 26 Seibawi khawjah
naw ami ngnünak, ngui a tak avan am ngsawiei sepi
am kyäpei be lü ksehlen law bawki. 27 Jesuh ami ti
a ngjak üng a hnua khyang hea ksunga lawki. 28
“A suisak dänga hleng ka hneh üng ta ka phet be
khai ni,” tia ngai kyuki. 29 Jesuha suisak a hneh.
Acun la a thia put ngdüm lü a pumsa üng natnak daw
bekia a sim. 30 Acun la Jesuh naw a johit amät üngka
naw akcea lut lawki ti a ksing la khyang hea ksunga
nghlat lü, “U ni ka suisak hnetki?” a ti. 31 Axüisaw
he naw, “Hinkba khyang khawjah naw ning hneh u
se hmu ye lü, ‘U ni na hnetki’ na tiki hin” ami ti. 32
Cunsepi Jesuh naw hnetki hmu khaia nghlat lü teng
hü se, 33 Nghnumi naw kyüh lü ngxet lü amät üng
ihawkba akya ksingki naw law lü Jesuha ma ngdäng
lü, a thawnhlawk akcang nakü t a mtheh. 34 Acunüng
Jesuh naw, “Ka canghnu aw, na jumnak naw ning
dawsak be ve. Dim’yenak am cita, na natnak üngka
naw yai bea,” a ti. 35 Acukba ana ngthuhei k’um üng
khyang avang Sinakok mkhawng Jairuha im üngka
naw law u lü, “I vaia Saja na kbawngkbaieiki ni?
Na canu thihpäng ye se,” ami ti law. 36 Jesuh naw
ami pyen ia am msui lü Sinakok mkhawnga veia, “Ä
kyüha, a jum dänga juma,” a ti. 37 Acunüng Jesuh
naw Pita, Jakuk la a na Johana thea u pi a hlawnga
am ngkhahpüi. 38 Jairuha ima ami law üng Jesuh
naw ana üicai u lü, ana mbawikyapki he a jah hmu
üng, 39 Im k’uma lut lü, “I vaia üicai u lü nami kyapki
ni? Hnasen cun thiki am ni, ipki ni,” a ti. 40 Acun he
naw ami yaihei. Acuna Jesuh naw ami van kpunga a
jah tüih käna hnasena a pa la a nu, acunüng amät
jah a ngkhahpüi he am hnasen ami msännaka a jah
luhpüi. 41 Acunüng, hnasen cun a kut üng kpang lü,
“Talita, Kumi,” a ti, acun cun “Nghnumica aw, tho lawa
ti veng!” tinaka kyaki. 42 Acun la angxita nghnumica
cun tho law lü cit hüki. (Ani cun kum xaleinghngih
lawki). Acunüng avan cäi lawki he. 43 Cunsepi, Jesuh
naw u üng pi ä ami mtheh vaia jah ksük lü, “A ei vai
iyaw pe ua,” a ti.

6 Acuna hmün Jesuh naw ceh ta lü a ngnama cit be
se axüisaw he naw pi ami läk. 2 Sabbath mhmüp
pha law se Sinakoka k’uma a jah mthei. Acunüng
khyang khawjah awmki he; a ngthu pyen ngja u lü,
“Hin naw hawia hina ngkhaw he a jah yahei hü ni?
Hina veia themnak pet hin, ia themnak ni? Ahinkba
sena müncankse he jah pawhki ni? 3 Hina khyang
hin Mariha ca Jakuk, Josep, Judah la Sihmona ami
ktai, imksa am kya aih se? A na he pi hin üng am
awmki hea kya aih u se?” tia ami ma. 4 Jesuh naw,
“Sahma he cun amimäta ngnam, amimäta mjükphyüi
la khuikkyawnga thea ta hmün naküta mhlünmtainak
yahki he,” a ti. 5 Am phetkia khyang he ajawca
hea khana a kut mtaih lü a jah m’yai be thea ta
müncankse bilawh i pi am pawh. 6 Khyang he naw
am ami jumeia phäha Jesuh aktäa müncaki. Acunüng
ngnam he üng jah mthei hü lü ngvei hüki. 7 Jesuh
naw xaleinghngih he a veia jah khü lü nghngih cia
a jah tüih. Ngmüimkhya kse he jah nängnaka ana
a jah pet. 8 Ami ceh üng, “Ksawngkhe thea muk,
kthäheinaka ngja, nami kcukcawk üng ngui ä nami jah
cehei vai. 9 Khawdawk nami ngcum vai, kcu nghngih
ä nami cehei vai,” a ti. 10 Acuna thea pi Jesuh naw,
“Ahawiapi ami ning jah jenak üng nami ceh be vei
acuna im üng nami awm vai. 11 Am ami ning jah jenak
la nami ngthu am ami ngainaka mlüha nami law üng,
ceh ta u lü nami khaw üngka mput nami kha hüt vai.
Acun cun ami phäha ngthumkhyanak vaia msingnaka
kya khai,” a ti. 12 Acunüng cit u lü, acuna khyang he
ami katnak he üngka naw ami nghlat lawnak vaia
ngthu va pyenki he. 13 Khawyai he khawjah jah ksät u
lü am phetki he khawjah Olip ksi am jah hluk u se yai
beki he. 14 Sangpuxang Herod naw Jesuha ngming
aktäa ngthang lawkia kyase a ngjak law. Khyang
avang he naw, “Baptican Johan thihnak üngka naw
tho law be ve. Acunakyase ni, hinkba khyaihbahnak
he ani üng awm khai,” ami ti. 15 Avang he naw, “Elijah
ni” ami ti. Avang he naw, “Hin hin ajana ka sahma
hea kba, sahma mat ni,” ami ti. 16 Herod naw a ngjak
üng, “Hin hin a lu ka khyüna Johan ni, thihnak üngka
naw tho law beki ni,” a ti. 17 Isetiakyaüng, Herod
naw a na Philipa khyu, Herodih yut lü khyu naki naw,
acuna nghnumia phäha Johan cun jah mansak lü
thawngim üng a khyuma kyaki. 18 Johan naw Herod
üng, “Na naa khyu na khyunak hin nglawiki aw?” a ti.
19 Acunakyase Herodih naw Johan cun hneng lü a
mkhyüh vaia a bü, cunsepi Heroda phäha am hnim
thei. 20 Sangpuxang Herod naw Johan cun khyang
kdawa kya lü, ngcimcaihkia ksingki naw kyüh lü aktäa
a yung. Johana ngthu pyena phäha kyükyawk sepi,
a ngthu pyen cun ngai hlüki. 21 Mhmüp mat üng,
Herod naw a hminaka khawmhmüp pawi pawh lü a
khyang ngvai he, yekap ngvai he, bawi he la, Kalile
khaw üng khyang ngvai he am buh a jah pawh pet.
Acunüng Heroda khyu Herodih naw Johan a hnimnak
vaia kcün kdaw yahki. 22 Herodiha canu, nglaca law
lü nglam lawki naw, Herod la a ngawhpüia khin he
ami mlung aktäa a jah jesak. Acuna sangpuxang
naw, “Ipi na ngaih kthäha, ka ning pe khai,” a ti. 23
Acunüng Herod naw khyütam na lü, “Ipi na ngaih
kthäha, ka uka khaw amte pi ka ning pe khai” a ti.

24 Acuna nglaca naw a nua veia cit lü, “Ini ka kthäh
kawm?” ti se, A nu naw, “Baptican Johana lu,” a ti.
25 Acunja nglaca angxita sangpuxanga veia va cit
be lü, “Baptican Johana lu, angxita mlikbe üng na
na pet vai ngaih veng!” a ti. 26 Sangpuxang cun
aktäa ngjutki, cunsepi a sitiha phäha la a veia ngawki
khin hea phäha am ma thei. 27 Acuna sangpuxang
naw yekap angxita tüi lü, Johana lu a lawpüi vaia
a mtheh. Yekap naw thawngima cit lü Johana lu a
va khyün. 28 Acunüng, Johana lu mlikbe üng lawpüi
lü nglaca am pe se, nglaca naw a nu üng a pet. 29
Johana axüisaw he naw ami ngjak üng a yawk va
mhläm u lü ami k’ut. 30 Ngsä he Jesuha veia law
be u lü ami pawhmsah he la ami jah mtheimthange
avan ami mtheh law be. 31 Khyang khawjah citcawn
hüki hea kyase, Jesuh la axüisaw he ei, ami ei vaia
pi am ngbünei u. Acuna Jesuh naw “Khyang am a
awmnaka mi cit vai u, namimät awm u lü asäng nami
xüieinak thei vaia,” a ti. 32 Acuna angxinaka mlawng
am amimät citki he. 33 Cunsepi ami ktawih jah hmu u
lü, ami unak jah ksingki he naw, ami van mlüh avan
üngka naw kawng lama ana dawng u lü, Jesuh la
axüisaw he am ami pha phat üng phaki he. 34 Jesuh
mlawng üngka naw kyum law lü khyang aktäkpai,
toksäm am awmkia to hea kba law u se jah hmu lü,
aktäa mthinmhnateiki. Acunüng tün lü khawjah a jah
mthei. 35 Khaw mü law se axüisaw he a veia law u lü,
“Hin hin angxinak khawkhyawng khawa kyaki, khaw
pi mü pängki. 36 Khyang he jah tüi bea, ahina pipei
ngnam he la lomaea ami ei vai kheihei hü u se,” ami
ti. 37 Jesuh naw, “Nangmi naw ami ei vai iyaw jah pe
ua,” a ti. Axüisaw he naw, “Cit u lü, denarih ngui phya
nghngihphu muk ei vai va khei u lü kami jah pe khai
aw?” ami ti. 38 Jesuh naw, “Muk, ijah nami taki aw?
Cit u lü va teng ua,” ti se. Hmu u lü, “Muk mhma la
nga nghngih,” ami ti. 39 Jesuh naw axüisaw he üng
msai kxünga khana aphäh phäha ami jah ngawhsak
vaia a jah mtheh. 40 Acunüng avang aphya, avang
mhmakip phäh phäha ngawki he. 41 Acunüng Jesuh
naw muk mhma la nga nghngih jah lo lü, khana mang
lü, Mhnama veia jenak pyen lü, muk cun boki naw
ami yet vaia axüisaw he üng a jah pet. Nga nghngih
pi bo lü a jah pet. 42 Ami van naw ei u lü phüki he. 43
Axüisaw he naw muk la nga mnawi mkhäm u se, cä
xaleinghngih lawki. 44 Muk eiki he cun kpami däng
thawng mhma lawki he. 45 Jesuh naw khyang he
a jah ngpyengsak k’um üng, axüisaw he mlawnga
khana jah luhsak ktäih lü, caye tuili kam Bethsaida
mlüh da a jah cehsak. 46 Acukba khyang he a jah
khyah käna amät cun ktaiyü khaia mcunga citki. 47
Khawmü lama mlawng tuili nglung üng ve se, Jesuh
amät kawnga awmki. 48 Acunüng khawkhi naw ami
mlawng vei hü hü se, am va pek thei u lü ami ve k’um
üng, ngawi lam naji kthum la khyuka nglak üng Jesuh
tuia khana ami veia lawki. Jah khye law hlü lü, 49
tuia khana cit se hmuki he naw ngmüimkhyaa sui u
lü ngpyangki he. 50 Ami van naw hmu u lü, kyühki
he. Jesuh naw, “Dim’yenak am ve ua, kei ni, ä kyüh
ua,” ti lü a jah msang. 51 Acunüng ami veia mlawnga
khana kai hnga se khawkhi ngdümki. Acunüng ami
van aktäa cäi leng lengki he. 52 Isetiakyaüng muk
am a jah mcaha mawng pi akcanga am ami ksing
theia phäha kyaki; ami ngaikyunak naw am ksing
thei. 53 Tuili khe u lü ami va pek käna Kenesaret
mlüh kawnga pha law u lü, tui kama ami mlawng
cun ami kphung. 54 Mlawng üngka naw ami kyum
law la khyang he naw Jesuh cun ami ksing law.
55 Acunakyase khaw üngka avan dawng law u lü,
Jesuh awmki ti ami ngjaknak avana, am phetki he
cun ami ngjännak maha a veia ami jah kawh law. 56
Ahawia pi Jesuh a cehnak ngnam avan, mlüh avan la
loma avana, am phetkia khyang he jah lawpüi u lü
khyang hea ngcunnak hmüna jah ta hüt u lü, a suisak
mdawngca hleng hnet vaia ami nghuinak. Acunüng
hnetki avan cun phet beki he.

7 Pharise avang he la thum jah mtheiki he Jerusalem
üngka naw law u lü Jesuha veia ngcun lawki he. 2
Acunüng axüisaw he naw ami kut mtüihkheh am ei u
se jah hmu u lü ami jah msing, acun cun Pharise hea
kba ami kut am ami mthiheia kyaki. (3 Isetiakyaüng,
Pharise he la Judah he naw pupa thum läk u lü ami
kut aküa am ami mthi üng ei am ami ei khawia phäha
kyaki. 4 Jawituknak üngka naw ami lawpüi ipi am mthi
lü am ei u. Pupa thum khawjah läk piling vaia ami
ngai he cun khawt he, k’am he, mlikbe he la ihnak he
jah mthia ngkhaw hea kyaki.) 5 Acuna Pharise he la
thum jah mtheiki he naw, “Ise na xüisaw he naw pupa
he naw jah mthei u lü ami jah tak hüta thum am läk
u lü, ami kut mtüihkheh am ei aw sawxatki he ni?”
tia, ami kthäh. 6 Jesuh naw jah msang lü, “Hesajah
naw nangmia hleihlaknak hinkba a pyen hin cang ve:
‘Hina khyang he naw ami m'yawng am na ngak u lü,
ami mlungmthin am na thuk ta ve u. 7 Amdanga na
sawkhah u lü, khyanga thum he Mhnama thum hea
kba jah mtheiki he!’ a ti cen, 8 Pamhnama ngthupet
yawk u lü khyanga thumcam nami läki,” a ti. 9 Jesuh
naw pyen be lü, “Pamhnama ngthupet nami yawknak
vaia phäha namimäta thumcam nami ktung naki. 10
Mosi naw, ‘Na nu la na pa na jah mhlünmtai vai, u
pi a nu la a pa jah ksenaki cun mkhyüh vai’ a ti 11
Cunsepi khyang naw a nu la a pa üng a pet vaia

khawhthem ta mah mah lü, ‘hin hin Koban ni’ (Koban
ti cun mhnama ka ni tinaka kyaki) ti lü, 12 a nu pa
am a jah kpüikpaknak vaia lam suiki. 13 Ahinkba
namimäta nami jah mtheimthangnak am Mhnama
ngthu nami yawkki. Acukba am dawki nami pawh
khawjah awmki,” a ti. 14 Acunüng Jesuh naw khyang
khawjah a veia jah khü be lü, “Nami van naw na
ngai u lü, ksing ua. 15 Nami m'yawng üng ju lutkia
nami ei naw pamhnam hjawhkhahnak vaia am ning
jah mtüihkhehsak ve, cunsepi nami m'yawng üng lut
lawkia ngthu naw ni a ning jah mtüihkhehsak ve”
a ti. 17 Jesuh cun khyang he jah yawk lü ima lut
se, axüisaw he naw acuna suilam a jah mtheh khai
vaia ami kthäh. 18 Jesuh naw, “Nangmi pi ahikba
sena am nami ngsümki aw? Am nami ksingki he aw?
M'yawng üng lutkia ei naw khyang am mtüihkhehsaki
tia angsinga nami ksingki. 19 M'yawng üng lutki cun
khyanga mlungmthin k’uma am lut lü a khawnua
k’uma ni a luh ve. Acunüng a pumsa üngka naw
kpunga lut law bekia kyaki,” a ti. (Acun a pyenak am
Jesuh naw ei avan ei vaia nglawiki a tinaka kyaki.) 20
Jesuh naw pyen be lü, “Khyanga k’um üngka naw
lut lawki naw va khyang mtüihkhehsak theiki. 21
Isetiakyaüng khyanga mlungmthin k’uma am dawkia
ngaihkyunak, m'yuknak, khyang hnimnak, 22 khyanga
khyuca katnak, khyanga ka mnaiheinak, am dawkyaki
avan jah pawhmsahnak; hleihlaknak, hüipawmnak,
ng’eihkyünak, pyenksenak, awhcahnak ja yunak, 23
ahina am dawki he avan cun khyanga k’um üngka
naw lut law lü khyang mtüihkhehsakia kyaki,” a ti. 24
Acunüng Jesuh tho law lü Turah mlüh hne peia citeiki.
Im mata lut lü u naw pi am a ksing vai ngaih teki, am
ngthup thei. 25 Nghnumi mata a canu ngmüimkhya
ksea awmnak Jesuha mawng a ngjak üng law lü
a khaw kunga ngdäng lawki. 26 Acuna nghnumi
cun Krik nghnumi, Siria khaw Phoinikia hnea hmikia
khyanga kyaki. Ani naw a canu üngka khawyai Jesuh
naw a ksät vaia a nghuinak. 27 Cunsepi Jesuh naw,
“Ca he jah mbei ma vai. Ca hea ei lo u lü ui he jah
tawn pet vai hin am nglawiki ni,” a ti. 28 Nghnumi
naw, “Bawipa aw, cang veki, cunsepi ui he naw pi
hnasena buhkbaw mthüpei khawiki he ni,” a ti. 29
Acunüng Jesuh naw, “Na ngthua phäha, ima cita,
canu üngka naw khawyai dawng päng se na hmu
khai,” a ti. 30 Nghnumi naw ima cit be lü a canu
üngka khawyai dawng se, a canu a ihnak üng ngkaw
se a hmuh. 31 Jesuh Turah üngka naw Sidon mlüh
da cit lü Kalilea phaki. Mlüh Xa khe pah lü citki. 32
Khyang he naw khyang mat am ngthuhei thei lü a
nghnga pi pangki Jesuha veia lawpüi u lü a khana a
kut a taih vaia ami nghuinak. 33 Acunüng Jesuh naw
khyang hea ngbumnak üngka naw akcea khü lü a
kutpyün a nghnga khuia ktun lü, a mci am msawh lü
a mlei a hneh. 34 Acunüng Jesuh khankhaw da jeng
mang lü, “Ephata,” a ti. Acun cun “Nghmawng lawa!”
tinaka kyaki. 35 Acunja angxita ngja law be thei lü a
mleiyüi pi daw law se angsinga ngthuhei law theiki. 36
Acunüng Jesuh naw u üng pi ä ami mtheh vaia a jah
ksük; Cunsepi jah mtheh däm däm se ami sang däm
däm u. 37 Acunüng aktäa cäi law u lü, “Hin naw avan
jah mdaw be ve! A nghnga kpange pi jah ngjaksak be
lü angki he pi jah ngthuheisak be ve!” ami ti.

8 I vei am ngsawk ham se, khyang khawjah Jesuha
veia ngbum law be tüki he. Ami ei vai ipi am lawei
u se, Jesuh naw axüisaw he jah khü lü, 2 “Hina
khyang he naw na mthimhmatei ve u, mhmüp kthum
ka veia awm pängki he atuh ami ei vai ipi am ve. 3 Ei
ka ami ima ka jah tüih be üng mä lam cäpa bawng u
lü khuikha khai he ni; isetiüng avang he bawk bawk
ta ami lawnak thuksihki,” a ti. 4 Axüisaw he naw,
“U naw, hina khawkhyawng khawa khyang hijaha
ei khyawh vai hmu thei khai ni?” tia ami msang. 5
Jesuh naw, “Muk ijah nami taki?” ti lü jah kthäh se,
“Khyüh” ami ti. 6 Jesuh naw khyang he mdeka khana
a jah ngawsak. Acunüng muk khyüh lo lü Pamhnama
veia jenaka ngthu pyen lü, jah bo lü, axüisaw he am
khyang hea veia ami jah yet vaia jah pe se, axüisaw
he naw ami jah yet. 7 Nga ajaw ami tak pi Jesuh naw
Pamhnama veia jenak pyen lü ami yet vaia axüisaw
he a jah pet. 8 Ami van naw ei u lü phüki he. Ami ei
käna axüisaw he naw mkhäm u se akpawih cä khyüh
lawki. 9 Eikie cun thawng phyü lawki he. Acun käna
jah tüih be se 10 mlawng üng axüisaw he am lut u lü
Damanuta khawa citki he. 11 Pharise avang Jesuha
veia law u lü ngcuhpüiki he naw, Pamhnam naw
a kcangnak angsingnak vaia mhnüteinak khanaka
müncankse ami kthäh. 12 Cunsepi Jesuh naw a
mlungmthin k’uma aktäa ngko lü, “Ise atuha kcün
khyang he naw müncankse ami kthäh ni? Akcanga
ka ning jah mthehki! Msingnak mat pi am ning jah
mhnüh hlü ve nawng,” a ti. 13 Jah yawk hütki naw
mlawng üng lut be lü tuili cayea citki. 14 Axüisaw he
naw ami ei khyawh vai muk mhnih hüt u lü mlawng
üng muk mat däng taki he. 15 Jesuh naw, “Pharise
hea nghngenla Heroda nghngen üng ngxungei kyu u
lü ngcäiei na ua,” a ti. 16 Axüisaw he naw, “Muk am
mi ta se va hinkba pyen mäih ja,” tia ngthähki he. 17
Jesuh naw ami ngthäh kyu jah ksing lü, “I vai muk
am nami taka phäha nami ngthäh kyuki ni? Atuh pi
nami mlungmthin am am nami ksing hamki aw? Nami
mlung nghlang hamki aw? 18 Mik mah u lü am nami

hmuki aw? Nghnga mah u lü am nami ngjaki aw? Am
nami süm hamki aw? 19 Kei naw muk mhma khyang
thawng mhma phäha ka pawh üng, kpawihki cä ijaha
ni nami kaw?" ti se, amimi naw, "Xaleinghngih," ami
ti. 20 "Acun käna muk khyüh khyang thawng kphyüa
phäha ka pawh üng kpawihki cä ijah ni nami kaw?" ti
se, amimi naw, "Cä khyüh," ami ti. 21 Jesuh naw,
"Acunüng ihawkba am ksing u lü nami awmki ni?" a ti.
22 Bethsaida khawa law u se Jesuha veia a mik müki
mat khyang avang naw lawpüi u lü a hnet vaia ami
nghuinak. 23 Jesuh naw a mik müki a kut üng kpang
lü ngnam kpunga cehpüiki naw, a mik üng msawh
lü a kut a khana mtaih lü, "Ini na hmu thei," ti lü, a
kthäh. 24 A mik müki naw jeng mang lü, "Ä, khyang
he thinga mäiha cit hü u se jah hmu veng," a ti. 25
Jesuh naw a kut cun a mika khana mtaih beki naw,
yet lü a teng süm vaia a mtheh. Acunüng a mik vai
law be se, avan a ngkhaia hmu theiki. 26 Jesuh naw a
ima tüi be lü, "Ngnam k'uma ä cit bea," ti lü a mtheh.
27 Acunüng Jesuh la axüisaw he cun Kesari Philipih
pei ngnam hea citki he. Lama, "Khyang he naw, ua
ni ami na ngaih?" ti se, 28 "Baptican Johan; avang
naw Elijah; avang naw sahma he üngka mat mat," ti
ve u ami ti. 29 Jesuh naw, "Nangmi naw mä ua ni
nami na ngaih?" ti se, Pita naw, "Nang cun Mesijah
ni," ti lü a msang. 30 Acunüng Jesuh naw, "U pi ä
mtheh ua" a ti. 31 Acunüng Jesuh naw, "Khyanga
Capa cun mkhuimkha khai he, axüngvai he, ktaiyü
ktung he la, thum jah mtheiki he naw mah u lü, hnim
khai he, acunüng amhmüp kthum üng tho law be
khai," ti lü a jah mtheh. 32 Acukba angsinga ngthu
jah mtheh se Pita naw akcea khü lü a ksenak. 33
Cunsepi Jesuh naw nghlat hü lü, axüisaw he jah teng
lü, Pita üng, "Khawyam aw, ka vei üngka naw cita;
na ngaihkyunak Pamhnama vei üngkaa am kya lü
khyang üngkaa ni a kya ve," ti lü a ksenak be. 34
Acunüng Jesuh naw khyang he la axüisaw he a veia
jah khü lü, "Upi ka veia na läk law khaia büki naw
amät naw amät yawk lü, a kutlamktung kawt lü, na läk
law se. 35 Isetiakyaüng, upi amäta xünnak küikyanei
khaia büki naw mkhyüh lü, upi a xünnak keia phäha ja
thangkdaw phäha mkhyühki cun naw küikyanei khai.
36 Khyang naw khawmdek avan ka na lü, a xünnak
a mkhyüh üng i ngmang na khai ni? I am ngmang
na. 37 A xünnak a yahnak be thei vaia i am pi am
thawng be thei. 38 Hina Mhnam am ktäkie la katnaka
mhmüp he üng, upi kei la keia mtheimthangnaka
phäh ngkekhyakeiki he cun Khyanga Capa naw pi a
Pa hlüngtainak la khankhawngsä ngcim he am a law
be üng jah ngkekhyakei na be khai," a ti.

9 Acunüng amät kung naw ami veia, "Ka ning jah
mthehki, hin üng ngdüiki he avang cun Pamhnama
khaw hlüngtainak am pha law se, am hmu pha u lü
am thi khai he awmki he," a ti. 2 Amhmüp khyuk
käna Jesuh naw, Pita, Jakuk la Johan jah khü lü
angxinak khawmcung, a hlüngnaka a jah cehpüi.
Acunüng ami maa Jesuh a hmai halangei lawki. 3 A
suisak he cun khawmdek khana suisak msawpkie
u naw pi acunkba bawk khaia am ami msawp thei
vaia bawk lawki. 4 Acunüng Elijah la Mosi cun Jesuh
am ngthuhei ni se axüisaw kthum he naw ami jah
hmuh. 5 Pita naw, "Saja aw, hia mi ve hin daw ve! na
phäha mat, Mosia phäha mat, Elijaha phäha mat,
sam kthum pha va üng," a ti. 6 Ami van kyü ngenki
hea kyase, Pita naw i a ti vai am ksingei. 7 Acunüng
khawngmei lawki naw a jah ksungin law; kthaih ngmei
üngka naw, "Hin hin ka jawng'engnaka ka Capaa
kyaki ni, a ngthu ngai ua," tia ngthang lawki. 8 Acun
käna ami pipei ami teng üng i pi am hmu u lü Jesuh
däng ami veia ve se ami hmuh. 9 Mcung üngka naw
ami kyum law be üng Jesuh naw, "Khyanga Capa
thihnak üngka naw am a thawh law be phata küt üng
nami hmuhtheh he u pi ä jah mtheh ua" ti lü a jah
ksük. 10 A mtheh ngjaki he, acunüngpi, "Thihnak
üngka naw thawh be tia suilam hin i ni?" tia amimät
ngthäh kyuki he. 11 Axüisaw he naw Jesuh üng, "Ise
thum jah mtheiki he naw Elijah law ma khai ami ti
ni?" tia ami kthäh. 12 Jesuh naw, "Elijah cun law ma
kung lü avan jah pyangtham law be khai. Ise cangcim
naw Khyanga Capa mah u se aktäa khuikha khai a
ti ni? 13 Ka ning jah mthehki, Elijah pi law päng se
a mawngma a ng'yuka kba amimäta ngaih ngaiha
ami pawh," a ti. 14 Jesuh axüisaw he a veia a law
üng khyang he khawjah naw jah ngbum si u lü, thum
jah mtheiki he naw jah mtaipüi u se a jah hmuh. 15
Acunüng Jesuh ami hmuh la khyang ami van naw
aktäa cäi law u lü a veia dawngkie naw ami hnukset
law. 16 Jesuh naw a xüisaw he üng, "Acane am i
nami ngcuhki ni?" ti lü a jah kthäh. 17 Khyang mat
ami ksung üngka naw, "Saja aw, ka capa khawyai
naw ve na se am ngthuheiki na veia ka lawpüi. 18 A
man law nakût üng mdek üng a kyuksak; acunüng
a mcimvawne jah mhlawn lü, a ha jah kyet lü, cai
law lü, ve khawiki; na xüisaw he am ami ksät vaia ka
jah mtheh amimi naw pi am ksät khawh ve u," ti lü a
pyen. 19 Jesuh naw, "Aw, jumeinak am takia khyang
he, ivei nami hlawnga ka awm khai aw? Ivei nami
hlawnga ka ve khai ni? Ka veia hnasen cun lawpüi
ua," a ti. 20 Jesuha veia ami lawpüi. Khawyai naw
Jesuh a hmuh la, hnasen cun aknuia pawh lü mdek
vawih na se ngtat hü lü a mcimvawn lawng lawki. 21

Jesuh naw a pa üng, “Ahinkba a awmnak ivei law
pängki ni?” ti lü kthäh se a pa naw, “Angmawca üng a
tünei ni, 22 hnim hü lü khawvei mei üng, tui üng a
buhtawn khawi; Cunsepi na mdaw be khawh üng ta
jah m’yenei lü jah kpüia,” ti lü a nghuinak. 23 Jesuh
naw “Ä” ti lü, “Na jumki aw? Jumkia phäha avan kya
theiki ni,” a ti. 24 Hnasena pa naw ngpyang lü, “Jum
veng, Cunsepi ka jumnak am khäk ve; ka jum lawnak
däm vaia na kpüia,” a ti. 25 Jesuh naw khyang he
naw jah k’et lawki he ti a jah ksing üng khawyai üng,
“Pang lü, angkia ngmüimkhya, hina hnasen üngka
naw lut law lü, a veia ä lut be tia,” ti lü a ksenak. 26
Acunüng khawyai cun ngpyang lü, hnasen kthüng lü,
lut lawki. Hnasen cun akthia mäiha ve law se khyang
naküt naw, “Thi ve,” ami ti. 27 Jesuh naw hnasen
cun a kut üng kpang lü mtho se, ngdüi lawki. 28
Acun käna Jesuh im k’uma a luh law üng axüisaw he
naw, “Ise keimi naw am kami ksät thei ni?” tia, ami
kthäh. 29 Jesuh naw, “Hina mäih cun ktaiyünaka thea
ta i am ksät thei vaia am kya naw,” a ti. 30 Jesuh
la axüisaw he ngnam ceh ta u lü Kalile da citki he.
Jesuh naw a awmnak u naw pi a ksing vai am a
ngaih. 31 Isetiakyaüng, axüisaw he üng, “Khyanga
Capa cun khyang he üng ap khai he, hnima kya khai,
acun käna amhmüp kthum üng tho law be khai,” ti lü
a jah mtheia phäha kyaki. 32 Cunsepi axüisaw he
naw a jah mtheimthangnak am ksing u, ami kthäh
vaia pi kyüh u lü, am kthäh u. 33 Kapenawma law u
lü, im k’uma ami ve k’um üng, Jesuh naw axüisaw
he üng, “Lam cäpa i nami mtaiki?” ti lü a jah kthäh.
34 Lam cäpa amimät he üng u kyäp säih khai tia
mtaiki hea kyase ami van naw am ami msang. 35
Acunüng Jesuh naw a ngawhnak üng xaleinghngih
he jah khü lü, “Upi a ma säih vai ngjahlüki cun hnu
säih lü, avana m'yaa kya se,” ti lü a jah mtheh. 36
Jesuh naw hnasenca mat khü lü ami ksung üng a
ngdüihsak. Acunüng a kut am kpawm lü, 37 “Upi hina
hnasenca he üngka mat ka ngming üng doeiki cun kei
na dokia kyaki; acunüng upi kei na doki cun, kei däng
na dokia am kya lü kei na tüih lawkia ka Pa pi dokia
kyaki ni,” a ti. 38 Johan naw, “Saja aw, khyang mat
mi hlawnga am ngkhap hü hngaki naw na ngming
am khawyai he jah ksät se kami hmuh, mi hlawnga
am ngkhap hü hngakia kyase a bilawh kami mkhye,”
a ti. 39 Jesuh naw, “Ä mkhye pe ua, ka ngming am
müncankse vai pawhmsahki naw acun käna akjäiha
am na pyetse khai ni. 40 Mimi am jah hnengki cun
mimi da awmkia kyaki ni. 41 Ka ning jah mthehki, upi
ka khyanga nami kyaa phäha awk vai tui a khawtca
ning jah peki cun a ngkhyengnak vai am lap khai ni.
42 “Upi hnasena kba kei na jumki kyukngtängsaki
cun a nghngü üng ksumnu khawp u lü mliktui üng
tawnin üng daw bawk khai ni. 43 Acunakyase na
kut naw a ning katkawngsaki üng khyüngina! Kut
nghngih küm se, am dim theikia mulaia na ceha
kdama ta, kut am küm se xünnaka pha hin na phäha
daw bawki ni. (Geenna g1067) 45 Na khaw naw a ning
katkawngsak üng xüngina! Khaw nghngih küm se,
mei am dim theikia mulaia na ceha kdama ta, khaw
am küm se xünnaka pha hin na phäha daw bawki ni.
(Geenna g1067) 47 Na mik naw a ning katkawngsak üng
kawihina! Na mik küm se mulaia na ceha kdama ta,
mik mat däng am Pamhnama khaw na luh hin daw
bawki ni. (Geenna g1067) 48 Acuia jah eikia mkyüt am
thi lü jah uikia mei pi am dim thei. 49 Ngkengnaka sa
mci am caihsaka kba khyang avan mei am caisak
vai. 50 Mci hin dawki ni; Cunsepi a tuinak a khyüh
üng ihawkba nami tuisak be khai ni? Mcia kba tuikia
ngkhawteinak ta u lü, mat la mat dim’yenak am awm
ua,” a ti.

10 Acunüng Jesuh Judah khaw da cit lü Jordan
mliktui khe paki. Khyang he a veia ngcun law
be u se Jesuh naw a ti khawia kba a jah mthei be. 2
Pharise avang naw law u lü a ngthu ami man vaia
phäha, “Khyang naw a khyu a yawk vai hin mi thum
üng nglawiki aw?” tia ami kthäh. 3 Jesuh naw, “Mosi
naw ia thum ni a ning jah pet?” ti lü ngthähnak am a
jah msang be. 4 Amimi naw, “Mosi naw ngtainaka
kca yu u lü, khyu cun mtai vaia a ti ni,” tia ami
msang. 5 Jesuh naw, “Ning jah mthei vaia nami
mlung nghlang se, Mosi naw acunkba thum a ning
jah yuk pet ni. 6 Cunsepi, cangcim naw a pyena kba,
‘mhmünmcengnak atünei üng Mhnam naw nghnumi
la kpami a jah mhmün’ tia kyaki. 7 ‘Acunakyase
kpami naw a nu la a pa jah yawk lü, a khyua veia
ngdawnkhai, 8 acunüng nghngih cun mata kya law
khai.’ Acunüng ni nghngiha am kya ti lü mata kya law
khai. 9 Acunakyase Mhnam naw atänga a jah mdawn
päng khyang naw ä jah mtai se,” a ti. 10 Ima ami
ceh be käna axüisaw he naw acuna mawng bä cun
ami kthäh be tü. 11 Jesuh naw, “Upi a khyu yawk lü
akce khyu na beki cun a khyu katnaki ni. 12 Acun kba
nghnumi pi a cei yawk lü akce cei na beki cun a cei
katnaki ni,” a ti. 13 Avang naw hnasen he, Jesuh naw
ami khana a kut a mtaih vaia a veia jah lawpüi u se,
axüisaw he naw lawpüiki he ami jah kdunak. 14 Jesuh
naw ksing lü thüiki naw, “Hnasen he ka veia law u se,
ä jah mah ua, Pamhnama khaw cun amimia mäiha
phäha kyaki ni. 15 Akcanga ka ning jah mthehki,
upi Pamhnama khaw hina hnasen naw a dokhameia
kba am dokhameiki cun acuia am lut khai,” a ti. 16

Acunüng Jesuh naw hnasen he a ban am jah jäk lü,
ami khana a kut mtaih lü, josenak am jah kbeki. **17**
Jesuh lam üng a ceh k'um üng khyang mat a veia
dawng law lü, a ma ngdäng lü, "Saja kdaw aw, anglät
xünnak ka yahnak thei vaia i ka pawh khai?" ti lü a
kthäh. **(aiōnios g166)** **18** Jesuh naw, "Ivai saja kdaw tia,
na na khüki ni? Mhnama thea u mat pi am daw naw.
19 'Khyanga khyu ä na katnak vai; khyang ä na hnim
vai; ä na m'yuk vai; ä na hleihlak vai; khyanga ka
am hman müi se ä na bi vai; na nu la na pa na jah
mhlünmtai vai' tia ngthupet he cun na jah ksingki ni,"
a ti. **20** Acuna khyang naw, "Saja aw, ahin he avan
cun ka nghmawca üng tün lü, ka jah läk päng ni," ti
se, **21** Jesuh naw jawng'engnaka mlungmthin am teng
lü, "Mat kpawih na veki. Cit lü na taka khawhthem
avan jawi lü sim'yaki he am jah pea, khankhawa
bawimangnak na yah khai ni; acunüng law lü na läk
lawa," a ti. **22** Acun bawimangpa naw a ngjak la aktäa
khawhthem danakia kyase, a hmai se lü thuiseinak
am citki. **23** Acunüng Jesuh naw mdei hü lü axüisaw
he üng, "Khawhthem danaki he, Pamhnama khaw
ami luh vai aktäa khak ve," a ti. **24** Acuna ngthua
phäha axüisaw he cun aktäa cäiki he. Acunüng Jesuh
naw, "Ka ca he aw, Pamhnama khaw luh vai aktäa
khak ve! **25** Bawimangki, Pamhnama khaw a luha
kdama ta, kulauk mpyüma nghnga üng a luh vai jäi
bawk ve," ti lü a jah mtheh. **26** Acuna axüisaw he
aksehlena cäi law u lü, amimät la amimät, "Am ani
üng u küikyana kya thei khai aw?" tia ngthäh kyuki
he. **27** Jesuh naw jah teng lü, "Khyanga phäha hin hin
khaki ni, Cunsepi Mhnama phäha khaki i am ve naw,"
a ti. **28** Acunüng Pita naw msang lü, "Tenga, avan jah
yawk hüt u lü kami ning läk law hin," a ti. **29** Jesuh
naw, "Akcanga ka ning jah mthehki, kei la thangkdaw
phäha a im, a bena he la, a nu pa, a ca he, a khawloe
jah yawkki naw, **30** Atuh xün k'um üng däm bawki jah
yah be khai. Ime, a bena he, a nu pa he, a ca he, a
khawloe la mkhuimkhanak he pi aphyaa däm bawki
jah yah be lü, pha law khaia kcün üng anglät xünnak
pi yah be khai. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Cunsepi,
atuh khawjah maki he hnu u lü, hnuki he ma law khai
he," a ti. **32** Jesuh la axüisaw he Jerusalem cehnaka
lam üng awmki he. Jesuh cun axüsaw hea hmaia
ma lü cit se kcäväki he. A hnu läk law hngaki he kyü
lawki he. Jesuh naw xaleinghngih he akcea jah khü
lü a khana pha law khai jah mthehki naw, **33** "Ngai
u, Jerusalema mi jeng cit khai he, acuia Khyanga
Capa cun ktaiyü ktung he la thum jah mtheiki hea
veia cenga kya khai. Amimi naw thi khaia mkatei u lü
khyangmjükce he üng msum khai he. **34** Acun he
naw yaihei khai he, msawh khai he, kpai khai he,
hnim khai he; Cunsepi amhmüp kthum üng tho law be
khai," a ti. **35** Acunüng Zebedea capa xawi Jakuk la
Johan Jesuha veia law ni lü, "Saja aw, kani phäha na
jah pawh pet vai kani ngjak hlü iyaw awmki," ani ti. **36**
Jesuh naw jah kthäh lü, "Ini ka ning jah pawh pet vai
na ni ngjak hlü?" a ti. **37** Anini naw, "Na hlüngtainaka
khawa, na bawingawhnak üng na ngawh law üng,
mat na kpat da mat na k'eng da na jah ngawhsak vai
kani ngjahlüki," ani ti. **38** Jesuh naw, "Nani kthäh am
ksingei ve niki. Ka awk vaia khuikhanaka khawt nani
aw khawh khai aw? Baptican ka khan vaia kba pi
nani khan khawh khai aw?" ti se, **39** anini naw, "Kani
khyaih khai ni" ani ti. Jesuh naw, "Ka awk vaia khawt
nani aw thei kcang taw khai, Baptican ka khan vaia
kba pi nani khan thei kcang taw khai; **40** Cunsepi
ka kpat lama ngaw khai ja ka k'eng lama ngaw khai
cun keia xü vaia am kya naw. Acun cun ani naw a
jah pyan peta khyang hea phäha acuna hmün he
jah pe khai cun Mhnama kyaki," a ti. **41** Akce xa he
naw ngja law u lü Jakuk la Johana khana aktäa thüiki
he. **42** Acunakyase Jesuh naw a veia jah khü lü,
"Khyangmjükce hea khana mkhawnga ami jah mcawn
he cun ana atäa taki he ti nami ksingki. **43** Cunsepi
acunkba nangmi üng ä kya se. Nangmi üng a kyäp
säih vai ngjahlüki cun nami m'ya a kya se. **44** Nangmi
üng a ma säih vai ngjahlüki cun avana m'yaa kyase.
45 Khyanga Capa cun khyanga khüih vaia am law lü;
khyang jah khüih lü khawjah thawnnak vaia a xünnak
pe khaia ni a law ve," a ti. **46** Jerikho mlüha law u se,
Jerikho üngka naw axüisaw he la khyang khawjah
am ami ceh be üng, kthäheiki amikmü, Timea capa
Batihme cun lam peia a na ngawki. **47** Nazaret Jesuh
ni ti a ngjak la, "Jesuh! Davita Capa! na m'yeneia," ti
lü ngpyangki. **48** Khyang khawjah naw kse na u lü
ä khihkheh khaia mtheh u se pi, "Davita Capa, na
m'yeneia!" ti lü ngpyang law däm dämki. **49** Acunüng
Jesuh naw ngdüi lü, "Khü ua," ti se, khyang he naw
amikmü khü u lü, "ä cäi lü, ngdüi lawa, ning khü ve,"
ami ti. **50** Acunja amikmü cun a jih ngvaih tawnin lü,
ngtawp lü, Jesuha veia lawki. **51** Jesuh naw, "Na
phäha ini ka ning pawh pet vai na ngjak hlü?" ti se
amikmü naw, "Saja aw, ka hmuh be vai ngaih veng,"
a ti. **52** Acunüng Jesuh naw, "Cita, na jumnak naw
ning m'yai be ve," ti se. Acunja angxita hmu law be lü
lama Jesuha hnu läki.

11 Jerusalem pha law hlü lü Betphake la Bethanih
mlüh pei ami pha law üng Olip mcunga lawki
he. Acunüng Jesuh naw axüisaw he üngka nghngih
la na tüi lü, **2** "Nani maa ngnama va cit nia. Nani
va pha la sanghngaksaü ngphungki, u naw pi am a

ngcumnak ham nani hmu khai. Sut ni lü hia lawpüi
nia. 3 Khyangnaw, ‘Ivai acen nani pawhki ni?’ ami ti
üng, ‘Bawi naw ngjahlü ve, asäng tha law be khai ni’
nani ti vai,” a ti. 4 Acunüng cit ni lü sanghngaksaü
cun lama pei mkawt üng ngphung se, hmu ni lü, ani
suh. 5 Acunüng ngdüikia khyang avang naw, “Ise,
acena sanghngaksaü nani sutki ni?” ami ti u. 6 Jesuh
naw a jah mtheha kba jah mtheh ni se, acunüng ami
jah cehsak. 7 Acuna sanghngaksaü cun Jesuha veia
lawpüi ni se, a khana ami suisak mtaih u lü Jesuh
ngawki. 8 Khyang he naw ami suisak he lama jah
phah u se, avang naw thing hnah he jah ksawm u lü
lama ami jah phah. 9 A ma citki he la a hnua läkia
khyang he naw, “Hosana! ‘Bawipa ngming üng lawki
hin Pamhnam naw dawnak pe seh!’ 10 Pha law khaia
khaw cun Davita uknaka kcün üngka kba josenaka
am be se,” tia ngpyangki he. 11 Jesuh Jerusalema
lawki, temple k’uma lut lü avan jah tengki. Khaw
mü law hlükia kyase axüsaw xaleinghngih he am
Bethanih mlüha citki he. 12 Angawi, Bethanih üngka
naw ami law be üng Jesuh a ei ngaih lawki. 13 Fik
thing a hnah naw a bu athuknak üngka naw hmu
lü akthei ve khai aw, ti lü teng khaia citki. Cunsepi
a phung a pha üng a ngtheinaka kcüna am kyakia
kyase a hnah däng a hmuh. 14 Jesuh naw fik dung
üng, “U naw pi na ktheih ä ei be ti se,” ti se, axüisaw
he naw ami ngjak. **(aiōn g165)** 15 Jerusalem ami pha
law üng Jesuh temple üng lut lü, ngui mthawngki hea
ngawhnak he la müme jah jawituki hea ngawhnak he
a jah hukin. 16 Jesuh naw Temple jawihtuknaka kba
ami summang vai am ti. 17 Acunüng jah mthei lü,
“Cangcim üng Pamhnam naw, ‘Ka im cun khyangmjü
avana ktaiyünaka im ti khai he, tia ng’yuki,’ Cunsepi
nangmi naw m'yukei hea umnaka pawh ve uki,” a ti.
18 Acun ktaiyü ktung he la thum jah mtheiki he naw
ami ngjak üng Jesuh ami hnimnak vaia lam suiki he.
Ani cun kyühki he isetiakhyaüng a ja mtheimthanga
phäha khyang he ami cäileta phäh kyaki. 19 Khaw
mü law se Jesuh la axüisaw he cun Jerusalem üngka
naw akcea citeiki he. 20 Angawi ngawilam, ami ceh
lama fik thing a pya cäpa ng’yawngei se ami hmuh.
21 Pita naw süm law be lü, “Saja aw tenga, Fik thing
na yünce cen ng’yawngei ve!” a ti. 22 Jesuh naw jah
msang lü, “Pamhnam jum ua. 23 Akcanga ka ning jah
mthehki, u naw pi a pyena kba kya khai tia jum lü
hina khawmcung üng, ‘Ngnawn lü mliktui üng kyaa’ a
ti üng, a tia kba kya khai. 24 Acunakyase ka ning jah
mthehki, ipi ktaiyünak am nami kthäh üng yah lü nami
ka na khaia ksing ua, acunüng nami yah khai. 25
Nami ktaiyü üng ua khana pi mlung am jenak nami
tak üng mhlät ua. Acunüng nami Pa, khankhawa ka
naw nangmia katnak pi ning jah mhlät khai” a ti. 27
Jerusalema law be tüki he. Jesuh temple k’uma a ceh
üng, ktaiyü ktung he, thum jah mtheiki he la, axüngvai
he a veia law u lü, 28 “Ia ana am hina ngkhaw he
na jah pawhki ni? U naw hina ana a ning pet ni?”
tia, ami kthäh. 29 Jesuh naw jah msang lü, “Kei pi
mat ka ning jah kthäh khai, nami na msang üng kei
naw pi ia ana am hina ngkhaw he ka jah pawh ning
jah mtheh kawng. 30 Johana Baptican petnak hawia
ka naw lawki? Mhnam üngka naw lawki aw, khyang
üngka naw lawki aw? Na mtheh ua,” a ti. 31 Amimät
he ngthäh u lü, “I mi ti khai? Mhnam üngka mi ti üng
mä, acunüng ise Johan am nami jumki ni? ti khai.
32 Khyang üngka mi ti üng mä, (Khyang avan naw
Johan cun sahma mata ami ngaia kyase)” tia khyang
he jah kyüh u lü, 33 “Am ksing ve ung,” ami ti. Jesuh
naw jah msang lü, “Kei naw pi ia ana am hina ngkhaw
he ka jah pawh am ning jah mtheh hlü veng,” a ti.

12 Acunüng Jesuh naw msuimcäpnak am ami veia
ngthu pyen lü, “Khyang mat naw capyit nglin
lü, ngvawng lü, capyittui msawihnak vai khui co lü,
ngängnak vaia im sa lü, lokbi he üng jah khah lü, a im
ceh ta lü kdunglawngki. 2 Capyit kbih kcün üng capyit
ngvawng ngängki hea veia a m'ya mat capyitkthei a
yah vai la khaia a tüih. 3 Capyit ngängki he naw m'ya
cun man u lü kpaiki he naw a jünga ami tüih be. 4
Acunüng capyit ngvawng mah naw a m'ya akce ami
veia a tüih be; acun pi a lu kpai u lü, am hmuhtheh
phyakia pawh u lü, ami tüih be. 5 Acunüng ngvawng
mah naw akce ami veia tüih be tü se, ani cun hnim
u lü, acunkba bäa akce he pi avang jah kpai u lü,
avang ami jah hnim. 6 A tüih vai mat däng awmki cun
amäta jawngnak leng lenga a capa mat dänga kyaki.
Anghnua a capa cun ngvawng kngängea veia a tüih.
‘Hina ka capa ta leisawng khai hea ngsingki ni’ a ti. 7
Cunsepi capyit ngvawng ngängki he naw, ‘Hin hin
ngvawng maha capa va ni kbak. Law ua, mi hnim u
lü, a khawh mi ka na vai’ tia pyen u lü, 8 acunkba
manki he naw hnim u lü capyit ngvawng kpunga ami
tawnin. 9 Acunüng capyit ngvawng mah naw i ti law
khai? Ngvawng mah law lü ngvawng ngängki he jah
hnim lü capyit ngvawng cun akce he üng jah pe khai.
10 ‘Sawngsaki he naw ami yawka lung cun, avana
kthaka kyäp law be säihki ni. 11 Ahin cun Bawipa
pawha kyaki; ihlawka mi ma kyühkse vaia kyaki ni’ ti
hin cangcim üng am nami kheh khawiki aw?” a ti.
12 Acunüng Judah mkhawng he naw amimi a jah
pyennaka msuimcäpnak ni ti ksing u lü man khai hea
ami bü. Cunsepi khyang he jah kyüh u lü yawk u lü
ami cehtak. 13 Pharise avang he la Heroda khyang

üngka he ngthähnak am Jesuh man khai hea Jesuha
veia ami jah tüih. 14 A veia law u lü, “Saja aw, nang
cun u pi am na cäinaki, khyang naw hawkba a ning
ngaih pi am cäi na lü, khyanga hmai am teng lü,
nghnicima phäha Pamhnama ngthungtak ngjak hlü
na jah mtheiki ti kami ksingki. Romah Sangpuxang
üng ngcawn pet vai hin mi thum üng nglawiki aw?
Pet vai aw am pet vai aw?” jah mtheha ami ti. 15
Jesuh naw ami hleihlaknak jah ksing lü, “Ivaia nami
na mhnüteiki he ni? Denarih ngui na pe law ua, teng
vang,” a ti. 16 Denarih ngui mat a veia lawpüi u se
Jesuh naw, “Hin hin ua müihmai la ua ngming ni?” ti
se amimi naw, “Empero” ami ti. 17 Acunüng Jesuh
naw jah msang lü, “Emperoa ka Empero üng pe u
lü, Mhnama ka Mhnam üng pe ua,” ti se, Ami van
cäi lawki he. 18 Acunüng Saduke he avang thihnak
üngka naw thawhnak be am ve tikie Jesuha veia law
u lü, 19 “Saja aw, Mosi naw mi phäha thum a yuknak
üng, ‘Khyang naw am ca lü a khyu a thih tak üng a na
naw a ktaia cangsawn am düt khaia, acuna hmeinu
cun a khäm be vai a ti.’ 20 Bena khyüh awmki he;
axüngvai he säih khyumahki am ca mah lü thiki. 21
Acunüng anghngihnak naw nghnumi a khäm be ani pi
am ca lü thiki. Akthumnak naw acunkba bäa khämki
naw am ca lü a thihtak. 22 Acukba ami van naw ami
khäm be; ami khyüh am ca u lü thiki he. Anghnua
nghnumi pi thiki. 23 Thikie thawhnak bea mhmüp üng
ami thawh law be üng nghnumi cun ua khyua kya
khai ni, ami khyüh naw ami khyunaka kyaki,” ami ti.
24 Jesuh naw jah msang lü, “Ihlawka nami hmaki he!
Ise am nami ksing ni tia kyaküng, Mhnama johit la
cangcim am nami ksinga phäha kyaki. 25 Akthi he
ami thawh law be üng khankhawngsä hea kba law
khai he, ngkhyunglanak am ve be ti khai. 26 Thihnak
üngka naw thawh bea mawnglam: Pamhnam naw
Mosi üng, ‘Kei Abrahama Mhnam, Isaka Mhnam,
Jakopa Mhnama ka kyaki’ tia a mtheh cen, Mosia
cauk üng kpyap meiha a däinaka manwg ng'yuki
am nami khe khawiki he aw? 27 Mhnam cun akthi
hea Mhnama am kya, akxüng hea Mhnama kyaki.
Aktäa am ngtäikia ngai kyu ve uki,” a ti. 28 Ami
ngcuhnak ngjaki thum jah mtheiki mat awmki. Jesuh
naw Saduke he akdawa jah msangki ti hmu lü ngthäh
khaia a veia lawki naw, “Ia ngthupet ni aktung säih?”
tia a kthäh law. 29 Jesuh naw msang lü, “Ngthupet
he üngka aktung säih cun, ‘Aw Isarel ngaia! Bawipa
mi Pamhnam mat däng ni mi Bawipaakya ve. 30
Bawipa na Pamhnam cun na mlungmthin, na xünnak,
na ksingnak la na kyannak avan am na jawngnak
vai’ tia kyaki. 31 Anghngihnak cun: ‘Na impeiloceng
namät na jawngnaka kba na jawngnak vai’ tia kyaki.
Ahina thea kyäp bawkia ngthupet akce i am ve ti,”
a ti. 32 Acunüng thum jah mtheiki naw, “Saja aw,
pyen thei veki! na kcang pyen veki, Bawipa däng ni
Mhnama akya ve, Ania thea Mhnam akce am ve.
33 Nghngicim naw a mlungmthin, a ksingnak la a
kyannak avan am Mhnam a jawngnak vaia kyaki;
acunüng a impeiloceng, amät a jawngnaka kba a
jawngnak vai. Xüngkseie la akce he am Mhnama
veia ngkengnak pawha kthaka a mtheh ngjak hin daw
bawki ni,” ti lü a pyen. 34 Thum jah mtheiki naw mcei
ye lü msang beki ti Jesuh naw ksing lü, “Nang naw
Pamhnama khaw am thuk na veki,” a ti. Acun käna u
naw i pi am kthäh dat u. 35 Jesuh naw temple k’uma a
jah mthei k’um üng jah kthäh lü, “Mesijah cun Davita
mjükphyüi ni tia thum jah mtheiki he naw ihawkba ami
ti thei ni? 36 Ngmüimkhya Ngcim naw pyensak se,
Davit amät naw pi pyen lü: ‘Bawipa naw ka Bawipa
veia: Na ye he na khawkunga ka jah tak law vei däa,
ka kpat da ngawa’ a ti ni? 37 Davit amät ye naw,
‘Bawipa’; tia a khü hin ihawkba a mjükphyüia kya khai
ni?” a ti. Acunüng khyang khawjah naw jekyai u lü ami
ngaih. 38 Acukba a jah mthei k’um üng Jesuh naw,
“Thum jah mtheiki he jah cäiei na ua, suisak akkyu
suisa u lü ami ngtaw hü vai jawngnaki he, jawituknaka
khyang hea jah mhlünmtai vai ngaihki he. 39 Sinakoka
ngawhnak akdaw säih ja buh pawhnaka hmün akdaw
säih ngjahlüki he. 40 Hmeinu hea khawhthem ei aw u
lü, khyang hleihlaknak vaia aksoa ktaiyüki he. Ahin
he naw mkhuimkhanak khamei däm khai he,” a ti.
41 Jesuh cun khawhthem ami petnaka peia ngaw
lü, khyang he naw ihawkba khawhthem pung k’uma
ami ktawk jah tengki. Aktäa bawimangki he naw ngui
khawjah ktawki he. 42 Acunüng hmeinu m'yenkse
mat naw law lü, tangka ajawca nghngih a ktawk law.
43 Acunüng Jesuh naw axüisaw he atänga jah khü lü,
“Akcanga ka ning jah mthehki, hina hmeinu m'yenkse
naw pung üng akdäm bawk pe ve. 44 Peki he ami
van naw ami taka ngui kpawih üngka va peki he;
Cunsepi hina hmeinu naw a m'yenksenak üngka a
xünnak vaia a takca avan pe ve,” a ti.

13 Acunüng temple üngka naw a ceh be üng
axüisaw he üngka mat naw, “Saja aw, tenga,
lunge la ime cun pi khyäp ve u bä!” ti se, 2 Jesuh
naw msang lü, “Hina im he na jah hmuki aw? Lung
matca pi ahin üng am ve tikia ami van pyeh bäih khai
he,” a ti. 3 Jesuh Olip mcunga ngaw lü temple da
mang se Pita, Jakuk, Johan la Andru a veia law u lü,
4 “Itia acukba kya law khai? Acuna ngkhaw hea pha
law vai ia msingnak he ngdang law khai?” jah mtheha
ti u lü ami kthäh. 5 Jesuh naw, “U naw ä a ning jah

mhleimhlak vaia mceiei ua. 6 Khyang khawjah ka
phäha ngthu pyenki hea ngsaih u lü, ‘Kei ania ka
kyaki ni! ti u lü khyang khawjah jah mhleimhlak law
khai he. 7 Acunüng ngtuknak la ngtuknak vaia mawng
ng’et lawki la so hünki tia ngthu nami ngjak üng ä
nami kyüh vai; acun he cun ve law kung khai, cunsepi
adütnak pha law pängki tinaka am kya. 8 Pung la
pung ngtu law khai he; khaw kce la khaw kce ngtu law
khai he. Hmün naküta ngkhyü ngsün law lü, khawkjaw
law lü, khuikhanak he awm law khai he. Acun he cun
na hmi hlüki a huiei law kcüka mäiha khuikhanak hea
tüneinaka kyaki. 9 Acunüngpi ana cäiei na u; ning
jah kpang u lü ngthu mkhyahnaka junga ning jah
cehpüi khai he. Sinakok hea k’uma ning jah kpai khai
he. Thangkdaw nami jah mtheh khaia, ngvai he la
sangpuxang hea ma keia phäha nami ngdüi law khai.
10 Cunsepi adütnak am pha law ham se, thangkdaw
khyang avana veia sanga kya khai. 11 Acunüng ning
jah kpang u lü ngthu mkhyanak junga ami ning jah
cehpüi üng, i nami pyen vai ä cäi na ua; Akcün a pha
law üng ipi a ning jah pet nami pyen vai. Nami pyen
vai cun nami mäta ngthua am kya lü Ngmüimkhya
Ngcim üngka naw law khaia kyaki. 12 Khyang he
naw ami bena he thi khaia jah ap law khai he, ami
pa naw pi acunkba bäa ami ca he thi khaia jah ap
law khai he. Ami ca he naw ami nupa he jah hneng
law u lü thi khaia jah ap law khai he. 13 Keia phäha
khyang he naw ning jah hneng law khai he. Acunsepi
adütnak cäpa ling lü sitihki cun küikyana kya khai. 14
“Acunakyase, ‘pyükpyeh thei lü, mtüihkhehki’ am a
ngdüihnak vai üng ngdüi se, nami hmu üng, (khehki
avan naw asuilam ksing kawm) Judah khawa awmki
he mcunga dawng u se; 15 mkyum khana awmki im
k’uma iyaw lo khaia ä kyum law be se, akcün bäih
khai ni. 16 Loa awmki naw a jih loei khaia ima ä
nghlat be se. 17 Acuna mhmüp cun pawieiki he la
cihtui awkia hnasen kpawmeikia nu hea phäha aktäa
khuikhanaka kya khai. 18 Nami dawngnak khawksik
khyaa ä akyanak vaia Mhnama veia ktaiyü ua. 19
Acuna mhmüp cun mkhuimkhanaka mhmüpa kya
khai, acuna kba khuikhanak cun Pamhnama pyang
khawmdeka ngtüi üng tün lü, atuh cäpa am ve khawi,
i tia pi am ve be ti. 20 Bawipa naw acuna mhmüp he
am a tawisak vai sü üng ua ca pi am xüng khai sü,
cunsepi a jah xü hea phäha acuna mhmüp he cun a
jah tawisaka kyaki. 21 Acunüng khyang naw, “Tenga,
hia Mesijah ve ve, ‘Tenga caia ve ve’ ami ti üng,
acun ä nami kcangnak vai. 22 Isetiakyaüng, Mesijah
kcang he am niki he la sahma kcanga am niki he
awm law khai he. Akya thei vai süta Pamhnama xü
he pi ami jah mhleihlaknak vaia müncankse he la
cäicatnak he jah pawh law khai he. 23 Cunsepi cäiei
na u, akcün am a pha law ham üng avan ka ning
jah na mthehki ni. 24 Acuna khuikhanaka mhmüp
he käna, khawnghngi nghmüp law lü, khya pi am
vai law ti. 25 Khankhaw üngka naw aisi he kya law
khai he, khana johite ngsün law khai he. 26 Acunüng
Khyanga Capa hlüngtainak la johit am khawngmei
üng law lü ngdang law khai. 27 A khankhawngsä he
jah tüi lü, khawmdeka cum, sip, nghngilaw, khawkyak
avan üng Pamhnama xü he atänga jah mkhäm law
khai. 28 “Fik thing üng ngtheingthang ua. A ngban
he mkim law u lü a hlip law üng, khaw khye law
hlüki ti nami ksingki. 29 Acuna kba ahin hea kya law
u se, akcün ng’et law lü tün law hlükiti nami ksing
khai he. 30 Atuha khyang he am thi ham u se, ahin
he thawn law khai he ti süm ua. 31 Khawmdek la
khankhaw khyük ni se pi ka ngthu itia pi am khyük.
32 Acuna khawmhmüp la akcün cun Pa dänga thea, u
naw am ksing; khana khankhawngsä he la a Capa
naw pi am ksing u. 33 Akcüna pha law vai am nami
ksingkia kyase, ana mceiei ua. 34 Hin cun khyang
mat athuknak punga citki, a im yawk hüt lü a m'ya
he üng ami ham phäh phäh khüih vai jah pe hütki
naw mkawt ngängki üng a teng vaia a mtheh hüta
kba kyaki. 35 Imah a lawnak be vai cun mü lam
aw? Mthan nglunga aw? Khawthaih hlan aw? Nghngi
luh law aw? ti am nami ksingkia kyase angläta ana
ngängei ua. 36 Am nami äpa kcün üng a law be üng
nami ih ä ning jah hmu se. 37 Nangmi üng ka ning
jah mtheh cun khyang avan üng pi ka mtheh ni. Ana
ngcüngcei ua!” a ti.

14 Atuh hin lätnak pawi la nghngen am
bawikia buhpawhnak pawi a pha vai amhmüp
nghngihnak ni. Ktaiyü ktung he la thum jah mtheiki
he naw, Jesuh man u lü ampyua ami mkhyühnak
vaia lam suiki he. 2 Cunsepi, “Pawi k’um üng ta am
kya kawm, khyang he suksak khai he ni,” ami ti. 3
Jesuh Bethanih ngnam mnehkse mnehki Sihmona
ima awmki. Buh a ei k’um üng nghuminu mat naw
aphu küi alabasta sing’ui cun aphu küikia um üng
abea lawpüi lü, um seih ak lü Jesuha lu khana a buih
law. 4 Acunüng awmki he avang naw am kyäpsak
u lü, “Ivai hina sing’ui päihcaihsaki ni? 5 Ahin hin
ngui phya kthuma (kum mat hlawheia däm bawki
phu naki) jawi lü m'yenkse he üng jah pet vai sü,” tia
nghnumi ami pyenei. 6 Cunsepi Jesuh naw, “Amäta
ngaiha ti se. I vaia am nami pyenksaeiki ni? Hin naw
ka phäha akdaw pawh ye se. 7 M'yenkseki he cun
anglät se nami hlawnga ve hlü ye u se, anglätse
nami ngaiha kcün üng nami jah kpüi theiki. Cunsepi

kei cun anglätse nami hlawnga am ve hlü nawng. 8
Hina nghnumi naw a khyaihca pawh ve; ka pumsa
k'ut vaia kcün am a pha ham üng, ka ng'utnak vai
pyang ve. 9 Akcanga ka ning jah mthehki, khawmdek
khan naküta thangkdaw sang hünak nakút üng hina
nghnumia a bilawh pi ani sümnak vaia pyen sih khai
he ni," a ti. 10 Acunüng Judah Iskarot, xaleinghngih
he üngka mat cun Jesuh ceng khaia ktaiyü ktung hea
veia citki. 11 A pyen ami ngjak üng aktäa je na u lü,
ngui ami pet vaia ami khyütamnak. Acunüng, Judah
naw a jah kpanaksak vaia kcün suiki. 12 Nghngen am
bawikia buhpawhnaka mhmüp kcük, lätnak toca he
ami jah hnimnak khawia mhmüp üng, axüisaw he
naw, "Lätnak pawi buh na einak vaia hawia ni kami
va pyan vai na hlüei?" tia ami kthäh. 13 Acunüng
Jesuh naw axüisaw xawi nghngih jah tüi lü, "Mlüh
k'uma va cit ni lü kpami mat k'am üng tui kawtki
naw ning jah na khyum khai. Acun nani läk vai. 14
A luhnaka im üng lut ni lü, 'Saja naw, ka xüisaw he
am lätnak pawi buh kami einak hmaih vai im hawia
ni?' ti ve nani ti vai. 15 Acunüng ani naw im khan
angsawngnu, mi phäha avan küm khaia ami pyan
päng ning jah mhmuh khai, acuia ei vai nami pyang
vai" a ti. 16 Axüisaw xawi cit ni lü mlüh k'uma cit ni
se, a jah mtheha kba va hmu ni lü, lätnak pawi buh
ani va pyang. 17 Khaw a mü law üng Jesuh axüisaw
he xaleinghngih am lawki he. 18 Ngaw u lü ami ei
k'um üng Jesuh naw, "Akcanga ka ning jah mthehki,
nangmi üngka mat, kani ei hmaihki naw na ceng
khai," a ti. 19 Axüisaw he thüisei law u lü, "Acun mä
kei na na pyenak aw, am ni aw? tia kthäh law tüi
tüiki he. 20 Jesuh naw jah msang lü, "Xaleinghngih
üngka mat, kbe üng na kpuiheipüi hmaihkia kyaki
ni. 21 Khyanga Capa cun amawng cangcim üng ana
ng'yuka kba thih khai; cunsepi Khyanga Capa cengki
hin a jo se ve! Acuna khyang hin am a hmi law a
phäha daw bawk khai sü," a ti. 22 Ami ei k'um üng
Jesuh naw muk lo lü, jekyainaka ngthu am ktaiyü
lü, boki naw jah pe lü, "Ei ua, hin cun ka pumsa
ni," a ti. 23 Acunüng capyittui khawt lo lü, jekyainak
Mhnam üng mtheh lü, jah pe se; ami van naw awki
he. 24 Jesuh naw, "Hin hin ka thisen khyang khawjaha
phäha ngsawiki, Pamhnama ngthumkhänmsingnaka
kyaki. 25 Akcanga ka ning jah mthehki, Pamhnama
khawa capyittui akthai ka awknaka mhmüp am a
pha law hama küt üng, hina capyittui am ka aw be ti
khai," a ti. 26 Acunüng ng'äi mcuk u lü, Olip mcung
da citki he. 27 Jesuh naw jah mtheh lü, 'Pamhnam
naw toksäm hnim se, to he ngpyeng hü khai he' tia
cangcim üng a awma kba, "Na yawk u lü nami van
naw nami na cen ta khai. 28 Cunsepi ka thawh be
käna Kalile khawa nami ma ka na cit khai," a ti. 29
Pita naw msang lü, "Ami van naw ning dawng ta u se
pi, kei naw ta am ka ning dawng ta süm süm khai," a
ti. 30 Jesuh naw, "Akcanga ka ning mthehki, tuhmü
mthan, ai nghngih vei am khawng ham se kthum vei
na ngcim khai," a ti. 31 Pita naw, "Na hlawnga ka thih
hnga vai üng pi, am ka ngcim khai," a ti. Acukba ami
van naw ami ti hnga. 32 Ketaseman ami tia hmüna
lawki he Jesuh naw, "Hin üng a na ngaw u, va ktaiyü
vang," ti lü axüisaw he a jah mtheh. 33 Acunüng Pita,
Jakuk la Johan jah ngkhahpüi lü, aktäa a mlung na se
khüikhaki. 34 Acunüng Jesuh naw, "Ka mlungmthina
khuikhanak cun aktä leng lenga na lü na mthih khaia
kya ve. Hin üng awm u lü ana mdei ua," a ti. 35
Ajawha va cit lü, mdeka ngbawk lü, akya thei vai sü
ta acuna khuikhanak am a khamei vaia ktaiyü lü, 36
"Ka Pa aw, ka pa aw! Nang üng avan kya theiki ni.
Hina khuikhanaka khawt hin ka khan üngka naw loa.
Cunsepi keia ngjakhlüa am ni na ngjakhlüa kyase," ti
lü ktaiyüki. 37 Acunüng a nghlat law be üng axüisaw
he kthum ip u se jah hmu lü Pita üng, "Sihmon,
na ipeiki aw? Naji matca pi am na mdei theiki aw?
38 Hlawhlepnak üng am nami kyukngtängnak vaia,
ngäng u lü ktaiyü ua. Ngmüimkhya ta yäng teki pumsa
naw am läih ve," a ti. 39 Jesuh va cit be lü, a pyena
kba pyen lü va ktaiyü beki. 40 Acunüng axüisaw hea
veia a law be üng ami ihmik am caikia kpi ana ipei
be u lü, ihawkba ami msang vaia pi am ksing u lü
awmki he. 41 Akthumnaka a law be üng, "Atuh vei
cäpa ip u lü nami xüieiki aw? Khäk ve! akcün pi pha
law päng ve! teng u, Khyanga Capa cun khyangka
hea kut üng mansak vaia kya ve. 42 Tho law ua
mi cit vai. Teng u, na cengki pha law päng ve," a
ti. 43 Acukba ana ngthuhei k'um üng xaleinghngih
üngka mat Judah pha lawki. Ani mah maha likcim la
kpaihmäng kpawmkia khyang khawjah; ktaiyü ktung
he, thum jah mtheiki he la axüngvai hea ami jah tüi
law pha lawki he. 44 Jesuh cengki naw khyang he
üng msingnak a jah pet: "Ka mhnama khyang cun
nami ngaiha khyanga kyaki. Acun kpang u lü, mcei u
lü nami cehpüi vai," a ti. 45 Judah naw a pha law
ja Jesuha veia cit lü, "Saja aw!" ti lü a mhnam. 46
Acunüng Jesuh akceta ami kpan. 47 Acunüng ngdüiki
üngka mat naw a kcim kphawngei lü ktaiyü ktunga
m'yaa nghngakawi a ksawmpat. 48 Acunüng Jesuh
naw jah msang lü, "Khyang kse man khai hea kba
likcim he la kpaihmänge jah kpawmei u lü nami lawki
he aw? 49 Amhmüp tä temple k'um üng ning jah mthei
lü nami veia ve ni se, am nami na manki. Cunsepi
cangcima kümkawinak vaia kya ve," a ti. 50 Acunüng
axüisaw he ami van naw yawk u lü ami dawngtak. 51

Cawngpyang mat jihca däng sui lü Jesuh ana läk
hü hngaki man hlü u se, 52 a jihca pi yawk hüt lü
akawnga dawngki. 53 Acunüng Jesuh ktaiyü ngvai
säiha ima ami cehpüi. Acuia ktaiyü ktung he, axüngvai
he la thum jah mtheiki he ami van ngcunki he. 54
Pita athuknakca üngka naw ktaiyü ngvai säiha im
ngvawng mkawt cäpa Jesuh läk hngaki. Acuia xungki
hea hlawnga ngaw lü mei awmei hngaki. 55 Ktaiyü
ktung he la kawngci he naw Jesuh ami mkhyühnak
vaia ami kpuknak vai suiki he, cunsepi i pi am hmu u.
56 Khyang khawjah naw hleihlaknak am ami kpuk law,
cunsepi ami pyenksak he naw am jah cangsak. 57
Acunüng avang he ngdüi law u lü ami hleihlaknak
am, 58 "Hin naw, 'khyanga saka temple kpyeh lü,
amhmüp kthum üng khyanga am saka temple ka sa
be khai,' ti se kami ngjaki ni," ami ti. 59 Ami hleihlak
ami pyen naw pi amimät am jah kcang na. 60 Ktaiyü
ktung säih cun ami maa ngdüi law lü Jesuh üng, "Na
katnak ami ning kpuknak he hin i am pi am na jah
msangki aw?" a ti. 61 Cunsepi Jesuh am khihkheh lü
i pi am pyen. Acunüng ktaiyü ktung säih naw, "Nang
Mesijah, Mhnama Capaa na kyaki aw?" a ti. 62 Jesuh
naw, "Ä, khyanga Capa hlüngtaiki Mhnama kpat da
ngaw lü, khankhawa khawngmei üng law se nami
van naw nami hmu law khai," a ti. 63 Ktaiyü ktung
säih naw a suisak he jah ktek lü, "Ia saksi am hlü be
ve! 64 Pamhnam a pyenksenak nami ngjak, ihawkba
ni nami ngaih?" ti se. Ami van naw thi khaia ngkawih
ve ami ti. 65 Avang naw ami mci am msawh u lü,
avang naw a mik hlawp u lü pung u lü, "U naw ning
pungki ni?" ami ti. Ngängki he naw ami kut am ami
kbeih. 66 Pita cun ktaiyü ngvai säiha m'ya, nghnumica
mata peia a law üng, im ngvawnga k'keh lama ana
awm hünki. 67 Pita mei ana awmei se hmu üng
tengki naw, "Nang pi Nazaret Jesuh am nani awm hü
hmaih khawiki va ni mäih ja," ti se, 68 Pita naw, "Am
ksing nawng, na pyena mawng am ksing thei veng,"
tia ngcim lü kawma lama va cit se ai khawngki. 69
Acuia nghnumica naw hmu be tü lü, acunüng ngdüiki
hea veia, "Hin hin acun he üngka mat ni," ti se, 70
Pita ngcim be tüki. Acun käna pi acunüng ngdüiki
he naw, "Acun he üngka na kya am ngcim theiki.
Isetiakyaküng nang pi Kalile khyang ni," ami ti. 71
Acunüng Pita naw, "Akcang ka pyenki ni! Akcang am
ka pyen üng ta Mhnam naw na ju khmu law kawm tia
ng'yün veng! Nami pyena khyang kei am ksing veng,"
a ti. 72 Acun la anghngihnaka ai khawngki. Acunüng
Pitaa veia Jesuh naw, "Ai nghngih vei am a khawng
ham üng nang naw am ksing nawng ti lü kthum vei
na ngcim khai," a ti cun süm law be lü aktäa kyapki.

15 Khaw a thaih law la ktaiyü ktung he naw
axüngvai he, thum jah mtheiki he la kawngci
bawi he jah nghmuhpüi u lü, Jesuh cun khitkie naw
cehpüi u lü, Pilat üng ami msum. 2 Pilat naw, "Nang
Judah hea Sangpuxanga na kyaki aw?" ti lü kthäh se,
Jesuh naw msang lü, "Na pyena kba kya ve" a ti. 3
Ktaiyü ktung he naw aktäa mkatei law u se, 4 Pilat
naw kthäh be lü, "Am na jah msang hlü beki aw? Ami
ning mkatnak he jah ngaia," a ti. 5 Acunüng pi Jesuh
naw am msang be tü se Pilat cäi lawki. 6 Lätnak pawi
buh pawh mhmüp üng Pilat naw thawngim üngka
khyang mat mat, u pi khyang hea kthäh a mhlät
khawia thum awmki. 7 Acuna mhmüp üng khyang
khnim mat Barabah ami tia la Romah he a uknak
kpetmjaki he am atänga jah man hmaih u lü thawngim
üng ami khyum awmki. 8 Khyang he naw ngcun law
u lü a jah pawh pet khawia kba dawnak a jah pawh
pet vaia ami mso law. 9 Acunüng Pilat naw jah kthäh
lü, "Hina Judah hea Sangpuxang ka ning jah mhlät
pet vai nami ngaihki he aw?" a ti. 10 Ktaiyü ktung he
naw Jesuh ami k'eia phäh ni a veia ami lawpüi ti Pilat
naw ksing lü acunkba a jah kthäh. 11 Cunsepi ktaiyü
ktung he naw Jesuha kdama ta Barabah a mhlät vaia
mso khai hea khyang he ami jah ksük. 12 Pilat naw
jah msang be lü, "Acunüng Judah Sangpuxang nami
ti hin ihawkba ka pawh vai ni?" ti se, 13 Ngpyang u
lü, "Kutlamktung üng taiha!" ami ti. 14 Acunüng Pilat
naw, "Ia katnak pawhki ni?" ti lü jah kthäh se. Ami
van naw ngpyang law däm däm u lü, "Kutlamktung
üng taiha!" ami ti. 15 Pilat naw khyang hea mlung a
je vai ngaih lü Barabah a mhlät. Acun käna Jesuh
kpai lü kutlamktung üng taih vaia a jah ap. 16 Yekap
he naw Jesuh cun bawia mkhyumima luhpüi u lü,
yekap akce he pi ami jah cehpüi. 17 Bawi jihnu suisak
u lü, nghling am pyanga bawilukhum a lu üng ami
ngbüngsak. 18 Acunüng, "Judah hea Sangpuxang, na
xünnak saü se," ti u lü ngpyangki he. 19 Cung am a
lu üng kpai u lü ami msawh, ami mkhuk am ngdäng u
lü sawkhahkia ngsaihkie. 20 Acukbaa ami yaihei law
päng üng Bawi jihnu lo be u lü amäta suisak kphyüm
msuimsak beki he naw kutlamktung üng ami taih vaia
ami cehpüi. 21 Kpami mat Sihmon ngming naki, pung
kce üngka naw mlüha lawki yekap he naw hmu u lü
Jesuha kutlamktung amthuia ami kawhsak. (Sihmon
cun Kurenih khyang, Aleksanda la Rufuha paa kyaki.)
22 Kolkotha tia hmüna ami cehpüi, acun cun "Lukawi
hmün," tinaka kyaki. 23 Acuia mura ami tia seitui am
ami kcawa capyittui a awk vaia pe u se, Jesuh naw
maki. 24 Acunüng kutlamktung üng taihkie naw, u
naw hawn bi khai tia mtainak vaia cung kphawng
u lü a suisak ng'yeteiki he. 25 Jesuh kutlamktung

üng ami taihnak cun ngawi lam naji kawa kyaki. 26
Ami ksekhanaka kca: “JUDAHEA SANGPUXANG” tia
a lu khana ami taih. 27 Jesuh am atänga m'yukei
xawi nghngih pi mat a kpat lam, mat a k'eng lama
ami jah taih hnga. 28 Acukba, “Ani cun khyangka he
am ami jah taih hmaih,” tia cangcim kümkawi lawki.
29 Acunüng cit hükia khyang he naw ami lu kting u
lü, “Ajä! Nang Pamhnama temple kpyeh lü mhmüp
kthum üng na sa hlü beki, 30 Atuh namät naw namät
küikyanei lü kutlamktung üngka naw kyum lawa,” tia
ami ksekhanak. 31 Acukba bäa ktaiyü ktung he la
thum jah mtheiki he naw pi yaihei u lü, “Khyang he ta
jah küikyan khawhki, amät am ngküikyanei thei ve!
32 Mesijah, Isarel hea Sangpuxanga a kyak üng ta,
kutlamktung üngka naw atuh kyum law se; mi hmu u
lü mi jum kawm,” ami ti. Jesuh am ami jah taih hmaih
xawi naw pi ani ksenak hnga. 33 Mhmüp ngsung
üngka naw tün lü, naji kthum bang so khaia khaw
avan üng nghmüp lawki. 34 Naji kthum üng Jesuh
naw, “Eloi, Eloi, lema Sabathani?” ti lü angsanga
ngpyangki. Acun cun, “Ka Pamhnam, ka Pamhnam,
ise na na yawki ni?” tinaka kyaki. 35 Acunüng ngdüikia
khyang avang naw ngja u lü, “Ngai ua, hin naw
Elijah khü ve!” ami ti. 36 Acunüng khyang mat naw
dawng lü kpyawn lo lü, capyit kthui üng mcawiki naw,
cungmdawng üng a tak. Acunüng Jesuha m'yawng
üng a awk vaia han säng lü, “Asäng ve se! Yung
khaia Elijah a law la am a law mi na teng vai u,” a
ti. 37 Acunüng Jesuh angsanga ngpyang lü thiki.
38 Temple k’uma ngbangkia jihnu cun khan üngka
naw aphung düta nghngiha tek lawki. 39 Yekap bawi
kutlamktunga maa ngdüiki naw Jesuh a thih hmu lü,
“Hina khyang hin Mhnama Capa kcanga kya ve,” a ti.
40 Nghnumi avang Marih Makdalin, Jakuk la Josepa
nu Marih la Salome naw pi athuknak üngka naw
tengki he. 41 Acun he cun Jesuh Kalile khawa a ve
üng läk law u lü khüihki hea kyaki he. Nghnumi kce
he khawjah Jerusalema amät maha law hngaki he pi
awmki he. 42 Josep Arimahte cun khawmü lama pha
lawki. Ani cun Pamhnama Khaw a pha law vai a na
ngängki, aktäa ami leisawng kawngci ngvaia kyaki.
Acuna ngcüngceinaka mhmüp (Sabbath a phanak vai
mhmüp mat) üng Pilata veia cit lü Jesuha yawk a
kthäh. 44 Pilat naw Jesuh thi pängki ti ngja lü cäiki.
Yekap bawi khüki naw, “A thihnak so pängki aw?” ti
lü a kthäh. 45 Yekap bawia pyen a ngjak käna Pilat
naw Josep üng Jesuha yawk a lak vaia a mtheh. 46
Acunüng Josep naw jih kthai khyei lü, Jesuha yawk
cun la lü, jih am hlawp lü, lung ami cawh ng’utnaka
ng’uhnüna k’uma ta lü, lungnu am mkawt a khaih
hüt. 47 Marih Makdalin la Josepa nu Marih naw ami
k’utnak cun tengki xawi naw Jesuha yawk cun ani
hmuh.

16 Sabbath a bäih üng, Marih Makdalin, Jakuka
nu Marih la Salome naw Jesuh ami hluknak
vaia ngsi’ui khyei u lü, 2 ngpum mhmüp ngawi,
khawnghngia luh law üng ng’uhnüna citki he. 3 Ami
ceh k’um üng amimät he, “U naw ng’uhnün mkawt
üngka lungnu a jah ktän pet vai aw?” tia ngthähki he.
(Acuna lungnu cun aktäa ngbaüki.) 4 Acunüng ami
jeng mang üng acuna lungnu cun a na ngtängin päng
se ami hmuh. 5 Ng’uhnün ami va luh üng suisak
abawk suisakia cawngpyang mat kpat lam da ngaw
se ami hmuh üng cäiki he. 6 Acunüng ani naw, “Ä
cäi ua, kutlamktung üng ami taiha Nazaret Jesuh
nami sui hüki ti ka ksingki, ani cun tho be pängki ni,
hia am ve, ami msännak pi teng ua. 7 Atuh cit u lü
axüisaw he la Pita üng, ‘nami maa Kalile khawa ana
cit hlü ve,’ tia jah va mtheh ua, amäta pyena kba
acuia nami hmu khai ni,” a ti. 8 Acunüng aktäa kyüh
u lü ng’uhnün üngka naw dawngkie. Kyüh ngen u lü u
üng ipi am mtheh u. [9 **(note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)** Ngpum mhmüp
ngawi lam üng Jesuh tho law be lü, akcüka khawyai
khyüh a puk k’um üngka a ksät peta Marih Makdalina
veia ngdangki. 10 Ani naw cit lü Jesuha awmpüi
khawie üng a jah va mtheh. A na mbawikyapki he,
11 ani naw Jesuh xüngki a hmuh pyen se ami ngjak
üng, am kcang na u. 12 Acun käna nghngih xawi
mlüha ani ceh k’um üng, Jesuh ani veia khyang
kcea kba va ngdangki. 13 Acun xawi naw law be ni
lü akce he üng jah mtheh law ni se, acun he naw
pi am jah kcang na u. 14 Anghnua Jesuh axüisaw
xaleiat he ami ei ana ei k’um u se ami veia ngdangki.
Jesuh a thawh be käna hmukia khyang he am ami
jah kcangnak la ami mlunga nghlanga phäha a jah
ksenak. 15 Jesuh naw, “Khawmdek avan üng cit u lü
thangkdaw khyang avana veia sang hü ua. 16 Upi
jum lü baptican khanki cun küikyana kya khai; upi am
jumki avan cun mkatnak yah khai. 17 Jumeiki he üng
müncankse he ami pawhnak thei vaia johit jah peta
kya khai. Ka ngming am khawyai he jah ksät khai he;
ngthu kthai he am ngthuhei law khai he; 18 Kphyu
ami kut am kpang u lü thihnak vaia tui ami awk üng pi
ia am kya u; am phetki hea khana ami kut mtaih u
se yai be khai he,” a ti. 19 Bawipa Jesuh ami veia
ngthuhei päng lü khankhawa kai be lü Pamhnama
kpat lama ngawki. 20 Axüisaw he pung naküt üng cit
hü u lü ngthu sang hüki he. Bawipa naw jah khüipüi
lü, ami ngthu sang hü cun cangki tia müncankse he
jah pawhnak am ngdangsaki.] [{9} Nghnumi he naw

Pita la a püi hea veia cit u lü ami ngjak avan aktawia ami jah va mtheh. {10} Acun käna Jesuh amät naw axüisaw he am nghngilaw lam üngka naw khawkyak lam düta ngcimcaihki la, anglät küikyanaka kyakia, anglät xünnaka ngthu cun a jah sang hüsak.]

Luhka

1 Ka püi Theophiluh aw; ajana thawn khawikia
mawng cun, khyang khawjah naw mi ksunga
pyena ngthu yu khai hea ana ktha na khawiki he.
2 Akcüka ana hmu u lü ngthu ana sang khawiki he
naw mi veia ami pyen ana yuki he. 3 Acunakyase
nang angvai aw, angsinga ka ngaihkyu käna, acuna
mawng cun, angsinga na hama yuk üng daw khaia
ngaikyu veng. 4 Ajana ngthu ami ning mthei he cen
ngthungtak ni ti na ksingnak vaia ka yuka kyaki ni. 5
Judah khawa sangpuxang Herod a bawi kcün üng,
ktaiyü Abijaha khuikyawng üngka ktaiyü mat Zakharih
ngming naki awmki; acun naw ktaiyüa khuikyawng
üngka a khyunak, a ngming cun Elizabeta kyaki. 6 Ani
nghngih Pamhnama mik hmuha akdawa xüngseiki
xawi, pyen vai am hlü khaia Bawipa ngthupet la,
ngthummkhän avan läki xawi. 7 Elizabet cingkia
kyase am ca ni lü, aktäa xüki xawi. 8 Mhmüp mat üng
Zakharih cun ktaiyüa khüih khawia kba Pamhnama
Temple k'uma a khüih k'um üng, 9 ktaiyüa thuma
Bawipa Temple k'uma lut lü, ng'uinghnam mkhih
khaia xüa kyaki. 10 Acunüng, ng'uinghnam a mkhih
k'um üng khyang he ami van kpunga ktaiyüki he. 11
Acunüng, Bawipa khankhawngsä mat Zakhariha veia
ngdang law lü, ng'uinghnam mkhihnaka kpat lama
ngdüi lawki. 12 Zakharih naw khankhawngsä a hmuh
üng kyüh lü ngxetki. 13 Acunüng, khankhawngsä naw,
“Zakharih, ä kyüa, na ktaiyünak ngjak pänga kya ve,
acunakyase na khyu Elizabet naw cangpyang mat ca
na se, Johana na sui khai. 14 Nang jekyai lü na hlim
khai, khyang khawjah ania hmi lawa phäha jekyai khai
he. 15 Ani cun Bawipa ngaiha kyäp khai, ju naki i am
ei aw khai. A nua puk k'um üng tün lü ngcimcaihkia
ngmüimkhya am be khai. 16 Acunüng ani naw Isarela
ca he khawjah, ami Bawipa Pamhnama veia jah
nghlat sak be khai. 17 Ani naw pa he la ca he alanga
jah lawpüi be lü, am cingcaihki he ngsungpyunak
ksingnaka lam üng jah nghlat sak be lü, khyang he
Pamhnama phäha jah ngtünngceisak khai, Elijaha
ngmüimkhya la khyaihbahnak am Pamhnama maa cit
khai,” a ti. 18 Acunüng Zakharih naw khankhawngsä
üng, “Ikba acun ka ksing vai aw? Kei pakse ni, ka xü
pängki, ka khyu pi nukpüi lü, a khawkum xü pängki ni,”
a ti. 19 Khankhawngsä naw, “Kei Kabriel, Pamhnama
ma ngdüikia ka kyaki, nanga veia hina jekyainaka
ngthu lawpüi khaia tüih lawa ka kyaki. 20 Cunsepi
Ngaia, ka ngthu akcün üng kümkawi law khai am na
juma phäha, hina ka ngthu am a kümkawi law ham
üng am ngthuhei thei lü, na ang khai,” a ti. 21 Khyang
he Zakharih kpunga ana ngängki he, Temple k'uma a
di lawa phäha aktäa cäiki he. 22 Acunüng, a luh law
be üng ami veia am ngthuhei thei lü, a kut am jah kha
hü se, Temple k'uma mdannak hmukia ami ksing. 23
Acunüng, ktaiyü a binaka kcün ngpäng se a ima cit
beki. 24 Acunkäna a khyu Elizabet m’yai law lü im
k'uma khya mhma ngküpki. 25 Acunüng Elizabet naw
“Khyang hea ami na ksekhanak Pamhnam naw na
kpüi lü a na lawhin pet ni,” a ti. 26 Acunüng, akhya
khyuk üng Pamhnam naw khankhawngsä Kabriel
Kalile khaw, Nazareta a tüih. 27 Acuna nglami cun
Davita pakhui üngka, Josep ngming nakia khyu vaia
ami mkhyäpa kyaki. Nglamia ngming cun Marih naki.
28 Acunüng, khankhawngsä naw Mariha veia lut lü,
“Pamhnama hlüei la jekyainak, dim’yenak am awma,
Pamhnam na veia awm ve, nghnumi he avan üng na
josen säih ve,” a ti. 29 Acuna khankhawngsäng naw i
a ti hlünak am ksing lü aktäa cäi lü kyüki. 30 Acunüng,
khankhawngsä naw, “Marih aw, ä kyüa; Pamhnam
na veia dawki ni, 31 m’yai lü, kpamica na ca khai, a
ngming Jesuha na sui khai. 32 Ani cun kyäpsawk law
se, ak'hlüng säiha Capa ti khai he, Bawipa Pamhnam
naw a pu Davita mäiha sangpuxanga pawh law khai.
33 Ani naw Jakopa mjü he angläta jah uk se, a
khaw am düt khai ni,” a ti. (aiōn g165) 34 Marih naw,
khankhawngsä üng, “Kei am ka ceimahki hin ikba
acunkba kya thei khai aw?” a ti. 35 Khankhawngsä
naw msang lü, “Ngmüimkhya Ngcim na khana pha law
se, hlüng säihkia johit naw ning hlawp tawm law khai,
acunakyase hmi law khaia khyang ngcim pi Mhnama
Capa ti khai he. 36 Acunüng ngaia, cingki ami ti khawi
na püi Elizabet pi a xü käna kpamica m’yai na se
atuh khya khyuk law pängki. 37 Pamhnama am a ti
thei i am awm naw,” a ti. 38 Marih naw, “Kei Bawipa
ana m’ya nu ni, na ngthua kba ka khana kya kawm,”
ti se, acunüng khankhawngsä naw a ceh tak. 39
Acunüng, Marih tho law lü, angxita mcunga awmkia
mlüh, Judah khawnu mata cit lü, 40 Zakhariha ima
lutki naw, Elizabet a hnukset. 41 Acunüng, Elizabet
naw Marih a hnukset a sim la, a puk k'uma naca
ngsün law se, Elizabet ngmüimkhya Ngcim am be law
lü, 42 angsanga, “Nghnumi he avan üng na jo sen
säih ve, na canak vai pi a jo sen ve! 43 Ka Bawipaa
nu, ka veia na lawnak sen vaia ta ia ngjo ni? 44 Na
na hnuksetnak ka hnga üng a luh la hnasen jekyai
lü ka k'uma ngsün ve. 45 Jumeikia nghnumi pi a
jo sen ve, isetiakyaküng a veia Bawipa naw ngthu
a pyen he cun kümkawi law khai hea akya phäha
kyaki” a ti. 46 Acunüng Marih naw, “Ka mlungmthin
naw Bawipa mküimto ve; 47 ka ngmüimkhya pi na
küikyankia Pamhnama khana aktäa jekyai ve, 48 a na

m'yanua hnemnak hmu lü, na süm ve; atuh üng tün
lü, khyang avan naw a jo senki na ti na khai he. **49**
Akyan säih naw ka khana akyäp säih na pawh pe
ve, A ngming pi, ngcimcaiki ni; **50** A m'yeneinak cun
angsawn täh se amät kyühki hea khana awmsaki.
51 "A ban am a kyannak mdang lü, khyang awhcaki
he cun ami ngaikyunak am akcea a jah ngtaisak.
52 "Ami bawingawhnak üng ngawki hea bawi he a
hnemnaka jah khya lü, ami mlung hnemsaki he a
jah mhlünmtai. **53** "Ami ei cawiki he, akdaw am jah
kphü lü, bawimangki he, ami kut xawnga a jah tüih.
54 "Mi pupa he, a jah na khyütamnakpüi kümkawisak
lü, a m'ya Isarel he jah kpüi khaia law ve. **55** A jah
m'yeneinak Abraham la a ngsawn hea veia anglätä
süm ve" a ti. **(aiōn g165)** **56** Acunüng Marih, Elizabeta
veia khya kthum awm lü a ima cit beki. **57** Elizabet na
a hmi vai kha law se, kpamicaa caki. **58** A impeiloceng
he la, a paca he naw, Pamhnam naw a m'yenei ni ti
ksing u lü, aktäa ami jekyaipüi. **59** Acunüng pat mat
küm se, naca a vun mawih vaia law u lü, a ngming
a pa ngminga kba Zakhariha sui vaia ami bü. **60**
Acunüng a nu naw, "Ka! Johana sui vai," a ti. **61**
Acunüng amimi naw, "Na ngsawn, na khui üngka,
acunkba ngming naki u am ve khawi naw," ami ti. **62**
Acunüng a pa ami kut am, "A ngming ua sui üng daw
khai aw?" tia ami kthäh. **63** Zakharih naw, a yuknak
vai lungphek kthäh lü, "A ngming Johan," ti lü yu se,
ami van cäi lawki he. **64** Acunüng angxita ngthuhei
law be thei lü Pamhnam mküimto lawki. **65** Acunüng,
ami van cäicah lawki he. Acuna mawng cun Judah
khaw avan üng ngthang hüki. **66** Acun ngjaki avan
naw, ami mlung k'uma ta u lü, "Acuna hnasen cun ia
mäih vai ni?" ami ti. Ani cun Pamhnam naw a johit
am awmpüiki tia ami van naw ksingki he. **67** Johana
pa Zakharih cun ngmüimkhya Ngcim am be lü, **68**
"Isarel hea Bawipa Pamhnam cun mi mhlünmtai vai,
a khyang he jah law si lü, jah mhlät be ve, **69** A m'ya
Davita ngsawn he ak'hlüngtaia Küikyan bawi jah pe
ve, **70** Acun cun a sahma ngcim he üng ajana a jah
na khyütamnaka kba, **(aiōn g165)** **71** mi ye he la jah
hnengkiea kut üngka naw la küikyan khaia, **72** mi
pupa hea veia m'yeneinaka ngthumkhän ana tak a
kümsak vai la, a khyütam ngcim a sümnak vaia, **73**
mi pa Abrahama veia a khyütamnaka kba, **74** mi
ye hea kut üng mi lät lü, am kyü u lü, **75** mi xüna
küt üng ngcimcaihnak la, ngsungpyunak am a ma
a khut mi pawhnak vaia, **76** nang ka ca, Bawipa a
lam pyang khaia na cit ma khaia kyase, ak'hlüng säih
Mhnama sahma ning ti na khai he, **77** ami katnak he
jah mhlätnak am, küikyanak, a khyang he üng jah
ksingsak khai, **78** mi Pamhnam cun m'yeneinak la
hniphnawinak am bebang lü mi khana küikyanaka
nghngi vai law sak khai, **79** a nghmüpnak la, thihnaka
k'uma awmki he, akvai jah pe khai la, mlung üpnaka
lama jah cehpüi khai" a ti. **80** Acunüng, a nghmaw
cun ngbaü law lü, a mlung ngaihnak kyan law ksetam
lü, Isarel hea veia am a ngdang law hama üng
khawkhyawng khawa awmki.

2 Acunüng, sangpuxang Awkastan naw Romah
khaw avan üng ami ngming ami yuk vaia ngthu a
jah pet. **2** Ahina ngming yuknak cun Kurenih, Siria
üng a bawi kum üng akcük säiha ngming yuknaka
kyaki. **3** Acunüng, khyang ami van ami ngming yu
khai hea, ami khaw nu phäh phäha citki he. **4** Josep
pi Davita khui üngka la ksawna akyaa phäha, Kalile
khaw Nazaret üngka naw, Judah hne Davita mlüh
Bethlehem ami tia, **5** a khyu vaia ami mkhyäp Marih a
m'yai mah am ani ngming yu khai xawia citki xawi. **6**
Bethlehema ani ve üng Marih cun a canak vaia mhmüp
küm lawki. **7** Acunüng, a ca kcük kpamica a canak,
jih am hlawp lü, khin ima am ani ngsut hnga phäha,
sepata einak kawng üng a msän. **8** Acunüng, acuna
khawa toksäm he, kpyawnga ami to he jah k'äih u lü
mthana awmki he. **9** Ng'ngaia Bawipa khankhawngsä
mat ami maa ngdüi law lü, Bawipa a hlüngtainak ami
ksunga vai law se, aktäa kyükyawki he. **10** Acunüng,
khankhawngsä naw, "Ä kyü ua, ng'ngai ua, khyang
avana phäha, jekyainaka thangkdaw ka ning jah thak
lawki ni. **11** "Tuhngawi Davita mlüha küikyan bawi,
Bawipa Khritaw, nami hama hmiki. **12** "Hin hin nami
msingnak vaia kya ve: Hnasen jih am hlawp, sepata
einak kawng üng ngjän se nami hmu khai," a ti. **13**
Acunja, khankhawngsä pä he la khankhawngsä cun
Pamhnama veia mhlünmtainak ng'äi mcuki he. **14**
"Pamhnam cun ak'hlüng säih khankhaw cäpa hlüngtai
se, khawmdek khana a jah jenak khyang hea khana
ngkhawtnak ve se," tia, Pamhnam mküimtoki he.
15 Acunüng, hinkba kyaki, khankhawngsä he naw
khankhawa ami jah cehtak be la, toksäm he naw,
"Atuh Bethlehem khaw cäpa mi cit u lü, Bawipa naw
ngthu a jah mtheh pha lawki cun mi va teng vai,"
ami ti. **16** Acunüng cit tele u lü, Marih, Josep la,
sepata einak kawng üng ngjänkia hnasen ami jah
hmuh. **17** Acunüng, ami va hmuh khap üng, hnasena
mawng khankhawngsä naw a jah mtheh cun aktäa
ami pyen. **18** Acunüng, toksäm hea ngthu pyen ngjaki
he avan cun, aktäa cäicahki he. **19** Cunsepi Marih
naw, acuna ngthu avan cun ngai lü, a mlung k'uma a
tak. **20** Toksämke naw, khankhawngsäa a jah mtheha
kba, ahmäi hmu u lü ami sima phäha, Pamhnam
mhlünmtai mküimto u lü cit beki he. **21** Acunüng, a vun

mawihnak vai pat mat aküm käna a nua puk k'um üng
am a awm hlan üng khankhawngsä he naw ami suia
kba, Jesuha ami sui. 22 Acunüng, Mosia ngthumkhän
peta kba, ngcimcaihnak vaia mhmüp a küm law üng,
a nu la a pa naw hnasen cun Jerusalema cehpüi ni
lü, 23 ca kcük kpamica he cun Pamhnama ka vaia jah
ngcimcaihsak vai tia Mosia ngthumkhän üng a awma
kba, Pamhnama veia pe ni lü, 24 Bawipa ngthumkhän
üng mümca nghngih, am acunüng mümkyap nghngih
jah hnim vai ti lü a awma kba ani pawh. 25
Acunüng, Jerusalema Simeon ngming naki khyang
mat awmki, acun cun khyangsungpyun, Pamhnam
jum lü, Isarel hea küikyanak vai a na ngak'uhki, a
khana ngmüimkhya ngcim naw a awmnaka kyaki. 26
Ani cun Bawipa Khritaw am a hmuh hama küt üng am
thi khai tia ngmüimkhya Ngcim naw ana ksingsaka
kyaki. 27 Acunüng, hnasen Jesuh, a nu la a pa naw
Temple k'uma, thuma kba pawh pet vaia ani lawpüi
üng, Simeon cun ngmüimkhya naw ngkhahpüi se
Temple k'uma law lü, 28 a kut am hnasen kpawmki
naw, Pamhnam mküimto lü, 29 “Bawipa aw, atuh
na ngthua kba na m'ya dim’yenak am na cehsak
be khaia kya ve, 30 na küikyanak atuh ka mik am
hmu veng, 31 khyang avana hmuh vaia na pyan
cen: 32 Paca kcea veia na vainak sang hü khai la,
na khyang Isarel hea hlüngtainak vai cun,” a ti. 33
Acunüng acunkba hnasena mawng a pyen cun a
nu la a pa naw aktäa ani kyühkhyai. 34 Acunüng
Simeon naw ani cun josenak am kbe lü, a nu Mariha
veia, “Ngaia, hina hnasen hin Isarel he üng khyang
khawjaha pyehnak vai la küikyanak vaia Mhnam
naw a xü ni. Acunüng khyang naw ami pyenei vaia
msingnaka mcawna kyaki. 35 “Khyang khawjaha ami
ngaihkyunak a ngdangnak vaia, kcim naw namäta
mlung pi ning sun khai,” a ti. 36 Acunüng sahma
hmeinu mat Anna ami ti Panuelaha canu, Ashea
mjü üngka awmki. 37 Acunüng kum khyüh cei mah
lü kum khyetkip la kphyü lawki hmeinu, Pamhnama
Temple am ceh ta lü, amhmüp amthan, a ei jeih lü
ktaiyü lü, Pamhnam sawkhahki. 38 Ani pi acun la
Pamhnama ima law lü, Pamhnama veia jekyainaka
ngthu pyen lü, Jerusalema lätnak vai ngak'uheiki hea
veia, hnasena mawng cun a jah mtheh. 39 Acunüng,
Bawipa ngthupeta kba Josep la Marih cun ahmäi ani
pawh khap üng, animäta khaw Kalile, Nazaret khawa
cit beki xawi. 40 Acunüng, anghmaw cun ngbaü
law lü, a mlung ngainak kyan law ksetam tam lü,
ksingkhyapnak am be law se, Pamhnama m'yeneinak
a khana awmki. 41 Kphyawnpawi buhpawhnaka
Jesuha nu la a pa akum tä se Jerusalema cit khawiki
xawi. 42 Acunüng, Jesuh a kum xaleinghngih üng
buhpawhnaka, ami thum khawia kba Jerusalema
hang citki he. 43 Acuna mhmüp ngpäng se, ami
nghlat law be üng, kpamica Jesuh cun Jerusalema
awmei hütki. Acun, a nu la Josep naw am ani ksing.
44 A nu la Josep naw Jesuh cun a püi anghmawea
veia awmkia ngai ni lü, mhmüp mat ana citki xawi,
acunüng ami püi he la ami mjü hea veia ani sui hü. 45
Acunüng, am ani hmu üng, Jerusalema nghlat be ni
lü ani sui. 46 Acunüng, amhmüp kthum käna, Temple
k'uma saja hea ksunga ngaw lü, ami pyen jah ngai lü,
jah kthäh lü awm se ani hmuh be. 47 Acunüng, a
ngthu ngjaki he naw, a ksingnak la a jah msangnakea
phäha aktäa cäiki he. 48 Acunüng, ani va hmuh üng,
aktäa cäi ni lü, a nu naw, “Ka capa aw, ivai hinkba na
awmki ni? Ngaia na pa la kei cäi ni lü, kani ning sui
hüki hin,” a ti. 49 Jesuh naw, “Ivai nani na sui hüki ni?
Ka pa ima ka awm khai ti am nani ksingki aw?” ti lü a
jah msang. 50 Cunsepi, a jah msangnaka suilam cun
am ani ksing. 51 Acunüng, ani hlawnga law be lü,
Nazareta law beki, acuia ani mtheh ngai lü awmki.
Acunüng a nu naw, avan a mlung k'uma a tak. 52
Acunüng, Jesuh cun ngvai lawca lü, ksingkhyapnak
am kümbe law ksetam lü, Mhnam la khyang hea mik
khamei law ksetam tamki.

3 Ketah sangpuxang Tiberiha a bawi k'um, akum
xaleimhma üng, Pontas Pilat cun Judah khaw ukia
kyaki. Herod cun Kalile bawia kya lü, a na Philip
cun Ituhrih la Tarakonik khawa bawi lü, Abilin khawa
Luhtari cun bawia kyaki, 2 Acunüng, Anna la Kaiphah
ktaiyü ngvaia ani kya k'um üng, khawkhyawng khawa
Pamhnama ngthu, Zakhariha capa Johana veia pha
lawki. 3 Acunüng, Johan cun Jordan tuinu kama,
khaw avan üng cit hü lü, “Pamhnam naw nami katnak
aning jah mhlätnak vaia, ngjut u lü baptican khan
ua” 4 Sahma Hesajah naw, “Khawkhyawng khawa
ngpyang hüki mata ngthu cun, ‘Bawipa lam pyang
ua, a lam he jah ngdüngsak ua. 5 Nghawi naküt
jah kbe ua. Mcung naküt pi jah ngmisak u lü, lam
ngkhep he pi jah ngdüngsak ua, 6 khyang avan naw
Pamhnama küikyanak hmu khai he’ tia, a ng’yuka
kba,” a ti. 7 Acunüng, khyang he baptican khan khai
hea Johana veia lawki he üng, “Kphyuksea mjü he
aw! Mhnama mlungsonak pha law khai üng nami lät
khaia u naw aning jah mtheh ni? 8 Acunakyase nami
ngjutnak cun nami bilawh üng mdan ua. ‘Kami pu
Abraham ni’ ä ti ua. Ka tiki ni, Pamhnam naw hina
lung üngka Abrahama ca hea jah mcawm theiki ni. 9
“Thingphung avan üng xei msäna kyaki. Akdawa am
ngtheihkia thing avan cun ksawm pit u lü mei üng
tawna kya khai,” a ti. 10 Acunüng khyang he naw, “Ini

kami pawh kawm?" tia ami kthäh. 11 Johan naw jah
msang lü, "Upi kcu nghngih taki naw am taki üng mat
pe se; upi ei vai taki naw am taki üng pe se," a ti. 12
Ngcawn klawk he pi a veia baptican khan khaia law u
lü, "Saja aw, ini kami pawh kawm?" tia ami kthäh. 13
Johan naw, "Ami ning jah kthähsaka däm bawki ä
kthäh ti ua," a ti. 14 Acukba yekap he naw pi, "Ini
kami pawh kawm?" tia ami kthäh. Acunüng Johan
naw, "Ua ngui pi ä yutei ua, amdanga khyang i ä
kpuk sawxat ua, nami ngkhengnak khäksak ua," a ti.
15 Acunüng, khyang he naw ngak'uhei u lü, khyang
avan naw Johan cun ami mlung k'uma, "Mesijaha
am kyaki aw?" tia ami ngaihkyu k'um üng, 16 Johan
naw, jah msang lü, "Kei naw tui üng baptican ka
ning jah khansak khawiki; cunsepi keiha kyäp bawki
law khai, a khawdawk yüi kphyan pe khaia pi am
ngkawi nawng; ani naw Ngmüimkhya Ngcim la mei
am baptican ning jah khan lawsak khai, 17 Angsi a
jahnak vaia a kut üng kphya kpawmki; angtak kheia ta
lü angsi cun am thi theihkia mei üng mkhih khai," a ti.
18 Acunüng ami ngneiksak ami thuhlaih vaia jah mcäi
lü, thangkdaw pi jah mthehki. 19 Cunsepi sangpuxang
Herod cun a na a khyu Herodih a khyunaka phäha
la katnak khawjah a pawha phäha Johan naw a
jüih. 20 Acunüng Herod naw aksehlena Johan cun
thawngim üng a khyüm. 21 Khyang he ami van
baptican ami khan law päng üng, Jesuh pi baptican
khan hngaki. Ktaiyü se khankhaw nghmawng law lü,
22 Ngmüimkhya Ngcim cun mümca kba ngdang law
lü a khana cu lawki, acunüng khankhaw üngka naw
ngthu, "Nang ka jawng'engnak leng lenga ka capa;
na khana ka jekyai leng lengki ni," tia ngthang lawki.
23 Jesuh khawkum thumkip acum üng Pamhnama
khut tünei lawki. Khyanga ngaiha ani cun Josepa
capa kyaki. Acun cun Helia capa kyaki, 24 Helia pa
Mathat, Mathata pa Levih, Leviha pa Mekhih, Melkiha
pa Janai, Janaia pa Josep, 25 Josepa pa Matatih,
Matatiha pa Amos, Amosa pa Nahum, Nahuma pa
Esali, Esalia pa Nakai, 26 Nakaia pa Mat, Mata pa
Matatih, Matatiha pa Seming, Seminga pa Josek,
Joseka pa Joda, 27 Jodaa pa Jonan, Jonana pa
Resa, Resaa pa Zerubabel, Zerubabela pa Selatih,
Selatiha pa Nerih, 28 Neriha pa Melkih, Mekiha
pa Adi, Adia pa Kosam, Kosama pa Elamadam,
Elamadama pa Erah, 29 Eraha pa Josuh, Josuha pa
Elisa, Elisaa pa Jorim, Jorima pa Mathat, Mathata
pa Levih, 30 Leviha pa Simeon, Simeona pa Judah,
Judaha pa Josep, Josepa pa Jonam, Jonama pa
Elakim, 31 Eliakima pa Melah, Melaha pa Mena,
Menaa pa Matatha, Matathaa pa Natan, Natana pa
Davit, 32 Davita pa Jesse, Jessea pa Obet, Obeta
pa Bozah, Bozaha pa Salmon, Salmona pa Nashon,
33 Nashona pa Aminadap, Aminadapa pa Ani, Ania
pa Heron, Herona pa Pereh, Pereha pa Judah, 34
Judaha pa Jakop, Jakopa pa Isak, Isaka pa Abraham,
Abrahama pa Terah, Teraha pa Nahor, 35 Nahora pa
Seruh, Seruha pa Reuh, Reuha pa Pelek, Peleka
pa Ebar, Ebara pa Shelah, 36 Shelaha pa Kenan,
Kenana pa Aphazad, Aphazada pa Shem, Shema pa
Nawe, Nawea pa Lameh, 37 Lameha pa Matuselah,
Matuselaha pa Enawk, Enawka pa Jaret, Jareta pa
Mahalelah, Mahalelaha pa Kenan, 38 Kenana pa
Enos, Enosa pa Shet, Sheta pa Adam, Adama pa
Mhnama kyaki.

4 Jesuh Ngmüimkhya Ngcim am beki, Jordan tuinu
üngka naw a nghlat law be üng Ngmüimkhya
naw khawkhyawng khawa cehpüi se, 2 mhmüp
kphyükip khawyai naw a hlawhlep. Acunüng ipi am
ei se, anghnua a ei cawi lawki. 3 Khawyai naw,
"Nang Mhnama capa na kyak üng, hina lung muka
ngthawn law khaia ngthu pea," a ti. 4 Acunsepi
Jesuh naw msang lü, "Khyang cun ei däng üng am
xüng, tia cangcim üng ng'yuki," a ti. 5 Acunüng
khawyai naw Jesuh khawmcung a hlüngnaka kaipüiki
naw khawmdeka khana khawe avan mik mkhyüp
üng jah mhmuh lü, 6 "Hin he avan ka veia peta
kyaki, upi ka ngaih üng ka peki, hina ana avan la a
kyäpsawknak avan ka ning pe khai, 7 acunakyase na
sawhkhah lü, avan na kaa kya khai," a ti. 8 Jesuh
naw a veia, "Cangcim üng, 'Na Bawipa Pamhnam
sawhkhah lü, ani däng na khüih vai,' tia ng'yuki,'"
a ti. 9 Acunüng khawyai naw Jerusalema cehpüiki
naw, Temple khan, amsumnaka ta lü, "Mhnama capa
na kyak üng hin üngka naw mcea namät kcoa, 10
'Ani naw khankhawngsä he ning na k'äih u lü, ning
na mcei khai hea jah mcawn khai, 11 na khaw am
lung am na su khaia, ami kut am ning na mcei khai
he' tia, ng'yüki," a ti. 12 Cunsepi Jesuh naw, "Na
Bawipa, Pamhnam ä na mhnütei vai,' tia kyaki ni," ti
lü a msang. 13 Acunüng khawyai naw a hlawhlepnak
vai avan am a hlawhlep käna asäng a ceh tak ma.
14 Acunüng Jesuh, Ngmüimkhya Ngcima khyaihnak
am Kalilea nghlat be se, a mawng cun acuna khaw
pei avan üng ngthang hüki. 15 Acunüng sinakoka
jah mthei hü se, khyang avan naw ngak u lü, ami
mhlünmtai. 16 Acunüng angvainak Nazareta a law
be üng a thum khawia kba Sabbath mhmüp üng,
Sinakoka k'uma lut lü ngthungcim khe khaia ngdüiki.
17 Acunüng sahma Hesajah cauk ami pet. Acunüng
cauk ktawm a kphyan üng hinkba angyuknak a kheh,
18 "Bawipa Ngmüimkhya ka khana awmki, ani naw

thangkdaw m'yyenkse hea veia ka sang khaia a na
xü. Ami mlung naki he ka jah mhlät be khai, khuikhaki
hea veia lätnaka thangkdaw ka sang khai, amikmü he
ka jah mdaw be khai, ami jah man he ka jah mhlät
khaia la, 19 Bawipa naw a khyang he a jah küikyanak
vaia kcün pha lawki ti, ka sang khaia ana tüih law ni,"
tia kyaki. 20 Jesuh naw cauk ktawmki naw jah pe
be lü ngawki. Acunüng Sinakoka k'uma ngawki he
avan naw kcävä u lü ami teng. 21 Acunüng Jesuh
naw, "Tuhngawi hina thungcim nami sim kümkawi law
ve," a ti. 22 Acunüng ami van naw, a ngthu pyen cun
aktäa ngai hlü u lü, aktäa kyühkhyai u lü, "Hin hin
Josepa capa am kyakia kya aih se," ami ti. 23 Jesuh
naw, "Hina msuimcäpnak, 'Sibawi, namät la namät
m'yai bea! Ipi Kapenawm khawa pawh hina khaw
üng pi pawh lü mdang lawa' nami ti khai," a ti. 24
Acunüng Jesuh naw, "Akcanga ka ning jah mthehki,
sahma cun amäta khawa am dokhamei khawi u.
25 "Cunsepi ka ning jah mthehki, Elijaha kcün üng,
khawkum kthum la khya khyuk khaw am a se, khaw
avan üng khaw a set law üng, hmeinu khawjah Isarel
khawa awmki he, 26 cunsepi ua veia pi Elijah tüiha
am kya naw, Sidon khaw da Sarepta khawa hmeinu
mata veia ni tüiha akya ve. 27 "Acunüng sahma
Elishaa kcün üng pi Isarel khawa mnehkse mnehki
khawjah awmki he; cunsepi Naman, Siria khawa ka
dänga thea upi ngcimsak bea am kya naw," a ti. 28
Acunüng Sinakoka k'uma awmki he ami van acun
ami ngjak üng, aktäa ami mlung soki. 29 Acunüng
tho law u lü, mlüh üngka naw ktämki he naw ami
mlüha awmnak mcunga khana ami buhtawn vaia
ami cehpüi. 30 Cunsepi Jesuh ami ksunga ngjui lü
akcea citeiki. 31 Acunüng Jesuh naw Kalile mlüh,
Kapenawma cit lü Sabbath mhmüp üng a jah mthei.
32 A ngthu pyen ana a awma phäha aktäa cäicah
lawki he. 33 Acunüng Sinakoka k'uma khyang mat
ngmüimkhya ksea awmnak awmki cun, 34 "Nazaret
Jesuh, i mi nglak awm se ni? Jah mkhyüh khaia na
lawki aw? Nang ka ning ksingki, nang Mhnama ngsä
ngcima na kyaki ni," ti lü ngpyangki. 35 Jesuh naw,
"Ä khikheh lü a k'um üngka naw lut law," ti lü jüi se,
acunüng khawyai naw khyang hea maa mkhyu lü,
ia pi am pawh lü a ceh tak. 36 Acunüng awmki he
ami van naw cäi u lü, "Hin hin ia ngthu ni? Ana la
khyaihnak am khawyai kse he jah jüi se lut lawki he
hin," tia ngthäh kyuki he. 37 Acunüng acuna pipei,
khaw avan üng a mawng ngthang hüki. 38 Jesuh
Sinakok üngka naw ktawih lü Sihmona ima citki.
Acuia Sihmona pi aktäa mhnatei se ami mtheh. 39
Jesuh naw a peia ngdüi lü a mhnat jüi se mhnat naw
a khyah. Acunüng angxita tho law lü a jah khüih. 40
Acunüng khaw kya se, natnak akce kcea jah hui, am
phetki he avan a veia ami jah lawpüi; acunüng ami
vana khana a kut mtaih lü a jah m'yai be. 41 Khawyai
he naw, "Pamhnama Capa na kyaki ni," tia, ngpyang
u lü, khyang khawjaha k'um üngka naw lut lawki he.
Acunüng Jesuh naw jah jüi se, Mesijaha kyaki ti ami
ksinga phäha am a jah ngthuhei sak. 42 Khawa thaih
law la, Jesuh mlüh ktawi ta lü angkhyinaka cit se,
khyang he naw sui u lü a veia law siki he naw, am a
jah ceh tak vaia ami khyawh. 43 Cunsepi Jesuh naw,
"Pung kcea pi Pamhnama khawa mawng thangkdaw
ka pyen khaia kyaki, acun vaia tüih lawa ka kyaki ni,"
a ti. 44 Acunakyase acuna khawaa awmkia Sinakok
hea k'uma ngthu sang hüki.

5 Khawmhmüp at üng khyang he Pamhnama ngthu
ngai khai hea ami ngbum law üng Jesuh Kenesaret
tuili kama ngdüi lü, 2 tuili kama mlawng nghngih ve
se a hmuh, cunsepi ngaksuie cun acun üngka naw
kco u lü ami ngvai he jah mthi khai hea citki he. 3
Sihmona mlawng mata khana Jesuh kai lü, lawngkam
üngka naw ajawha tui da ahei mhnawn vaia a mtheh.
Acunüng mlawng üng ngaw lü khyang he a jah mthei.
4 Acunüng ngthu a pyen law päng üng Sihmona veia,
"Tui alinaka hei mhnawna, na püi he am ngvai vawi
u lü nga kpang ua," a ti. 5 Sihmon naw, "Saja aw,
amthana vawi u lü, i pi am kami yahki, cunsepi na
ngthua kba vawi vang," ti lü a msang. 6 Acunüng
vawi u se ami ngvai pi tek hlü hnap khaia nga aktäa
kpangki he. 7 Ami püi mlawng kce üng awmki he
law u lü ami jah kpüi law vaia ami kut ami hei kha.
Acun he law u se mlawng nghngih üng ngcum law hlü
ngsai khaia nga ami tak. 8 Sihmon Pita cun Jesuha
khaw kunga kawp lü, "Bawipa aw, kei khyangka ni, na
ceh taa," a ti. 9 Nga khawjah ami kpana phäha awm
hmaihki he am aktäa cäiki he. 10 Sihmona püi he bä,
Zebedea capa Jakuk la Johan naw pi aktäa ani kyüh.
Acunüng Jesuh naw Sihmon üng, "Ä kyüa, tukbäi
üngka naw khyang na kpang khai," a ti. 11 Acunüng
ami mlawnge lawngkama jah kaipüiki he naw, a hmäi
ceh ta u lü Jesuh cun ami läk. 12 Jesuh mlüh mata
a awm üng khyang mat mnehkse natnak am beki
awmki naw Jesuh hmu law lü, mdek üng kawp lü,
"Saja aw, na hlüei üng na na ngcimsak be theiki ni," ti
lü a nghüinak. 13 Jesuh naw a kut han sängki naw
hnet lü, "Ka hlüeiki ni ngcim lawa," a ti. Acunüng
angxita a mnehkse cun khyük lawki. 14 Jesuh naw a
veia, "U üng pi ä na mtheh vai, cunsepi ktaiyü üng va
ngtengei kyusak lü, Mosia thuma kba khyang hea
ksinga na ngcim angsingnak vaia pemsawtnak mat va
pawha," a ti. 15 Cunsepi Jesuha mawng cun ngthang

hü ksetam se, khyang khawjah a ngthu ami ngai
hlüa phäh la, ami natnak he a jah mdaw be vai ami
ngaia phäha aktäa ngcun lawki he. 16 Cunsepi Jesuh
amät khawkhyawng khawea ktaiyü khaia citeiki. 17
Mhmüp mat a jah mthei k'um üng, Kalile, Judah la
Jerusalem üngka naw lawki hea Pharise he la, Mosia
thum jah mtheikia saja he a peia ngawki he. Acunüng
yainak Bawipa a khyaihnak cun a veia awmki. 18
Khyang avang naw akxo mat a ngjännak üng kawt
lawki he naw Jesuha ma tak vaia ami bü. 19 Khyang
däm se, ami luhnakpüi vai am hmu u lü, im khana
kaipüiki he naw, im khan üngka naw mkyung kpäk u
lü, anglung üng Jesuha ma a ngjänak maha ami ju
khyak. 20 Jesuh naw ami jumnak hmu lü, ka püi aw,
"Na katnak he jah mhlät pänga kya ve," a ti. 21 Thum
ksing he la Pharise he naw ngaikyu u lü, "Hin hin u ni,
Pamhnam ksekhanaka ngthu pyenki? Mhnama thea
u naw katnak he jah mhlät thei se ni?" tia ng'yüngki
he. 22 Jesuh naw ami ngaihkyunak he jah ksing lü,
"Ivai nami mlung k'uma nami ngaikyuki ni? 23 "Ini ajäi
bawk? Na katnak he jah mhlät pänga kya ve, ti vai
aw? Am acunüng tho law lü cita ti vai aw? 24 "Cunsepi
khyanga capa naw khawmdeka khana katnak he jah
mhlätnaka ana taki ni ti nami ksingnak vaia," ti lü,
akxo üng, "Tho law, na ngjänak lo lü na ima cita, ti
veng," a ti. 25 Acunla akxo cun ami ma ngdüi law lü,
a ngjänak lo lü, Pamhnam mküimto lü, a im lama cit
beki. 26 Ami van cäi law u lü, Pamhnam mküimto u
lü, kyühnak am be u lü, "Tuhngawi am hmuh khawia
cäicahnak mi hmu law ve," tia, ng'yüngkoki he. 27
Acunkäna ava ceh üng, ngcawnklawk Levih ngming
naki ngcawn lawknaka ngaw se hmu lü, "Na läk lawa,"
a ti. 28 Acunüng Levih naw tho law lü ahmäi jah yawk
lü a läk. 29 Acunüng Levih naw a ima, Jesuh khina
lü, buh aknuia pawh se, acuia ngcawnklawki he la
akce khawjah ngaw hmaihki he. 30 Pharise avang
la ca k'yu avang naw Jesuha axüisaw he üng, "Ivai
ngcawnklawk he la khyangka he am nami ei hmaihki
he ni?" tia ami jah pyen. 31 Jesuh naw jah msang lü,
"Khyang kphet he naw sibawi am hlü u, am phetki he
naw ni sibawi ami hlü. 32 "Kei khyang ngsungpyune
jah khü khaia ka lawkia am kya naw; khyangka he
ngjutnaka jah khü khaia ni ka law ve," a ti. 33 Khyang
avang naw, "Johana axüisaw he angläta ami ei jeih u
lü ktaiyüki he, Pharise hea ami xüisaw he pi acunkba
ami ei jeih u lü ktaiyü khawiki he, ise nanga xüisaw
he ei awki he ni," tia, Jesuh ami kthäh. 34 Jesuh
naw, "Cambumki a püi he am ami awm hmaiha küt
üng, ei nami jah jeihsak thei khai aw? Am jeih u. 35
"Cunsepi cambumkia cangpyang ami vei üngka naw
lak lawnaka kcün pha law khai, acuna kcün üng ami
ei jeih law khai he," ti lü a jah mtheh. 36 Jesuh naw
msuimcäpnak jah mtheh lü, "U naw jih kthai ktek lü
jih kphyüm kpäk üng am kbun khawi u, ami kbun
üng akthai tek khai. Ami kbunak akthai la akphyüm
am nghlawi khai xawi. 37 "U naw capyitui asü awi
akphyüm üng am than khawi u, ami than üng capyitui
asü naw awi akphyüm ütpäk se ngsawi bäih lü awi pi
ak khai. 38 "Capyitui asü awi akthai üng than vai,
acunüng va ani nghngih am se khai xawi. 39 "U naw
capyittui akphyüm ami awk käna akthai am ngaih
khawi u naw, 'Akphyüm daw bawki' ti khawiki he," a
ti.

6 Sabbath mhmüp üng Jesuh lo hmu lama cit se
axüisaw he naw kyung cangvui jah kpyat u lü ami
kut am mnawiki he naw ei u se, 2 Pharise avang he
naw, "Ivai Sabbath mhmüp üng am nghlawiki nami
pawhki ni?" ami ti. 3 Jesuh naw jah msang lü, "Davit a
ei cawi law lü, a püi he am i ami pawh am nami kheh
khawiki aw? 4 Pamhnama ima lut lü, ktaiyüe däng
naw ami ei ngkawi muk lo lü, ei lü, a püi he üng pi a
jah pet cen," a ti. 5 Acunüng Jesuh naw, "Khyanga
capa hin Sabbatha bawi ni," a ti. 6 Sabbath akce üng
Sinakoka lut lü a jah mthei. Acunüng khyang mat a
kut kpat lam xoki awmki. 7 Thum ksing he la Pharise
he avang naw ami mkateinak vaia, Sabbath mhmüp
üng mdaw law be khai aw tia a peia awm u lü ami
mcih. 8 Jesuh naw ami ngaihkyunak jah ksingki naw
akutxo üng, "Tho law lü maa lawa" ti se, akxo cun
tho law lü ngdüiki. 9 Acunüng Jesuh naw, "Mat ka
ning jah kthäh khai. Sabbath mhmüp üng kpüi vai aw
angkawih? Kpyeh vai aw angkawih? Xünak küikyan
vai aw angkawih? Kpyeh vai aw angkawi?" a ti. 10
Acunüng ami van jah teng law päng lü; akxo üng,
"Na kut sänga" ti se, acunkba a säng la vanglama
ka kba a kut daw law beki. 11 Acunüng ami mlung
naw jah uimsoei se ikba Jesuh ami pawh vaia ngthäh
kyuki he. 12 Acunüng, Jesuh ktaiyü khaia mcunga
ktawih lü, Pamhnama veia mthai mhlän lü ktaiyüki.
13 Khaw athaih law la axüisaw he a veia jah khü lü,
xaleinghngih ngsä hea a jah xü he cun, 14 Pitaa a
sui Sihmon la a na Andru; Jakuk la Johan, Philip
la Batolame, 15 Mahte la Thomah, Alaphaha capa
Jakuk, Patriot naki Sihmon, 16 Jakuka ca Judah la
Jesuh ceng lawkia Judah Iskarota kyaki he. 17 Jesuh
a ngsä he am mcung üngka naw ami kyum law be
üng, a donak üng axüisaw he khawjah am ngdüiki he.
Acuia khyang khawjah, Judah khaw avan üngka he
la, Jerusalem üngka he, Turah la Sidon mlüh lam
tuikam üngka khyang khawjah; 18 a ngthu ngai khai
he la ami natnak a jah mdaw be vaia law hüki he.

Acunüng ngmüimkhya kse hea jah pawhe pi law u se
a jah mdaw be. 19 A vei üngka naw khyaibahnak
lut law lü jah yai sak se, khyang avan naw ami hnet
vaia ktha naki he. 20 Jesuh naw axüisaw he jah teng
lü, “M'yenkseki he aw nami jo sen ve; Pamhnama
khaw nami hama kyaki! 21 “Nangmi atuh nami ei
nami cawiki nami jo sen ve; nami ei nami phü law
khaia kyaki! “Nangmi atuh nami mbawikyapki he nami
jo sen ve; nami yaiyüng law khaia kyaki! 22 “Khyanga
Capaa phäha khyang he naw ning jah hneng u lü,
ning jah jüi u lü nami ngming am dawki ti u lü ami
ning jah yawk üng nami jo senki! 23 “Jekyai u lü, hlim
u lü, nglam ua, khankhawa nami ngkhengnak vai
khawjah awmki. Acukba ami pupa he naw sahma
hea khana ana pawh khawiki he ni. 24 “Cunsepi
atuh nami bawimangki he nami jo se ve; hlimnak
nami yah pängkia kyaki! 25 “Nangmi atuh nami phüki
nami jo se ve; nami cawi law khaia kyaki! “Nangmi
atuh nami yaiyüngkie nami jo se ve; ktha se lü nami
mbawikyap law khaia kyaki! 26 “Khyang he naw ami
ning jah mhlünmtai üng nami jo se ve; ami pupa he
naw sahma kcang he am niki he khana acunkba
ana pawh khawiki he ni. 27 “Ka ngthu ngjaki he aw,
nami ye jawng na u lü ning jah hnengkie ami dawnak
vaia pawh u. 28 “Ning jah yünceki he josenak am
jah kbe u lü ning jah mkhuimkhaki he jah ktaiyü pe
u. 29 “Nami ngbeng vanglam ning jah kbeiki üng
vanglam pi dunei pe u, acunüng nami jih ning jah
lawhei peki am nami kcu a lawhei vaia pi ä nami
mkhyawh vai. 30 “Ning jah kthäheiki üng pe u lü nami
ka ning jah lawhei peki ä kthäh be u. 31 “Khyang naw
nami khana akdaw a pawh vai nami ngjak hlüa kba
khyanga khana akdaw pawh ua. 32 “Ning jah jawng
naki däng nami jawngnak be üng ngkhengnak i nami
yah khai ni? Khyangka he naw pi jah jawng naki cun
jawng na beki he ni. 33 “Acunüng nami khana dawki
hea veia däng nami daw be üng ngkhengnak i nami
yah khai ni? Khyangka he naw pi acunkba cui pawh
hngaki he ni. 34 “Ning jah thung be thei khai däng
üng yah be vaia ngak'uheinak am iyaw nami kpu üng
ngkhengnak i nami yah khai ni? Khyangka he naw pi
yah be vaia ngak'uhnak am khyangka he üng jah kpu
hngaki he ni. 35 “Cunsepi nami ye he jah jawng na u
lü ami dawnak vai pawh u lü jah kpu ua, acunkba
nami pawh üng ngkhengnak nami yah be vai ä ngai
ua. Acunüng Akhlüng säih Mhnama ca hea nami kya
khai. Mhnam cun bänak am ksingki la am dawki hea
veia pi m'yeneinak taki ni. 36 “Acunakyase nami Pa
m'yeneinak am a bea kba khyang m'yenei hnga ua.
37 “Khyang ä nami jah ngthumkhya pet vai, acunüng
ngthumkhyanak am am nami awm khai; ä nami jah
mkatei vai, acunüng mkateinak am am nami awm
khai; jah mhlät u, acunüng mhlätnak am nami awm
hnga khai, 38 “Khyang üng pe u, Pamhnam naw ning
jah pe be khai. Akcanga kbäi dänga ä kyase hnawm
u lü, khyün u lü, pyep khaia ning jah pe khai he. Nami
kbäinak bä am Mhnam naw ning jah kbäi pe be khaia
kyaki” a ti. 39 Acunüng Jesuh naw msuimcäpnak mat
ami veia pyen lü, “Amikmü naw, amikmü cehpüi thei
khai aw? Amikmü naw a cehpüi üngta ani nghngih
khuia k'uma am kya khai xawi aw? 40 “Ngtheiki cun
mtheikia kthaka am kyäp bawk naw, upi ami ngthei
käna jah mtheikia mäih ni ami law kawm. 41 “Ivaia
nami mäta mik üng thingmtawn awmki am ngai u lü,
nami bena mik üngka mik ek cun nami hmuh ni? 42
“Ikba nami mäta mik üngka thingmtawn am hmuei u
lü na benaa mik üngka ‘Na mik ek ning lawh pe vang’
nami ti thei ni?’ Hypocrit he, akcüka nami mäta mik
üngka thingmtawn loei ma u lü, acunüng nami benaa
mik üngka mik ek nami lawh pet vaia angsinga nami
hmu khai. 43 “Thing kdaw naw akse am ngtheih khawi
naw, thing kse pi akdawa am ngtheih khawi naw. 44
“Thing avan a ktheih üng ksinga kyaki. Khyang u naw
nghling kpyap üng ktheih am kbit khawi u, u naw
kpyap üng capyit am kbit khawi u. 45 “Khyang kdaw
naw akdaw a mlungmthin üngka akdaw mhluh law
khawiki; khyang kse naw akse a mlungmthin üngka
akse mhluh law khawiki. Isetiakyaküng a mlungmthin
üng beki a mka naw a pyen khawia kyaki. 46 “Ivai ka
ning jah mtheh am bi u lü, ‘Bawipa, Bawipa’ tia nami
na khüki ni? 47 “Khyang ka veia law lü ka ngthu ngai
lü ka ngthua kba awmki avan cun u am tängki tia
kyak üng, 48 lunga khana angkyunga co lü imsaki
am tängki ni. Tui däm law lü tui naw acuna im cun
tu law se pi lunga khana saka kyase am ngsün lü
awmki. 49 “Ka ngthu ngja lü ka ngthua kba am awmki
cun, akhängnak am awmki, mdeka khana imksa am
tängki. Tui däm law lü tui naw acuna im cun tu law se
angxita kyu lü avan pyehki,” a ti.

7 Jesuh naw ngthu pyen law päng lü Kapenawma
citki. 2 Acunüng Romah ngvai naw a jawngnaka
m'ya mat thi law hlü khaia a mhnat awmki. 3 Jesuha
mawng a ngjak üng, a m'ya mdaw law be khaia,
Jesuh va nghui na u lü, khü khai hea, Judah ngvai he
a jah tüih. 4 Jesuha veia law u lü aktäa nghui naki he
naw, “Hina khyang ta na kpüi vaia ngkawi ve, 5 ani
cun mi khyang he jah jawng na lü, Sinakok pi jah sak
peki ni,” ami ti. 6 Acuna Jesuh ami veia citki. Acunüng
a pha law tawm tawm la Romah ngvai naw a püi he
jah tüi lü, “Bawipa aw, ka im na luhnak ngkawi vaia
am kya ve, ä kha heia, 7 acunakyase, na veia ka law

vaia pi ka ngkawikia am ngai kyu veng, ngthu däng
pyen lü, ka m'ya daw be khai ni. 8 “Isetiakyaküng, kei
haw anaa takia keha ka awmki. Ka keha yekap he
awmki he, mat am ‘cita’ ka ti üng citki, akce mat am
‘lawa’ ka ti üng lawki, ka m'ya am hin pawha ka ti üng
pawhki,” a ti. 9 Jesuh naw acun a ngjak üng, cäieiki
naw, mang hü lü, amät läkia khyang he üng, “Isarel
he üng pi ahikba sena jumeiki am hmu khawi nawng,”
a ti. 10 A khyang tüihe ima ami ceh be üng, m'ya
cun daw be se ami hmuh. 11 Acun käna Jesuh Nai
ami tia mlüha cit se, axüisaw he la khyang khawjah
a veia cit hngaki he. 12 Mlüh mkawt pei a pha law
üng, hmeinu naw mat däng a canak, khyang kthi ami
yawknak kawt law u se, mlüh üngka he khawjah law
hngaki he. 13 Acunüng, Bawipa naw acuna hmeinu a
hmuh üng, m'yenei leng leng lü, “Ä kyapa” a ti. 14
Jesuh naw law lü, yawkkawng hnet se, kawtki he
ngdüiki he. Acunüng Jesuh naw, “Cawngpyang, tho
law, ti veng,” ti se, 15 akthi cun tho law lü ngthuhei
law se, Jesuh naw a nu üng a pet. 16 Acunüng,
ami van kyü lawki he naw, Pamhnam mküimto u lü,
“Mi ksunga sahma akyäp awm law ve; Pamhnam a
khyang he jah küikyan khaia law ve,” ami ti. 17 Acuna
Jesuha mawng cun khaw avan la a pipeia hne avan
üng ngthang hüki. 18 Johana axüisaw he naw acuna
mawng avan cun Johan üng ami mtheh. 19 Acunüng,
Johan naw axüisaw nghngih jah khüki naw, Bawipa
veia jah tüi lü, “Johan naw law khai a tia khyanga
na kyaki aw? Akce kami na äpei khai aw?” tia a jah
va kthähsak. 20 Acunüng, Jesuh veia law u lü, “Law
khai mata na kyaki aw? Akce kami na äpei khai aw?
tia ni kthäh vaia baptican Johan naw na veia a jah
tüih law ni,” ami ti. 21 Acunapät üng Jesuh naw, a
jah huieie, natnak khihlau akce kcea jah awmnak he,
ngmüimkhya ksea awmnak he khawjah jah mdaw be
lü, amikmü khawjah a jah mdeisak be. 22 Jesuh naw,
“Citbe u lü, nami hmuh la nami sim he Johan üng jah
va mtheh ua; amikmüe mdei law be ve u, akhawkxo
he ami khaw am cit ve u, mnehkse mnehkie ngcim be
ve u, ami nghnga kpangki he pi ami nghnga ngjang be
ve u, akthi he xüng law be ve u, khuikha m'yetsekiea
veia thangkdaw sanga kya ve. 23 “Upi, keia phäha, a
mlung am hlawtlatki ta a jo sen ve,” a ti. 24 Johana
xüisaw he ami ktawih be käna, Jesuh naw Johana
mawng khyang he üng jah mtheh lü, “Johana veia,
khawkhyawng khawa nami ceh üng, i teng khaia ni
nami ceh? Khawkhia aksün khuhlip teng khaia aw
nami ceh? 25 “Am acunüng i teng khaia ni nami
ceh? Suisak akdaw suisaki teng khaia aw nami ceh?
Suisak akdaw suisaki he cun sangpuxang hea ima ni
ami awm khawi. 26 “Am acunüng sahma teng khaia
aw nami ceh? Ä, ka ning jah mtheki, sahmaa kthaka
pi kyäp bawki hia awm ve, 27 cangcim naw ‘Ngaia ka
khyang na ma ka tüih, ani naw na maa lam pyang
khai’ tia a mawng ami yuk cen ahina Johan ni. 28 “Ka
ning jah mthehki, nghnumi hea ca avan üng Johana
kyäp bawki sahma am awm naw; cunsepi, Pamhnama
khawa akjaw säih pi Johana kthaka kyäp bawki ni,” a
ti. 29 Acunüng, khyang avan naw ami ngjak; aktunga
ngcawnklawk he cun Pamhnama ngsungpyunak vaia
Johana baptican khanki he. 30 Cunsepi, Pharise he
la, thum mksingki he naw, ami hama Pamhnama
pyan ma u lü, Johana baptican ä khanki he. 31 Jesuh
naw pyen be tü lü, “Tuhkbäiha ngsawn he hin i am
ni ka jah msuimcäp kawm? Ia mäih ni ami law? 32
“Ahin he cun Anghmawe jawihtuknaka ngawki he,
ngkhü kyu u lü, ‘Cambumak pülün ning jah tum pe
ung se am nami nglamki, yawk la sa ung se pi am
nami kyapki’ ti am tängki he. 33 “Baptican Johan a
law üng ei nghmü lü capyitui am aw se, ‘khawyaia
awmnak’ nami tiki. 34 “Khyanga Capa law lü ei aw se,
‘Teng u, eiaw aih ve, ngcawnklawk he la khyang kse
hea püi cen’ nami tiki. 35 “Mhnama ksingkhyapnak
cun dokhameiki he naw a cangnak mdangki he ni,”
a ti. 36 Pharise mat naw a veia buh ei khaia khü
se, Jesuh Pharisea ima lut lü buh ei khaia ngawki.
37 Acuna mlüh üng nghnumi kse mat awmki naw
Pharisea ima Jesuh buh ei lü awmki ti, a ksing üng,
alabasta um üng situi ngui lawpüiki naw, 38 Jesuha
hnu, a khaw kunga kyap lü ngdüiki. A miktui naw a
khawpha msüi se, a lusam am xüt lü, a khawpha
mhnamki naw, situi ng'ui am a hluk. 39 Pharise naw
hmu lü, a mlung k'uma, “Hin hin sahma kcanga a kya
vai sü, hnetkia nghnuminu hin u ni, ia mäih ni ti ksing
khai sü. Khyangka kyalang se,” a ti. 40 Jesuh naw,
“Sihmon, na veia ngthu mat ka pyen vai awm ve,” ti
lü a msang. Acunüng Sihmon naw, “Saja aw pyena,”
a ti. 41 Jesuh naw, “Ngui jah kpuki, mat naw, khyang
nghngih üng ngui a jah kpu; mat üng phya mhma a
kpu, mat am mhmakip a kpu. 42 “Ani thungnak be
vai am ta ni se, ani nghngih a jah mhlät. Acunüng,
acun xawi üng u naw jawng na bawk khai ni?” a ti. 43
Sihmon naw, “A mhlät däm naw jawng na bawk khaia
ngai veng,” ti lü, msang se, Jesuh naw, “Cang veki,” a
ti. 44 Acunüng, nghnumi nghlat si lü, Sihmona veia,
“Hina nghnuminu na hmuki aw? Na ima lut law ni
se, ka khaw ka mthinak vaia tui am na na peki, hina
nghnuminu naw a miktui am ka khaw mthi lü, a lusam
am xütki. 45 “Nang naw am na na mhnamki, hina
nghnumi naw ka luh law üng tün lü ka khawpha am
pyai lü mhnamki. 46 “Nang naw ka lü situi am na
hluki, hina nghnumi naw ka khawpha situi am hluki.

47 “Acunakyase, ning mtheh veng, aktäa jawng nakia
kyase, a katnak he khawjah cun mhlät pänga kya
ve. A katnak ajaw däng mhlät naw ajawha jawng
naki,” a ti. 48 Acunüng, Jesuh naw nghnumi üng, “Na
katnak he jah mhlät pänga kya ve,” a ti. 49 Buh a
eipüi he naw, “Katnak pi jah mhlätki hin u ni,” ami ti.
50 Acunüng, Jesuh naw nghnumi üng, “Na jumnak
naw ning küikyan ve, dim’yenak am cita,” a ti.

8 Akäna Jesuh naw, mlüh he, ngnam he üng cit hü
lü Pamhnama khawa mawng thangkdaw sang hü
se, xaleinghngih he pi a veia citki he. 2 Acunüng,
nghnumi he khawyaia awmnak daw beki he la, natnak
üngka naw yai beki he pi awmki he. Acuna nghnumi
he cun, a k'um üngka naw khawyai khyüh lut lawkia
Makdalin ami ti Marih naki, 3 Heroda khawhthem
mceiki Joanah, Cuza a khyu, Susanah la, amimäta
ka am Jesuh tumbeiki hea nghnumi kce hea kyaki
he. 4 Mlüh mat ngpäng se mat üngka khyang he law
hü u lü, ngbum law u se, Jesuh naw, msuimcäpnak
am ngthu jah mtheh lü, 5 “Mciksaw, mci saw khaia
loa citki, acunüng a saw k'um üng avang lam üng
kya se khyang he naw ami leh, kha he naw ami ei.
6 “Mci avang lunga danaka khana kyaki a pyo law
la mdek ä ngsüikia kyase ng’yawngei bäihki. 7 “Mci
avang nghlinghmua kyaki, nghling naw pyo lawpüi lü
a mthihin. 8 “Cunsepi, avang ngleihkdaw üng kyaki,
pyo law lü, aphya a, vuipai lawki,” a ti. Acunüng, acun
a pyen law päng üng, Jesuh naw, “Nami ngjaknak
vaia nami nghnga a ve üng ngja ua,” a ti. 9 Axüisaw
he naw, “Hina msuimcäpnaka suilam hin i ni?” tia
kthäh u se, 10 Jesuh naw, “Nangmi cun Pamhnama
khankhawa mawng ksingnak ning jah peta kyaki,
cunsepi avanga veia msuimcäpnak am pyena kyaki,
‘Teng u se pi am hmu kcangki he, ngja u se pi am
ksingki he.’ 11 “Msuimcäpnak cun hinkba kyaki; Mci
cun Mhnama ngthua kyaki. 12 “Lam kpema kyaki he
cun ngthu ngjaki he, am jumei u lü küikyana am ami
kyanak vaia, khawyai naw law lü ami mlungmthin
üngka ngthu cun a lawhei. 13 “Lunga khana kyaki he
cun, ngthu ngja u lü jekyainak am dokhameiki hea
kyaki, cunsepi ami pya am awmse, asäng jumki he te
hlawhlepnak a pha law üng kyukngtängeiki he. 14
“Nghling hmua kyaki he cun, ngthu ngjaki he; cunsepi
khawmdek cäicahnak, bawimangnak, hlimtuinak he
naw jah bawngkha sak se am vüipai law thei u. 15
“Cunsepi, ngleih kdawa khana kyaki he cun, ngthu
cun ngja u lü, ami mlung khyawnga ta u lü, mtheh
ngjaknaka mlungmthin am ami ngtheipai vei cäpa
biloki he. 16 “U naw meiim mdäi lü kphya am am
mük khawi u, ihnaka keha pi am thup khawi u, lutki
avan naw akvai ami hmuh vaia, taknak ngkawi üng ta
khawiki he. 17 “Ipi ä ngphyeh khaia mjih ngphyeh law
lü, ipi ä ngdang khaia thup ngdang law lü akvainaka
law püia kya law khai. 18 “Acunakyase, ikba nami
ngjak cäiei na ua; upi taki üng petsih u lü, upi am taki
cun a takca a ngaih pi yuh pet vai,” a ti. 19 Jesuh
a nu la, a bena he a veia lawki he, khyang dämkia
kyase a peia am pha u se, 20 “Na nu la na bena he
ning hmu khaia bü u lü, kpunga ngdüi ve u,” tia ami
mtheh. 21 Jesuh naw, “Hina Pamhnama ngthu ngai u
lü, kcang naki he hin, ka nu la ka bena he ni,” ti lü a
jah msang. 22 Khaw mhmüp mat cun axüisaw he am
mlawng üng ami awm üng Jesuh naw, “Lia, cayea,
mi va pek vai u,” a ti. Acunüng citki he. 23 Ami ceh
k'um üng Jesuh ipeiki; acunüng tuili üng khaw khi law
sawxat lü, ami mlawng tui am be law se kyü u lü,
khuikhaki he. 24 Axüisaw he a veia citki he naw mtho
u lü, “Saja aw, Saja aw, khyük law hlü ve üng” ami
ti. Acunüng Jesuh naw tho law lü, khawkhi la tuiyüi
jah jüi se, pyai lü ngdüm lawki. 25 Acunüng Jesuh
naw, “Nami jumnak hawia ni?” a ti. Acunsepi kyü u lü,
cäicah lawki he naw, “Hin hin u ni? Khawkhi la tuiyüi
naw pi ngthu jah pe se, ani ngaih?” tia ng’yüngkoki
he. 26 Jesuh la axüisaw he Kalile üngka naw tuili
üng ngtäi u lü Kerasa khawa citki he. 27 Jesuh ava
kco la, khawyai naw khawvei a awmnak, suisak am
suisaki, ima am awm lü ng’uhnün he cia awmkia
khyang mat naw ana khyum. 28 Acunüng, Jesuh a
hmuh la, a maa kyu lü, angsanga, “Jesuh, ak'hlüng
säih Mhnama Capa, ikba na na pawh hlüki ni? Ä na
mkhuimkhaa, ning huina veng,” ti lü ngpyangki. 29
Isetiakyaküng, Jesuh naw khawyai acuna khyang
üngka naw cit khaia ngthu ana pet khawia phäha
kyaki. Acuna khyang cun khawyai naw a man khawia
kyaki; mthiyüi am a kutkhaw he jah pin u lü thawngim
üng ami khyum üngpi ami pinpawknak he jah tipat lü
mawkpyawnga dawng khaia khawyai naw a pawh
khawia kyaki. 30 Jesuh naw, “Na ngming u ni?” ti lü
kthäh se, khawyai naw, “Ka ngming cun apä ni,” a
ti, (isetiakyaküng, a k'uma khawyai khawjah a luha
phäha kyaki). 31 Acunüng, khui kthuknua am a jah
tüih vaia ami nghuinak. **(Abyssos g12)** 32 Acunüng,
mkyanga vawk khawjah ami jah mcaha k'uma ami
luhnak vaia Jesuh nghuina u se, Jesuh naw a jah
pet. 33 Khawyai he khyanga khui üngka naw lut law u
lü, vawka k'uma lut u se, vawk he kdanga dawng u
lü, tui üng ngcumki he. 34 Vawksäm he naw ami hmu
üng, dawng u lü, ngnamthe la loa ami va sang. 35
Acunüng, ia akya, teng khai hea nghlawm u lü citki
he, acuia Jesuha veia ami pha law üng, khawyai hea
cehtak cun Jesuha khaw kunga suisa lü ngaikyunak

akdaw am ngaw se ami hmu üng, aktäa kyüki he. **36**
Acun hmuki he naw anghnua lawki he üng acuan
khyang ihawkba a yai be ami jah mtheh. **37** Acunüng
acuna khaw pipei üngka he ami van kyü law u lü,
ami khaw üngka naw angxita a ktawih be vaia ami
nghuinak. Acunüng, Jesuh mlawng üng lut lü cit beki.
38 Khawyaia, a cehtaka khyang naw, Jesuh veia a
ceh ngha vaia nghuina se, Jesuh naw, **39** "Na ima
nghlat be lü, Pamhnam naw aktäa, i na hama a ning
pawh pet jah va mtheha," ti lü, a tüih be. Acunüng
mlüh üng cit lü, Jesuh naw a hama a pawh peta
a hlüngtaia mawng cun sang hüki. **40** Jesuha tuili
acayea a nghlat law be üng, khyang he naw ana
ngängki he naw, aktäa ami na jekyainak. **41** Acunüng,
Sinakoka ngvai mat Jairuh naki lawki, Jesuha khaw
kunga kawp lü, a ima cit khaia a nghuinak law. **42** Mat
däng a canak nghnumica, kum xaleinghngih lawki,
thi law hlü ngsaikia a kuna phäha kyaki. Acunüng
Jesuh a ceh k'um üng khyang he naw ami kcung. **43**
Acunüng, nghnumi mat, kum xaleinghngih a thi putki,
a ngui tak avan seibawi hea veia a ngsawieinak bäih,
acunüng u naw pi am ami mdaw be thei, **44** Jesuha
hnua law lü, a suisak mdawngca hnet law se, acun
la angxita a thi put ye beki. **45** Jesuh naw, "U ni na
hnetki?" a ti. Acunüng, "Kei ta am ni nawng," ti u se,
Pita naw, "Saja aw, khyang he naw ning kcung na u
lü ning hnet ye u se" a ti. **46** Cunsepi, Jesuh naw,
"U yaw naw ta na hnetki ni, johit ka khui üngka naw
lut law se sim veng" a ti. **47** Nghnumi naw, ä ngthup
theiki ti ksing lü, a ngkhet maha law lü, Jesuha maa
kawp lü, a hneta suilam la, a daw be ngxita mawng
cun, khyang avana hmuha, a phyeh. **48** Jesuh naw,
"Ka canu aw, na jumnak naw ning dawsak be ve,
dim'yenak am cita," a ti. **49** Acukba ana ngthuhei k'um
üng, Sinakok ngvaia im üngka naw khyang mat law
lü, "Saja ä kbawng kbaia, na canu thi päng ve," a ti.
50 Acun Jesuh naw a ngjak üng msang lü, "Ä cäia, a
jum dänga mah juma, na canu daw be khai ni," a ti.
51 Acunüng, Jesuh ima law lü, Pita, Jakuk, Johan la,
hnasena nu la pa dänga thea, upi im k'uma am a jah
luhsak. **52** Ami van aktäa ana mbawikyap u se Jesuh
naw jah hmu lü, "Ä kyap ua, hnasen am thiki ni, ipki
ni," a ti. **53** Acuna thi pängkia ksingki he naw ami
yaihei. **54** Cunsepi Jesuh naw nghnumica cun a kut
üng manki naw, "Ka ca aw, tho law," ti lü, a khü. **55**
Acunüng, a xünak naw kpan law be se, angxita tho
law beki. Acunüng, Jesuh naw ei vai iyaw ami pet
vaia a jah mtheh. **56** Acunüng, a nu la a pa aktäa cäi
lawki xawi, Jesuh naw a bilawh u am pi am ani jah
mtheh vaia a jah ksük.

9 Acunüng Jesuh naw axüisaw he xaleinghngih
atänga jah khü lü, khawyai he avan jah mkhütnaka
johit la natnak he jah m'yainak be theinak jah pe lü, **2**
Pamhnama khawa mawng sang hü khai he la, am
phetki he jah m'yai be khai hea a jah tüih. **3** Acunüng
Jesuh naw, "Nami cehnaka ipi ä nami cehei vai,
ksawngkhea pi kyase, kthäheinaka ngjaa pi kyase,
eia pi kyase, nguia pi kyase, ä nami cehei vai, kcu
nghngih ä nami cehei vai. **4** "Acunüng nami phanaka
ima nami awm laih laih vai, acun üngka naw nami
ktawih be vai. **5** "Am ning jah dokhamki cun, acuna
mlüh üngka naw nami ktawih be üng, ami ngsingnak
vaia nami khawpha üngka mvut nami khawk hüt vai,"
a ti. **6** Acunüng axüisaw he cun ktawih u lü, ngnam
naküta cit hü u lü, thangkdaw sang hü u lü, hmün
naküt üng ami jah m'yai hü be. **7** Acunüng, Kalile uki
Herod naw ahmäi ngja law lü aktäa cäi lawki; avang
he naw, "Baptican Johan xüng law beki ni," ami ti. **8**
Avang naw, "Elijah ngdang lawki ni," ti u se, avang
he naw, "Ajana sahma mat mat xüng law beki he
ni" ami ti. **9** Acunüng, Herod naw, "Johan cun a lu
ka xün päng ni, ahikba sena a mawng ka ngjak hin
u ni?" a ti. Acunüng Herod naw Jesuh a hmuh vai
aktäa ngjahlüki. **10** Acunüng, ngsä he law be u lü, ami
bilawh he Jesuh üng ami jah mtheh law. Acunüng,
Jesuh naw jah ngkhahpüi lü Bethsaida mlüh ami
tia, a jah cehpüi. **11** Cunsepi, khyang he naw sim
u lü, ami läk laih laih, acunüng Jesuh naw aktäa
jah dokham lü, Pamhnama khawa mawng ngthu jah
mtheki naw, m'yai be vai avan a jah m'yai be. **12**
Acunüng, nghngi kya law hlü se, xaleinghngih he
Jesuha veia law u lü, "Khyang he mi peisu ngnam he
la loea jah tüia, ngsutnak la ei vai hmuei khai hea,
hina mäih khawkhyawng khawa mi awm ve," ami ti.
13 Acunüng Jesuh naw jah msang lü, "Nangmi naw
ami ei vai jah pe ua," a ti. Acunüng axüisaw he naw,
"Muk mhma la nga nglung nghngih ni kami tak. Hin
he avana hama, ei vai kami va kheih vai ti aih lü? ami
ti. **14** Kpami däng pi thawng mhma lawki hea kyaki.
Acunüng Jesuh naw, axüisaw he üng, "Mhmakip cia,
aphäh phäha jah ngawhsak u," a ti. **15** Acunüng
acunkba ami van ami jah ngawhsak. **16** Jesuh naw
muk mhma la nga nglung nghngih lo lü, khankhawa
hang mang lü, josenak am kbe lü, boki naw, khyang
hea maa, ami tak vaia axüisaw he üng a jah pet. **17**
Acunüng, ami van naw ei u lü phü u se, ami ei mnawi
cä xaleinghngiha ami kaw. **18** Acunüng hinkba kyaki,
Jesuh amät ktaiyü se, axüisaw he a veia lawki he,
Jesuh naw, "Khyang he naw ua ni ami na ngaih," ti lü
a jah kthäh. **19** Acunüng, axüisaw he naw, "Baptican
Johana ning ngai ve u; cunsepi, avang naw, 'Elijaha'

ning ngai ve u, avang naw, ‘Akphyüma sahma mat
mat xüng law beki ni’ ti ve u,” tia ami msang. **20**
Acunüng Jesuh naw, “Acuna akyaküng, nangmi naw
mä ua ni nami na ngaih,” a ti. Pita naw, “Nang cun
Mhnama Mesijah ni” a ti. **21** Acunüng, upi acuna
mawng ä ami mtheh vaia a jah ksük. **22** Acunüng
Jesuh naw, “Khyanga capa naw aktäa khuikhanak
khamei khai, angvai he, ktaiyü ngvai he la thum ksing
he naw ma khai he, hnima kya khai, amhmüp kthum
üng tho law be khai,” a ti. **23** Acunüng, ami vana veia,
“Upi na läk law khai ngaiki naw amät ä ngaikyu lü, a
kutlamktung amhmüp tä se kawt lü na läk law se. **24**
“Upi a xünnak küikyanei khai büki naw mkhyüh lü, upi
keia phäha, a xünnak mkhyühki naw küikyanei khai.
25 “Khyang naw khawmdek avan ka na lü, amät la
amät pyeh se, am acunüng xükse, ia ni a ngmangnak
kawm? **26** “Upi, kei la ka ngthu ngkekhyakei naki
cun, khyanga Capa naw, a pa hlüngtainak, amäta
hlüngtainak la khankhawngsä ngcim he am a law be
üng, ngkekhyakei na be khai. **27** “Akcanga ka ning
jah mthehki, hin üng ngdüiki he avang, Pamhnama
khaw am ami hmuh hlana küt üng am thi khai he
awmki he” a ti. **28** Acuna ngthu a pyen kän amhmüp
khyet üng, Pita, Johan la Jakuk jah ngkhahpüi lü,
ktaiyü khaia mcunga kaiki. **29** A ktaiyü k’um üng, a
hmai hnga law lü, a suisak he a ktäa bawk law lü
ngkah lawki. **30** Acunüng, khyang nghngih Jesuh am
ngthuheiki xawi, acun kxawi cun Mosi la Elijaha kyaki
xawi, **31** khankhaw hlüngtai kyäpsawknak suiawi ni lü,
Jerusalema a khuikhanak vaia mawng pyenki xawi.
32 Acunüng, Pita la a püi he ipeiki he let law u lü, a
hlüngtainak la a peia khyang nghngih ngdüiki xawi
ami jah hmuh. **33** Acun xawi naw Jesuh ani ktawih law
hlü tak üng, Pita naw i a pyen ä ksingei lü Jesuh üng,
“Saja aw, hia awm hin daw ve, na hama mat, Mosia
hama mat, Elijaha hama mat samca kthum kami sa
khai,” a ti. **34** Acukba a pyen k’um üng khawngmei
naw jah msungin law se, axüisaw he kyü lawki he.
35 Ngmei üng “Hin hin ka xüa ka Capa ni, a ngthu
ngai u,” tia ngthu ngthang lawki. **36** Acunüng, ngthu a
ngdüm la, Jesuh amät däng ami hmuh. Axüisaw he
cun am khikheh u lü, ami hmuha mawng cun, acuna
pät üng u üng pi am mtheh u. **37** A ngawi üng mcung
üngka naw axüisaw kthum am kyum be u se, khyang
khawjah naw ami na khyum. **38** Acunüng, khyang
hea ksunga khyang mat ngpyang lü, “Saja aw, amät
däng ka canak ka capa teng law, ning hui na veng. **39**
“Khawyai naw man khawi se, ngpyangin sawxat xatki,
a mci mvawn pi kya law khaia pawh lü mdek üng a
kyuk sak khawi, acunkba mkhuimkha lü am ceh hlü
ta. **40** “Acunüng, na xüisaw he üng ami ktäm vaia jah
nghui na ni se, amimi naw pi ani cun am ami ktäm
thei,” a ti. **41** Jesuh naw, “Jumnak am ta lü, üpnak am
awmkia khyang he, nami veia ivei ka awm khai aw?
Ivei ka ning jah msawk vai aw?” ti lü, acuna khyang
üng, “Na ca hia lawpüia,” ti lü a msang. **42** Acunüng,
hnasen a law k'um üng, khawyai naw khawmdek
khana kyuk sak lü, aknaa a pawh. Cunsepi, Jesuh
naw, khawyai kse jüi lü, anghmaw mdaw beki naw
a pa üng a pet. **43** Acunüng, khyang avan naw
Pamhnama hlüngtainak cun aktäa kyühkhyai lawki
he. Ami van naw acunkba, a bilawh he ami kyühkhyai
law üng, Jesuh naw axüisaw he üng, **44** “Ka ning jah
mtheh hlü ä mhnih u; Khyanga Capa, khyang hea
kut üng mansak vai ng'et law ve,” a ti. **45** Cunsepi, a
ngthu pyena suilam cun am ami ksing, ami ksing vaia
mjiha kyaki, ami kthäh vaia pi ami kyüh. **46** Acunüng,
u kyäp säih khai tia amimät he ana ngcuh hü u se, **47**
Jesuh naw ami ngaikyunak jah ksing lü, hnasenca
mat kai lü, a peia taki naw, **48** “Upi hina hnasenca,
ka ngming üng dokhamki cun, kei na dokhamki ni,
acunüng u pi, kei na dokhamki cun, kei na tüi lawki
pi dokhamki ni. Nangmi üng jaw säihki, acun cen
kyäp säih khai,” a ti. **49** Acunüng Johan naw, “Saja
aw, khyang mat naw na ngming am khawyai he jah
ktäm se kami hmuh, keimi üngka am nikia kyase am
a pawh ti vaia kami kpyai,” a ti. **50** Acunüng, Jesuh
naw, “Ä kpyai ti ua, u pi nangmi am ning jah hnengki
cun nami püia kyaki ni,” a ti. **51** Acunüng, khankhawa
a cehnak vai ng'et law se, Jerusalema a ceh vai
lingki. **52** Ngsä he a ma a jah na tüih. Acunüng, ana
dawng u lü, ana ngtün pe khai hea Samarih khaw
mata lutki he. **53** Jerusalema cit khaia a büa phäha
Samarih khyang he naw am a na dokham u. **54**
Acunüng, axüisaw xawi Johan la Jakuk naw acun ani
ksing la, “Bawipa aw, hin he ami ngkhihnak bäih vaia,
khankhawa mei han khü vaia na ngjahlüki aw?” tia
ani kthäh. **55** Acunüng, Jesuh naw ani veia nghlat law
lü, a jah jüih. **56** Acunüng ngnam kcea citki he. **57**
Lam ami ceh k'um üng khyang mat naw, “Na cehnak
avana ka ning läk khai,” ti lü Jesuh a mtheh, **58** Jesuh
naw, “Sauie naw khui ta u lü, kha he naw pi ngbu taki
he, khyanga Capa naw ta a lu a khännak vai la a
xüieinak vai pi am ta ve,” a ti. **59** Acunüng, Jesuh naw
khyang kcea veia, “Na läk lawa,” a ti. Cunsepi ani
naw, “Bawipa aw, cit be lü ka pa va k'ut hüt ma vang,”
a ti. **60** Acunüng Jesuh naw, “Khyangkthi he naw
amimät akthi k'utei u se; nang ta Pamhnama khawa
mawng ngthu va sanga,” a ti. **61** Akce naw pi, “Saja
aw, ka ning läk law khai; cunsepi, ka im üngka he,
ngthukdaw am jah va ngkhyahpüi ma vang,” a ti. **62**
Acunüng, Jesuh naw mtheh lü, “Upi, lai thawn khaia

ngtün lü, a hnu lam tengki cun Pamhnama khaw am
ä nghlawiki ni," a ti.

10 Acunkäna, Jesuh naw akce khyühkip la nghngih
jah mcawn lü, a cehnak vaia mlüh la hmun
avana, a maa, nghngih ci a jah tüih. **2** Acunüng
Jesuh naw, "Cang ah vai khawjah awmki, cunsepi
atki ngcek ve; acunakyase, cang at khai a jah tüih
law vaia, cangmah kthäh u lü ktaiyü ua. **3** "Cit u; he
hea ksunga to hea kba ka ning jah tüiki. **4** "Ngui ip,
kthäheinaka ngja, khawdawke ä nami jah cehei vai,
lama khyang ä nami hnukset vai. **5** "Nami luhnak im
avana, akma säiha, 'Hina im üng dim'yenak pha law
se' nami ti vai. **6** "Acuna im üng dim'yenak ngjahlüki
a awm üng nami pyena dim'yenak acunüng ani üng
awm khai, ngjahlüki am a ve üng nami hnuksetnak
nami lakin be vai. **7** "Acuna im üng awm laih laih u lü,
ami ning jah pet nami eiawk vai; khüiki cun ngkheng
khawiki ni. Im avan üng ä nami kai hü vai. **8** "Nami
luhnaka mlüh avan üng ami ning jah pet nami ei vai,
9 "Ami mlüha am phetki he nami jah m'yai be vai,
ami veia, 'Pamhnama khaw naw ning jah k'et law ve'
nami ti vai. **10** "Mlüh nami luhnaka am ami ning jah
cäinak üng, ami lam üng cit hü u lü, **11** 'Nami mlüh
üngka mvut, kami khawpha üng kawpki pi nami khana
kami khawki; cunsepi Pamhnama khaw naw ning
jah k'et law ve' nami ti vai. **12** "Ka ning jah mthehki,
ngthumkhyanaka mhmüp üng, Pamhnam naw acuna
mlüha kthaka Sodom mlüh m'yenei bawk khai. **13**
"Korazin mlüh aw, na jo se ve! Bethsaida mlüh aw,
na jo se ve! Nangmi üng mdana kba müncankse he
Turah la Sidon mlüha mdan vai sü ta, ajan denga
jihkpyawn sui ni lü, mvut üng ngaw ni lü, ngjut päng
khai sü xawi. **14** "Cunsepi, ngthumkhyanaka mhmüp
üng Pamhnam naw nanga kthaka ta Turah la Sidon
mlüh jah m'yenei hlü bawk ve. **15** "Nang Kapenawm
mlüh, khankhaw däa mhlünmtaia kya lü pi, mulai
mei däa ning khyaka na kya khai" a ti. **(Hadēs g86)** **16**
Jesuh naw, "Upi, nami ngthu ngaiki cun, keia ngthu
ngaikia kyaki; upi nami ngthu ä ngaiki cun keia ngthu
ä ngaikia kyaki ni; upi keia ngthu ä ngaiki cun kei na
tüi lawkia ngthu ä ngaikia kyaki ni," a ti. **17** Acunüng,
khyühkip la nghngihe jekyainak am nghlat law be
u lü, "Bawipa aw, na ngming am khawyai he kami
jah ksäta kba awmki he," ti u se, **18** Jesuh naw,
"Khawyam mkeka kba khankhaw üngka naw kya law
se ka hmuh. **19** "Ngai u, kphyukse he, jawngk'ai hea
khana ngleheinak la, ye he jah nängnaka khyaihnak
ka ning jah peki, i naw am ning jah lembawisak khai.
20 "Cunsepi khawyai he nami ti tia ami awma phäha ä
jekyai ua; khankhawa nami ngming he angyuka phäha
jekyai ua," a ti. **21** Acunüng, Jesuh Ngmüimkhya
Ngcim üng jekyainak am be lü, "Mce la khankhaw
Bawipa, ka Pa aw! khyang ktheme la ngtheingthangki
hea veia hina ngthu mjih lü, ä ngtheingthangki hea
veia na ngdangsaka phäha ning jekyai na veng; ka
Pa aw, acun cun na ngaiha dawki ni. **22** "Ka Pa naw
ahmäi na pe pängki. Capa u ni ti cun Pa dänga thea
u naw am ksing; Pa u ni ti cun Capa la Capa naw
a xüa khyang hea thea u naw am ksing thei u," a
ti. **23** Acunüng, Jesuh axüisaw hea veia nghlat lü,
anghmüa, "Atuh hmuh vai he nami jah hmuki he nami
jo sen ve; **24** "Ka ning jah mthehki, sahma khawjah la,
sangpuxang khawjah naw, nami jah hmuh la nami jah
ngjak he, hmu hlü u lü ngja hlü kyawki he, am hmu
u lü am ngja hlawt u," a ti. **25** Acunüng, thumksing
mat naw Jesuh a mhnüteinak am, "Saja aw, anglät
xünnak ka yahnak vaia i ni ka pawh kawm?" ti se,
(aiōnios g166) **26** Jesuh naw, "Cangcim üng i ng'yu se,
ihawkba na ksingki ni?" a ti. **27** Ani naw, "Bawipa
na Pamhnam cun na mlungmthin avan, na xünnak
avan, na kyannak avan la, na ngaikyunak avan am
na jawngnak vai, acunüng na impeiloceng namäta
kba na jawngnak vai' tia awmki," a ti. **28** Acunüng
Jesuh naw, "Msang thei veki, acunkba va pawha,
na xüng khai ni," a ti. **29** Acunüng, acuna khyang
naw ngnäng khaia bü lü, Jesuh üng, "Acunüng ka
impeiloceng he ta u he ni?" a ti. **30** Jesuh naw msang
lü, "Khyang mat Jerusalem üngka naw Jerikhoa ju cit
khai sü, khyang m'yuk'eie jah sawngei msawk se,
acun he naw a suisak jah suh pe u lü, thi khyo khaia
kpaiki he naw ami ceh tak. **31** "Acunüng, ktaiyü mat,
acuna lam bä üng citki naw, a hmuh la lam kpema
ngpeng lü a ceh tak. **32** "Acukba bäa, Levih khyang
mat pi acuna hmun pha law lü, a hmuh la lam kpema
ngpeng lü citeiki. **33** "Cunsepi, Samarih khyang mat
a kdungnak lama, acuna awmnak pha law hngaki
naw, a hmuh la m'yenei leng leng lü, **34** a veia va
cit lü, a nghma üng situi la capyitui am jah bui lü,
hlawpki naw, amäta sangnghngaksaü üng taih lü,
khin ima cehpüiki naw, a msümcei. **35** "A ngawi üng,
denarih tangka nghngih, khin im ngängki üng pe hüt
lü, 'Ana msümceia, hina thea pi na bäihnak, avan
pi ka nghlat law be üng ning thung be kawng' a ti.
36 "Acuna kthum he üng m'yuk'eie jah sawngeikia
khyanga khana impei locenga kba biloki cun ua ni na
ngaih?" ti se, **37** Thumksing naw, "M'yeneinak taki
cen" a ti. Acunüng Jesuh naw, "Nang pi acunkba va
pawha," a ti. **38** Acunüng, Jesuh la axüisaw he ami
ceh lama ngnam mat üng lut u se, acuia a ngming
Matah naki naw a na khinak. **39** Acuna, nghnumia
hnunpüi Marih naki nghnumica mat awmki. Acuna

nghnumica cun Jesuha khaw kunga ngthu ngai lü
ngawki. 40 Acunüng, Matah cun khüi lü am ngbüneiki,
Jesuha veia law lü, “Bawipa aw, ka na naw ka mät
däng ka khüi khaia ana yawkin hin na dawsaki aw?
Na kpüi law khaia mtheha,” a ti. 41 Acunüng Jesuh
naw, “Matah, Matah, aktäa ngaikyu lü bawngbai veki;
42 “Cunsepi, aktung mat däng awmki. Marih naw
akdaw xüei ve, acun cun u naw pi yuhei hlawt vaia
am kya ve,” ti lü a msang.

11 Mhmüp mat üng Jesuh ktaiyü se, a ktaiyü khap
üng axüisaw mat naw, “Bawipa aw, Johan naw
ktaiyünak axüisaw he üng a jah mtheia kba jah
mtheia,” a ti. 2 Acunüng Jesuh naw, “Nami ktaiyü üng
hinkba ti ua, ‘Kami Pa, Na ngming ngcim leisawngnak
am ve se. Na khaw pha law se. 3 Amhmüp tä kami
ei khyawh buh jah pe. 4 Jah katnaki kami mhlät
khawia kba, nang naw pi kami katnak he jah mhläta.
Hlawhlepnaka am jah cehsak kaw pi,” a ti. 5 Acunüng
Jesuh naw, “Nangmi üng mat naw, mthan nglunga a
püia veia cit lü, ‘Ka püi aw, muk kthum na kpu lawa;
6 Ka khin law ve, mbei vai i am ta veng’ a ti üng; 7 im
k'um üngka naw, ‘Ä na kpyaneia; ksaw khai päng
veng, ka ca he pi ihnak üng ip päng ve u; tho law lü
am ning pe law hlü thei veng’ ti lü, a msang te, 8
Ka ning jah mthehki, a püia akya aphäha, tho law
lü am ava pete, ä khyakei lü a kthähei nua phäha
tho law lü, a ngaih jah pe khai. 9 “Acunakyase, ka
ning jah mthehki, kthäh ua, acunüng nami yah khai;
sui ua, acunüng nami hmu khai; khawk ua, acunüng
ksawh ning jah mhmawn pe khai he. 10 “Upi, kthähki
avan naw yah khawiki, upi suiki naw hmu khawiki, upi
khawki am ksawh mhmawn pe khai he. 11 “Nangmi
üngka pa, a ca naw muk kthäh se, u naw lung pe khai
aw? Nga kthäh se, u naw ngaa nghnün üng kphyu
pe khai aw? 12 “Acunüng aiktui kthäh se, u naw
jawngk’ai pe khai aw? 13 “Nangmi khyang kse he naw
pi nami ca üng akdaw pet vai nami ksing üng, nami Pa
khankhawa ka naw, kthähki avan üng Ngmüimkhya
Ngcim aktäa pe hlü ve,” a ti. 14 Acunüng, Jesuh naw
khawyai am ngthuhei theiki mat a ktäm. Acunüng
khawyai a kco law la ä ngthuhei theikia khyang cun
ngthuhei law be thei se khyang he aktäa cäicah lawki
he. 15 Khyang avang he naw, “Khawyai mkhawng
Beelzebula johit am ni khawyai he a jah ktäm,” ami
ti. 16 Avang naw ami mhnüteinaka, khan üngka ti
ksingnak vai müncankse kthähki he. 17 Acunüng,
Jesuh naw ami ngaihkyunak jah ksing lü, “Ia pung pi
amimät ngcawhki he cun pyeh khawiki he ni; khuiim
mat üngka he pi amimät ngcawhki he cun khyük
khawiki he ni. 18 “Khawyama khaw pi amimät ami
ngtuk üng ihawkba a khaw khäng khai ni? Beelzebula
a peta johit am khawyai he jah ksätki nami tiki ni.
19 “Acukba ka jah ksätkia akya üng, ihawkba nami
hnukläk he naw khawyai jah ksätkie ni? Nami mäta
hnukläk he naw nami hleinak mdan ve u. 20 “Cunsepi,
kei naw Pamhnama johit am khawyai he jah ktäm
khawikia ka kya üng, Pamhnama khaw nami veia pha
law pängki. 21 “Khyang kyan naw likcim kpawmei
lü a im a ngänga küt üng, a khawhthem mä lü awm
khawiki; 22 “Cunsepi amäta kyan bawki naw tu law
lü, a näng law üng, a üpnaka likcim he jah yut lü, a
khawhthem lo lü, jah yet hü khai. 23 “Acunakyase,
upi ka hlawnga am awmki cun, ka yea kyaki; upi am
na mkhämpüiki cun kthehkia kyaki. 24 “Acunüng,
khawyai khyanga k'um üngka naw a luh law üng, a
xüieinak vai sui hü lü, tuia am a awmnak hnünea
ngvak hü khawiki; acunüng, xüieinak vai am hmu lü,
‘Ka luh lawnaka ima nghlat be vang’ ti lü, 25 ava pha
be üng ana phekphaih u lü a na dawkya sak u se a
hmuh. 26 “Acun la va cit be lü, amäta pi se bawki
khawyai kce khyüh jah lawpüi se, acunüng lut u lü
awmki he, acuna khyanga awm law vai cun akma a na
awm khawia pi ksehlen bawki,” a ti. 27 Acukba ngthu
ana pyen k'um üng, khyang hea ksunga nghnumi mat
ngpyang law lü, a veia, “Ning pawi nakia pum la ning
tukia cih ta a jo sen ve,” a ti. 28 Acunüng Jesuh naw,
“Acuna kthaka ta, Pamhnama ngthu ngai lü acuna
kba awmki he, ami jo sen bawk ve,” a ti. 29 Acunüng,
khyang he a veia ami ngbum law üng, Jesuh naw,
“Atuh ngsawn he hin se ve u; müncankse suiki he,
cunsepi, Jonaha müncankse dänga thea msingnak ä
jah pet vai. 30 “Jonah Ninevih khyang hea msingnaka
a kyaa kba, khyanga Capa pi atuh khyang hea
hama msingnaka kya khai. 31 “Sheba sangpuxangnu,
Solamona themnak ngaiei khaia athuknak üngka naw
lawkia kyase, ngthumkhyanaka mhmüp üng, atuh
ngsawn hea veia tho law ha lü jah mkat law khai.
Ngai u Solamona kthaka kyäp bawki hia awm ve.
32 “Ninevih khyang he, Jonaha ngthu pyena phäha
ngjutki hea kyase, ngthumkhyanaka mhmüp üng,
atuh ngsawn hea veia ngdüi law hnga u lü, jah mkat
law khai he; ngai u, Jonaha kthaka kyäp bawki hia
awm ve. 33 “U naw meiim mdäi lü am thup khawi
u, cäa k'umapi am thup khawi u, lutki he naw ami
hmuh vaia angdangnak üng ni ami tak khawi. 34
“Pumsa meiim cun mika kyaki. Acunakyase na mik
avai üng na pumsa avan vai bäihki. Cunsepi, na mik a
pyeh üng na pumsa avan nghmüpki. 35 “Acunakyase,
akvai nami k'uma awmki, am a nghmüp vaia cäi na
u. 36 “Acunüng na pumsa ä nghmüp lü avan a vai
üng, meiim naw aktäa a kcäiha kba, na pumsa vai

bäih khai," a ti. 37 Jesuh ana ngthuhei k'um üng
Pharise mat naw buh ei khaia khü se cit lü buh eiki.
38 Acunüng a kut am mthih lü buh ei se a hmuh
üng, Pharise aktäa cäiki. 39 Acunüng Bawipa naw,
"Nangmi Pharise he khawt la kbe akpung lama nami
mthi khawiki; cunsepi nami mlungmthin k'uma setnak
la katnak am nami beki. 40 "Khyang k'ang he aw!
Akpung pi pyang lü ak'um pi pyangki cun Pamhnam
am niki aw? 41 "Acunakyase, nami khawt la nami kbe
üng awmki m'yenkseki he üng jah pe ua. Acunüng,
ahmäi nami hama ngcim hei law khai ni. 42 "Nangmi
Pharise he, nami jo se ve! Kcingyüt paibänge la
khuhlip kce he pi xa üng mat pet vaia nami khüiki.
Cunsepi, hmankanak la Pamhnam jawng'engnak am
nami cäi naki. Ahin he va jah pawh ma u lü akce
he pi nami jah pawh vai sü. 43 "Nangmi Pharise he
nami jo se ve, Sinakoka ngawhnak akdaw säih la
jawihtuknaka nghnukset kyu nami jawng naki. 44
"Nami jo se ve, ng'uhnün tia ä ngsing se, khyang he
naw ä ksing u lü, a khana ami ceh hünak am nami
tängki," a ti. 45 Acunüng, thum ksingki mat naw, "Saja
aw, hina ngthu na pyen hin keimi pi na jah ksenaki ni"
ti lü a msang. 46 Acunüng Jesuh naw, "Thumksing he
aw, nangmi pi nami jo se ve! Phüi kse khyanga khana
nami mtaihki, namimät naw nami kutmdawng am pi
am nami hnet hlüki. 47 "Nami jo se ve! nami pupa
he naw ami hnim, sahma hea mkhya im nami saki.
48 "Acunakyase, nami pupa hea ami bilawh cun jah
ksingpüi u lü, nami jah ngaisimpüiki ni; amimi naw
hnim u se, nangmi naw ami mkhya ime nami jah saki.
49 "Acunakyase, Pamhnama ksingnak naw pi pyen lü,
'Sahma he la ngsä he jah tüih pe ni se, avang jah
mkhuimkha u lü, jah hnim khai he,' 50 acunakyase,
khawmdeka ngtüi üng tün lü, ngsawikia sahma hea
thisen, 51 Abela thisen üngka naw tün lü, Temple la
kphyawnkunga nglaka ami hnim Zakhariha thisen naw
hina ngsawn hea phu jah kthäh be khai. Ä, akcanga
ka ning jah mthehki, acun naw hina ngsawn hea
phu jah kthäh be khai. 52 "Thumksing he, ksingnaka
imksawh mhmawnak tawh nami thupkia kyase nami
jo se ve. Namimät pi am lut u lü lut hlüki he pi nami
jah mkhyawhki," a ti. 53 Jesuh naw acuna hmün a
cehtak üng thumksing he la Pharise he naw ami
mkateinak vaia, 54 a pyen law msawk ami man hlüa
phäha, ngäng u lü ang'enga ahmäi hmäi ami kthäh.

12 Khyang kdäm he ngleh kyu u lü, ami ngbum
law üng, Jesuh naw, axüisaw he üng, "Pharise
hea nghen cäei na ua. 2 "Ä ngdang khaia thup avan
ngdang lü, ä ngsing khaia mjih avan ngphyeh khai. 3
"Acunakyase, nghmüp üng nami pyen avan avainaka
ngjaka kya khai; asithawta nami pyen avan im khana
sang khai he. 4 "Ka püi he aw, ning jah mtheh veng,
'Pumsa hnim lü, acun käna akce i am pawh theiki he
ä jah kyüh ua. 5 "Cunsepi, nami kyüh vai ta; Aning
jah hnim päng üng, mulai mei üng ning jah tawn thei
khai Mhnam kyüh ua. Ka ning jah mthehki ani cen
kyüh ua. **(Geenna g1067)** 6 "Khaca mhma peni tangka
nghngiha am jawi khawiki he aw? Acuna khaca matca
pi Pamhnam naw am mhnih khawi naw. 7 "Nami
lusam pi täh bäiha kyaki. Khaca khawjaha pi nami
küi bawki ni, am kyü ua. 8 "Acunüng ka ning jah
mtheki, khyang hea maa na yungki cun, Pamhnama
khankhawngsä hea maa, khyanga Capa naw yung
hnga khai. 9 "Cunsepi, khyang hea ma na maki cun,
Pamhnama Capa naw Mhnama khankhawngsä hea
hmaia ma khai. 10 "Acunüng, khyanga Capa pyetseki
avan cun, ami pyetsenak mhläta kya khai; cunsepi,
Ngmüimkhya Ngcim pyetseki cun, mhläta am kya.
11 "Acunüng Sinakok he, bawi he la khaw uki hea
veia ami ning jah cehpüi üng 'ikba ka jah msang
khai, i ka pyen khai,' tia ä nami cäi vai, 12 acuna
kcün üng nami pyen vai cun Ngmüimkhya Ngcim
naw ning jah mthehei law khai," a ti. 13 Acunüng,
khyang hea ksunga mat naw Jesuh üng, "Saja aw,
ka hnunpüi he naw khawh ami na ngpaipüi vaia jah
mtheha," a ti. 14 Acunüng Jesuh naw, "Nghngicim
nangmia khana u naw ngthumkhya khai la khawh
yet khaia ana mcawn ni?" a ti. 15 Acunüng ami veia,
"Cäiei u lü, mnaiheinak avan üng ngxungei kyu u;
ihlawka bawimang u lü pi bawimangnak üng nami
xünak am ve," a ti. 16 Acunüng, Jesuh naw ami veia
msuimcäpnak pyen lü, "Bawimangki mat, a khaw
daw se, eiawk da na leng lengki naw, 17 ngaikyu
lü, 'Hawkba ni ka ti kawm? Eiawk taknak vai am
ta veng' a ti. 18 Acunüng, 'Hikba pawh vang; ka
khei he jah phye lü, angbaü bawka sa lü, acunüng
eiawk he la, ka khawhthem he ka jah ta khai. 19
Acunüng ka ngmüimkhya üng, 'Ka ngmüimkhya aw,
khawkum khawvei khäk khai khawhthem na taki ni;
xüiei lü, ei lü aw lü, hlimtui lü awma, ka ti khai,' tia
ngai kyuki. 20 "Cunsepi, Pamhnam naw, 'Khyang
k'ang aw, tuhngawi mthan na ngmüimkhya khyük
khaia kyaki; acunakyase, na mcuneia khawhthem u
naw ka na khai aw?' a ti. 21 "Amäta hama khawhthem
mcun lü, Pamhnam üng am bawimangki he cun,
acuna mäih lawki ni," a ti. 22 Acunüng, Jesuh naw
axüisaw he üng, "Acunakyase, ka ning jah mtheki, 'I
ka ei khai?' tia, nami xünnak vai ja, 'I ka suisa khai?'
tia, nami pumsa phäha nami mlung ä bawngbai sak
ua. 23 "Eia kthaka ta xünnak kyäp bawki ni, suisaka
kthaka ta pumsa kyäp bawki ni. 24 "Vangak he jah

ngai u, cang am saw u, am at u, mcunnak am ta u, khei am ta u; cunsepi, Pamhnam naw jah mcahki, nangmi cun kha hea kthaka ta nami küi bawki ni. **25** “Nangmi üng u naw a mlung bawngkhasak lü a xünnak msaüei thei khai ni? **26** “Ahinca he pi am jah pawh thei u lü, ivaia akcea phäha nami mlung nami bawngkha saki ni? **27** “Lili kheipai he cen jah teng ua; khut am pawh u, nghmüi pi am bi u; cunsepi ka ning jah mthehki, Solamon pi a hlüngtainak avan am ngcüngceiei se, hina lili kheipai matca pi am tängeipüi khai ni. **28** “Acunakyase, atuh xüng se, angawia mei üng tawnena khuhlip pi Pamhnam naw a thuihawi sak üng, nangmi cun acuna kthaka pi am ning jah thüihawi sak bawk khai aw. Ihlawka nami jumnak ngceki ni! **29** “Acunakyase, nami ei vai la nami awk vai ä sui ua; ä cäicing ua. **30** “Am jumeiki he naw acuna ngkhaw avan cun sui khawiki he ni; acun nami hlüki ti nami Pa naw ksingki ni. **31** “Akcüka Pamhnama khaw sui u, acun käna acun he avan ning jah pe khai. **32** “Ka hnukläk toca he aw, ä kyü ua; nami Pa naw khaw aning jah pet vai ngjahlüki ni. **33** “Nami ka avan jah jawitu u lü, m'yenkseki he üng jah pe ua; nami mäta suiawi la nami khawhthem ä sui u lü m’yuk’ei naw am a m’yuk thei kca naw pi am a kpyeh thei khankhaw bawimangnak sui ua. **34** “Isetiakyaküng, nami khawhthema awmka nami mlung awm theikia kyaki. **35** “Ahmäi apha law üngka vaia ngsuingsa u lü, a na ngcüngcei u lü, nami meiim mdäiei u; **36** “M'ya he naw ami mahpa cambumnak pawi üngka naw law be lü ksaw a khawk law üng ksawh mhmawn ngxit khaia ami na k’äiha kba a na ve ua. **37** “Ami mahpa a law be üng, a na ngäng u se a jah hmuh lawa m'ya he cun ihlawka jekyai khai he ni; akcanga ka ning jah mthehki, a mahpa cun a khyü vawpei lü, buh ei khai hea jah ngawhsak lü, amät naw jah ngäng law khai. **38** “Mthan lunga pi kyase, acun käna pi kyase, ami mahpa naw law lü, acunkba a jah hmuh lawa m'ya he ta, ami jo sen ve. **39** “Cunsepi, hin hin ksing ua, m'yük'eia law vai imah naw a ksing vai sü ta, a im am a phyet vaia ngäng khai sü. **40** “Acunakyase, nangmi pi ana ngtünei u lü awm u, am nami simeia kcün üng khyanga Capa law khai,” a ti. **41** Acunüng Pita naw, “Bawipa aw, hina msuimcäpnak hin, keimi däng üng aw na jah mtheh? Akce hea hama pi kyaki aw? ti se, **42** Bawipa naw, “Khawhthem mceiki, üpnak cang, ngsüm kcangki, a mahpa naw akha law üng ami ei vai pawh khaia, mkhawnga a mcawn vai ta, u ni? **43** “A mahpa naw, a law be üng, acunkba ana pawh se a hmuh lawa m'ya ta ihlawka jekyai khai ni. **44** “Akcanga ka ning jah mthehki, ani üng a tak avana khana mkhawnga mcawn law khai. **45** “Cunsepi, acuna m'ya naw a mlung k'uma, ‘Ka mahpa am law be ng’xit khai’ ti lü, m'yanu, m'yapa he jah na kpai lü, a na ei aw ktat lü, a na awm k'um üng, **46** am a na sümei, am a na ksingeia mhmüp üng a mahpa law be lü, acuna m'ya cun amcäm cäma khyüng lü pyen ä ngjakia hlawnga atänga jah ta hmaih khai. **47** “M'ya, a mahpa a ngaih ksing mah mah lü, a mahpaa ngaiha pi am a na pawhmsahki cun, khawveia kpai khai he. **48** “Cunsepi, a mahpaa ngaih am bilo lü kpaihnak vaia iyaw bilo msawkia m'ya cun ajaw dänga kpai khai he. Upi, akdäm ami peta veia akdäm kthäh be khai he; Upi, akdäm bawk ami peta veia akdäm bawk kthäh be khai he. **49** “Khawmdek khana mei däi sak khaia ka lawki, atuh pi acutei vai ngja hlü veng! **50** “Cunsepi, baptican mat ka khan vai awm ve, acuna baptican am ka khan hlan üng ka mlung aktäa khuikha ve! **51** “Khawmdek khana ng'yäpnak lawpüi khaia ka lawkia nami ngaiki aw? Acukba vaia am law nawng. Ngpainak lawpüi khaia ni ka law ve. **52** “Atuh käna, im mat üng mhma ngpai khai he, kthum naw nghngih hneng law khai, nghngih naw kthum hneng law khai. **53** “Pae naw capa he jah hneng law u se, capa he naw pa he jah hneng law khai he; ami nu he naw ami canu he jah hneng law u se, ami canu he naw ami nu he jah hneng law khai he; ami ni he naw ami pai he jah hneng law u se, ami pai he naw ami ni he jah hneng law khai he,” a ti. **54** Acunüng Jesuh naw, khyang hea veia, “Khawnghngi kyak lama khawngmei ngjing se nami hmuh üng, ‘khaw a hlü ve’ ti u lü, nami tia kba kya law khawiki. **55** “Acunüng, cum khawkhi nami ksing üng, ‘khaw ngling hlü ve’ ti u lü, nami tia kba kya law khawiki. **56** “Nangmi Hypocrit he naw, khawmdek la khankhawa ngtünawngnak pi nami ksingki naw, ise atuha kcün hin am nami ksing theiki ni? **57** “Ise angtäia pawh vaia cun namimät naw pi am nami mtaiei theiki ni? **58** “Acunüng, ning hnengki am ngthumkhyakia veia nani ceh hmai üng, nani ceh lama nani ng’yäpnak vai na sui vai; am acunüng ta ngthumkhyakia veia ning cehpüi se, ngthumkhyaki naw khyang manki am ning man sak se, khyang manki naw thawngim üng ning khyüm khai ni. **59** “Ka pyenki, pet vaia ngui am na peta küt üng thawngim üngka naw am na lät khai ni,” a ti.

13 Acunüng, Kalile khaw khyang he ngkengnak ami pawh k'um üng Pilat naw a jah hnima mawng Jesuh üng ami mtheh. **2** Acunüng Jesuh naw, “Acuna Kalile khyang he, acunkba ami khuikha phäha, akce Kalile khyang hea kthaka mkhyekat bawki hea nami ngaiki aw? **3** “Akcanga ka ning jah

mthehki, acunkba am kya; nangmi pi am nami ngjut
üng acunkba nami thi hnga khai. 4 “Am acunüng
khyang xaleikhyet Silawng im ksaü naw jah kyuk
si se thiki he cen, Jerusalema awmki hea kthaka
mkhyekat pawki hea nami ngaiki aw? 5 “Akcanga
ka ning jah mthehki, acunkba am kya; nangmi pi
am nami ngjut üng acunkba nami thi hnga khai” a
ti. 6 Acunüng, Jesuh naw msuimcäpnak pyen lü,
“Khyang mat naw capyit a ngvawng k'uma a ngling
mat awmki, law lü a ktheih a sui law üng a ngtheih
mat hman pi am a hmuh. 7 “Acunüng, ngvawng kbi
üng, Tenga, law lü a ktheih ka sui lawnak khawkum
kthum law pängki, a ktheih matca pi am hmu veng.
Khyua! ivai amdanga khawmdek kyawh lü awmki
ni?” a ti. 8 “Acunüng, ngvawng kbi naw, ‘Ka mahpa
aw, tuhmü kum ahikba awm tang se, a phung co
lü, sea ek am mcah kawng; 9 ‘Seng kum a ngthei
üng aktäa daw lü, am a ngtei üng khyu kaw pi” a ti.
10 Acunüng, Jesuh naw Sinakoka k’uma Sabbath
mhmüp üng a jah mthei. 11 Acunüng kum xaleikhyet
ngmüimkhya kse naw awm na se khuikha lü ngkunki,
amät angdünga am ngdüiei thei süm sümki nghnumi
mat awmki. 12 Acunüng, Jesuh naw a hmuh la khü
lü, “Nghnumi aw, am na yainak üngka naw lät veki” ti
lü, 13 a khana a kut taih se, acun la angxita ngdüng
law lü, Pamhnam mküimtoki. 14 Acunüng, Jesuh naw
Sabbath mhmüp üng khyang a mdaw bea phäha
Sinakok ngvai a mlung so lawki naw, khyang he jah
mtheh lü, “nghngicim khüihnak vai mhmüp khyuk
awmki, acunüng law u lü ngmangei law kyusak ua,
Sabbath mhmüp üng ä law ua” a ti. 15 Acunüng,
Bawipa naw msang lü, “Nangmi Hypocrit he, Sabbath
mhmüp üng nami se, nami sanghngaksaü sut u lü,
tui aw khaia am nami cehpüi khawikia kya aih se?
16 “Hina nghnumi hin Abrahama canua kyaki, teng
u, khawyam naw kum xaleikhyet a manei Sabbath
mhmüp üng ä lät sak vai aw?” a ti. 17 Acunüng,
acunkba pyen se hnengkie ami van ami hmai seki;
acunüng, khyang he ami van Jesuh naw hlüngtai
kyäpsawknak a pawha phäha jekyaiki he. 18 Acunüng
Jesuh naw, “Pamhnama khaw cun i mäih ni a law? I
am ni ka msümcäp kawm? 19 Anca ui mat, khyang
naw lo lü a ngvawng k'uma a phu am tängki ni; acun
cun cawt law lü, thinga kya law se, kha he naw
angban üng ami ngbu ami pawhnak am tängki ni” a
ti. 20 Acunüng Jesuh naw, “Pamhnama khaw cun i
am ni ka msuimcäp kawm?” ti be lü, 21 “Pamhnama
khaw cun, nghnumi naw nghngen lo lü, khai tawng
kthum üng thun se, khai avan thawh sakia nghngnen
am tängki ni,” a ti. 22 Acunüng, Jesuh cun mlüh he la
ngnam he üng jah hei mthei vü lü, Jerusalem khawa
citki. 23 Acunüng, khyang mat naw Jesuh üng, “Saja
aw, akjaw däng japaw küikyana ami kya kawm?” ti
se, Jesuh naw, 24 “Mkawt ngcek üng nami luh vaia
ktha na ua; ka ning jah mthehki, khyang khawjah lut
khaia ngtün u sepi, am lut thei khai he. 25 “Imah tho
law lü, ksaw a khai käna nangmi kpunga ngdüiki he
naw, ‘Bawipa aw, ksawh jah mhmawna’ tia ksawh
nami khawk law üng, ani naw, ‘nangmi hawia ka
he, am ning jah ksing khawi nawng? ti lü ning jah
msang khai. 26 Acunüng nangmi naw, ‘Mi ei aw hmaih
khawiki, kami khawloa pi na jah mthei hü khawiki
ni’ nami ti law khai. 27 “Acunüng ani naw, ‘Ka ning
jah mthehki, nangmi hawia ka he am ning jah ksing
khawi nawng, nangmi khyang kse he, ka vei üngka
naw cit ua’ ti law khai. 28 “Abraham, Isak, Jakop
la sahma he avan Pamhnama khaw k’uma awm u
se jah hmu u lü, nangmi ngpunga ning jah ktäm ti,
nami ksing law üng, acunüng, nami mnicui ha kyet u
lü nami kyap khai. 29 “Acunüng, nghngilaw lam la
nghngikyak lam, acum la asip üngka naw khyang he
law u lü, Pamhnama khaw buhpawhnaka ngaw law
khai he. 30 “Acunüng, atuh hnuki he ma law u lü, atuh
maki he hnu law khai he” a ti. 31 Acunüng Pharise
he avang a veia law u lü, “Herod naw aning hnim
vai ngaih ve, hina hmün üngka naw ktawih lü akcea
cita” ami ti. 32 Acunüng Jesuh naw, Acuna saui üng
hina ngthu va mtheh ua, ‘Tuhngawi la khawngawi,
khawyai he ka jah ktäm khai, am phetki he pi jah
mdaw be lü, amhmüp thum üng ka khut ka kpäng
khai. 33 Acunsepi tuhngawi, khawngawi la a ngawi
üng pi ka cit laih laih khaia kyaki. Jerusalema thea ta
pung kcea sahma hnim vaia am kya naw, a ti. 34
“Aw Jerusalem, Jerusalem! sahma he jah hnimki, na
veia Pamhnam naw a jah tüih law lung am jah vawiki,
ainu naw a ca he a ngphya k’uma a jah awpa kba,
na khyang, ivei ni ka jah awp hlü te nang naw am
na ngjak hlü veki. 35 “Nami Temple yawka kya khai.
Ka ning jah mthehki, ‘Bawipa ngming üng lawki hin
Pamhnam naw dawnak pe se’ am nami tia küt üng
am nami na hmu be ti khai” a ti.

14 Sabbath mhmüp üng Pharise mata ima buh
ei khaia cit se, ami mcih. 2 Acunüng, a ma a
kutkhaw ngphyüngki Jesuha veia law se, 3 Jesuh naw
thumksing he la Pharise he jah kthäh lü, “Sabbath
mhmüp üng m’yai be vai ngkawiki aw?” a ti. 4
Acunüng am ngthuhei u lü awm u se, Jesuh naw,
am phetki cun khü lü, m’yai beki naw, a tüih be. 5
Acunüng Jesuh naw, “Nangmi üng u naw, a ca pi
kyase, a sea pi kyase, sabbath mhmüp üng khui
uk'uma kya se angxita am lo be khai aw?” ti lü a jah

msang. 6 Acunüng, acuna ngthu cun am msang thei
u lü awmki he. 7 Acunüng, khin he naw ngawhnak
akdaw ami xüei khawi jah hmu lü, msuimcäpnak jah
mthehki naw, 8 “Khyang naw cambumnaka aning
khüei üng, akyäpnak säiha ä na ngawh vai, nanga
kthaka kyäp bawki khina se, 9 “Acunüng, ning khüeiki
naw, na veia law lü, ‘Hina khyang am ngawhnak
mkena’ ti se, acunüng, ngkekhyakeinak am ahnemnak
säiha na ngpyawt khai. 10 “Ami ning khuei üng am
adawnak säiha na ngawh vai, acunüng, ning khüeiki
naw na veia law lü, ‘Ka püi aw, akyäpnak bawka
va ngawa’ ning ti na se, acunüng, na buheipüi hea
hmuha mhlünmtaia na kya khai. 11 Aktäa hlüng khaia
ngai kyuki avan hnem lü, hnem khaia ngai kyuki
avan mhlünmtaia kya khai,” a ti. 12 Acunüng, Jesuh
naw amät Khüeiki üng pi, “Nang naw mhmüp eia pi
kyase, müeia pi kyase pawh lü, khyang na khüei üng,
na püi he, na bena he, na paca he, bawimangkia
na impei locenge ä na jah khuei vai; amimi naw pi
ning khüei be u se, ngkhengnak na yah msawk khai
ni. 13 “Acunakyase, buh na pawh üng, m'yenkseki
he, am kümkawiki he, akxoe, amikmüe na jah khüei
vai. 14 “Acukba na jah khüei üng na jo sen khai.
Isetiakyaküng, acun he naw ä ning thung be theiki
hea kyase, khyang kdawe ami thawh law bea mhmüp
üng Pamhnam naw ning pe be khai,” a ti. 15 Acunüng,
a buh eipüi mat naw acuna ngthu cun ngja lü, a veia,
“Pamhnama khawa buh ei khai he ta ami jo sen ve,”
a ti. 16 Acunüng, Jesuh naw mtheh lü, “Khyang mat
naw, müei akyäpa pawh lü, khyang khawjah a jah
khüei. 17 “Buh ei kcün üng a jah khüeia khyang he
cun, ‘law u, ahmäi ngpäng ve’ ti lü a m'ya a tüih.
18 “Acunüng, ami van naw atänga lätnak sui u lü,
akma säih naw a veia, ‘Khaw kheih ni se, teng khaia
cit hlü veng na bä ni na mhläta’ a ti. 19 “Acunüng,
akce mat naw, ‘Se sui xa kheih ni se, adaw aset ka
teng khaia cit hlü veng na bä ni na mhläta’ a ti. 20
“Acunüng akce be tü naw, ‘Khyumah ni se am law hlü
thei veng’ a ti. 21 “Acunüng m'ya naw, a mahpaa veia
acuna ngthu cun va mtheh se, a mlung thüi lü a m'ya
üng, ‘angxita ktawiha, mlüh ksung, lam avana cit lü,
pyenksekie, am kümkawiki he, akxoe la, amikmüe
la a khaw kse he jah lawpüia,’ a ti. 22 “Acunüng a
m'ya naw, ‘Saja aw, na na mtheha kba ka pawh päng
teki khuiim ngsawng lü, kpawihei laih laih ve’ a ti.
23 “Acunüng, a bawipa naw, a m'ya üng, ‘angxita
ktawiha, khaw kpung, lamnu, lamkse avana cit lü, ka
ima benak vaia, jah va ling na. 24 “Ka ning mthehki,
ka jah khüeia khyang he mat naw pi ka buh pawh am
ei khai he a ti’ ti lü,” a jah mtheh. 25 Acunüng, khyang
khawjah naw a veia läk u se, ami veia nghlat lü, 26
“Upi, ka veia lawki naw a nu la a paa pi kyase, a
khyuca hea pi kyase, a hnunpüi kphyaibee la, amäta
pi kyase a jawngnaka kthaka kei am ana jawngnak
üng, ka xüisawa am kya thei khai. 27 “Upi, amäta
kutlamktung kawt lü am na läk lawki cun ka xüisawa
am kya thei khai. 28 “Nangmi üngka mat naw, imnu
sa khaia ngtünki naw, a saknak vai ngui ‘khäk khai
aw, am khäk khai aw’ ti akcüka ngaw lü am ngaikyu
khai aw. 29 “Acukba am akya üngta ktungthing jah
nglin päng lü am na kpäng hmuki he naw ning yaihei
khai he ni. 30 ‘Hina khyang naw, imnu ngtün na lü
am mkhüt ve’ tia ni kse na khai he. 31 “Acunüng,
sangpuxang u naw sangpuhxang akce tu khaia a bü
üng akcüka ngaw lü, khyang tawng nghngih am amät
tu khaia lawki cun, khyang tawng at am mkhüt vai la
am mkhüt vai ä ngai kyu khai aw? 32 “Am acunüng,
sangpuxang kce am a pha law hlan üng, ng’yäpnaka
ngthu kthäh khaia ngsä tüi khai. 33 “Acukba bäa,
nangmi üngka upi, a tak naküt am ceh taki cun ka
xüisawa am kya thei. 34 Mci hin dawki ni, cunsepi a
paih käna i am mtui be thei vai aw? 35 “Mdeka hama
am daw ngsawnglinaka hama pi am daw, amdanga
tawn khawiki he. Upi a ngjaknak vaia a nghnga awmki
naw ngja se” a ti.

15 Mhmüp mat üng ngcawnklawk he la khyangka
he ngthu ngai khai hea Jesuha veia lawki he. 2
Acunüng, Pharise he la thum ksing he naw, “Hin naw
khyangka he jah ngkhawtpüi lü, ami veia buh ei hnga
ve” tia, ami mkatei. 3 Acunüng, Jesuh naw ami veia
hina msuimcäpnak a pyen, 4 “Nangmi üngka mat to a
phya taki naw, mat a khyüh üng, msaihmua kawkip
la kaw jah yawk hüt lü, khyüki am a hmuh bea küt
üng am sui lü ve khai aw? 5 “Acunüng, a hmuh be
üng jekyainak am a kphyengmcunga khana taihki
naw, 6 ima a pha be la a püi he la, a impei locenge
jah khü lü, ami veia, ‘Ka to khyüki hmu be veng
na jekyai lawpüi ua’ am ti khai aw? 7 “Ka ning jah
mthehki, acunkba bäa, ami ngjut vai am hlükia khyang
ngsungpyun kawkip la kawa kthaka khyangka mat
ngjutkia khana khankhawa jekyainak ve bawk khai. 8
“Acunüng nghnumi mat naw nguikcang xa a tak, mat
a mkhyüh üng, mei mdäiki naw, im phek lü, im avan
üng am a hmuh bea küt üng am sui be lü ve khai
aw? 9 “Acunüng, a hmuh be üng a püi he la a impei
locenge jah khü lü, ‘Ka nguikcang khyüki hmu be
veng, na jekyai lawpüi ua’ am ti khai aw? 10 “Ka ning
jah mthehki, acunkba bäa, khyangka mat, a katnaka
phäha ngjutkia khana Pamhnama khankhawngsä he
jekyai bawk khai he ni” a ti. 11 Jesuh naw jah mtheh
be lü, “Khyang mat naw cangpyang nghngih a canak,

12 Anghmaw bawk naw a pa üng, ‘Ka pa aw, khawh
ka bi vai na pea’ a ti. Acunüng ani pa naw khawh
a jah kpai. 13 “Acunüng, sängsäng se anghmaw
bawk cun, a khawh he jah jawi lü, a thuknaka khawa
citki naw, acuia hlimtuinak üng ngui a va kpäkcaih
bäih. 14 “Acunüng, a khawhthem a kpäkcaih bäih
käna, acuna khaw üng aktäa khawjaw law se, a ei
vai aktäa ng’yeng lawki. 15 “Acunüng, acuna khaw
üngka, khyang mat va ngdawn si se, acun naw vawk
mcah khaia a loa a tüih. 16 “Acunüng, vawk ei pi ei
hlü leng leng khaia, a ei aktäa ngaihki. U naw i pi am
pe u. 17 “Acunüng, a ngsingei law kyu la, ‘Ka pa ima
nghlawhkie naw pi am ami ei bäih vaia buh awmei
khai se, kei hia ei cawi lü, thi law hlü veng, 18 “Tho lü,
ka pa veia ka cit khai, a veia, ka pa aw, khankhawa
Pamhnam la, nanga khana katnak pawh veng, 19 na
capa vaia am ngkawi ti veng, na veia nghlawhki mata
kba na ngaia, ka ti khai,’ a ti. 20 “Acunüng, tho law lü
a pa veia citki. Acunüng athuknaka lama awm se, a
pa naw a hmuh üng, aktäa m'yenei leng lengki naw,
dawng si lü a nghngü üng kawi lü, aktäa a mhnam.
21 “Acunüng, a capa naw, ‘Ka pa aw, khankhawa
Pamhnam la na khana katnak pawh veng, na capa
vaia am ka ngkawiki ni’ a ti. 22 “Cunsepi, a pa naw
a m'ya he üng, ‘Jihnu akdaw säih lawpüi ngxit u lü,
ngvuihsak ua, a kut üng kutcüp nak sak u lü, a khaw
pha üng khawdawke jah ngcumsak ua, 23 “Semce
akthaü kcang lawpüi u lü hnim u, hlimtuikia mi ei aw
vai u, 24 “Hina ka capa thiki xüng law beki, khyüki
hmuh be ni’ a ti. Acunüng eiaw lawki he. 25 “Acunüng,
a capa angvai bawk cun loa awmki, ima a pha law hlü
be üng ami kcingbe la ami nglam ngja lü, 26 “M'ya
mat khüki naw, ‘Ia ngkhaw he ni?’ ti lü a kthäh. 27
“Acunüng, m'ya naw, ‘Na na, law be se phyawng
yaikia a hmuh bea phäha, na pa naw semce akthaü
kcang hnimki ni’ a ti. 28 “Acunüng, angvai ngai cun a
mlung thüi lü im k’uma am lut hlü se a pa naw lut
law lü a nghuinak. 29 “Cunsepi, ani naw, a pa üng,
‘Ngaia, kum hi vei tamna kba ning khüih lü, na ngthu
am ka ngaihnak am ve, ka püi he am hlimtuinak
ka pawheinak vaia, meca, mat hman pi am na na
pe khawiki, 30 cunsepi, hina na capa, nghnumi kse
hea veia, na khawhthem mdi hü bäihki, law be se, a
hama semce akthaü na hnim peki’ ti lü a msang. 31
“Acunüng, a pa naw, ‘Ka capa aw, ka veia khawvei
na awmki ni, ka tak avan cun na ka ni. 32 “Na na,
thiki xüng law beki, khyüki hmuh be ni, acunakyase,
hlimtuinak la jekyainak am mi ve hlü ye se’ a ti,” ti lü
a pyen.

16 Jesuh naw axüisaw hea veia hina ngthu a pyen
be tü, “Khyang bawimangki mat naw, a khawh
mceiki mat a tak. Acuna khawh mceiki naw a mahpaa
khawh kpäkcaihsak ve tia mawng a mahpa üng mtheh
law u se, 2 acunüng, a mahpa naw, ‘a khawh mceikia
m'ya cun khü lü, na mawng ka ngjak hin ia suilam
ni? Khawhtheme khana na bilawh na mtheh lawa.
Atuh üng tün lü khawh mceikia am na kya ti khai’ a
ti. 3 “Acunüng, khawh mceiki naw a mlung k’uma
ngai kyu lü, ‘Ka mahpa naw, a khawh ka mceinak
üngka naw na pyaisak ve, lai co lü pi am ka nghlawh
theiki, ka kthähei hü vaia pi ka ngkekhyakeiki, ikba
ka awm khai ni?’ 4 “Khawh mceinak üngka naw ami
na pyaisak käna, ami ima na awmpüi khai hea püi
ka tak üng daw khai ti ka ksingki,’ ti lü, 5 acunüng a
mahpaa khawh leinakia khyang he jah khü lü, akcüka
veia, ‘Ka mahpaa khawh i kän na lei naki ni?’ a ti.
6 “Acun naw, ‘Situi pung a phya lei na veng’ ti se,
khawh mceiki naw, ‘angxita cajin lawpüi, ngaw lü,
mhmakipa yua,’ a ti. 7 “Acunüng, akce mata veia,
‘Nang mä i kän na lei naki ni?’ a ti, ani naw, ‘cang
tawng thawng at lei na veng’ ti se, khawh mceiki
naw, ‘angxita na cajin lawpüi, ngaw lü, phya khyeta
yua,’ a ti. 8 “Acunüng, am dawkia khawh mceiki naw
acunkba a jah pawhmsah law a mahpa naw hmu lü,
aktäa, a ngak. Khawmdek khyang he amimäta hama
ami bilawhnak üng, akvai üng awmki hea kthaka
khyaih bawki he ni,” a ti. (aiōn g165) 9 Acunüng Jesuh
bä naw, “Ka ning jah mthehki, nami hama khawmdek
khawhthem püi na ua, acunüng ni acun a bäih law
üng anglät xünak ima ning jah do khai he. (aiōnios
g166) 10 “Upi ajawcaa khana üpangak vaia awmki
cun khawjaha khana pi üpangnak vaia ve khaia
kyaki. Upi ajawca khana am üpangnak vaia awmki
cun khawjaha khana pi üpangnak vaia am kya. 11
“Acunakyase, khyük theikia khawmdek khawhthema
khana pi am üpangnak vaia nami ve üng, u naw
khawhthem kcang ning jah khämsak khai aw? 12
“Khyang kcea khawhthema khana pi üpangnak vaia
am nami awm üng, u naw nami ka vaia ning jah pe
khai aw? 13 M'ya u naw mahpa nghngih am khüih
khawi naw, mat ä ngja hlü lü, mat jawng na khai, am
acunüng mat kü na lü mat kse na khai. Pamhnam
la ngui atänga am nami jah khüih thei khai,” a ti.
14 Acunüng, ngui jawngnaki hea Pharise he naw
acuna ngthu ngja u lü, ami yaihei. 15 Jesuh naw
jah msang lü, “Khyanga hmuha nami cingcaihkia
nami ngseki, cunsepi Pamhnam naw nami mlung
ning jah ksingki ni; khyanga hmuha ami mküih cun
Pamhnama hmuha msetei phyaki ni. 16 “Mosia thum
la sahma hea yuke cun Johana am a pha law hlan

üng awmki, Johan üngka naw tün lü Pamhnama khaw
thangkdaw cun sanga kyaki. Acunüng, khyang avan
amthuia lut khawiki he. 17 “Cunsepi, thum anglungcaa
khyüh theia kthaka ta, khawmdek la khankhawa
khyüh vai jäi bawk khai. 18 “Upi a khyu mtai lü,
nghnumi akce khyu naki cun a khyu mkhyekatki ni.
Ami mtaia nghnumi khyu naki pi a khyu mkhyekat
naki ni. 19 “Aktäa bawimangkia mangpa, akü säiha
thüi awi lü, amhmüp tä se hlimtui leng leng khaia
ei aw lü awmki mat awmki. 20 “Acunüng, khuikha
leng lengkia khyang, Lazaruh ngming naki pi mat,
a pumsa üng mnehkse am be se, mangpaa mkawt
peia ami lawpüi, 21 mangpa buhkbe peia kbuhkbaw
ei khaia, a mkawt peia ngjän se ui he naw a mneh
ami mleh law pet khawi. 22 “Acunüng, hinkba kyaki,
Lazaruh thi se khankhawngsä he naw Abrahama peia
ngaw khaia ami cehpüi. Acunüng, mangpa pi thi se
k’uta kyaki. 23 “Acunüng, khyang kthikhawa aktäa
khuikha lü hang mdeiki naw athuknaka Abraham, a
peia Lazaruh ngaw se hmu lü, **(Hadēs g86)** 24 ‘Aw ka pa
Abraham, na m'yeneia. Lazaruh naw a kutmdawngca
tui üng hnet lü, ka mlei a ye law sak vaia ka awmnaka
tui lawa, hina meikdäi üng khuikha leng leng veng’
ti lü ngpyangki. 25 “Acunüng Abraham naw, ‘Ka
capa aw, na xün k’um üng akdaw yah lü, acunkba
Lazaruh naw am dawki a yah cen süma; cunsepi,
atuh ani dim’yenak am ve se, nang khuikha veki, 26
acuna thea, hin üngka naw nami veia cit hlüki he am
ami cehnak thei vai la upi nangmia awmnak üngka
naw keimi veia am ami lawnak thei vaia, mi nglaka
nghawinu awmki’ a ti. 27 “Acunüng mangpa naw, ‘Am
acunüng, ka pa aw, ka pa ima Lazaruh na tüih vaia
hleng ning nghui na veng, 28 ka hnunpüi kpami mhma
awmki, hina khuikhanaka ä law msawk khai hea a jah
va mtheh vaia’ a ti. 29 “Acunüng Abraham naw, ‘Mosi
la sahma he awmki he, acun hea jah mtheh ngai
khai he ni,’ a ti. 30 “Acunüng, mangpa naw, ‘Ka pa
Abraham aw, acunkba am kya, khyang kthi he üngka
mat, tho law be lü ngthu a pyen üng ta ami katnak
nghlat ta khai he ni,’ a ti. 31 “Acunüng Abraham naw,
‘Mosi la sahma hea ngthu am ami ngaih üng, khyang
kthi üngka tho law be se pi am kcang na u,’ a ti” a ti.

17 Jesuh naw axüisaw he üng, “Katnak üng khyang
kyukngtäng sak khaia biloki cun a jo se ve, 2
“Hina anghmawca he üngka mat a mkhyekat saka
kthaka ta a nghngü üng ksum khawp lü mliktui üng
tawnin a hama daw bawk khai ni. 3 “Cäei ua, na
bena naw a ning katnak üng na mcäi vai, a ngjut
üng na mhlät vai. 4 “Mhmüp mat üng khyüh vei ning
mkhyekat na lü, khyüh vei, ‘ngjut veng’ ti lü, a ning
law si üng na mhlät vai,” a ti. 5 Acunüng ngsä he naw,
“Kami jumnak jah pung pea” ti u se, 6 Jesuh naw,
“Anca ui nglung ata kba jumnak nami tak üng, hina
thing üng, ‘Na pya maha ngphawng law lü, mliktuia
khana va ngdüia’ ti u lü, nami ngthu ngai khai. 7
“Cunsepi, nangmi üngka u naw a m'ya lai thawnkia pi
kyase, toksäma pi kyase a law be üng, ‘law lü, ei law
ktäia’ ti khai aw? 8 “Acukba am pyen lü, ‘ka ei vai na
pyan law pea, na suisak suiawi lü, ka eiawk k’um üng
na ngänga. Acunkäna namät ei kaw pi’ am ti khai aw?
9 “M'ya naw a mahpa a pyena kba a bilawha phäha a
mahpa naw, ‘Na bä ni’ ti khai aw? Am ti. 10 “Acukba
ngthupet he avan nami jah pawh käna, ‘Keimi hin
kami mahpa kami jekyai sakia am kya naw, kami
pawh kung vai kami pawhki ni,’ ti ua” a ti. 11 Acunüng
hinkba kyaki, Jerusalema ami ceh üng, Samarih la
Kalile ng’yü jun üng citki. 12 Acunüng, ngnam mata
a luh la, mnehkse mnehkia khyang xa naw ami na
khyüm, acun he cun athuknaka ngdüi u lü, 13 “Bawipa
Jesuh aw, jah m'yeneia” tia, angsanga ngpyangki
he. 14 Acunüng Jesuh naw, a jah hmuh üng, “Cit
u lü, ktaiyü hea veia va ngtengei kyusak ua” a ti.
Acunüng, hinkba kyaki, ami ceh k’um üng ami van
ngcim lawki he. 15 Acunüng, ami van üngka mat naw,
yai beki ti a ksing la, angsanga Pamhnam a mküimto
maha, nghlat be lü, 16 Jesuha khaw kunga kawp lü,
jekyainaka ngthu a pyen; acuna khyang cun Samarih
khyanga kyaki. 17 Acunüng, Jesuh naw msang lü,
“Khyang xa nami ngcim bekia am kya aih se? Kawe
cen hawia ni ami ve? 18 “Hina khyangmjükce naw
Pamhnam mküimto khaia nghlat law beki hin” a ti. 19
Acunüng Jesuh naw, “Tho law lü, cita; na jumnak naw
ning yai sak be ve,” a ti. 20 Acunüng, Pharise he naw,
“Itia ni Pamhnama khaw a pha law kawm?” tia kthäh
u se, Jesuh naw, “Pamhnama khaw cun hmuh thei
vaia pha law khaia am kya; 21 “Teng u, hia ni, cuia
ni,’ ti vaia am kya, Pamhnama khaw cun nami k’uma
awmki ni,” ti lü a jah msang. 22 Acunüng, axüisaw hea
veia, “Khyanga Capa khawmhmüp he, mhmüp matca
hleng hmu hlü u lü pi am nami hmuhnak thei vaia
kcün pha law khai. 23 “Acunüng, nami veia, ‘Teng u,
hia ni, cuia ni’ ning jah tina khai he, ä cit u lü, ä nami
jah läk vai; 24 khaw nghmüm law se ‘khana mkek,
khan avan üng a vai lawa kba, khyanga Capa a law
bea mhmüp üng acunkba kya law khai. 25 “Cunsepi,
am acun ham üng, aktäa khuikhanak khamei lü atuh
ngsawn hea ksekhanak vaia awm khai. 26 “Nawea
kcün üngka kba khyanga Capa a law be üng pi kya
law khai. 27 “Nawe mlawng üng lut se, mlikpitui phu
lawki naw ami van a jah mthihnaka mhmüp am a pha
law hlana küt üng, ei aw u lü, ngkhyungla u lü awmki

he. 28 “Acunakba Lotaha xün hün üng; ei aw u lü,
khei u lü, jawitu u lü, nglingsaw u lü, ngsawngsaki he;
29 cunsepi, Sodom khaw üngka naw, Lotah a ktawiha
mhmüp üng khana üngka mei la kat, khawa a lawki
naw ami van a jah mthiha kba, 30 khyanga Capa a
law bea mhmüp üng kya law khai. 31 “Acuna mhmüp
üng upi, mkyung khana awmki naw, im k’um üngka a
khawhthem loei khaia ä kyum law se. Acuna kba laia
awmki pi a hnua ä nghlat be se. 32 “Lotah khyu süm
ua. 33 “Upi, amäta xünnak küikyan khaia büki naw
mkhyüh lü, upi a xünnak mkhyühki naw küikyanei
khai. 34 “Ka ning jah mthehki, acuna mthan üng ihnak
mat üng ipki xawia khyang nghngih, mat jäk se mat
awm hüt khai. 35 “Ksum suki xawia nghnumi nghngih
üngka mat jäk se mat awm hüt khai. 36 “Laia awmki
xawi nghngih üngka, mat jäk se mat awm hüt khai,” a
ti. 37 Acunüng, axüisaw he naw, “Bawipa aw, hawia
ni?” tia ami kthäh. Jesuh naw, “Akthia awmnak naküta
nghmukse he ngcun khai he,” a ti.

18 Acunüng, am pyai u lü, ktaiyü vai, ti ami ksingnak
vaia, ami veia, msuimcäpnak am ngthu jah
mtheh lü; 2 “Mlüh mata, Pamhnam am kyüh lü,
khyang ia am msuikia ngthumkhyaki mat awmki.
3 “Acunüng, acuna mlüh üng hmeinu mat awmki,
acun naw, ‘Ka ngcuhpüia veia ngtäi khaia ngthu na
mkhya law pea’ ti lü, a law si laih laih. 4 “Acunüng
ngthumkhyaki naw khawvei am a ktä te, akäna a
mlung k'uma ngaikyu lü, ‘Pamhnam am kyüh lü,
khyang ia am msui ni se pi, 5 hina hmeinu naw na
mkhuimkha hlü ve, ngthu va mkhya pe vang, am
acunüng ta law laih laih lü na mkhuimkha lü, na
bawngkha hlüsak ve,’ a ti,” a ti. 6 Acunüng Jesuh naw,
“Am ngtäikia ngthumkhyaki naw a pyen cen ngai süm
ua. 7 “A jah jawng'engnaka khyang he naw, amhmüp
amthan ngpyang u lü, ami kthäh üng, Pamhnam naw
ami ngthu am jah mkhyah pe lü, khawvei jah yawkin
khai aw? 8 “Ka ning jah mthehki, akdawa amimia
phäh ngthu jah mkhya pe khai. Cunsepi khyanga
Capa khawmdek khana a law be üng jumnak hmuh
khai aw?” a ti. 9 Acunüng, cingcai säikia ngaikyu
lü, khyang he jah hmumsit khawiki he pharise hea
veia hina msuimcäpnak a pyen, 10 “Khyang nghngih,
Temple na, ktaiyü khaia citki xawi; mat cun Pharisea
kya lü, mat cun ngcawnklawka kyaki. 11 “Pharise cun
ngdüi lü, amät däng hinkba ktaiyüki; ‘Pamhnam aw,
khyang kce hleihlakkie, am cingcäiki he la, hüipawmki
hea kba am ka kya la, hina ngcawnklawka kba pi am
ka kyaa phäha na khana jekyai veng. 12 “Mhmüp
khyüh üng nghngih vei buh jeih lü, ka ktaiyü khawiki,
ka tak avan xa üng mat ka pe khawiki,’ a ti. 13
“Ngcawnklawk cun a thuknak üngka naw ngdüi lü,
khana pi ä hang mdei ngawn lü, ‘Pamhnam aw, kei
khyangka ni, na m'yeneia,’ ti lü, a mkyang kbeiki. 14
“Ka ning jah mthehki, Pharise am ni lü ngcawnklawk
cun mhlätnak am ima cit beki. Amimät ak'hlünga
ngai kyuki he cun hnem u lü, akhnema awmki he
jah mhlünmtaia kya khai,” a ti. 15 Khyang he naw
Jesuha veia, ami ca he ami khana a kut a mtaih
vaia jah lawpüi u se, axüisaw he naw hmu ü lü, ami
jah na ksenak. 16 Cunsepi, Jesuh naw jah khüki
naw, “Anghmawca he ka veia law u se, ä jah mah
u; Pamhnama khaw cun hina mäihea ham ni. 17
“Akcanga ka ning jah mthehki, upi, Pamhnama khaw
hnasenca kba am dokhameiki cun, acuia am lut khai
ni,” a ti. 18 Acunüng, Judah hea ngvaipa mat naw
Jesuh üng, “Saja kdaw aw, anglät xünnak ka yahnak
thei vaia i ka pawh khai?” ti lü, a kthäh. **(aiōnios g166)**
19 Acunüng, Jesuh naw, “Ivai akdaw, na na ti naki ni?
Mhnam dänga thea u am daw. 20 “Ngthupet he cun na
jah ksingki, ‘Khyanga khyuca ä na katnak vai, khyang
ä na hnim vai, ä na m'yuk vai, hleihlaknak am khyang
ä na kpuk vai, na nu la na pa na jah mhlünmtai vai,’
tie cen,” a ti. 21 Acunüng, acuna khyang naw, “Acun
he cun ka nghmawca üng tün lü ka jah läk päng ni,” a
ti. 22 Jesuh naw ngja lü, “Atuh mat na pawh vai ve
ham ve, na tak avan jawi lü, m'yenkseki he üng jah
yeta, acunüng khankhawa khawh na ta khai; acun
käna law lü, na läk lawa,” a ti. 23 Acuna khyang naw
ngja lü, aktäa, bawimangkia kyase a mlung na leng
lengki. 24 Acunüng Jesuh naw a mlung naki ti hmu
lü, “Khawh da naki he, Pamhnama khaw ami luh vai
aktäa khak ve, 25 bawimangki Pamhnama khawa a
lua kthaka ta, sanghnguksaü mpyüma nghnga k'uma
a luh vai jäi bawk ve,” a ti. 26 Acuna ngthu ngjaki
he naw, “Acunüng, u küikyana kya thei khai aw?”
ami ti. 27 Jesuh naw, “Khyanga am a mkhüt, Mhnam
naw mkhütki,” a ti. 28 Pita naw, “Tenga, keimi, kami
imlo jah yawk hüt u lü, kami ning läk lawki,” ti se,
29 Jesuh naw, “Akcanga ka ning jah mthehki upi,
Pamhnama khawa phäha, a ima pi kyase, a khyua
pi kyase, a bena hea pi kyase, a nupaa pi kyase,
a ca hea pi kyase jah yawkki cun, 30 atuha kcün
üng akdäm bawk yah lü pha law khaia kcün üng pi
anglät xünnak yah khai,” a ti. **(aiōn g165, aiōnios g166)**
31 Acunüng, Jesuh naw xaleinghngih he akcea jah
khü lü, “Ngai u! Jerusalema mi cit khai, sahma hea
yuk avan khyanga Capa üng kümkawi law khai. 32
“Khyangmjükcea kut üng msuma kya khai, yaiha
pawh khai he, ngkekhyakei sak khai he, ami mci am
msawh khai he; 33 kpai u lü hnim khai he; acunüng
amhmüp thum üng thihnak üngka naw tho law be

khai," a ti. 34 Acunüng, acuna ngthu axüisaw he naw
asuilam am ksing u; acuna ngthu cun am ami ksing
vaia mjiha kyase, Jesuh naw i pyenki tia pi am ksing
u. 35 Acunüng, hinkba kyaki, Jerikho a pha law hlü
üng, amik müki mat, lam peia kthähei lü ana ngawki.
36 Acun naw khyang he lam üng ami ceh ngja lü, "I
ni" ti lü jah kthäh se, 37 amimi naw, Nazaret Jesuh a
ceha mawng, ami mtheh. 38 Acunüng, amikmü naw
ngpyang lü, "Davita Capa Jesuh aw! na m'yeneia,"
a ti. 39 Acunüng, maki he naw am a khihkheh vaia
ami mtheh; cunsepi amikmü naw, "Davita Capa, na
m'yeneia," ti lü, ngpyang law ksehlenki. 40 Acunüng,
Jesuh naw ngdüi lü, a veia ami lawpüi vaia jah mtheh
se a pei a pha law üng, 41 Jesuh naw, "Na hama i ka
pawh vai na ngaiki?" ti lü a kthäh. Acunüng amikmü
naw, "Saja aw, hmuh thei vai ngaih veng," a ti. 42
Jesuh naw, "Hmua! na jumnak naw ning daw sak
be ve," a ti. 43 Acunüng angxita, hmu law be thei lü,
Pamhnam mküimto lü Jesuh läki; acunüng, khyang
avan naw hmu u lü, Pamhnam mküimtoki he.

19 Jesuh Jerikhoa lut lü a ceh k'um üng, 2 khyang
mat Zake ngming naki, ngcawnklawk ngvai
awmki; aktäa bawimangki. 3 Acunüng, Jesuh hin
khyang ia mäih ni ti, hmu hlü teki, khyang hea daa
phäh la, amäta tawia phäha, am hmu thei lü awmki. 4
Acunüng, Jesuha lawnak vaia lam üng a na dawng
lü, hmu khaia thingpama kaiki. 5 Jesuh naw, acun a
pha law üng, han teng lü, a veia, "Zake, angxita kyum
law; tuhngawi na ima ka kai khaia kya ve," a ti. 6
Acunüng, Zake cun, angxita kyum law be lü, Jesuh
jekyainak am a khinak. 7 Acun hmu u lü khyang van
naw, "Khyangka veia kai khaia lut ve," tia, ami mkatei.
8 Acunüng, Zake naw ngdüi law lü Jesuh üng, "Ngaia,
saja aw, ka khawhthem atiteh khuikha m'yenkseki he
üng ka jah pe khai, khyanga ka iyaw amdanga ka
lawhei üng, kphyüa pungkia ka thung be khai," a ti. 9
Jesuh naw, "Hin pi Abrahama capa kyase, tuhngawi
küikyanak hina khuiim kyawng üng pha law ve. 10
"Khyanga Capa hin khyüki he jah sui lü, jah küikyan
khaia lawki ni," a ti. 11 Acunüng, Jerusalem mlüh peia
pha law u se, Pamhnama khaw ngdang law khaia ami
ngaiha phäha khyang hea ksunga msuimcäpnak a
pyen be tü cun, 12 "Khyang kdaw mat, sangpuxanga
kyanak ana va yah lü law be khaia athuknaka khawa
citki. 13 "Am a ceh hlan üng a m'ya he xa jah khü lü
xüi nguikcang xa jah peki naw, Am ka pha law be
ham üng hin am a na bilo u lü, a na pungsak ua,' a ti.
14 "Acunüng, khaw khyang avang he naw, am ngja
hlü u lü, 'Hina jah uk vai am ngjahlü ve ung' ti khaia,
ngsä a hnua ami tüih. 15 "Acunüng, sangpuxang
yah lü a law be üng, a m'ya he xüi tangka a jah pet
cun, ami pung sak a ksingnak vaia a jah khü sak. 16
"Acunüng, akma säih naw law lü, 'Saja aw, na xüi
nguikcang xaa pungsak veng,' a ti. 17 "Acunüng ani
naw, 'm'ya kdaw aw, pawh thei veki; ajawca khana
kcangnak vaia na awmkia kyase mlüh xaa bawia ning
mcawn veng,' a ti. 18 "Acunüng, anghngihnak pi law
lü, 'Saja aw, na xüi tangka mhmaa pungsak veng,' a
ti. 19 "Acunüng ani naw, 'Nang pi mlüh mhmaa bawia
ning mcawn veng,' a ti. 20 "Akce be tü law lü, 'Saja
aw, na xüi tangka kpyawn am hlawp lü ka khäm, 21
khyang kyunga na kyakia kyase ka ning kyüheiki; am
na tak pi lo lü, am na saw pi na at khawikia kyase' a
ti. 22 "Acunüng ani naw, 'M'ya kse, na pyena kba ka
ning mkhyah pe khai. Khyang kyunga kya lü am ka
tak pi lo lü am ka saw pi ka at khawiki ti na ksing üng,
23 ise ka tangka, ngui taknak im üng pung khaia am
na tak ni? Ka law be üng apung maha ka yah be vai
sü,' a ti. 24 "Acunüng, a peia ngdüiki he üng, 'A xüi
tangka yut be u lü xüi tangka xa taki üng pe u,' a ti. 25
Acunüng awmki he naw, 'Saja aw, hin naw xüi tangka
xa ta ye se' ami ti. 26 'Ka ning jah mthehki, taki he
üng a taka khana mkhah si u lü am taki he cun ami
takca küt pi jah yuh be vai. 27 "Cunsepi, na hnengkie,
ami sangpuxang vaia am na ngjahlüki he jah lawpüi
u lü ka ma jah hnim law ua' a ti," a ti. 28 Acunüng,
acunkba a pyen law päng üng, Jerusalem daa ami
ma a na citki he. 29 Olip mcung ami ti, Betphake ja
Bethanih mlüh pei a pha law üng, axüisaw he üngka
nghngih jah tüi lü, 30 "Nani ma ngnam üng va cit ni lü
nani va luh la, sanghngaksaü amceca, u naw am a
ngcumnak ham, ngphung se nani hmu khai; sut ni lü
kaih law ni. 31 "Acunüng, 'Ivai nani sutki ni?' tia, ami
ning jah kthäh üng, 'Bawipanaw, hlüei ve' nani ti vai,"
a ti. 32 A tüih xawi cit ni lü a jah mtheha kba ani va
hmuh. 33 Sanghngaksaü, ani suh k'um üng kamahe
naw hmu u lü, "sanghngaksaüca cen ivai nani sutki
ni?" ami ti. 34 "Bawipa naw, hlüei ve" ani ti. 35 Jesuha
veia kaih law ni se sanghngaksaüa khana ami jih he
jah phah u lü Jesuh ami ngawhsak. 36 A cehnak lam
üng ami suisak he ami jah phah. 37 Acunüng, Olip
mcung üng ju kyumnak ami pha law üng, axüsawa
khyang avan naw müncamkse he a jah bilawh ami
jah hmuha phäha, jekyainak am angsanga Pamhnam
mhlünmtai mküimto u lü, 38 "Bawipa ngming üng
lawkia sangpuxang hin Pamhnam naw dawnak pe
seh! khankhawa dim'yenak ve lü, Mhnama veia
hlüngtainak ve se" tia, Pamhnam mküimtoki he. 39
Acunüng, khyanga ksunga Pharise avang he naw,
"Saja aw, na xüisaw he am khihkheh khai hea jah
mtheha," ami ti. 40 Acunüng Jesuh naw, "Ka ning jah

mthehki, hin he ami ngdüm üng lunge ngpyang law
khai he," ti lü a jah msang. 41 Acunüng, Jerusalem a
pha law hlü üng Jerusalem hmu lü, 42 "Tuhngawi üng
dim'yenaka phäh hlüki hin na ksinga ta daw khai sü!
Cunsepi atuh am hmu thei veki," ti lü kyapki. 43 "Na
ye he naw ning kcung u lü, ning kham u lü, ning küp
u lü, ami ning kcungnaka kcün pha law khai. 44 "Ning
küikyan khaia Mhnama kcün am na ksingeia phäha
na khyang he mah maha ning kpyeh u lü, lung matca
hman pi na khana ä ngtaih khaia pawhnaka kcün
pha law khai," a ti. 45 Acunüng, Jesuh Temple k'uma
va lutki naw, iyaw jah jawituki he jah ktäm lü, 46 "Ka
im ktaiyünaka ima kya khai tia ng'yuki, nangmi naw
m'yukei hea ima pawh ve uki," a ti. 47 Jesuh naw
amhmüp tä se Temple k'uma jah mtheiki. Acunüng,
ktaiyü ngvai he, thum ksing he la, ngnam üngka ngvai
he naw ami mkhyüh vaia ami bü. 48 Cunsepi, khyang
he naw a ngthu pyen naküt cun am ceh hlü taki hea
kyase ikba ami pawh vai am ksing u.

20 Acunüng, khaw mhmüp mat cun Temple k'uma
khyang he jah mthei lü thangkdaw a pyen k'um
üng, ktaiyü ngvai he la thum ksing he cun axüngvai
he am law u lü, 2 Jesuh üng, "Jah mtheha, ia ana am
na pawh ni? U naw hina ana aning pet ni?" tia ami
kthäh. 3 Acunüng, Jesuh naw jah msang lü, "Kei pi
mat ka ning jah kthäh khai na msang u; 4 "Johan naw
baptican a jah petnak thei hin Mhnam üngka aw?
Khyang üngka aw?" a ti. 5 Acunüng, amimät he ami
mlung k'uma, "Mhnam üngka mi ti üng pi, 'ivai Johan
am nami kcangnak ni?' ti hlü ve. 6 "Khyang üngka mi
ti üng pi khyang avan naw Johan cun sahmaa ami
ksinga kyase, lung am jah vawi hlü ve u," tia ngai
kyuki he. 7 Acunüng, msang u lü, "Hawia ka ni ti am
ksing ve üng," ami ti. 8 Acunüng Jesuh naw, "Kei pi
ua ana am ka pawh ni ti am ning jah mtheh hlü veng,"
a ti. 9 Acunüng, khyang he üng hina msuimcäpnak a
jah mtheh, "Khyang mat naw capyit ngvawng pyanki,
k'äih khai he üng jah khah hüt lü athuknaka khawa di
law khaia citki. 10 "Acunüng, capyit kbih vai a kha
law üng amäta hama capyit ktheih kbit khaia a m'ya
mat ngvawng ngängki hea veia a jah tüih. Cunsepi
avang he ngängki he naw acuna m'ya cun kpai u
lü a jünga ami tüih be. 11 "Acunüng, a m'ya akce
mat ami veia a tüih be kce, ngvawng ngängki he
naw, kpai u lü, ngkekhyakei khaia pawhki he naw, a
jünga ami tüih be. 12 "Acunüng, akce m'ya mat ami
veia tüi be se acun pi aktäa ngkhe khaia kpai u lü
kpunga ami tawn. 13 "Acunüng, ngvawng mah naw,
'Ikba ka pawh khai? Ka capa ka jawngnak bawi tüi
süm vang, ani ta leisawng hman khai he ni,' a ti. 14
"Cunsepi, ngvawng ngängki he naw ami na hmuh la,
'Hin hin khawh mkhawm khaia khyang ni, mi hnim
vai, acunüng a khawh mi ka na khai,' tia, ami ceng.
15 "Acunüng, capyit ngvawng üngka naw kpunga
nawt u lü ami hnim. Acunüng capyit ngvawng mah
naw ikba jah pawh law khai aw? 16 "Ngvawng mah
law lü, ngvawng ngängki he jah hnim lü ngvawng
pi khyang kce he üng jah pe khai," a ti. Acunüng,
acun ami ngjak la, "Acukba ta am kya khai," ami ti. 17
Cunsepi, Jesuh naw jah teng lü, "Hina ngthu ng'yuki
hin i ni? 'Sawngsaki he naw ami yawka lung cun,
avana kthaka kyäp law säihki ni' ti hin. 18 "Upi, acuna
lunga khana kyaki cun yawp khai, Upi acuna lung naw
a kyaksih cun mvuta mhmüi khai," a ti. 19 Acunüng,
thum ksing he la ktaiyü ngvai he naw man u lü, ami
kutnak vaia ami bü te, khyang he ami jah kyühei;
msuimcäpnak a pyen cun, amimi jah mkat lü, a pyen
ti ami ksinga phäha kyaki. 20 Acunüng, Jesuh naw,
ngthu a pyen law msawk man u lü, Romah Empero
veia ami khyak vaia phäha, k'äih tele u lü mcih khai
hea khyang kdawa kba awmkia khyang he ami jah
tüih. 21 Amimi naw Jesuh üng, "Saja aw, cang yekia
ngthu pyen lü na jah mtheiki, u am hngalang na lü
akcanga Pamhnama lama ngthu na jah mthei khawiki
ti kami ksingki; 22 "Romah bawi üng ngcawn kami
ngcawn hin ngkawiki aw," Am ngkawiki aw?" tia ami
kthäh. 23 Cunsepi, Jesuh naw ami hleihlak jah ksing
lü, 24 "Tangka mat na mhmuh law ua, ua müihmai la
ua ngming ni a ng'yuk?" a ti. Acunüng, amimi naw,
"Romah Bawi" ami ti. 25 Jesuh naw, "Acunüng Romah
Bawia ka cun Romah Bawi üng pe u lü, Pamhnama
ka cun Pamhnam üng pe ua," a ti. 26 Acunüng,
khyang hea ma ngthu a pyen msawk, ami man vai i
am hmu u; a jah msangnak cun aktäa kyüh u lü ä
msimsawt u lü awmki he. 27 Acunüng, thawhnak be
am ve, tikiea Saduke avang he, Jesuha veia law u lü,
28 "Saja aw, Mosi naw a yuknak üng, khyang naw am
ca lü a khyu a thih tak üng angsawn am a dütnak
vaia, a bena naw a khäm be vai tia awmki. 29 "Ajana
ngbengna khyüh awmki he. Akcük säih khyu mahki
am ca lü thiki. 30 "Acunüng, anghnginak naw a khäm
be, 31 Acunüng akthumnak naw a khäm be, acunkba
bäa akhyühnak cäpa ami khäm be te am ca u lü
avan naw ami thih tak. 32 "Akdüta nghnumi pi thiki.
33 "Ami van khyüh naw ami khyunak. Acunakyase,
thawhnak bea mhmüp üng, ua khyua kya hlüki ni?"
ami ti. 34 Acunüng Jesuh naw, jah msang lü, "Hina
khawmdek khyang he ngkhyungla u lü awmki he;
(aiōn g165) 35 cunsepi, tuha thinak üngka naw tho be
ngkawikia ngaikyuki he cun ä ngkhyungla be u lü,
khyu ca vaia pi am ngpeei kyu be u lü; (aiōn g165)

36 “Athiha pi am thi be thei ti u, khankhawngsä hea
mäih law u lü, thihnak üngka naw ami thawh bea
phäha Pamhnama ca hea kyaki he. 37 “Mosi naw,
akthi he tho be khai he ti lü saksiki. Cangcim üng
kpyapa däinak pyen lü, ‘Pamhnam cun Abrahama
Pamhnam, Isaka Pamhnam, Jakopa Pamhnam’ tia
pyenki. 38 “Pamhnam cun akthi hea Mhnama am
kya, akxüng hea Mhnama kyaki. Ania phäha avan
xüngki he ni,” a ti. 39 Thum ksing avang naw msang
u lü, “Saja aw, cang veki,” ami ti. 40 Acunkäna ipi
am ami kthäh be theia phäha kyaki. 41 Acunüng,
Jesuh naw, “Ikba Mesijah cun Davita capa, ami ti thei
ni? 42 “Davit amät naw Mküinaka ng’äi üng pyen lü,
‘Bawipa naw ka Bawipa veia pyen lü: ‘Ka kpat da
ngawa, 43 Na ye he na khawkunga ka jah tak law vei
däa, ka kpat da ngawa’ a ti. 44 “Acukba Davit naw
Mesijah üng, ‘Bawipa aw’ a ti üng ikba a mjükphyüia
kya thei khai ni?” a ti. 45 Acunüng, khyang he avana
ngjaka, axüisaw hea veia, 46 “Thum ksing he jah
cäiei na u; amimi cun suisak aksaü suisa u lü ngtaw
hü vai jawngnaki he, jawihtuknaka leisawngnak am
nghnukset kyu, Sinakoka ngawhnak kdaw ami yah
vai la pawia akdaw säiha hmün ami yah vai ngjahlüki
he, 47 hmeinu hea khawhthem eiaw u lü, ami im jah
yutei u lü, khyanga jah hmuha khawvei ktaiyüki he.
Ami khamei vai akse säh ni,” a ti.

21 Jesuh naw mang hü lü, bawimangki he naw,
Temple khawh petnak üng ami khawh pe u se
a jah hmuh. 2 Acunüng, m'yenksekia hmeinu mat
pi, tangka ca nghngih pe law hnga se hmu lü, 3
“Akcanga ka ning jah mthehki, hin hea kthaka pi,
acuna m'yenkse hmeinu naw a pet däm bawk ve; 4
“Hin he naw ami taka kpawih pe lawki he; cunsepi,
hina hmeinu naw a xünnak vaia a tak naküt pe ve,” a
ti. 5 Acunüng, axüisaw he avang naw, Temple lunga
kyäpa mawng, a dawa mawng la Pamhnam ami
petmsawta mawng pyen u se, 6 Jesuh naw, “Hin atuh
nami jah hmuh, hin üng lung matca pi am ve se, avan
a kpyehnaka kcün pha law khai,” a ti. 7 Amimi naw,
“Saja aw, acun cun itia kya law khai? Acun a pha law
hlü üng msingnak i ve law khai?” tia, ami kthäh. 8
Jesuh naw, “Ä ami ning jah hleihlaknak vaia a na cäiei
ua. Khyang khawjah naw, ‘Kei Khritaw ni,’ ‘Akcün pha
law hlü ve,’ ti u lü, keia ngming pyen u lü, ngdang
law khai he; acun he ä nami jah läk vai. 9 Acunüng,
ngtungahnak la nghnengnaka ngthu nami ngjak üng,
ä nami kyüh vai. Acun he akcüka ve law khai he,
cunsepi acuna phäha adütnak ng'et lawkia am kya
pha naw. 10 “Pung la pung ngtu law khai he, khawe la
khawe ngtu law khai he; 11 “Mkhyü aknuia ngsün law
khai, pung avana khawjaw law khai, mnehmnang da
law khai, khankhawa am hmuh khawia msingnak he
aktäkpaia ngdang law khai he. 12 “Acun he avan am
a pha law hlan üng, ka ngminga phäha, ning jah man
u lü, ning jah mkhuimkha u lü, Sinakok la thawngima
ning jah cehpüi khai he. Sangpuxang he la khawbawi
hea veia ning jah cehpüi khai he. 13 “Cunsepi, acun
cun thangkdaw nami pyenak vaia kcün kdawa kya
khai. 14 “Akcün am a pha law hlan üng ikba nami
pyen be vaia ä cäi ua. 15 “Nami ye he naw, am ami
ning jah nängnak vaia, khyaihnaka ngthu la ksingnak
kei naw ka ning jah pe khai. 16 “Nami nu la nami pa
he, nami hnunpüi he, nami püi he naw pi ning jah
ceng u lü ning jah man law sak khai he; avang ning
jah hnim khai he. 17 “Keia ngminga phäha khyang
avan naw ning jah hneng law khai he. 18 “Cunsepi,
nami lusam matca pi am khyük khai ni. 19 “Nami
khängceknak am nami ngküikyanei kyu khai. 20
“Acunüng, yekap he naw Jerusalem nglung law na u
se nami hmuh üng, Jerusalem pyeh law hlüki ti nami
ksing vai. 21 “Judah khawa awmki he mcung hea
dawng u se; mlüh k’uma awmki he kpunga dawng u
se; mlüh kpunga awmki he mlüh k’uma ä lut be u se.
22 “Acuna mhmüp cun, cangcim üng ng’yuki akümnak
vaia, Mkhuimkhanaka Mhmüpa kya khai. 23 “Acuna
mhmüp üng m'yaieiki he la naca kpawmeiki he ta ami
jo se ve; hina mdeka khana khuikhanak cang pha law
khai, hina khyang hea khana Mhnama mkhuimkhanak
pha law khaia kyaki. 24 “Avang he Mthikcim am jah
hnim khai he, avang he pung kcea jah cehpüi u lü
thawngim üng jah khyum khai he; khyangmjükce hea
mhmüp am a küm hlana küt üng, Jerusalem cun
khyangmjükce hea khaw keha ve khai. 25 “Nghngi,
khya la aisi hea khana msingnak he ngdang law khai
he; mliktui nghmüm law lü phu law se khawmdek
khan avan üng khyang he kyükyawk u lü cäicah law
khai he. 26 “Khan ngsün law khaia kyase, khawmdek
khana pha law khaia khuikhanak vai ngaihkyunak
la kyühkyawk lawa phäha pi khyang he käikang law
khai he. 27 “Acunüng, khyanga Capa cun johit la
hlüngtainak am khawngmei üng kyum law lü ngdang
law khai. 28 “Acun hea tünei law üng, ngdüi u lü han
teng u, nami hama küikyannak ng'et law ve,” a ti. 29
Acunüng, Jesuh naw ami veia msuimcäpnak pyen be
lü, “Fik thing la thing avan jah ngai u; 30 “Hlip law se
nami hmuh la khawkhye ng’et lawki ti nami ksingki.
31 “Acukba bäa nangmi pi acun he awm law u se,
nami jah hmu üng, Pamhnama khaw pha law hlüki ni
ti ksing ua. 32 “Hina khyang he am thi pha u se, acun
he avan pha law khai ti ksing u. 33 “Khankhaw la mce
khyük ni se pi ka ngthu am khyük. 34 “Acunakyase,

a na cäiei u, am acunüng ta ei ngang, aw ngang
u lü khawmdek khawhthema phäha nami mlunga
bawngkha k'um üng, acuna mhmüp am nami sima
pha law sawxat khai ni. 35 "Acuna mhmüp cun ngvaia
kba khawmdek avan üng awmkia khyang hea khana
pha law khaia kyaki. 36 "Acunakyase, kya law khaia
khuikhanak üngka naw phyawng u lü khyanga Capaa
ma nami ngdüi hlawt khaia anglät se ktaiyü u lü a na
k'äih ua," a ti. 37 Acunüng Jesuh cun amhmüp tä se
Temple k'uma jah mthei lü amthan tä se Olip mcung
ami tia ktaiyü khaia citki. 38 Angawi tä se a ngthu
ngai khai hea khyang avan Temple üng citki he.

22 Nghngen am bawi khaia buhpawhnaka pawi;
lätnakpawi ami ti ng'et lawki. 2 Ktaiyü ngvai he
la thum ksing he naw ami mkhyühnak vaia lam sui
tekie khyang he jah kyüh u lü anghmüa hnim khai
hea ami bü. 3 Acunüng, xaleinghngih üngka Judah
Iskarot ami tia k'uma khawyam lut se, 4 ktaiyü ngvai
he la Temple ngängki hea veia cit lü, Jesuh ikba man
vai tia a jah va cengpüi. 5 Amimi naw jekyai u lü
ngui ami pet vaia ami mkhyäp. 6 Acunüng Judah
Iskarot naw ngaisim lü khyang he am ami ve üng
a jah mansak vaia lam suiki. 7 Acunüng nghngen
am bawikia buhpawh mhmüp, lätnakpawi vaia toca
hnimnaka mhmüp pha law se, 8 Jesuh naw, Pita la
Johana veia, Lätnakpawi buh mi einak vai va pawh
ni," ti lü a jah tüih. 9 Anini naw, "Hawia pawh vai ni na
ngjak hlü?" ani ti. 10 Jesuh naw, Mlüh the nani va
luh üng, kpami k'am üng tui kawtki naw ning jah na
khyum khai ni, a luhnaka ima nani läk vai. 11 "Imaha
veia, 'Saja naw, ka xüisaw he am lätnakpawi buh
kami einak vaia khinim hawia ni? ti ve,' nani ti vai. 12
"Ani naw khin im angsawng kcang, ahmäi am kümki
im khan ning jah mhmuh khai; acunüng va ngtüna
ni," a ti. 13 A jah mtheha kba cit ni lü ani va hmuh,
acuia lätnakpawi buh ani va ngtünak. 14 Acunüng
Jesuh la a ngsä he eikbe üng atänga ei hmaihki he.
15 Jesuh naw, "Am ka thih hlan üng hina lätnakpawi
buh atänga ka ning jah eipüi vai ka ngja hlü leng
lengki, 16 "Ka ning jah mthehki, Pamhnama khawa
hin akcanga am a kya hlana küt üng am ei hlü be ti
veng," a ti. 17 Acunüng khawt lo lü Pamhnama veia
jekyainak ngthu pyen lü, "Hin hin lo u lü, ng'yet ua; 18
ka ning jah mthehki, atuh üng tün lü Pamhnama khaw
am a pha law cäpa capyitui am ka aw be ti khai," a ti.
19 Acunüng muk lo lü Pamhnama veia jekyainaka
ngthu a pyen law päng üng, boki naw jah pe lü, "Hin
hin nami hama peta ka mtisa ni, nami na sümnak vaia
pawh ua" a ti. 20 Müei a ei law päng üng, acunkba
bäa khawt lo lü, "Hina khawt hin ka thisen, nami hama
ngsawikia Pamhnama ngthumkhän kthaia kyaki. 21
"Acunakyasepi, na mansak khaia khyang cun hina
eikbea khana kani awm hmaihki ni! 22 Khyanga
Capa hin Mhnama mkhyaha kba cit khai, cunsepi jah
mansak khaia cengkia khyang ta a jo se ve," a ti. 23
Acunüng axüisaw he amimät, "Acukba kya khai ta
u ni?" tia, ngthäh kyuki he. 24 Axüisaw he amimät,
u ni akyäp säih tia ngcuh u se, 25 Jesuh naw, "Am
jumeiki hea sangpuxang he cun khyang hea khana
aktäa bawi khawiki he, khaw uki he naw 'Khyang hea
püi he' tia ami jah khü jawngnaki he. 26 "Cunsepi,
nangmi ta acunkba ä awm u, nangmi üng kyäp säihki
cen jaw säihkia kba, mkhawng säiki cen m'yaa kba
ve se. 27 "U ni a kyäp säih? Ngaw lü buh eiki japaw
a kyäp säih? Buh khünki aw a kyäp säih? Ngaw lü
buh eikia am kya aih se? Cunsepi, kei ta nami veia
ning jah khüihkia kba ka awmki. 28 "Khuikha lü ka
awm üng nami na awmpüiki. 29 "Ka Pa naw uknak
thei a na peta kba kei naw pi ka ning jah pe khai. 30
Nangmi cun ka eikbe üng ngaw u lü ka khawa nami
ei aw hnga khai. Bawingawhnak he üng ngaw u lü
Isarel pakhui xaleinghngih he ngthu nami jah mkhyah
khai. 31 "Sihmon, Sihmon, Ngaia! lomah naw angsi
kphya am a mkhyaha kba, khawyam naw a ning
hlawhlepnak vaia akhawn yah päng ve, 32 "Cunsepi,
na jumnak am a khyühnak vaia, ka ning ktaiyü peki
ni; ka veia na nghlat law be üng, na bena he jah
khängsak kaw pi," a ti. 33 Pita naw, "Bawipa aw, na
veia ta thawngim la thihnak üng pi ka ceh vai ling
veng," a ti. 34 Jesuh naw, "Pita aw, ka ning mthehki,
tuhngawi ai am khawng pha se, 'Ani am ksing nawng'
ti lü kthum vei na ngcim khai," a ti. 35 Jesuh naw,
"Ajana, nguiip, ngja, khawdawk, am nami cehei khaia
ka ning jah tüih üng, nami hlü ei i awmki aw?" ti se
amimi naw, "I am hlü naw," ami ti. 36 Acunüng Jesuh
naw, "Atuh ta aupi nguiip la ngja taki naw cehei se;
kcim am taki naw a suisak jawi lü kheihei se. 37 "Ka
ning jah mthehki, 'Ani cun khyangka he mah maha
ami täh si' tia, ng'yuki ka khana kümkawi law khaia
kyaki; keia mawngma ngthu he kümkawi law bäih
ve u," a ti. 38 Amimi naw, "Bawipa aw, tenga! kcim
nghngih awmki," ti u se, Jesuh naw, "Khäk ve" a ti. 39
Jesuh cun a thum khawia kba, Olip mcunga ktawih
se, axüisaw he naw ami läk hnga. 40 Ahmün a va
pha üng, "Hlawhlepnaknak üngka naw nami lätnak
vaia, ktaiyü ua," a ti. 41 Lung vawi lü aphanak cäpa
va cit lü; a mkhuk ngdäng lü, 42 "Ka pa aw, na hlüei
üng ta hina khuikhanak khawt ka vei üngka naw loin
kawpi, cunsepi keia ngjak hlüa am kya lü, namäta
ngjak hlüa kya se," ti lü ktaiyüki. 43 Khankhaw üngka
khankhawngsä mat Jesuh kthayüi pe khaia ngdang

lawki. 44 Aktä leng lenga khuikha lü, kthana kcang
lü, ktaiyü se a ngkhyantui thisena mäiha mdek üng
ngsawi lawki. 45 A ktaiyü law päng üng tho law lü
axüisaw hea veia cit teki ami mlunga nata phäha a na
ip u se a jah hmuh. 46 Jesuh naw, “Ise nami ipki ni?
Hlawhlepnak üngka naw nami lätnak vaia tho law u lü
ktaiyü ua,” a ti. 47 Acukba a na ngthuhei k’um üng,
xaleinghngih he üngka Judah ami ti naw jah xüi lü,
khyang he jah lawpüiki naw, Jesuh mhnam khai bü lü
a pan law. 48 Jesuh naw, “Judah aw khyanga Capa
hin mhnam khaia bü lü na jah man sak khai aw?” a ti.
49 Acunüng axüisaw he a peia awmki he naw, ia akya
law vai sim u lü, “Bawipa aw, kcim am kami jah pawh
khai aw?” ami ti. 50 Acunüng mat naw ktaiyü ngvai
säiha m'yaa nghngakawi kpat lam a ksawm pat. 51
Jesuh naw, “Khäk ve,” ti lü a nghngakawi hnet se daw
beki. 52 Jesuh naw a veia lawki hea ktaiyü ngvai he,
Temple üng ngvai he la, axüngvai he üng, “Mthikcim
la kpaihmäng jah kawtei u lü m'yukei man khai hea
kba nami na lawsiki aw? 53 Temple üng amhmüp
tä nami veia ve ni se am nami na manki. Cunsepi
atuh hin nami kcüna kya lü nghmüpa khyaihnaka kya
ve,” a ti. 54 Jesuh kpang u lü cehpüiki he naw ktaiyü
ngvaia ima ami luhpüi. Acunüng, Pita naw athuknak
üngka naw a läk hnga. 55 Imngvawng mkawt nglung
üng mei awm u lü ngaw u se Pita ami ksunga va
ngaw hngaki. 56 Meikdäi peia ngaw se nglaca mat
naw hmu lü a hmai üng teng kyetki naw, “Hina khyang
pi Jesuh am awm khawiki xawi ni,” a ti. 57 Pita naw,
“Nghnumi aw, ani am ksing nawng,” ti lü, ngcimki. 58
Acunkäna, khyang kce mat naw hmu lü, “Nang pi
acun he üngka mat ni,” ti se, Pita naw, “Khyang aw,
am kya nawng,” a ti. 59 Acunüng naji mat ngsawk se
khyang mat naw, “Hina khyang pi Jesuha hlawnga
awm khawiki ni; Kalile khaw khyanga kya ye se,” a ti.
60 Acunüng, Pita naw, “Khyang aw na pyen am ksing
nawng,” a ti. A na ngcim k’um üng angxita ai khawng
law ktäihki. 61 Jesuh naw nghlat lü Pita a teng. Pita
naw Jesuha pyen, “Tuhngawi, ai am khawng pha se
kthum vei, ‘Am ksing nawng’ ti lü na ngcim khai,” a ti
cun süm law beki. 62 Acunüng, Pita kpunga cit lü
aktäa kyapki. 63 Jesuh ngängki he naw yaiha pawh u
lü ami kpaih. 64 A mik bu u lü, “U naw ning kpaiki,
pyena?” tia ami kthäh. 65 Ngthu khawjah am kse na
u lü ami jüih. 66 Khaw a thaih law la khyang ngvai
he, ktaiyü ngvai he la, thum ksing he avang ngcun
lawki he naw ami Kawngcia cehpüi u lü, 67 “Mesijaha
na kya kcang üng jah mtheh law,” ami ti. Acunüng,
Jesuh naw, “Ning jah mtheh ni se pi am nami na
kcang na khai; 68 ning jah kthäh ni se pi am nami na
msang khai. 69 Cunsepi, atuh üng tün lü khyanga
Capa cun hlüngtai kyäpsawkia Pamhnama kpat da
ngaw khai,” a ti. 70 Acunüng ami van naw, “Nang hin
Pamhnama Capa kya aih lü?” ami ti. Acunüng Jesuh
naw, “Ä, nami pyena kba kya veng,” a ti. 71 Amimi
naw, “Ia saksi akce hlü be se ni? Amäta mka ye üng
mi ngja ve,” ami ti.

23 Acunüng ngbumki he ami van tho law u lü Jesuh
Pilata veia cehpüi u lü, 2 “Hin naw, kami khyang
he lam jah hma saki, kei Mesijah, sangpuxang ni ti
lü Ketah sangpuxanga veia akhawn ä ngcawn vai ti
se, kami ngjak,” tia ami mawm. 3 Pilat naw, “Judah
hea sangpuxanga na kyaki aw?” ti lü kthäh se, Jesuh
naw, “Ä, na pyena kba kya veng,” ti lü a msang. 4
Acunüng Pilat naw ktaiyü ngvai he la khyang hea
veia, “Hina khyanga khana mkhuimkhanak vai ia
mkatnak am hmu veng,” a ti. 5 Cunsepi amimi naw
“Kalile khaw üng tün lü, ahi düta Judah khaw avan
üng jah mthei hü lü khyang avan jah kpyükpyeh hü
bäihki,” tia, aksehlena ami pyen. 6 Pilat naw ngja
lü “Hina khyang hin Kalile khyang aw?” ti lü a jah
kthäh. 7 Pilat naw Heroda uknaka khaw üngka ti a
ksing üng Heroda veia a tüih be. Acunüng, Herod
cun Jerusalema awmki. 8 Herod naw Jesuh a hmu
üng aktäa jekyaiki; isetiakyaküng a mawngma ngja lü
ajandea a hmuh vai a ngaih, müncankse he a jah
bilaw iyaw bawi ta a hmuh vai a büa phäha kyaki. 9
Ngthu khawjah a kthäh; cunsepi Jesuh naw i am pi
am msang be. 10 Acunüng ktaiyü ngvai he la thum
ksing he naw ngdüi u lü aktäa a mi mkatei. 11 Herod
la a yekap he naw Jesuh hmumsit u lü yaiha pawh u
lü jinu akyäp cang suisaki he naw Pilata veia ami tüih
be. 12 Acuna mhmüp üng Pilat la Herod ngpüi kyu
naki xawi. Ajana ani püi ana hneng khawiki xawi. 13
Pilat naw ktaiyü ngvai he, angvai he la khyang he
avan jah khü lü, 14 “Khyang he lam jah hma saki ti u
lü hin ka veia nami lawpüia kyaki; teng u, nami ma
a katnak sui ni se nami mkata kba hina khana i a
katnak am hmu veng; 15 Herod naw pi a katnak cang
am hmu naw, a veia ka tüih päng; teng u, thihnak sen
vaia i am pawh ve. 16 “Acunakyase, kpai lü khyah be
vang,” a ti. 17 Buhpawh pawi üng khyang mat jah
mhlät pet khawia thum awmki. 18 Ami van atänga
ngpyang u lü, “Hin hin hnim lü, Barabah jah mhlät
pea,” ami ti. 19 Barabah cun mlüh k’uma ksuksaknak
pawh lü khyang a hnima phäha thawngima khyuma
kyaki. 20 Pilat naw Jesuh a mhlät vai ngaih lü a jah
kthäh be. 21 Cunsepi ngpyang u lü, “Kutlamktung üng
taiha, Kutlamktung üng taiha,” ami ti. 22 Pilat naw
akthumnaka, “Ise ni? Hin naw ia katnak ni a pawh ve?
Thihnak sen vai a khana i am hmu veng; acunakyase

kpai lü khyah be vang," a ti. 23 Cunsepi amimi naw
angsang yea kutlamktung üng taih vaia amthuia mso
u se, acunüng ami ngpyangnak am Pilat ami näng.
24 Acuna Pilat naw ami msoa kba Jesuh pawh vaia
ngthu a jah pet. 25 Suksaknak pawh lü khyang a
hnima phäha thawngim üng kyumki ami kthäh jah
khyah pe lü; Jesuh cun ami ngaih ngaiha ami pawh
vaia a jah pet. 26 Jesuh ami cehpüi k'um üng, Karenih
khaw üngka Sihmon naki ngnamca üngka naw lawki
ami hmu üng, man u lü Jesuha hnua kutlamktung ami
kawh sak. 27 A hnua läki hea khyang khawjah üng
Jesuh kyahki hea nghnumi avang awmki he. 28 Acun
he Jesuh naw jah nghlat si lü, "Jerusalema canu he
aw, kei am na kyah u lü nami mäta phäh la nami
ca hea phäha kyap ua. 29 "Isetiakyaküng, 'cingkia
nghnumi ta a jo sen ve, na am pawinakia pum la na
naw am a awk khawia cih ta a jo sen ve' ami tinaka
mhmüp pha law khai. 30 "Acunüng khawmcunga
veia, 'Jah sip lawa,' khawngjung khawkawngea veia,
'Jah mük lawa' ti law khai he, 31 "Thing xünga veia
pi hinkba ami ti üng akhyawnga veia ta ikba kya
khai aw?" a ti. 32 Acunüng a veia khyangka nghngih
ami jah hnim vaia ami jah cehpüi hnga. 33 Acunüng
luyuh hmün ami tinak ami pha law üng acuia a kpat
lama mat, a k'eng lama mat, khyangka xawi am
kutlamktung üng ami taih. 34 Jesuh naw, "Ka Pa
aw, jah mhläta; i ami pawh am ksing hei ve u," a ti.
Acunüng, a suisak he cung kphawng u lü ami jah
ngpaiei. 35 Khyang he naw ngdüi u lü ami tengei.
Angvai he naw, "Khyang kce ta jah küikyan khawiki;
Pamhnama a xü Mesijah kcang a ni üng amät pi
ngküikyanei kyu se," tia ami ksenak. 36 Yekap he
naw pi yaiha ami pawh a veia capyit jukthui lawpüi
u lü, peki he naw, 37 "Judah hea sangpuxanga na
kya kcang üng, namät la namät ngküikyanei kyua,"
ami ti. 38 Acunüng a lu khana, "Hin hin, Judah hea
sangpuxang ni," tia ami taih. 39 Acunüng, khyangka
mat, a peia ami taih naw pi, kse na lü, "Nang Mesijaha
na kya üng, namät ngküikyanei kyu lü, keini pi jah
küikyan lawa," a ti. 40 Cunsepi, akce mat naw a
jüinak am msang lü, "Mhnam ye pi am na kyühki
aw? Atänga mkhuimkhanak mi khamei hmaih ye
se, 41 ningni cun ni khamei kung khaia ni kyaki; ni
katnaka phu däng ni hlawheiki ni; hin naw ia katnak
am pawh naw," a ti. 42 "Jesuh aw, Sangpuxanga na
law üng na sümeia," a ti. 43 Acunüng, Jesuh naw,
"Tuhngawi Paradaia ka hlawnga na ve khaia ning
khyütam na veng," a ti. 44 Acun cun mhmüp naji
xaleinghngiha kya lü, mülam naji kthum cäpa nghngi
am vai lü avan üng khaw nghmüp lawki. 45 Acunüng
Temple üng jihnu, anglung üng nghngiha tek lawki.
46 Acunüng, Jesuh naw angsanga, "Ka Pa aw, na kut
üng ka ngmüimkhya ning pe veng," a ti. Acun ti lü
thiki. 47 Acunüng, yekap ngvai naw acun a hmuh
üng, "Hin hin akcanga khyang ngsungpyuna kya ve,"
ti lü, Pamhnam mküimtoki. 48 Khyang avan acun
tengei khaia lawki he, acuna awm ihe ami jah hmu
üng ami mkyang kbei u lü puksetnak am cit beki
he. 49 Acunüng, Kalile khaw üngka naw läk lawkia
nghnumi he la Jesuh ksingki he avan, acun teng u
lü, athuknaka ngdüiki he. 50 Acunüng khyang mat
Josep naki ngvainu, ngsungpyun lü dawki awmki. 51
Ani cun Kawngci member kya lü pi ami pawhmsah
ami bilawh he am jah ngaisimkia kyaki. Judah khaw,
Arimahte khyanga kya lü, Pamhnama khaw a na
ngak'uhei khawiki, 52 Pilata veia cit lü Jesuha yawk a
kthäh. 53 Jesuha yawk khya lü jih am hlawpki naw, u
pi am ami k'uhnak khawia, ng'uhnün üng a k'uh. 54
Acunüng, acuna mhmüp cun kyawngkai amhmanaka
kya lü Sabbath mhmüp pha law hlüki. 55 Acunüng,
Kalile khawa Jesuh läki nghnumi he cun Josep am
atänga cit u lü, ng'uhnün la acunüng ikba Jesuha
yawk ami tak cun tengki he. 56 Acunkäna nghlat be u
lü, ng'uinghname la, situie jah pyang u lü thum naw a
pyena kba Sabbath mhmüp üng xüieiki he.

24 Ngpum mhmüp ngawiksik üng, ng'uingnam he
jah ceh u lü, nghnumi he ng'uhnüna citki he. 2
Acunüng k'utnak üngka lungnu cun akcea ngtäng se
hmu u lü, 3 lutki he, acunüng Jesuha yawk cun am
ami hmuh. 4 Acunüng, acuna phäha ami cäicah k'um
üng, khyang nghngih akbawk suisa ni lü, ngdang
lawki xawi. 5 Ami kyühnak am kawp u lü ami ve k'um
üng anini naw, "Ivai akthia ksunga akxüng nami suiki
ni? 6 "Hia am ve ti naw, tho be päng ve; Kalilea a
ve üng nami veia a ngthu pyen cen süm be ua, 7
'khyanga Capa, khyangka hea kut üng mansaka kya
khai, kutlamktung üng taih khai he, amhmüp thum
üng tho be khaia kyaki,' a ti cen," ani ti. 8 Acunüng a
pyen süm law be u lü, 9 ng'uhnün üngka naw cit beki
he naw, xaleiat la akce hea veia acuna mawngma
avan cun ami jah mtheh, 10 Acuna nghnumi he cun,
Marih Makdalin, Joanah la Jakuka nu Mariha kyaki
he; ami veia nghnumi kce he naw pi acuna ngthu cun
ngsä he üng ami jah mtheh hnga. 11 Cunsepi acuna
ngthu cun ngthu sawxata kba, ia am msui u lü am
ami kcangnak. 12 Pita tho law lü ng'uhnüna dawngki;
acunüng kawp lü tengki naw, jih he däng ve se hmu
lü aktäa cäi lü ima cit beki. 13 Acuna mhmüp üng
axüisaw xawi nghngih, Jerusalem üngka naw mäng
khyüh thukia Emawk khawa ani ceh k'um üng, 14
Jerusalema iyawa awmih avan sumkyam ni lü citki

xawi. 15 Acukba sumkyam ni lü ani ceh k'um üng,
Jesuh naw jah pan law lü ani veia cit hngaki. 16
Jesuh cun ani hmuh te am ani ksing. 17 Acunüng
Jesuh naw, “Nani ceh maha i nani sumkyamki ni?” ti
lü jah kthäh se, thuisei ni lü ngdüiki xawi. 18 Acunüng,
Kalawpah naki naw, “Jerusalem khawa tuhmüngawi
iyawa awmih am na ksingkia khin hin nang däng
aw?” ti lü a msang. 19 Ani naw, “Ia ngkhaw ni?” ti
se, anini naw, “Sahma Nazaret Jesuh, Pamhnam ja
khyang avana hmuha a pyenksak la a bilawh üng a
ngming ngthanga mawng, 20 ktaiyü ngvai he la mi
ngvai he naw hnim vaia ami mso, kutlamktung khana
ami taiha mawng cen, 21 Isarel he jah küikyan khaia
kami ngaih’uhei, acuna kyanak cun tuhngawi üng
mhmüp thum law pängki. 22 “Acuna thea pi kami vei
üngka nghnumi he, khaw ngawilam ksika a ng'uhnak
ng’uhnüna va cit u lü ami jah cäicatei law sak, 23 a
yawk am hmu u lü, ‘Pamhnama khankhawngsä he
ami hmuha ngdang lawki he naw, Ani xüng ve tia
pyen ve u,’ ami ti law. 24 “Acunüng, kami veia ka
avang ng’uhnüna cit u lü, nghnumi hea pyen lawa
kba, ami va hmuh, cunsepi, amät cun am ami hmuh,”
ani ti. 25 Acunüng, Jesuh naw, “Khyang k'ang he aw,
sahma hea pyen avan am kcang na thei khaia angki
he aw! 26 Mesijah naw acun avan cun khamei lü a
hlüngtainaka lut khaia am kya kungki aw?” a ti. 27
Acunüng, Mosi la sahma he avana yük üng tünei
lü Pamhnama cangcim avan üng amäta mawngma
ng’yuki avana suilam a jah mtheh. 28 Acunüng, ani
cehnak vaia ngnam ani pha law hlü üng, Jesuh cun
acuna khaw khye lü, athuknaka cit khaia kba ngtün
se, 29 anini naw, “Kani veia awmeia khaw mü lü khaw
pi mthan law hlü ve,” ti ni se, acunüng ani hlawnga
awm khaia lutki. 30 Acunüng Jesuh naw ani veia buh
ei khaia, a ngawh üng, muk lo lü, josenak am kbeki
naw, bo lü, a jah pet. 31 Acunüng, ani mik vai law se,
Jesuh ni tia ani ksing law üng Jesuh cun khyükeiki. 32
Acunüng, axüisaw xawi naw, “Lama a jah ngthuheipüi
üng, Pamhnama Cangcim he a jah mtheh k’um üng,
ni mlung k'uma meidäikia mäih am kyakia kya kung
aih se?” tia, animät ngthäh kyuki xawi. 33 Acun la
ngdüi law ni lü Jerusalema cit beki xawi naw, xaleiat
he la ani püi he awm hmaihki he cun jah hmu ni se
amimi naw, 34 “Bawipa tho law be kcang ve, Sihmona
veia pi ngdangki ni,” ami ti. 35 Acunüng, anini naw
pi lam ani ceh k'um üng, akya lawa mawng, muk
bo se, a müi ani ksing lawa mawng cun ani pyen
hnga. 36 Acuna ngthu ani pyen k'um üng, Jesuh
ami ksunga ngdüi law lü, “Nami khana dim’yenak ve
se,” a ti. 37 Cunsepi, aktäa ngmüimkhya hmuki hea
ngai u lü, ngpyangki he. 38 Cunsepi Jesuh naw, “Ise
nami khuikhaki ni? Ise nami mlungmthin k'uma mlung
hlawthlatnak awmki ni? 39 “Ka kut la ka khawpha he
jah teng ua keiha ni ka kya ve, na hnet u lü na teng
u; nami na hmuha kba ngmüimkhya naw mtisa la
yuh am ta naw,” a ti. 40 Acukba a pyen khap üng,
a kut la a khawpha he a jah mhmuh. 41 Acunüng,
ami jekyai law nganga phäha, am kcang na pha u lü,
ami awm k'um üng, Jesuh naw, “Ei vai iyaw nami
taki aw?” ti lü, a jah kthäh. 42 Acunüng ami sawng
päng nga amtawn ami pet. 43 Acunüng lo lü ami ma
a ei. 44 Acunüng, Jesuh naw, “Mosia thum, sahma
hea cayuknak la mküinaka ng’äi üng, keia mawng
ng’yuki avan kümkawi law khai tia, nami hlawnga ka
awm üng ka ning jah mtheh khawi cun ahin he ni,”
a ti. 45 Acunüng, Pamhnama ngthu ami ksingnak
vaia ami mlung a jah vaisak; 46 acunüng, ami veia,
“Mesijah naw khuikhanak khamei lü, amhmüp thum
üng thihnak üngka naw tho be khai, 47 A ngming
am, ngjutnaka ngthu la, katnak mhlätnaka ngthu,
Jerusalem khaw üngka naw tün lü, khyang avana
veia sang khai he, tia ng’yuki,’ 48 “Nangmi cun ahin
hea saksiha nami kyaki ni. 49 “Acunüng, ka pa naw a
pyen nami khana ka tüi law khai; cunsepi, khana johit
am nami yah hlana küt üng Jerusalema a na k’äih
ua,” a ti. 50 Acunüng Jesuh naw axüisaw he mlüh
üngka naw Bethanih khawa jah cehpüiki naw a kut
säng lü josenak am a jah kbe. 51 Acukba josenak a
jah pet k’um üng axüisaw hea awmnak üngka naw
khankhawa kai beki. 52 Axüisaw he cun sawhkhah u
lü, jekyai leng leng u lü, Jerusalema nghlat beki he.
53 Acunüng, Pamhnam mküimto u lü, Temple üng
awm nglätki he.

Johan

1 Akcük ma säiha Ngthu a na veki; Ngthu cun
Mhnam am atänga veki, Ngthu cun Mhnama kyaki.
2 Ngthu cun akcük ma säih üngkhyüh Mhnam am
a na veki. **3** Ahmäi naküt ani üngkhyüh Pamhnam
naw a mhnüna kyaki; mhnünmceng naküt üng ani am
ngpüikia mhnün i pi am ve. **4** Ngthu cun xünnaka
phungnua kyaki; acuna xünnak naw khyangea vei
akvai lawpüiki. **5** Akvai cun anghmüpnaka vai law se,
nghmüp naw am näng mkhüt. **6** Pamhnam naw a
ngsä mat a tüih law, a ngming cun Johana kyaki. **7**
Ani naw khyangea veia akvaia mawng cun pyen se,
khyange naw ngja u lü ami jumei law vai ua phäha
kyaki. **8** Amät cun akvai am ni, akvaia mawng pyen
khaia lawki. **9** Ani cun akvai kcang, khawmdek khana
law lü khyang naküta khana vaiki. **10** Ngthu cun
khawmdek khana veki, khawmdek cun ani üngkhyüh
mhnünmcenga kyaki. Acunsepi khawmdek naw ani
am ksing. **11** Amäta khyangea veia lawki. Acunsepi,
amäta khyange naw am dokhamei u. **12** Acunsepi,
avang naw doei lü jumei u se, Pamhnama caea thawn
theinak a jah pet. **13** Acun he cun nghngicima mtisa
thithaü üngkhyüh cawmbei lawkie am ni. Khyanga
pasang üngka naw ngtüi lawkie pi am ni u, amimia pa
ta Pamhnam ni. **14** Ngthu cun nghngicima ngtüi lawki;
bäkhäknak ja ngthungtak am be lü mi ksunga veki.
Paa ca mat däka hlüngtainaka kba, a hlüngtainak cun
mi hmuhki. **15** Johan naw ania mawng a pyen ta, ‘Ka
pyen khawi cen ani ni, “Ani cun ka hnua law kyaw
sepi ka maa a na ve pängki ni” a ti. **16** Kümceikia
ania bäkhäknak am dawkyanaka thea dawkyanak mi
van naw mi yahki. **17** Thum cun Mosia kut üngkhyüh
Pamhnam naw a jah peta kyaki. Acunsepi, bäkhäknak
ja ngthungtak ta Jesuh Khritaw üngkhyüh a jah peta
kyaki. **18** U naw pi Pamhnam am hmuh khawi.
Pamhnam am täng lü, Paa peia veki, a Capa mat däk
naw paa mawng jah ksingsak pängki. **19** Jerusalema
veki Judah ngvaie naw, “Nang u ni?” ti lü, kthäh acun
hea ktaiyü he ja Levihe Johana veia ami jah tüih. **20**
Johan naw käh mjih lü, “Kei Mesijah am ni ngü,” ti lü
a jah msang. **21** Amimi naw, “Nang u ni? Nang Elijah
aw?” ti lü ami kthäh. Johan naw, “Am ni ngü” a ti.
“Nang Sahma aw?” ami ti. Johan naw, “Am ni ngü” ti
lü, a jah msang. **22** Amimi naw, “Acunüng nang u
ni, jah mtheha? jah tüih lawkie kami jah mthehnak
be vai ami ti. Namäta mawng hin ihawkba na pyenki
ni?” ti lü ami kthäh betü u. **23** Johan naw, “Sahma
Hesajah naw a pyena mäiha, ‘Bawipaa lawnak vai
lam ngsungsak u,’ ti lü khawmkyanga ngpyangki
kthaia ka kyaki ni,” a ti. **24** Pharisee naw ami jah tüiha
khyange cun naw, **25** “Mesijah am ni, Elijah am ni,
sahmaa pi am na ni üng, ise Baptican na jah peki ni?”
ti u lü ami kthäh betü u. **26** Johan naw, “Kei naw tui
am Baptican ka jah pe khawiki, nami ksunga khyang
mat am nami ksing ngdüiki. **27** Ani cun ka hnua law
sepi, a khawdawk yüi suh pet khaia pi am nglawi
ngü” ti lü, a jah msang. **28** Ahin avan cun Johan
naw baptican a jah petnaka hnün Jordan mliktui pei
Bethaniha thawnhlawkia kyaki. **29** Angawi üng Johan
naw Jesuh a veia law se hmuh lü, “Khawmdeka
mkhyekatnak cehpüiki Pamhnama Toca teng u! **30**
Acan ni, ‘Keia kthaka dämduh bawki, ka hnua lawki
kyaw, cunüngpi ka maa a na ve päng kungki ni,’ ka
ti cen ani ni. **31** Akcüka ani am ksing ngü, cunsepi,
Isarele naw ani ami ksing law vaia, kei naw law lü tui
am Baptican ka jah peki,” a ti. **32** Johan naw a mawng
pyen lü, “Ngmüimkhya cun müma mäiha khankhaw
üngka naw kyum law lü a khana ngawki ka hmuh. **33**
“Akcüka ta ani ni ti am ksing ngü. Cunsepi, tui am
Baptican ka jah pe khaia na tüih lawki Pamhnam naw,
‘Ngmüimkhya a khana kyum law lü a ngawhnaka
khyang na hmuh üng, ani cun Ngmüimkhya Ngcim
am Baptican jah pe khaia Khyang ni’ ti lü a na mtheh.
34 Johan naw “Ani ka hmuh pängki, ani Pamhnama
Capaa kyaki tia ka ning jah mthehki,” a ti. **35** Angawi
betü üng, Johan naw axüisaw xawi nghngih am ngdüi
lü, **36** Jesuh law se hmuh lü, “Acan ni Pamhnama
Toca,” a ti. **37** Axüisaw xawi naw a pyen ngja ni lü,
Jesuh läki xawi. **38** Jesuh naw ani veia nghlat lü läk
law ni se a jah hmuh üng, “I nani suiki” ti lü, a jah
kthäh. Anini naw, ‘Rabbi (Saja tinak), hawia na veki?”
ani ti. **39** Jesuh naw, “Law ni lü nani hmuh khai,” a
ti. Cit ni lü a venak ani hmuh, acuna mhnüp cun a
hlawnga veeiki xawi; acun cun mülama (Naji kphyü
bang) kyaki. **40** Johana ngthu pyen ngja ni lü, Jesuh
läki nghngih üngka mat cun Sihmon Pita a na Andrua
kyaki. **41** Andru naw akcüka a be Sihmon hmuh lü,
“Mesijah hmuh ve ung” ti lü, a mtheh (Mesijah ti cun
Khritaw tinak ni). **42** Acunüng, Sihmon cun Jesuha
veia a lawpüi. Jesuh naw teng lü, “Nang hin Johana
capa Sihmon na ngmingnaki, Kephaa ning sui khaie,”
a ti (Acun cun Pita üng täng lü, “Lung” tinaka kyaki).
43 Angawi üng Jesuh Kalile khawa cit khaia a ngtün
üng, Philip hmuh lü, “Na läk lawa” a ti. (**44** Philip cun
Bethsaida mlüha kaa kyaki, acun cun Andru ja Pitaa
ani venaka mlüha kyaki.) **45** Philip naw Natanelah
hmuh lü, “Mosi naw ania mawng Thum üng a yuk,
sahma he naw pi a mawng ami yuk, Nazaret üngka,
Josepa capa Jesuh, kami hmuhkie” ti lü a mtheh.
46 Natanelah naw, “Nazaret mlüha cimvaiki ve khai

aw?" a ti. Philip naw, "Law lü, teng lawa" a ti be.
47 Jesuh naw, Natanelah a veia law se hmuh lü,
"A mkhyenak lang am vekia Isarel khyang kcang,
teng ua" ti lü, a pyen. 48 Natanelah naw, "Nang naw
ihawkba na na ksing ni?" a ti. Jesuh naw, "Philip naw
am a ning khü ham lü, Fikdung phunga na ve üng ka
ning hmuh päng ni" a ti be. 49 Natanelah naw, "Rabbi,
nang Pamhnama Capa ni, Isarelea Sangpuxanga pi
kya veki," a ti. 50 Jesuh naw, "Fikdung phunga na
ve üng ka ning hmuh päng ni' ka tia phäha na na
kcangnaki aw? Ahina kthaka dämduh bawki na hmuh
law khai," a ti. 51 Jesuh bä naw, "Akcanga ka ning jah
mthehki. Tuha khankhaw nghmawng lü Pamhnama
khankhawngsäe Khyanga Capaa khana ju kyum jeng
kai u se nami jah hmuh law khai," a ti.

2 Amhnüp nghngih käna Kalile hne, Kana mlüha
cambumnak veki. Acuia Jesuha nu pi veki. 2
Jesuh ja axüisaw he pi acuia ami jah khüei hnga. 3
Capyitui päih se Jesuha nu naw, "Capyitui päih ve," ti
lü Jesuh üng a mtheh. 4 Jesuh naw, "I pawh vai ti
cun, nanga na mtheh vai am hlü. Ka kcün am pha
ham," a ti. 5 A nu naw mpyae üng, "A ning jah mtheh
naküt pawh ua," a ti. 6 Judahea thuma ngcimcaihnak
vaia, kalan mku ja thumkipa keh vangkia mcü khyuk
veki. 7 Jesuh naw mpyae üng, "Mcüe tui am jah kbe
päih ua," a ti. Be lü pyep khaia tui ami jah than. 8
Jesuh naw, "Tukbäih tui avang lo u lü pawi tuiktänga
veia cehpüi ua," a ti. Mpyae naw tuiktänga veia ami
cehpüi. 9 Pawi tuiktäng naw tui cun Capyittuia ngläüh
lawki cun mdep lü, angtüi lawnak am ksing, (Tui
thanki mpyae naw ta ksingki he). Acunüng cambumki
khü lü, 10 "Khyang naküt naw akcüka Capyittui asü
am jah khin na ma lü, ami awk phü käna va akpaih
am jah khin na khawikie. Nang naw ta tuh vei cäpa
asü am jah khin na veki," a ti. 11 Jesuh naw hina
müncankse akcük säih Kalile hne, Kana mlüha mdang
lü a hlüngtainak mdangki. Acunüng, axüisaw he naw
Jesuh jumkie. 12 Acunkäna a nu, a nae ja axüisaw
he am, Kapenawm mlüha cit u lü acuia khawmhnüp
asäng awmkie. 13 Judahea Lätnak Pawi kcün pha law
se, Jesuh Jerusalema jeng citki. 14 Temple k'uma, se
mna, to, müme jah jawikie ja, ngui mhlaikia khyange a
jah hmuh. 15 Kpaihnak vaia yüipawk pawh lü, Temple
üngka naw se mna ja toe a jah sät. Ngui mhlaikiea
ami ngawhnake jah ktukhawngin lü nguikcange a jah
hukxänin pet. 16 Müm jawikiea üng, "Hine akcea jah
cehpüi ua, ka Paa im jawihtuknaka käh pyang ua," a
ti. 17 Axüisawe naw, "Na ima phäha ka ngaihngtühnak
naw ka mlung k'uma na uiawng ve," ti lü, ng'yuki
ami süm law be. 18 Judah ngvaie naw ngthäh u lü,
"Ahikba na jah pawhki. Na cangki tia a ngsingnak
vaia, ia müncankse na jah mhnuh khai ni?" ami ti.
19 Jesuh naw jah msang lü, "Hina Temple kpye uki
se, mhnüp kthum üng ka mdüih be khai," a ti. 20
Judahe naw, "Hina Temple kum kphyükip ja khyuk so
khaia sak ni. Ihawkba nang naw mhnüp kthum üng na
mdüih be khawh khai ni?" ami ti. 21 Cunüngpi Jesuh
naw Temple a ti cun amäta pumsa a pyenaka kyaki.
22 Acunakyase, Jesuh thihnak üngka naw a thawh
law käna, axüisaw he naw ami veia a pyen khawi
süm law bekie. Acunüng cangcim ja ngthu Jesuh
naw a pyen cun jumkie. 23 Jesuh Jerusalem mlüh
Lätnak Pawi buh pawhnaka ve se, müncanksee a jah
pawh hmuh u lü, khyang khawhah naw ani jumkie.
24 Acunsepi, Jesuh naw khyang naküt jah ksingkia
kyase, khyangea veia amät naw amät am ng'apei. 25
Khyanga mlung k'uma i veki ti cun ksingkia kyase,
khyangea mawng ani üng u naw i a mtheh vai am
hlü.

3 Pharise üngka khyang mat Nikawdim ngming
naki, Judahea mkhawng veki. 2 Ani cun mthana
Jesuha veia law lü, "Rabbi, nang Pamhnama vei
üngka naw lawkia saja, ti kami ksingki. Isetiakyaküng,
müncanksee na jah pawha mäih, Pamhnam am
ngpüikia u naw am jah pawh khawh," a ti. 3 Jesuh
naw msang lü, "Akcanga ka ning mthehki, am hmi
bekia khyang naw Pamhnama Khaw am hmu thei,"
a ti. 4 Nikawdim naw, "Ihawkba khyang axü käna
hmi be thei khai ni? A nua pum k'uma lut be lü
anghngihnak hmi law be thei khai aw?" ti lü a kthäh
be. 5 Jesuh naw, "Akcanga ka ning mthehki, tui ja
Ngmüimkhya üng am hmi bekia khyang Pamhnama
Khawa am lut thei. 6 Nghngicim üng hmi lawki cun
nghngicim khyanga kya lü, Ngmüimkhya üng hmiki
cun ngmüimkhya khyanga kyaki. 7 'Na hmi be vai ka
tia phäha käh cäia. 8 Khawkhi a ngaihnak da khiki.
A khi kthai na ngja kyawki, lüpi hawia khyüh law lü,
haw da citki ti am ksingki. Au pi Ngmüimkhya üng
hmiki cun acukba ni," a ti. 9 Nikawdim naw msang lü,
"Ihawkba acukba thawn thei khai ni?" a ti. 10 Jesuh
naw, "Nang cun Isarele khyangmjü üng saja kyäpa pi
kya lü, ahin am na ksingki aw? 11 "Akcanga ka ning
mthehki, kami ksing ning jah mtheh lü, kami hmuh
kami ning jah mhnuh khawiki. Acunüng mat naw pi
kami pyen am doei uki. 12 "Khawmdeka mawng ka
ning jah mtheh üng am nami na kcangnak üng ta,
khankhawa mawng ka ning jah mtheh üng ihawkba
nami na kcangnak khai ni? 13 "Khana khyüh kyum
lawki Khyanga Capaa thea, u khana am kai khawi. 14
"Mosi naw khawmkyanga tangka am pyang kphyu

lup a taiha mäiha, Khyanga Capa pi taiha kya khai.
15 “Au pi Ani jumki naküt naw angsäi xünnak yah
khaie. (aiōnios g166) 16 “Pamhnam naw khawmdek a
mhläkphyanak leng lenga phäh a Capa mat däk a jah
pet. Ani jumki naküt cun käh thi ti lü angsäia xünnak
yah khaie. (aiōnios g166) 17 “Pamhnam naw a Capa,
khawmdeka a tüih law cun ngthumkhyah khaia a tüih
law am ni. Khawmdek küikyan Bawi vaia a tüih law ni.
18 “A Capa jumki cun ngthumkhyahnak am khamei.
Acunsepi, Ania ngming am jumki cun Pamhnam Capa
mat däk am a jumeia phäha, ngthumkhyahnak khamei
pängkia kyaki. 19 “Hin hin, ngthumkhyahnaka kyaki.
Pamhnama akvai khawmdek khana lawki, acunsepi
nghngicime naw ami bilawh am a dawa phäha, akvaia
kthaka nghmüp jawng na bawkie. 20 “Isetiakyaküng,
am dawki bilokie naw akvai cun hnengkie, ami bilawh
angdang vai kyüh u lü akvaia veia am law u. 21
“Acunsepi, akcang bilokie naw Pamhnama mtheh ami
ngjaka mawngma akvai naw mdan khaia, akvai da
law khawikie,” a ti. 22 Acunkäna, Jesuh ja axüisaw he
cun acuia ve u lü khyange am baptican a jah petnak
khawia hnün Judah khaw ngnamea citkie. 23 Johan
naw Salim pei Anon, acuia tui a daa phäha, baptican
a jah pe k’um üng, law u lü Baptican khan lawkie. 24
Acunüng, Johan thawngim üng am khyum ham u. 25
Acuia Johana xüisawe avang ja Judahea nglak üng,
khawning ngcimcaihnaka mawng ngcuhnak ve lawki.
26 Johana veia law u lü, “Saja aw, tenga, Jordan
mliktuia nghngilawa na hlawnga veki, a mawng na
pyen naw Baptican jah pe se, khyang ami van a
veia cit ve u,” ami ti. 27 Johan naw jah msang lü,
“Au naw pi, khana khyüh am pet üng ta i am yah
khawh. 28 ‘Kei Mesijah am ni, acunsepi, kei cun ania
maa tüih lawa ka kyaki ni’ ka ti cen nangmi hin ka
ning jah saksie ni. 29 “Cambumkia cangpyang üng
va cangla cun sängeiki. Cunsepi cangpyanga peia
ngdüi lü cangpyanga kthai ngjaki a nglawipüi cun naw
cangpyanga kthai a ngjak üng jekyaiki. Acukba ni ka
jenak akümbe. 30 “Ani hlüngtai law dämdäm se, kei ka
ju nem phätphät khai. 31 “Khan üngkhyüh lawki cun
avana kthaka dämduh bawki ni. Mce üngka cun mce
üng sängei lü khawmdeka mawngma va pyetksaki.
Cunüngpi, Khankhaw üngkhyüh lawki cun anaküta
khana dämduh bawki ni. 32 “A hmuh ja a ngjak jah
mtheh kyaw sepi, a pyen u naw pi am dokhamei u.
33 “Au pi, a pyen dokhamki cun Pamhnam cangki tia
mdangki ni. 34 “Pamhnama tüih lawa khyang cun
naw Mhnama ngthu pyenki. Isetiakyaküng, Pamhnam
naw ani üng kümceikia a Ngmüimkhya a peta phäha
kyaki. 35 “Pa naw a Capa mhläkphya na lü, ahmäi
naküt a kut üng a msum. 36 “Au pi, a Capa jumki naw
anglät xünnak yahki; au pi a Capa am jumki naküt
naw xünnak am yah. Pamhnama mkhuimkhanaka
kea ve khaie,” a ti. (aiōnios g166)

4 Jesuh naw Johana kthaka Baptican jah pe lü,
axüisaw hea jah pyangki tia mawng, Pharisee naw
ngjakie. 2 (Akcanga ta, Jesuh amät naw baptican
am jah pe, axüisaw he naw ami jah peta kyaki),
3 Ami pyena mawng Jesuh naw a ngjak ja Judah
khaw ceh ta lü, Kalile khaw da, 4 Samarih khaw
sunpah lü cit yahki. 5 Jakop naw a capa Josep üng
a peta khaw pei, Samarih khaw hne Sukhar mlüha
pha lawki. 6 Acuia Jakopa tuikhui veki. Jesuh lam a
lawnak bawngbai lü, tuikhui peia ngawki. Acun cun
mhnüp ngsunga kyaki. 7 Samarih nghnumi tui than
khaia law se Jesuh naw, “Ka awk vai tui na pea,” a
ti. 8 (Acun k'um üng, axüisaw he cun mlüh k’uma
ei vai khyäi acun hea citkie.) 9 Samarih nghnumi
naw, “Ihawkba, nang Judah khyang naw, kei Samarih
nghnumia veia tui na awk vai na täeiki ni?” ti lü, a
kthäh be. (Judah khyang mjüe cun Samarih khyangea
eiawknak tuikhawt üng eiawk am thum na u.) 10
Jesuh naw, “Pamhnam naw nang üng i ning pet hlüki
ti am ksingki, u naw tui ning täeiki ti pi am ksingki. Na
ksinga ta, angsäia xünnak tui ning pet vaia na na täei
khai sü,” a ti. 11 Nghnumi naw, “Saja aw, tuikhui thuki,
vähnak vai tuipung pi am na taki. Hawia kaa xünnak
tui na taki ni? 12 “Hina tuikhui, amät naw aw khawi lü,
a cae ja, a khyüngseie naw pi ami awk khawi, kami
pu Jakop naw a jah pet, nang ania kthaka kyäp bawk
aih lü,” a ti. 13 Jesuh naw msang lü, “Hina tui awki
naküt ta, tui cawi be ham khai. 14 Acunsepi, kei naw
ka pet vaia tui awki naküt ta, tui am cawi ti. Kei naw
ka pet vaia tui cun a puk k'uma hna lü, angsäi xünnak
tuia kya se, anglät xünnak pi yah khai,” a ti. (aiōn
g165, aiōnios g166) 15 Nghnumi naw, “Saja aw, tui am
cawi ti lü, tui than khaia hia käh ka law be ti vaia,
acuna tui na pea,” a ti. 16 Jesuh naw, “Cita, na cei
va khü lü, law bea,” a ti. 17 Nghnumi naw, “Ka cei
am ve,” ti se, Jesuh naw, “Ka cei am ve na ti cang
veki, 18 Na cei mhma ve pängki, tuh na vepüi pi na
ceia am kya; acen üng akcang pyen veki,” a ti. 19
Nghnumi naw, “Saja aw, sahma mata na kya khaia
ning ksing veng. 20 “Kami pupae naw hina mcung
üng Pamhnam a na hjawkhah khawikie. Nangmi
Judahe naw, ‘Jerusalema ni Pamhnam hjawkhahnak’
nami tiki” a ti. 21 Jesuh naw, “Nghnumi aw, ka pyen
hin juma. Khyang he naw Pa cun ahina mcung ja
Jerusalem mlüha am ami hjawkhahnak tia kcün pha
law khai. 22 “Nangmi Samarihe naw nami hjawkhah
am ksing uki. Cunüngpi, keimi Judahe naw ta u kami

hjawkhahki ti kami ksingki. Isetiakyaküng, küikyannak
cun Judahe üngka naw lawkia kyaki. 23 “Acunsepi,
akcün pha law khai, hjawkhahkie naw Ngmüimkhya
ja akcanga ami hjawkhah vai cun tukbäih yea kya
ve. Pa naw acukba hjawkhah khaie jah hlüeiki. 24
“Mhnam cun Ngmüimkhyaa kyaki. Hjawkhahki nakût
naw Ngmüimkhya ja ngthungtak am hjawkhah yah
vai,” a ti. 25 Nghnumi naw, “Mesijah law khai ti ka
ksingki. Ani a law üng, ani naw ahmäi nakût jah
mtheh law khai,” a ti. 26 Jesuh naw, “Nang ning
ngthuheipüiki hin ani ni,” a ti. 27 Acunüng axüisaw he
law bekie naw nghnumi am a na ngthuhei se hmuh u
lü müncankie. Acunsepi, u naw pi, “I na ngaihki? Ise
hina nghnumi na ngthuheipüiki ni?” ti lü, am kthäh
u. 28 Nghnumi naw a tui um hawih hüt lü, a lawnak
khaw da citki naw khyange üng jah mtheh lü, 29 “Law
ua, ka awmih khawi nakût ksingkia khyang mat ve
ve, teng law u. Mesijah am niki aw?” a ti. 30 Mlüh
ceh ta u lü, Jesuha veia citkie. 31 Acun k'um üng
axüisaw he naw, “Rabbi, na ei eia” ti lü, ami mtheh.
32 Acunsepi Jesuh naw, “Nangmi naw am nami ksing
ka ei vai ta veng,” a ti. 33 Axüisawe amimät üng, “A ei
vai tha lawki veki aw” ti lü, ngthähkie. 34 Jesuh naw,
“Na tüih lawkia a ngjak hlü bilawh ja, a khut kpäng vai
cun keia eiawka kyaki ni. 35 “‘Khya kphyü ve hamki,
acun käna cang ahnaka kcün pha law khai’ am nami
ti khawiki aw? Teng u, ka ning jah mthehki, mang
hü u lü, loe jah teng süm ua, hmin päng lü, ah vai
kcün ve u. 36 “Atki naw ngkhyengnak yah lü anglät
xünnak vaia a ktheipai mcun ve, sawki ja atki ani
nghngih atänga je yüm khai xawi. (aiōnios g166) 37
“Ahin üng, ‘mat naw saw se, mat naw atki’ tia khuisui
cun cang ve. 38 “Am nami khüinak khawia loa cang
at khaia ka ning jah tüihki. Acuia akce he naw khüi u
se, ami khüinak kce cun nangmia ngmangnak ni,” a
ti. 39 Acunüng, “Ka awmih nakût ksingki ve ve,” tia,
ngthu, nghnumi naw a pyena phäha Samarih khyang
khawhah naw Jesuh jum lawkie. 40 Samarih khyange
Jesuh veia ami law üng ami veia a ve vaia nghui na
u se, acuia Jesuh cun mhnüp nghngih awmki. 41
Jesuh a ngthu pyena phäh khyang khawkän naw
jum lawkie. 42 Acunakyase, nghnumia veia, “Tuh ta,
nanga pyena phäha am kya lü, kamimät naw kami
ngjak ja akcanga hin hin khawmdeka Küikyan Bawia
kyaki ti, kami ksinga phäha kami jumki,” ami ti. 43
Amhnüp nghngih käna, acun üngka naw Kalile hne
da citki. 44 Isetiakyaküng, Jesuh amät naw, “Sahma
cun amäta hminaka khawa mhlünmtainak am yah
khawi naw,” a ti. 45 Jerusalem Lätnak Pawia cit u lü
Pawi k'um üng Jesuh naw a jah pawhmsah nakût jah
hmukie naw ta, Kalile khawa Jesuh a law üng, Kalile
khyange naw dokhamkie. 46 Acun käna Jesuh Kalile
khaw Kana, tui cun capyituia a nglatnak sak hnüna
law beki. Acuia khyang ngvai mat a capa Kapenawm
mlüha a mhnatei veki. 47 Ani naw Jesuh Judah khaw
üngka naw Kalile khawa lawki ti a ngjak üng, a capa
thih law hlüki, law lü a mdaw law be vaia cit lü a va
nghuinak. 48 Jesuh naw, “U naw pi müncanksee ja
cäiletnake am nami hmuh üng amdanga am jum hlü
uki,” a ti. 49 Khyang ngvai naw, “Saja aw, ka ca am
a thih ham üng akjanga lawa,” a ti. 50 Jesuh naw,
“Cit bea, na capa daw be khai ni,” a ti. Khyang ngvai
cun Jesuha pyen jum lü nghlat beki. 51 A nghlat be
lama a mpyae naw a na khyum u lü, “Na capa dawei
law be ve,” ti lü, ami mtheh. 52 Ngvai naw iti üng a
capa a daw law bea mawng jah kthäh se, amimi naw,
“Müta, mü lam naji mat üng mhnat naw khyah ve,” ti
lü, ami mtheh. 53 Jesuh naw, “Na capa daw be khai
ni,” a tinaka kcüna kyaki ti a ksing. Acunakyase, amät
ja a khuiim kyawnglawng ami van naw jumkie. 54
Ahin cun Jesuh Judah khaw üngka naw Kalile khawa
a law käna anghngihnak müncankse a pawha kyaki.

5 Acunkäna Judahea pawi mat ve se, Jesuh
Jerusalema citki. 2 Jerusalem mlüh, To Mkawt peia
Hebru läk am Bethzatha ami ti luhnak mhma lawki
tui büm mat veki. 3 Am phetkia khyang khawhah,
amikmü, akhawkxo, ja a kut khaw thikie ngjän u
lü, tuia a ngsün law vai mtäteikie. 4 Isetiakyaküng,
Bawipaa khankhawngsä, akcün kcün üng tui büm
üng kyum law lü, tui a ksün ksün law. Acunüng, au
pi, tuia ngsün päng ja tuia khana kco maki cun a
natnak nakût daw be khawiki. 5 Khyang mat kum
thumkip ja khyet kunki veki. 6 Jesuh naw acukba
khawvei ve päng lü ngjänki ti ksing lü a hmuh üng,
“Na daw be vai na ngja hlüki aw?” ti lü, a kthäh. 7
Ani naw, “Saja aw, tuia ngsün law üng tui büm da na
kaih khai u am ve. Ka law k’um üng akce he naw
na khe u lü kcoei ma thakthakie,” a ti. 8 Jesuh naw,
“Tho law, na ngjänak lo lü cita,” a ti. 9 Angxita ani
cun daw beki. A ngjänak lo lü citki. Acuna mhnüp
cun Sabbath mhnüpa kyaki. 10 Judah ngvaie naw
daw bekia veia, “Tuhngawi Sabbath mhnüpa kyaki.
Judah Thuma tuhngawi na ngjännak käh na kawh hü
vai,” ami ti. 11 Ani naw jah msang lü, “Na mdaw beki
naw, ‘Na ngjännak lo lü cita’ a ti ni, ti lü a jah mtheh
be. 12 Amimi naw, “Na ngjännak lo lü cita tiki u ni?” ti
lü, ami kthäh. 13 Acunsepi, Jesuh khyangea ksunga
khyükei se, ani mdaw bekia Jesuh cun u hmana
am ksing. 14 Acun käna, Jesuh naw acuna khyang
cun Temple a k'uma hmu be lü, “Tenga, na daw be
pängki. Käh mkhyekat be ti kawpi; am ani üng ta,

ahina ksetam bawk lü na khana pha law khai ni," a
ti. 15 Daw bekia khyang cun cit lü, ani mdaw beki
cun Jesuh ni ti lü Judah ngvaie üng a jah mtheh. 16
Acukba sabbath mhnüp üng a bilawha phäha Judah
ngvaie naw Jesuh mkhuimkhakie. 17 Jesuh naw jah
msang lü, "Ka Pa aläa khüikia kyase, kei pi ka khüiki,"
a ti. 18 Jesuh Sabbath käh jeih lü, Mhnam pi amäta
Pa ni tia a pyen ja, amät Mhnam am tängkia a pyena
phäha, Judah ngvaie naw hnim law hlü bawkbawkie.
19 Jesuh naw jah msang lü, "Akcanga ka ning jah
mthehki, Capa amät naw i am pawh thei. Acunsepi,
Pa naw a pawh hmu lü pawhki. Pa naw a pawh naküt
cun Capa naw pi acukba pawhki. 20 "Pa naw Capa
mhläkphya na lü, ahmäi amäta pawh naküt mhnuhki.
Nami müncan vaia Pa naw Capa üng ahina kthaka
däm bawkie jah mdang law khai. 21 Pa naw akthie
jah mtho be lü, xünnak a jah peta mäiha, akcanga
Capa naw pi a hlüeia khyang üng xünnak pe khai. 22
Pa naw ua lei am mtai, acunsepi, ngthumkhyahnak
avan Capa üng a pet päng. 23 "Acun cun, Pa ami
leisawnga mäiha khyang naküt naw Capa pi leisawng
law khaie. Capa am leisawngki cun ani tüih lawki
Pa am leisawngkia kyaki. 24 "Akcanga, ka ning jah
mthehki, ka ngthu ngai lü na tüih lawki jumki naw
angsäi xünnak yahki. Ngthumkhyahnak käh khamei
khai, thihnak üngka naw xünnak pha pängki ni. (aiōnios
g166) 25 "Akcanga ka ning jah mthehki, thi pängki he
naw Pamhnama Capa a ngkhü kthai ngja acun he.
Ngjakia khyang naküt a xüng be vaia kcün pha law
khai, akcanga ta pha law pängki ni. 26 "Pa amät cun
xünnaka phung ania mäiha, Pa naw Capa pi xünnaka
phunga kyasaki. 27 Acunüng, ngthumkhyahnak vaia
ana pi a pet ni. Isetiakyaküng, ani cun Khyanga Capa
ania phäha kyaki. 28 "Ahina phäha käh müncan
ua, lungdüa awmki he naküt naw Capa kthai ami
ngjaknak vaia kcün pha law khai, 29 akdaw bilokie
tho be u lü xünnak yah u se, akse bilokie tho be
u lü mkatnak khamei khaie. 30 "Kamät naw i am
pawh thei nawng. Ka ngjaka mäiha lei ka mtaiki; ka
ngthumkhyah ngkhaiki. Isetiakyaküng, kamäta ngjak
hlü käh sui lü, Pa na tüih lawkia ngjak hlü ka suia
phäha kyaki. 31 "Kamäta mawngma ka saksi üng ka
saksi cangki ti mdangnak vai am ve. 32 "Ka mawng
saksiki akce veki; ani naw ka mawng a saksi cangki ti
ka ksingki. 33 "Johana veia ngsä tüih uki se, ani naw
ngthungtak saksi khai. 34 "Khyang he naw ka mawng
ihawkba ami saksi üng kei am ngtungjin nawng.
Acunsepi nangmi küikyannak nami yah vaia phäh hin
ka pyena kyaki. 35 "Johan cun däi lü vaikia meiim
mat am tängki. Ania kvai asäng nami jenak vaia nami
ngja hlükie. 36 "Kei naw Johana saksia kthaka dawki
saksi ka taki. Isetiakyaküng, Pa naw a na peta khut
ka biki. Ka bia khut naw Pa naw a na tüih law ti
cun mdanki. 37 "Acunüng, na tüih lawkia Pa naw pi
keia mawng na saksi petki. Iti üngpi a kthai ngja lü
a hmai am hmu khawi uki. 38 A tüih law am nami
jumeia phäh, Pamhnama ngthu pyen pi nami mlunga
am kenei uki. 39 "Cangcima k'uma angsäia xünnak
nami hmu khaia ngai u lü, cangcim nami khe khawi
jaiki. Acuna cangcim cun keia mawng saksikia kyaki.
(aiōnios g166) 40 "Acunsepi, xünnak nami yah khaia
ka veia am law hlü uki. 41 "Khyanga mhlünmtainak
am sui nawng. 42 Cunsepi, nangmi cun ia khyang
mjü ti ka ksingki. Pamhnam nami mlungmthin kcang
üng am nami mhläkphyanak pi ka ksingki. 43 "Ka
pa a ngming üng law ngü se, am na dokham uki.
Amäta ngming üng lawki khyang ani vai sü ta nami
dokham khaie sü. 44 "Pamhnam mat däka vei üngka
naw lawkia hlüngtainak käh sui u lü, namimät üngka
hlüngtainak nami hlawheikie naw kei ihawkba nami
na jum thei khai ni? 45 Kei naw, Paa veia ka ning jah
khya khaia käh ngai u. Nami üpnak Mosi naw va ning
jah khya khai. 46 "Mosi nami jum üng kei nami na jum
khai. Isetiüng, ani naw keia mawng va yuk hütki. 47
"Cunsepi, ania yuk am nami jum üng, ihawkba keia
pyen nami jum khai?" a ti.

6 Acunkäna, Jesuh Kalile Tuili, Tiberi Tuili pi
ngmingnaki, a caye kama citki. 2 Am phetkie a jah
mdaw bea müncanksee hmukie khyangpänu naw läk
hükie. 3 Jesuh mcunga kai lü acuia axüisaw he am
ngaw yümkie. 4 Judahea Lätnak Pawi cun käh law
betüki. 5 Jesuh naw mang hü lü khyang aktäkpai a
veia lawkie a jah hmuh. Philip üng, "Hinea ei khyawh
vai, hawia mi khei khai ni?" ti lü a kthäh. 6 (I pawh
vai cun a ksing päng kyaw, Philip a mhnütnaka a
pyena kyaki.) 7 Philip naw, "Nguikcang phyanghngih
am kheih muk ta, hine naw apica cim ei u sepi am
khäk khai ni," a ti. 8 Axüisaw üngka mat, Sihmon
Pitaa na Andru naw, 9 "Hia kpamica hnasen mat
naw kyung muk mhma ja ngaca nghngih taki ve ve.
Acunüng pi khyang hikäna phäh am khäk hlü ve?" ti
lü a pyen. 10 Jesuh naw, "Jah ngawhsak ua," a ti.
(Acuna hnün cun msai aktäa sahki.) Khyang avan
ngawkie, kpami däk thawngmhma lawkie. 11 Jesuh
naw muk lo lü, Pamhnama veia jenak mthehki. Acun
käna axüisaw he üng jah pe se, amimi naw ngawhkie
üng ami jah pet. Acukba bäa nga pi ami ngaih kän
käna ami jah pet u. 12 Ami phü käna Jesuh naw,
axüisaw he üng, "Apica pi käh bawkya khaia akhläi
jah mkhäm be ua," a ti. 13 Muk nglung mhma cim
ami eia khläi mkhäm be u se, cä xaleinghngih üng

beki. **14** Acun üng Jesuha pawh müncankse hmukia
khyange naw, “Akcanga hin hin, khawmdek khana
law khaia Sahma kcang ni,” ami ti. **15** Khyang he naw
man lü asihlinga ami sangpuxanga mcawn hlükie ti
Jesuh naw ksingki. Acunakyase, mcunga amät kaiki.
16 Khaw mü law se axüisaw he tuili da ju citkie. **17**
Mlawng üng kai lü, tuilia a caye Kapenawm mlüha
citkie. Khaw nghmüp law sepi, Jesuh ami veia am
pha law ham. **18** Khaw aknuia khi law se, tui ngnawk
law lü kyan law dämdämki. **19** Mäng kthum kphyü
bang tui vak u lü ami pha käna, Jesuh tuia khana law
lü mlawng da cäh law se ami hmu üng kyüeikie. **20**
Jesuh naw, “Kei ni; käh na kyüei ua,” a ti. **21** Mlawng
üng Jesuh a na do law u se, angxita ami cehnak vaia
kawng mlawng am va phakie. **22** Angawi üng, tuili
caye kawnga vekia khyange naw mlawng mat däk va
veki ti ksing lawkie. Jesuh pi mlawng üng axüisaw
hea hlawnga am ve se, axüisaw he amimät mlawng
üng citei u se, ami jah hmu. **23** Tiberi mlüh üngkhyüh
Mlawng akce he cun, Bawipa naw Pamhnam üng
jenak a mtheh käna muk ami einaka peia lawkie. **24**
Khyang he naw Jesuh ja axüisaw he acuia am ve u
se ami jah hmu üng, amimät mlawnge üng kai u lü,
Kapenawm mlüha Jesuh sui khaia citkie. **25** Khyang
he naw tuili cayea Jesuh a ve hmu u lü, “Rabbi, iti
üng ahia na lawki ni?” ti lü, ami kthäh u. **26** Jesuh
naw jah msang lü, “Akcanga ka ning jah mthehki:
müncanksee nami hmuha phäha nami na suikia am
kya, muk ei lü nami phüa phäh nami na suikie ni.
27 “Pyüpye theikia ei käh ktha na u. Khyanga Capa
naw a ning jah pet vaia ei, angsäi xünnak ktha na u.
Isetiakyaküng, Pa Pamhnam naw amäta msingnak
cun Jesuha khana a tak ni,” a ti. **(aiōnios g166)** **28**
Amimi naw, “Pamhnama mlung hlü kami pawhnak
vaia, i kami pawh üng daw khai ni,” ami ti. **29** Jesuh
naw, “A tüih lawa khyang nami jumei cun Pamhnama
mlung hlü nami pawhkia kyaki,” a ti. **30** Amimi naw,
“Hmu lü kami ning jumnak law vaia, ia müncankse ja
na bi kawm? I ja na pawh kawm? **31** ‘Amimi naw muk
ami ei vai khana khyüh jah peki’ ti lü, ami yuka mäiha,
kami pupae naw manah khawmkyanga eikie,” ami ti.
32 Jesuh naw, “Akcanga ka ning jah mthehki: khana
ka muk cen Mosia ning jah pet am ni. Khankhawa ka
muk kcang ning jah peki ta keia Pa ni. **33** “Pamhnama
ning jah pet muk cun naw khankhaw üngkhyüh kyum
law lü, khawmdek üng xünnak peki,” a ti. **34** Amimi
naw, “Bawipa aw, acuna muk aläa jah pea,” ami ti. **35**
Jesuh naw, “Kei cun xünnak muka ka kyaki. Ka veia
lawki naküt naw ei am cawi be ti; kei na jumki naküt
naw tui am xai be ti,” ti lü a jah mtheh. **36** Nangmi
naw nami na hmuha kpheia am na jumei uki, ti ka
ning jah mthehki. **37** “Ka Pa naw a na pet naküt ka
veia law khaie. Ka veia lawki naküt kei naw am jah
nghei ta ngü. **38** “Isetiakyaküng, kamäta ngjak hlü ka
pawh khaia khana khyüh ka kyum lawki am ni. Na
tüih lawkia a ngjak hlü ka pawh khaia ka lawki ni. **39**
“Na tüih lawkia a ngjak hlü cun a na pete u pi käh jah
mkhyüh lü, akpäihnaka khawmhnüp üng avan ka jah
xünsak be khai. **40** “Ka paa ngjak hlü cun Capa hmu
lü jumki naküt naw angsäi xünnak a yahnak vai ja, kei
naw akpäihnaka khawmhnüp üng ka jah xünsak be
khaia kyaki,” a ti. **(aiōnios g166)** **41** Jesuh naw, “Kei
khana khyüh ka kyum lawkia muk ni,” a tia phäha
Judahe naw aktäa am ngja hlü u. **42** “Hin hin Jesuh,
Josepa capa; a pa ja a nu pi mi jah ksing am niki aw?
Ihawkba, ‘Kei khana khyüh ka kyum lawki’ a ti ni?”
ami ti. **43** Jesuh naw, “Namimät naw käh ngcuh ti ua.
44 “Na tüih lawkia Pa naw lam am a msüm üng, u ka
veia am law thei khai ni. Akpäihnaka khawmhnüp üng
ka jah xünsak be khai. **45** “Ami van Pamhnam naw
jah mthei khai’ ti lü, sahma he naw ami yuka mäiha,
Ka Paa mtheh ngja lü ngtheingthangki naküt ka veia
lawki. **46** “Pamhnama veia ka däka thea, u naw Pa
am hmu khawi; Ani däk naw ni a hmuh. **47** “Akcanga
ka ning jah mthehki: kei na jumki naw angsäi xünnak
yahki. **(aiōnios g166)** **48** “Kei cun xünnak muka ka
kyaki. **49** “Nami pupae naw khawkhyawng khawa
manah ei kyaw u lü pi, amimi cun thikie. **50** “Cunüngpi
khankhaw üngkhyüh kyum lawki hina muk ei nakütki
naw thihnak am hmu ti. **51** “Kei cun khana khyüh
kyum lawkia xünnaka muk ni. Acuna muk eiki cun
angsäia xüng khai. Khawmdeka xünnak vaia ka ning
jah pet vaia muk ta ka mtisa hin ni,” a ti. **(aiōn g165)**
52 Judahe amimät thüi lü ngcuh u lü, “Hina khyang
naw ihawkba a mtisa ei vaia jah pe hlü theiki ni?”
ami ti. **53** Jesuh naw, “Akcanga ka ning jah mthehki:
Khyanga Capa a mtisa am ei lü, a thisen am awkia
khyang naw xünnak am yah. **54** “Ka mtisa ei lü, ka thi
awki naküt naw angsäi xünnak yah khai. Akpäihnaka
khawmhnüp üng ka jah mtho be khai. **(aiōnios g166)** **55**
“Isetiakyaküng, ka mtisa cun ei vai kcanga kya lü, ka
thisen pi awk vai kcanga kyaki. **56** “Ka mtisa ei lü, ka
thisen awki cun kei üng xüng se, kei pi ani üng ka
xüng khai. **57** “Xüngseikia Pa naw na tüih law lü ania
phäh kei ka xüngseia kba, ka mtisa eiki naküt cun keia
phäh üng xüng khai. **58** “Hin ni khana khyüh kyum
lawki xünnaka muk ta. Nami pupae naw ei u lü akäna
ami thihnaka mäih am ni. Ahin eikia khyang naküt
cun angsäia xüng khai,” a ti. **(aiōn g165)** **59** Ahin Jesuh
naw, Kapenawm mlüh, sinakoka k‘uma a jah mthei
üng a pyena kyaki. **60** Axüisawe khawhah naw ahin
ami ngjak üng, “Hina mtheinak akhak hin u naw ksing

khawh khai ni?” ami ti. 61 U naw am mtheh xa se,
axüisaw he naw a pyen küisakie ti Jesuh naw a ksing
üng, “Hina phäha nami mlung seki aw? 62 “Khyanga
Capa asüa a venaka kai be se nami hmu vai sü
ta, ikba nami ti khai sü aw? 63 “Xünnak peki cun
Pamhnama Ngmüimkhya ni. Khyanga khyaihnak naw
i am khyaih khawh. Ka ning jah mtheha ngthue naküt
hin naw Mhnam üngkhyüh sak xünnak ning jah peki
Ngmüimkhya law püiki. 64 “Acunsepi, nangmi üng
akhäk naw am na jum hlü uki,” a ti. (Akcük üngkhyüh
Jesuh naw am jumkie, ja phyaheikia khyang a ksing
pänga kyaki) 65 Jesuh bä naw, “Pa naw am a lawpüia
khyang cun ka veia am law thei. Acunakyase, ahin he
ka ning jah mthehki ni’ ka ti,” a ti. 66 Acunüng axüisaw
he khawhah naw ceh ta u lü, am läk ti u. 67 Jesuh
naw, axüisaw he xaleinghngiha veia, “Nangmi naw pi
nami na ceh ta hlüki aw?” ti se, 68 Sihmon Pita naw,
“Bawipa aw, ua veia kami cit khai ni? Nang üng angsäi
xünnaka ngthu veki. **(aiōnios g166)** 69 “Atuh ta nang cun
Pamhnam üngkhyüh law lü, Ngcingcaihkia Khyang tia
jum lü kami ksingki ni,” ti lü, a msang. 70 Jesuh naw,
“Nangmi xaleinghngih cun keia ning jah xüa am nami
kyaki aw? Acunsepi, nangmi üng mat cun khawyai
ni,” a ti. 71 Jesuh naw Sihmon Iskarota capa Judah a
pyena kyaki. Judah cun axüisaw xaleinghngih üngkaa
kya kyaw lüpi, Jesuh jawiei khaia kyaki.

7 Acunkäna Jesuh Kalile hne da citki, Judahe naw
hnim hlü u se Judah hne da am cit hlü. 2 Judahea
Sam Pawi cäh law se, 3 a nae naw, “Na hnukläke naw
na pawhmsah ami hmuh vaia, ahin üngkhyüh Judah
hnea cita. 4 “U naw amäta ngminga ngthang vai ngja
hlü lü, anghmüa i am pawh khawi u. Hin akcanga na
jah pawh üng, khawmdek avan naw ksing se,” ami ti.
5 (Amäta nae hngawh naw pi am jum u.) 6 Jesuh
naw, “Ka kcün am pha law ham; nangmia kcün cun
aläa pha lawki. 7 “Khawmdek naw nangmi am ning
jah hneng thei, ami pawhmsah am dawki ka pyena
phäh kei na hnengki ni. 8 “Nangmi pawia jeng cit ua,
kei ta akcün am a pha law hama phäha tuh pawia am
cit hlü ham veng,” a ti. 9 Acun jah mtheh lü, Jesuh
Kalile khawa ve hamki. 10 A nae pawia ami jeng ceh
käna, Jesuh pi khyangea käh ksinga anghmüa heng
cit hngaki. 11 Judah ngvaie naw pawia sui hü u lü,
“Hawia veki ni?” ami ti. 12 Khyang he naw Jesuha
mawng ampyua sumkyemkie. Akhäk naw, “Ani ta
khyang kdaw ni,” ti se, avang naw, “Am daw, khyang
jah mhleiki ni,” ami ti. 13 Acunsepi, Judah ngvaie
ami jah kyüha phäh u naw angdanga am pyen u. 14
Pawia nghning k’um üng, Jesuh naw Temple k’uma
jeng cit lü Pamhnama ngthu jah mtheiki. 15 Judah
ngvaie naw, “Hin, i pi am ngthei khawiki naw ihawkba
kca ksingki ni?” ti u lü, münakie. 16 Jesuh naw, “Ka
ning jah mtheia ngthu hin kamäta ngaiha ka ning jah
mthei am ni. Na tüi lawki Pamhnam üngkhyüh lawkia
ngthua kyaki. 17 “Au pi, ania ngjak hlü biloki naw ka
ngthu pyen hin Pamhnama ngthu ja, kamäta ngaiha
ka pyena kyaki aw, ti cun ksing khai. 18 “Amäta
mhnüna ngthu pyenki cun amäta dawnak, hlüngtainak
vai suiki ni. Acunsepi ani tüih lawkia hlüngtainak vai
suiki cun ngsungpyun lü mkhyenak ani üng am ve.
19 Mosi naw Thum ning jah peki am niki aw? Mat
naw pi Thum am nami läki. Ise nami na hnim khaia
nami ngtängki ni?” a ti. 20 Khyang he naw, “Khawyai
naw a ning venak ni; u naw ning hnim hlüki ni,” ti u
lü, ami msang. 21 Jesuh naw, “Müncankse mat ka
pawh üng avan nami müncankie. 22 “Ahina phäha ni
Mosi naw vun mawih vaia Thum ning jah pe se (Acun
cun Mosi üng tüna am kya, nami pupae üngkhyüh
tüneikia kpamica üng ami na bilawh khawia kyaki),
Sabbath mhnüp üng pi kpamicaa vun nami mawikie.
23 “Sabbath üng pi kpamicaa vun mawih uki lü, Mosia
Thum lümkankia am a kya üng, kei naw Sabbath
mhnüp üng khyang ka mdaw bea phäh ka khana
ise am nami jeki ni? 24 “Hmai teng u lü ngthu käh
mkhyah ua, ngsungpyun dawkyakia mtai ua,” a ti.
25 Jerusalem mlüha ka avang naw, “Hin hin Judah
ngvaie naw hnim vaia ami büa khyang am niki aw?
26 “Teng u, khyangea ksunga ngthu pyen se, i pi am ti
na be u. Ani hin Mesijah ti lü ngvaie naw akcanga
ksing pängki he aw? 27 Mesijah a law üng, u naw pi
hawia khyüh a law am ksing. Ani ta a ngtüinak law pi
khyang naküt naw mi ksing,” ami ti u. 28 Acunakyase,
Jesuh naw Temple k'uma a jah mthei üng ngpyang
lü, “Kei hawia ka, kei u ti nami na ksing kcangkie aw?
Kamäta ngjak hlüa ka lawki am ni. Na tüi lawki cun
ngthungtak ni, ani am ksing uki. 29 “Kei naw ani ka
ksingki. Isenitiüng, kei cun ani üngka naw ka lawki,
ani naw a na tüih law ni,” a ti. 30 Acunüng Jesuh man
vaia ami bü kyaw, akcün am pha hamkia kyase, u
naw pi am hnet u. 31 Khyang avang naw ta jum u lü,
“Mesijah a law üng, ania pawhmsaha kthaka daw
bawki, müncanksee jah pawhmsah law khai aw” ti u
lü amimät ngthäkie. 32 Acukba, khyange cun Jesuha
mawng sumkyemkie ti Pharisee naw ami ngjak üng,
ktaiyü ngvaie am ngthäh u lü, man khaiea yekape ami
jah tüih. 33 Jesuh naw, “Asängca nami hlawnga ka ve
käna, na tüi lawkia veia ka cit be khai. 34 “Nangmi
naw na sui u lü pi, am na hmu uki; ka venaka pi am
law thei uki,” a ti. 35 Judah ngvaie amimät sumkyam
u lü, “Am mi hmu ti vaia, hin hawia cit hlüki ni? Akce
kcea ve hükie Krikea veia cit lü, Krike jah mthei hü

hlüki aw’ 36 ‘Nangmi naw na sui u lü, am nami na
hmu khai; ka venaka pi am law thei uki’ a ti hin, i
a ti hlünak ni,” ami ti. 37 Pawia akpäihnak ja akkü
säihkia mhnüp üng, Jesuh ngdüiki naw, ngpyang lü,
“Au pi, tui xaiki ka veia law lü aw law se. 38 “Au pi, kei
na jumki cun Pamhnama cangcim üng a vea mäiha
xünnak Tui Lawng cun ani üngkhyüh lawng law khai,”
a ti. 39 Jumeikie naw Ngmüimkhya ami yahnak vaia
mawng a pyenaka kyaki. Jesuh cun hlüngtainak üng
am tho be hamkia kyase, Ngmüimkhya cun jah peta
am kya ham. 40 Khyang avang naw a pyen ngja u
lü, “Hin hin Sahma kcanga kya ve,” ami ti. 41 Avang
naw, “Ani hin Mesijah ni,” ami ti. Avange naw pi,
“Kalile khaw üngka naw Mesijah hmi law thei khai aw?
42 Mesijah cun Sangpuxang Davita ksawn üngka,
Davita venaka mlüh Bethlehem üng hmi law khai ti lü
cangcim üng veki” ami ti. 43 Acukba Jesuha phäha
khyange ngtaikie. 44 Avange naw ta man vai ami jum,
acunsepi u naw pi am hnet dat u. 45 Yekape ami ceh
be üng, ktaiyü ngvaie ja Pharisee naw “Ise am nami
lawpüi ni?” ti u se, 46 yekape naw, “Ania mäiha u
naw ngthu am pyen khawi” ti lü ami jah msang be. 47
Pharisee naw, “Nangmi pi a ning jah nghmawngmhlei
hnga aw? 48 “Ngvaie ja Pharisee üngka ani jumki
nami ksing khawiki aw? 49 “Mosia Thum am ksingkia
khyange ta yüncenak khamei ve u,” ti lü, ami pyen.
50 Ahlana mthana Jesuha veia lawkia Pharise üngka
khyang mat Nikawdim naw, 51 “Amäta mpyawng ye
üng a ngthu am ngja kaa, a pawhmsah am hmu kaa,
mi Thum üng khyang am mi cijang khawi,” a ti. 52
Amimi naw, “Nang pi Kalile khyanga na kya hngaki
aw? Cangcim üng tenga, Kalile khaw üng sahma, u
am hmi law khawi,” ti lü na hmu khai.

8 [Amimäta im phähphäha cit bekie. Acunüng pi,
Jesuh cun Olip Mcunga kaiki. 2 Ngawilama
Templea law be se, khyang nakût a veia lawkie.
Acunüng, Jesuh naw ngaw lü jah mtheiki. 3 Thum
mthei he ja Pharisee naw nghnumi mat kpami am
bäühmaki xawi lawpüi u lü; avana maa ami ngdüihsak.
4 Jesuha veia, “Saja aw, hina nghnumi kpami am ani
bäühma k’um bäbä üng ami mana kyaki. 5 “Mi Thum
üng, Mosi naw hina mäih cun lung am vawi ngen
vaia ngthu a mkhyah. Nang naw ihawkba na ngaiki
ni?” ami ti. 6 Acuna ngthu cun Jesuh mhnüteinaka, a
mkhyenak ami suinaka ami kthäha kyaki. Acunsepi
Jesuh naw ngmüm lü, a kut mdawng am mdek üng
kca yuki. 7 Kthäh laihlaih u se, ngkyäk law be lü,
“Nangmi üng am mkhyekat khawikia khyang naw
akcüka lung am vawi se,” a ti. 8 Acunüng, ngmüm
betü lü a kut mdawng am mdek üng yuk betüki. 9 A
pyen ami ngjak üng, amimäta mkhyenake ksing law u
lü, axü säih üngka naw akdik säih cäpa mat cia khyük
be päihkie. Acunüng Jesuh amät däk ve se, nghnumi
anglung üng a venak kung üng veki. 10 Jesuh naw
a ngmümnak üngkhyüh ngkyäk law be lü, nghnumi
amät däk ve se a hmu üng, “Nghnumi aw, hawia ni
ami ve u? Ning mkatei khai u pi am ve se mä?” a ti.
11 Nghnumi naw, “Bawipa aw, u naw am na mkat ve,”
a ti. Jesuh naw, “Kei naw pi am ning mkat veng; cit
be lü tuh üngkhyüh ta käh mkhyekat ti kawpi,” a ti.]
12 Jesuh naw ami veia ngthu pyen be lü, “Kei cun
khawmdeka kvaia ka kyaki. Ka hnu läki nakût cun
nghmüpa k’um üng käh xünsei ti lü, xünnaka kvai
yahei khaie” a ti. 13 Pharisee naw, “Namäta mawng
na pyenki, na pyen am cang ve,” ami ti. 14 Jesuh
naw, “Kamäta ngthu ka pyen üngpi ka pyen cangki.
Isenitiüng, kei naw ka lawnak ja ka cehnak vai ka
ksingeiki. Nangmi naw ka lawnak ja ka cehnak vai am
ksing uki. 15 “Nangmi naw nghngicim thum üng ngthu
nami mkhyah khawiki, kei naw u am mtai pet nawng.
16 “Kei naw ngthu ka mkhyah üngpi ka ngthumkhyah
cang khai. Isetiakyaküng, kei kamät däk am ni. Na
tüih lawki Pa kei üng a ngpüia phäh ni. 17 “Nami
Thum üng, ‘Ai pi cangki ti ksing vaia saksi nghngih
hlüki,” ti lü, ng’yuki. 18 “Kei kamäta ngthu ka saksiki,
Pa na tüih lawki naw pi ka mawng saksiki,” ti lü a
jah msang. 19 Acunkäna amimi naw, “Na Pa hawia
ni?” ti lü ami kthäh. Jesuh naw, “Nangmi naw kei
am na ksing uki, ka Pa pi am ksing uki. Kei nami na
ksing üng ka Pa pi nami ksing khai,” a ti. 20 Acuna
ngthu cun Temple k’uma khawthem petnaka hnüna a
jah mtheia kyaki. Cunsepi u naw pi akcün am küm
law hamkia kyase am man u. 21 Jesuh naw, “Kei
naw akcea ka ning jah ceh ta khai; nangmi naw nami
na sui hü khaie. Cunüngpi nami mkhyekatnake üng
nami thi khaie. Ka cehnaka am cit thei uki,” ti lü, a jah
mtheh. 22 Judah ngvaie naw, “‘Ka cehnaka am cit
thei uki,” a ti hin amät nghnimei hlü bang se,” ami
ti. 23 Jesuh naw, “Nangmi ta khawmdek üng nami
sängeiki, kei ta khan üngkhyüh ka lawki. Nangmi
cun hina khawmdek üngkhyüh nami ngtüi lawkia
kya lü, kei ta khawmdek üng am sängei ve ngü. 24
“Acunakyase, ‘Nami mkhyekatnake üng nami thi khai’
ka ti ni. ‘Kei cun Ania Ka Kyaki’ ti am nami jum üng
nami mkhyekatnake üng nami thi kcang khai,” a ti. 25
Amimi naw, “Nang u ni?” ti u se, Jesuh naw“Akcüka
nami veia ka pyen khawi cen, 26 nangmia phäha
ka pyen vai ja, ka ning jah mkatnak vai khawhah
veki. Na tüih lawki cun ngthungtak üng kümceiki; ani
üngkhyüh ka ngjak nakût khawmdek üng ka mtheh
khawiki,” ti lü a jah msang be. 27 Jesuh naw ami

veia a pyena Paa mawng cun am ngjakkya u. **28** Acunakyase, Jesuh naw, “Khyanga Capa nami taih käna, “Kei cun Ania Ka Kyaki’ ti nami ksing law khai. Acun käna, kei naw kamäta ngjak hlüa i am pawh lü, Pa naw a na mtheha mäih cia hina ngthu ka pyenki ti nami ksing law khai. **29** “Na tüih lawki kei üng atänga veki. Kamätca am na hawih. Isetiakyaküng, aläa ania ngjak hlüa ka pawhmsaha phäh kyaki,” ti lü a pyen. **30** Acuna ngthu a pyen ngjakia khyang khawhah naw jumkie. **31** Jesuh naw jumeiki Judahea veia, “Ka ngthu pyen nami ngjak üng, ka xüisawea nami kya kcang khai. **32** “Ngthungtak nami ksing üng, ngthungtak naw ning jah lätsak khai,” a ti. **33** Amimi naw, “Abrahama mjüa kami kyaki, tuh vei cäpa usüma mpyaa am thawn khawi u nawng, ‘Lätlangnak nami yah khai’ ti hin, i na tinak ni?” ti lü ami kthäh betü. **34** Jesuh naw, “Akcanga ka ning jah mthehki: mkhyekatnak pawhki naküt cun mkhyenaka mpyaa kyaki. **35** “Mpya cun ima asäng ni a ve khawi; capa ta angläta ima ve khawiki. **(aiōn g165)** **36** “Acunakyase, Capa naw mpya üngkhyüh a ning jah mhlät üng, nami lät kcang khaie. **37** “Abrahama mjüa nami kyaki ti ka ksingki. Acunsepi, na hnim khaia nami bü hin, keia mtheimthangnak am nami dodangeia phäha kyaki. **38** “Ka Paa na mhnuh naküt ka pyenki. Acunüng pi nangmi naw nami paa ning jah mtheh nami pawhkie” a ti. **39** Amimi naw, “Keimia pa ta Abraham” ami ti. Jesuh naw, “Abrahama caea nami kya üng Abrahama a awmiha mäiha nami awmih khai sü. **40** “Pamhnama veia ngthungtak ka ngjak naküt ning jah mtheh ngü se, nami na hnim hlüki. Abraham ahikba am ve khawi naw. **41** “Nangmi hin nami paa vea mäiha nami awmki he ni,” a ti. Amimi naw, “Pamhnam däk ni kami pa, ania jah ca kcang ni,” ami ti. **42** Jesuh naw, “Pamhnam nami Pa ani üng nami na mhläkphya na khai sü; Pamhnam üngka naw va ka lawki, kamäta ngaiha ka lawkia am ni, ani naw a na tüih law ni. **43** “Ise ka pyena suilam am nami ngjakyaki he ni? Ka ngthu pyen am nami ngaih hlüa phäh, am nami ngjakkya u ni. **44** “Nangmi cun nami pa Khawyama canaa nami kyaka phäh, nami paa ngjak hlü bi vai ni nami mlung ngaih. Khawyam cun akcüka khyüh khyang k’hnima kyaki. Ngthungtak am vekia kyase, ngthungtak üng am xüngsei. A ngthuei üngpi, hleihlak lü hleihlaknaka pa a thawna phäh, amät am ngkäki va anaküt biloki. **45** “Ngthungtak ka pyena phäh, nangmi naw am nami na jumki. **46** “Ka mkhyekatnak mdang thei khai u nami veki ni? Ngthungtak ka pyen üng nangmi naw ise am nami na jumkie ni? **47** “Pamhnam üngkhyüh ngtüiki naw Pamhnama ngthu ngai khawiki, nangmi cun Pamhnam üngkhyüh am nami ngtüikia kyase Pamhnama ngthu am nami ngaiki,” a ti. **48** Judahe naw, “Nang Samarih khyang, khawyaia venaka kya veki kami ti hin am kami cangki aw?” ami ti. **49** Jesuh naw, “Khawyaia venaka am kya nawng. Ka Pa ka leisawngki, cunüng pi nangmi naw am na leisawng ve uki. **50** “Kei naw ta kamät ami na leisawngnak vai am sui veng; acun suihjap lü keia phäh cijangki mat veki. **51** “Akcanga ka ning jah mthehki: ka ngthu ngaiki naküt isüm käh thi khai,” a ti. **(aiōn g165)** **52** Judahe naw, “Khawyaia venaka na kyak hman tuh ni kami ksing ve u. Abraham ja sahma he pi thi päng u se, nang naw ‘Na ngthu ngaiki naküt isüm käh thi khai’ ti veki. **(aiōn g165)** **53** “Kami pu, Abraham kthaka na däm bawki aw? Ani pi thi pängki, sahma he pi thi pängki he. Namät hin ua na ngaieiki ni?” ami ti. **54** Jesuh naw, “Kamät ka mhlünmtaiei üng, ia käh ka mawng khai. ‘Kami Pamhnam,’ nami tia, ka Pa naw na mhlünmtaiki ni. **55** “Nangmi naw ani am ksing khawi uki. Cunüng pi, kei naw ta ani ka ksingki. ‘Ani am ksing nawng’ ka ti üng nangmia mäiha ka hleihlak hngakia kya khai. Acunakyase, ani ksing lü, a mtheh ka ngjaki. **56** “Nami pa Abraham naw, ka law vaia khawmhnüp a hmuh vaia phäh jekyaiki. Acunüng, hmu law lü je khütki,” ti lü, a jah msang. **57** Judahe naw, “Na kum mhmakip pi am law ham lü, Abraham na hmuki pängki aw?” ami ti. **58** Jesuh naw, “Akcanga ka ning jah mthehki: Abraham am a ve ham üng, ka veki,” a ti. **59** Ami vawihnak vaia lung jah loei u se, Jesuh cun ngthup lü, Temple üngkhyüh akcea citki.

9 Jesuh lama a ceh k’um üng, a hmi law üngkhyüh a mik müki khyang mat a hmuh. **2** Axüisawe naw, “Saja aw, a mik müa hmiki hin ua mkhyenaka phäha ni? Amäta mkhyenaka phäh aw, a nupaa ani mkhyenaka phäh aw?” ti lü, ami kthäh u. **3** Jesuh naw, “Amäta mkhyenaka phäh am ni, a nupaa mkhyenaka phäha pi am ni. Ani üng Pamhnama johit khyange naw ami hmuh vaia phäha ni. **4** “A mhnüp ham üng na tüih lawkia khut mi pawh khai. U naw pi khut am a binak theia mthan pha law hlüki. **5** “Khawmdeka khana ka vea küt üng khawmdeka kvaia ka kyaki,” ti lü, a jah msang. **6** Acukba a pyen käna, mdek üng a mci msawh lü, a mci am mdek mthaü lü acun am a mikmüa mik a jut. **7** A mikmü üng, “Cit lü Silawng Tuili üng va hmaieia,” a ti. (Silawng ti cun “Tüih” tinak ni) Acunüng, cit lü va hmaiei se a mik vai law beki. **8** A impei locenge ja, ahlana täei se hmu khawikie naw, “Hin hin ngaw lü täei khawiki am niki aw?” ami ti. **9** Avang naw, “Acun ni” ami ti. Avang naw, “Acun ta am ni” a tängpüi ni” ami ti. Amät naw, “Kei acun ni” a ti. **10** Amimi naw, “Na mik ihawkba vai beki?” ami

ti. 11 Ani naw, “Jesuh ami ti naw mdek mthaü lü, ka
mik üng jut lü, ‘Silawng Tuilia va cit lü va hmaieia’ ti
se, cit lü hmaiei ngü se ka mik vai law beki,” a ti. 12
“Ani hawia veki ni?” ti lü a mi kthäh üng, ani naw “Am
ksing veng” a ti be. 13 A mik mü khawikia khyang
cun Phariseea veia ami cehpüi. 14 Jesuh naw mdek
mthaü lü a mik a vaisak bea mhnüp cun Sabbath
mhnüpa kyaki. 15 Pharisee naw, a mik a vai law bea
mawng kthäh u se, ani naw, “Lawk am ka mik na
nawi se, hmaei lü, ka hmu law be theiki ni,” a ti. 16
Pharise avang naw, “Acuna khyang naw Sabbath
am a jeiha phäha, Pamhnama üngkhyüh lawki ta
am ni khü vai,” ami ti. Avang naw, “Khyangka naw
ihawkba hina mäih müncanksee jah pawh khawh
khai aw?” ami ti. Phariseea ksunga ngtainak ve lawki.
17 Acun käna, amikmü üng, “Na mik a vaisak bea
phäha, nang naw ihawkba ani na ngaiki ni?” ti u lü,
ami kthäh betü üng, “Ani cun Sahma ni” a ti. 18 Judah
ngvaie naw, a mik vai law bekia nu ja pa, am ami
jah khü ham veia, amikmü khawiki vai law beki ni
tia mawng am kcang na u. 19 A nu ja a paa üng,
“Hin hin nami ca, amikmüa hmi lawki nami ti khawi
am niki aw? Ihawkba atuh hmu law be theiki ni?” ti u
lü, ami jah kthäh. 20 A nu ja pa naw, “Hin kami ca
ti kami ksingki, amikmüa hmi lawki ti pi kami ksing.
21 Cunsepi, ihawkba atuh hmu law beki ti am kani
ksingki, hmuhsak beki pi am ksing ve ning. Amät
kthäh ua; khyang teh lawki; amäta mawng cun amät
naw pyen se,” ti ni lü, ani jah msang. 22 A nu ja pa
naw Judah ngvaie ami jah kyüha phäha acukba ani
pyena kyaki. Am acun ham üng pi, “Ani cun Mesijah
ni” tiki naküt cun sinakok üngkhyüh ksät vaia ami
mkhyäp thüpthüpa kyaki. 23 Acunakyase, a nu ja
pa naw, “Khyang teh lawki, amät kthäh ua” ani tia
kyaki. 24 Anghngihnaka amikmüa hmi lawki cun khü
betü u lü, “Pamhnama veia akcang ka pyen khai tia
sitih taa, nang ning mdaw beki cun khyangka ti kami
ksingki ni,” ami ti. 25 Ani naw, “Khyangka a ni ja am
a ni am ksing nawng. Mat ka ksing cun ahlana ka
mik mü khawiki, tuh ka hmu law beki,” ti lü, a jah
msang. 26 Amimi naw, “Na khana i ja a pawh? Na
mik ihawkba ja a vaisak be?” ti lü, ami kthäh. 27 Ani
naw, “Cükta üng ka ning jah mtheh päng, am nami na
ngai hlüki. Ise nami ngja hlü betükie ni? Nangmi pi
axüisaw hea nami thawn hngaa nami yüki aw?” ti lü,
a jah msang. 28 Amimi naw ksekha na u lü, “Nang
hin ania xüisawa na kyaki ni, keimi ta Mosia axüisaw
he ni. 29 “Pamhnam naw Mosi ngthuhei püiki ti kami
ksingki, cunüngpi Jesuh hawia ka naw lawki ti am
ksing u nawng,” ami ti. 30 “Ani naw ka mik vaisak be
kyaw sepi, ani hawia khyüh lawki ti am nami ksing hin
müncankse ni. 31 “Pamhnam naw khyangkaa ngthu
am ngai khawiki ti mi ksingki. Acunsepi, au naw pi
Pamhnam mhläkphya na lü a ngjakhlü a pawh üng
Pamhnam naw ngaih pet khawiki. 32 “Khawmdek a
ngtüi üngkhyüh, a mikmüa hmi lawki vaisak be ve u,
tia u naw am mi ngja khawi. (aiōn g165) 33 “Hin hin
Pamhnam üngkhyüh lawki am a ni ta, i am pawh
khawh,” ti lü, a jah msang. 34 Amimi naw, “Na hmi
law üng, mkhyenake am hmi law lü, na jah mthei
lawki aw?” ti u lü, msangkie naw, Sinakok üngka naw
ami ksät u. 35 Ksätkie ti Jesuh naw ksing lü hmuki
naw, “Khyanga Capa na jumki aw?” ti lü a kthäh.
36 Ani naw, “Bawipa aw, ka jum law vaia, ani u ni
na mtheha?” a ti. 37 Jesuh naw, “Ani na hmu päng
ni, atuh ning ngthuheipüiki hin ani ni,” a ti. 38 Ani
naw, “Bawipa aw, jum veng,” ti lü, Jesuh hjawkhahki.
39 Jesuh naw, “Ngthumkhyah khaia hina khawmdek
khana ka lawki, amikmüea mik vai be lü, a mik kvaiea
mik a münak vaia ka lawki ni,” a ti. 40 Ahlawnga vekia
Pharisee naw, acun ngja u lü, “Keimi pi kami mik mü
hngaki aw?” ti lü, ami kthäh u. 41 Jesuh naw, “Nami
mik a mü üng mkhyenak am ta uki. Acunsepi, atuh
‘Kami mik vaiki’ nami tia phäh nami mkhyekatki” a ti.

10 Jesuh naw“Akcanga ka ning jah mthehki: to
ngvawng mkawt üng käh lut lü, akce üngka naw
kai lü lutki cun mpyukeiea ja tome manei hlükiea
kyaki. 2 “Mkawt üng lutkia khyang cun toksäma kyaki.
3 “Mkawt mtät naw ani cun mkawt nghmawn pet se,
toe naw a kthai ksing khawikie; amäta toe ami ngming
phähphäh am jah khü lü kpunga jah ceh püi khawiki.
4 “Kpunga a jah khü üng, ami hmaia cit lü lam jah
msüm se ani cun läk khawikie. Isetiakyaküng, a kthai
cun a toe naw ksingki he. 5 “Acunsepi, khyang kce
cun a kthai am ami ksinga kyase, am läk u, dawngin
ta khaie” a ti. 6 Ahina msuimcäpnak Jesuh naw jah
mtheh se, i a ti hlü hman am ksing u. 7 Acunüng,
Jesuh naw, “Akcanga ka ning jah mthehki: kei cun
toe phäh mkawta ka kyaki. 8 Keia hmaia law maki
naküt cun mpyukei ja tome manei hlükiea kyaki he, to
naw pi a kthai am jah ngja. 9 “Kei mkawta ka kyaki.
Kei üngkhyüh lutki naküt naw küikyanak yah khai; a
k’uma lut lü, akpunga lut law lü, a ei vai hmu khai. 10
“Mpyukei cun mpyu khai, hnim khai ja kpye khaia va
law khawiki. Kei cun xünnak ami yahnak vai däka am
kya lü kümkawikia xünnak ami yah vaia phäha ka
lawki ni. 11 “Kei toksäm kdawa ka kyaki; toksäm kdaw
naw toea phäha a sak tawn khawhki. 12 “Toksäm am
niki, ami ngvaha toksäm naw mhnge law se a hmuh
üng toe jah hawih lü jah dawng ta se, mhnge naw
toe jah hutei lü jah kpyang khawiki. 13 “Ami ngvaha

toksäm cun ngvaha kyase, toe am jah cäi na lü jah
dawng taki. 14 “Kei cun dawkia toksäm ni. Pa naw na
ksing se kei naw pi Pa ka ksinga mäiha, ka toe ka
jah ksingki. Ka toe naw pi na ksingki he. “Ami phäha
ta ka thih khawhki. 16 “Ahina to ngvawnga k'uma
am veki toe pi ka jah ta hamki. Acun he pi ka jah
lawpüi khai. Acun he naw pi ka kthai ngai u se, to pä
mat, toksäm mat däka kya law khai. 17 “Kei naw ka
sak tawn lü, xünnak ka yah be khaia kyase, Pa naw
na mhläkphyanaki. 18 “U naw ka sak am lak thei.
Kamäta hlüeia ka sak ka pet ni. Ka sak cun pe lü,
ka loei be khawhnaka khyaibahnak ka taki. Ahina
ngthupet hin ka Paa veia ka yaha kyaki,” a ti. 19
Acuna ngthua phäha Judahea ksunga ngtainak ve
lawki. 20 Aknung bawk naw, “Ani üng khawyai umki ni,
yawki ni; ise a ngthu nami ngaiki ni?” ami ti. 21 Avang
naw, “Khawyaia venak naw ahin he am jah pyen thei.
Khawyai naw ihawkba amikmüe jah vaisak be khawh
khai ni? ami ti. 22 Khawksik khya üng Jerusalem mlüh
Temple Kainaka Pawi veki. 23 Jesuh cun Temple
k'um, Solamon Luhnak üng ve hlü se, 24 Judahe naw
a peia ngbäm law u lü, “Am ngsingngkyaikia i vei
na ve ham khai ni? Mesijah na kyak üng angsinga
jah mtheha,” ti lü kthähkie. 25 Jesuh naw, “Ka ning
jah mtheh päng ni, am nami jumki; ka Paa ngming
am khut ka pawhe cun ka saksie ni. 26 “Acunsepi,
ka toea am nami nia phäh, am na jum uki.” 27 “Ka
toe naw ka kthai ksing khawikie, kei naw jah ksing
ngü se, na läk law khawikie. 28 Amimi üng angsäia
xünnak ka jah pet, i tia pi am thi u. Amimi cun u
naw pi am na jah hutei thei u. **(aiōn g165, aiōnios g166)**
29 “Amimi na jah pekia ka Pa cun anaküta kthaka
hlüngtai bawki; u naw pi Paa kut üngka am loei
thei. 30 “Kei ja ka Pa cun mata kani kyaki,” a ti. 31
Judahe naw ami khawngnak vaia lung loei betükie.
32 Cunsepi Jesuh naw jah msang lü, “Nami hmuha
Pa naw a na pet khut akdaw khawhah ka pawhki ni,
ia phäha lung am nami na khawng hlüki ni?” a ti. 33
Judahe naw, “Khut akdaw na pawha phäha lung am
kami ning khawng hlüki am ni. Pa na pyenkse ja,
nang nghngicim khyanga kya kphei lü Mhnama na
ngsuieia phäh ni,” ti lü, ami msang. 34 Jesuh naw,
“Namimäta Thum üng, ‘Nangmi cun mhnamea nami
kyaki ka ti’ ti lü am ng’yuk mä? 35 “Cangcima pyen
naküt cun anghläia cangki ti mi ksingki. Pamhnam
naw mhnamea a jah suia khyange üng a ngthu jah
peki. 36 “Pa naw mcawn lü khawmdek khana a na
tüih law kei naw, ‘Kei Mhnama Capa ka tia phäha,
‘Mhnam na pyenkseki’ nami na tinaki aw? 37 “Ka
Paa ngjak hlü am ka pawh üng, käh na jum kawm
uki. 38 “Acunsepi, ka Pa a khut ka pawh üng ta, kei
am nami na jum üng pi, Pa kei üng a ve ja Pa üng
kei ka vea mawng ahun nami ksing hin anglät cäng
khaia, ka pawhmsahea hleng ta nami jum vai sü” ti
lü, a jah msang. 39 Jesuh man khaiea ami bü be
kyaw, acunsepi, ami kut üngka naw lätei betüki. 40
Jordan Mliktuia caye, Johan naw akcüka Baptican a
jah petnak da cit lü acuia veki. 41 Khyang khawkän a
veia law u lü, “Johan naw müncankse i am pawh;
acunsepi Johan naw hina mawng a pyen naküt cang
ve” tikie. 42 Acunüng, acuia khyang khawkän naw
Jesuh jumkie.

11 Lazaruh ngmingnaki am khyaihki cun Bethanih
mlüha veki. Acuna Bethanih mlüh cun Marih ja
a na Matah ami venaka kyaki. 2 Hina Marih cun (A
na Lazaruh am khyaihki) ksi ng’ui am Jesuh jut lü a
khaw a lusam am xuh petki. 3 Lazaruha ci xawi naw,
“Bawipa aw, na mhlänak na püi am khyaih ve” ti lü
Jesuh ani cük. 4 Jesuh naw acun ksing lü, “Acuna
natnak cun thihnak vaia natnak am ni; Pamhnama
hlüngtainak a ngdangnak vaia kyaki ni, ahina phäha
Pamhnama Capa a ngming hlüngtai khai” a ti. 5 Jesuh
naw Matah, a na Marih ja Lazaruh cun aktäa jah
mhläkphyanaki. 6 Acunakyase, Lazaruh am khyaihki
ti a ngjak käna pi am cit lü, a venaka mhnüp nghngih
ve hamki. 7 Acun käna, axüisaw hea üng, “Judah
khawa mi cit be vai u” a ti. 8 Axüisawe naw, “Rabbi,
ahlana Judahe naw lung am ning khawng hlükie;
acuia na cit hlü betüki aw?” ami ti. 9 Jesuh naw,
“Khaw mhnüp mat üng naji xaleinghngih lawki, am
niki aw. Mhnüpa cit hükia khyang ta khawmdeka kvai
hmuh lü am ngsukngvän khawi. 10 Acunsepi, mthana
a ceh hü üng akvai am vekia kyase, ngsukngvänei
khawiki” ti lü, a jah msang. 11 Acun a pyen päng ja,
“Mi püi u Lazaruh ipki; ipki mtho be khaia ka cit khai”
a ti. 12 Axüisawe naw, “Bawipa aw, a ih üng ta daw
law be khai ni” ami ti. 13 Jesuh naw a thiha mawng a
pyen kyaw, amimi naw ipei sawxatkia ami ngaih u. 14
Acunakyase, Jesuh naw, “Lazaruh thiki” ti lü angsinga
a jah mtheh. 15 “Acuia am ka ve hin nami jumnak
vaia, nami phäh ka jeki; acunsepi a veia mi cit vai
u” a ti. 16 Thomah (Angphia ami sui) naw a püi he
üng, “A thihnak üng thi hnga khaia, Saja am atänga
mi cit vai u” a ti. 17 Jesuh a pha law üng, Lazaruh
ami k’uhnak mhnüp kphyü law päng se a hmuh. 18
Bethanih mlüh cun Jerusalem mlüh üngkhyüh mäng
nghngih bang thuki. 19 Ani be thi se, Judahe cun
naw jah mbawikyahpüi khaiea Matah ja Mariha veia
lawkie. 20 Matah naw Jesuh pha law hlüki ti a ngjak
üng do khaia citki. Acunüng Marih cun ima a na veki.
21 Matah naw Jesuh üng, “Bawipa aw, ahia na vea ta

ka be am thi khai sü. 22 “Tuh pi Pamhnama veia na
kthäh naküt Pamhnam naw ning pe khai ti ka ksingki”
a ti. 23 Jesuh naw, “Na be tho law be khai” a ti. 24
Matah naw, “Akpäihnaka khawmhnüp üng tho law
be khai ti ka ksingki” a ti. 25 Jesuh naw, “Kei hin
thawhnak be ja xünnaka ka kyaki ni. Kei na jumeiki
naküt cun xüng khai, a thih üngpi angsäia xüng khai;
26 xüng lü, kei na jumki naküt cun itüha pi am thi ti u.
Ka pyen na jumki aw?” a ti. (aiōn g165) 27 Matah naw
“Bawipa aw, jum veng. Nang cun khawmdeka law
khaia Mesijah, Mhnama Capaa na kyaki ti jum veng”
a ti. 28 Acukba a pyen päng ja Matah cit lü a ci Marih
anghmüa khü lü, “Bawipa pha law lü ning khü ve”
a ti. 29 Marih naw a ngjak ja tho law ngxit lü Jesuh
hmuh khaia citki. 30 Jesuh cun ngnam k'uma am lut
law ham lü, Matah naw a va hmuhnak, a venaka ve
hamki. 31 Im k'uma mbawikyahpüi u lü awmki hea
Judahe naw Marih angxita tho law lü va kco se ami
hmuh üng, lungdüa kyap khaia cit hlükia ngai lü läki
he. 32 Marih cun Jesuha venaka a va pha üng, a
hmuh ja a khaw kunga kawp lü, “Bawipa aw, hia na
vea ta ka be am thi khai sü” a ti. 33 Mariha kyah ja
läk lawkiea kyah a hmuh üng Jesuha mlung aktäa na
lü pukseki. 34 Jesuh naw, “A yawk hawia nami tak
ni?” a ti. Amimi naw, “Bawipa aw law lü teng lawa”
ami ti. 35 Jesuh naw hmu lü kyapki. 36 Judahe naw,
“Teng u, Lazaruh ihlawka a mhläkphyanak ni” ami
ti. 37 Acunsepi avang naw, “Hin, amikmü pi vaisak
beki am niki aw. Lazaruh pi käh thi khaia am pawh
theiki aw?” ami ti. 38 Jesuh aktäa pukse lü, ng’ui
hnün da lawki. Acuna ng’utnak cun mdek khüia kya lü
lung am ami khaih. 39 Jesuh naw, “Lung loa” a ti.
Thikia a ci Matah naw, “Bawipa aw, a thihnak mhnüp
kphyü law pängki, tuh ta thu päng khai ni” a ti. 40
Jesuh naw, “Na jum üng Pamhnama hlüngtainak
na hmu khai, ti lü am ka ning mtheh pängki aw?”
a ti. 41 Lung lo u se, Jesuh naw khana jeng mang
lü, “Ka Pa aw, ka ngthu na ngaiha phäh, ning je na
veng, 42 “Aläa ka ngthu na ngai khawiki ti ksing
veng; acunsepi hin üng veki khyange naw kei hin
nang naw na na tüih law ti ami jumnak thei vai ka
pyen ni” a ti. 43 Acukba a pyen päng ja, “Lazaruh,
lut lawa” ti lü, angsanga ngpyangki. 44 Akthi cun
a kut khaw hlawpnaka jih ja a hmai hlawpnaka jih
mahmaha lut law se Jesuh naw, “Sut u lü, cehsak ua”
a ti. 45 Marih vepüikiea Judah avang naw Jesuha
bilawh hmu u lü Jesuh jumkie. 46 Acunsepi avang
ta Phariseea veia cit u lü, Jesuh naw a pawhmsahe
ami jah va mtheh. 47 Ktaiyü ngvaie ja Pharisee naw
Kawngci ngvaie jah ngkhämpüi u lü, “Ihawkba mi
pawh khai? Hina khyang naw müncanksee khawhah
pawh ve. 48 Ahikba mi hawihin üng ta, khyang naküt
naw ani jum law u se, acunüng, Romah ngvaie naw
mi Temple ja mi khyangmjü jah kpyükpye law khaie
ni” ami ti. 49 Ami hlawnga ka khyang mat Kaiphah,
acuna kum üng Ktaiyü Ngvaisäih naw, “Ise nami
yawkie ni, 50 mi khyangmjü naküt a pyüpye kthaka
khyang mat a thih hin daw bawki ti am nami ksingki
he aw” a ti. 51 Acuna ngthu cun amät naw mhnün lü
a pyen sawxat am ni. Acuna kum üng Ktaiyü Ngvai
säiha kyase, Jesuh cun Judah khyang mjüea phäh
a thih vaia mawng malam a pyena kyaki. 52 Acuna
khyange däka phäh am ni lü, khawmdeka khana
ngpyeng hükia Pamhnama khyange cun pumsa mata
a jah mkhämnak be vai phäha pi kyaki. 53 Acuna
mhnüp üngkhyüh Judah ngvaie naw Jesuh hnim
khaia cengkie. 54 Acunakyase, Jesuh cun Judahea
khaw ksunga angdanga käh citcawn hü ti lü, acun
üngka naw mkyangkhawa, mlüh mat Epharam ami tia
citeiki. Acuia axüisaw he am awmki he. 55 Judahea
Lätnak Pawi käh law se, khyang khawkän ami khaw
üngka naw Jerusalem mlüha amimät naw khawning
ngcingcaihnak pawi am a pha law ham üng bi khaiea
jeng citkie. 56 Jesuh sui hü u lü, Temple k’uma
ngkhäm u lü, “Pawi pawhnaka am law khai aw,
ihawkba nami ngaiki ni?” ti lü ami püi kthäkie. 57
Ktaiyü ngvaie ja Pharisee naw, Jesuh ami mannak
thei vaia, au pi, a venak ksingki naw a pyen vaia ami
jah mtheh.

12 Lätnak Pawi a phanak vai a mhnüp khyuk üng,
thi se a mthawh be Lazaruha venak, Bethanih
mlüha Jesuh pha lawki. 2 Acuia Jesuha mü ei vai
buh pyangnaka Matah naw jah kpüiki. Acuia Lazaruh
pi Jesuh am atänga ngaw hngaki. 3 Marih naw
aktäa a phu küikia natuh ksi ng’ui liter uma cäpcäp
lawpüi lü, Jesuha khaw jah buiki naw a lusam am
a xuh pet. Acuna ksi ng’ui cun im k’um naküt üng
ng'uiki. 4 Acunsepi, axüisaw he üngka mat, Judah
Iskarot, Jesuh phyahei khai naw, 5 “Hina ksi ng’ui
hin, ise ngui phya kthuma jawi lü, msih mpyaki he
üng am a jah pet ni?” a ti. 6 Msih mpyaki he a
jah mpyeneia phäh acukba a pyen am ni, khyang
mpyukeia a kyaa thea, nguiip cüm lü, a k’uma ngui
a lawhei khawia phäha kyaki. 7 Jesuh naw, “Hawih
ua, ka ng’utnak mhnüpa phäh pawh se. 8 “Msih
mpyaki he cun aläa nami hlawnga awmki he ni. Kei
cun aläa nami hlawnga ka ve khaia am kya” a ti. 9
Jesuh Bethaniha veki ti Judahe naw ksing u lü, ami
lawsih. Jesuh däk lawsihkie am ni, thihnak üngka
naw a mthawh be Lazaruh pi ami hmuh hlüa phäha
kyaki. 10 Ktaiyü ngvaie naw Lazaruh pi ami hnim vaia

cengkie; **11** Lazaruha phäha Judah khyang khawhah
naw jah hawih u lü, Jesuh ami juma phäha kyaki.
12 Angawi üng, Lätnak Pawia lawkia khyangpänu
naw Jesuh Jerusalema law hlüki ti ami ksing üng,
13 nghleng hnahe jah kcüngei lü do khaia cit u
lü, “Hosana, Bawipa ngming üng lawki Pamhnam
naw dawkyanak pe se!” Pamhnam naw Isarelea
sangpuxang dawkyanak pe se” ti lü ngpyangkie.
14 Jesuh naw sanghngaksaü hmu lü, acuna khana
ngcumki. Cangcim üng ang’yuka mäiha, **15** “Zion
mlüh aw, käh kyüheia; Tenga sanghngaksaüca üng
cum lü, na sangpuxang law ve.” **16** Asüa ta axüisaw
he naw am ksing u. Acunsepi Jesuh mhlünmtai a
ni üng, Jesuha mawng cangcim naw a pyen ja ania
phäh ahikba ami bilawhe ti cun süm law bekie. **17**
Lazaruh, ng’utnak üngka naw a khü be, thihnak üngka
a mthawh be üng, a peia awmki hea khyange naw
pi a mawngma pyenkie. **18** Acunakyase, khyange
naw pi a na do u lü ümhlamkie. Acukba müncanksee
jah pawhki ni ti ngjakie. **19** Pharisee amimät naw,
“Teng u, i am mi pawh khawhki, khawmdek avan
naw a hnu läk päng ve” ami ti. **20** Pawia Pamhnam
hjawkhah khaia Jerusalem mlüha jeng citkie üng
Krike avang pi cit hngakie. **21** Acun he cun Philipa
(Kalile hne Bethsaida mlüha ka kyaki) veia law u lü,
“Saja aw, Jesuh kami hmu hlüki” ti lü ami nghuinak.
22 Philip naw Andru mtheh law se ani nghngih naw
Jesuh üng ani va mtheh. **23** Jesuh naw jah msang lü,
“Khyanga Capa a hlüngtainak vai akcün pha law ve.
24 “Akcanga ka ning jah mthehki: cangmci mdek üng
am kya lü am a thih üng mäei khawiki. A thih üng va
khawhaha ngtheipai law be khawiki. **25** “A xünsak
mcehnaki naküt naw a xünsak mkhyüh khai. Hina
khawmdek khana a xünsak hnengki naw angsäia
xünnak yah khai. **(aiōnios g166)** **26** “Ka khut pawh hlüki
naküt naw na läk law se; ka khut pawhki cun ka
venaka ve hnga khai. Ka khut pawhkia khyang cun Pa
naw mhlünmtai khai. **27** “Atuh hin ka mlung khuikha
ve. I ka pyen khai ni? ‘Ka Pa aw, hina kcün hin ka
khana käh kpha lawa, ka ti khai aw? Iakyasepi, ahina
khuikhatnak khamei khaia ni, ka law. **28** “Ka Pa aw,
na ngming hlüngtai se” a ti. Acunüng, “Ka mhlünmtai
pängki, ka mhlünmtai betü khai” tia kthai khankhaw
üngka naw a ngjak. **29** A peia ngdüikia khyange
naw ngja u lü, “Khaw nghmümki ni,” ti u se, avang
naw, “Khankhawngsä naw ngthuhei püiki ni,” ami ti.
30 Jesuh naw, “Acuna kthai cun ka phäha ngthang
lawkia am ni, nangmia phäh ni. **31** “Tukbäih hina
khawmdek ngthumkhyahnaka kcüna kyaki. Tukbäih
hina khawmdek ukia sangpuxang cun ksäta kya khai.
32 “Kei, mdek üngka naw khana a na taih law üng,
khyang naküt ka veia ka jah kaih khai” a ti. **33** Acuna
ngthu cun a thih vai ksingnak vaia a pyena kyaki.
34 Khyang he naw, “Mesijah cun angdäia ve khai
ti mi Thum üng kami hmuki. Nang naw, ‘Khyanga
Capa mdek üngka naw khana taiha kya khai’ na ti
hin, i ni? Acuna Khyanga Capa cun u ni?” ti u lü, ami
msang. **(aiōn g165)** **35** Jesuh naw, “Akvai asäng nami
hlawnga ve ham ve. Akvai a ve k’um üng cit hü ua,
am ani üng ta nghmüp naw ning jah kpha law khai ni.
Nghmüp üng cit hüki naw a cehnak am ksingei khawi.
36 “Akvai a ve ham üng akvai jumei ua, akvaia canaa
nami kya khai” a ti. Acun a pyen päng ja Jesuh cit
lü, am ami hmuhnak vaia ngthupeiki. **37** Ami maa
müncanksee khawkän pawh sepi Jesuh am jum u; **38**
Sahma Hesajah naw a na pyen: “Bawipa aw, kami
pyena ngthu u naw jumki ni? Bawipa naw ua veia
a johit mdanki ni?” tia ngthua kümnak vaia kyaki.
39 Acuna thea am jum u se, sahma Hesajah naw
pyen lü, **40** “Pamhnam naw ami mik a jah müsak, ami
mlung jah nghlangsak se, acunüng ami mik naw am
hmuh thei, ami lu pi cing se, ka jah mdaw be vaia,
ka veia am nghlat law be thei u, ti lü Pamhnam naw
pyenki” a ti. **41** Hesajah naw Jesuha hlüngtainak hmu
lü ania mawng cun a pyena kyaki. **42** Acunsepi, Judah
ngvaie üngka khawkän naw Jesuh jumkie. Pharisee
naw sinakoka k’um üngkhyüh ami jah ksät vai kyüh u
lü am phyeh u. **43** Mhnama jah mhlünmtaia kthaka
khyanga jah mhlünmtai ami jawngnaka phäh ni. **44**
Jesuh naw, “Kei na jumki naküt cun naw, kei däk na
jumki am ni, na tüi lawki pi jumki ni. **45** “Kei na hmuki
cun naw, na tüi lawki pi hmuki ni. **46** “Khawmdek
vaisak khaia ka lawki ni, kei na jumki naküt cun
nghmüp üng am ve ti. **47** “Ka ngthu pyen ngja lü
am jum u sepi, kei naw ngthu am jah mkhya pet
nawng. Khawmdek ngthumkhyah khaia ka lawki am
ni, khawmdek küikyan khaia va ka lawki. **48** “Kei na
ma lü ka ngthu pyene am ngaiki naw ngthumkhyah
pet khai mat taeiki. Ka ngthu pyen, acuna ngthu naw
akpäihnaka mhnüp üng ngthumkhyah pet khai. **49**
“Kamät naw khyaihnak am ka pyen am ni; Pa na tüih
lawki naw ka pyen vai ja ka sang vai ngthu a na pet
ni. **50** “Ania a na peta ngthu cun anglät xünnaka kyaki
ti ka ksingki. Acunakyase, ngthu ka pyen naküt cun
Pa naw a na mtheh naküta kyaki” ngpyang lü a pyen.
(aiōnios g166)

13 Lätnak Pawi a pha vai mhnüp mat a hlü ham üng,
Jesuh naw hina khawmdek ceh ta lü Paa veia a
cehnak vai kcün pha lawki ti ksingki. Hina khawmdeka
veki a khyange cen aläa jah mhläkphyanak lü adüt
vei cäpa jah kphyanaki. **2** Jesuh ja axüisaw he naw

mü buh eikie. Sihmona capa, Judaha mlung k'uma,
Jesuh phyehei khaia khawyai naw a mhlawmcawk
pänga kyaki. 3 Pa naw ahmäi a mhjum ja Mhnam
üngkhyüh law lü Pamhnama veia cit be khai ti cun
Jesuh naw ksingki. 4 Acunakyase, buh capawi üngka
naw tho law lü a jih ngvaih sut lü ngxuheinak jih a
vawh. 5 Kbe ksung üng tui kyäi lü axüisaw hea khaw
jah mthih pet lü a jih vawh am a jah xuh pet. 6 Sihmon
Pita veia a pha law üng, "Bawipa aw, ka khaw na na
mthih hlü petki aw?" a ti. 7 Jesuh naw, "Tukbäih i ka
pawhmsah ti am ksing hamki; acunsepi, tuha ta na
ksing law khai ni" ti lü a msang. 8 Pita naw, "Ka khaw
käh na mthi sümsüm khai" a ti. Jesuh naw, "Na khaw
am ka ning mthih pet üng ta keia hnukläka am kya
tiki" a ti. (aiōn g165) 9 Sihmon Pita naw, "Bawipa aw,
acun ani üng ta ka khaw däk am ni lü ka kut ja ka lu
pi na mthih peta" a ti. 10 Jesuh naw, "Tui nghlawk
pängki naküt ngcimki ni, i a mthih vai am hlü, a khaw
däk ni a hlü. Nangmi avan ngcimcaih päng ve uki,
acunsepi am ngcimcaih hamki mat ve ve" a ti. (11 U
naw jawiei khai a ksing pänga phäha, "Nami van nami
ngcimki, lüpi am ngcimki mat nami ksunga veki" a ti.)
12 Ami khaw jah mthih pet lü, a jih ngvaih be lü, ngaw
beki naw, "Nami khana ka pawh hin asuilam nami
ksingki aw? 13 "Nangmi naw Saja aw, Bawipa aw
nami na ti na khawiki. Nami cangki, ka kya kungki. 14
"Kei nami na Bawipa ja Saja hngawh naw nami khaw
ka ning jah mthih pet üng, nangmi pi mat naw mata
khaw nami mthih pet vai. 15 "Nami khana ka pawha
mäiha nangmi naw pi nami pawh hnga vaia ka ning
jah mhnuhki. 16 "Akcanga ka ning jah mtheh ta: mpya
cen a mahpa kthaka am däm bawk khawi; ngsäe cun
pi jah tüihkia kthaka däm bawkia am kya. 17 "Ahina
ngthungtak nami ksingki, nami ksinga mäiha nami
xünpüi üng ta ihlawka nami jo sen khai ni. 18 "Nami
vana mawng ka pyen am ni. Ka xüe ka jah ksingki.
Acunsepi, 'Kani ei yümki naw am na ngja hlü ve' ti
lü, cangcima kümkawi lawnak vaia kyaki. 19 "Ahin
hin am a pha law ham üng, atuh ka ning jah mtheh
ni. Acun a pha law üng 'Kei Ania Ka Kyaki' ti nami
jumnak thei vaia ka ning jah mtheh ni. 20 "Akcanga
ka ning jah mthehki: au pi ka tüi law dokhameiki
cun kei na dokhameiki ni; au pi ka tüi law dokhamki
naw, kei pi na dokhameikia kyaki. Kei na dokhameiki
naw pi na tüi lawki dokhamkia kyaki" ti lü a pyen. 21
Jesuh naw acukba a pyen law päng üng a mlung
khuikha lü, "Akcanga ka ning jah mthehki: nangmi
üngka mat naw na phyehei khai" ti lü a jah mtheh. 22
U a pyennak hman am ksing u lü axüisaw he naw
ami püi ci teng lü awmki he. 23 Axüisawe üngka
mat, Jesuha kphyanak cun Jesuha peia ngawki. 24
Sihmon Pita naw, "U a pyenak ni, na mtheha" ti lü,
a kut am khiktawt hü lü a kthäh. 25 Acuna axüisaw
naw Jesuh peia va ngnawn lü, "Bawipa aw, u ni?" a
ti. 26 Jesuh naw, "Hina muk mte mcawi lü ka peta
khyanga kya khai" ti lü a msang. Muk mte mcawi
lü, Sihmona capa Judah üng a pet. 27 Muk mte a
doei ja khawyam a k'uma lutki. Jesuh naw, "Na pawh
vai akjanga pawha" a ti. 28 Ei kbe kunga ngawkie
naw, i a pyennak ti, u naw pi am ksing u. 29 Avang
naw Judah Iskarot naw nguiip a cüma phäh, Jesuh
naw, "Hina pawi üng mi summang vai va khyeia a
tinak ni, am ani üng khuikha si mpyaki he üng ik'eih
jah pea" tikia, ami ngai. 30 Judah naw muk mte lo
lü cit ktäihki. Acun cun mthana kyaki. 31 Acukba a
ceh käna Jesuh naw pyen lü, "Atuh hin Khyanga
Capa mhlünmtaia kya ve. Ani üngkhyüh Pamhnam pi
mhlünmtaia kya ve. 32 "Ani üngkhyüh Pamhnama
hlüngtainak mdan lü, Pamhnam naw Khyanga Capa
pi amät üng mhlünmtai khai. Sängsäng se Pamhnam
naw ani mhlünmtai khai. 33 "Ka canae aw, nami
hlawnga ka ve vai hin am hjo ti. Nami na sui hü khaie.
Acunüng, Judah ngvaie üng, 'Ka cehnak vaia am law
thei uki' ti lü ka pyena mäiha atuh pi acukba bäa
ka ning jah mthehki. 34 "Ngthumkhän kthai ka ning
jah peki: mat ja mat mhläkphya na ua. Ka ning jah
mhläkphyanaka mäiha mat ja mat mhläkphya na u.
35 "Mat ja mat nami mhläkphyanak üng ta, khyang
naküt naw ka hnukläke tia ning jah ksing khaie" a ti.
36 Sihmon Pita naw, "Bawipa aw, hawia na cit khai?"
a ti. Jesuh naw, "Ka cehnak hlüa nang tuh am law
theiki; tuha ta na law thei khai" ti lü, a msang. 37 Pita
naw, "Bawipa aw, ise atuh na hlawnga am ka law
theiki ni? Na phäha ta thih vai pi am kyüh nawng" a ti.
38 Jesuh naw, "Keia phäha na thih vai akcanga am
na kyühki aw? Akcanga ka ning mthehki: nang naw
ainghlüi am khawng ham se, ani am ksing ngü ti lü
kthum vei na ngcim khai" a ti.

14 "Käh cäicing pukse ua; Pamhnam jumei ua, kei
pi na jumei ua. 2 "Ka Paa ima hnün khawhah
veki, nangmia phäh hnün pyang khaia ka cit khai.
Hnün am a ve üng, am a vea mawng cun ka ning
jah mtheh khai. 3 "Cit lü nami phäha hnün ka pyang
käna, ka nghlat law be khai. Ka venaka nami ve
hnga khaia, ka ning jah la law khai, 4 "Ka cehnak
vaia hnün nami ksingki" a ti. 5 Thomah naw, "Bawipa
aw, na cehnak vai am ksing ve ung, ihawkba lam
kami ksing khai ni" a ti. 6 Jesuh naw, "Kei cun lama
ka kyaki. Ngthungtaka pi ka kyaki. Xünnaka pi ka
kyaki. Keia thea Pa veia cehnak vaia lam akce am
ve. 7 "Kei nami na ksing pängki, ka Pa pi nami ksing

khaie; tukbäih üngkhyüh cutei lü ani ksing päng lü
hmu päng ve uki" a ti. 8 Philip naw, "Bawipa aw, Pa
jah mhnuha, acun ni kami hlüei" a ti. 9 Jesuh naw,
"Philip, hi vei nami hlawnga ve ngü se, am na na
ksingki aw? Au pi kei na hmuki cun Pa hmuki ni. 'Pa
jah mhnuha' ise na ti ni? 10 "Kei Pa üng ka ve ja Pa
kei üng veki ti, am na jumki aw, Philip? Nami veia
ka pyene hin kamäta mhnün ka pyena am ni. Kei
üng vekia Pa naw a jah pawha kyaki. 11 "Pa üng
kei ka ve ja kei üng Pa veki ti jum ua. Am ani üng
ka jah pawhmsahea phäh hleng ta na jum ua. 12
"Akcanga ka ning jah mthehki: au pi na jumki naw ka
jah pawhmsahe jah pawh khai; ahina kthaka däm
bawkie pi jah pawhmsah law khai. Isetiakyaküng
Paa veia ka cit khaia kyaki. 13 "Ka ngming üng
ahmäi nami täsam naküt ka ning jah pawh pet khai.
Acun cun Pa, Capaa phäh a hlüngtainak vaia phäha
kyaki. 14 "Nangmi naw ka ngming üng ahmäi nami
täsam üng, nami täsama mäiha ka ning jah pawh
pet khai. 15 "Nangmi naw nami na kphyanak üng, ka
ngthumkhäne nami jah läk khai. 16 "Pa kthäh ngü
se, ani naw ning jah Kpüikpak khai akce ning jah pe
khai. Acun naw aläa ning jah vepüi khai. **(aiōn g165)**
17 "Ani cun Pamhnama mawng ngthungtak pyenki,
Ngmüimkhyaa kyaki. Khawmdek khyange naw ani
am hmu lü am ami ksinga phäh, ani am doei khawh
u. Cunüng pi nami hlawnga ve lü nami k'uma xüngkia
kyase, nangmi naw ta ani nami ksingki. 18 "Ka ceh
be üng namimät ka ning hawihin khaia käh ngai ua.
Nami veia ka law be khai. 19 "Asäng üng khawmdek
naw am na hmu ti; cunsepi nangmi naw ta nami na
hmu khai. Kei ka xüngseikia kyase, nangmi pi nami
xüng hnga khai. 20 "Acuna mhnüp a pha law üng, kei
Pa üng ka ve, nangmi kei üng nami ve ja kei nangmi
üng ka ve nami ksing khai. 21 "Au pi ka ngthumkhäne
jah yah lü, jah läklamki cun kei na mhläkphyanaki ni.
Kei na mhläkphyanaki naküt ka Pa naw mhläkphya
na khai. Kei naw pi ani mhläkphya na lü kamät ami
veia ka ngdang khai" a ti. 22 Judah (Judah Iskarot am
niki) naw, "Bawipa aw, khawmdeka veia am mdan
lü, keimia veia namät na mdan vai cun ihawkba ni?"
a ti. 23 Jesuh naw, "Kei na mhläkphyanaki naw ka
ngthu läklam se, ka Pa naw ani mhläkphya na khai.
Ka Pa ja kei a veia law ni lü ani am kani ve khai.
24 "Au pi, kei am na kphyanaki naw ka ngthu am
läklam; ngthu nami ngjake hin kamäta ngthu am ni,
Pa na tüi lawkia ngthua kyaki. 25 "Nami hlawnga ka
ve ham vei ahin he ka ning jah mthehki. 26 "Ning
jah Kpüikpak khai, Ngmüimkhya Ngcim, Pa naw ka
ngming üng tüih law khai. Ani naw ahmäi ning jah
mthei lü, nami veia ka pyen naküt ning jah sümsak be
khai. 27 "Dimdeihnak ka ning jah tak hütki; kamäta
dimdeihnak ka ning jah peki. Khawmdek naw a peta
mäiha ka ning jah peki am ni. Käh cäicing, pukse
kyühkyawk ua. 28 'Atuh cit kyaw ngü sepi, nami
veia ka law be khai' ka ning jah mtheh nami ngjaki.
Nami na kphyanak üng ta Paa veia ka ceh vaia
phäh nami je khai. Isetiakyaküng, Pa cun keia kthaka
hlüngtai bawkia kyaki. 29 "Ahin a thawnhlawk law
üng, nami jumnak vaia; ahin am a thawnhlawk law
ham üng, atuh ka ning jah mthehki. 30 "Khawmdek
Ukia Mdek bawipa pha law hlükia kyase, khawvei am
ning jah ngthuheipüi thei nawng. Ani naw keia khana
khyaihnak isüm am ta. 31 "Acunsepi kei naw Pa ka
kphyanaki, Pa naw a na mtheha mäiha ka pawh ti
khawmdek naw a ksing vaia phäh ni. Tho law u, hin
üngka naw mi cit vai u.

15 "Kei Capyit ngsun kcang ni, ka Pa cun ngvawng
kbia kyaki. 2 "Ani naw kei üng am ngtheipaikia
kphyem naküt cun ksawm pat lü xawtki, am ngtheipai
naküt cun khek lü pawhki. Acunüng ngcingcaih lü
a ngtheipai law dämdäm vaia ksekpaih khawiki. 3
"Ka ning jah mtheimthang naw tuh hin ning jah
ngcingcaihsak päng ve. 4 "Kei üng ngphungmanei u,
kei pi nangmi üng ka ngmanei khai. Akpyeng cun a
phung üng am a ngphunei üng, amät am a ngtheipai
khawha mäiha, nangmi pi kei üng am ngphuneiki cun
am ngtheipai thei. 5 "Kei hin Capyit ngsun ni, nangmi
cun a kphyengma nami kyaki. Kei üng ngphuneikie
veia kei pi ngphunei be ngü se, khawkäna ngtheipai
khai; keia kaa i am pawh khawh uki. 6 "Kei üng am
ngphunmaneikie cun khyawngkia akpyenga mäiha
xawtin vaia kyaki. Acukba a kphyem cun mkhäm
lü mei üng mkhihin u se, mei naw jah ui khawiki.
7 "Nangmi kei üng ve u lü ka ngthu nangmi üng a
ve üng, nami hlüei naküt nami täsam üng nami yah
khai. 8 "Ka Paa hlüngtainak cun khawkäna nami
ngtheipainak naw mdanki. 9 "Pa naw a na kphyanaka
mäiha ka ning jah kphyanaki. Ka kphyanaka kea
xüngsei ua. 10 "Ka Paa ngthupete jah läklam lü a
kphyanaka kea ka vea kba, ka ngthupete nami jah
läklam üng, ka mhläkphyanaka kea nami ve khai. 11
"Kei naw ning jah je na ngü se, nami jenak a kümcei
vaia phäha ahin he ka ning jah mtheh ni. 12 "Hin hin
ka ngthupeta kyaki: kei naw ka ning jah kphyanaka
kba mat ja mat mhläkphya na ua. 13 "Na püi hea
phäh mhläkphyanak akyäp säih ta, amimia phäh na
sak na pet hin ni. 14 "Ka ning jah mtheh naküt nami
läklam üng ka püi hea nami kya khai. 15 "Mpyaea am
ning jah sui ti nawng. A mahpa naw a bilawh cen
mpya naw am ksing khawi. 'Ka püi he aw' ti lü ka ning

jah khüki. Isetiakyaküng, Paa veia ka ngjak nakût ka
ning jah mtheha phäh kyaki. 16 “Nangmi naw kei cun
nami na xü am ni, kei naw va ka ning jah xüki. Cit lü
khawkäna pungpyah ngtheipai lü käh thuuih theikia
ngtheipaia nami kya khaia ka ning jah mcawnki. Ka
ngming üng Paa veia nami täsam nakût ning jah pe
khai. 17 “Mat naw mat nami mhläkphyanak vaia phäh
ka ning jah mtheh ni. 18 “Khawmdek naw a ning jah
hneng üng, nangmi am a ning jah hneng ham üng
kei na hneng pängki ti ksing ua. 19 “Khawmdek üng
nami sängei üng, khawmdek naw ning jah jawng
na khai. Cunüngpi, kei naw khawmdek üngka naw
ning jah xü ngü se, khawmdek üng am sängei uki.
Acunakyase, khawmdek naw ning jah hnengki. 20
‘Mpya cun a bawia kthaka däm bawka thum am ve,’ ti
ka ning jah mtheh cen süm ua. Khyang he naw ami
na mkhuimkha üng, nangmi pi ning jah mkhuimkha
khaie. Ka khyübe ami ngaih üng, nangmia pyen pi
ning jah ngai khaie. 21 “Cunüngpi ka khyangea nami
thawna phäh, khyange naw ahin he nami khana jah
pawh law acun he. Isenitiüng, na tüi lawki am ami
ksinga phäh kyaki. 22 “Kei naw law lü am ka jah
mtheha ta, mkhyekatnak am ksing khaie sü. Tuh ta
ami mkhyenaka phäh ami lätnak vai lam am ve ve.
23 “Kei na hnengki nakût cun ka Pa pi hnengkia kyaki.
24 “U naw pi am a pawh khawie ami maa am ka jah
pawha ta, mkhyenak am ksing khaie sü. Tuh ta ka
pawhe jah hmu u lü, kei ja ka Pa jah hnengkie ni. 25
“Acunakyase, “Amdanga na hnengkie ni,” ti ami Thum
üng ng’yuki cun kümcei law khaia kya kungki ni. 26
“Jah Kpüikpak khai Ngmüimkhya law khai. Ani naw
Pamhnama mawng ngthungtak pyen lü, Pa üngka
naw lawkia kyaki. Ani cun kei naw Pa üngka naw
ka tüi law khai, ani naw ka mawng pyen hü khai. 27
“Nangmi naw pi keia mawng nami pyen acun he.
Isetiakyaküng ta akcük ma säih üngkhyüh ka hlawnga
nami awmki hea kyaki.

16 “Nami jumeinak käh nami hawih vaia ka ning
jah mthehki. 2 “Sinakokea k’um üngkhyüh ning
jah ksät khaie. Ning jah hnimki naw Pamhnama khut
ka pawki ti lü ami ngaihnaka kcün pha law khai. 3
“Amimi naw Pa am ksing u, kei pi am na ksingkiea
kya se, nami khana acukba pawh law khaie. 4 “Akcün
a pha law üng, ahlana ka ning jah mtheh päng ti
cun nami süm vaia tuh ka ning jah mthehki. Nami
hlawnga ka ve hama phäh ahin he ahlana am ning
jah mtheh khawi nawng. 5 “Atuh na tüi lawkia veia ka
cit khai. Nangmi üng u naw pi, ‘Hawia na cit khai?’ ti
lü am na kthäh uki. 6 “Ahin ka pyen nami ngjaka phäh
aktäa nami pukseki. 7 “Acunsepi, akcanga ka ning
jah mthehki: ka ceh hin nami phäha daw bawki ni;
am ka ceh üng ning jah Kpüikpak khai am law khaia
kyaki. Ka ceh üng va nami veia ani ka tüi law khai.
8 “Ani a law üng, khawmdek khyangea mkhyenaka
mawng ami ksing mkhye ja, akdaw ami pawh ja
Pamhnama ngthumkhyahnaka mawng cun jah mdan
law khai. 9 “Kei am ami na juma phäh, mkhyenaka
mawng ami ksing cun khyekia kyaki. 10 “Kei ka
Paa veia cit be ngü se am ami na hmuh tia phäh,
akdaw pawh vai am ksing u. 11 “Khawmdek upki
cun naw ngthumkhyahnak khamei pängkia kyase,
ngthumkhyahnak naw ami mkhyenak ngdangsaki.
12 “Ka ning jah mtheh vai khawhah ve sepi, atuha
nangmi naw am ksing päih khawh uki. 13 “Acunsepi,
Pamhnama mawng ngthungtak pyenki Ngmüimkhya
a pha law üng, ani naw lam ning jah msüm khai.
Amäta ana sumei lü pyen khai am ni. Ahmäi a ngjak
pyen lü malama pha law khaie pi ning jah mtheh khai.
14 “Keia pyen nakût cun nangmi üng ning jah mtheh
be khaia kyase, kei cun ani naw na mhlünmtai khai.
15 “Paa ka nakût cun keia kaa kyaki. Acunakyase, kei
naw ka mtheh nakût cun Ngmüimkhya naw nangmi
üng ning jah mtheh be khai.” 16 “Asängca üng nangmi
naw kei am na hmu ti u lü, asängca bä üng nami na
hmu be khai” a ti. 17 Axüisawe avang naw, “I a pyen
hlünak ni? ‘Asängca üng am mi hmu u lü, asängca bä
üng mi hmu be khai,’ a ti ja, ‘Paa veia ka cit khaia
kyase’ a ti hin i ni, ti lü mat ja mat ngthähkie. 18
“‘Asängca’ a ti hin i a ti ni? A ngthu pyena suilam
am ksing ve u ngü” ami ti. 19 Kthähkhyah hlükie ti
Jesuh naw ksing lü, “Asängca üng nangmi naw kei
am na hmu ti u lü, asängca bä üng nami na hmu
be khai’ ti lü, ka pyen namimät nami ngthähkie aw?
20 “Akcanga ka ning jah mthehki: nangmi kyap lü
nami mbawi khaie, khawmdek ta jekyai khai. Nami
pukse khai, cunüngpi nami puksetnak cun jenaka
ngläüh khai. 21 “Nghnumi a ca law hlü üng pukse
khawiki. Isetiakyaküng, a huiheinak vaia kcün cäh
lawkia kyase ni. Cunüngpi naca hmi lawki a hmuh ja
a huihei nakût mhnihinki. Isetiakyaküng, naca cun
khawmdek khana a hmi law pänga phäh jekyainak am
beki. 22 “Tukbäih nangmi pi nami pukseki; acunsepi
ning jah hmu be ngü se jenak am nami kümcei khai.
Nami mlung jenak am be se, u naw käh ning jah
hutei khai. 23 “Acuna mhnüp üng nangmi naw i pi am
na kthäh ti uki. Akcanga ka ning jah mthehki: Paa
veia ahmäi ka ngming am nami täsam nakût Pa naw
ning jah pe khai. 24 “Tuh vei cäpa ka ngming üng i
am tä ham uki; nami jenaka kümceinak vaia täsam
ua, nami yah khai. 25 “Ahina ngthu msuimcäpnak
am ka ning jah mtheh pängki. Msuimcäpnak üng am

ning jah mtheh lü Paa mawng angsinga ka ning jah
mtheh vaia kcün cun pha law khai. 26 “Acuna mhnüp
apha law üng, ka ngming üng ania veia nami ktaiyü
khai; Pa veia nami kcaha ka ning jah ktaiyü pet khai
am ti nawng; 27 “Isetiakyaküng, nangmi naw kei na
mhläkphya na u lü, kei Pa üngka naw ka lawki ti nami
jumkia kyase Pa naw pi ning jah mhläkphyanaki.
28 “Kei, Pa üngka naw law lü, khawmdek khana ka
lawki. Khawmdek ceh ta lü Paa veia ka cit be khaia
kyaki” a ti. 29 Acunüng, axüisaw he naw, “Tenga,
tuh ta msuimcäpnak kaa angsinga ngthu pyen veki.
30 “Nang naw ahmäi na ksingki, u naw ani kthäh
vai am hlü ve ti atuh kami ksingki he. Ahina phäha
Pamhnam üngka naw na lawki ti jum ve ung” ami
ti. 31 Jesuh naw, “Tuh mä nami jum? 32 “Teng u,
akcün pha law hlüki, pha law päng ve. Acuna kcün
üng kei kamät däk na hawih u lü, nami im phähphäha
nami dawng be khaie. Acunsepi, Pa ka hlawnga vekia
kyase kamät däk am ve nawng. 33 “Kei üngkhyüh
dimdeihnak nami yah vaia ahin ka ning jah mtheh
päng ni. Khawmdek naw ning jah mkhuimkha khai.
Cunsepi, linglai lü ve ua. Kei naw khawmdek ka näng
päng ni” a ti.

17 Acuna ngthu a pyen law käna Jesuh khana mang
lü, “Ka Pa aw, akcün pha law päng ve. Capa
naw a ning mhlünmtai law vaia, na Capa mhlünmtaia.
2 Acukba khyange naküta khana khyaibahnak a na
pet am, na peta khyang naküt üng angsäia xünnak a
jah pet khawh vaia. **(aiōnios g166)** 3 “Angsäia xünnak
hin ta, nang Pamhnam kcang däk ja na tüi law Jesuh
Khritaw ksingnak cen ni. **(aiōnios g166)** 4 “Ka pawh vaia
khut na na pet mcän lü, khawmdek khana ka ning
mhlünmtai pängki. 5 “Aw ka Pa aw, khawmdek am a
ngtüi ham üng nang am atänga hlüngtainak ka yah
cen atuh pi na hmai maa na pe bea. 6 “Khawmdek
üngka jah xü lü na na jah petea veia na ngming ka
jah mtheh päng ni. Amimi na jah kaa kyase, kei üng
na na jah pet päng ni. Amimi naw na ngthukhyü pi
läklamkie. 7 “Na na jah pet naküt cun nang üngka
naw lawki ti ksing päng ve u. 8 “Na na jah peta
ngthue pi ka jah pet; acun dokhamei u lü nang üngka
naw ka lawki ti angsinga ksing ve u. Nang naw na
na tüi law ti pi jumkie. 9 “Ami phäha ktaiyü veng.
Khawmdeka phäha am ktaiyü nawng. Nang naw na
na jah pete na kaa ami kyaa phäha, hinea phäha
ni ka ktaiyü ve. 10 “Ka kaa naküt cun na ka ni, na
ka naküt cun pi ka kaa kyaki. Keia hlüngtainak cun
acune üngkhyüh ngdang ve. 11 “Acunüng, na veia
ka law khaia kyase, kei khawmdek khana am ve ti
nawng. Hine hin khawmdeka khana ve hüt khaie.
Ngcingcaihkia ka Pa aw, nini pumata ni kyaa mäiha,
amimi pi pumata ami kya thei vaia, na na peta na
ngming jomah am jah kcungvawnga. 12 “Ami hlawnga
ka vea küt üng, na na peta na ngming jomah am
ka jah kcungvawng khawiki. Cangcim a küm lawnak
vaia, khyükia capa mata thea, u pi am khyük khaia ka
jah kcungvawng ni. 13 “Acunsepi, tukbäih na veia
ka law khaia kyase, hine naw keia jenak ami mlung
k’uma kümkawikia ami yahei vaia phäh, kei naw hina
ngthu khawmdek khana ka ve ham üng ka pyen ni.
14 “Na ngthu ka jah peki; acunüng, kei khawmdek üng
am ka sängeia mäiha, amimi pi khawmdek üng am
sängei u se, khawmdek naw jah hnengki. 15 “Ahin
he khawmdek khan üngka naw na jah lak be vaia
ka täsamki am ni. Khawyaipaa kut üngkhyüh na jah
yungkaih vaia na veia ka täsamki. 16 “Kei khawmdek
üng am ka sängeia mäiha, amimi pi khawmdek
üng am sängei u. 17 “Amimi, ngthungtak am jah
ngcimcaihsaka, na ngthu cun ngthungtaka pi kyaki.
18 “Nang naw kei khawmdeka na na tüiha mäiha,
kei naw pi amimi ka jah tüihki. 19 “Amimi akcanga
na veia ami ng’apei law vaia phäh, kei ami phäha
kamät na veia ka ng’apeiki. 20 “Hinea phäh däka ka
ktaiyüki am ni, hinea ngthu pyena phäh kei na jum
law khaiea phäha pi ka ktaiyüki. 21 “Ami yümmat law
vaia ka ktaiyüki. Pa aw, nang kei üng ve lü kei nang
üng ka vea mäiha, amimi pi nini üng ve law u se.
Amimi ami yümmat üng va, khawmdek khyange naw
na na tüi law ti cun jum law khaie. 22 “Nang ja kei
pumsa mata ni thawna mäiha amimi pi pumsa mata
ami thawn thei vaia; hlüngtainak na na pet cen ka jah
peki. 23 “Kei amimi üng ve lü, nang kei üng veki se,
amimi ami yümmat law vaia phäh. Acunüng va, na
na tüih law ja na na mhläkphyanaka mäiha, na jah
mhläkphyanaki ti cun khawmdek khyange naw ksing
law khaie. 24 “Ka Pa aw, khawmdek am a ngtüi ham
üng na mhläkphya na lü na na peta hlüngtainak cen,
ka venaka ve u lü keia hlüngtainak ami hmu thei vaia
hlüei veng. 25 “Ngsungpyunkia Pa aw, khawmdek
naw am ni ksing. Kei naw ta ni ksing veng; hine naw
pi na na tüi law ti ksingki he. 26 “Ka hama na taka
mhläkphyanak cen amimi üng ve se, kei pi amimi üng
ka ve vaia, ami veia na ngming ka jah ksingsaki, ka
jah ksingsak ham lä khai” ti lü ktaiyüki.

18 Jesuh ktaiyü law päng se axüisaw he am
Kidron Lawngca caye da va citkie. Acuna hnüna
ngvawng veki, acun üng axüisaw he am atänga lutkie.
2 Jesuh cun axüisaw he am acuna hnüna khawvei cit
khawikiea kyase, cengkia Judah Iskarot naw acuna
hnün cun ksingki. 3 Judah ngvawng da citki. Romah

yekape, ktaiyü ngvaie ja Pharisee naw ami jah tüi
law Temple ngängkia khyange avang jah lawpüi se,
mthikcime, meiim ja ngtukmei jah kawteikie cun acuia
a jah lawpüi. **4** Jesuh naw a khana pha law khai
nakût jah ksingei lü, va cit lü, “U nami suiki ni?” a
ti. **5** Amimi naw, “Nazaret Jesuh,” ni ami ti. Jesuh
naw, “Acun cun kei ni” a ti. Cengkia Judah pi ami
ksunga ngdüi hngaki. **6** Jesuh naw, “Acun cun kei ni”
a ti ja, ami hnua ngnawn u lü mdeka kyukie. **7** Jesuh
naw, “U nami suiki ni?” ti lü a jah kthäh betü. Amimi
naw, “Nazaret Jesuh” ami ti. **8** Jesuh naw, “Acun
cun kei ni, ti lü ka ning jah mtheh päng; kei nami
na suikia a kyak üng akce he cit u se” a ti. **9** (Acun
cun, “Nang naw na na jah pet mat pi käh ka mkhyüh
khai ni” ti lü a ngthu pyen akümnak vaia kyaki.) **10**
Sihmon Pita naw kcim a kbahei kset lü Ktaiyü Ngvai
säiha mpyaa nghnga khet da a ksawm pat. Acuna
mpyaa ngming cun Malakhuha kyaki. **11** Jesuh naw
Pita üng, “Kcim a im üng xawn bea; ka Pa naw a na
peta khuikhatnak khawt hin am ka aw khai aw?” a
ti. **12** Acunüng, Romah yekape ja Temple ngängkia
Judah khyange naw Jesuh man u lü, khitkie naw,
13 Annaa veia ami cehpüi ma u. Anna cun acuna
kum üng Ktaiyü Ngvaisäih Kaiphaha pupua kyaki. **14**
Kaiphah cun, “Khyang khawhaha phäh khyang mat
a thih daw bawki” ti lü, Judah ngvaie jah mthehkia
khyanga kyaki. **15** Sihmon Pita ja axüisaw he üngka
mat naw Jesuh läki xawi. Acuna axüisaw üngka mat
cun Ktaiyü Ngvaisäih naw ksingki; Ktaiyü Ngvai säiha
im ngvawng mkawt k’uma Jesuh am lutki xawi. **16**
Acunsepi Pita cun khawkpung mkawt peia ngdüiki.
Acunüng axüisaw kce mat va nghlat be lü mkawt
ksawh ngängki nghnumica kthäh lü Pita a luh lawpüi.
17 Mkawt ksawh ngängkia nghnumica naw Pita üng,
“Nang pi ania xüisawa am na kyaki aw?” a ti. “Am ni
nawng” Pita naw a ti. **18** Khawsikia kyase, mpyae ja
Romah yekape naw mei tik lü ngdüi lü mei omkie.
Pita pi ami hlawnga va ngdüi lü mei awmei hngaki.
19 Ktaiyü Ngvaisäih naw axüisaw hea mawng ja a
jah mtheia mawng Jesuh üng a kthäh. **20** Jesuh naw
msang lü, “Ngthu ka pyen üng khyanga hmuh ngjaka
va ka pyenki. Sinakok ja Judahea ami ngbumnak
Templea ka jah mthei khawiki, khyange pi ngcun
lawkie, ampyua i am pyen khawi nawng. **21** “Ise na
na kthäh ni? Ami veia ka ngthu pyena mawng cun
ka ngthu ngjakie jah kthäha; acune naw i ka pyen
ksingki he” a ti. **22** Acun a pyen üng a peia ngdüiki,
yekap mat naw Jesuh kbei lü, “Ktaiyü Ngvaisäih
ahikba na msangki aw?” a ti. **23** Jesuh naw, “Ka
pyen mkhye a ve üng ahin üng veki nakût üng jah
mtheha. Ka pyen cangki ani üng, ise na na kbeiki
ni?” a ti. **24** Acunüng Anna naw Jesuh a ngkhihnak
mahmaha Ktaiyü Ngvaisäih Kaiphah a veia a tüih. **25**
Sihmon Pita ngdüi lü mei om ham se, khyang kce he
naw, “Nang pi ania xüisawa am na kyaki aw?” ami ti
üng, “Am ni nawng,” ti lü, ngcim betüki. **26** Ktaiyü
Ngvai säiha a mpya Pita naw a nghnga a ksawm
pata a mjükphyüi mat naw, “Ani am ngvawnga ve
niki se ka ning jah hmuh am ni mä?” a ti. **27** Pita a
ngcim betü ja; ainghlüi khawngki. **28** Khawa ngawi
law üng, Jesuh Kaiphaha im üngkhyüh sangpuxanga
Bawingawhnaka ami cehpüi u. Judah ngvaie cun
sangpuxanga Bawingawhnaka am lut u. Lätnak Pawi
buh ami einak thei vaia, ngcingcaihnak am amimät
ami ve vaia phäh kyaki. **29** Acunüng, Pilat akpunga
lut law lü, “Hina khana i nami mkatnak ve se aw?” a
ti. **30** Amimi naw, “Hin hin khyangkaa am a ni üng na
veia am lawpüi sawxat u nawng” ti lü ami msang. **31**
Pilat naw, “Namimät naw cehpüi u lü, nami thuma kba
cijang ua,” a ti. Judah mkhawnge naw, “Kami ngaiha
u hnim vaia thum am ve” ami ti. **32** (Acun cun a thih
vaia mawng Jesuh naw a pyena mäiha akümnak law
vaia kyaki.) **33** Pilat naw Bawingawhnaka lut be lü
Jesuh khüki naw, “Nang Judahea sangpuxanga na
kyaki aw?” ti lü a kthäh. **34** Jesuh naw, “Hina ngthu
hin namäta mlung üngka naw lut lawki aw. Am ani
üng ka mawngma khyange naw ning mtheh u se na
pyen aw?” ti lü a kthäh be. **35** Pilat naw, “Kei Judah
khyanga na ngaih aw? Namäta khyang mjüe ja ktaiyü
ngvaie naw ka kut üng ami na msum lawa na kyaki.
Ia mkhyenak na pawh ni?” ti lü a msang. **36** Jesuh
naw, “Ka khaw ta hina khawmdek üng am sängei; ka
khaw hin hina khawmdek üng a sängei vai sü ta ka
hnukläke naw Judah ngvaiea kut üngkhyüh na yung
khaie sü; ka khaw hin hina khawmdeka am ni” ti lü a
pyen. **37** Pilat naw, “Acunüng, nang sangpuxang aw?”
ti se, Jesuh naw, “Ä, na pyena mäiha kei sangpuxang
ni. Ka hmi lawnak ja khawmdek khana ka lawnak
hin ngthungtak saksinak vaia phäha kyaki. Au pi
ngthungtak üng sängeiki nakût naw ka ngthu ngaiki”
a ti. **38** Pilat naw Jesuh üng, “Ngthungtak cun i ni?”
a ti. Acuna ngthu a pyen päng ja Judahea veia cit
lü, “Thihnak awng vaia mkhyenak ani üng am hmu
veng, **39** acunsepi Lätnak Pawi k’um üng thawng
kyum mat ka ning jah mhlät pet vaia thum nami taki.
Acunakyase, Judahea sangpuxang hin ka ning jah
mhlät pet vaia nami ngaiki aw?” a ti. **40** Amimi naw
ngpyang u lü, “Ani käh mhläta. Barabah jah mhlät
peta” ami ti. (Barabah cun mawa ve lü kcim kcei bikia
mpyukeia kyaki.)

19 Acunüng, Pilat naw Jesuh cehpüi lü a kpaih.
2 Yekape naw nghling lukhüm pyang u lü ami
ngbüngsak. Acun käna, jih sennu ngvüihsak u lü, **3** a
peia law u lü, “Judahea Sangpuxang, xüng soa” ti lü
a hmai ami kbeih. **4** Pilat naw lut law betü lü, “Teng
u, thih vai awnga mkhyenak i pi am hmu nawng ti
nami ksing vaia, nami veia ka lawpüi beki” a ti. **5**
Jesuh cun nghling lukhüm ngbüng lü jih sennu pi
ngvaih lü kpunga lut lawki. Pilat naw, “Teng u, hina
khyang” a ti. **6** Ktaiyü ngvaie ja Temple ngänge naw
ami hmu ja, “Kutlamktung üng taiha, kutlamktung
üng taiha” ti lü ngpyangkie. Pilat naw, “Nangmi naw
cehpüi u lü, kutlamktung üng taih ua; kei naw ta thih
awng vai a mkhyenak am hmu veng” a ti. **7** Judahe
naw, “Pamhnama Capaa mhnüneikia kyase, kami
thuma tia kba, thi khaia nglawi ve” ti lü ami msang.
8 Pilat naw acun a ngjak ja kyühei law dämdäm lü,
9 a Bawingawhnaka cit be lü, “Nang hawia ka naw
na lawki ni?” a ti. Jesuh naw mkhap mat am pi am
msang be. **10** Pilat naw, “Am na na msang hlüki aw?
Ning khyah be vai ja kutlamktung üng ning taih vai
hin keia mkhyaha kya khai, ti cun ksinga” a ti. **11**
Jesuh naw, “Pamhnam naw a ning pet pänga phäh
däk ni, ka khana khyaibahnak na tak ve. Acunakyase,
kei hin na veia ning msum lawki cen mkhyekatnak
akdäm bawk pawhki ni” a ti. **12** Pilat naw acun a ngjak
üngkhyüh Jesuh a mhlät vaia lam suiki. Acunsepi
Judahe naw ngpyang u lü, “Hina khyang na mhlät
üng Emperoa püia käh na kya khai. Sangpuxanga
mhnüneiki nakût cun Emperoa yee ni” ami ti. **13**
Pilat naw acun a ngjak ja Jesuh luh lawpüi lü, Hebru
läk am Kabbata ami ti Ngthumkhyahnak Lungsüma
khana ngawki. **14** Acuna mhnüp cun Lätnak Pawi
am a pha ham mhnüp mat a hlüa mhnüpa; mhnüp
ngsunga kyase, Pilat naw Judahea veia, “Teng u,
nami sangpuxang” a ti. **15** Amimi naw ngpyang u lü,
“Hnima, hnima, mkhyüha, kutlamktung üng taiha” ami
ti. Pilat naw, “Nami sangpuxang, kutlamktung üng ka
taih vai nami hlüeiki aw?” a ti. Ktaiyü ngvaie naw,
“Emperoa thea sangpuxang akce am ta u nawng”
ti lü, ami msang. **16** Acunüng, Pilat naw Jesuh cun
kutlamktung üng taih vaia a jah msum. Jesuh cun
ami cehpüi. **17** Jesuh naw amäta phäha kutlamktung
kawt lü ‘Luyuh Hnün’ ami ti, Hebru läk am Kolkothaa
citki. **18** Acuia kutlamktung üng khyang nghngih am
ami jah taih yüm. A peia mat cim jah taih u lü Jesuh
anglung üng ami taih. **19** Pilat naw, “Nazaret Jesuh,
Judahea Sangpuxang” ti lü kca yuk lü kutlamktung
khana a taih. **20** Jesuh kutlamktung üng ami taihnaka
hnün cun Jerusalem mlüha peia kyaki. Acuna kca
cun Hebru, Latin ja Krik läke üng ami yuka kyase
Judah khyang khawhah naw khekie. **21** Ktaiyü ngvaie
naw Pilat aw, “Judahea Sangpuxang” ti lü käh yuka,
“Kei, Judahea Sangpuxang ni, ti ve” ti lü yuka’” ami
ti. **22** Pilat naw, “Ka yuk päng cen ka yuka kba ve
se” ti lü a jah msang. **23** Yekape naw kutlamktung
khana Jesuh ami taih päng üng a suisake jah lo u lü,
kphyüa ktek u lü mat cima ami ng’yatei. Ak’uma a
phyang jih cun am xüi u, alu üngka naw ale cäpa
taha kyaki. **24** Yekape naw, “Käh mi ktek vai, u naw a
bi vai cungkek mi kphawng vai u” ami ti. Acun cun
Pamhnama cangcim üng, “Ka suisake jah ng’yetei u
lü, ka kcu nglünglawknak khaie ni” ti a küm lawnak
vaia kyaki. Acun cun yekape naw ami pawha kyaki.
25 Jesuha kutlamktung peia, Jesuha nu ja Kalawphaa
a khyu Marih ja Marih Makdalin ngdüikie. **26** Jesuh
naw a nu ja a kphyanak axüisaw a peia ngdüi ni se
jah hmu lü, a nu üng, “Na capa ta ani ni” a ti. **27**
Axüisaw üng, “Ani ni na nu” a ti. Acunüng tün lü,
acuna axüisaw naw Jesuha nu cun a ima a cehpüi.
28 Acunkäna, atuh ta ahmäi nakût kümcei pängki
ti Jesuh naw ksing lü, cangcima kümnak vaia, “Tui
cawi veng” a ti. **29** Acuia Capyitui kpaih k’am mat
ami tak. Hisop Capyitui k'am üng kphum lü cung üng
taihkie naw a mpyawng üng ami jeng sun. **30** Jesuh
naw Capyitui kpaih a awk päng ja “Ngpäng ve” a
ti. Acunüng, a ngmüm üng a sak päihki. **31** Judah
ngvaie naw kutlamktung üng ami taiha khaw jah k'ek
lü, ami yawke ami jah khyak vaia Pilat ami kthäh.
Isenitiüng, acuna mhnüp cun Amhma mhnüpa kyaki.
Angawi Sabbath mhnüp (Lawkia Sabbath mhnüp cun
Judahea thuma aktäa ngcingcaihkia mhnüpa kyaki)
üng ami yawke kutlamktung üng a ngtaihei vai am jum
u. **32** Yekape law u lü Jesuh am atänga ami jah taih
yüm xawia ani khawe cun ami jah k’ek. **33** Acunsepi,
Jesuha veia ami law üng, Jesuh thi pängki ti ksing u
lü a khawe am jah k’ek u. **34** Acunsepi yekape üngka
mat naw Jesuha kpem kcei am a sun. Acunüng thi ja
tui ngsawi law yümki xawi. (**35** Hmuki mat naw pyen
lü ngsingsak pängki. A ngsingsak pi cangki. Nami jum
vaia a ngthu pyen cangki ti pi ani naw ksing lawki.) **36**
Acun cun, “A yuh mat pi käh ek khai” ti lü, Cangcima
a küm lawnak vaia kyaki. **37** Acuna thea cangcim
naw, “Khyange naw kcei am a kpem ami sun cun
hmu khaie” pi Cangcim naw ti hamki. **38** Acunkäna
Arimahte mlüha ka Josep, Jesuha axüisaw, acunsepi
Judah ngvaie a jah kyüha phäh, ampyua veki. Ani
naw Jesuha yawk a cehpüi vaia Pilat kthäh se, Pilat
naw a khyah. Josep naw law lü Jesuha a yawk cun
a cehpüi. **39** Ahlana mthana Jesuha veia lawkia
Nikawdim naw mura ng'ui ja aloe jah kcaw, khin mku
bang cehpüi lü Josep am citki xawi. **40** Jesuha yawk

cun lo ni lü Judahea ami ng'utei khawia thuma, mura
ng'ui ja jih am ani hlawp. 41 Kutlamktung üng ami
taihnaka peia ngvawng mat veki. Acuna ngvawng üng
u pi am ami k'utnak khawia lungdü kthai mat veki. 42
Angawi cun Judahea Sabbath mhnüpa kya lü, lungdü
ng'etkia kyase, acun üng Jesuh ami k'ut.

20 Ngpum mhnüp khawa nghmüp ham üng, Marih
Makdalin cun lungdüa cit lü ng'utnak ami
khaihnak lungnu a na ngpyawtei se a hmuh. 2 Sihmon
Pita ja Jesuha mhlänak axüisaw kcea veia dawng lü,
"Ng'utnak üngka naw Bawipa cehpüi ve u, hawia ami
tak am ksing veng" a ti. 3 Acunüng, Pita ja axüisaw
kce lungdüa citki xawi. 4 Nghngih cun dawngki xawi;
axüisaw mat naw Pita khe lü lungdüa a na pha maki.
5 Ngmüm lü a teng üng, hlawpnak jih däk ve se a
hmuh; acunsepi ak'uma am lut. 6 Sihmon Pita naw pi
hnua pha law lü, ng'utnak k'uma a luh üng hlawpnak
jih ja, 7 a lu ami hlawpnak kpyawn cun a hmuh.
A pum hlawpnaka jihea hlawnga am ve lü, a pum
hlawpnak cun amät ngtawmei hnga se a hmuh. 8
Axüisaw kce dawng lü lungdü pha maki naw pi lut
hnga lü hmu lü jumki. (9 Thihnak üngkhyüh tho be
khai tia cangcim üng veki cun axüisaw he naw am
ksing u.) 10 Acunüng, axüisaw he cun animäta ima
nghlat beki xawi. 11 Marih cun lungdüa peia kyap lü
ngdüiki; a kyah sawa ngmüm lü ng'utnaka k'um cun a
juk teng; 12 khankhawngsä nghngih jih kbawk suisa
ni lü Jesuha yawka peia mat a lu da, mat a khaw da
ngaw ni se a jah hmuh. 13 Anini naw, "Nghnumi aw,
ise na kyapki ni?" ti lü Marih ani kthäh. Marih naw,
"Ka Bawipa cehpüi ve u, ami taknak am ksing veng"
a ti. 14 Acukba a pyen päng ja, a hnu da nghlat lü
Jesuh ngdüi se a hmuh. Acunsepi Jesuh hman tia am
ksing. 15 Jesuh naw, "Nghnumi aw, ise na kyapki ni?
U na suiki ni?" a ti. Marih naw ngvawng mtäta ngai lü,
"Nang naw ani ahin üngkhyüh na cehpüi a ni üng na
taknak na mtheha. Cit lü ka lak be vaia" a ti. 16 Jesuh
naw, "Marih" a ti. Marih naw nghlat lü Hebru läk am,
"Raboni" a ti; (Acun cun Saja aw, tinaka kyaki.) 17
Jesuh naw, "Käh na mana; Paa veia am kai be ham
nawng. Ka naea venaka cit lü ka Paa kyakia nami Pa,
Ka Pamhnama kyakia nami Pamhnam ania veia ka
kai be vaia mawng jah va mtheha" a ti. 18 Acunüng
Marih Makdalin cun axüisaw hea veia cit lü, Bawipa a
hmuh ja ngthu a mthehea mawng pi a jah mtheh. 19
Ngpum mhnüp mü lama, Judah ngvaie ami jah kyüha
phäh ksawh khai u lü, axüisaw he ngbumnakie. Ami
ngbumnaka Jesuh law lü, ami ksunga ngdüi lawki
naw, "Nami khana dimdeihnak ve se" a ti. 20 Acukba
pyen päng lü, a kut ja a kpem a jah mhnuh. Axüisawe
naw Bawipa ami hmuh ja aktäa jekie. 21 Jesuh naw,
"Nami khana dimdeihnak ve se; Pa naw a na tüiha
mäiha ka ning jah tüihki" a ti betü. 22 Acunkäna ami
khana khawkhi hmut lü, "Ngmüimkhya Ngcim doei
ua. 23 Khyang hea mkhyenak nami mhlät naküt cun
mhläta kya khai; am nami jah mhlät üng jah mhläta
am kya" a ti. 24 Jesuh a law üng, xaleinghngihe üngka
(Angphia ami sui) Thomah cun ami hlawnga am ve.
25 Acunakyase, axüisaw kce he naw, "Bawipa kami
hmuki" ti lü ami mtheh. Thomah naw, "Ami hnennaka
a kut nghma am hmu lü, hnennak anghma ka kut
pyün üng am mtham lü, a kpem üng hnet lü am ka
mhjut üng ta, am jum thei nawng" a ti. 26 Pat at
mhjawk lü, axüisaw he im k'uma ami ngcun be üng
Thomah pi ami hlawnga ve hngaki. Ksawhe pi khai lü
ami jah ken kyaw, Jesuh law lü ami nglung üng ngdüi
lawki naw, "Nami khana dimdeihnak pha law se" a ti.
27 Thomah üng, "Ka kute jah mthama; ka kute pi jah
tenga, na kut säng lü ka kpem hneta. Käh uplat ti lü,
jum hnüha" a ti. 28 Thomah naw, "Ka Bawipa ja ka
Pamhnama kya veki" a ti. 29 Jesuh naw, "Nang naw
na na hmuha phäha na na jumki aw? Am na hmu lü
na jumkie ta ihlawka ami josenki ni" a ti. 30 Hina caup
üng am ami yuksiha müncanksee khawhah, Jesuh
naw axüisaw hea maa jah biki. 31 Acunsepi, Jesuh
cun Mesijah, Pamhnama Capaa kyaki ti cun nami
jumnak vai ja, ani nami jumnak am xünnak nami yah
vaia, ahin he hin jah yuka kyaki.

21 Acunkäna, Jesuh Tiberi Tuili pei, axüisaw hea
veia ngdang betüki. Acuia a ngdang betüa
mawng ta, 2 Sihmon Pita, Thomah (Angphi ami ti),
Natanelah (Kalile hne Kana mlüha ka), Zebedea
capa xawi ja axüisaw kce xawi nghngih awmki he.
3 Sihmon Pita naw ami vei, "Nga sui khaia ka cit
khai" a ti. Amimi naw, "Keimi pi na hlawnga kami
law hnga khai" ami ti. Acunüng mlawng am citkie;
acuna mthan cun ipi am yah u. 4 Khawmik a luh law
üng, Jesuh tui kama ngdüiki. Acunsepi axüisaw he
naw Jesuh hmana am ksing u. 5 Jesuh naw, "Ka püi
he aw, nga i pi am mbawh ham uki aw?" ti lü a jah
kthäh. Amimi naw, "Ipi am mbawh u ngü" ami ti. 6
Jesuh naw, "Mlawng khet da ngvai vawi ua, nami
yah khai ni" a ti. Ami vawih üng nga khawhah yahkie.
Acunüng nga nung lü ngvai am kaih be khawh u. 7
Jesuha mhlänak axüisaw naw Pita üng, "Bawipa va
ni kbak" a ti. Bawipa a ni hman Sihmon Pita naw a
ngjak üng a kcu jih be lü tui da kcoki, (Akpuma a vea
phäha kyaki). 8 Axüisaw kce he ngvai üng nga akbea
kaih law u lü mlawng am kawng da lawkie. Kawng
üngka naw lam khyukip banga thuki. 9 Kawng ami va

pha ja acuia mei k'eh am mei ami tih, a khana nga
ngxaih ja muk ve se ami hmuh u. **10** Jesuh naw, "Nga
nami mbawh api lawpüi ua" a ti. **11** Sihmon Pita naw
mlawnga khana va kai lü nga angbaü avana phya
ja mhmakip ja kthum law se, ngvai kawnga a kaih
law. Acukba nung kyaw lü pi ngvai am tek. **12** Jesuh
naw, "Ngawi ei, ei law ua" a ti. Bawipa a ni hman
ksing u lü, axüisaw he üng u naw pi, "Nang u ni?"
ti lü am kthäh dat u. **13** Jesuh naw law lü muk lo
lü a jah pet, nga pi acukba a jah pet. **14** Acun cun
Jesuh thihnak üngkhyüh a thawh be käna axüisaw
hea veia a ngdang akthumnaka kyaki. **15** Ngawi ei
ami ei käna, Jesuh naw Sihmon Pita üng, "Johana
capa Sihmon, hinea na mhläkphyanaka kthaka na na
mhläkphyanaki aw?" a ti. Ani naw, "Ä, Bawipa aw, ka
ning kphyanak na ksingki" a ti. Jesuh naw, "Ka tocae
jah tumcah bä" a ti. **16** Anghngihnaka Jesuh naw,
"Johana capa Sihmon, na na mhläkphyanaki aw?"
a ti betü. Ani naw, "Ä, Ka ning mhläkphyanaki ti na
ksingki" a ti be. Jesuh naw, "Ka toe jah mcei bä" a ti.
17 Akthumnaka Jesuh naw, "Johana capa Sihmon, na
na mhläkphyanaki aw?" a ti betü. Jesuh naw, "Na
na mhläkphyanaki aw?" ti lü kthum vei kthäh se Pita
pukse law lü, "Bawipa aw, ahmäi na ksingki, ka ning
kphyanak pi na ksingki" a ti. Jesuh naw, "Ka toe jah
tumcah bä." **18** "Akcanga ka ning mthehki: na dik
hama kcün üng na cehnak hlü naküta na cit hü theiki.
Acunsepi, na xü law üng na kut jah säng lü, khyang
kce naw ning khit lü am na cehnak hlüa ning cehpüi
khai" a ti. **19** (Acuna ngthu cun Pita naw ihawkba thi
lü, Pamhnam mhlünmtai khai ti msingnaka a pyena
kyaki.) Acukba a pyen käna, Jesuh naw "Na läk lawa"
a ti. **20** Pita naw nghlat lü Jesuha mhlänak axüisaw,
ahlana müei ami ei üng a peia nghlat law lü, "Bawipa
aw, ning phyehei khai cun u ni?" tiki a hnua ngaw se
a hmuh. **21** Pita naw Jesuh hmu lü, "Bawipa aw, hina
khyang ihawkba vai ni?" a ti. **22** Jesuh naw, "Ka law
be veia ani a xüng vai ka hlüei üng mä, nang üng i pi
am sängei. Na läk lawa" a ti. **23** Acuna mawng cun
Jesuha axüisaw hea ksunga, acuna axüisaw am thi
khai" ti lü, aktäa ngthang hüki. Acunsepi, Jesuh naw
acuna axüisaw am thi khai a ti am ni, "Ka law be veia
ani a xüng vai ka hlüei üng, nang üng i pi am sängei"
däk va a ti. **24** Ahina mawngmae jah pyensa lü jah
yukthetki cun axüisaw ni; a pyen pi cangki ti kami
ksingki. **25** Ahina thea pi Jesuh naw a jah pawhmsah
akce khawhah veki. Acun he jah yuk päih vai ani üng,
acun jah yuknaka caupe khawmdek khana taknak vai
am khäk khaia ka ngaiki.

Ngsäea Khut

1 Theophiluh aw: Ka yuk kcüka cauk cun Jesuh naw
jah mtheimthang lü khut a pawh lawnak üng tünei
lü, **2** khankhawa a kai be vei cäpa ania mawnglama
kyaki. Ani cun naw khankhawa am a kai be ham
üng, a xüa Ngsäe cun Ngmüimkhya Ngcima johit am
lam jah msüm hütki. **3** Ani cun a thih käna mhnüp
kphyükipa k'um üng Ngsäea veia khawvei ngdang
be lü a xün bea mawng cun akcanga mdang hütki.
Ngsäe naw ani cun hmukie, ani naw pi Pamhnama
pea mawng jah mthehki. **4** Acunüng, Ngsäe jah
ngbämsaki naw, "Jerusalem käh cehta u lü, ka Paa
khyütam, nami ngjaka ka pyen khawi cän ana k'äih
ua. **5** Johan naw tui üng Baptican ning ja peki, khaw
mhnüp am hjo lü Ngmüimkhya Ngcim üng Baptican
nami kham khai" a ti. **6** Acunüng, amimi cun, atänga
ngkhäm law u lü, "Bawipa aw, atuha Isarele üng pe
na jah pet khai aw?" ti u lü, ami kthäh. **7** Acunüng,
Jesuh naw, "Akcün ja ahnün cun ka Pa naw amäta
themnak üng a cenga kyase, nangmi naw nami ksing
vaia am kya ve. **8** Acunsepi, Ngmüimkhya Ngcim
nami khana a pha law üng, johit am nami be law
khai. Acunüng, Jerusalem mlüh, Judah, Samarih ja
khawmdeka adütnak cäpa, kei a saksia nami kya
khai" a ti. **9** Acuna ngthu a pyen law päng üng, ami
hmuh mahmaha khana kai be se, khawngmei naw
am ami hmuh be thei vaia a thupin. **10** A hang kai
be üng axüisawe naw khankhawa han bük kyetkie.
Acunüng, khyang nghngih suisak abawk jah suisa
ni lü, ami peia ngdüi lawki xawi. **11** Acu xawi naw,
"Kalile khyange aw, ise khankhawa hang mang u lü,
nami ngdüikie ni? Hina Jesuh hin nami vei üngkhyüh
nami hmuha khana a kaia mäiha, law be khai" ani
ti. **12** Acunüng, Ngsäe cun Olip mcung ami ti üngka
naw Jerusalem mlüha cit bekie. Acuna mcung cun
Jerusalem mlüh üngkhyüh kilometer mat banga thuki.
13 Amimi cun mlüha pha be u lü, ami im kainaka
k'uma lutkie: acune cun, Pita, Johan, Jakuk, Andru,
Philip, Thomah, Batolame, Mahte, Alaphaha cakpa
Jakuk, Sihmon Zelot ja Jakuka cakpa Judaha kyakie.
14 Amimi cun, Jesuha nu Marih ja akce nghnumie
ni, Jesuha a nae am, atänga ngkhäm u lü ktaiyü
läkie. **15** Acunüng, angawi tiktuh üng, jumkia khyange
ami ngkhäa phya ja mku cun ngkhäm lawki he.
Pita naw ami nglunga ngdüi law lü, **16** "Ka benae
aw, Jesuh man khaie üng, lam ja msümkia, Judah
Iskarota mawng Cangcim üng veki cun küm päng ve.
Acuna Cangcim cun Ngmüimkhya Ngcim naw Davit
üngkhyüha a pyena kyaki. **17** Judah cun axüisaw
mata kyase, khut mi binak üng pi ngpüi vaia a xüa
kyaki. **18** Ani cun am daw khaia ngui yah lü khaw
hnün mat khyäiki, acunüng kya law lü ta a khawn
pawk lü, a khyü avan lut law päihki. **19** Acuna mawng
cun Jerusalema vekia khyang avan naw ngja u lü,
acuna khaw hnün cun, amimäta ngthu am, 'Akeldama
ami sui, acun cun, 'Thisen Hnün' tinaka kyaki. **20**
"Salan caup üng, 'A im xawngei lü, ak'uma u am ve
se,' ti lü ng'yuki, acuna thea ng'yuk betüki ta, 'khyang
kce naw ania hnün bi se' a ti. **21** "Acunakyase, Johan
naw Baptican a ja petnak üng tün lü, Jesuh khana
a kai be cäpa, mi veia citcawn hü lü vekie üngka,
Bawipa Jesuha a thawhnak be saksi na lü jah sang
püi khaia khyang mat mi mcawn be khai" a ti. **23**
Acunüng, ani cun khyang nghngih üngka mat xü
vaia mkyäpkie. Acun xawi ta Josep: Barsaba ami tia
Jastas ja Matthias kyaki. **24** Acunüng, amimi ktaiyü u
lü, "Bawipa, khyanga mlung avan na ksingki, **25** a
venak vaia cit pängki Judaha hnün üng ngsä khut bi
khaia hin xawi üngka u na xüki, jah mtheha" ami ti.
26 Acunüng, cung kphawng u lü, Matthias naw cung
yah se, ani cun ngsä xaleiate am atänga khutbi hnga
khaia mcawnkie.

2 Pentikos mhnüp a pha law üng, jumeikia khyang
avan cun atänga hnün at üng ngkhämkie. **2**
Acunüng, khankhaw üngkhyüh naw, angxita, khawkhia
mäiha ng'yüngki cun ami venaka im üng pha law lü
be lawki. **3** Acunüng mleie cun meia mäiha däi lü
mat cim üng pek se ami hmuh u. **4** Ami van cun
Ngmüimkhya Ngcim am be u se, Ngmüimkhya Ngcim
naw a jah ngthuheisaka mäiha, ngthu kce am ngthuei
lawki he. **5** Acunüng, khankhawa ke khawmdek
khan, khyawngpe nakü̈t üngka naw lawki he jumeikia
Judahe cun Jerusalem mlüha vekie. **6** Acuna ng'yüng
ami ngjak ja, khyange ngkhäm lawki he. Axüsawea
ngthu pyen cun khyang nakü̈t naw amimäta ngthu
a phäh phäh üng ngjak u lü, cäieikie. **7** Acunüng,
ami ngkhä cäica law u lü, "Hina ngthu pyenkie cen
Kalile khyangea am kya u bä! **8** Ise hina ami ngthu
pyen cän mi van naw mi khyü phäh phäh üng mi
ksing thei ni? **9** Mimi cun avang Pontas khaw, Medih
khaw, ja Elam khawa kae; avang cun Mesopotemih
khaw, Judah khaw, ja Kappadokih khawa kae; avang
cun Pontuh khaw ja Asah khawa kae, **10** avang
cun Pharikih khaw ja Pampulih khawa kae, avang
cun Egypt khaw, ja Kurinih khaw peia Lihbuh khawa
kaea mi kyaki. Avang he cun Romah khaw üngka
naw kdung lawki hea Judahe ja Judah thum üng
ngkhawkia Khyangmjükcea mi kyaki. **11** Avang cun
Karete khaw ja Arab khaw ja Judah khawa kaea mi

kyaki. Cunsepi Pamhnam hlüngtaikia khutbi cun pyen
u se, mimäta ngthu phäh phäh üng mi ngjaki ni" ami
ti. 12 Amimi cun aktäa cäica u lü, "Hin hin ia suilam
ni?" ti u lü ngthähki he. 13 Acunüngpi khyang kcee
naw, "Hina khyange hin mpyüi lawki he ni" ti u lü jah
yaiheikie. 14 Acunüng, Pita cun a püi xaleiatea ksunga
ngdüi law lü, angsanga, "Judah üngka khyange ja,
Jerusalem mlüha nami vekia khyange aw, nami van
naw na ngai ua, hina asuilam cun ka ning jah mtheh
khai. 15 Hina khyange cun nami ngaiha mäiha, am
mpyüi u, tuh cun ngawilam naji kaw ni a law ham ve.
16 Hin cun sahma Jolah naw ana pyen khawia mawng
ni: 17 'Pamhnam naw, akpäihnaka khaw mhnüpe üng,
hikba ka pawh law khai, khyang naküta khana ka
Ngmüimkhya ka bui law khai. Nami cakpae ja nami
canglae naw ka ngthu sang khaie; cawngpyange
naw Pamhnama mdan hmu law khaie, axü ngvaie
müngmang mah khaie. 18 Acuna khaw mhnüpe
üng, ka mpyae nghnumi kpami avana khana ka
Ngmüimkhya ka bui khai, amimi naw ka ngthu sang
khaie. 19 Khana vekia khankhawa cäica phyaki he ja,
mcea vekia mdek khana kyühkyawk phyaki he ka ja
mdang khai. Thisen lawng khai, mei ve law lü meikhu
ngmüp khai. 20 Hlüngtai kyäpsawkia Bawipaa kyum
lawnak vaia Mhnüp am a pha ham üng, jin mü law
lü khaw nghmüp law khai, khya pi thisena thawn lü
sen law khai. 21 Acunüng, au pi Bawipa naw a jah
yung vaia khüki naküt küikyannak khai' a ti. 22 "Isarel
khyange aw, hina ngthue cän ngai ua, Pamhnam
naw Nazaret Jesuha ana cun müncam phyaki he ja
kyühkyawk phyaki he ani üng a mdang pänga kyaki.
Acune cun nami veia ngdang pängkia kyase nami
van naw nami ksingki. 23 Pamhnam naw a mlung
ngaiha mäiha Jesuh cun nami kut üng ning jah mhjum
pängki ni; acunüng, nangmi naw ani cun khyang ksee
mah maha kutlamtung üng nami jah hnimsaki. 24
Acunüngpi Pamhnam naw thihnak üngka, mtho be lü
a lätsaka kyaki. Acunakyase thihnak naw ani cun am
a man theia kyaki. 25 Ania mawng cun Davit naw
pyen lü, 'Bawipa cun am ka ve ham kcüne üng ka
hmuki, ani cun ka hlawnga veki, kei üng ng'änak am
ve. 26 Acunakyase, ka mlung jenak üng be lü ka ngthu
pi jekyainak üng beki. Kei cun thi theikia pumsaa
ka kya üngpi, äpeinak üng ka ngtungjin khai. 27
Isetiakyaküng, nang naw kei cun thihnak khawmdeka
am na hawiki; sitihkia na mpya cun ng'uhnaka a thu
vai am tängki. (Hadēs g86) 28 Nang naw xünnaka lam
cun na, na mhnuh päng ni, atänga na, na vepüinak
naw na jekyaisak khai" a ti. 29 "Ka püie, mi pupa
üng ngming ngthangkia Davit sangpuxanga mawng
cun angsinga ka ning jah mtheh khai ni. Ani cun thi
se ami k'ut pänga kyaki, a lungdü pi tuh vei cäpa
mi veia ve hamki. 30 Ani cun sahmaa kyase, ani
naw Mhnama khyütam ksingki, Davita ngsawn üngka
mat mat cun Davita kba sangpuxanga kya be khai
tia Pamhnama khyütam cun ksingki. 31 Pamhnam
naw ngawia i bi law khai ti cun Davit naw hmu lü,
Mesijah a thawh be vaia mawng a pyennak üng, 'Ani
cun thihnak khawmdeka käh hawih khai, a pumsa pi
ng'uhnaka käh thuei khai' a ti. (Hadēs g86) 32 Acuna
Jesuh cun Pamhnam naw thihnak üngkhyüh mtho
be lü, mi van cun acuna saksia mi kyaki. 33 Ani
cun a pa, Pamhnama khet da mhlünmtaia kyaki, a
khyütama mäiha Ngmüimkhya Ngcim cun a pa veia
yah lü, atuh nami hmu ngjaka a bänak cun mi khana
a pha lawsaka kyaki. 34 Davit cun khankhawa am
kai ham; acunsepi ani naw pyen lü, 'Bawipa naw ka
Bawipa veia: Ka khet lama ngawa, 35 na yee cun na
khawpha na mtainak vaia am ka jah tak hama küt
üng" a ti. 36 "Acunakyase, Isarel khyange aw, nangmi
naw kutlamtung üng taih u lü nami hnima Jesuh
cän, Pamhnam naw Bawipa ja Mesijaha thawnsak
päng ni ti cän angtea nami ksing vai" a ti. 37 Acun
ngjakia khyange cun aktäa ami mlung cäicing se,
Pita ja ngsä kceea veia, "Benae aw, i kami pawh
khai?" ti u lü, kthähkie. 38 Acunüng, Pita naw, "Ngjut
ua, nami mkhyekat mhlätnak vaia Jesuh Khritawa
ngming am Baptican khan ua; acunüng, Pamhnama
Ngmüimkhya Ngcim nami yah khai. 39 Pamhnama
khyütam cun, nangmia phäh, nami caea phäh ja,
akthuknaka vekiea Bawipa mi Pamhnam naw a veia
a jah khü naküta phäha kyaki ni" a ti. 40 Acuna thea,
Pita naw ngthu khawha pyen lü, "Hina khyang ksee
phäh law khaia mkhuimkhanak üngkhyüh ng'yungei
ua" tia, a jah nghuinak. 41 Khyang khawhah naw ania
ngthu pyen cun jum u lü Baptican khankie, acuna
mhnüp üng khyang thawng kthum bang ngkhaw lawki
he. 42 Acune cun, Ngsäe naw jah mthei u se, atänga
ve u lü, atänga eiaw u lü, atänga ktaiyü lü vekie. 43
Ngsäe naw müncam phyaki he ja kyühkyawk phyaki
he khawhah ja pawh u se, khyange cun cäi päihkie.
44 Jumeikie naküt cun mlungkaw mat am ve u lü ami
khawhthem he pi yetca u lü summangkie. 45 Amimi
cun ami khawhthem he jah jawi u lü, ami yaha ngui
cun hlükawki mat cim üng ami jah yet u. 46 Amimi
cun amhnüp tä se Templea ngkhyum u lü, ami ima pi
mlung nemnak ja jekyainak am atänga eiawki he. 47
Pamhnam mküimto u lü, khyang naküta jenak vaia
vekie. Acunüng Bawipa naw küikyannak yahkie cun
amhnüp tä se jah mkhaw lü amimi cun a jah nungsak.

3 Acunüng, Pita ja Johan cun mü lam naji kthum
üng ktaiyü khaia ktaiyünaka kcün üng Templea
citki xawi. **2** Khyang mat a hmi law üng tün lü xoki
ami kaw law. Temple k'uma lutkiea veia kthähei khaia,
mkawt ngto ami tia peia, amhnüp tä se ami vesak; **3**
Acun naw Pita ja Johan Temple k'uma lut hlüki xawi
ja hmu lü, ani veia kthäheiki. **4** Pita ja Johan naw
ani bükteng, cun üng, Pita naw, "Ja büktenga" a ti. **5**
Acunüng, ani naw ani veia icamä yah khaia ngai lü,
ja han bükteng se, **6** Pita naw, "Ngui ja xüi am ta
üng; acunsepi ka tak ka ning pe khai: Nazaret Jesuh
Khritawa ngming üng na khaw am ngdüi lü cita" a ti.
7 Pita naw a khet kut man lü mtho se; acun ja angxita
a khaw xawi ja a khawmike cun kthamah law bekie. **8**
Ani cun tho law lü, ngdüi lü a khaw am citki. A khaw
am cit hü lü, ju jawng hang jawng lü, Pamhnam a
mhlünmtai maha Temple k'uma lut haki. **9** Acunüng,
a khaw am cit hü lü, Pamhnam a mhlünmtai cun
khyange naw hmu u lü; **10** ani cun Temple mkawt
ngto ami tia peia kthähei lü ngaw khawiki tia ksing
u lü; ania mawng cun aktäa cäicatnak u lü vekie.
11 A khaw daw beki naw Pita ja Johan a jah man
k'um üng, khyang nakü̈t cun aktäa cäi u lü Solamona
ngvawng mkawt ami tia hnün, ami veia dawng lawki
he. **12** Pita naw acun a hmuh ja khyange ja msang lü,
"Isarel khyange aw, hin hin ise aktäa nami cäinaki ni?
Kamimäta khyaihnak ja kamimäta binak thei am ani
cit thei khaia kami pawhkia mäiha i se nami ngaiki ni?
13 Abraham, Isak ja Jakopa Pamhnam, mi pupaea
Pamhnam naw, a mpya Jesuh cun mhlünmtaiki ni; ani
cun nami ja mansak, Pilat naw mhlät vai a ti üngpi am
nami tängki. **14** Ani cun ngcim lü dawki ni lüpi nami
mahkie, Khyang ngcimcai ja khyang ngsungpyun am
ngai u lü, khyang hnimki mhlät vaia ksaia Pilat nami
kthähki. **15** Xünnaka Bawi cun nami hnimki; acunsepi
Pamhnam naw thihnak üngka a mthawh be ni; acun
saksia kami kyaki. **16** Jesuha ngming naw ni hina
akxo cen kyanak a pet ve. Nami hmu ja nami ksing
hin Jesuha ngming jumnak ka phäha ni akya ve.
Tuhkbäih nami hmu thei hin Jesuh üng jumeinaka
phäha ni akya ve. **17** Acunsepi, ka benae aw, nami
ngvaie naw am ami hnaläüa phäha ami pawha
mäiha, nami naw pi am ami hnaläü ka ksingki. **18**
Acunsepi Pamhnam naw sahmae nakü̈t üng, Khritaw
naw khuikhanak a khamei vaia ngthu ana pyen law
cen, acukba küm lawsaki ni. **19** Acunakyase, nami
mkhyekatnake ja mkhyünak vaia ngjut u lü nghlat be
ua, acunüng, Bawipa naw nami mkhyekatnak ning ja
mhlät khai. **20** Acunüng, Ngmüimkhya kyanak akcün
Bawipa üngka naw pha law se, nami phäha a mcawn
päng Mesijah Jesuh cän tüi law khai. **21** Acunsepi,
Pamhnam naw a sahma ngcimea mpyawng üng
ajana a na jah pyen lawe, avan akthaia pyannak
bea kcün am a pha hama küt üng, khankhawa ani
cun a veia vepüi ma khai. **(aiōn g165)** **22** Mosi naw,
'Bawipa nami Pamhnam naw, keia mäi sahma mat
nangmi üngka ning jah tüih law pe khai; ani naw nami
veia ngthu a pyen nakü̈t cun nami ngaih pet khai; **23**
au pi, acuna sahma a ngthu käh ngaiki nakü̈t cun,
Pamhnama khyang üngka naw mkhya lü, mkhyüha
kya khai' a ti ni. **24** Sahma Samuilah üng tün lü,
ak'hnu säiha ngthu pyenkiea sahmae cäpa, ami van
naw atuha akcüna mawng cun a na pyen khawikie. **25**
Nangmi cun Pamhnam naw nami pae am a na pyen
law, sahmae ja ngthumkhäna caea nami kyaki ni;
Pamhnam naw Abrahama veia, 'Nanga ngsawn am
khawmdek khyange nakü̈t jodawnak am be khaie tia,
nami pupaea veia a jah ngthumkhän. **26** Pamhnam
naw a Mpya cun xü lü nami veia a tüih law ma, acun
naw nami mkhyenak nglata u lü jodawnak ning jah pe
khaia kyaki ni" tia khyangea veia a pyen.

4 Pita ja Johan naw khyangea veia ngthu ani
pyen k'um üng, ktaiyüe, Temple mtätki ngvaie ja,
Sadukee cun ani veia pha lawki he, **2** khyang ani ja
mthei ja, Jesuha phäha khyang kthi a thaw bea ngthu
ani pyena phäha, ami mlung aktäa am je. **3** Ja man u
lü, mü lama akyaa phäha, ngawi cäpa thawngim üng
ami ja khyum. **4** Acunsepi, ngthu ngaikie jumei u lü;
acune cun thawngmhma bang lawki he. **5** Acunüng,
a ngawia, Judah mkhawnge, ami ngvaie, thum ksinge
Jerusalema ngbäm lawki he. **6** Amimi cun ktaiyü ngvai
säih Anna, Kaiphah, Johan, Aleksanda ja, ktaiyü
ngvaia a pacae nakü̈t üng nghmukie. **7** Pita ja Johan
cun anglunga jah ngdüihsak u lü, "Ihawkba ahin nani
pawh ni. Ia johit ja ua ngming nani sumei ni" ti u lü
ami jah kthäh. **8** Pita naw Ngmüimkhya Ngcim am be
lü ami veia, "Khyanga, mkhawnge ja ngvaie aw, **9** a
khaw kxo mdaw be üng, 'Hin hin ise daw law beki ni?'
tia tungawi keini nami jah kthäh üng, **10** nami ngkhä
naw ksing ua, Isarel khyange nakü̈t naw pi ksing u
se, Nazaret Jesuh Khritaw kutlamktung üng nami
taih, Pamhnam naw thihnak üngka naw a mthawh be,
ania ngming am, hin üng nami hmaia mya lü ngdüiki.
11 Jesuh mawng Cangcim naw a pyen ta, imsae
naw ami hawiha lung cun akyäp säiha thawn law be
khai, a ti. **12** Küikyannak hin ani üngkhyüh ni a law,
khankhawa kea jah küikyan khaia ania thea ta Mhnam
naw u pi am pe." **13** Acunüng kawngci üng ngpüikie
naw Pita ja Johana ani lingnak jah hmu u lü, ca am
ksingki xawi, khyang sawxat xawi tia ami ja ksing
üng, aktäa cäikie; ani xawi cun ajana Jesuh hlawnga

ve khawiki xawi tia ami jah ksing law. **14** Acunüng,
Pita ja Johan naw ani mdaw be cun ani hlawnga
ngdüi se ami hmuh ua kyase, ipi am pyen thei u. **15**
Acunakyase kawngci k'um üngkhyüh jah ksät u lü
ami mät ngthähngkhyahkie. **16** "Hin xawi hin ihawkba
mi jah pawh vai u ni? Müncam phya kcangki pawhki
xawi ni tia, Jerusalem mlüha veki avan naw ksingkie;
mimi naw pi mi ksingki. **17** Acunsepi, khyangea veia
am ani jah mtheh hü vaia, atuh üng tün lü, ua veia pi
hina Jesuha ngming üng käh ani jah mtheh hü vai ja
mi jah pawh vai u ami ti." **18** Acunüng, Pita ja Johan
jah khü u lü, Jesuha ngming pyen lü käh ani jah mthei
vaia ami jah mtheh. **19** Acunsepi, Pita ja Johan naw
ami msang ta, "Pamhnama hmuha Pamhnama ngthu
ngaih hin dawki aw, nangmia ngthu ngaih hin daw
bawk khai aw ti cun ngai sum u. **20** Keini ta kani
hmuh ja kani ngjak cun am pyen lü am ve thei ni ngü"
ani ti. **21** Acunüng, kawngci ngvaie naw jah mkyüh
kse hlen be tü u lü, ami jah mhlät be. Acunüng,
ani bilawha phäha khyang nakü̈t naw Pamhnam
mküimtokie; khyangea phäha ami jah khuimkhanak
vaia am hmu lü vekie. **22** Müncam phya khaia ani
mdaw be cun kum kphyükipa kthaka dämkia kyaki.
23 Acunüng, Pita ja Johan cun ani lät be ja, ani püiea
venaka cit ni lü, ktaiyüe ngvaie ja angvaie naw ani
veia ami pyen nakü̈t ani ja mtheh be. **24** Acunüng,
acun ami ngjak üng, atänga Pamhnama veia ami
ktaiyü ta, "Bawipa aw, nang khankhaw, khawmdek ja
mlik tui ja a k'uma veki nakü̈t mhnünkia na kyaki; **25**
nang naw, Ngmüimkhya Ngcim am, na mpya Davit
kami pupa naw a pyen ta, 'Ise khyang mjü kce ami
mlungsoki? Ise khyange naw, am ngtähkia ngaikie
ni? **26** Khawmdek sangpuxange ja jah upkie naw
atänga ngkhyum u lü, Bawipa ja Mesijah cun jah
ngtük ngkhaih püikie ni' a ti. **27** "Hina mlüh üng na
mpya ngcim Jesuh, Mesijaha na mcawn hneng u
lü, Herod ja Pontas Pilat cun khyang mjü kcee ja
Isarele akcanga ngkhyumkie ni. **28** Thawn law khaia
na khyaihnak ja na ngjak'hlüa ajana na mhnün päng
cän pawh khaiea atänga ngcun lawki he. **29** Acunüng,
Bawipa aw, atuh ami jah mkyüh hin büktenga; na
mpya xawi hin lingnak am na ngthu jah pyensaka.
30 Khyange jah mdaw be khai xawia, nang naw na
kut säng lü; na mpya ngcim Jesuha ngming am,
müncamnak ja cäicatnak jah pawhsak kawm pi" tia,
ktaiyükie. **31** Acunüng, acukba ami ktaiyü law päng
ja, ngkhäm u lü, ami venak cun ngsün lawki. Ami
van Ngmüimkhya Ngcim am be law u lü Pamhnama
ngthu cun ling lü sangkie. **32** Acunüng, jummeikia
khyange cun, mlung mat takie. U naw pi ami ka üng
ka kaa ni am ti u. Ami tak cun avan naw ng'yeteikie.
33 Acunüng, ngsä he naw johit däm üng Bawi Jesuha
thawnak be cun saksi na u se; ami khana dawkyanak
Mhnam naw jah peki. **34** Acunüng, ami veia hlükawki
u am ve; ime ni, laie ni, jah takie naw jawi u lü, ami
jawiha phu ja lawpüi u lü, **35** ngsä hea khaw kunga,
jah ta law u se, hlükawki üng ahlükawa kba ami
jah yet. **36** Acunüng, Josep, Kuparuh khaw khyang,
Levih paca, ngsä he naw Banabah ami ti, (Acun cun
"ngjuktha jah pe theiki") naw, **37** a lo jawi lü, a yah
ngui cun law püi lü, ngsä he üng a jah ap.

5 Acunsepi, khyang mat Anani ngmingnaki, a khyu
Saphira am veki xawi; Ani xawi naw khawhnün
jawi lü, **2** a khyua ksinga khawhnün phu avang thup
lü, avang däk lawpüi lü Ngsäea khaw kunga a tak
law. **3** Acunsepi, Pita naw, "Anani aw, Ngmüimkhya
Ngcim na mhlei na khai ja, khawhnün phu avang na
mji khaia, ise khawyam naw na mlung üng bi a bi
ni? **4** Acuna khawhnün cun a ve ham üng na kaa am
kyaki aw? Na jawih käna a phu haw na kaa am kya
se aw? Ise hikba na ngaiki ni? Khyang na mhleiki am
ni, Pamhnam na mhleiki" a ti. **5** Acunüng, Anani naw
acuna ngthu a ngjak ja kyu lü thiki; acunüng, ksingkie
nakü̈t cun aktäa kyüheikie. **6** Acunüng, cawngpyange
naw ngdüi law u lü, a yawk hlawp u lü kawtkie naw
ami va k'ut. **7** Acunkäna, naji kthum bang anghjawk
ja, a khyu i am ksing lü, lut lawki. **8** Pita naw, "Na
mtheha, khawhmün cun hihah däka aw nani jawi?" ti
lü, a kthäh. Acunüng, ani naw, "Ä hihah däka ni" a ti.
9 Acunüng, Pita naw, "Ise Bawipaa Ngmüimkhya cam
khaia nani büki ni? Tenga, na cei k'utkiea khawleh
mkawt peia veki, nang pi ni kawt hnga khaie" a ti. **10**
Acun üng angxita, a khaw kunga kyu lü thi sawxatki;
acunüng, cawngpyange lut lawki he naw thi se hmu u
lü, kawt u lü a ceia peia ami k'ut hnga. **11** Acunüng,
sangcime avan ja acuna ngjakie nakü̈t naw aktäa
kyüheikie. **12** Acunüng, khyangea ksunga Pamhnam
naw, Ngsäea khyüh müncamkse ja cäicingnak phyaki
he khawha, jah biki. Acunüng, ami cun ami ngkhä
mlung mat ta u lü, Solamona mkawt ami tia, atänga
nghmukie. **13** Khyang kce u pi ami veia am ngkhaw
dat; acunsepi khyange naw aktäa jah mhlünmtaikie.
14 Acunüng, Bawipa jumei law kthaikia nghnumie
ja kpamie khawha cun ami veia ngkhaw lawki; **15**
Acunüng, Pita cit hü lü a hnge naw a jah hneh vaia
am myakie cun lama jah kawt law u lü ihnake ja
phakea khana ami jah takie. **16** Acunüng, Jerusalem
mlüh pipeia kae am myakie, khawyai ksea jah venake
cun jah law püi u lü lawki he; acune cun mya be
päihkie. **17** Acunüng, ktaiyü ngvai säih ja a püie
Sadukee law u lü ngsä he ami jah ng'eiha phäh ami

khana bi vaia ngtängkie. **18** Ngsä xawi jah man u lü
thawngim üng ami jah khyum. **19** Acunakyase mthana,
Bawipa khankhawngsä mat naw thawng ksawhe jah
mhmawng law lü akpung da jah cehpüiki naw, **20** "Cit
ni, temple k'uma ngdüi ni lü, khyangea veia xünnak
kthaia mawng va pyen nia" a ti. **21** Acunüng, acuna
ngthu ani ngjak ja, khaw thai law üng temple k'uma
lut ni lü, jah va mtheimthangki xawi. Acunsepi, ktaiyü
ngvai ja a püie law u lü, bawi ja, Judah ngvaie nakü̈t
cun kawngcia mkhäm lawki he naw, angsä xawi cun
thawngim üngkhyüh ami ja lawpüi vaia thawngim da
khyang ami ja tüih. **22** Acunsepi, jung ngvaie ami
pha law üng thawngima angsä xawi cun am jah hmu
u; acunüng, nghlat law be u lü kawngci a ami jah
va mtheh, **23** "Thawngim cun üp yekia ngkhai se,
mtätkie pi ksawh peia ngdüi u se kami jah hmuh;
acunsepi, kami mhmawng üng, a k'uma u pi am ja
hmuh ve üng" ti u lü, ami ja mtheh law. **24** Acunüng,
temple mtätkie ja ktaiyü ngvaie naw acuna ngthu ami
ngjak üng, hikba ngsä hea ve hin i a ngjo ni tia, aktäa
cäicingkie. **25** Acunüng, khyang mat law lü ami veia,
"Teng u, thawngima khyang nami ja khyum xawi naw
temple k'uma ngdüi ni lü khyange jah mtheimthang
ve ni" a ti law. **26** Acunüng, temple ngvai cun ami
khyange am va cit u lü, khyange naw lung am ami
jah kawng vai kyüh u lü, angsä xawi cun akdawa ami
jah lawpüi be u. **27** Acunüng, ja pha lawpüikie naw,
Kawngci ja ktaiyü ngvai säiha hmaia jah ngdüihsak lü
ami jah kthäh. **28** "Ahina ngming am käh nani jah
mthei ti vai, tia kami ning jah mtheh päng, ngthu
nani ja mtheinak cun Jerusalem üng ngthang hüki,
"nani pawh cun ngai nia" ti lü a jah pyen. Ania thinak
hin keimi khana nani phaw lawsak vaia nani pawhki
aw. **29** Acunsepi, Pita ja ngsä kcee naw, "Khyanga
pyen kami ngaiha kthaka Pamhnama pyen ni kani
ngai khawm. **30** "Nangmi naw Jesuh kutlamktung
üng taih u lü, nami hnim cän kami pupaea Pamhnam
naw mtho be pängki ni. **31** "Ani cun Pamhnam naw
khawngmang ja küikyankia ve khaia Isarele ami
mkhyekatnak üngkhyüh ngjut be lü ja mhlät khaia
a khet da mhlünmtaiki. **32** Acuna saksia kani kyaki
ni; Ngmüimkhya Ngcim, Pamhnam bänak cun ani
kcangnakia phäh ni" a ti. **33** Acunüng, acuna ngthu
kawngci vawne naw ami ngjak üng, ami mlungso
law se, Ngsäe cun jah hnim law hlükie. **34** Acunsepi,
Kawngci üngka khyang, a ngming Kamaleilah naki,
Phariseea thum ksingki, khyange nakü̈t üng a ngming
ngthangki cun ngdüi law lü angsä xawi cun ami jah
khyah be vaia a jah mtheh. **35** Acunüng, Kawngcia
veia, "Nangmi Isarel khyange aw, hin xawia khana
nami pawh vaia nami bü cän cäi lü ngai ma ua. **36**
"Ahlana pi, Theuhdah naw, 'Kei khyang sawxat am ni'
ti lü ve se; a veia khyang khawha, phyakphyü bang a
veia ngdawn vaikie. Acunsepi ani cun hnim u se, a
ngthu läkie nakü̈t pi avan cencawn hü päih u lü, ia am
kya bekie ni. **37** "Ania ve käna, ngming yu u lü ami
mkhäm k'um üng, Kalilea ka Judah naki ve law beki;
a veia khyang khawhah citkie. Acunsepi, ani pi thi se,
a hnu läkie avan khyük päihkie. **38** "Acunakyase, atuh
ka ning jah mtheki, hina khyange käh ja pana u, ani
büa ve u se; ani mkhyäp ja ani bilawh, khyanga pawh
sawxata akya üng amdanga khyük be sawxat khai
ni; **39** acunsepi, Pamhnama bilawha, akya üng, am
jah näng thei uki; am acunüng, Pamhnam nami tukia
ksaia nami kya khai ni" a ti. **40** Acunüng, acuna pyen
cun ngaisim u lü, angsä xawi cun jah khükie naw
ami jah kpai; ami ja kpai päng üng Jesuha ngming
am ngthu käh sang hü be ti khai xawia ami ja khyah
be. **41** Acunüng, Kawngci üngka naw cit be ni lü,
acuna Jesuha phäh luthui hmaisetnak khamei khaia
ani nglawia phäha, aktäa jekie. **42** Acunüng, amhnüp
tä se, temple ja khyangea ima, Jesuh Mesijah mawng
cun jah mtheimthang lü sangkie.

6 Ivei am law ham se, axüisawe nung law u lü, Krik
ngthu pyenki Judahe ja Judah ngthu pyenkie cun
mtumbäkie. Krik ngthu pyenkie naw kami hmeinue
ngcawn ami teyet üng ami jah hawih u ni ami ti. **2**
Acunüng, a ngsä xaleinghngihe naw jumki khyange
avan ja khü u lü "Pamhnama ngthu pyen, hawih u lü
ngui xüia phäh kami bi hin am daw ve. **3** Acunakyase,
ka püie, nami ksunga Ngmüimkhya ja themnak am
bekia khyang khyüh xü ua, amimi cun ahin, khut na
khaiea kami ja mcawn khai; **4** kamimäta, ktaiyünak ja
ngthu pyennaka khutbi akcün täse kami bi khai" ami
ti. **5** Acuna ngthu naw avan cun a jah jesak; acunüng,
jumeinak ja Ngmüimkhya Ngcim am beki Stephen,
Philip, Pyakhaw, Nikanor, Tihmon, Parmenah, ja
khyangmjükce Judahea jumnak üng ngpyawtki Antiok
üngka Nikolah cun ami jah xü. **6** Acune cun Ngsäea
hmaia ja ngdüisak u se, Ngsäe naw ami kut taih u lü
ami jah ktaiyü pet. **7** Acunüng, Pamhnama ngthu cun
hnün khawha üng pha hü se; Jerusalema axüisawe
aktäa nung law dämdämkie. Acunüng, ktaiyüe üngkae
khawha naw jumnak yahkie. **8** Acunüng, Stephen cun
Mhnama dawkyanak ja johit am be lü khyangea veia
cäicatnake ja müncamkse jah pawhki. **9** Acunsepi,
khyang avang, "Sinakok üngka mpya kläte" ami ti
cun Kurinih hnea Judahe, Aleksandria hnea Judahe,
Kilikih hnea khyange, Asah hnea khyange naw lawsih
u lü Stephen cun ami ngcuh lawpüi. **10** Acunsepi,
Ngmüimkhyaa pet themnaka phäh Stephen ngthu a

pyen üng am näng khawh u. **11** Acunüng, khyange
ami hlei pyen khaiea; acune naw, “Mosi ja Pamhnam
jah kpetnaka ngthu pyen se kami ngjaki” ami ti vaia
ami jah kcük. **12** Acunüng, khyange cun, angvaie
ja thum ksinge ami jah ksük, ami mlungso law lü,
Stephen cun man u lü kawngcia ami cehpüi u. **13**
Acunüng, ami hlei pyen khaiea ja ksük u se; acune
naw, “Hin naw, hina ngcimcaihkia Temple ja Mosia
Thum ja kse naki; **14** Hina Nazaret Jesuh naw hina
Temple phyeh lü Mosi naw a jah peta thume jah
nglatsak khaia a pyen kami ngjaki ni” ami ti. **15**
Acunüng, Kawngci üng ngawki he naw Stephen cun
bükteng u lü, a hmai cun khankhawngsäa hmaia
mäiha ami hmuh.

7 Acunüng, ktaiyü ngvai naw, “Acuna ngthu kcangki
aw?” ti lü, Stephen a kthäh. **2** Acunüng Stephen
naw msang lü, “Ka bee jah ka pae aw, ngai ua, mi
pupa Abraham, Haran khawa am a ceh ham üng
Mesopotemiha Pamhnama hlüngtainak a veia ngdang
law lü, **3** “Na khaw ja na im üngka naw cit lü ka ning
mhnuh vaia pea cita” a ti. **4** Acunüng, Abraham cun
Khalade khaw üngka naw cit lü Haran khawa va veki;
acunüng, a pa a thih käna hina atuh nami venak
khawa Pamhnam naw a ngkawnsak. **5** Acunüng, hia
ta a venak vai, a khawpa a takeinak vai pi Pamhnam
naw am pe; acunsepi, amät ja a ngsawne cäpa khawh
a jah pet vaia am a ca ham üng tün lü khyütamki. **6**
Acunüng, Pamhnam naw, ‘Na mjükphyüie khyanga
khawa kum phyakphyü ve khaie, khyanga mpyaa ve
u se, jah khuimkha khaie’ tia a pyen. **7** Acunüng,
Pamhnam naw, ‘Amimi jah mpya na khaia khyang
mjüe pi kamät naw ami lei ka jah mtai law pe khai.
Acun käna lät law be u lü, hina hnün üng na hjawkhah
law khaie’ a ti. **8** Acunüng, Pamhnam naw vun mawih
vaia ngthumkhän pe se; acunüng, Abraham naw Isak
ca na lü amhnüp khyetnak üng a vun a mawi pet;
acunüng, Isak naw Jakop ca na se, Jakop naw a
ca xaleinghngihea vun a jah mawih pet acune cun
nglo ngthangkie mi pupae ni. **9** Acunüng, Jakopa cae
naw ami na Josep k’eih u lü Egypt pea ami jawihei;
acunsepi, Pamhnam naw vepüi lü, **10** a khuikhanak
nakü̈t üng küikyanki. Josep cun Egypt sangpuxanga
maa a pha vai üng Pamhnam naw ani üng themnak
ja a hmai vainak pe se, Pharo sangpuxang naw Egypt
pe ja a im üng ngvai säiha a mcawn. **11** Egypt ja
Kanan pe avan üng khawjaw law se, khuikhanak
aktäa ve lawki; mi pupae cun ami ei vai i am ta u
lü vekie. **12** Acunsepi, Jakop naw Egypt pea cang
veki tia ksing lü a cae a jah tüih; acun cun ami
cehnak akcüksäiha kyaki. **13** Acunüng, anghngihnaka
ami ceh üng, Josep cun a beea üng jah mtheh se;
acunüng, Josepa khuiima mawng cun Pharo naw a
jah ksing law. **14** Acunüng, Josep naw a pa Jakop ja
a benae nakü̈t a jah khüsak; ami van khyühkip ja hma
lawki he. **15** Jakop cun Egypt pea ju citki; acunüng,
ani ja a tucae cun thikie. **16** Ami yawke cun Sikem
khawa jah cepüi u lü Abraham naw Sikem khawa
Hamoa sanga veia ngui am a khyäiha ng'uhnak üng
ami ja k’ut. **17** “Acunüng, Pamhnam naw Abrahama
veia khyütam akpha law hlü üng, Jakopa mjükphyüie
cun Egypt pea nung mja lawki he. **18** Josep am
ksingkia sangpuxang akce naw Egypt cun up lawki.
19 Ani naw mi pupae jah mkhuimkha lü hnasen he
pi thi khaia im üngkhyüh a jah xawt tawnsak. **20**
Acunüng Pamhnama hmaia aktäa ngtokia, Mosi hmi
law se, a pa ima khya kthum ami mcah; **21** acun
käna ami tawnnaka, Pharoa canu naw lo lü amäta
ca vaia a mcahei. **22** Acunüng Mosi cun Egypt pea
ami ksingkhyapnak nakü̈t jah mthei u se, bilawnak
ja pyensaknak thei üng be lawki. **23** Kum kphyükip
a cum üng, a püi Isarele ihawkba vekie ti cun ja va
bükteng khaia ngtängki. **24** Acunüng Isarel khyang
mat Egypt khyang naw khuimkha se hmu lü, yungki
naw Egypt khyang cun a hnim. **25** (Pamhnam naw ani
am a khyange jah yung khai tia, a khyange naw ksing
khaiea ngai sepi, am ksing u.) **26** Angawi law be tü
üng amimät üngka xawi ngtunngpyei nise jah hmu
law lü, ‘Ka püi xawi aw, bengna xawia nani kyaki, ise
nani ngtunngpyeiki ni?’ ti lü ja mkhya khaia bü se, **27**
a püi ngtunpüiki naw Mosi buk lü, ‘Kani khana suki ja
ngthumkhyah mkhawnga u naw aning mcawn ni? **28**
Müta Egypt khyang na hnima kba na na hnim khaia
na büki aw?’ a kthäh. **29** Acun a ngjaka phäha Mosi
Midian pea cen lü, acuia cakpa nghngih a canak.
30 Kum kphyükip a nghjawk käna, Sinai mcung pei
khawkhyawng khawa meia däiki kpyap üngka naw,
khankhawngsä mat a veia ngdang lawki. **31** Mosi naw
acun a hmu üng, aktäa cäi lü bükteng khaia a va
k’et üng, Bawipa kthai naw, **32** ‘Kei cun na pupaea
Pamhnam ni, Abrahama Pamhnam, Isaka Pamhnam,
Jakopa Pamhnam ni’ ti se, acunüng, Mosi naw kyüh
lü am a bükteng dat. **33** Acunüng, Bawipa naw, ‘Na
khawdawk cän suta; isetiakyaküng na ngdüinak cän
hnün ngcimcaiha mdek ni. **34** Egypt pea ka khyang
vekiea ami khuikhanak aktäa hmu veng, ami ngko
pi ngja veng, ami jah küikyan khaia ka kyum lawki
ni. Tuhkbäih cita, Egypt pea ka ning tüih khai’ a ti.
35 Acuna Mosi, ‘Kani khana suki ja ngthumkhyah
mkhawnga u naw aning mcawn ni?’ tia Isarele naw
ami mah cun, kpyapa k'uma a veia ngdang lawkia
khankhawngsä naw kpüi se, Pamhnam naw ani kung

cun ngvai ja küikyan khaia a tüiha kyaki. **36** Ani naw
Egypt pe, Mpanglai Sen ja khawkhyawng khawa
kum kphyükip üng, cäicatnak vaie ja münccamkse
ja pawh lü a ja ngkhah lawpüi. **37** Isarel khyange
üng 'Pamhnam naw kei ana mcawna mäiha, nami
benae üngka sahma mat ning ja mcawn pe khai' ti
lü jah mthehki cun acuna Mosia kyaki. **38** Ani cun,
khawkhyawng khawa ngkhämkiea veia pi kyase,
Sinai mcunga ngthuheipüikia khankhawngsäa veia pi
kyase, ja mjükphyüi nakiea veia pi kyase ve lü mimi a
jah pet vaia xüngseiki Pamhnama ngthu yahkia kyaki.
39 Ania ngthu cun mi pupae naw käh ngai u lü, ami
mlung üng Egypt pea nghlat be vai ngjahlükie. **40**
Acunakyase Arona veia, 'Ja ngkhahpüi khaia mhnam
he jah pyan peta; Egypt pe üngka naw jah lawpüikia
Mosi ihawkba veki ni am ksing ve üng' ami ti. **41**
Acunüng, seca juktuh pyang u lü, acun cun xüngsei
hnimki he naw hjawkhah u lü, amimäta kuta pyang cun
ngkengtai u lü hlimtuikie. **42** Acunakyase Pamhnam
naw akcea ja jah nghlat ta lü, khankhawa aisie jah
hjawkhah khaiea a jah pawh; acun cun sahmaea
yuknak caup üng: 'Isarel khyange aw, khawkhyawng
khawa kum kphyükip üng axüngksei jah hnim u lü
ngkengnak nami bilawh hin kei nami na hjawkhahnak
am ni. **43** Sama k'uma veki Moluk mhnam ceh hü
lü aisi mhnam Rephan pi nami hjawkhah vaia a lup
nami pyangki, acunakyase, Babalung pea nami mpya
khaia ka ning jah tüih khai' tia veki. **44** Mi pupae naw
khawkhyawng khawa Mhnama venak vai sam takie.
Acun cun Mhnama phäh nami pyan vai cun Mosi
üng mtheh kba sam nami takie. **45** Acun käna, mi
pupaea naw sam cun lo u lü Josuh mah maha cit u
lü cehpüikie, acun cun Pamhnam naw ni maa a jah
ksät khyangmjüea khawa takie. Acun hin Davita a ve
law cäpa acua veki. **46** Acuna Davit cun Pamhnama
mpyeneinak yah lü, Jakopa Pamhnama venak vai
pyang khaia kthähki. **47** Acunsepi, Solamon naw ni im
cun a sak. **48** Acunsepi, hlüngtai säihkia Mhnam cun
khyanga kut am saka im üng am ve khawi; sahma
naw pyen lü: **49** Bawipa naw, 'Khankhaw cun ka
Bawingawhnaka kyaki, khawmdek cun ka khawpha
ka mtaihnaka kyaki, im ia mäih nami na sak hlü peki
ni? Ka venaka hnün cun ia mäih ni? **50** Kamäta kut
am anakût ka ja mhnünkia am kya aw?' ti ve, ti lü a
pyen ni. **51** Stephen naw msu lü, "Nami mlung ngcang
ve, Pamhnama ngthu am nami ngjaki, anglät se
Ngmüimkhya Ngcim nami mahki; nami pupaea ve ja
nami ve täng ve. **52** Nami pupae naw sahmae am ami
khuimkha khawi veki aw? Law khaia Ngsungpyunkia
Mpyaa mawng sang lawki he Pamhnama ngsä he jah
hnimki he. Atuh pi ani cun phyehei lü nami hnimki. **53**
Mhnama thum, khankhawngsä hea naw ami ning jah
pet cän yah u lü am nami läki" a ti. **54** Acunüng, acuna
ngthu cun kawngci khyange naw ami ngjak ja ami
mlungso law se, Stephena khana mnicui kyetkie. **55**
Acunsepi, Stephen cun Ngmüimkhya Ngcim am bekia
kya lü, khankhawa hang mangki naw, Pamhnama
hlüngtainak ja Pamhnama khet lama Jesuh ngdüi se a
hmu. **56** Acunüng, Stephen naw, "Teng u." "Khankhaw
nghmawng lü Pamhnama khet lama Khyanga Cakpa
ngdüiki pi hmu veng" a ti. **57** Amimi cun angsanga
ngpyang u lü, ami nghnga jah kbümeikie naw, atänga
kyaksih u lü, **58** mlüh k'um üngka naw akpunga kaih
u lü, lung am ami khawng. Saksi vai ami suisake
cun Sawluh ngming naki cawngpyang mata khaw
kunga ami jah tak. **59** Acunüng, lung am aktäa ami
khawng k'um üng, Stephen naw, "Bawipa Jesuh aw!
ka Ngmüimkhya labea" ti lü ktaiyüki. **60** Acunüng, a
mkhuk ngdäng lü, angsanga ngpyang lü, "Bawipa aw,
hina ami mkhyekatnak cän käh ja thung be kawpi" a
ti. Acuna ngthu a pyen päng ja thiki.

8 Sawluh naw Stephen ami hnim vai jah tängpüiki.
Acuna mhnüp üng Jerusalem mlüha veki sangcim
cun aktäa mkhuimkhanak kham lawki he; acunakyase,
Ngsäe däk ve hüt u se, jumeikie nakût cun Judah ja
Samarih hnea ngpyeng hükie. **2** Acunüng, Pamhnam
jumkie naw, Stephen cun k'ut u lü, aktäa ami kya.
3 Acunüng, Sawluh naw sangcime aktäa a jah
khuimkha, im nakût üng lut hü lü jumeikia nghnumi
kpamie jah man lü jah kaih hü lü, thawngim üng a
jah khyum. **4** Acunüng, pyeng hükia jumkie naw hne
nakût üng cit u lü ngthu pyen hükie. **5** Philip cun
Samarih hnea mlüh ktunga ju citki naw, Mesijaha
mawng khyange veia a ju pyen. **6** Khyange naw,
ngja u lü Philip naw a mdana münccam phyaki he ami
jah hmu üng, a ngthu pyen cun aktäa ami ngaih. **7**
Isetiakyaküng, khawksea jah venake ami k'um üngka
naw khawyaie ngpyang u lü lut lawki he. A khaw
kceke ja xokie pi ami daw law bea phäha kyaki. **8**
Acuna mlüh üngkae cun aktäa jekyaikie. **9** Sihmon
ngming nakia khyang mat veki; ani naw, ajana acuna
mlüh üng, sui pawh lü Samarih khyange jah cäicatsak
khawikia kyaki. "Kei cun khyang sawxat am ni" a ti. **10**
Mlüha veki nakût khyang akdik akdäm nakût naw "Ani
hin 'Hlüngtaikia Johit' tia ngthangkia Pamhnama Johit
ni" ti lü a ngthu pyen cun mcek lü ngaikie. **11** A sui
bilaw am, aksoa cäicat kphyaki he a ja bilawh khawha
phäha, a ngthu cun aktäa ami münnak. **12** Acunsepi,
Pamhnama pe thangkdaw ja Jesuh Khritawa ngming
thangkdaw Philipa pyen ami jum ja, nghnumi kpami
Baptican khan lawki he. **13** Sihmon naw pi jum law

hnga lü Baptican a kham law päng ja Philipa hlawnga
ve lü, müncamkse ja müncamnak a jah pawh cun
hmu lü cäiki. 14 Acunüng, Jerusalema vekia Ngsäe
naw Samarih hnea khyange naw pi Pamhnama ngthu
jumkie tia ami ksing law üng, ami veia Pita ja Johan
ami jah tüih; 15 acu xawi ani ju pha üng, Ngmüimkhya
Ngcim ami yahnak vaia ami jah ktaiyü pet. 16 Am
acun ham üng ta ua khana Ngmüimkhya Ngcim am
pha law; Bawi Jesuha ngming am Baptican däk va
khan hamkiea kyaki. 17 Angsä xawi naw ami khana
ani kut taih ni se, Ngmüimkhya Ngcim yaheikie.
18 Acunüng, Ngsäea kut taiha phäha Ngmüimkhya
Ngcim pha lawki ti cun Sihmon naw a hmuh. Acunüng
ngui cun Pita ja Johana veia lawpüiki naw, 19 "Kei
pi, khyange khana ka kut taih ngüse, Ngmüimkhya
Ngcim ami yahnak thei vaia johit na pe nia" ti lü a jah
kthäh. 20 Pamhnama bäkhäknak cun a ngui am khyäi
khaia a büa phäha, Pita naw, "Na xünak ja na ngui
mulaia cit ni se, 21 na mlung Pamhnama hmaia käh
ngsungpyunkia kyase, hin üng käh na ngpüi hngaki,
na ham pi am ve; 22 acunakyase, na mkhyekatnak
ngjut lü Bawipa veia ktaiyüa, acunüng, na mlung
üng na ngaihnak ni mhlät khai ni. 23 "Nang cun
püi ng'eihnak am bebang lü mkhyekatnaka thawng
kyuma na kyaki ti ksing veng" a ti. 24 Acunüng,
Sihmon naw, nani pyen ka khana am a pha lawnak
vaia, nangni naw Bawipa veia na ktaiyü pe nia" ti lü
Pita ja Johan a jah mtheh. 25 Acunüng, ani xawi naw
saksi ja Bawipa ngthu ami ksingsak käna, Jerusalem
mlüha citbeki xawi. Ani ceh sawa Samarih ngnam
khawhah üng Thangkdaw sangki xawi. 26 Bawipaa
khankhawngsä mat naw Philipa veia, "Tho law lü
Jerusalem üngkhyüh Kaza khawa cehnaka lam üng
cita" a ti (Acuna lam cun tuh ta am sumei ti u.)
27 Acunüng, tho law lü citki. Acua Ethiopia khawa
Candace, Ethiopia upki nghnumia khawthem naküt
msümcei lü nghnumi awmki cun Jerusalem khawa
Pamhnam va hjawkhah khaia citki; 28 a nglat law
be lama, a senghlea khana ngaw lü sahma Hesajah
cauk üngka kheki. 29 Acunüng, Ngmüimkhya naw
Philipa veia, "Cana senghle veia cit lü a hlawnga va
vea" a ti. 30 Acunüng, Philip cun acuna ngvaia veia
va cit lü sahma Hesajaha cauk khe se ngjaki naw,
"Na khea asuilam na ksingki aw?" a ti. 31 Ani naw, "U
naw am a na mtheh cun ihawkba ka ksing thei khai
ni?" a ti. Acunüng, a veia ngaw hnga khaia Philip cun
a khü. 32 Acunüng, Cangcim a khe cun: "Hnim vaia
toa mäiha ani cun ami cehpüi; To a mu ami kteih üng
käh khihkheh lü a vea mäiha, ani pi käh khihkheh lü
veki; 33 Ani cun hnemnak a khamei üng, am cangkia
lei ami mtai pet; u naw pi a mjükphyüi mawng am
pyen khawh u, isetiakyaküng khawmdeka ania sak
cun päihki" kyaki. 34 Acunüng, ngvai naw Philipa
veia, "Sahma naw hin hin ua mawng ni a pyen?
Amäta mawng mä, khyang kcea mawng mä? Ni kthäh
veng na mtheha" a ti. 35 Philip naw, thangkdaw cun
ahina Cangcim üngkhyüh tünei lü Jesuha mawng
cun a mtheh. 36 Acunüng, lam ani ceh k'um üng,
tuia venak pha ni se; ngvai naw, "Tenga, hin üng tui
ve ve, Baptican kham vaia i naw na kyawhki ni?" ti
se, 37 Philip naw, "Na mlungmthin avan am na jumei
üng na kham theiki" ti se; ngvai naw, "Jesuh Khritaw,
Pamhnama Cakpaa kyaki ti ka jumki" ti lü a msang.
38 Acunüng, angvai naw senghle ngdüihsak lü, Philipa
dä ngvai cun tui da citki xawi. Acun üng Philip naw
Baptican a khamsak. 39 Acunüng, tui üngka naw ani
thaw law be ja, Bawipaa Ngmüimkhya naw Philip
cun cehpüi. Angvai naw Philip am hmu ti kyaw lüpi
jekyainak am amäta lama citbeki. 40 Acunsepi, Philip
cun Azuk mlüha ngdang law be lü; a ceh sawa acuna
mlüh üngkhyüh Ketarih am a pha hama küt üng, mlüh
naküt üng thangkdaw sang hüki.

9 Sawluh naw Bawipa hnukläk jah mkyüh lü jah hnim
khaia ngbüki naw, 2 Bawipa tuilam kläklamkie
nghnumi kpamie naküt jah khit lü Jerusalema a jah
lawpüi vaia, Damatet mlüha sinakoka veki am ca
a ja pet vaia Jerusalema ktaiyü ngvaia veia kthäh
khaia citki. 3 Acukba cit lü Damatet mlüh pei a pha
law üng, khankhawa ka akvai cun angxita a peia
vai law sawxatki. 4 Acunüng, Sawluh mdeka khana
kyu lü, "Sawluh, Sawluh, i vai na na mkhuimkhaki
ni?" tia kthai a ngjak. 5 Sawluh naw, "Bawipa, nang
u ni?" a ti. "Na mkhuimkha Jesuha ka kyaki ni; tia
kthai a ngjak. 6 Acunsepi tho law lü mlüh da cita,
acunüng na pawh vai ni mtheh khaie ni" a ti. 7 Acua
a hlawnga cit hngakie naw kthai ngja u sepi, u am
hmu u. 8 Sawluh cun mdek üngka naw tho law
be lü, hang mangki naw ipi am hmu thei se, a kut
üng kaih u lü, Damatet mlüha ami cehpüi. 9 Mhnüp
kthum khawdei am hmu lü i am eiaw lü veki. 10
Acunüng, Damateta Anani ngming naki axüisaw mat
veki. Pamhnam naw a ngmang üng, "Anani" a ti. Ani
naw, "Bawipa aw, hia ve veng" a ti. 11 Bawipa naw
a veia, "Tho law lü, lam ngdüng ami tia lama cita,
Sawluh naki Tasuh mlüha ka Judaha ima va suia;
acua ktaiyü lü veki ni; 12 Anani ngming naki naw
lut lü a mik a mdeisak be vaia, a khana a kut mtaih
se, hmu päng veng" a ti. 13 Anani naw, "Bawipa aw,
acun cun, Jerusalem mlüha na khyangea khana a jah
mkhuimkhanak, khyang ngcim khawhah mpyawng
üng ka ngjaki; 14 acunüng, hia pi na ngming pyenki

naküt a jah mannak vaia ktaiyü ngvaiea veia ana
yah pängki ni” ti lü a msang. 15 Acunsepi, Bawipa
naw, “Cita, Khyangmjükcee, sangpuxange ja Isarel
khyangmjükcee venaka ka ngming cehpüi khaia ka
xü ni. 16 “Ka ngminga phäha mkhuimkhanak ihlawka
khamei khai tia ka ksing lawsak khai” a ti. 17 Acunüng,
Anani cun va cit lü Sawluha venak ima lutki; a khana
a kut mtaih lü, “Ka na Sawluh aw, na mika hmuhnak
be vai ja Ngmüimkhya Ngcim am na benak vaia, na
law lama Bawipa na veia ngdangki Jesuh naw a na
tüih law ni” a ti. 18 Acunja, a mik üngka naw ngalipa
nglawh lawa mäiha nglo law lü, a mik mdei law beki;
acunüng, tho law lü, Baptican khanki. 19 Acunüng,
a ei päng ja, aktha ve law beki. Acunüng, Damatet
khawa veki axüisawea veia asäng veki. 20 Sinakoka
cit täih lü, Jesuh cun Pamhnama Cakpa akyaka
mawng sangki. 21 A ngthu pyen ngjaki naküt naw cäi
u lü, “Hin hin, Jerusalem mlüha hina ngming pyenki
naküt ja khuimkha khawikia am kya ai se? Acune
cun jah khit lü ktaiyü ngvaiea veia a jah cehpüi vaia
lawki ni” ami ti. 22 Acunsepi, Sawluh cun a pyen johit
am be law lü, Damateta vekia Judahea pyen naküta
ngthu ja msang lü, Jesuh cun Khritaw kcanga akyaka
mawng a jah mtheh. 23 Acunüng, asäng nghjawk se,
Sawluh hnim khaiea Judahe nghmu u lü cengkie. 24
Acunsepi, Sawluh naw ami ceng a ksingei. Sawluh
hnim khaiea bü u lü mkawte cun amhnüp mthana ami
jah ngnäng. 25 Acunsepi, axüisawe naw cehpüi u lü
mthana vawh üng takie naw ngvawng üngkhyüh ami
ju khyak. 26 Acunüng, Sawluh naw Jerusalem mlüh a
pha ja, axüisawe jah ngdawn hüpüi se, axüisawa kya
hngaki ti am jum u lü ami van naw ami kyühei. 27
Banabah naw ngkhahpüi lü axüisawea veia lawpüiki
naw, lama Bawipa hmu se a ngthuheipüia mawng,
Damatet khawa am kyühei lü Jesuha ngming am
ngthu a pyena mawng cun a jah mtheh. 28 Acukba
Sawluh cun Jerusalem khawa ami veia cit hü lü
Bawipa ngming am ling lü ngthu pyenki. 29 Krik
khyü pyenki Judahea veia ngthu pyen se, ngcupüikie
naw, hnim khaie a ami bü. 30 Acunüng, Jumeikie
naw ami ksing law üng, Ketarih khawa cehpüi u lü
Tasuh khawa ami tüihin u. 31 Sangcime cun Judah,
Kalile ja Samariha dim’yenak am vekie; acunüng,
Ngmüimkhya Ngcim naw ngjuk ktha jah pe lü khyang
nung law u lü Bawipa cun aktäa kyühkie. 32 Pita cun
hnün naküt üng cit hü lü Ludah mlüha veki Mhnama
khyangea venaka ju citki. 33 Acua khyang mat, Eni
ngming naki, xo lü kum khyet a ihnak üng ngjänki
a hmu. 34 Pita naw, “Eni, Jesuh Khritaw naw ning
mdaw be ve; tho law lü na ngjännak pyanga” ti se,
acun üng, angxita tho lawki. 35 Ludah mlüh ja Saron
mlüha vekie naküt naw, Eni hmu u lü, Bawipa veia
nghlatkie. 36 Jukpei mlüh k'uma Tabitah ngmingnakia
nghnumi mat veki. A Krik ngming cun Dorka naki,
‘Sa khyuk’ tinaka kyaki. Acuna nghnumi cun jumei lü,
akdaw bilo lü, aktäa petmsawkia nghnumia kyaki.
37 Acunüng, ani cun am mya lü thi se, a yawk cun
mthi u lü ima khana ami mphän. 38 Acunüng, Ludah
mlüh cun Jukpei mlüh khyüh am thuk, axüisawe naw
Pita acua veki tia ami ksing üng, “Käh sü lü, kami
veia law kawpi” tia nghui na khaia, khyang nghngih
ami jah tüih. 39 Acunüng, Pita cun tho law lü, ami
veia cit haki. A pha ja khan ima ami cehpüi; hmeinu
naküt cun a peia ngdüi u lü, Dorka naw ami veia a ve
ham üng a jah pyana kcue ja jihe jah büktengsak u lü
kyapkie. 40 Acunsepi, Pita naw ami van kpunga ja lu
lawsak lü a mkhuk süm lü ktaiyüki; yawk da nglat
lü “Tabitah, tho law” a ti. Acunüng, mdei law lü, Pita
a hmu ja tho law lü ngawki. 41 Acunüng, Pita naw
a kut säng lü mthoki naw, jumeikie ja hmeinue jah
khü lü, akxünga a jah mhnuh. 42 Acun cun Jukpei
mlüh üngkae ami van naw ngja u lü khyang khawha
naw Bawipa jumkie. 43 Pita cun Jukpei mlüha mhnüp
khawvei savun pyangki Sihmona ima veki.

10 Acunüng, Ketarih khawa Konelih ngming naki
Romah cetca keptin veki, acun cun Itali yekap
ngvai ami ti. 2 Ani cun Pamhnam üng hlimtui
lü, a ima vekie ami van naw Pamhnam kyühkie,
mpyenkseki Judah khyange jah petmsawt lü aktäa
ktaiyüki. 3 Acuna, mhnüp mülam naji kthum bang
üng, Pamhnama khankhawngsä mat law lü, “Konelih
aw” ti lü ngkhü lawki cun angsing hmumkthehnak
a hmuh. 4 Acunüng, Konelih naw a kyühnak am
bükteng lü, “Bawipa aw, ini?” a ti. Acunüng, ani naw,
“Na ktaiyünak ja na petmsawte naw Pamhnam jesak
se, Pamhnam naw na ktaiyünak ning msang khaia
kyaki. 5 “Tuhkbäih Jukpei mlüha khyang ja tüih lü
khyang mat Sihmon Pita ngming naki jah khüsaka;
6 savun pyangkia Sihmona veia kaiki ni, a im cun
mliktui peia veki ni” a ti. 7 Acunüng, ngthuheipüikia
khankhawngsä a ceh be ja, Konelih naw a mpya
üngka nghngih ja, anglätse khüikie üngka Pamhnam
üpnaki yekap mat khü lü; 8 ngthu a jah mtheh päng
üng Jukpei mlüha a jah tüih. 9 Angawi üng, ami ceh
lam mlüh pei ami pha law hlü üng, Pita cun ktaiyü
khaia im mkhyuma kaiki. 10 A ei naw mcawi law se,
bu ei law hlüki; cunsepi, a ei vai ami pawh k'um üng
Mhnama mdannak a hmuh. 11 Khankhaw nghmawng
law lü jihnua mäiha kphyüa kitmaki mdeka kya lawse
a hmuh. 12 Acuna k'uma, khawmdek üng ngvak
hükiea khisa avan ja khankhawa khae naküt vekie.

13 A veia kthai pha lawki cun, “Pita aw, tho law; ja
hnim lü jah eia” a ti. 14 Acunsepi, Pita naw, “Bawipa
aw, acukba am kya; am ngcimcaiki ja mtüikheh i
am ei khawi veng” a ti. 15 Acunüng, Khana kthai
naw anghnginaka, “Pamhnam naw a ngcimsak päng
nang naw am ngcimcaiki käh tia” a ti. 16 Acukba
cia kthum vei ngdang law lü; acunüng acuna jiha
mäih cun khankhawa a ju jäh law be. 17 Pita naw
mdannak a hmuh cun asuilam am ksing lü ana ve
k'um üng, Koneliha a tüiha khyange naw Sihmona a
im ngthäh law u lü mkawt peia ngdüi lawki he. 18
Sihmon Pita ngmingnaki khin cun, acua a pha ja am a
pha ngpyang u lü ami ju kthäh. 19 Acunüng, Pita naw
mdannak a hmu cun, a ngaikyu hui üng, Ngmüimkhya
Ngcim naw a veia, “Ngaia, khyang kthum naw ning
sui hü ve u. 20 Acunakyase, tho law lü ju kyuma, käh
cücawn lü jah läka; anini cun keia jah tüih law ni” a ti.
21 Acunüng, Pita cun, acunea veia kyum lü ami veia,
“Nami sui hü hin kei ni; ia phäha nami lawki ni?” a ti.
22 Amimi naw, “Konelih, yekap ngvai, khyang kdaw,
Pamhnam kyühki, Judah khyange naküt üng ngming
dawnak yaki naw a ima nang ning khü lü na ngthu
pyen ngai khaia, Pamhnama khankhawngsä mat naw
a mtheha kyaki” ami ti. 23 Pita naw, acuna khyange
cun im k'uma ja luhpüi lü a jah khinnak. A ngawia
Pita cun tho law lü ami veia cit se, Jukpei mlüha ka,
jumeikie avange pi a veia cit hngakie. 24 Angawi be
kce üng, Ketarih mlüha phakie. Acuia, Konelih naw a
khyange ja a püie ja khü lü, anini cun ami jah na k'äih.
25 Pita a pha law üng, Konelih naw ana dokham lü a
khaw kunga mbawki. 26 Acunsepi, Pita naw ani cun
mtho lü, “Ngdüia, kei pi nghngicima ni ka kya ve” a ti.
27 A veia a ngthuhei maha va lut lü khyang khawha
ana ve se a hmu. 28 Ami veia, “Judah khyang naw
khyangmjükce ngkhawtpüi lü ami veia a ceh hü vai
käh nglawiki tia nami ksingki; acunsepi, ‘U pi am
ngcim, phyawksak ve’ käh ka ti vaia, Pamhnam naw
na mtheh pängki ni. 29 Acunakyase, na na khü law ja,
käh dam lü ka lawkia kyaki. Acunakyase ka ning jah
kthäh khai, “Ia phäha nami na khü lawki ni?” a ti. 30
Konelih naw, “Ahin kcün mhnüp kthum anghjawk üng,
ka ima naji kthum üng ka ktaiyü k'um üng; khyang
mat suisak bawk suisa lü, ka maa ngdüi lawki naw,
31 ‘Konelih aw, na ktaiyünak Pamhnam naw ngja ve,
na petmsawt ja na bilawh naküt pi Pamhnam naw
ksing ve. 32 Acunakyase, Jukpei mlüha khyang tüi
lü Sihmon, Pita ami ti cun, na veia khüa; ani cun
mliktui pei, savun pyangki Sihmona ima kaiki ni’ a ti.
33 Acunakyase, na veia khyang angxita ka tüih lawa
kyaki; na law hin daw ve. Acunakyase, Bawipa naw
ngthu aning mtheh naküt ngai khaia, atuh Pamhnama
hmuha kami van hin üng kami veki” a ti. 34 Pita
naw pyen lü, “Pamhnam naw, khyang naküt atänga
jah mceiki tia akcanga ka ksingki; 35 acunsepi, au
pi amät hjawkhah lü akdaw pawhkia khyang mjü
naküt cun mkhawihnga lü jah dokhamki. 36 “Ani
naw, acuna ngthu cun nami ksingki, acun hin Jesuh
Khritaw üngkhyüh dim’yenaka thangkdaw Isarel veia
a peta kyaki. ‘Jesuh cun khyang naküta Bawia kyaki’
tia nami ksingki. 37 Johan naw Baptican khamnaka
mawng ngthu a pyen käna, Kalile üngkhyüh cutei lü
Isarel khaw naküt üng ngthu ngthang hükia münkse
bilawhnake cun nangmi naw pi nami ksingki; 38
Nazaret Jesuha mawng ta ania khana Pamhnam naw
Ngmüimkhya Ngcim ja johit am a besak; ani cun
Pamhnama veia vekia kyase, khyanga khana akdaw
pawh lü khawyaia jah khuimkhae naküt jah mdaw be
lü cit hüki. 39 Judahea khaw ja Jerusalem mlüh a
jah bilawh naküt kami saksinaki; ani cun kutlamktung
üng taih u lü, ami hnim. 40 Pamhnam naw amhnüp
thum üng mtho be lü a ngdangsak, 41 acunsepi,
khyang naküta veia am kya lü, keimie kami saksi
khaia Pamhnam naw a jah xü, thihnak üngkhyüh a
thawh be käna amät am atänga eiaw yüm khaia a jah
mtheh ni. 42 Acuna Bawipa cun akthie ja akxüng hea
khana ngthumkhyah khaia Pamhnam naw a mcawna
kyaki tia, khyangea veia sang hü khaiea, jah ksing
hüsak khaiea, Pamhnam naw ngthu a jah pet. 43 A u
pi, ani jumeiki naküt, a ngminga phäha a mkhyekatnak
mhlätnak yah khai tia, ania mawng cun sahmae naküt
naw ami sang khawi ni” a ti. 44 Pita naw acuna
ngthu a pyen hui üng, ngthu ngjakie naküta khana,
Ngmüimkhya Ngcim pha lawki. 45 Pitaa veia law
hngakie Judah jumeiki khyange naw, khyangmjükceea
khana pi Pamhnam naw Ngmüimkhya Ngcim a pha
lawsak hmu u lü cäikie. 46 Käh ksinga ngthu am
ngthuhei u lü Pamhnam mhlünmtai u se, ami jah
ksinga phäha kyaki. Acunüng, Pita naw jah msang
lü, 47 “Hine, mimi mäiha Ngmüimkhya Ngcim yah
hngakie cun tui üng Baptican am khan khaiea, u naw
a jah khyawh ni?” ti lü, 48 Jesuh Khritawa ngming am
Baptican khan khaiea a jah mtheh. Acun käna Pita
cun ami veia asäng ve khaia ami nghuinak.

11 Judah khawa vekiea Ngsäe ja jumeikie naw,
khyangmjükcee naw pi Pamhnama ngthu ja
hngakie tia ami ksing. 2 Acunüng, Pita Jerusalema
a ceh üng, vun mawi hlükie khyangmjükcee naw pi
Pita cun kcäh u lü, 3 “Ami vun am mawikiea ima
lut lü ami veia na ei haki” ti u lü ami ngcuhpüi. 4
Acunsepi, Pita naw aphung üng tünei lü ja mthehki
naw, 5 “Jukpei mlüha ktaiyü lü ka veki; acunüng,

jinua mäih üng khankhawa ka naw kya law se ka
hmu; ka pei yea na k'et lawki; 6 acun bükteng lü ka
ngaikyu hui üng, khisae nakü̈t khawmdek üng ngvak
hükie ja khana khae ka jah hmuh. 7 Acunüng, kthai
naw, 'Pita, tho law, jah hnim lü ja eia' ti se, ka ngjak.
8 Acunsepi, kei naw, 'Bawipa aw, acukba am kya,
am ngcimcaiki ja mtüikheh ka mka üng am ju lut
khawi naw' ka ti. 9 Acunsepi, khankhawa ka kthai
naw, 'Pamhnam naw a ngcimcaihsak haw cen, nang
naw am ngcimki käh tia' ti lü a na msang. 10 Acukba
kthum vei a ve law päng üng, avan khankhawa a
jähei be. 11 Acunüng, khyang kthum, Ketarih mlüha
kae cun ka veia jah tüi law u se, ka venaka ima pha
lawki he. 12 Ngmüimkhya naw käh cücawn lü ka
ja läk khaia a na tüih. Hina jumeiki khyuke naw pi
na läk law hnga u se, Koneliha ima kami lutkie; 13
ani naw, a ima khankhaw ngsä ngdüi se a hmuh ja,
khankhaw ngsä naw a veia, 'Jukpei mlüha khyang
tüi lü, Sihmon Pita ami ti jäng laksaka; 14 ani naw
ngthu ning mtheh se, acuna ngthu am nang ja na
khui im kyawnglawng cun küikyana nami kya khai' a
tia mawng a jah mtheh. 15 Acunüng, ngthu cutei lü ka
pyen law ja, Ngmüimkhya Ngcim akcüka mi khana
a pha lawa mäiha, amimia khana pi pha lawki. 16
Acunüng Bawipa ngthu, 'Johan naw tui am khyang
Baptican jah peki, acunsepi nangmi cun Ngmüimkhya
Ngcim üng Baptican nami khan khai' a ti, ka süm law
beki. 17 Pamhnam naw Bawipa Jesuh Khritaw mi
jumei ja, amdanga a jah peta khawh cun khyangmjü
kcee pi acuna khawh a jah pet hnga üng, kei cun
ia kya lü acuna Pamhnam ka ma khai ni?" a ti. 18
Acuna ngthu ami ngjak ja, jum u lü, "Acuna akyaküng,
Pamhnam naw khyangmjükcee haw ngjut be u lü
xünnak ami ya vaia mawng cun ja pe ha ve" ti u lü
Pamhnam mküimtokie. 19 Stephena phäha ami jah
khuimkhae, Phonisia, Kuparuh ja Antiok mlüh cäpa
dawng hü u lü Judah khyange dänga veia Pamhnama
ngthu sang hükie. 20 Acunsepi, avange cun Kuparuh
mlüh ja Kuriniha kaea kyakie, acune naw Antiok mlüh
ami pha üng, khyangmjükcee veia pi ngthu pyen u lü,
Bawipa Jesuha thangkdaw ami sang. 21 Bawipa johit
naw jah vepüi se; khyang khawhah naw jum u lü,
Bawipa veia nghlat law päihkie. 22 Ami mawngma
cun Jerusalema veki sangcim naw ngja u lü, Banabah
cun Antiok mlüha ami tüih. 23 Banabah a va pha üng,
Pamhnama jah pet dawkyanak hmu lü aktäa jeki,
ktha na kcang u lü Bawipa üng anglät se ami khäng
vaia ami van a jah mcäi. 24 Banabah cun khyang
kdawa kya lü, Ngmüimkhya Ngcim ja jumeinak am
bekia kyase, Bawipa veia khyang khawhah ngdawn
lawki he. 25 Acunüng, Banabah cun Sawluh sui khaia
Tasuh mlüha citki. 26 Va hmu lü Antiok mlüha a
cehpüi. Kum mät bang Sangcim üng veki khyange
am hmu hnga ni lü, khyang khawha ja mtheimthangki
xawi. Acuna Antiok mlüha jumeikie cun "Khritjane"
tia ami jah sui law kcüka kyaki. 27 Acuna kcün üng,
sahma avange cun Jerusalem üngka naw Antioka
ju citkie. 28 Amimi üngka mat, Akabas ngming naki
ngdüi law lü khawmdek khan avan üng khawjaw
law khai tia Ngmüimkhya Ngcim am a pyen; acuna
khawjawnak cun Ketah sangpuxang Kalawdih naw a
jah upa kcün üng pha lawki. 29 Axüsawe naw ami
khyaih khawha, Judah khawa vekiea jumeikie cun
ja kpüikpak vaia ami mkhyah u. 30 Acukba ami büa
mäiha ami ja kpüikpaknak cun Banabah ja Sawluha
kut üngka naw, sangcim ngvaiea veia ami jah kbi.

12 Acun üng, sangpuxang Herod naw sangcime
üngka avange jah mkhuimkha khaia büki. 2
Ani naw Johana be Jakop cun kcim am a hnim. 3
Acun naw Judahe jah jesaki tia ksing lü Pita pi a va
man. (Acuna mhnüp cun nghngen am bawikia muk
pawhnaka mhnüpa kyaki). 4 Acunüng Pita man lü
thawngim üng ami khyum, yekap xaleikhyuk am a
jah ngängsak; kphyawnpawi a päng üng khyangea
veia a cehpüi vaia tängki. 5 Acunakyase, Pita cun
thawngim üng a tak ham; acunüngpi, sangcime naw
Pita cun Pamhnama veia aktäa ami ktaiyü pet. 6
Herod naw Pita cun khyange vei am lawpüi hama
mthan üng, Pita cun yekap nghngih xawia ani keh
üng, mthiyüi nghngih am khit u se ipki; K'äihkie naw
pi mkawt peia ve u lü mtätkie. 7 Acunüng, Bawipaa
khankhawngsä mat ngdang law se, thawngim vai
lawki. Acunüng, khankhawngsä naw Pita a kphyeng
üng va ksün lü, "Akjanga tho lawa" a ti. Acunüng
mthiyüie cun a kut üngka naw nghawk lawki he.
8 Acunüng, khankhawngsä naw, "Na khapat vawh
lü, na khawdawk ngcuma" a ti. Acunüng, Pita naw
acukba a pawh. Acunüng, khankhawngsä naw, "Na
suisake jih lü, na läk law" a ti. 9 Pita naw kco law lü a
läk; khankhawngsäa bilaw cun akcanga am sui lü a
ngmanga a ngaih. 10 Ngäng kcükie ja anghninaka
ngängkie a jah hei khe käna, khawk kpunga luhnak
vaia mthiksawh va phaki. Acunüng ksawh amät
nghmawng law se, lut law u lü lam mat üng ami va
ceh üng, khankhawngsä naw Pita cun a cehtak. 11
Pita naw a ngsüm law ja, "Bawipa naw khankhawngsä
tüi law lü, Heroda kut ja Judah khyangea äpeinak
üngka naw, a na küikyan akcanga ka ksingki" a ti.
12 Acunüng, ngaikyu khap lü, Makuh ngming naki,
Johana nu Mariha ima va citki. Acua ktaiyü u lü
khyang khawha a na ngkhämkie. 13 Pita naw ksawh a

khawk ja Rode ngming naki mpya naw ngai khaia va
citki. 14 Pitaa kthai a ngjak üng jekyai ngen lü, ksawh
pi käh mhmawng lü im k'uma va dawng beki naw, Pita
ksawh peia ngdüiki tia a jah va mtheh. 15 Acunsepi,
amimi naw, “Ng'yaw veki” ami na ti. Acunüng, ani
naw, “Pita kcang ni” ti lü a pyen. Amimi naw, “Pitaa
khankhawngsä va ni vü” ami ti. 16 Acunsepi, Pita naw,
khawk law laihlaih se, ami hmawn üng ta Pita hmu
u lü aktäa cäi lawki he. 17 Acunüng, Pita naw, käh
ami khihkheh vaia a kut üng ja kha lü, Bawipa naw
thawngim üngka naw a mhlät bea mawng cun a jah
mtheh. Acunüng, “Hina ngthu hin, Jakuk ja jumeikie
üng jah va mtheh ua” a ti. Acunüng, va kco lü akcea
citki. 18 Khaw athaih law ja, yekape cun, “Pita hawa
veki ni?” ti u lü aktäa ami lu cingki. 19 Herod naw Pita
a jah suisak, am hmu u. Ngängkie cun jah kthäh lü
jah hnim vaia ngthu a jah pet. Acun käna Herod cun
Judah khaw üngka naw Ketarih mlüha ju cit lü acua
veki. 20 Turah ja Sidon khaw khyangea khana aktäa
a mlung thüi se veki; acunüng, anini naw bawi im
ngängkia khyang, Balatuh cun püi nakie naw, atänga
law u lü ngkhawt vaia ami nghuinak, isetiakyaküng,
anini cun sangpuxanga khaw üngka eiawk vai ami
yaha phäha kyaki. 21 Ami xünaka mhnüp üng Herod
cun a bawijih jah suisa lü a bawingawhnak üng ngaw
lü ami veia ngthu pyenki. 22 Acunüng, khyang nakü̈t
naw, “Pamhnama kthai ni, nghngicima kthaia am kya
naw” ti u lü ngpyangkie. 23 Ani naw Pamhnama am
leisawngkia kyase, Bawipa khankhawngsä naw kpai
se, mkyüt naw ei se thiki. 24 Acunsepi, Pamhnama
ngthu cun ngthang hü dämdämki. 25 Banabah ja
Sawluh naw khüibi ani bilaw päng üng, Jerusalem
üngkhyüh naw nghlat be ni lü Johan, a ngming kce
Makuh ngming naki cun ani hlawnga ani cehpüi.

13 Antiok mlüha sangcime üngka, sahmae ja sajae
vekie; acune cun Banabah, Simeon (Khyang
le), (Kurinih) khawa ka Lucia, (Herod jah upnakia dä
däm lawkia) Manin ja Sawluha kyakie. 2 Acunüng,
Bawipaa khüibi bi u lü ami ei ami jeih k'um üng,
Ngmüimkhya Ngcim naw, “Khutbi khai xawia ka jah
mcawna Banabah ja Sawluh cun na jah phyäi hnga
ua” a ti. 3 Ami ei jeih u lu ami ktaiyü law päng üng, ani
khana ami kut mtaih u lü, ami ja tüih. 4 Ngmüimkhya
Ngcim naw Banabahh ja Sawluh a jah tüihnak üng
Selukih mlüha ju cit ni lü, acun üngka naw Kuparuh
kawnga mlawng üng citki xawi. 5 Acunüng, Salamih
mlüha ani pha üng, Judahea sinakoka Pamhnama
ngthu pyenki xawi; Johan ami tia Makuh pi jah kpüi
khaia ani cehpüi. 6 Acuna kyawn avan üng cit hü
ni lü, Papos cäpa cit hüki xawi; acunüng Judah
khyang mat sui khyaihki a ngming Bar Jesuh naw
kei sahmaki tiki ani hmuh. 7 Sekijah Pawluh cun
Bar-Jesuh a nglawipüia kyaki. Sekijah Pawluh cun
khyang kthema kya lü Papos kyawn upki kyaki. Ani
naw Banabah ja Sawluh jah khü lü, Pamhnama
ngthu ngai hlüki. 8 Acunsepi, sui khyaihki Eluma
(Krik ngminga kyaki) naw jah upki cun am jumei
khaia, angsä xawi a jah mah. 9 Sawluh naki Pawluh
ami ti naw, Ngmüimkhya Ngcim am be lü, acuna
Bar Jesuh cun büktengki naw, 10 “Nang khawyaia
ca ni, nang cun dawkyanaka ye ni, kpyüpyehnak
nakü̈t am na beki, Bawipaa ngthukcange hleihlaka
nghlatsak khai na ktha naki! 11 “Tukbäih Bawipa
kut na khana pha lawki tia ksinga, khawkdei käh na
hmu khaia na mik mü khai” a ti. Acun ja Eluma cun
nghmüp naw jin se, a kut kha hü lü kaih khai suiki.
12 Acunüng, kyawn upki naw acun hmuh lü, Bawipa
mawng mtheimthangnak cun müna lü aktäa kyühei lü
jumeiki. 13 Pawluh cun a ngkhahpüi xawi am, Papos
üngka naw mlawng am cit u lü Pampulih hne Parkah
mlüha pha u se, acunüng, Johan naki Makuh naw jah
cehta lü, Jerusalem da nglat beki. 14 Acunsepi, anini
cun Parkah mlüh üngka naw cit laihlaih ni lü, Pisidih
hne Antiok mlüh pha ni lü, acunüng, sabbath mhnüp
üng sinakoka lut ni lü ngawki xawi. 15 Mosia Thume
ja sahmaea cae ami khe law Päng üng, sinakok
ngvaie naw, ani veia khyang tüih u lü, “Bena xawi
aw, khyang nani jah mcäinak vaia ngthu a ve üng
pyen nia” ami ti. 16 Pawluh ngdüi law lü a kut säng lü,
“Pamhnam kyühkia Isarele ja khyangmjükcee aw,
ngai ua. 17 Hina Isarel khyangmjüe Pamhnam naw,
mi pupae jah xü lü, khina kba Egypt pea ami ve üng
khyangmjü kdäma a pawh. Pamhnam naw a themnak
am Egypt pe üngkhyüh a jah lawpüi be. 18 Kum
kphyükip khawkhyawng khawa a jah mcei. 19 Kanan
pea khyangmjü khyüh ja näng lü acun käna acuna pe
cun Isarele am a jah kanaksak. 20 Acun käna, sahma
Samuilah am a ve law ham üng, kum phyakphyü ja
mhmakip ngthumkhyahkie am a jah na pet law. 21
Acun käna sangpuxang mso u se, Benjamina mjü
üngka Kisah a cakpa Sawluh ngming naki, khawkum
kphyükip ami sangpuxang vaia Pamhnam naw a jah
pet. 22 Acun käna ani ksät lü Isarelea sangpuxang
vaia Davit a mcawn be; Pamhnam naw cuna mawng
cun ngsingsak lü, ‘Jisea cakpa, Davit, ka mlunga mäi
mlung naki hmu veng, ani naw ka ngjakhlü nakü̈t
bi khai’ a ti. 23 Pamhnam naw khyütam a jah peta
mäiha, Isarele jah küikyan khai Davita mjü üngka
Jesuh a jah pet, 24 Jesuh naw khutbi, am a tünei law
ham üng, Johan naw ami mkhyekatnak nglata u lü
baptican ami khan vaia Isarel khyangea veia ngthu

a pyen. 25 Johana khut binak a päih law hlü üng,
Johan naw, ‘U a nami na ngaiki ni? Kei nami ngäng
ua am kya nawng. Acunsepi, ngai u, ka hnua law
khai khyang ta, kei naw ania khawdawk suh pet khaia
pi am nglawi veng’ a ti. 26 Abrahama mjü üngka ka
püi Isarel khyange ja, hin üng Pamhnam hjawkhah
khyangmjükcee aw, hina küikyannaka ngthu cun mi
veia a jah kbi lawa kyaki. 27 Jerusalem mlüha vekie
ja ami ngvaie naw, Jesuh cun küikyanaka Bawia, am
ami ksinga phäha ja sahmaea ngthu sabbath mhnüp
naküt üng ami kheh cun am ami ksinga phäha, acuna
ngthue cun Jesuh ami mkat üng kümbesakie. 28 A
thihnak vai i am hmu u lüpi, Pilata veia hnim vaia
msokie. 29 Acunüng, a mawng sahmae naküt naw
ami yuk, ami kümsak käna, kutlamktung üngka naw
khya u lü lungdüa ami k’ut. 30 Acunsepi, Pamhnam
naw thihnak üngka naw a mthawh be. 31 Acun käna
Kalile üngka naw, Jerusalema a jah cehpüi khyangea
veia khaw mhnüp khawvei ngdang be se, acune
cun atuh Isarel khyangea veia saksikiea kyakie. 32
Keini naw pi, mi pupaea veia khyütam, thangkdaw
ka ning jah mtheh lawki ni, acukba Pamhnam naw
Jesuh a mthawh benak am, hina khyütam mi cae üng
kümsakki, Salan anghnginak üng pi, ‘Nang ka ning
cakpaa na kyaki; tungawi na paa ka kyaki’ tia ng’yuki.
34 Ng’uh hnüna thukyawnaka käh cit khaia Pamhnam
naw ani cun thihnak üngka naw a mthawh be vaia
ngthu cun hikba a pyen, ‘Davita veia ngcimcaih lü
ngsingkia dawkyanak cän nang üng ka ning pet khai’
a ti. 35 Acunakyase, Salan kce üng pi, ‘Sitihki na
mpya a thukyaw vai am tängki’ a ti sih. 36 Davit pi, a
xün k‘um üng Pamhnama ngjakhlü bi a bi käna, thi
se, a pupaea hlawnga k’ut u se, lungdüa kyaw pängki
ni. 37 Acunsepi, Pamhnam naw thihnak üngkhyüh
amthawh be cun acukba am kya. 38 Acunakyase,
ka püi Isarele aw, acuna Bawi Jesuh üng mkhyekat
mhlätnaka ngthu kami pyen law hin nami ksing vai
hlüei veng. Mosi naw am a ning jah mhlät khawh
mkhye üngkhyüh ani jumeiki avan cun jah mhlät
khawhki. 39 Au pi ani jumeiki naküt cun Mosia thum
naw, am a mhlät thei pi mhlät khai. 40 Acunakyase,
sahmae naw ami pyen cän nami khana käh apha law
vaia mcei ua. 41 Acun cun, ‘Hleihlakkie aw, bükteng
ua, cäicing u lü thi ua; bi mat ka kpäng, acun cun
khyang naw ning jah mtheh u sepi, nami xüna küt üng
am jum uki” a ti. 42 Pawluh ja Banabah cun Sinakok
üngka naw ani lu law be üng, khyange naw, acuna
ngthu cun sabbath bekce üng pi ani pyen be vaia
ami jah nghuinak. 43 Ngkhämkie ami ngpyen be ja,
Judahea ja Judah thuma ngpyawtkie khyangmjükcee
naw Pawluh ja Banabah jah läk u se, Pamhnama
bäkhäknak üng ami ve nglät vaia jah mcäiki xawi.
44 Acunüng, sabbath betü üng, Bawipaa ngthu ngai
khaiea, mlüh üngka avan lawki he. 45 Acunsepi,
Judahe naw khyange ami jah hmuh üng, aktäa jah
cawkei u lü, Pawluha a ngthu pyen cun ngcuhpüi u lü
ami ksenak. 46 Acunüng, Pawluh ja Banabah naw ling
ni lü, “Pamhnama ngthu nangmia veia pyen ma vaia
kya kungki; acunsepi, mah u lü anglät xünnak am nami
yah vaia nami pawha kya se, Pamhnama a jah ah
mcäia mäiha khyangmjükceea veia ning jah nghlatak
ve ning. (aiōnios g166) 47 Acukba Bawipa naw ngthu a
na pet cun, ‘Khawmdeka khütnak cäpa küikyanak
na bi khaia, khyangmjükceea phäha akvaia ka ning
mcawnki’ tia, kyaki” a ti. 48 Acunüng, khyangmjükcee
naw acuna ngthu ami ngjak üng je u lü Bawipaa ngthu
mhlünmtaikie; acunüng, angläta xüng khaia a xü
naküt naw jumkie. (aiōnios g166) 49 Bawipa ngthu cun
acuna khaw avan üng ngthang päihki. 50 Acunsepi,
Judahe naw mlüh ngvaie ja Pamhnam hjawkhahki
khyangmjükcee üngka nghnumie ami jah ksük. Ami
naw Pawluh ja Banabah jah khuimkhasak u lü acuna
khaw üngka naw ami jah ksät. 51 Acunüng, ngsä
xawi naw ani khawpha üngka mput cun khawk hüt ni
lü Ikonih khawa citki xawi. 52 Antioka vekia jumeikie
cun jekyainak ja Ngmüimkhya Ngcim am bekie.

14 Ikoniha pi acukba thawnki, Pawluh ja Banabah
cun Ikonih khaw sinakoka lut ni lü ngthu pyen
ni se, Judahe ja khyangmjükce khawha naw jumei
lawki he. 2 Acunsepi, am jumei hlükiea Judahe
naw khyangmjükcee jah ksük u lü, ami cun ami jah
hnengsak. 3 Acunakyase, Bawipa üng lingnak am
ngthu pyen ni lü, acua khawvei ve ni se, Bawipa
naw münccamnak ja cäi phyaki he cun ani kut am
jah pawhsak lü, a bänaka ngthu a jah ksingsak. 4
Acunsepi, acuna khaw üngkae cun ngpai u lü, avang
cun Judahea phäh, avang naw angsä xawia phäh
kyaki. 5 Acunüng, khyangmjükcee, Judahe ja ami
ngvaie naw angsä xawi cun ani hmai se khaia jah
pawh u lü, lung am ami jah vawi vaia ami bü law
üng, 6 acun ksingei law ni lü, Luhkonih mlüh üng
Luhtarah ja Derbe ngnam ja a peia ngnamea dawngki
xawi. 7 Acua thangkdaw cun sang hü laihlaihki xawi.
8 Luhtarah khawa a hmi law üng tün lü a khaw
xokia khyang, am cit hü theiki mat veki. 9 Acuna
khyang naw Pawluha a ngthu pyen ngai se, acunüng,
Pawluh naw ani cun bükteng kyet lü a dawnak be
vaia jumnak taki ti ksingki naw, 10 angsanga, “Na
khaw am angsunga ngdüi lawa” ti se, ani cun ngtawp
law lü, cit lawki. 11 Khyange naw Pawluha a bilaw
hmu u lü, Luhkonih khyü üng, angsanga ngpyang lü,

“Mhname cun nghngicima mäiha mi veia kyum law
ve u!” ami ti. 12 Banabah cun, “Zutah” tia sui u lü,
Pawluh cun ngthu pyenki kyase, “Harmes” tia ami
sui. 13 Acuna khaw peia vekia Zutah mhnama ktaiyü
naw mlüh kpung üngkhyüh se ja paipaie cun luhnaka
mkawt peia jah lawpüi lü khyange am ngsä xawia
phäh ngkengtainak vaia pawh khaiea ngtängkie. 14
Acunsepi, Banabah ja Pawluh naw, acun ani ksing
law ja, ani suisak ja ktek ni lü, khyangea ksunga
dawng ni lü ngpyangki xawi naw, 15 “Khyange aw,
hin hin ivai nami pawhki ni? Keini pi nangmia mäiha
nghngicima kani kyaki ni; nangmi naw amdange
jah hawih u lü, mce ja khankhaw, tui acunüng veki
naküt jah mhnün lü, anglät se xüngkia Pamhnama
veia nami nghlat lawnak vaia thangkdaw kani ning
jah mtheh lawki ni. 16 Acuna Pamhnam naw ajana
khyang naküt amimäta lam üng cit khaiea a jah tüih,
17 acunsepi, nami khana abänak am eiawk phübe u lü
nami jekyai vaia, khankhawa ka naw khaw ak lawsak
lü kthiktheih yawpaia dawnak khawkum a ning jah
pet ni. Acuna Pamhnam veki tia ngsingsaki” tia ani
pyen. 18 Acukba pyen lü ami ngkengtainak vaia ami
hnim hlü cun ngyan üng ani jah pyaisak. 19 Acunsepi,
Antiok mlüh, pisidih hne ja Ikonih mlüh üngka Judahe
avang acua law hngakie naw, khyange jah ksük u se;
acuna Pawluh cun lung üng ami khawng, thikia sui u
lü mlüh kpunga jäk u lü ami cehpüi. 20 Acunsepi,
jumeikie naw ami kcung law ja, Pawluh cun tho
law lü mlüh k'uma cit beki. A ngawi üng, ani cun
Banabah am Derbe khawa citki. 21 Acuna hne üng
thangkdaw pyen ni lü, axüisawe khawha ani jah yah
käna, Luhtarah, Ikonih ja, Pisidih hne, Antiok mlüha
nghlat be ni lü, 22 “Khuikhatnak khawhah khamei lü,
Pamhnama pe mi lut khaia kya kungki” tia, jumeikiea
mlung ja khängsak ni lü, jumeinak üng ami khängcek
vaia ani ja mcäi. 23 Sangcim naküt üng ngvaie jah
mcawn pet ni lü, ei jeih u lü ami ktaiyü law päng üng
Bawipa ami ümnak vaia ami jah mtheh. 24 Pisidih
hne avan üng cit hü ni lü, Pampulih hnea phaki xawi.
25 Parkah khawa ngthu ani sang päng üng, Ataliha
citki xawi. 26 Acunüngka naw mlawng am cit ni lü,
Antiok pha law beki xawi, acun cun ani bilawh binak
üng Pamhnama mpyeneinak ani yah vaia jah ap ni lü
ami jah tüihnaka khawa kyaki. 27 Antiok ani pha ja
sangcime jah ngkhämsak ni lü Pamhnam naw jah
summangei lü khut ani bi naküte ja, khyangmjükcee
phäha pi jumnaka ksawh a mhmawnga mawng cun
ani jah mtheh. 28 Acunüng, jumeikiea veia khawvei
veki xawi.

15 Khyang avange cun Judah khaw üngka naw
Antioka law u lü, “Mosia thuma mäiha nami
vun am nami mawih üng küikyannak am nami yah
khai” tia, jumeikie ami jah mthei. 2 Acune am
Pawluh ja Banabah cun aktäa ngcuh u se, Pawluh
ja Banabah cun angsä avange am, acuna ngthua
phäha, Jerusalema vekiea Ngsäe ja sangcim ngvaiea
veia hang cit khaiea ami mkhyäp. 3 Sangcime naw
jah tha u se, ani naw khyangmjükcee ami nghlat
law bea mawng cun Phonisia ja Samarih avan üng
cit hü ni lü ani pyena kyase, jumeikie naküt ani jah
jesak. 4 Jerusalem ani jäng pha üng, sangcime,
Ngsäe ja, sangcim ngvaie naw jah na je na u se,
Pamhnam naw a jah summangei naküt ani jah mtheh.
5 Acunsepi, Pharisee üngka, jumeiki avange tho law
u lü, “Khyangmjükcee naw ami vun ami mawi vaia
kyaki, Mosia thum pi ami läk vaia jah mtheh vai”
ami ti. 6 Ngsäe ja sangcim ngvaie cun, acuna ngthu
ngai khaiea ngcunkie. 7 Ami ngcuh käna Pita naw
ngdüi law lü, “Benae aw, khyangmjükcee naw, keia
üngkhyüha thangkdaw ngja u lü, jumei khaiea ajana
Pamhnam naw nangmi üngkhyüh ana mcawn tia
nami ksingki. 8 Acunüng, mlung ksingkia Pamhnam
naw mimi a jah peta mäiha, Ngmüimkhya Ngcim
cun khyangmjükceea veia pi jah peki. 9 Mimi ja
amimi, mi hngalangnak am ve, jumeikiea kyase ami
mkhyekatnak jah mhlätki. 10 Acunakyase, mimi ja mi
pupae naw pi am ami kpüieia phüi cun ivaia jumeikie
am jah phüi hlüsak u lü, Pamhnam nami mhnüteiki
ni? 11 Mimi cun pi amimia mäiha mi jum u lü, Bawi
Jesuha bäkhäknak am küikyannak mi yahki” tia a
pyen. 12 Khyange cun Banabah ja Pawluh naw,
Pamhnam naw jah summangei se, khyangmjükceea
veia müncamnak ja cäicatnake ani bilawha mawng,
ani jah mtheh üng käh khikhe u lü, ngaikie. 13 Cunüng
ani pyen law päng ja Jakuk naw pi pyen hnga lü,
“Benae aw, ka pyen na ngai ua, 14 Pamhnam naw
akcüka khyangmjükcee üngka, avange a phäha jah
xü lü amimi jah bükteng khaia a lawa mawng cun,
Sihmon naw ana pyen pänga kyaki. 15 Acuna ngthu
cun sahmaea ngthu am tängki. 16 Cangcim üng:
‘Acun käna nghlat be lü, Davita khaw ka pyang be
khai, apyehnak naküt pi ka mdüi be khai; 17 Khyang
akcee ja khyangmjükcee, ka ngming am ka jah khüe
naküt pi ka veia law khaie. 18 Khawmdeka ngtüi üng
tün lü, hina ngthu jah mthehkia Bawipa naw ti ve’ tia
pyenki. (aiōn g165) 19 Acunakyase, khyangmjükcee
üng, Pamhnama veia nghlat lawki he cun käh jah
khuimkha u lü, 20 juktuh üng pet, käh ngcimki eiawk,
hüipawmnak, khisa käh sawi u lü hnim ja thi käh ami
ei vaia, ami veia ca jah kbi üng daw khai tia ngai

veng. 21 Mosia thum cun sinakoka sabbath nakût üng
khe khawia kya lü, mlüh nakût üng acuna ngthu cun
sang päng kyaki" a ti. 22 Ngsäe, angvaie ja sangcime
nakût naw, mimi üngka khyang xü u lü, Pawluh ja
Banabaha veia Antioka tüih üng daw khai ami ti; ami
jah xüe cun ami jah leisawnga kyaki. Ami ngming
cun, Judah ami ti Barsaba ja, Tilah a kyaki. Acun
xawi cun jumeikie üng angvai xawia kyaki. 23 Hikba
ani xawi üng ca ami ja kbi cun, "Ngsäe ja benae üng
sangcim ngvaie naw, Antiok, Siria khaw ja, Kilikih
khawa vekiea khyangmjükcee, ning jah hnukset ve
u. 24 Khyang avange naw, keimi naw am kami jah
mtheha, keimi üngka naw law u lü, 'Nangmi, nami vun
nami mawi vai, thum nami läk vai' tia, nami mlung
ning jah bawngbaisakie tia ngja u lü, 25 mi Bawi
Jesuha ngminga phäha Banabah ja Pawluh cun naw
xünnak am mcehnaki xawi, 26 kami ja mhlänaka
Banabah ja Pawluh, Bawipa Jesuh Khritawa phäh
ami sak käh mceh naki xawi, atänga ja xü u lü, nami
veia kami jah tüih law vaia kami jah tak, 27 ahina
mawngma ning jah mtheh law khai xawia, Judah ja
Tilah cun nami veia kami ja tüih law. 28 Ngmüimkhya
Ngcim ja keimi naw atänga, yühkia phüi cun nami
khana mtai üng am daw khaia ngai ve üng, 29 juktuh
peta eiawk, khisaa thi, kbüh lü hnima sa käh jah ei u
lü hüipawmnak jah cehta ua; ahina ngkhaw nami jah
cehtak üng ta nami phäha daw khai ni. Mya u lü ve
u" tia ami yuk. 30 Acukba ami jah tüih cun cit ni lü,
Antiok phaki xawi; acunüng, khyange jah khü ni lü,
ca cun ani jah pet. 31 Ami khe law päng ja, ami ja
mcäinaka ngthua phäha aktäa jekie. 32 Judah ja Tilah
cun sahmaa pi kyaki xawia kya lü, ngthu khawha am,
benae jah mcäi ni lü, khawvei ktha ani jah pet. 33
Acua khawvei ani ve käna, jah tüih lawki hea veia
nghlat be khai xawia, benae naw dim'yenak am ami
jah tüih be. 34 Acunsepi, Tilah cun amät ve hütki.
35 Pawluh ja Banabah cun Antiok khyang khawhah
am ve yüm lü, Bawipa ngthu jah mtheimthang ni lü
atänga veki xawi. 36 Khawveica angsawk law käna,
Pawluh naw Banabaha veia, "Tuhkbäih ni cit be lü,
Bawipa ngthu ni sangnaka khaw naküta bena vekie
veia cit hü lü ami vecawh ni jah bükteng hü vai" a ti.
37 Banabah naw, Johan Makuh ami ti cun ani veia
cehpüi vaia a täng, 38 Pampulih khaw üngka naw
ja hawih hüt lü, khüibi bi khaia ani hlawnga am cit
hngakia kyase, Pawluh naw ta Makuh ani hlawng
cehpüi vaia am jum. 39 Acunakyase, aktäa ngcuhki
xawi, ngtai law ni lü, Banabah naw Makuh cun a
hlawnga cehpüi lü, Kuparuha mlawng am citki xawi.
40 Pawluh naw Tilah a xü; acunüng, jumeikie naw
Bawipa bäkhäknak ami mcei vai ja ngthu ami jah pet.
41 Sangcime jah khäng hüsak lü Siria ja Kilikih khaw
avan üng cit hüki.

16 Pawluh ja Tilah cun Derbe ja Luhtarah citki xawi;
acua Timoti ngming naki khritjan mat veki; ani
cun jumeikia Judah nghnumia cakpaa kyaki, a pa cun
Krika kyaki; 2 Ani cun Luhtarah ja Ikoniha vekie naw
jumeiki ti lü ania mawng cun pyenkie. 3 Pawluh naw
ani cun ami hlawnga ami cehpüi vai a täng. Acunüng,
acua vekiea Judahea phäha, a vun a mawihsak, a pa
Krika kyaki tia ami van naw ami ksinga phäha kyaki.
4 Mlüh nakût üng cit hü ni lü, Jerusalema angvaie
ja ngsä he naw ami mkhyaha jah läklam vaie cun
jumeikie üng ani jah mtheh. 5 Sangcime cun jumnak
üng khäng u lü a mhnüp tä se nung law dämdämkie.
6 Ngmüimkhya Ngcim naw Asah hne ngthu sang vai
am ti se, Pharikih hne ja Kalatih hne avan üng cit
hüki xawi. 7 Mutih ng'yü pei ani pha law ja, Bithunih
hnea lut khai xawia büki xawi, acunsepi, Jesuha
Ngmüimkhya naw am a jah cehsak. 8 Mutih khe ni lü,
Taros da citki xawi. 9 Mthana Pawluh naw mdannak
üng Maketawniha khawa ka khyang mat ngdüi lü,
"Maketawniha khawa law lü, jah kpüi lawa" tia, nghui
na se a hmuh. 10 Acuna mdannak a hmuh law päng
ja, ami veia thangkdaw pyen khaia Pamhnam naw
jah khüki tia ksing ni lü, Maketawniha hnea ceh vaia
kami ngtünki. 11 Taros üngkhyüh mlawng am cit u lü,
Samotarat kami citki, angawi üng Nepoliha kami cit
be tüki; 12 Acun üngka naw Philipih mlüha kami citki,
acuna mlüh cun Maketawniha khaw üng mlüh mata
kya lü, Romah mlüh ktung üngkaa kyaki. Acuna khaw
üng khawvei kami veki. 13 Sabbath mhnüp üng, khaw
kpunga cit u lü, tui caye da, Judahea ktaiyünaka
hnüna vekia kami ngaih. Acua ngaw lü, ngbäm lawki
hea nghnumie veia ngthu kami pyenki. 14 Acunüng,
Lidia ngming naki, jihsen jawiki, Tuhtirah khawa ka,
Pamhnam jumkia nghnumi mat naw kami ngthu ngja
lü, Pawluha ngthu pyen cun aktäa ngai khaia Bawipa
naw a mlung a mhmawng. 15 A im khyawng avan
naw Baptican ami khan law päng üng, "Bawipa jumei
kcangkia nami na ngaih üng ka ima kai law ua" tia, jah
nghui na lü a jah mtheh. 16 Mhnüp at üng ktaiyünaka
hnüna kami ceh k'um üng, mpya nghnumica mat
malam pyen lü ngjoki kami khyum. Acuna nghnumica
cun Ngmüimkhya kse naw a mahpa phäh malam
pyen lü ngui khawh yahki. 17 Acun naw Pawluh ja
keimi jah läk law lü, "Hina küikyannaka lam ning ja
mtheh lawki he cän hlüngsäihki Pamhnama mpyae
ni" ti lü, ngpyangki. 18 Acukba khaw mhnüp khawvei
veki. Acukba kyase Pawluh naw am ngja law hlü
lü, nghlat sihki naw, Ngmüimkhya kse üng, "Jesuh

Khritawa ngming am ka ning mthehki, a k'um üngka
naw lut law" a ti ja lut lawki. 19 Acunüng, a mahpae
naw, ami ngui suinak päihki tia ksing law u lü, Pawluh
ja Tilah jah man u lü, khyang ngkhämnak, angvaiea
veia ami jah cehpüi. 20 Romah Bawiea veia ja cehpüi
u lü, "Hi xawi hin Judah khyang xawia kyaki xawi,
kami mlüh jah khuimkha lawki xawi, 21 Ami naw mi
thum kpetki thumcam jah mtheikie. Mimi cun Romah
khyanga mi kyaki. Amimia bilawh cun am mi läk dat
vaia thum pyeni xawi" ami ti. 22 Acunüng khyange
cun Pawluh ja Tilah jah pawh khaiea ngkhäm law
hngakie, bawie naw ani kcu ja suisak u lü, cung am
jah kpai vaia ngthu ami jah pet. 23 Khawvei ami jah
kpai päng lü, thawngima ja khyumkie naw, thawng
ngvai naw ngängki am, üp ye khaia a ngäng vaia ami
jah mtheh. 24 Acukba mtheh u se, thawngim ngvai
naw, thawngima ak'um säisäiha ja khyumki naw,
ani khaw cun khyaw üng a jah khun. 25 Acunsepi,
Pawluh ja Tilah cun, mthana Pamhnama veia ktaiyü
ni lü, ng'äi mcuk ni se, thawngim üng kyum hngakie
naw ami jah ngaih. 26 Angxita ngkhyü ngsün law se,
thawngima hnün pi ngsün lawki; acunüng, ksawh
naküt nghmawng law se, khyange ami jah khihnake
cun ngsutei law päihkie. 27 Thawng ngvai cun a ihnak
üngkhyüh tho lawki, thawngim ksawhe nghmawng u
se jah hmu lü, thawng kyume dawng päikiea ngai
lü, a kcim lo lü hnimei khaia ngtängki. 28 Acunsepi,
Pawluh naw, ngpyang lü, "Käh thawna; kami van
hia kami veki ni" a ti. 29 Thawng ngvai naw meikdäi
akjanga jah kthäh lü, kyühei lü ngkhyet lü, Pawluh
ja Tilaha hmaia kawpki. 30 Kpunga jah cehpüi lü,
"Saja xawi aw, küikyannak ka yah vaia i ka pawh
khai?" a ti. 31 Ani xawi naw, "Bawipa Jesuh jumeia,
acunüng, namät ja na khuiim khyawng lawnge maha
küikyannak nami yah khai" ani ti. 32 Acunüng, a veia
ja, a ima vekie naküta veia Bawipaa ngthu ani pyen.
33 Acuna mthan, acun naji üng jah cehpüi lü, ami jah
kpainaka ani nghmae cun a jah mthih pet; acunüng,
amät ja a khuiim khyawng lawng ami ngkhä Baptican
khankie. 34 A ima ja cehpüiki naw, jah khin na lü,
Pamhnam ami jumei lawa phäha, amät cun a khuiim
khyawng lawng ami van am aktäa jekie. 35 Khaw a
thaih law ja, Romah bawie naw, "Acun xawi jah khyah
ua" tia, jee ami jah tüih. 36 Acunüng, thawng ngvai
naw, Pawluha veia, "Bawie naw, ning ja hlät khaiea,
khyang jah tüi lawki he ni; acunakyase, atuh lut law ni
lü, dim'yenak am cit nia" a ti. 37 Acunsepi, Pawluh
naw, "Romah khyanga kami kyaki, kami mkhyenak
am ve xaki ami jah kpai u, thawngim üng ami jah
khyum; atuh anghmüa jah ktäm khaiea bükie aw?
Acukba am kya sawxat khai; amimät Romah ngvaie
law u lü, jah hlät law u se" tia, je ngvai ani jah mtheh.
38 Je ngvai naw, acuna ngthu cun Romah ngvaie ami
jah mtheh; acunüng, Romah khyanga kyaki xawi tia
jah ksing law u lü, kyühei lawki he naw; 39 va cit u lü,
ja mcäikie naw, jah nghui na be u lü, thawng üngka
naw jah hlät u lü mlüh cun ani cehtak vaia ami jah
mtheh. 40 Acunüng, thawngim üngka naw lut law ni
lü, Lidia ima citki xawi; jumeikie jah hmu ni lü, jah
dim'yesak ni lü, cit beki xawi.

17 Pawluh ja Tilah cun Amphipolih ja Apolonih
jah khe pah lü, Thesalonikah mlüha Judahea
sinakoka venaka citki xawi. 2 Acua Pawluh cun a
thum khawia mäiha, ami veia lut lü, Sabbath mhnüp
kthum vei, khyange mahmah ngthäh ngkhyah u lü
pyen u lü, Cangcim üngka jah mtheh lü, 3 Mesijah
naw khuikhanak khamei khaia akyaka mawng, thinak
üngkhyüh a tho be vaia mawng cun jah mthehki.
"Hina Jesuh ka ning jah mtheh cun Mesijaha kyaki
ni" ti lü Pawluh naw a jah mtheh. 4 Avang he naw
jum u lü, Krik khyang khawhae ja nghnumi khawhae
naw Pawluh ja Tilaha veia law u lü Mhnam mküimto
lawki he. 5 Acunsepi, Judahe naw, k'eihei u lü,
lama i käh pawhkie cun jah lawpüi u lü khyange jah
ngcun lawsakie naw, mlüh avan üng suksak lawki
he. Acunüng, Jasona ima ngkhäm law u lü, Pawluh
ja Tilah cun khyangea hmaia ami jah cehpüi vaia
ami täng. 6 Am jah hmu u lü, Jason ja jumeikie cun
khyang ngvaiea hmaia jah kaihkie naw, ngpyang u lü,
"Hina khyange naw avan suksak khaia Khawmdek
nglatsakie cun mi mlüha lawki he; 7 Jason naw jah
na khin na ve, ahin xawi cun, 'Jesuh ngming naki,
sangpuxang kce veki tia, Emperoa thum am läk ni"
ami ti. 8 Acuna khyange naw mlüh ngvaie cun ami
jah suksakei; 9 Jason ja a püie cun ngui jah tä lü jah
hlät lü ami jah cehsak be. 10 Jumeikie naw mthana,
Pawluh ja Tilah cun Beriha jah cehsak u se; acua ami
va pha ja, Judahea sinakoka lutki xawi. 11 Acuna
khaw khyange cun, Thesalonikah mlüh khyangea
kthaka ana daw u se, mlung jenak am ngthu cun
dokhameikie, ani ngthu pyen cun am akcang ja
akcang ksingnak vaia, a mhnüp tä se, Cangcim cun
büktengkie. 12 Acunakyase, khyang khawha naw jum
u se; Krik nghnumi kdawe ja kpamie naw pi jum lawki
he. 13 Acunsepi, Thesalonikah mlüha ka Judahe
naw, Pawluh naw Berih mlüha pi Pamhnama ngthu
sangki tia ami ksing üng, acua pi va cit u lü, khyange
ami jah va ksük. 14 Jumeikie naw, Pawluh cun tui
cayea cit khaia ami tüih. Acunsepi, Tilah ja Timoti cun
acua ve hütki xawi. 15 Pawluh va thakie naw, Aten
mlüh cäpa cit u lü Berih da nglat law be lü Pawluh

naw a jah cüka kba, Tilah ja Timoti cun naw akjanga
a jah mtheh. 16 Pawluh naw Atena Tilah ja Timoti
jah k'äih lü a ve üng, mlüh cun juktuhe am be lü a
hmuha kyase, aktäa a mlung am daw. 17 Acunüng,
sinakoka Judahe ja Pamhnam jumkie khyangmjükcee
jah pyenpüi lü, khyang ami ngkhämnaka law nakütkia
veia a mhnüp tä se a jah pyenpüi. 18 Epikurih ja, Stok
sajae naw ani ngcuhpüikie. Avang he naw, "Hin ia am
ngtäh xaki naw i pyen hlüki ni?" ami ti. Avang he naw,
Jesuha mawng ja thawhnak bea mawng a pyena
phäha, "Pe kcea ka mhnama mawng pyenki am ni
aw" ami ti. 19 Pawluh cun man u lü, mlüh kawngci,
Arepakaha hmaia lawpüi u lü, "Hina mtheimthangnak
akthai na pyen hü hin na jah ksingsak thei khai aw?
20 Akthai am kami ngjak khawi cun na sang lawki ni;
acunakyase, acuna suilam kami ksing vai täng ve
üng" ami ti. 21 (Aten mlüha khyange ja khine cun,
ngthu kthaia akyak üng, ami pyen vai ja ami ngaih
vaia phäha ami kcün sumeiki he.) 22 Pawluh cun
kawngci hmaia ngdüi lü, "Nangmi Aten khyange cun,
a naküt üng jumnak aktäa nami taki ti ka ksingki.
23 Ka ceh hü sawa, nami hjawkhahe ka ja bükteng
üng, kpyawngkung mata khana, 'Am ksinga Mhnama
phäha' ti lü ng'yuki ka hmuh. Acunakyase, am ksing
u lü nami jumei, acuna mawng ka ning jah mthehki
ni. 24 Pamhnam, khawmdek ja a k'uma veki naküt ja
mhnünki cun, mce ja khana Bawia kyase kut am saka
temple üng am ve. 25 Khut bi lü a hlüei cun mi pe khai
aw, amät kung cun anaküt am xünnak, ngxünak a
naküt üng pekia kyaki. 26 Acunüng, khawmdek khan
naküt üng ve khaia, khyang mat üngka naw khyang
mjüe naküt atäng tänga jah mhnün lü, ami phäha
akcün ja ami venak vai phäh phähe pi a jah tak pet. 27
Acunakyase, Pamhnam cun ami hmuh vaia sui hükie;
acunsepi, Pamhnam cun mimi üngkhyüh akthuka am
ve. 28 Amäta phäha mi xüng lü, mi thoawm lü mi veki;
'Keimi pi Mhnama a jah caea kami kyaki' tia nangmi
üng khyang mat naw pyenki. 29 Acukba Pamhnama
caea mi kya ua phäha, nghngicima khyaihnak am
pyanga xüie, nguie, lung he lup cun Mhnam am tänga
käh jah ngaih vai. 30 Ahlana Pamhnam am ksing
u se, jah na hawih khawi se pi, atuh cun ahawa pi
ami mkhyekatnak nghlatak vaia ngthu a jah petki, 31
akcün a na pyang päng thüp thüpa phäha, acuna
mhnüp üng, a mcawna nghngicim phäh khawmdek
avan cun angsunga ngthumkhyah law pe khai; acun
cun Pamhnam naw thihnak üngka naw mtho be lü,
khyange naküta veia angsingsak pänga kyaki" tia
a pyen. 32 Acuna thihnak üngka naw mthawh bea
ngthu Pawluh naw pyen se ami ngjak üng avange
naw ami yaihei; avange naw, "Hina ngthu na pyen be
vai ngja hlü ve üng" ami ti. 33 Acunüng Pawluh naw
ami ngkhyumnak a jah cehtak. 34 Acunsepi, khyang
avange Pawluha veia ngdawn law u lü, jumei lawki
he; acunüng avange cun, Dajonutih khyang kawngci
üngkaa kya u lü avange cun nghnumi mat Damarih
jah khyang kcea kyakie.

18 Acunüng Pawluh cun Aten mlüh üngka naw
Korintuha citki. 2 Acuia Akuilah ngming naki
Judah khyang mat a hmuh, acun cun Pontasa hmikia
kyaki. Sangpuxang Kalawdih naw Judahe naküt
Romah hne üngka naw ami ceh vaia jah ktäm se, a
khyu Priscilah am Itali üngka naw law thaiki xawia
kyaki. Pawluh naw jah hmu khai citki. 3 Pawluh cun,
acu xawia veia phaki, acunüng, ami bi tängkia kyase,
ani veia ve lü, ani veia khüikawm hngaki; ami bi cun
jih im saka kyaki. 4 Sabbath naküt üng sinakoka yet
na kcang lü ngthu pyen khawi lü, Judahe ja Krike jah
yah khaia büki. 5 Tilah ja Timoti cun Maketawniha
üngka naw pha law ni lü, Pawluh cun a kcün naküt
üng Judahe veia Jesuh cun Mesijah ni ti lü ngthu jah
mthehki. 6 Acunsepi Judahe naw ma u lü ksenakiea
kyase, Pawluh naw a suijih üngka mput kha lü ami
veia, "Nami khyüh üng namimäta phäh ni, kei naw
am mta na veng. Tuhkbäih khyangmjükceea veia
ka cit khai" a ti. 7 Acun üngka naw citki cun, Tihtuh
Jastas ngming nakia ima phaki, acun cun Pamhnam
jumki, a im pi sinakoka peia kyaki. 8 Acunüng, Kripuh,
sinakoka ngvai naw, a khuiim khyawng lawng ami
van naw Bawipa jumei law u se, Korintuh khyang
khawhae naw pi ngja u lü jumei law hnga u lü,
Baptican khankie. 9 Mthana Bawipa naw mdannak
üng, Pawluha veia, "Käh kyühei lü, ngthu na pyen
cän käh hjaüha; 10 kei na hlawnga ka veki ni, ning
hui khaia u naw am ning pawh; hina mlüh üng, ka
khyang khawha ka taki ni" a ti. 11 Pawluh cun, acua
ami veia Pamhnama ngthu jah mthei lü, kum mät ja
khya khyuk veki. 12 Acunüng, Kalio, Akaijah mlüha
sangpuxang Romah naw a mcawn üng, Judahe
naw atänga Pawluh man u lü, junga cehpüikie. 13
"Hin khyang naw, käh nglawi khaia Mhnam jum vaia
khyang ksük lü thum lümkanki" ami ti. 14 Pawluh
naw a pyen law hlü üng, Kalio naw Judahea veia,
"Judahe aw, hin hin am dawki ja mkhyekatnak a
pawh a nia ta, acinglinga ka ning jah ngaih pet vai
sü; 15 acunsepi, ngthu nami ngcuh, ngming he ja
nami thumea ngkhawa kya üng ta, namimät naw
pyensa ua; kei acuna ngkhaw ka cijang vai am täng
veng" a ti. 16 Acunüng, jung üngka naw, ami van a
jah ksät. 17 Krike naw, sinakok ngvai Soten mankie
naw, junga maa kpai u se, Kalio naw acun cun ia pi

am ngai. 18 Acun käna Pawluh cun khawvei ve lü;
acun käna Korintuha jumeikie cun thangkdaw am jah
ngtaipüi lü, acun üngka naw Siria da mlawng am citki,
a veia Priscilah ja Akuilah cit hngaki xawi; Pawluh
naw ajana sitih ana taka mäiha Kenkirih mlüha a
lusam kteih petki. 19 Ephet mlüha pha u se, acua
anini cun jah hawih hüt lü, amät sinakoka k'uma lut
lü, Judahea jah ngthähngkhyah püiki. 20 Khawvei ve
khaia ami nghuinak, acunsepi am yü. 21 "Pamhnam
naw a hlüeia akyak üng nami veia ka law be khai ni"
tia, thangkdaw am jah ngtaipüi lü, Ephet üngka naw
mlawng am citki. 22 Ketarih a pha üng, Jerusalema
jäng cit lü, sangcime cun a jah hnukset; acun käna
Antiok mlüha cit beki. 23 Acua khawvei a ve käna
cit be lü, jumeikie ngjuktha jah pe lü, Kalatih hne ja
Pharikih hne avan üng cit hüki. 24 Judah khyang
mat, Aleksandria mlüha hmiki, Apawluh ngming naki,
Ephet mlüha lawki; ani cun pyensak yah lü Cangcim
aktäa ksingkia kyaki. 25 Ani cun Bawipa Mawnglam
ngthei pängkia kya se, yet na kcang lü, Jesuha
mawng kcang aktäa xena lü jah mtheimthangki, acun
se pi Johana Baptican däk va ksingkia kyaki. 26
Acunüng, sinakoka lingnak kcang am ngthu pyen
law se, acua Priscilah ja Akuilah naw a ngthu pyen
ngja ni lü, ani ima khüki xawi naw, a veia Pamhnama
Mawnglam cun ngsing ngai khaia ani mtheh. 27
Apawluh cun, Akaijah khawa cit khaia ngtängse,
Epheta veki jumeikie naw ami na dokhamnak vaia,
jumeikie naw ca yu u lü ami cehsak. Acunüng, a va
pha üng Pamhnama bäkhäknak am jumeikie cun
aktäa jah kpüikpaki. 28 Jesuh cun Mesijaha kyaki tia
mawng cun Judahe jah ngcuhngkaih püi lü Cangcim
üngka jah mdang lü khyange aktäa a jah näng.

19 Apawluh Korintuh mlüha a ve k'um üng, Pawluh
cun pe k'uma ceh hü päng üng Epheta pha law
lü, axüisawe avang a jah hmuh. 2 Ami veia, "Nami
jumei law üng Ngmüimkhya Ngcim nami yahki aw?" a
ti. Acunüng, amimi naw, "Ka; Ngmüimkhya Ngcim
veki tia pi am ngja khawi u ngü" ami ti. 3 Ani naw, "Ia
Baptican ja nami khan?" a ti. Amimi naw, "Johana
Baptican" ami ti. 4 Pawluh naw, "Johana Baptican
cun ami mkhye nglatakia phäh kyaki, 'Johan naw
Isarel khyange üng, 'Ka hnua law khai cun nami jum
vai, "Ani cun Jesuh ni" ti lü a jah mtheh. 5 Acuna
ngthu ami ngjak ja, Bawipa Jesuha ngming üng
Baptican khankie. 6 Pawluh naw, ami khana a kut
mtai se, Ngmüimkhya Ngcim ami khana pha lawki;
acunüng, läk akce am ngthu pyen u lü, Mhnama
mawng sangkie. 7 Ami vana kpami xaleinghngih lawki
he. 8 Pawluh cun sinakoka k'uma lut lü, khya kthum
üng yet lü ngthu pyenki, Pamhnama pea mawng cun
khyange jah ngcuhpüi lü jah ksingsaki. 9 Acunsepi,
avange cun ami mlung ngcang se, am jum u lü
khyangea hmaia Bawipaa Mawnglam ami ksekhanak.
Pawluh naw jah cehta lü, jumeikie akcea jah cehpüiki
naw, amhnüp tä se Turanah ima jah ngthähpüi lü jah
mtheimthangki. 10 Acukba kum nghngih jah mthei
se, Asah hnea vekie naküt Judahe ja Krike naw pi
Bawipa ngthu cun ngjakie. 11 Pamhnam naw Pawluh
üngkhyüh müncam phyaki jah pawhki. 12 Acunüng,
Pawluha pava ja a jih cum am khyaihki vei ami cehpüi,
mnehmnange cun khyük u lü khawyaie pi ngsätkie. 13
Khawyai ksät hükie Judah avange naw, "Pawluh naw
a pyen hü khawia Jesuha ngming am ning jah ksät
ve üng" ti u lü, khawyaia venaka khyangea khana,
Bawipa Jesuha ngming sumeiki he. 14 Judah khyang,
ktaiyü ngvai säih mat, Sakevaha cakpa khyühe naw
acukba pawh hlüki. 15 Acuna khawyai naw ami veia,
"Jesuh ka ksingki, Pawluh pi ka ksingki, nangmi hin
ue ni?" ti lü a jah kthäh. 16 Khawyaia venak naw,
jah jawng law sih lü, ami van jah nängei se, acuna
im üngkhyüh, lemkie kyase, ami suisak hawih hüt lü
dawngkie. 17 Epheta vekia Judahe ja Krikea veia,
acuna ngthu cun ngthang hüki; acunüng, avan kyüh
hü u se, Bawipa Jesuha ngming mhlünmtai lü veki.
18 Jumeikie khawhah law hü u lü, ami bilawhe cun
khyang ksunga jah phyeh lawki he. 19 Ngjo khawhae
naw pi, ami caupe jah lawpüi u lü, khyang ksunga
ami jah mkhih law; acun üng, a phu täh u se, ngui
thawng mhmakip phunakia ami ksing. 20 Ahikba
johit am be lü, Bawipaa ngthu cun ngthang hü lü
däm law bawk bawki. 21 Acun käna Pawluh cun,
Maketawniha ja Akaijah üng kdung hü lü, Jerusalema
cit khaia ngtängki, "Acua ka ceh käna Romah pi ka
hmu khai" a ti. 22 Khüipüiki xawi nghngih, Timoti ja
Eratuh cun Maketawniha hnea jah cehsak lü, amät
cun Asah hnea ve hüki. 23 Acuna kcün üng Epheta
Bawipaa Mawnglama phäh aktäa khuikhanak veki.
24 Dematarih ngming naki, nguiksep naw Artimih
mhnam nghnumicaa alup sep se, a khyange naw
khawhthem khawhah yah nakie. 25 Ani naw, ami bi
täng kia nguiksepe jah ngcunpüi lü, "Ka püie aw, hina
khawhthem cun hin mi bilawhnak üng lawki tia mi
ksingki, 26 Tuha Pawluh naw, 'Khyanga kut am pyang
naküt cun mhnama am kya ve' ti lü, hina Epheta däka
am kya, Asah hne naküt üng pi khyang khawha jah
ksük se, hmu u lü nami ksingki. 27 "Acunakyase, mi
bi, ngui mi yahnak ami jah hmumsit law däk vaia am
ni lü mi thang pi se khai ni, hlüngtaikia Artimih mhnam
nghnumicaa Temple pi hmumsit law u se, Asah hne
üng khyange naküt, khawmdeka khana khyange naw

ami jum khawi hin, ia am mawng law khai ni tia pi
kyühei phya ve" a ti. **28** Acuna ngthu ami ngjak üng
ami mlung so law se, "Ephet mlüha ka Artimih hin
hlüngtai kcangki ni" tia, ngpyangkie. **29** Mlüh avan üng
acun ngthang hüki. Kajas ja Aristakhas, Maketawnih
khyang xawi Pawluh naw a jah ngkhahpüi cun jah
mankie naw, pawi binak ima ami jah cehpüi. **30**
Pawluh cun khyangea maa cit khaia bü se, jumeikie
naw ami mkhyawh. **31** Acunüng, acuna hne üngka
ngvaie, Pawluha püie naw, a veia khyang tüih u lü,
pawi binak ima käh cit khai ami nghuinak. **32** Ngbäm
lawki he khawhah naw ami ngbäm lawa suilam pi
am ksing u, acunakyase, avang ngthu mat pyen lü
ngpyang u se, avang ngthu akce am ngpyangkie. **33**
Acunüng, khyang avange naw Aleksanda cun üng
mta veki ni ami ti, isetiakyaküng, Judahe naw ani
cun maa ami cehsak ni ami ti. Acunüng, Aleksanda
naw a kut khyange veia käh khikheh khaiea säng lü,
amät sungkhamei khaia ngbüki. **34** Acunsepi, ani cun
Judah khyanga kyaki ti ami ksing üng, naji nghngih
hlawk atänga, "Epheta ka Artimih hin hlüngtaiki ni"
tia aktäa ngpyangkie. **35** Acunüng, mlüh kcak'yu
naw khyange a jah dimsak lü, "Ephet khyange aw,
Ephet mlüh cun hlüngtaikia Artimih Temple ngängki
ja khankhawa khyüh lung ngcim kya lawki ni a ti.
36 Acunakyase, u am ngtek khawh u ki. Nami dim
vai, amdanga i käh nami pawh vai. **37** Hin üng nami
jah lawpüi xawi hin, Temple phyehkiea am kya ni,
nami mhnam pi am ksekha na ni. **38** Acunakyase,
Dematarih ja a püi nguiksepe naw, nami ngcuh vai
am vea kya üng kami ngvaie vekie, junga pi mi cit
khaie ami ti. **39** Akce mtai vai nami tak üng pi, kcang
mkhyah vai mlüha veki khyange am mi ngkhyum
khaie ami ti. **40** Tungawi thawnhlawkia phäha mi
kyühkyawk vai suksaknak vaia veki. Isetiakyaküng
hina am kcangkia ngbämnak cun ami jah msuhei ta
ihawkba pi am mi pyen thei khai ni. **41** Acun a pyen
päng ja ngbäme a jah tüih be.

20 Suksaknak a ngdüm law käna, Pawluh naw
jumeikie atänga jah khü lü ngjuktha jah pe lü a
jah ngtaipüi. Ani cun jah cehta lü Maketawniha citki. **2**
A ceh sawa acuna hne cu khyang khawhah ngjuktha
jah peki. Acun käna Akhacia cit lü, **3** acua khya kthum
veki. Ani cun Siriaa cit khai ngtängki lüpi Judahe
naw ami pawh vaia ceng u se, Maketawniha da nglat
khaia ngtünki. **4** Puruha cakpa Sapotah Beriha ka,
Aristakhas ja Sekudah Thesalonikaha ka xawi, Kajas
cun Derbea ka, Timoti, Taikikah ja Throphimah Asaha
ka xawi, acune cun ani üng atänga veia cit hngakie.
5 Acunee cun ana cit ma u lü, Tarosa keimi jah na
k'äihkie. **6** Keimi cun hngen am kcaw muk pawi käna,
Philipih üngka naw mlawng am cit u lü, amhnüp
mhma üng Taros kami phaki; acua mhnüp khyüh kami
veki. **7** Acunüng, mhnüp khyühnak mümlama bu ei
yüm vaia kami ngcunki. Acunüng Pawluh cun a ngawi
üng cit khaia bükia kyase, ami veia ngthu pyenki naw,
mthan nglung cäpa a pyen. **8** Kami ngcunnak khan
ima meiim khawhah ami jah mdäi. **9** Etukhuh ngming
naki cawngpyang mat mkawt peia ngaw lü, a mik
ku se ngam lü veki. Acunüng, Pawluha ngthu pyen
thuk law se, ip tawng lü im athat kthumnak üngka
naw mcea kya se akthia ami law be. **10** Acunüng,
Pawluh kyumki naw, a khana ngbawk lü kawiki naw,
"Käh ng'ä ua, xüng ham ve" a ti. **11** Pawluh kai be lü,
muk bo lü eiki. Khaw athaih law lü nghngi a pyü law
cäpa ngthu pyen lü, acun käna citki. **12** Acunüng,
cawngpyang cun akxünga ima cehpüi be u se aktäa
ami mlung dim'yeki. **13** Keimi cun mlawng am law u
lü, Asiha kami cit khaia mlawng am kami na cit maki,
acunüng Pawluh cun kami ngcum lawpüi vaia kami
täng kyaw; a khaw am law khaia ngtängki. **14** Asiha
jah na ngkhyum püi lü, ani kpan law lü Mituliniha
kami citki. **15** Acunüng ka naw, mlawng am cit u lü, a
ngawi üng Kioh kami phaki. A ngawi üng, Samoh
pha u lü, a ngawi be tü üng Miletuh kami phaki.
16 Pawluh cun Asaha khawvei a ve vai am täng
lü, Ephet da cun mlawng am cit khaia bü kungkia
kyaki, athawn theia kyak üng Jerusalema Pentikos
mhnüp üng a pha vai ngsengeiki. **17** Acunüng, Miletuh
khaw üngka naw, Epheta khyang tüih lü, sangcim
ngvaie a jah hmuh vaia a ja khüsak. **18** Acunüng,
a veia ami pha law üng, Pawluh naw, "Asah hne
ka pha law üng tün lü, atuh cäpa ihawkba ka kcün
ka sumeiki tia nami ksingki. **19** Mdihmsuinak ja ka
kphyutui baw lü Bawipaa mpya akba khut ka biki.
Isetiakyaküng Judahe naw na hnim khai ami büa
phäh kyaki. **20** Nangmi am ka ning jah kuei vaia i pi
am ka thupki tia nami ksingki ni, khyangea ksunga ja
im nakü üng ka ning jah mthei khawiki. **21** Judahe
ja khyangmjükceea veia pi Pamhnama veia nghlat
law be u lü, mi Bawipa Jesuh ami jumei lawnak vaia
ngthu ka pyen ni. **22** Acunüng, atuha Ngmüimkhya
Ngcim kcang na lü Jerusalem da ka cit khai, acua kei
ia na pawh khaie am ksingei veng. **23** Ka cehnak
hü mlüh naküta thawng jah mkhuimkhanak naw na
k'äihki tia Ngmüimkhya ngcim naw na mthehki ni. **24**
Acunsepi, ka kcün sak hin ia am kya, isetiakyaküng
thangkdaw tinaki Pamhnama bäkhäknak sang lü,
Bawipa Jesuh naw a na peta khut ja mission cun
ka mcän vai ni ka hlüei ta. **25** Acunüng, nangmi,
Pamhnama pea mawng sang lü nami veia ka cit hüki.

Tuh ta nangmi naw am nami na hmu be ti khai tia ka
ksingki. 26 Acunakyase, nami khyüha kyak üng keia
mtaa am kya ve tia tungawi angtea ning jah mtheh
veng. 27 Pamhnama a ngjak'hlü naküt avan, nami
veia am pyen hlü lü ka mji i am ve. 28 Acunakyase,
nami mät ja namimät mcei ua, Pamhnam naw a
cakpa thisen am a khyäiha sangcim nami mcah khaia
Ngmüimkhya Ngcim naw aning jah mceisaka tome
cän pi jah mcei ua. 29 Ka ceh käna mhnge kyung
he nami ksunga law u lü, ami naw tomee käh jah
mpyenei khaie tia ka ksingki. 30 Namimät üngka
khyang avange law u lü jumeikie jah mhlei lü ami jah
läk vaia thawn law khaie. 31 Acunakyase, mcei ua;
kum kthum ka kphyutui baw lü, amhnüp amthan ka
ning jah mthei cän süm ua. 32 Tuhkbäih Pamhnama
bäkhäknaka ngthu üng ka ning jah taki, acun naw
ning jah sawngsa lü, ani naw Pamhnama dawkyanak
a khyangea phäh a tak cun ning jah pe khai. 33 Ua
xüi, ngui, suisak pi am hlüei khawi veng. 34 Kamät ja
ka püiea hlükaw cun kamät bilo lü kami eiawki ti cun
namimät naw nami ksingki. 35 Acukba nangmi pi khüi
u lü, Bawipa Jesuha ngthu nami sümnak am, ktha
ngcekie nami jah kpüi vaia, anaküt ka binak am ka
ning jah mdanki; amät Jesuh naw, 'Yahnaka kthaka
petmsawtnak üng jekyainak bawk ni" ti lü a pyen. 36
Acunüng, acukba ngthu a pyen law päng üng, ami
mkhuk jah sümpüi lü ktaiyükie. 37 Ami van kyap u lü,
Pawluh cun kawi u lü aktäa mhnamkie. 38 Ani am
ami hmuh be ti vaia cun a pyena kyase ami mlung
thüikiea kyaki. Acunüng, mlawnga venak cäpa cit u lü
ami tha.

21 Amimi am kami ngtai käna, mlawng am cit u
lü Kotah kami pha lawki. Acunüng, angawi üng
Rodih pha u lü, acun üngka naw cit u lü, Patarah kami
phaki. 2 Phonisia cit khaia mlawng mat hmu u ngüse,
acun ngcum u lü kami citki. 3 Kuparuh hmunaka cit u
lü, cumlama cit u lü Siria kami phaki. Acunüng Turah
tui pei kami phaki. Acua mlawng üngka phüihe jah
lawh vaia kyase. 4 Acunüng, jumeikie jah hmu u lü,
acua mhnüp khyüh kami veki; acunüng, anini naw
Pawluh cun Ngmüimkhya am mtheh u lü, Jerusalema
käh a ceh vaia ami mtheh. 5 Acunsepi, acuna mhnüp
päih law se, jah tak hüt lü kami kdungki u lü, cit
u ngü se, ami van naw, ami khyucae mah maha
mlüh khaw kpung üngkhyüh tui pei cäpa am jah
tha law; acua mkhuk msüm u lü kami ktaiyüki. 6
"Mya lü bä" ti u lü mat jah mat mtheh lü mlawng
üng kami ngcum üng amimi cun ami ima nghlat
bekie. 7 Acunüng, Turah üngka naw mlawng am
kami ceh law päng üng, Potalemaia kami phaki, acua
jumeikie jah hnukset u lü, ami veia mhnüp mät kami
veki. 8 A ngawi be tü üng, Ketarih kami phaki; acua
thangkdaw sangki Philipa ima kami lutki, ani cun
Jerusalema jah kpüi khaia xü, khyühe üngka mata
kyase a veia kami veki. 9 Ani cun nghnumica phyü
jah ca naki. Amimi naw Pamhnama ngthu sang hükie.
10 Acua mhnüp khawvei kami vekie, acuna üng Judah
hnea ka Akabas ngming naki sahma mat lawki. 11
Kami veia law lü, Pawluha ksawmyüi lo lü amäta kut
khawe jah khit lü, "Jerusalema Judahe naw hikba
hina ksawmyüi ka naki khit u lü, khyangmjükceea
kut üng ap khaie, Ngmüimkhya Ngcim naw a pyen
ni" a ti. 12 Acuna ngthu kami ngjak ja, Pawluh cun
Jerusalema käh cit khaia keimi jah akcee naw kami
nghuinak. 13 Pawluh naw, "I vai kyap u lü, ka mlung
nami na puksetsaki ni? Bawipa Jesuha ngminga
phäha ta Jerusalema ami na khih däka am kya lü thih
vaia pi ka lingki ni" a ti. 14 Mtheh lü am ng'yah se,
"Bawipa hlüeia kya kawm" kami ti. 15 Acua kcün kami
sumei käna kami phüie jah pitpyang u lü, Jerusalema
kami citki. 16 Ketariha üngka axüisawe avang kami
hlawnga law hngakie naw, Manatung ngming naki
jumei kcük üngka, Kuparuha ka mat, kami cehnaka
ami ngkhahpüi hnga. 17 Jerusalem mlüh kami pha
üng jumeikie naw hlimtui khaia ami ja na khinnak.
18 A ngawi üng, Pawluh naw Jakuka ima jah cehpüi
se, acua sangcim ngvaie veki. 19 Pawluh naw amimi
jah hnukset law päng lü, a khüibinak summangei lü
Pamhnam naw khyangmjükceea veia bi a bisak naküt
avan a jah mtheh. 20 Amimi naw acuna ngthu ami
ngjak üng Pamhnam mhlünmtai u lü, Pawluha veia,
"Pawluh aw, Judah khyange thawng khawhah jumei
lawki ja ami van naw Thum pi kthanakie; 21 acunsepi,
khyangmjükceea veia vekiea Judahea veia, ami cae
ami vun käh ami jah mawih vai ja Mosia Thum ami
hawih vaia na ja mtheiki tia pyenkie. 22 Ihawkba kya
hlüki ni? Na pha law pi ngjakie ni. 23 Acunakyase,
na veia kami pawh vai cun hin ni. Khyütam taeiki
khyang kphyü kami vekie. 24 Acune jah ngkhahpüi lü,
ngcimcaihnak pawia va ngpüi hnga lü, lu kteinaka
phu jah pet pe kaw pi. Acunüng, khyange naw, ami
ngjak am kcangki tia, namät kung naw Mosi thum na
läki tia ksing khaie. 25 Khyangmjükce jumeikie am,
juktuh üng peta eiawk, khisa thi, khisa ami kbüh ja
hüipawmnake üng ami ngcimcaih vaia kyaki tia, ca
kami yuk päng ni" ami ti. 26 Acuna ngawi üng Pawluh
naw, acuna kpamie jah ngkhahpüiki naw, ami veia
ngcimcaih hnga lü, Templea k'uma lutki naw, ami
ngkhäa phäha petnak akce pawh lü ngcimcaihnaka
mhnüpa kümnak vaia mhnüp cun ivei hjo khai ti cun a
jah mtheh. 27 Mhnüp khyüh a küm law hlü üng, Asah

üngka Judahe naw Pawluh templea k'uma hmu u lü,
khyange naküt jah ksükie naw ami man. 28 Ngpyang
u lü, "Isarel khyange aw, jah kpüi law ua, hin naw
khaw naküt üng khyang naküta veia, Judah khyangea
thume, hina Temple jah kse na ve; acun däk am ni,
templea k'uma pi Krik khyange jah luhpüi lü, hina
Temple ngcimcaiki pi mtüihkhehsaki ni" ami ti. (29 Am
acun ham üng Epheta ka Throphimah naki Pawluh
naw mlüh k'uma a ceh hü püi hmu u se, templea
k'uma cehpüikia pi ami ngaih.) 30 Mlüh üngka ami
van üng ngthang hü lü, ngbäm lawki he naw, Pawluh
man u lü, temple kpunga kaih lawki he naw, asäng
üng ksawhe ami jah khaih law. 31 Pawluh hnim vaia
ami bü ja, Jerusalema khyange naküt aktäa suksak
lawki he tia ngthu cun Romah yekap ngvai säiha veia
phaki. 32 Acunüng, ani naw yekape ja yekap ngvaie
jah cehpüi lü, ami veia dawng ktäi se; yekap ngvai
säih ja yekape jah hmu u lü, Pawluh ami kpai cun
ami hjaüh. 33 Yekap ngvai säih naw Pawluh law sih
lü, manki naw, mthiyüi nghngih am jah khisak lü, ua
kyaki, i pawh khawiki tia a kthäh. 34 Khyange akce
pyen u lü ngpyang u se, i ami pyen am ksing thei lü,
Pawluh cun yekapea venaka ami cehpüi. 35 Acunüng,
khyange naw aktäa kutban na hlü u se thukcakia ceh
u lü, yekape naw kawt u lü Pawluh cun ami cehpüi.
36 Khyang naküt naw, "hnim ua" tia Pawluha hnua
ngpyangkie. 37 Pawluh naw yekapea venaka ami
luh law hlüpüi üng yekap ngvai säiha veia, "Na veia
ngthu pyen lü ng'yah khai aw?" a ti. Acunüng, ani
naw, "Krik ngthu pyen theiki aw? ti lü akthäh. 38 Nang
ajana, yea ngthawn lü, khyang thawng kphyü ye vaia
kpyawnga ja dawngpüikia Egypt khyanga am na kyaki
aw?" a ti. 39 Pawluh naw, "Kei cun Kilikih hne, Tasuh
mlüha ngtüikia Judah khyanga ka kyaki, ka venaka
mlüh pi sawxata am kya, mlüh ktung ni, na bä ni hina
khyangea veia ngthu na pyensaka" a ti. 40 Acunüng,
yekap ngvai säih naw täng se, Pawluh naw khyak
üng ngdüi lü, khyangea ngdümnak vaia a kut kha lü
ami ngdüm law ja, Hebru ngthu am:

22 "Ka püi Isarele aw, ka ngsungkhameinak vai
na ngai ua" a ti. 2 Hebru ngthu am, ami veia
ngthu pyenki ti ami ksing ja, käh khihkheh law u se,
acunüng, Pawluh naw, 3 "Kei cun Kilikih hne, Tasuh
mlüha ngtüikia Judah khyanga ka kyaki, acunsepi,
hina Jerusalema Kamaleilaha vei ngthei lü ka ngbang
lawki, jah mjükphyüinakiea thume pi ka ngthei khawiki,
tungawi üng nangmia mäiha Pamhnama phäha ka
ktha na khawiki. 4 Acunüng, nghnumi kpami ja man
lü thawngim üng jah khyum lü, thihnak vaia acuna
Bawipaa Mawnglam läkie cun ka jah mkhuimkha
khawiki. 5 Ktaiyü ngvaie ja kawngcie naküt naw pi
acuna ngthu cun cangki tia na ksing püikie, Damateta
veki ka püi Judahe vei ami yuk ca pi ka yahki; acuna
kyase acua cit lü, jah man lü Jerusalema jah cehpüi lü
jah mkhuimkha khaia ka citki. 6 Cit lü, Damateta pei ka
pha law üng, mhnüp nglunga angxita khana ka akvai
aktäa vaiki ka peia vai lawki. 7 Mdek üng ka kyuk üng,
ka veia, "Sawluh, Sawluh, ise na na mkhuimkhaki
ni?" tia kthai ka ngjak. 8 Acunüng, kei naw, 'Bawipa
aw, nang u ni?' ti lü ka msang be. Acunüng, ani naw,
'Kei Nazaret Jesuh, na mkhuimkhaa ka kyaki' a ti.
9 Acunüng, ka püie naw akvai cun ami hmu te, na
ngthuheipüikia kthai cun am ngjak u. 10 Kei naw,
'Bawipa aw i ka pawh khai?' ka ti. Acunüng, Bawipa
naw, 'Tho law lü, Damateta cita, na pawh vai naküt
cun ning mtheh khaie ni' a ti. 11 Acuna akvaia phäha
ka mik mü se, ka püie naw ami kut am na kaih u
lü, Damateta ka citki. 12 Khyang mat Anani ngming
naki, thum kcang na lü Judahe naw ami leisawng
acua veki. 13 Ka veia law lü, ka peia ngdüi lawki naw,
'Ka na Sawluh aw, mdei law be a ti. Acunüng, hmu
law be ngüse ka teng kyet. 14 Ani naw, 'Mi pupaea
Pamhnam naw, a hlüei na ksing khaia, ngsungpyunki
Mpya na hmu khaia, a ngthu na ngjak khaia, ning
xü pängki ni; 15 Na hmu ja na ngjaka ngthu cun
khyang naküta veia ania phäh saksi khai. 16 Ise na
ve sawxatki ni? Tho law lü, Baptican khana. A veia
na ktaiyü üng na mkhyekatnake ja kpyawta kya khai'
a ti. 17 Jerusalema ka ceh be käna, temple k'uma ka
ktaiyü k'um üng, mdangnak ka hmuhki, 18 mdangnak
üng Bawipa naw, 'Angxita Jerusalem üngka naw cita;
ka ngthu na sang vai ahin üng am ning ngja hlü ve
u' a ti cun ka khamei yahki. 19 Kei naw, 'Bawipa
aw, sinakok naküta jumeiki naküt thawngim üng ja
khyum lü, ka jah kpai khawi ksingkie; 20 na saksi
Stephena thisen ami hnim üng, kei pi a peia ngdüi
hnga lü, a thih vai yüna lü, hnimki hea ami suisak
ka na kpawmki' ka ti. 21 Ani naw, 'Cita, hin üngka
naw athuknak, khyangmjükceea veia ning tüih veng'
a ti. 22 Acuna ngthu a pyen veia khyange naw ngai
u lü; acunüng, angsanga ngpyang u lü, "Ceh ta ua!
Hnim ua, xüng khaia am daw ve" ami ti. 23 Ngpyang
u lü, ami suisake jah sut u lü, jah kha u lü, mput
khan da phuh u se; 24 acunüng, Romah yekap ngvai
säih naw, Pawluh ise acukba ami pawh tia ksing hlü
lü, "Yekapea venaka ceh u lü, kpai u lü ise Judahe
acukba ngpyangkie ti cun kcet ua" ti lü a jah mtheh.
25 Acunüng, khit u lü kpai u se, Pawluh naw, a peia
ngdüikia yekap ngvai üng, "Romah khyang naki, am
mkhyenak angsinga am ksing xa u lü nami kpai hin
nglawiki aw?" a ti. 26 Acunüng, yekap ngvai naw,

acun a ngjak ja, yekap ngvai säiha veia cit lü, “Na bi
law cän ngaia, hin hin Romah khyanga kya ve” ti lü, a
mtheh. 27 Acunüng, yekap ngvai säih naw law lü, a
veia, “Romah, khyanga na kyaki aw? Na mtheha” a ti.
Acunüng, ani naw, “Ä, kei Romah khyang ni” a ti. 28
Acunüng, yekap ngvai säih naw, “Romah khyanga
ka kyanak vaia ngui khawha ka peki ni” ti lü, msang
se, acunüng, Pawluh naw, “Kei cun Romah khyanga
ka ngtüi lawki” a ti. 29 Acun ja kcet khaia bükie naw
Pawluh cun angxita cehta u se; yekap ngvai säih naw
pi, Romah khyang ni tia ksing lü, Romah khyang a
khiha phäha aktäa kyühei lawki. 30 A ngawi üng,
Judahe naw ise Pawluh ami hneng ti ksing hlü lü,
yekap ngvai säih naw Pawluh cun xaki naw, ktaiyü
ngvaie ja ngthumkhyahkie nakü t jah ngbämsak lü, ani
cun lawpüiki naw, ami hmaia a ngdüih lawsak.

23 Pawluh naw kawngci jah bük lü, “Ka püi Isarele,
Tungawi cäpa Pamhnama hmaia ngcimcaihkia
mlungmthin am ka xüngseiki” a ti. 2 Ktaiyü ngvai
Anani naw a peia ngdüikie üng Pawluha mpyawng
ami kbei vaia a jah mtheh. 3 Acunüng, Pawluh naw,
“Nang abawk am hluka lung, Mhnam naw ni kbei khai;
ngthumkhyah khaia ngawh lü, am kcang khaia thum
pawh lü ami na kbei vaia na pyenki” a ti. 4 A peia kae
naw, “Pamhnama ktaiyü ngvai na ksekhanaki aw?”
ami ti. 5 Pawluh naw, “Ka püi Isarele aw, ktaiyü ngvaia
akya am ksing veng; ‘Na khyang jah upki käh na
ksekhanak vai’ tia Cangcim naw pyenki” a ti. 6 Pawluh
naw, avang Sadukee, avang Pharisee tia ksing lü,
“Ka püi Isarele aw, kei Pharisea ka kyaki, Pharisea
cakpaa pi ka kyaki; khyangkthi tho be khai tia ka
äpeia phäh, ahikba nami na kcetki” a ti. 7 Cunüng,
acuna ngthu a pyen law päng ja, Pharisee ja Sadukee
ngcuh law u lü, ngtai lawki he. 8 Ami ngtainaka suilam
cun, Sadukee naw, “Khyangkthia thawnak be am
veki, khankhawngsä he, Ngmüimkhyae am veki” ti
khawi u se; Pharisee naw, acuna lam kthum cun
veki tia ami juma phäha kyaki. 9 Pharise da ka thum
ksinge ngdüi law u lü, “Hina a katnak i am ksing
ve üng; Ngmüimkhya naw pi kyase, khankhawngsä
naw pi kyase, a ngthuheipüi üng pi, ia am kya?” ami
ti. 10 Ngcuh law dämdäm u se, yekap ngvai säih
naw, Pawluh man u lü, amte mtea ami pawh law vai
kyühki naw, yekape veia cit u lü ami vei üngka naw
yekapea venaka ami cehpüi vaia a jah mtheh. 11
Acunüng, mthana Bawipa cun Pawluha peia ngdüi
lü, “Käh cäi kawpi, ka ngthu Jerusalema na saksia
mäiha Romaha pi na saksi khai” a ti. 12 Khawthai law
lü Judah khyange, Pawluh am ami hnima küt üng i
käh eiaw khaiea, ng'yüngce u lü vekie. 13 Acukba
ng'yüngce u lü ngkhämkie cun khyang kphyükipa
kthaka nungkie. 14 Acunee cun ktaiyü ngvaie ja
ngvaiea veia cit u lü, “Pawluh am kami hnima küt
üng i käh kami mdep khaia kami ng'yüngceki ni. 15
Acunakyase, khaw ngawia, yekap ngvai säih naw
Pawluh cun nangmia veia lawpüi lü, ngkhai ngai khaia
nami kcet vaia mäiha, ngvaie am atänga yekap ngvai
säiha veia kthäh ua, acun üng Pawluh hnim vai ami
täng. Acunüng, Pawluh nami veia am a pha law ham
üng keimi cun kami hnim khaia, ngtün päng ve üng”
ami ti. 16 Acunsepi, Pawluha a naa ca naw, lama ami
na maha mawng cun ngja lü, yekapea venakaa va
lutki naw, Pawluh am a va mtheh. 17 Pawluh naw,
yekap ngvai mat khü lü, “Hina cawngpyang hin yekap
ngvaisäiha veia cehpüia; i mä a pyen vai ve khai ni” a
ti. 18 Yekap ngvaia veia cehpüi lü, “Thawngim üng
kyumkia Pawluh naw na khü lü, hina cawngpyang na
veia ka lawpüi khaia, ana tüih law, na veia i mä a
pyen vai ve ve” a ti. 19 Acunüng, yekap ngvai säih
naw a kut üng man lü, akcea cehpüiki naw, “I na
na mtheh hlüki?” ti lü a kthäh. 20 Ani naw “Judah
ngvaie naw khaw ngawia Pawluh kawngcia na lawpüi
vai ngjak'hlü ve u. Pawluha mawng cun ami naw
aksing ngtea ksing hlükie hana ngsaih ve u, a ti.”
21 Acunsepi, ami pyen käh jah na kcang na kawpi;
khyang kphyükipa kthaka nungkie naw ani k'äih u
lü ngthupkie ni, acune cun ani, am ami hnima küt
üng i käh eiaw khaiea ng'yüngcekie ni; atuh na ja
msangnak be vaia ngthu k'äihkie, ngtün u lü vekie ni”
a ti. 22 Acunüng, yekap ngvaisäih naw cawngpyang
cun tüih be lü, “Hina ngthu na na mtheh hin u pi
käh ksingsak kawpi” a ti. 23 Yekap ngvai säih naw
jung ngvai nghngih jah khü lü, “Tuh mü naji kaw
üng, Ketarih khaw cäpa cit khaia yekap phyanghngih,
ngsela ngcumki khyang khyühkip, kcei kawtki khyang
phyanghngih ngsungcei u se ti lü” a jah mtheh. 24
Pe uk Felika veia phyawn lü pha khaia, Pawluha
ngcumnak vaia ngsela ami pet vaia pi a jah mtheh sih.
25 Ngvai naw hikba ca yu lü; 26 “Kalawdih Lusik aw
ami leisawnga pe uk Felik naw ning hnukset ve. 27
Hina khyang Judahe naw man u lü ami hnim law hlü
ja, ami veia yekape jah ngkhahpüi lü ka citki, Romah
khyang ni tiaa ksing lü ka yung law. 28 Acunüng, ami
mkatnaka suilam ksing hlü lü, ami kawngciea veia
ka cehpüi. 29 Ami thum ia phäha ami mkat tia ka
ksing, acunsepi ami mkatnak üng thihnak vai ja man
u lü thawng üng khyum vaia anglawinak i am hmu
veng. 30 Judahe naw ami hnim vaia kham hükie ni tia
khyang naw a na mtheh ja, na veia ka tüih law ni,
mkatkie naw pi ami mkatnaka mawng na hmaia ami
pyen vaia ngthu ka jah pet ni” a ti. 31 Ngthu a jah

peta mäiha yekape naw mthan nglunga Pawluh cun
man u lü, Antipatariha ami cehpüi. 32 A ngawi üng,
ngsela ngcumkie Pawluh am jah cehsak u lü, amimät
cun yekapea venaka nghlat law bekie. 33 Ketarih ami
pha law üng, ca cun pe uk Felik am pe u lü, Pawluh
cun pi ami msum. 34 Pe uk naw a kheh law päng
üng, Pawluha venaka khaw a kthäh. Acunüng, Kilikih
khawa ka ni tia a ksing law ja, 35 “Ning mkatkie ami
pha law käna, na mawng ka ning ngaih pet khai” a ti.
Acunüng, Pawluh cun pe uka junga ami ngäng vaia
ngthu a jah pet.

24 Amhnüp mhma käna, ktaiyü ngvai säih Anani,
ngvaie avang ja seihne Tetulah ngsut lawki he
naw, Pawluha mawng cun pe uka veia ami pyen law.
2 Acunüng, Pawluh cun khü u lü Tetulah naw mkat
law lü, “Bawi kdaw säih aw, nanga phäha dim’yenak
am kami vea phäh, kami pea phäh na jah thunghlai
hin nanga jah cehcawn phäh ni. 3 Angläta, a hawa pi
jenak am kami veki cun nanga bänak ni. 4 Acunsepi,
na kcün khawvei am la hlü veng lüpi, na mlunga
a nemnak am ka pyen cun na ngaih pet vaia ning
nghui na veng. 5 Hina khyang hin, Nazaret ami ti
khyange üng ngvai bi lü, khawmdeka khana Judahe
naküt jah suksaki kami ksingki. 6 Pamhnama temple
pi mtüihkhehsaki; acunakyase, kami man ni. 7 Na
thuma mäiha, a mawng mtai pet vaia kami tängki
ni, acunsepi yekap ngvaisäih Lusika naw law lü,
kami kut üngka asihlinga jah hut hlawk lü, amät kami
mkatkie na veia law vaia ngthu a jah pet. 8 Namät
naw hina khyang kthäh lü, kami mkatnak naküt cun
na ksing khai ni” a ti. 9 Acunüng, Judahe naw pi law
u lü ahin hin kcangki ni” tia ami pyen sih. 10 Pe uk
naw Pawluh cun ngthu pyen khaia a kut säng se ta,
Pawluh naw, “Nang kum khawvei hina khyangmjü
lei jah mkhyah pe lü na veki tia ka ksinga phäha,
aktäa jenak am kamäta ngsungkhameinak na hmaia
ngthu ka pyen law khai. 11 Jerusalema Pamhnam
hjawkhah khaia ka cehnak atuh mhnüp xaleinghngih
va law hamki tia namät naw na ksing khai. 12 Temple
k'uma pi, sinakoka pi, mlüha pi, upi ka ngcuhpüi,
khyang ka ksük pi am na hmu u. 13 Tukbäih pi,
ami na mkatnak vai tuilam am mdan thei ve u. 14
Acunsepi, hin hin na veia ka phyeh khai, Kami pupaea
Mhnam kei naw ka hjawkhah Mawnglam cun am
kcang ami ti ni. Sahmaea caupe jah Mosia thum
üng ng’yuk nakütki pi ka jum hngaki. 15 Ka äpnak
pi veki ta Pamhnam naw khyang naküt akdaw ja
akse pi thihnak üngkhyüh jah mtho law be khai ni.
16 Acuna phäha, Pamhnam veia ja nghngicima veia
pi, ka mlungmthina käh mkhyemsawh vaia ka ktha
naki. 17 Acunüng, kum khawvei anghjawk käna ka
khyangea ngui jah pet vai ja ngkengtainak pawh
khaia ka lawki. 18 Ngcimngcaihnak pawi päng lü
ahine ka jah pawh k'um üng amimi naw Templea
na hmuhkie. Ka hlawnga khyange ja suksaknak pi
am ve u. 19 Acua, Asah üngka Judahe pi vekie,
acune naw law u lü ka khana ami pyen vai a vea
kyak üng, hin üng na hmaia ve u lü na mkat khaie
sü. 20 Am acunüng, hina khyange naw, kawngcia
hmaia ka ngdüih üng, ka katnak ami hmuh khawia
kyak üng atuh pyen u se, 21 Kawngcia hmaia ka
pyen mata, ‘Khyangkthi tho be khai tia ka jumeia
phäha na mkatei u lü tuhngawi nami hmaia ami na
lawpüi ni” a ti. 22 Acunüng, Felik naw, Mawnglam cun
ana ksing lawa kyase, “Yekap ngvai säih Lusika a
pha law üng na mawng ka ning mkhyah pet khai” a
ti. 23 Pawluh cun a jah ngängsak vai ja, a püipawe
naw pi law u lü ami mbeimbawk law vaia yekap
ngvai am ngthu a pet. 24 Mhnüp khawveica anghjawk
käna, Felik cun a khyu Dusilah, Judah nghnumi
ngkhahpüi lü law beki naw, Pawluh ja khüsak lü,
Khritaw Jesuh jumnaka ngthu cun ngaiki. 25 Pawluh
naw, dawkyanaka ngthu, mät ja mät nängeinaka
ngthu, ngthumkhyahnak ve law khaia ngthue a jah
mtheh üng, Felik naw aktäa kyüh law lü, “Cit be maa,
akcün a awng üng, ning khü law be kawm” a ti. 26
Pawluh naw ngui a pet vai a ngaihk’uheia kyase, khü
lü a kthäha kyaki. 27 Acunsepi, kum nghngih päih
käna, Pocih Festuh naw Felik mthawng se; acunüng,
Felik naw Judahea ksunga a ngminga daw vai ngai lü
Pawluh cun thawngim üng a khyum hüt.

25 Festuh naw khaw a uk law, amhnüp thum käna
Ketarih mlüh üngka naw Jerusalema citki. 2
Ktaiyü ngvaie ja Judah üng axüngvaie naw Pawluha
mawng cun akse lama ami na mtheh. 3 Jerusalem
mlüh üngka naw a jah laksak vaia nghui na u lü, lama
a na kham u lü ami hnim vaia ami bü. 4 Acunsepi,
Festuh naw, “Pawluh cun Ketariha thawngima, kei pi
acua ka cit be khai. 5 Acunakyase, nami mkhawnge
Ketarih khawa Pawluh mkatei khaiea ka hlawnga
cit hnga u se, kakia akya üng” ti lü, a jah msang.
6 Ami veia, mhnüp khyet, mhnüp xa hlawk a ve
khap üng, Ketariha ju cit beki; acunüng, a ngawia
ngthumkhyahnak üng ngaw lü, Pawluh ami lawpüi
vaia ngthu a ja pet. 7 Acunüng, ami lawpüi ja,
Jerusalem üngka naw ju lawki hea Judahe cun a peia
ngdüi u lü, a khana am cangkia mkatnak khawha ami
pyen. A mkhyenak kcang cun am ami msuh thei. 8
Pawluh naw a cangnaka ngthu pyen lü, “Judahea
thuma khana pi kyase, Pamhnama temple khana

pi kyase, Romah Emperoa khana pi kyase, katnak
ka pawh i am ve naw" a ti. 9 Acunsepi Festuh naw,
Judahea khana a ngminga kdaw vai ngja hlü lü,
Pawluh üng "Jerusalema hang cit lü, acuia ka hmaia
hina mawng mtai vai na ngaiki aw?" ti lü, a kthäh. 10
Pawluh naw, "Romah Emperoa ngthumkhyahnaka
hmaia ka ngdüi hlüki ni; Judahea khana katnak i am
pawh ni se, acun cun nang naw haw angsinga ksing
ye lü. 11 Thum lümkan lü, thihnak vaia katnak ka pawh
üng ta ka thih vai pi am ma nawng; acunsepi, hinea
ami na khyaknak aphung i am a ve üng, u süm naw
ami veia käh na pe thei khai. Romah Emperoa veia
ka ngdüi khai" a ti. 12 Festuh naw a ngthumkhyahpüie
a ja ksük käna, "Romah Emperoa veia ngsut khaia bü
veki, Emperoa veia na ngsut law mkyäi khai ni" ti lü
a msang. 13 Angsawkca käna, sangpuxang Akipah
ja Berani cun Ketarih Mlüha ngsut law ni lü, Festuh
ani hnukset law. 14 Acunüng, mhnüp khawvei acuia
veki xawia kyase, Festuh naw Pawluha mawng cun
sangpuxanga veia pyen lü, "Felik naw thawngim üng
kyumki u aw yawk hüt se; 15 Jerusalema ka ve hui
üng, ktaiyü ngvaie ja Judah ngvaie naw a mawng na
mtheh u lü, mkat vaia ami na nghuinak. 16 Acunüng,
kei naw ami veia, 'Ami khyaka khyang ja khyakie
ngkhyum u se, ami khyaknaka mawng üng cangnak
am ami hmu hama küt üng, amät asungkhamei vai
akcün am a yaha küt üng khyang u pi mkhuimkha
vaia thum hin Romaha mi thuma am kyaki ni' ti lü, ka
ja msang. 17 Acune hina khaw ami pha law ja, käh
msawk lü, a ngawia ngthumkhyahnak üng ngaw ktäi
lü, ani cun ka ja khüsak. 18 Khyakie ami ngdüi law ja,
ka ngaia mäi kunga, a khana a am dawkia mkhyenak
i am pyen thei u. 19 Ami jumnaka thume ja Jesuh
khyang mat thi pängki cen Pawluh naw, 'Xüng beki
ni' tia pyen se, acuna phäha, a khana katnak veki
tia ami khyak lawa kya hüki. 20 Acunüng, kei naw
acuna mäih cun ihawkba bi vai am ka ksingki naw,
Jerusalema cit se, acuia a mawng mtai pet vai a ngai
ja am a ngai ka kthäh sum. 21 Acunsepi, Pawluh cun
yekap am cit u lü hlüng säihkia sangpuxanga mtai
pet vaia a nghuinak, acuna Romah Emperoa veia
am ka tüih hama küt üng yekape am ka jah mtätsak"
a ti. 22 Akipah naw Festuha veia, "Kei haw acuna
ngthu pyen ka ngai vai ka na ngai khawiki ni" a ti.
Acunüng, Festuh naw, "Khawngawia pyen se ngai
kaw pi." 23 Acukba, a ngawia, Akipah ja Berani cun
hlüngtainak am law ni lü, yekap ngvaie ja mlüh üng
khyang kyäp kyäpe am, ngthu pyennaka ima lut ni se;
acunüng, Festuh naw Pawluh a ja lawsak. 24 Festuh
naw, "Sangpuxang Akipah ja hin üng vekiea khyange
aw, hina nami hmu hin, a mawngmaa phäha, Judahe
naküt naw mkatei u lü, käh xüng ti khai tia, Jerusalem
mlüha ja hin üngkae naw ka veia ami kthäh. 25
Acunsepi, thihnak sen vaia i katnak am pawhki ti ka
ksingki; acunüng, amät naw ngvaisäih sangpuxanga
veia a ngsut vai ngaikia kyase, tüih vaia ka bü ni;
26 acunsepi, ania mawng Emperoa veia ka yuk vai
am ksing veng. Acunakyase, nami hmaia ka lawpüi
ni, sangpuxang Akipah nanga maa ka lawpüi ktunga
kyaki ni, kthäh lü i yaw hleng yuk vai ka hmunak vaia.
27 Khyang kyum, sangpuxang ngvaisäiha veia tüih u
lü, a mawng ami khyaknak, käh ksingsak lek cun, am
mawngkia ngai veng" a ti.

26 Akipah naw Pawluh üng, "Na mäta phäh ngthu
pyen lawa" a ti. Pawluh naw, a kut säng lü, a
ngsungkhameinak pyen lawki; 2 "Sangpuxang Akipah
aw, Judahe naw ami na khyaknak naküt üng, ka
ngsungeinak ngthu tuhngawi na hmaia ka pyen khaia
akyaka phäha, dawki ngai veng; 3 Judahea thum ja
ngcuhnak naküt aktäa ksingki. Na mlung msaü lü na
na ngaih vaia ni nghui na veng. 4 "Ka dik ham üng
ihawkba ka ve khawiki ti cun Judah khyange avan
naw na ksingkie. Akcüka kamäta pe ja Jerusalema
ihawkba ka kcün ka sumei pi ksingkie. 5 Judah
jumnak thum üng aktäa ling lü, Pharisea ka kya khawi
cän ajana na ksingkie, ami pyen vai ta saksi na u se.
6 Kami pupaea vei Pamhnam naw a jah peta khyütam
äpeinaka phäha kei hia ka ngdüi law khaia na pawh
ve u, 7 amhnüp amthan Pamhnam hjawkhah u lü
kami khyange pasang xaleihngihe naw ami yahei vaia
äpeikie. Ahina äpeinaka phäh Judahe naw na mkatei
ve u ahlüng säih sangpuxang aw. 8 Hin üng veki
khyange naw ise Pamhnam naw khyangkthi mtho
beki ti hin, am a nami jum thei ni? 9 "Kei naw pi
Nazaret Jesuha ngming cawkei lü, ka pawh khawh
naküt cun ka bikia ka na ngai law khawiki. 10 Ahin
hin Jerusalema ka bilo khawiki. Ktaiyü ngvaiea veia
bilawnak thei ana yah lü, Mhnama khyang khawhae
thawngim üng ka ja khyum khawiki; ami jah hnim
vai üng kei naw pi ami thih vaia ka täng khawiki. 11
Sinakok k'uma jah mkhuimkha lü, ami jumeinak ami
cehtak vai khawvei ka pawh khawiki. Aktäa ka mlung
na uiawng se, pe kcea ka mlüha vekie pi ka jah
mkhuimkha khaia ka cit hü khawiki. 12 "Ahina phäh
vaia Ktaiyü ngvaiea vei ana yah lü Damatet mlüha
ka citki. 13 Sangpuxang aw, ka ceh mhnüp nglunga
kyaki, ka jah cehpüia khyange ja kei pei cu nghngi
kthaka vaiki akvai cun khan üngkhyüh vai lawki ka
hmuh. 14 Kami van mdek üng kyu u ngüse, Hebru
am, 'Sawluh, Sawluh, i vai na na mkhuimkhaki ni? Se
naw a mahpaa kcung a leha mäiha i vai namät naw

namät na pawhki ni?' tia, kthai ka ngjak. **15** 'Bawipa
aw, nang u ni?' ka ti. Acunüng, Bawipa naw, 'Kei
Jesuh, na mkhuimkhaa ka kyaki. **16** Acunsepi, tho
law lü; na khaw am ngdüi lawa. Ka ning mpya vaia
na veia tuhngawi ka ngdang lawki. Nang naw tungawi
na hmu cun jah mtheh lü malama i ka ning mhnuh
khai ti cun ka pyen khai. **17** Isarel khyange naksüt ja
Khyangmjükceea kut üngka naw ka ning yung khai;
ami mik na ja mdeisak khaia, ami veia ning tüih veng.
18 Ami mik jah mdeisak lü, nghmüp üngka naw akvaia
na jah nghlatsak khaia khawyama johit üngka naw
Mhnama veia ja nghlatsak lü, kei ami na jumeinak
am ami mkhyekatnake jah mhläta lü Pamhnama xüe
khyange am atänga hnün ami yah vaia ni' a ti. **19**
"Acunakyase, sangpuxang Akipah aw, khankhawa ka,
ngdannak cun am kcanga veng. **20** Akcüka Damatet
ja Jerusalema kaea veia, Judah pe naküta kaea veia,
khyangmjükcee veia pi, ngjutnaka nglawia bi bi u lü,
ngjut u lü Pamhnama veia ami nghlat lawnak vaia, ka
jah mthehki ni. **21** Ahina phäha ni, Judahe naw temple
k'uma na man u lü, ami na hnim hlü. **22** Acunsepi,
Pamhnama na yungnaka phäha tuhngawi cäpa, hin
üng adik ja akdämea veia ka saksi pyen veng. I pyen
akcea am kya sahmae ja Mosi naw ami na pyen
cun küm law khai ti cun ni ka jah ksinghüsak, **23**
Mesijah cun mkhuimkhanak khamei lü, thihnak üngka
naw akcüka tho beki tia küikyannaka mawng cun
khyangmjükcee jah Judahe veia ka sangki," a ti. **24**
Acukba Pawluh naw a ngsungkhameinak pyen lü,
Festuh angsanga ngpyang lü, "Pawluh aw, ang veki;
na ngtheingkhawng khawha naw ning yusak ve" a ti.
25 Acunsepi, Pawluh naw, "Akhlüngtai, Festuh aw, am
ang veng; ngthu kcang ka pyenki ni. **26** Sangpuxang
Akipah aw! Hina ngthu avan na ksingkia kyase na
veia ling lü ka pyen theiki. Hina mawng avan na
süm khaia ka ngaiki. I pi thup vai am ve ti cun pi na
ksingki. **27** Sangpuxang Akipah aw, sahmaea na jah
jumki aw? Na jumkia ka ksingki" a ti. **28** Akipah naw
Pawluh üng, "Asängca üng Khritjana ka thawn khaia
na ngaiki aw?" a ti. **29** Pawluh naw, "Asänga pi kyase,
khawveia pi kyase, nang däka am kyakia, tuhngawi
ka pyen ngjaki naksüt pi, keia kba ami ve law hnga
vaia, mthiyüi am khun käh nikia, Pamhnama veia ka
ktaiyüki ni" a ti. **30** Sangpuxang, pe uki, Berani ja ami
peia ngawhkie ngdüi law u lü; **31** a jah cehtak käna,
"Hina khyang hin hnim vai ja thawngim üng kyum vaia
i pi am pawh" tia ngthähki he. **32** Acunüng, Akipah
naw Festuh üng, "Hina khyang naw Romah Emperoa
veia a pha vaia am a ngtänga ta hlät vai sü" a ti.

27 Italia mlawng am ceh vai ami mkhyah law ja
Pawluh ja thawng kyum avange cun Julijah
ngmingnaki, Romah yekap üngka ngvai üng a jah
mhjum, "Acun cun sangpuxang yekappä ngvai ami ti."
2 Adramutiha mlawng üngka naw, Asah hne üngka
tui pei üngkhyüh ngtünei lü athuknaka kami ciki.
Maketawnih hnea ka Aristakhas, Thesalonikah mlüh
üngka kami hlawnga veki. **3** Angawi üng, Sidon kami
phaki. Julijah naw Pawluh mceh na lü a khyah, a
püiea veia cit se a püie naw hlükawki ami pet vaia
a cehsak. **4** Acun üngka naw, tui üng kami cit beki,
khawkhi naw akceha jah cehsak se, Kuparuh kyawn
da kami citki. **5** Kilikiha ja Pampuliha pei tui kami
khe käna, Lukia hne, Muraha kami phaki. **6** Acua
yekap ngvai naw Aleksandria üngkhyüh Itali cit khai
mlawng hmu lü; a jah ngcumsak. **7** Mhnüp khawvei
angpäicaa cit u lü akpäihnaka Kanidah mlüh kami
phaki. Khawkhi am daw se, Karet kyawn cit lü Kep
Salmonih ami ti khe lü kami citkie. **8** Va thäihca u
lü, Laseah mlüh üngkhyüh am thuki Sep Habar ami
tia hnün anänga kami pha lawki. **9** Mhnüp khawvei
sumei lü, mlawng am msu lü ceh vai a kyühksea
phäha, Thawngnaka Mhnüp pi a khe päng. Pawluh
naw jah mcäi lü, **10** "Khyange aw, atuh mlawng am
mi cehta, mlawng ja khawhthem he ami khyüh päih
däka am kya lü, mi xünnak pi khyük khaia hmu veng"
a ti. **11** Acunsepi, yekap ngvai naw Pawluha pyen
am kcang na lü keptin ja mlawng maha pyen a jah
kcangnak. **12** Acuna tui kam cun khawksik khya üng
venaka am daw se, cit be tü u lü, Phonenih pha
vaia kami kthanaki, a thawn khawh ta acua khawksik
khya kami sumei khai kami ngtängki. Phonenih tui pei
cun Kareta ve lü, nghngi kyak ja cuma keh, nghngi
kyak ja sipa keh da pi kyase ma na hüki. **13** Khet
da khawkhi nghäi ngtün lü khi law se, khyange naw
ami ngaia kba thawn khaia ngai u lü, kpunnak yüi
kaih lü Karet tui kam da citkie. **14** Acunsepi, asäng
üng, Püi Khawkhi ami tia khawkhi cun kyawn da
aktäa khi lawki. **15** Mlawng a cut law üng, mlawng
naw khawkhi am näng se, kami ktha päih lü khawa a
khinak da a jah ceh hüpüi. **16** Kaladeh ngming nakia
kyawna kami ngtunjinnak vai kami hmuki. Mlawng
käh a pyak vaia ngyan üng kami pawhki. **17** Mlawng
cun jän kaihca lü khäng khaia yüi am ami kphung.
Acunüng Libya kawnga khana a ngtaih vai kyüh u lü,
jih ja nemsak lü khawkhia a jah cehnak püia kami
citki. **18** Angawi üng khawkhikse khi law se, mlawng
üngka phüie cun tui üng ami ja tawn. **19** A ngawi be
tü üng, ami naw mlawng üngka phüie cun ami jah
tawn be tü. **20** Khaw mhnüp khawvei nghngi ja aisie
pi käh ngdang lü khawkhi naw jah mnawk hü se,

kami lät khai pi am kami ngai tiki. **21** Khawvei ei kaa
kami ve käna, Pawluh ami ksunga ngdüi lawki naw,
“Khyange aw, asüa, ka pyen ngai u lü, Karet üngka
naw käh mi lawa ta, ahikba pyaknak ja sungpyamnak
am mi khamei khai sü. **22** Acunsepi, atuh ning jah
nghui na veng, ling u lü ve u, mlawng däk khyük
lü, nami xünnak am khyük, a ti. **23** Isetiakyaküng,
tuh mthana, ka jumei ja ka hjawkhah, Pamhnama
khankhawngsä mat ka veia law lü, **24** ‘Pawluh aw,
käh cäia! Empero Sangpuxanga hmaia na ngdüi khai,
Pamhnama dawkyanak naw na jah ngkhapkie sak
cän jah mpyenei ve.’ **25** Acunakyase, khyange aw,
ling ua, a na mtheha mäiha kya khai tia Pamhnam
ka jumki. **26** Acunsepi, tui kam mat mata mi ngtaih
khaie” a ti. **27** Acunüng, mthan xaleikphyü üng, Adih
Mpanglaituia khawkhikse naw a jah mnawk hü. Mthan
nglunga yekape naw keimi cun kawng da kami ng’et
lawki tia cam hü u lü ami ksing law. **28** Acunüng, tuia
a thuk cam tü se, lam mku lawkia ami ksing. Asäng
nghjawk se ami cam be üng, lam xaleimhma law se
ami ksing. **29** Lung a suk vai kyühei u lü, mlawnga
ngmei da mthimhjum phyü ju khya u lü, khawa thaih
law hlah vaia kami ktaiyükie. **30** Mlawng mawngkie
naw, mlawng cun centak vaia ngtäng u lü mlawnga
ma mthimhjum khyakia ngsaih u lü mlawngca cun tui
üng ami ju khyak. **31** Acun ja, Pawluh naw yekap
ngvai ja yekapea veia, “Mlawng mawngkie mlawnga
khana am nami ve ta am lät uki” a ti. **32** Yekape
naw, mlawngca khihnaka yüie cun, jah cap pat lü,
mlawngca cun ami khyah. **33** Khawthaih law hlü
ja Pawluh naw, ami van naw ei ami ei vaia a jah
nghuinak. “Tungawi, mhnüp xaleikphyü law pängki, i
am ei u lü ei kaa nami veki. **34** Acunakyase, ning jah
nghui na veng, nami xün vaia i mä ei ua. Nami lusam
matca pi am khyük khai ni” a ti. **35** Acun a pyen law
päng üng, Pawluh naw muk lo lü, Pamhnama veia
jenak mtheh lü khyangea hmaia; mu cun boki lü a
ei. **36** Ami vana cäicingnak dim law lü ami ei pi ei
law hngakie. **37** Acuna khyange cun phya nghngih
ja khyühkip ja khyuk mlawnga khana veki. **38** Avan
naw kami ei law käna, mlawng hang khaia kyung
cun mpanglai üng kami jah tawn. **39** Khawa thaih
law üng, acuna kawng cun mlawng mawnge naw
am ksing u, lüpi tuikam cun ksing u lü mlawng cun
acua ngdüi khaia ami pawh vaia ngtün lawki he. **40**
Acunüng, mthimhjum ja mawngnak ami jah kunnak
yüi cun ja mawi pat u lü, tui üng ami mcum. Acun
kung üng, jih ja khihnaka yüie cun ja kphyawtkie naw,
a ma lama jinu cun khawkhi naw a hmut vaia häi u
lü tuikam da citkie. **41** Acunsepi, mlawng naw mdih
su se, mlawnga lu da cun ngtangei lawki, mlawnga
ngmei da cun tuiyüi a kyan lawa phäha pyakeiki. **42**
Yekape naw thawng kyume cun tui jawh u lü ami
cen vai kyühkie naw jah hnim vaia ami bü law. **43**
Acunsepi, yekap ngvai naw Pawluh a yun vai täng lü,
acun ami hnim vaia ami tün cun a jah mkhyawh. Tui
jawh theiki naküt cun tui üng kco u lü, kawng da ami
jawh ma vaia, **44** avange cun, thing pheka khana,
avang mlawnga mtimteea khana pek law khaiea a jah
mtheh. Acunüng, kami van kawnga phyawn lü kami
pek päihkie.

28 Tui pei cun akdima kami pek käna, khaw kawng
cun Malitah ngming nakia kami ksing law. **2**
Khaw a lü, khaw sik se, acuna khyang jah mhlänakie.
Khaw a lü khaw sik se, khawmahe naw mei tik u lü
kami van jah na dokie. **3** Pawluh naw thing pawk
mkhäm lü, mei am a tih üng ngling law se, kphyu
lut lawki naw, a kut cui lü a ven law. **4** Khyange
naw, kphyu cun hmu u lü, “Hina khyang hin, khyang
hnimkia kya kung ve, tui üng lät sepi, Phu sui beki
naw a xüng vai am ti ve” ami ti. **5** Acunsepi, Pawluh
ia am thawn lü kphyu cun mei üng a khyak. **6** Amimi
naw cun, a pumsa hngawh ta ngphyüng law se, thi lü
kyu law khaia ami ngai; acunüng pi khawvei ami k’ä
ih käna ia pi am veki tia ami ksing üng, ami mlung
nglat se, “mhnama kya ve” ami ti law. **7** Acuna hnün
peia, acuna lai ka nakia ngvai säih, Puhbalih ngming
naki naw ja je na lü, mhnüp kthum a ja khinnak. **8**
Acua Puhbaliha pa mhnatei lü a khawn pi msawi
se a ihnaka veki. Pawluh a veia lut lü, a khana a
kut mtaihki naw, ktaiyü pe se mya be. **9** Acukba
a thawn law ja, acuna kyawn üngka khyange am
myaki law u se a jah mdaw be. **10** Acunee naw, aktäa
letsawng ami jah pet; mlawnga khana kami hlükaw
naküt cun ami jah pet. **11** Khya kthum Aleksandria
mlüh üngkhyüh mlawng “Mhnam Ngphi” ngming naki
am kami ceh käna, khawsik khyaa kyase Malta kami
awmki. **12** Sarakuh mlüha pha u lü, acua mhnüp
kthum kami awmki. **13** Acuna mlüh üngka naw cit u lü
Rekon mlüh kami phaki. Angawi üng, cum khawkhi
law se, mhnüp nghngihnak üng Pawtajolih mlüh kami
phaki. **14** Acua jumeikie jah hmu u lü, ami veia mhnüp
khyüh kami ve khaw ami jah nghuinak. Acukba cu
Romah mlüh da kami lawki. **15** Romaha veki jumeikie
naw kami mawng ksing u se, acun üngka naw, Apijah
jawihtuknaka hnüna khyüh thukia law u lü, khina
kainak hnün kthuma venak cäpa jah na do lawki he.
Pawluh naw jah hmu se Pamhnam je na lü a ktha ve
lawki. **16** Romaha kami pha üng, Pawluh cun yekap
mat naw k’äih lü amät ami vesak. **17** Amhnüp kthum
käna Pawluh naw, ngnama Judah ngvaie cun jah khü

lü ngkhyumkie. Ami ngkhäm law üng Pawluh naw ami
veia, “Ka püi Isarele aw, mi khyange ja mi pupaea
thum am ka jah lümkanki, cunsepi, thawng üng na
khyum u lü Jerusalem üngka naw Romahe kut üng
ami na mhjum ni. **18** Romah khyange naw na kthäh u
lü, thihnak vai hlawka ka bilawh i am hmu u se, ami na
hlät be vai ami täng kyaw. **19** Cunsepi, Judah khyange
naw am täng u lü, Empero Sangpuxanga veia ka
ngdang khaia amthuia ami na pawh. Ka khyange
cun am jah mkatei veng. **20** Acunakyase, nangmi
ning ja hmu lü, nami veia ngthueipüi vaia ka ning jah
khü ni. Isarele naw ami äpei khyanga phäh kei hin
mthiyüi am ami khih ni” a ti. **21** Amimi naw a veia, “Na
mawngma Judah hne üngka naw ca am ami yahki, mi
khyang u pi hia law lü na khana am dawki mawng cun
pi am pyen law u. **22** Acunsepi, na ngpüinak mawng
cun hnün naküta khyange naw ksekhanakie kyase na
cungaih cun keimi naw pi kami ngai hlükie ni” ami
ti. **23** Acunüng khaw mhnüp tamkie. Acuna mhnüp
a pha law üng Pawluh venak ima khyang khawha
lawki he. Angawi lam üngkhyü tünei lü mü vei cäpa
Pamhnama khyawng pe cun Mosia Thum ja sahmaea
yuknak üngka Jesuha mawng khe lü khyange cun a
jah ksingsak vaia jah mthehki. **24** Avang naw a ngthu
pyen jum u se, avange naw am jum u. **25** Acunüng,
käh ngkhawt law u se, Pawluh naw ngthu mat a
pyen käna cit bekie. A ngthu pyen cun hina kyaki;
“Ngmüimkhya Ngcim naw sahma Hesajah üngkhyüh
nami pupae veia a pyen hin ihlawka cangki ni, **26**
‘Hina khyangea veia cit lü va pyena, akcanga nami
ngai khai, acunsepi a suilam am ksing u. Akcanga
bükteng u lü pi, am hmuh thei u, **27** ‘isetiakyaküng ami
mlung nghmüp lü ami nghnga pi kdenkie lü ami mik
pi kbawmkie. Acukba käh thawn lü ami mik naw hmu
lü ami nghnga naw pi ngjak khai kyaw. Ami mlung pi
ksing u lü kei da nglat law lü ka jah myasak khai ti
lü Pamhnam naw a ti.” **28** Acunakyase, Pamhnama
küikyannaka ngthu cun Khyangmjükceea veia jah tha
lü ami naw cungai khaie” akpäihnak a ti. **29** Acuna
ngthu a pyen päng ja, Judahe amimät naw ngcuh u
lü cit bekie. **30** Pawluh cun kum nghngih acua amät
im ngvat lü, a veia lawki he naküt cun akdawa jah
dokhamki. **31** Pamhnama khyawngpe ja Bawia Jesuh
Khritawa mawng cun lingnak am sangkhapki.

Romah

1 Jesuh Khritawa mpya ja ngsä vaia khü, Pamhnama
thangkdaw sang khaia xüa Pawluh üngkhyüh
ni. **2** Cangcim üng ang'yuka kba thangkdaw cun
ajana Pamhnam naw sahmae veia khyütam a jah
peta kyaki. **3** Pumsa lama Davita mjü üngkhyüh hmi
lawki, a capa, **4** mi Bawipa Jesuh Khritawa mawng,
thihnak üngkhyüh a thawhnak be cun naw a johit
dämduhki Pamhnama Cakpa üngka ngcimcaihnak
mdanki. **5** Ani üngka Pamhnam naw kei cun Jesuha
phäha ngsäa kya lü khyangmjü avan naw jum lü
kcangnak vaia lam jah msüm khaia kcün kdaw a na
peta kyaki. **6** Ahin cun nangmi Romahe Pamhnam
naw Jesuh Khritaw üng a ning jah ka vaia a ning jah
khüa kyaki ni. **7** Romah mlüh üng Pa Pamhnama
mhläkphyanak ja, ngcimcaih khaia jah khüe naküta
veia: **8** Nami jumnak khawmdek avan üng ngthang
hükia kyase, nangmia phäha, Jesuh Khritawa ngming
üng akcüka, Pamhnam ka jenaki. **9** Nami phäha
angläta ka ktaiyüki, a Cakpaa thangkdaw sangkhap
lü, a khut ka mlungkyawng avan am ka bi hin ka juma
Pamhnam cun saksi ni. **10** Pamhnam naw a hlükawei
ta nami veia ka lawnak hlawt vaia ngläta ka ktaiyüki.
11 Aktäa ning jah hmu hlü veng. Isetiakyaküng nami
khängceknak vaia ngmüimkhya dawkyanak ka ning
jah teyet hlüa phäh ni. **12** Ka ti hlü ta, nami jumnak ja
ka jumnak am ngjuktha mi ngpetei vai ka ti hlünaka
kyaki ni. **13** Ka püie, nami veia ka law vaia ka
ngtün üngpi am ka law vaia na khamki veki ni.
Khyangmjükcee ami ngthunghlaia kba, nangmi pi
nami ngthunghlai vaia ka hlüeia kyaki. **14** Kei hin
Krike ja khyang kceea pi kyase, khyang ngmawnge
ja akthemea pi kyase; khyangmjü naküta phäha ka
mta veki. **15** Acunakyase, Romaha nami vekiea veia
pi thangkdaw pyen khaia ka yüki ni. **16** Thangkdaw
cun Pamhnama johita kyase jumeikie naküta phäh
küikyannaka kyaki tia ka üpeiki. Akcüka Judahe
phäha kya lü, acunkäna khyangmjükceea phäha kyaki
tia ksing lü thangkdaw cun kei naw am hmaisetei
na veng. **17** Thangkdaw cun ngdang lü ihawkba
Pamhnam naw amät am jah ngsungpyunsaki ti cun
jumeinak üng ni tüneinak üngkhyüh akpäihnak vei
cäpa a kyak ve. Cangcim naw a pyena akba, "A
jumnaka phäh Pamhnam naw a angsungpyunsaka
khyang cun xüng khai." **18** Ngthu kcang ksingnak vai
jah sungkhamkie khyang ksee jah mkhyenakea phäh
Pamhnama mlungsonak cun khankhaw üngkhyüh
ngdang lawki. **19** Isetiakyaküng, Pamhnam naw
mkhyekatnak thungki, isetiakyaküng, amimi naw
Pamhnam ami ksing vai jäki ni. Pamhnam amät
kung naw a jäsak ni. **20** Pamhnam naw khawmdek
a tüipyan üng am hmuh theia a khyaihnak, angsäia
johit ja Pamhnama a kyaknak cun a tüipyange üng
ngsingteeiki ni. Acunakyase, acuna khyange naw ami
lätnak vai am pyen thei u. **(aïdios g126)** **21** Pamhnam
ksing u lü pi am mhlünmtai u; jenak pi am pyen u;
am ngtähkia cungai u se, ami mlungkyawng axawn
cun nghmüp am beki. **22** Akthemea ngaieikie cunsepi
angkie, **23** Am thi theikia Pamhnam cun am hjawhkhah
u lü, Pamhnama nghnün üng thi theikia nghngicime,
khae, khisae ja mcea ngvak hükiea mäih juktuh pyang
u lü sawhkhahkie. **24** Acunakyase, Pamhnam naw ami
mlung hlüa aksekhyue ja ngkekhyakeinak cun mat ja
mata khana bilawh vaia a jah pet. **25** Pamhnama ngthu
kcang cun hleihlaka nglatsak u lü, mhnünmcengki
jum vaia hnün üng a mhnünmcenga ksai hjawkhah u
lü mküimtokie. Mhnünmcengki cun angläta mküimto
vai ni. Amen. **(aiōn g165)** **26** Isetiakyaküng ahin
ami bi cun Pamhnam naw ngkekhyakei phyakia
hüipawmnak a jah peta phäha ni. Nghnumie naw pi
nglawi khaia venak vaia ami ngtüipüi cun am nglawi
khaia nglat lü vecawhnakie. **27** Kpami he naw pi
nghnumi nglawikia ami ihawm püi vai cun hawih u
lü, am dawkia hüipawmnaka mlungmthin am kpami
ja kpami am nglawi khaia ipawm u lü, acuna phäh
mkhuimkhanak amimät naw amimäta khana pha law
khaia bilokie. **28** Acunüng, Pamhnam ami ksing vai
am ngaikiea kyase, am nglawiki pawh khaiea, am
dawkia mlungmthin ta khaiea, Pamhnam naw jah
hawihin se, **29** am ngsungpyunnak, mkhyekatnak,
kamvanak, ngneingnawng am dawnak naküt am be
lawki he; khyang hnimnak, ngvawknak, hleihlaknak,
am dawkia vecawhnak am be u lü; am dawkia
khyang pyeneikie, **30** khyang am mpyeneikia khyange,
Pamhnam hnengkia khyange, khyang mlungso,
kyäp säihkia ngaikia khyange, awcahkia khyange,
mkhyekatnak akthai mtüikia khyange, nupaa pyen am
cungaikia khyange, **31** mät naw mät ksingnak am takia
khyange, ami pyena kba am vekie, mhläkphyanak am
ngtüipüikia khyange, mpyeneinak am takia khyanga
kya lawki he; **32** acuna ngkhaw jah pawhmsahkie
naküt cun, thi khai kunga kyaki ni tia Pamhnama
thuma pyen cun ksingkie. Amimät däka am kyase,
khyang kce acukba pawhmsah khawikiea khana pi
aktäa jekie.

2 Ka püi aw, khyang kce ngthu na mkhyahki aw. Aua
na kyak üngpi, na pyen vai i am ve. Khyang kcea
lei na mkhyah üng ami bilawh akba bi hnga lü na mät
naw na mät pi na mkateiki. **2** Acukba vekiea khana,

Pamhnama ngthumkhyahnak cun ngthu kcanga kyaki
tia mi ksingki. 3 Ka püi aw, acukba vekie na jah
mkhyah peki, namät pi acun kba na ve hngakia
kyase, Pamhnama ngthumkhyahnak üng na lät khaia
na ngaiki aw. 4 Am ani üng Pamhnama dämduhkia
mpyeneinak ja cuneinak ja mlungsaünak cun am
hnaläüeiki. Pamhnam cun dawki tia akcanga na
ksingki, isetiakyaküng, ngjutnak na yah be khaia lam
ni msümki ni. 5 Na mlung ngcang lü pyen nami mhlihki
acunakyase Pamhnam mlungsonak ja ngsungpyunki
ngthumkhyahnaka Mhnüp üng däm bawk khaia nami
bilawh cun naw mdan law khai. 6 Khyang avan mi
bilawh akba Pamhnam naw jah thung be khai. 7 Akdaw
pawh lü, hlüngtainak, mhlünmtainak ja, am thi theikia
xünak suikie am, acune üng Pamhnam naw anglät
xünak ja pe khai. (aiōnios g166) 8 Am dawki ami läknak
vaia, cangki mah u lü, amimäta dawnak suikiea khana
Pamhnama mlungsonak pha lawki. 9 Mkhyekatnak
pawhkiea khana khuikhanak ja msawhleinak ve law
khai, akcüka Judahe, cun päng lü khyangmjükcee
khana pha law khai. 10 Cunsepi, Pamhnam naw
akdaw pawhmsahkie naküta khana hlüngtainak,
mhlünmtainak ja dim'yenak jah pe khai, akcüka Judahe
üng jah pe lü acun käna, khyangmjükcee üng jah pe
khai. 11 Isetiakyaküng, Pamhnam naw khyang avana
khana angteha ngthumkhyah khai. 12 Khyangmjükcee
naw Mosia thum am ta u, amimi cun thum kaa
mkhyekat u lü khyükie. Judahe cun thum takie, ami
mkhyekatnak cun thum am ngthumkhyah khamei
khaie. 13 Thum ngjaknak sawxat am Pamhnam üng
ngsungpyun bea am kya lü Thuma hlüei bilawhnak
üng ni a kya. 14 Khyangmjükcee naw Thum am ta u,
amimäta ngaiha thum ami läk üng, Thum am ksing
u lüpi amimäta ngaihnak ami läka kyase, acun cun
ami phäha thuma kyaki. 15 Ami mlung k'uma thum
veki ti cun ami ngneingnawng naw mdanki. Amimäta
ksingnak naw kcangki tia mdan lü ami cungaihnak
naw ahüt üng jah mkatei lü ahüt üng jah mhlätki. 16
Acuna Mhnüp üng, ka sanga Thangkdawa mäiha
Pamhnam naw Jesuh khritaw am, khyange naw
ampyua ami ngaihnake naküt cun ngthumkhyah law
khai. 17 Nangmi üng avang naw namimät naw Judah
khyang tia nami ngsuieiki. Thuma khana ngdüi u
lü Pamhnam üng nami awhcahkie. 18 Pamhnam
naw a ning pawh hlüsak na ksingki, akdaw xü vaia
mawng Thum üng na ngthei pängki; 19 amikmüe
jah ngkhahpüi lü nghmüp üng vekiea phäha akvaia
na kyaki. 20 Anghmawnge ja akxawie jah mtheikia
na kyaki. Nang cun Thum ksingnak ja ngthungtak
ksingnak na taki tia ngsingki. 21 Khyang kce na
mtheiki naw ise namät am na ngtheiki ni. Khyanga ka
mpyuk am daw tia pyen lü, namät na mpyuki aw. 22
Khyanga khyu käh bäühmanak vai ti lü namät naw
na jah bäühma na hüki aw. Juktuh he jah msetei
lü, temple k'uma na mpyueiki aw. 23 Pamhnama
Thum ka taki ti lü awcah na lü, thum lümkan lü,
Pamhnama thang na setsaki aw. 24 Cangcim üng
a ng'yuka kba, "Nangmi Judahe ning jah hmu u lü
Pamhnama ngming khyangmjükcee naw mseteikie."
25 Thum na läkia a kyaküng, vunmawih cun phumah
lü thum am na läk üngta vun na mawih cun am mawih
üng ni a täng be. 26 Acunakyase, vun am mawiki
khyangmjükce naw thum a läk üng vun am a mawih
pi a mawiha Pamhnam naw am jah ngai khai aw.
27 Acunüng, Thum am na läka phäha ca yu lü vun
mawiki lüpi khyangmjükcee naw nangmi Judahe ning
jah mkatei khaie, isetiakyaküng ami vun am mawi
u lüpi Thum ami läka phäh kyaki. 28 Akpung däka
Judah khyanga kyanak cun Judah kcanga kyanaka
am ni. Akpung däka vun mawihnak cun vun mawihnak
kcanga am kya. 29 Cunsepi, ak'uma Judah khyanga
kyaki ni Judah kcanga a kya ve. Acunüng, vun mawih
kcang cun, cayuk sawxata am kya lü, Judah kcang
cun Ngmüimkhya am mlung mawiha kyaki. Acun naw
khyanga mhlünmtainak yahkia am kya lü Pamhnama
mhlünmtainak yahkia kyaki ni.

3 Judahe cun khyangmjükcee kthaka ami kyäpnak
bawk veki aw? Vun mawih khameinak cun kü
bawki aw? 2 Akcanga anaküt üng akcüka Pamhnam
naw amäta ngthu cun Judahe üng jah peki. 3
Judah avangea am ami sitihnak naw Pamhnam
cun am sitihkia thawnsak thei khai aw? 4 Acun
kba am ni; Khyang naküt hlei sepi Pamhnam cun
cangki ni, "Na ngthu pyen cun cang lü, ngthumkhyah
üng pi ngnängnak na yah khai" tia Cangcim naw
pyenki. 5 Cunsepi am dawkia mi pawhmsahnak naw
Pamhnama pawhmsah naküt dawki tia a mdan üng, i
mi ti thei khai ni? Pamhnam naw a jah ksücet üng
Pamhnam naw akhye pawhki mi ti thei khai aw?
(Ahin cun kthäh vaia nglawi kungki ni). 6 Acukba am
ani üng, Pamhnam am a cang üng ani naw ihawkba
khawmdek ngthumkhyah pe khai ni? 7 Cunsepi, am
ka cangnak naw Pamhnama hlüngtainak cun akcanga
mdanki ni. Ise kei khyangka mäiha mkateia ka kya
khai ni? 8 "Akdaw a pha law vaia, mkhyekatnak mi
pawh vai u" tia ise am mi ti ni? Khyang avang naw ami
na mkateinak vaia ahine jah pyenkie ni. Ami yah vai
kunga mkateinak yah khaie. 9 Acunüng, mimi Judahe
cun Khyangmjükce kthaka mi dawnak veki aw? Am
ve. Judahe ja khyangmjükce avan cun mkhyekatnaka
akea mi veki ti cun ka ning jah mhnuh päng ni. 10

Cangcim naw a pyena kba “Upi am ngsungpyun, **11** ksingnak taki ja Pamhnam mküimtoki matca pi am ve, **12** “Ami van naw Pamhnam nghlatakie, akcea ami van citkie; akdaw pawhki upi am ve, mat pi am ve. **13** “Ami khyü nglung he cun thihnak vaia kya lü; ami mleie am hleihlaknak ngthu pyenkie. Ami mkae üng kpyukpyaia sik am beki.” **14** “Ami pyenksake cun ng'yüncenak am beki.” **15** “Ami khawe cun khyang hnimnak da hlah u lü; **16** ami cehnak nakü̈t üng pyüpyehnak ja khuikhanake jah ta hütkie; **17** dim'yenaka lam pi am ksing u, **18** “Pamhnam pi am kyühei u.” **19** Thum üng ve nakütki hin thuma keha vekiea phäha sängeikia tia mi ksingki; acunakyase, khawmdek khyange nghuingphanak käh jah mhlät lü lei nakü̈t law püi lü Pamhnam naw avana lei cun ngthu jah mkhyah pet khaia kyaki. **20** Acukba, thum cun mi mkhyekatnak ksingeinak vaia ve lawkia kyase, thum üng u süm pi Pamhnama hmaia am ngsungpyun hlawt khai. **21** Tuhkbäih cun, Pamhnam naw amät am a jah ngsungpyunsak cun mdan pängki ni. Mosia Thum ja sahmae naw ami saksinak kyaw u lü pi Thuma bilawh vai am ve. **22** Acun cun, Pamhnama ngsungpyunnak, Jesuh Khritaw jumnaka phäha kya lü, jumeikie avana phäha kyaki. Acunakyase, hngalangnak am ve: **23** khyang nakü̈t mkhyekat lü Pamhnama hlüngtainak üngka naw thuk vaikie. **24** Jah lätlangsaki Khritaw Jesuh üngkhyüh, aphu am pe xa lü Pamhnama bäkhäknak am avan naw ngsungpyunnak yaha kyaki. **25** Pamhnam naw ani cun a jah pet. Ani mi jumeinak üng a thisena phäha ami mkhyekatnak mhlätnak vaia kyaki. Ahlana ami mkhyekatnake cun mlungsaünak am jah büktengki cunsepi atuh cun amäta ngsungpyunnak a mdannak vaia khyangea mkhyekatnak jah cijang petki. Ahikba a pawhnak am Pamhnam naw amät ngsungpyunnak mdan lü, Jesuh Khritaw jumki nakü̈t cun pi ngsungpyunsaki ni. **27** Acukba akya üng, mi awhcahnak vai ve khai aw? Am ve! Thum mi läk lü aw? Am ni. Jumnak üng ni akyak ve. **28** Acunakyase, khyang cun jumnak am ngsungpyun lü thuma ngjak'hlü bilawhnaka phäha am ni. **29** Am ani üng Pamhnam cun Judahe däka Pamhnama kyaki aw? Khyangmjükceea Pamhnama pi am kyaki aw? Kyaki, khyangmjükceea Pamhnama pi kyaki. **30** Pamhnam mat däk kya lü, Judahe cun ami jumnaka phäha amät am jah ngsungpyunsak lü Khyangmjükcee cun ami jumnak üngkhyüh jah ngsungpyunsaki. **31** Acunakyaküng, jumeinaka phäha Thum mi hawihki aw? Am mi hawih, mi khängsaki ni.

4 Acunakyaküng, Abraham mi pupa, mi ti hin ihawkba mi ti khai ni? Abrahama pawhmsah khawi ta i ni? **2** Abraham naw bilawhnak am ngsungpyunnak a yah vaisü üng, a awhcahnak vai sü, cunsepi Pamhnama hmaia ta acukba am ni. **3** Cangcim naw a pyen ta “Abraham naw Pamhnam jum lü, acuna a jumnak cun Pamhnam naw ngsungpyunnaka a ngaih pet.” **4** Khyang naw khut a bi üng, a bia phu cun amdanga a yaha am kya, hlawh lü a yaha kyaki. **5** Cunsepi, bilawhnak üng am ni lü jumnak am ngdüi lü Pamhnam jumkia mkhyekatnak cun ngcimki tia a ngaih pet. Isetiakyaküng Pamhnam naw acuna jumnak cun amät am jah ngsungpyunsaki tia Pamhnam naw a ngaih ni. **6** Ahin hin, Davit naw khyanga bilawhnaka phäha am ni lü, Pamhnam naw ngsungpyunkia a jah ngaih pete cun jodaw ve, **7** “Ami mkhyenak jah mhlät peta khyange ja ami katnak jah bu pete ta jekyai u se! **8** Bawipa naw ami mkhyekatnak am a jah kheh petea khyange cun jekyai u se” tia a pyen ni. **9** Davita pyen jekyainak cun vun mawih khamkiea phäh däka mä akya? Am kya! Vun am mawikiea phäha pi kyaki ni. Cangcim üngka mi pyena kba, “Abraham naw Pamhnam jumei lü a jumnak cun ngsungpyunkia a doei pet.” **10** Acun cun ihawkba a ngaih pet ni? Vun a mawi käna aw? Am a mawih ham üng aw? Vun a mawih käna am ni, a mawih hlana kyaki. **11** Acunakyase, vun am a mawih ham üng a jumnak am ngsungpyunnak yahki tia ksingnak vaia, vun mawi lü msingnak pawhki. Acuna ngsungpyunnak cun ami phäha kya khaia, vun am mawikie üng jumeikie naküta paa kyanak thei vaia ni. **12** Ani cun vun mawikiea paa pi a kyanak sih vaia, vun mawikie cun pi mi pa Abraham naw vun am mawi lü a xün k'um üng jumnak a taka mäiha jumnak ami tak vaia ni. **13** Abraham ja a mjükphyüie naw khawmdek ami kanak vaia khyütam cun Thum a läklama phäh am ni, ani naw jum lü a jumnak cun ngsungpyunnaka a doei pet ni. **14** Thum läkie üng Pamhnam naw khyütam a jah pet ta jumnak cun am mdanga kya lü Pamhnama khyütam pi am mdang vai ni. **15** Thum naw Pamhnama mlungsonak lawpüiki; cunsepi thuma am a ve üng thum lümkan am ve. **16** Acunakyase, khyütam cun jumnak üng kya lü Pamhnam naw Abrahama mjükphyüie amdanga a jah pet cun Thum läk sawxatki üng am kya lü Abrahama juma kba jumeikie a jah pet ni. Abraham cun ngmüimkhya lama avana mi pa vaia phäh ni. **17** Cangcim naw, “Khyangmjü khawkäna paa ka ning pyang päng ni” tia a pyena kba ni. Khyütam cun Abrahama jum Pamhnama ma daw lü acuna Pamhnam naw thikie jah xünsak lü, am vekie pi ve khaia pawhki ni. **18** Abraham naw äpei vaia anglawiki äpei lü jumnak am “ani cun khyangmjü khawhaha paa” thawn lawki.

Cangcim naw, “Na mjükphyüie cun aisi kän law khaie”
tia pyenki. 19 A khawkum a phya law khyäü khaia a
mtisa xü lü a yängsänak am ve sepi, a jumnak am
ngcek law. Sarah pi am ca khawh ti. 20 A jumnak am
khyah, Pamhnama khyütam pi jumeiki. A jumnak cun
johit üng be lü Pamhnam mhlünmtaiki. 21 Pamhnam
naw khyütam cun kümkawi lawsak thei khai tia
süm lü a jumnak khäng law bawki. 22 Acunakyase
Abraham cun a jumnak üng ngsungpyunkia Pamhnam
naw ngaih petki. 23 Acunakyase, “A jumnak cun a
ngsungpyunnaka ngaiha kyaki” ti cun, amäta phäh
däka yuka am kya lü, 24 mimia phäha pi kyaki.
Mi Bawipa Jesuh, kthihnak üngkhyüh mtho beki mi
jumkia kyase, mi jumnak cun ngsungpyunnaka ngai
vaia kyaki. 25 Acuna Jesuh cun, mi mkhyekatnaka
phäha thikia kya lü, Pamhnam am mi ngsungpyunnak
vaia phäh mthawh bea kyaki ni.

5 Atuha, jumnaka phäh Pamhnam am
ngsungpyunnak mi yahki, Bawi Jesuh Khritaw
üngkhyüh Pamhnam am dim’yenak mi taki. 2 Atuha
mi xünnaka jumnak üng Pamhnama bäkhäknak mi
ksing khaia jah law püiki. Pamhnama hlüngtainak
yümei lü äpeinak am mi awhcahki. 3 Acunüng, acun
däka am kyase, mi khuikhanak üng je u lü mi ve vai
u, khuikhanak naw khameinak khawh lawpüiki, 4
khameinak khawh naw Pamhnama ksingnak lawpüi
lü Pamhnama ksingnak naw äpeinak ve lawsaki; 5
acunüng, mi veia a jah peta Ngmüimkhya Ngcim naw,
Pamhnama mhläkphyanak cun, mi mlungkyawng
k'uma a büih law pänga phäha, äpeinak naw am
jah helatsak khai. 6 Jah kpüi khai am a ve üng
pi Pamhnama xüa kcün üng Khritaw cun mkhyeki
khyange phäha thi lawki. 7 Khyang ngsungpyunkia
phäha thih vai khak khai, khyang kdawa phäha ta
a thih vai lingki ve taw khai. 8 Mkhyekatnak am
mi ve k'um üng, Khritaw mi phäha a thihnak am,
Pamhnam naw ihlawka a jah mhläkphyanak cun
mdanki. 9 Acunakyase, tuhkbäih cun, a thisena
phäha ngsungpyunnak mi yah lü, acuna Bawipaa
phäha, Pamhnama mlungsonak üngka naw ihlawka
küikyannak mi yah khai ni. 10 Pamhnama yea mi kya
k'um üng pi, a Cakpaa a thihnaka phäh Pamhnama
püia mi kya law beki. Tuhbäih ta Pamhnama püia mi
kyakia kyase Khritawa xünnak am ihlawka küikyannak
mi yah khai. 11 Acun däka am kyase, tuhkbäih mi
Bawipa Jesuh khritaw üng Pamhnam püiea jah
pyangkia kyase mi jekyaiki. 12 Acunüng, khyang
mata phäha khawmdeka khana mkhyekatnak pha law
lü, mkhyekatnaka phäh thihnak a pha lawa mäiha,
khyang nakü t cun mkhyekatnaka phäha thihnaka
phakie, isetiakyaküng khyang avan ami mkhyekata
phäh ni. 13 Thum am a ve ham üng khawmdek khana
mkhyekatnak ve pängki. Cunsepi Thum am a ve üng
mkhyekatnake am ve u. 14 Cunsepi, Adam üng tün lü
Mosia ve law cäpa, Adam naw Pamhnama mtheh
am ngja lü a mkhyekata mäiha mkhyekatnak am
pawhkiea khana pi thihnak ve lawki. Adam cun ve law
khai üng mtängnaka kyaki. 15 Cunsepi, bäkhäknak ja
mkhyekatnak am täng. Isetiakyaküng, Pamhnama
bäkhäknak cun Adama mkhyekatnak am, am täng.
Khyang mata mkhyekata phäha khyang khawhah
thiki. Cunsepi, khyang mat Jesuh Khritawa phäha
khyang khawhah naw Pamhnam naw amdanga
a jah yeta bäkhäknak yahkiea kyase Pamhnama
bäkhäknak cun dämduh bawki ni. 16 Khyang mata
mkhyekatnak ja Pamhnam naw amdanga a jah
yet cun am täng ni. Khyang mat a mkhye käna
“Mkhyekatnaka” ngthumkhyahnak pha lawki. Cunsepi
mkhyenak khawhaha ve law käna “Mkhyekatnak am
pawhkia kba” am yah ngkawiha bäkhäknak cun yahki
ni. 17 Mata mkhyekatnaka phäha pi thihnak naw a
jah uk law üng, khyang mat, Jesuh Khritaw bilawha
phäh ihlawk dämduhki mi yah khai ni. A bäkhäknak
khawhaha yahei lü Khritaw üngkhyüh akxüng mi
up lü ani am ngsungpyunsak yahei khaie ni. 18
Acunakyase, mata mkhyenak naw khyang nakü t jah
mkateiki. Acuna mäiha khyang mata ngsungpyunnak
naw ngsungpyunnak ja xünnaka khyang nakü t jah
phapüiki. 19 Khyang mat naw pyen am a ngjaka
phäha khyang nakü t mkhyekatnak am belawki he;
acuna mäiha, khyang mat naw pyen a ngjak phäha
khyang nakü t ngsungpyun khaie. 20 Thum pha law lü
mkhyekatnak nung lawki. Cunsepi, mkhyekatnak a
nungnak naküta Pamhnama bäkhäknak däm law
bawki. 21 Mkhyekatnak naw thihnak am jah uk lü
Pamhnama bäkhäknak naw ngsungpyunnak am uk lü
mi Bawipa Jesuh khritaw üngka naw anglät xünnaka
jah cehpüiki. **(aiōnios g166)**

6 Acunüng, i mi pyen khai? A bäkhäknaka dämnak
vaia mkhyekatnak üng mi xüngei laih laih khai aw?
2 Acun kba am ni, mkhyekatnak üng mi thi pängki
cun mkhyekatnak üng ihawkba mi xüng be khai?
3 Khritaw Jesuh üng baptican khankie nakü t cun
a thihnak üng baptican khanki tia am nami ksingki
aw? 4 Acunakyase, a thihnak üng baptican mi khan
üng a hlawnga mi ng’ut yümki; Pa a hlüngtainak am
thihnak üngka naw Khritawa thawh bea kba mimi
pi xüngnak kthai am mi ve hnga khai. 5 Baptican
mi khamnak am a thihnak üng mi thih hnga u lü
xünnak üng a mät am atänga mi tho be yüm khai. 6

Mkhyekatnak mtisa kpyehnak vai ja, mkhyekatnaka
mpyaa am mi kyanak ti vaia mi khyang kphyüm
cun amät am kutlamktung üng taih pänga kyaki tia
mi ksingki. 7 A u pi, thih pängki cun mkhyekatnak
üngka naw lätki ni. 8 Acunüng, Khritawa am mi thi
pängkia akya üng a hlawnga mi xüng hnga khai tia
mi jumki. 9 Khritaw cun, thihnak üngka naw mthawh
bea kyaki, am thi be ti khai ti mi ksingki; thihnak
naw a khana ngnängnak johit am ta ti. 10 A thihnak
cun mkhyekatnak lama anglät vaia mat däka thiki, a
xüngnak üng Pamhnama phäha xüngki. 11 Acun kba
bä, nangmi haw mkhyekatnak lama thi pängkia ngaiei
u lü, Pamhnam da Jesuh khritaw üng nami xüngkia
ngai kyu ua. 12 Acunakyase, thi theikia nami mtisaa
ngjak'hlü nami pawh msawk üngpi mkhyekatnak
naw nami mtisa üng nängnak käh yah kawm. 13
Nami mtisa, kutkhawe cun nami mkhyekatnak vaia
akse lama käh jah sumei ua; thihnak üngka naw
tho bekia mäiha, Pamhnama veia ngpeei u lü, nami
mtisa, kutkhawe pi ngsungpyunnak vaia kya u se.
14 Mkhyekatnak cun nami bawia käh kyase, thuma
keha nami xüngki am ni, Pamhnama bäkhäknaka
keha nami xüngki ni. 15 Acunüng ihawkba kya khai?
Thuma keha am mi ve ti lü a bäkhäknak keha mi
vekia kyase mkhyekatnak mi pawh khai aw? Acukba
am kya. 16 Ua veia pi kyase, a ngthu ngai khaia
mpyaa nami kya käna, thihnak vaia katnaka mpyaa pi
kyase, ngsungpyunnak vaia ngthu ngainaka mpyaea
pi kyase, a ngthu nami ngaiha a mpyaa nami kyaki ti
am nami ksingki aw? 17 Pamhnam je na ua! Nangmi
cun mkhyekatnaka mpyaea kya khawi uki lüpi ning
jah mtheia ngthungtak cun nami mlung am nami
kcangnaki. 18 Mkhyekatnak üngka naw nami lät
pängkia kyase ngsungpyunnaka mpyaa nami kyaki.
19 Am nami ksing theikia kyase nghngicima khyübe
am ka ning jah mthehki. Nami mtisa ja nami kutkhawe
cun ajana am ngcimcaihki ja phyawksak ksehlen
khaia nami peta mäiha, tuhkbäih nami mtisa ja nami
kutkhawe cun ngcimcaih khaia ngsungpyunnaka
mpya thawnsak ua. 20 Mkhyekatnaka mpya üng nami
ve ham üng, ngsungpyunnak üng nami lätki. 21 Atuha
nami ngkeeinak nami jah bilawhe cun i nami daw na
khawiki ni? Acunea dütnak cun thihnaka ni akya ve.
22 Cunsepi, tuhkbäih cun mkhyekatnak üngka naw
lät u lü Pamhnama mpyaea nami kya lawkia kyase,
ngcimcaihnak nami ngmangnaki. Adütnak cun anglät
xüngnaka kyaki. **(aiōnios g166)** 23 Mkhyekatnaka phu
cun thihnaka kyaki cunsepi, Pamhnam naw amdang
a jah yeta a bäkhäknak cun mi Bawipa Jesuh khritaw
üng anglät xünaka kyaki. **(aiōnios g166)**

7 Acunakyase, ka püie aw, thum nami ksingkiea
kyase i ka pyen khai ti cun nami ksingkie ni.
Khyang a xünga küt üng thum naw upki. 2 Avaisüa
a cei vekia nghnumi cun a cei am a thiha küt üng
thuma keha veki, a cei a thih käna cei mahnaka
thum üng lätki. 3 Acunakyase, a cei a xüng k'um
üng kpami akce a vepüi üng ani cun a ceia khana
am sitihki ti khaie. A cei a thih üng ta acuna thum
üngka naw mhläta kyase, akce a ceinak be üng pi
nghnumi “am sitihkia” am kya. 4 Acunakyase, ka
püie aw, Thum cun asängeia küt üng nangmi pi nami
thiki, isetiakyaküng nangmi cun Khritawa kphyema
nami kyaki. Nangmi cun thihnak üngka naw tho beki
Jesuha mtisa kyase nangmi cun Pamhnama khut
pawhnak üng ning jah summangei vai ni. 5 Mtisa
thuma mi xüngsei üng thum naw mtisa mkhyekatnak
mthümhlet law se Thum naw mtisa üng khut bi lü
avan thihnak üng mi dütki. 6 Cunsepi, tuhkbäihta
jah mankia Thum üngka naw mi lätki, isetiakyaküng,
acun üng mimi cun mi thi pängkia akyaka phäha ni.
Thum kphyüm üng yuka kba mi khüikia am kya lü,
Ngmüimkhya thum kthai üng mi khüiki ni. 7 Acunüng,
Thum a mät kung hin mkhyekatnaka kyaki mi ti khai
aw? Am ni! Cunsepi, Mkhyekatnak na ksingsaki cun
Thum ni. “Khyanga ka käh na hnaihei vai,” tia Thum
naw am a pyen üng ta acuna hnaiheinak ta ini tia am
ksing veng. 8 Cunsepi, mkhyekatnak naw ngthupet
ngmangei na lü hnaiheinak nakût ka khana ve lawsaki.
Thuma kaa mkhyekatnak akthi ni. 9 Kamät kung pi
thuma kaa ka xüngki; cunsepi ngthupet a ve law ja,
mkhyekatnak xüng lawki; 10 Acunüng, kei ka thiki.
Xünnak vaia ngthupet cun ka phäha thihnaka kyaki.
11 Mkhyekatnak naw thum ngmangei na lü, na mhlei
lü acuna thum am na hnimki. 12 Acunakyase, Thum
cun ngcimcaihki, acunüng ngthupet cun ngcimcaih
lü ngsungpyun lü dawki. 13 Akdaw pawh cun, ka
phäha thihnaka kyaki aw? Am kya. Mkhyekatnak ni ka
phäha thihnaka a kya ve; acunakyase, mkhyekatnak
cun mkhyekatnak tia angdangnak thei vaia akdaw
sumei lü na hnimki; mkhyekatnak cun ngthupeta
phäha aktäa mkhyekatnak tia mdanki. 14 Thum cun
ngmüimkya lama kyaki tia mi ksingki; cunsepi, kei cun
mtisa lama mkhyekatnaka mpyaa jawiha ka kyaki. 15
Ka pawh am ka ksingki; ka pawh hlü am pawh lü,
acuna hnün üng am ka hlüei ka pawhki. 16 Acukba
am ka pawh hlü ka pawh üng Thum cun cangki tia ka
jumki. 17 Acunakyase, acuna am dawki ka pawh cun
keia pawha am kya lü, mkhyekatnak kei üng vekia
a pawha ni akya ve. 18 Kei üng akdaw i am ve tia
ka ksingki; acun hin mtisa lama kyaki, akdaw pawh
hlünak cun kei üng ve teki, akdaw i am pawh ngü.

19 Akdaw ka pawh hlü am pawh lü; acuna nghnün
üng am ka pawh hlü akse ka pawhki. 20 Am ka
pawh hlü ka pawh khawi üng, pawhki cun keia am
kya lü, mkhyekatnak kei üng vekia ni akya ve. 21
Acunakyase, hina thum ka ksing lawki; akdaw pawh
vai ka ti üng akse ni ka xüei ta. 22 Ka mlungkyawng
kcang üng cun Pamhnama thum üng aktäa ka jeki.
23 Cunsepi, ka mtisa ja ka kutkhawe üng thum kce
veki tia ka ksingki, acun naw ka mlungkyawng thum
ngcawhpüi lü, ka mtisa ja ka kutkhawe üng vekia
mkhyekatnak ngthupeta kut üng mpyaa na pawhki.
24 Khuikha veng! Thihnaka na cehpüiki hina mtisa
üngkhyüh u naw na yung khai ni? 25 Mi Bawipa
Jesuh Khritawa üngkhyüh ahin pawhkia Pamhnama
veia jenak ka mthehki. Acunakyase, ka mlungmthin
lama Pamhnama thuma mpyaa ka kyaki, mtisa lama
mkhyekatnaka thuma mpyaa ka kyaki.

8 Acunakyase, tuhkbäih Khritaw Jesuh üng vekiea
phäha mkatnak am ve ti. 2 Ngmüimkhya thum
naw Jesuh khritaw üngkhyüh lawki xünnak ning
jah pe khai. Acuna xünnak naw mkhyekatnak ja
thihnak üngkhyüh ning jah mhlät pängki. 3 Ktha
ngcekia nghngicim kyase Thum naw am a pawh
khawh cun Pamhnam naw a pawh ni. Pamhnam
naw nghngicima mäiha amäta Cakpa Jesuh Khritaw
tüih law lü ani cun mkhyemsawhki nghngicima mäia
law lü mkhyekatnak cun nängeiki. 4 Pamhnam
naw a pawh hin ngsungpyunki ngjak'hlü Thum cun
mimi üng kümkawi lü mimi Ngmüimkhya üng xüng.
Acun hin nghngicima mtisa lama am kya. 5 Pumsa
thuma vekie naw mtisa lama ami mlung takie;
Ngmüimkhya thuma vekie naw Ngmüimkhya lama
ami mlung takie. 6 Pumsa lama mlung tak cun
thihnaka kyaki, Ngmüimkhya lama mlung tak cun
xünnak ja dim'yenaka kyaki. 7 Acunakyase, mtisa
thum üng xün law üng Pamhnama yea kya lawki he.
Pamhnam thum am läk u lü a läka pi am läk khawh u.
8 Acunakyase, mtisa thuma vekie naw, Pamhnam am
jesak thei u. 9 Cunsepi, Pamhnama Ngmüimkhya
nangmi üng ve kcangkia akya üng mtisa üng am ve
u lü, Ngmüimkhya üng nami veki ni. Cunsepi, u pi
Khritawa Ngmüimkhya am taki cun ania khyanga
am kya. 10 Cunsepi, Khritaw nangmi üng a ve üng,
mkhyekatnaka phäha thi khai mtisa pi Pamhnam am
nami ngsungpyunkia kyase Ngmüimkhya cun nami
xüngnaka kyaki. 11 Jesuh thihnak üngkhyüh mtho
bekia Pamhnama Ngmüimkhya nangmi üng a ve ta,
Khritaw thihnak üngkhyüh mtho beki nami k'uma veki
ania Ngmüimkhya naw thi theikia nami mtisa üngpi
xünnak ning jah pe khai. 12 Acunakyase, ka püie
aw, mi mta veki, lüpi mtisa thuma a hlüeia mi xün
khaia am kya. 13 Mtisa thuma nami ve üng nami
thi khai; cunsepi, mtisa bilawhe cun Ngmüimkya am
nami ja thihsak üng nami xüng khai. 14 Pamhnama
Ngmüimkya naw a jah khyüisawe cun Pamhnama caa
kyakie. 15 Pamhnam naw a ning jah peta Ngmüimkhya
naw kyühnak ja mpya kyanak be am ning jah pe.
Lüpi Ngmüimkhya naw Pamhnama ca thawnnak ja
“ka Pa, ka Pa” ti lü ngkhünak vaia ngmüimkhyaa
johit ning jah petki. 16 Acuna Ngmüimkya Ngcim
kung naw mi ngmüimkya üng Pamhnama caea mi
kyaki ti cun jah ksingsaki; 17 A caea mi kyak üng
a khyangea phäh a tak khawhthem mi yah khai.
Pamhnam naw Khritaw üng a tak pet khawhthem pi
mi yah khai isetiakyaküng Khritawa khuikhanak pi
mi khameipüi lü a hlüngtainak pi mi yümeipüi khai.
18 Tuhkbäih khuikhanake hin, malama hlüngtainak
ngdang law khai üng am jah mtäng phyaki ni. 19 A
mhnünmcenge nakût naw äpeinak am, Pamhnama
caea ngdang lawnak vai k'äihkie. 20 A mhnünmcenge
naw ami vecawh ning ami mkhyüh hin ami hlüeia am
kya lüpi Pamhnam naw acukba a hlüeia kyaki. Lüpi
äpeinak veki, 21 A mhnünmcenge kung pi pyüpyenaka
mpya üngka naw jah mhläta kya khai, Pamhnama
caea hlüngtaikia lätnak yah hnga khaiea kyaki. 22
A mhnünmcenge nakût tuhvei cäpa ngko u lü na
hmi law khaia nghnumia mäiha jah msomhlei u lü
vekie tia mi ksingki. 23 Mhnünmceng däka am kyase,
Pamhnam naw amdanga a jah yeta Ngmüimkhya mi
taki pi mi mlung k'uma mi ngkoki. Pamhnama caa mi
kyaknak vai ja a mhnünmcenge a jah mhlät vai pi mi
k'äihei sihki. 24 Äpeinak am küikyannak mi yah ve;
cunsepi, hmu u lü äpei cun äpeinaka am kya. Khyang
naw a hmuh thei cun ihawkba mi äpei khai ni? 25 Am
mi hmuh thei mi äpei üng, mlung msaünak am mi
k'äih khai. 26 Acun käna, Ngmüimkhya naw am mi
kyannake üng ja kpüiki. Mi ktaiyü üng ihawkba ktaiyü
vai tia am mi ksing. Cunsepi, mi ktaiyü üng ngthu
üng am pyen theia ngkonak am Ngmüimkhya naw
ngko lü jah ktaiyü peki. 27 Acunüng, Mi mlung jah
teng lü Ngmüimkhya naw i cungaiki ti cun ksingki,
isetiakyaküng khyangea kcaha Pamhnama veia a
ktaiyü hin Pamhnama ngjak'hlüa kyaki. 28 Avan üng
atänga Pamhnam mhläkphyanakie, a titänga a jah
khüea phäha akdaw vaia biloki tia mi ksingki. 29 A
jah ksing pänge cun amäta a ca mäiha ve khaiea a
jah na mhnün päng, a Cakpa cun bena khawhahea
ksunga ca kcüka a kya lawnak thei vaia kyaki. 30
Acunakyase a jah na phyäi pänge ni a jah khü;
a jah khüe ni amät am a jah ngsungpyunsak; a
jah ngsungpyunsak pänge ni a jah mhlünmtai. 31

Acunüng a hina ngthue üng i mi pyen thei khai?
Pamhnam mimi phäha a ve üng u naw jah tu thei
khai ni? 32 Amäta Cakpa pi am kpamei lü mi vana
phäha jah peki naw, avan naküt amdanga am jah
pet sih khai aw? 33 Pamhnama xüa khyange cun u
naw jah ksekha na thei khai ni? Pamhnam amät kung
naw am mkhyekat u a ti. 34 U naw jah mkatei thei
khai ni? Khritaw Jesuh naw am jah mkatei. Thi lü,
thi däkia am kya lü, thihnak üngka naw tho law be
lü Pamhnama khet lama ve lü jah ktaiyü peki cun
Khritawa kyaki ni. 35 Khritawa mhläkphyanak üngka
naw u naw ja mtai thei khai aw? Khuikhatnak naw pi
kyase, khaknak naw pi kyase, mkhuimkhanak naw pi
kyase, cawixainak naw pi kyase, akpuma venak naw
pi kyase, kyühkyawknak naw pi kyase, thihnak naw
pi kyase, jah mtai thei khai aw? 36 "Nanga phäha
anglät se thihnak vai üng kami veki; hnim vaia toca
mäia ami jah pawh" tia Cangcim naw pyenki. 37
Am jah mtai, jah jawngnakia a bäkhäknaka phäha
acune naküt kami jah näng päng ni. 38 Isetiakyaküng,
thihnaka pi kyase, xünaka pi kyase, khankhaw ngsäa
pi kyase, khawyai ksea pi kyase, khankhaw anaa pi
kyase, tuhkbäih üngkaea pi kyase, tuha ve law khaiea
pi kyase, 39 ak'hlünga pi kyase, aknema pi kyase,
mhnünmceng naküt üngka i naw pi, mi Bawipa Jesuh
Khritaw vei mi yaha Pamhnama mhläkphyanak üngka
naw am jah mtai thei khai tia akcanga ka ksingki.

9 Khritaw üng, ngthu kcang ka pyenki, am ka hleiki
ni, Ngmüimkhya Ngcima phäha, akdaw ja akse
ksingnak thei naw pi na ksingpüi se, 2 ka khuikhanak
ka pyen üng mlung üng am düt theikia natnak ka
taki. 3 Ka khyange mtisa lama ka mjüea phäh kei
hin Khritaw üngka naw mtai lü yüncenak ka yah
vaia pi hlüei kyaw veng. 4 Isarel khyangea kyakiea
kyase, caea thawnak, hlüngtainak, khyütame ja Thum
jah pe lü ngthumkhän a jah pawh püi. Pamhnam
hjawkhahnak ja äpeinake naküt cun ami kaa kya
lü; 5 ami cun nglongthangkie Hebru pupae üngka
naw lawki he. Pumsa lama Khritaw cun amimi üngka
naw lawki; Ani cun avan naküta khana veki, angläta
mhlünmtai phyakia Pamhnama kyaki! Amen. (aiōn
g165) 6 Cunsepi, Pamhnama ngthu cun am ngtähki
tia am pyen veng. Isarela mjükphyüie naküt, Isarel
kcanga kya päihkiea am kya; 7 Abrahama mjükphyüia
ami kyaa phäha ami van Abrahama caa am kya u;
"Khyütam ka ning peta mjükphyüi cun Isak üngkhyüh
na yah khai" tia kyaki. 8 Acun cun, mtisa lama cae cun
Pamhnama caea am kya u lü khyütamnak am cae cun
Abrahama caea kyakie tinaka kyaki. 9 Pamhnama
khyütam cun hina kyaki; "Atuh üngka naw, akcün
kümkawi lü ka law üng, Sarah naw kpamica ca na
khai" a ti. 10 Acun däka am kya, Rabeka naw mi pu
Isaka phäh angphi a mpyainak üng, 11 na ca xawi am
ani hmi law ham üng, akdaw ja akse am ani pawh thei
ham üng, pawhmsaha phäha am kya lü, khüikia mlung
ngaih däka kya lü, xünak üng, Pamhnama bünak a
khäng vaia, 12 a veia, "Angvai cun akdika mpyaa kya
khai" tia Pamhnam naw a pyen. 13 "Jakop jawng na
lü Etaw ka hnengki" tia Cangcim naw a pyen. 14 I mi
pyen vai veki? Pamhnam cun am ngsungpyunki mi
ti khai aw? Pamhnam am ngsungpyunkia am kya.
15 Pamhnam naw, "Ka mpyenei hlü, mpyenei lü, ka
bänak hlü ka bänak khai" tia, Mosia veia a pyen.
16 Acunakyase, anaküt cun khyanga ngjak'hlü am
kya lü Pamhnama mpyeneinaka phäha ni akya ve.
17 Cangcim naw Pharoa veia, "Ka khyaihnak nang
üngka mdan vaia phäha ja ka ngming khawmdek
avan üng a ngthang hünak vaia ka ning mhlünmtaiki"
a ti. 18 Acunakyase, Pamhnam naw a mpyenei hlü
mpyenei lü, a mlung a ngcangsak hlü ngcangsaki.
19 Acunakyaküng, "Pamhnam naw ise jah mkateiki
ni? U naw a ngjak'hlü mkhyeki ni?" Mat mat naw
ti taw khai. 20 Cunsepi, ka püi aw, Pamhnam na
ngcuhpüi khaia ta nang u ni? Mdek k'am naw sepkia
khyang üng, "I vai ahikba na na pyan ni?" ti lü am
kthäh khawi. 21 K'amksep naw, mdek üngka lo lü mat
akdawa sep lü, mata sep sawxat khaia ana taki ni.
K'amksep naw mdek cun a ngjak'hlüa am sumei khai
aw? 22 Pamhnama bilawhnak üng pi acun kba kyaki.
A mlung sonak mdan lü a johit a ngsingnaksak vaia
kyaki. Cunsepi a mlungsonak khamei lü, pyüpyeh
khaie khana mlung saünak taki. 23 A hlüngtainak
yah khaia a jah mhnüna mi kyakia mimia khana a
jah peta dämdakia a hlüngtainak cun, a bäkhäknak
makie khana pi a mdan vai pawhki. 24 Judahe däk
üngkaa am kya lü, Khyangmjükcee üngkae pi a
jah khü. 25 Hosia cauk üng, "Ka khyanga am kya
khawikie, 'ka khyange' ka jah ti na khai. Acunüng am
ka mhläkphyanak khawie cun 'ka mhläkphyanake'
ka ti khai. 26 Acunüng, ami veia hikba kya law khai,
'Ka khyangea am nami kyakia' hnün üng xüngseiki
Pamhnama cae tia ngsui law khaie" tia pyenki. 27
Hesajah naw pi Isarele jah pyen naki naw, "Isarele
cun, tuinu kama, kdiyüta mäiha däm u sepi avange
däk naw ni küikyannak ami yah kawm. 28 Bawipa naw
khawmdek khana khyange cun angenga ngthu jah
mkhyah pe khaia pha law khai" a ti. 29 Hesajah kung
naw, "Hlüngtai säihki Bawipa naw mi mjükphyüie am
a jah phyäi vai sü üng ta, Sodom mlüh ja Komorah
mlüha mäiha mi kham khaie sü" tia a na pyenki.
30 Khyangmjükcee vei mi pyen vai ta amimät jah

amimät Pamhnam üng am ngsungpyun hlü u lü
amimäta pawhmsah üng ngsungpyun hlükie cun
jumnak am amät am a jah ngsungpyunsak. 31 Isarele
ngsungpyunnaka thum ktämkie naw ngsungpyunnaka
thum am hmu ve u. 32 Ise ni? Jumnak üng am
ktäm u lü bilawhnak am yah theia mäiha ami ktäma
phäha kyaki. “Ngsukeinaka lung” üng ngsukeikie. 33
Cangcim naw, “Tenga khyangea ngsukeinak vai lung
ja kyukngtänaka lungnu cun Zion mcunga ka taki, au
pi Ani jumeikie naküt cun am hela u” tia pyenki.

10 Ka püie aw, Isarele küikyana ami yahnak thei
vaia, ka mlunga ngjak'hlüa kyase, Pamhnama
veia ka ktaiyüki. 2 Ksingnak kcang am ta u sepi
Pamhnam da aktäa ktha nakie tia ka ning jah mtheh
veng. 3 Pamhnam naw amät am a jah ngsungpyunsak
cun am ksing u, acuna hnün üng amimäta lam pyangei
u lü Pamhnam naw khyang a jah ngsungpyunsaka
k'uma am law u. 4 Khritaw cun jumeikie naküt naw
ngsungpyunnak ami yah vaia Khritaw naw thum
dütsaki. 5 Mosi naw a yuka mawng ta Thum kcangnaki
cun Pamhnam naw ngsungpyunsak khai, “Thuma
pyen naküt cun ngaiki ta xüng khai” a ti. 6 Cangcim
naw jumeinak am ngsungpyunnak a pyen cun hin
ni, “Khankhawa u kai khai? (Acun cun khritaw kyum
lawpüi khai kyaki) 7 “Mcea u kyum khai? (Acun cun
thihnak üngka naw khritaw lawpüi khai tinaka kyaki)
tia na ngthäh khai aw? **(Abyssos g12)** 8 Acunüng, pyen
be tü lü, “Ngthu naw ni k'et ve, na mka ja na mlung
k'uma ve ve” a ti; acun cun jumnaka ngthu kami sang
khawi, 9 “Na mlung am Jesuh cun Bawipa ni tia
pyen lü, thihnak üngka naw Pamhnam naw mthobeki
tia na mlung k'uma na jum üng küikyannak na kya
khai” ti cen. 10 Mlung k'uma jumnak am Pamhnam
üng ngsungpyunnak mi yahki; mpyawng am pyen
lü khyang naw küikyannak yahki. 11 Cangcim naw,
“A u pi ani jumki naküt cun am hela khai ni” a ti.
12 Judah ja Krik ami hngalangnak i am ve. Bawipa
mat ami vana khana Bawia kyaki, a ngming khüki
naküta khana dawnak khawhah am, jah kbeki. 13 “A
u pi Bawipa ngming khüki naküt cun küikyannak yah
khaie” tia kyaki. 14 Acunüng, am ami jum cun ihawkba
khü khaie? Ngthu am ami ngjak üng ihawkba jum
khaie? Sangki am a ve üng ihawkba ngja khaie? 15
Tuha khyang am a ve üng ihawkba sang thei khaie?
Acuna kba, Cangcim naw “Thangkdaw lawpüiki ngsä
he law vai cun ihlawka müncam phyaki ni” tia pyenki.
16 Cunsepi, Thangkdaw cun ami van naw am jum
päih u. Acunakyase, Hesajah naw, “Bawipa aw kami
ngthu pyen u naw jumki ni?” a ti. 17 Acunakyase,
jumeinak cun ngthu ngjaknak üngka naw lawki, ngthu
cun Khritawa mawng sangnak üngka naw lawki. 18
Acunüng, ami nghnga üng, am ngjakie aw? Ngjakie.
Cangcim üng, “Ami kthai cun pe naküt üng ngthang
hü lü, ami ngthu pi khawmdeka dütnak cäpa ngthang
hüki” tia veki. 19 Ka ning kthäh be tüki; ‘Isarele naw
am ksingkie aw? Pamhnam üng Mosi amät naw
a kcüka a msang vai ta; “Pacaa am nglawikie jah
summangei lü, ka xüa khyange ka jah ngkei lawsak
khai; khyangmjükcee am ka xüa khyangea mlung ka
sosak khai” tia kyaki. 20 Acunüng Hesajah naw, ling
lü, “Am na suikie naw na hmu u lü, am na khükiea
veia ka ngdang khai” a ti. 21 Acunüng, Isarelea
mawng pyen be tü lü, “Amhnüpa mtheh am ngja u lü,
kpetmjakie veia ka kut ka säng khai” a ti.

11 Acunüng, Pamhnam naw a khyange jah mahki
aw? Am ja mah. Kei pi Isarel khyang, Abrahama
mjükphyüi, Benjamina sang üngkaa ka kyaki ni. 2
Pamhnam naw akcüka a jah xüpänga khyange am
jah mah khawi. Cangcim naw Elijaha mawng a pyen
am nami ngja khawiki aw? Elijah naw Isarelea mawng
Pamhnama veia pyen lü, 3 “Bawipa, na sahmae jah
hnim u lü; na kpyawngkunge jah kpyeh u se, kei däk
ka xüngki, kei pi na hnim khaiea bükie ni” a ti. 4
Acunüng, Pamhnam naw ihawkba jah a msang be?
“Am dawkia Baal mhnam am mküimtokiea khyang
thawng khyüh ka phäha ka jah taki” ti lü a msang.
5 Acukba tuhkbäih pi, a bäkhäknak am a jah xü,
ajaw ve hamkie. 6 A bäkhäknak üng a jah xüa akya
üng, bilawhnak üng am kya; acukba am akya üng
bäkhäknak cun bäkhäknak kcanga mäi am law. 7
I mi pyen khai? Isarele naw ami sui am hmu u. A
xüea khyang ngcek naw ni ami sui cun ami hmuh
u. Aknung bawk naw Pamhnama khünak am ngja
u. 8 Cangcim üng, “Pamhnam naw tuhkbäih däa
ami mlung ja ami ksingnak jah nghmüpsak se tuhvei
cäpa am hmu ngja u” tia pyenki. 9 Acunüng, Davit
naw, “Ami eiawknak cun ami ng’awhnak vaia kya
lü, ami kyukngtänak vaia pi kyase; 10 Am hmu
thei khaiea, ami mik pi mü law se, khuikhanaka
maa anglät se jah ngkunsak vai” a ti. 11 Ka ning
jah kthähki, Isarele cun kyuktäng pyawce khaiea
ngvänkie aw? Acukba am kya. Isarelea mkhyekatnak
cun khyangmjüceea phäh küikyannak vai ja kya law
lü Isarele naw jah k’eihkie. 12 Isarelea mkhyekatnak
naw khawmdeka bawimangnaka kya lü Ngmüimkhya
lama khuikhakie khyangmjücea phäh bawimangnak
lawpüiki. Ami kümbenak ami law vai süa ta ihlawka
daw khai ni. 13 Tuhkbäih Khyangmjükceea veia ka
pyenki. Khyangmjükceea veia ngsäa ka kyaa küt
üng, ka khutbi ka awhcahnaki. 14 Acun cun, kamäta

khyange k'eihnak ta khaiea ja pawh lü, avange ka jah
küikyannak vaia kyaki. 15 Ami mahnak cun khawmdek
khyang naküta phäh Pamhnama ye üngka naw a püia
nglat law bekie ni. Ami a jah dokham cun ihawkba vai
ni? Acun cun akthiea phäh xünnak vai ni. 16 Acunüng,
muk pyan ma Pamhnam üng pet üng, muk avan pi a
kaa kya khai, thinga pyae Pamhnam üng pet üng a
ngbane pi a kaa kyaki. 17 Nglina olip ngban avang ek
se, olip kcanga am kyaki acun üng ngsu law khaie.
Olip kcang am nikia nangmi khyangmjükcee cun
Judahea ngmüimkhya xünak nami yumeipüikie ni, 18
a ngban eke käh jah hmumsita. Nang cun a ngban
kya lü käh awhcaha. Awhcah lü pi nang aphung na
mcahkia am na kyaki, aphung naw ni a ning mcah ve.
19 Acunüng, nang naw, "Ä! ekia ngban naw ka phäha
hnün na peki na ti khai." 20 Cang ve, am ami jumeia
phäha jah k'eha kyaki, nang na jumeinaka phäha
na ngdüiki. Käh awhcah lü kyüheia. 21 Pamhnam
naw a ngban kcange pi am a jah msawk üng, nang
pi am ning msawk law sawxat khai. 22 Acunakyase
Pamhnama a dawnak ja a kyühksenak cän ngaia,
kyukngtängkiea phäha kyüh phyaki ni; a dawnak
üng na ve nglät üng nanga phäha cun dawki ni; am
acunüng ta nang pi ning ksawmpata na kya hnga khai.
23 Acunüng, Judahe naw am ami jumnak ami hawih
üng ami venak khawia ve be khaie, Pamhnam naw
acukba jah pawh khawhki. 24 Nang olip kcanga am
na kyaki pi ni ksawm u lü, am nami tängkia olip thing
kdaw üng ning mdüna akya üng, a ngbane kcang
cun ami phung kung olip thing üng jah mdünnak be
vai jah hlüei bawk khai ni? 25 Ka püie aw, hina khyü
ngthup hin nami ksing vai yü na veng. Namimät nami
kthemkia käh nami ngai khaia, Khyangmjükceea kcün
am a kümkawi law hama küt üng, Isarelea mlung
nglangnak cun asäng ni. 26 Acukba Isarele naw
küikyannak yah khaie; Cangcim üng, "Zion mcung
üngka naw jah küikyanki Bawipa pha law lü Pamhnam
am ami ksingnak cun Jakopa mjükphyüi üngkhyüh
jah mkhyüh law pet khai." 27 "Ami mkhyekatnake ka
jah mhlät law pet üng, acun cun ami veia ka khyütam
vaia kyaki" tia pyenki. 28 Thangkdaw ami maha phäh,
nangmia phäha Pamhnama yeea kyakie. Pamhnama
a jah xünnak üng ta ami pupaea phäh Pamhnama
püia kyakie. 29 Dawnak jah pe lü a jah xüa khana
Pamhnam naw a mlung am thunghlai kawi. 30 Ahlana
Pamhnama ngthu am nami ngai khawiki, cunsepi,
tuhkbäih cun Judahe naw ngthu am ami ngaih phäha
mpyeneinak nami yahki. 31 Acukba kunga, tuhkbäih
cun Pamhnam naw ning jah mpyenei se mpyeneinak
nami yahnak hnga vaia, Judahe naw pi Pamhnama
mpyeneinak ami yahnak bawk hnga vaia Pamhnama
ngthu am ngai u. 32 Pamhnam naw khyang naküt a
jah mpyeneinak thei vaia khyang naküt cun ngthu am
ngaihnak üng a jah tak päiha kyaki. (eleēsē g1653) 33
Pamhnama kthemnak ja ksingkhyapnak cun a aktäa
ngsawngkang ve. A ngthumkhyahnake cun jah ksing
thei vaia am kya lü u naw a tüilame pi ksing khai
ni. 34 Cangcim naw, "U naw Bawipaa mlung cun
ksingki ni? U naw Pamhnam mtheimthang khawiki
ni. 35 A thung be vaia pi u naw i pe khawiki ni? 36
Avan naküt cun amät naw mhnünmcengki. Anaküt
cun amät üngkhyüh ngtüi law lü amäta phäha kyaki.
Pamhnam hlüngtainak aläa ve se. Amen. (aiōn g165)

12 Acunakyase, ka püie aw, Pamhnama dämduhkia
mpyeneinak am ning jah nghuinak ta, nami mät
kung cän Pamhnama veia xüngseikia ngkengnaka
mäia ng'apei lü Pamhnama khut bi ua. Acuna khut
nami binak naw Pamhnam jesaki ni. Ahin cun akcanga
nami pet vaia hjawkhahnak ni. 2 Hin khawmdeka
thuma käh ve u lü, Pamhnam naw akthaia nami
mlung ning jah thunghlai se. Acun üngva Pamhnama
ngjakhlü akdaw i ti ja ani cun kümkawikia jenaksak
hin i tia nami ksing khai. (aiōn g165) 3 Pamhnam naw
amdanga a na peta a bäkhäknaka phäha nangmi üng
u naw pi a vea kthaka hlüng khai käh ngai ua ti veng.
Acuna kthaka ta aknema ngai u lü Pamhnam naw a
ning jah peta jumnaka kba nami mät ngaiei ua. 4
Pumsa mat üng ngban khawhah mi taki, mi ngbane
naküt a ami bilawh am täng u. 5 Acukba kunga mimi
khawjah mi law sepi Khritaw üng mtisa mata mi kyaki;
lüpi mimi cun mi nghngalang lüpi mat ja mat mtisa
mat üng mi ngsuki. 6 A bäkhäknak am a jah pet mi
khyaihnak phäh phäh üng khut mi bi vai u. Pamhnama
ngthu pyennak vai a jah pet üng ta jumnak mi taka
kba mi pyen vai u. 7 Khüibi bi khaia akya üng khüibi
mi bi vai u; mtheiki naw pi mtheinak mi bi vai u;
8 khyang ngjuktha peki naw pi ngjuktha petnak bi
se; petmsawtki naw pi käh pam lü pe se; ana mah
naw pi ktha na lü bilo se; khyang mpyeneiki naw
pi jekyainak am mpyenei se. 9 Mhläkphyanak cun
mhläkphyanak kcanga kyase. Mkhyekatnak hneng u
lü dawnak kpang ua. 10 Khritjanea nami kya kba mat
ja mat hnün ata kba mhläkphya na u lü ngkhawtei
ua. 11 Khüinak lam üng käh dam u lü; mlungkyawng
ap lü Bawipa khut bi ua, 12 äpeinak üng jekyai u lü;
khuikha khameinak cun cunei u lü, angläta ktaiyü
ua. 13 A hlükaw veki khritjane üng jah petmsawt
u lü; khine pi nami jah khinnak vai. 14 Ning jah
mkhuimkhakie, dawkyanak am jah kbe u; käh jah
yünce u lü dawkyanak nami ja kbe vai. 15 Jekie jah
jepüi u lü; kyapkie jah kyahpüi u. 16 Ngaihnak thei

avana khana atäng ta ua. Käh awhcah u. Mlung
nemnak üng dokham ua. Themkia namimät käh ngai
ua. 17 Khyang naw a ning hmakatsak üngpi käh
thungei be u. Khyang avan naw daw khaia ngaih cän
pawh a. 18 Khyang naküt am nami ngkhawt vaia
anaküt cän bi a. 19 Ka püie aw, u pi käh thungei
be u, Pamhnama naw thung be se, “Phu naküt cun
keia thung vaia kyaki, kei naw thung be lü kei naw
ka pe bekhai ti lü Bawipa naw” Cangcim üng a ti.
20 Acunakyase, na ye a ei a cawi üng, a ei vai pea,
tui a xai üng a awk vai pea; acukba na bi üngva
ngkekhyakei khaie ni. 21 Akse naw käh ning jah näng
lü akdaw am akse cän näng ua.

13 Khyang naküt naw jah upki khawngmanga pyen
cun ngai kawm, isetiakyaküng Pamhnam naw
ana a jah peta phäha khawngmange cun vekie.
Pamhnama jah mcawna kyakie ni. 2 Acunakyase, u pi,
khawngmang am kcangnaki cun Pamhnama mcawn
ksekha nakia kyase; amäta khana ngthumkhyahnak
yah khai. 3 Akdaw pawhki naw jah upkie cun jah
kyüh vai am ni. Lüpi akse pawhkie naw ami jah kyüh
vai ni. Am na jah kyüh vai na tängki aw? Akdaw na
pawh ta ning mküiei khaie; 4 isetiakyaküng amimi
cun Pamhnama mpyaea kya lü nanga phäh akdaw
pawh khaie ni. Cunsepi, akse na pawh üng jah
kyüh a, amimia mkhuimkhanak khawha ana cun
akcang ni, isetiakyaküng jah mkhuimkha khaie ni.
Akse pawhkie khana Pamhnama mkhuimkhanak cun
biloki Pamhnama mpyaea kyakie ni. 5 Acunakyase,
Pamhnama mkhuimkhanak na kyüh däka phäh am
kya lü namäta ksingeinaka phäha ana takie mtheha
vea. 6 Acunakyase ni, ngcawn pi na ngcawng ta;
isetiakyaküng jah upkie cun naw ami mta ami bi
hin Pamhnama phäh khüikie ni. 7 Na pet vai mta
cun jah pe a. Namäta phäh ja na khawhthema phäh
ngcawng cun pe lü jah leisawng kawmki. 8 Mata veia
pi käh lei mah lü mat ja mat nami mhläkphyanaka
thea ta i käh lei na ua. Ahin pawhki naw ta Thum
kcangnaki ni. 9 Thum naw, “Khyanga khyu, khyanga
cei käh na bäühmanak vai; khyang käh na hnim
vai; käh na mpyuk vai; khyanga ka käh na hlükawei
vai” a ti. Ahin avan ja akce ngthupet naküt cun,
“Namät na mhläkphyanaka kba na impei loceng na
mhläkphyanak vai” tia ngthupet mat üng kümkawi
päihkie. 10 Khyang kce na mhläkphyanak üng amimi
khana akse am pawhki, mhläkphyanak na tak cun
Thum avan na kcangnak ni. 11 Nami ihnak üngkhyüh
nami thüxak vai akcün pha lawkia kyase hin hin pawh
ua. Isetiakyaküng küikyannak hin akcüka mi jumeia
kcüna kthaka ng’et law bawki ni. 12 Mthan päih
law hlü hnüh lü, khaw thai law hlü ve; acunakyase,
nghmüp üng mi bilawhe mi jah hawih u lü, akvaia üng
ngtuknaka likcime mi jah kawtei vai u. 13 Mhnüpa
vekie khyangea kba akdawa mi ve vai u. Eiawknak,
ju mpyüinak, aksea ngneisak, ngtunngvawknak,
hüipawmnak ja ng’eiknak üng käh mi ve vai u. 14
Bawipa Jesuh Khritawa likcim cun kawtei u lü nami
mtisaa ngjakhlüa mkhyekatnak cän käh pawh ua.

14 Acunüng, a jumeinak ktha ngcekie jah dokham
lü ami cungaihnak käh jah ngcuhpüi ua. 2
Khyang avanga jumeinak naw avan eia nglawiki tia
ngai lüpi a jumeinak ngceki naw ta an däk eiki. 3 Avan
eiki naw avan am eiki käh hmumsit kawm; avan am
eiki naw pi avan eiki käh pyenei kawm; Pamhnam naw
ani nghngih jah dokhamki ni. 4 Khyang kcea mpyae
ngthumkhyah khai cun nang u ni? A ngnäng vai ja
am a ngnäng vai cun a Mahpa naw mkhyah khai ni.
Ani nghngih ngnäng khai xawi, isetiakyaküng Bawipa
naw jah ngnängsak khawhki. 5 Khyang avang naw
khaw mhnüp at cun akce mhnüpea kthaka dawkia
ngai lü, khyang kce naw khaw mhnüp avan tängkia
ngaiki. Mi mlung mi nängei kawm u. 6 Khaw mhnüp
ak’hlüng säiha ngaiki naw pi Bawipa leisawng kawm.
Anaküt eiki naw pi Bawipa leisawng lü Pamhnam
üng eiawka phäh jenak mtheh kawm. Anaküt am
eiawki naw pi Bawipa leisawng lü Pamhnam üng
jenak mtheh kawm. 7 A u pi, mimäta phäha mi
xüngkia am kya, mimäta phäha mi thihkia pi am
kya. 8 Mi xün üng Bawipa phäha mi xüng u lü, mi
thih üng pi Bawipa phäha mi thiki; acunakyase, mi
xüng üng pi, mi thih üng pi kyase Bawipa kaa mi
kyaki. 9 Khritaw thi lü a thawhnak be cun akxüng
he ja akthihe phäha Bawipa a thawn vaia phäh
kyaki. 10 Cunakyase, an eikia na kyak üng i vai
akce ngthu na mkhyah petki ni? Nang naw avan na
ei üngpi ivai jumeiki akce na hmumsitki ni? Avan
cun ngthumkhyahnak khamei vaia Pamhnama ma
mi ngdüi law khai. 11 Cangcim üng, “Kei xüngkia
Pamhnam ni ti lü Bawipa naw pyenki, khyang naküt
ka ma mkhuk msüm u lü khyang naküt naw kei cun
Pamhnam ni ti khaie” tia pyenki. 12 Acunakyase, mi
van naw mi bi naküta phäh Pamhnama veia mi phyeh
law khaie. 13 Khyang üng ngthu mi mkhya pet cän
mi hawih kawm u. Acuna kthaka anaküt ami pawh
üng akce käh nami kyukngtängsak vaia mcei ua. 14
Bawipa Jesuh üng ka vekia kyase ei vai naküt hin
ngcim ve. Lüpi eiawk avang hin am ngcim ve tia na
jum üngta na phäh am ngcim ve. 15 I mä na eia
phäh akcea am adawnak ani üngta na vecawh hin
mhläkphyanak üngkhyüh am ni. Khritaw a phäha thiki

khyang cun na eiawk üng käh kyukngtängsaka. **16** Akdawa na ngaih cun naw ngming kse na yahnak vaia käh kyase. **17** Pamhnama Pe cun eiawknak üng am kya. Lüpi Ngmüimkhya Ngcima a jah peta ngsungpyunnak, dim'yenak ja jekyainak üng ni akya ve. **18** Ahina tuilam üng Khritawa phäh na bi üng Pamhnam jesaki lü khyang kcee naw pi ni mküiei khaie ni. **19** Acunakyase, dim'yenak ja mat ja mat ngjuktha jah pe khaiea ngkaw cän angläta jah bilo ua. **20** Eiawk üng Pamhnama khüibi käh na kpyeh vai. Eiawk nakût ei lü ngcimki cunsepi khyang mkhyenak üng a kyukngtäng vaia na eiawk cun am daw ve. **21** Jumeiki khyang kce kyukngtängsak khaia meh einak ja ju awknak cun hjawng hin dawki ni. **22** Hina mawng üng na jumnak cun Pamhnam ja namäta nglaka ve kawm. Ami bilawh üng mkhyekatnaka am kya tia ngaikie cun ami ngaihnak cangkie cun je u se. **23** Cunsepi mlung uplatnak ta lü ami eia khana Pamhnam naw jah mkatei, isetiakyaküng, jumnak üng am ami bilawha phäha kyaki. Jumnak üng am tünei cun mkhyekatnaka kyaki.

15 Acunakyase, mi jumnak üng mi dämkie naw, mimäta dawnak däk käh mi sui u lü, kthangcekiea phüih pi mi jah phüihpüi vai u. **2** Jumeiki khyang kceea kyäpnak vai ja ami dawnak vai mi teng u lü jumnak üng mi jah sawngsa vai u. **3** Khritaw naw pi amäta a dawnak vai am sui, "Nang ni ksenakiea ksenak cun, keia khana kya lawki" tia Cangcim üng ng'yuki. **4** Cangcim üng vekie cun, mimi naw mlungsaünak ja mlungüpnak üngkhyüh äpeinak mi yah vaia acune naw jah mthei khaia ng'yukie ni. **5** Nangmi cun mlungmsaünak ja mlungüpnaka phungnu Pamhnam naw mlungkaw mat am Khritaw Jesuha ngneisaka kba nami xüngsei khaia, **6** mi Bawipa Jesuh Khritawa Pa ja Pamhnam cun a yüma mlungkaw mat am nami mküimto khaie ni. **7** Khritaw naw a ning jah dokhama kba Pamhnama hlüngtainak vaia mat ja mat dokhamei ua. **8** Ning jah mtheh veng, Khritawa sak üng a bilawh hin Judahea phäh kya lü Pamhnam hin sitihki. Ami pupaea veia a jah peta khyütam cun akcanga kümkawi lawsaki, **9** Khyangmjükcee naw Pamhnama mpyeneinak mhlünmtai law khawh khaie. Acunakyase, Cangcim üng, "Acunakyase, Khyangmjükceea ksunga ning mhlünmtai lü mküimtonak ng'äi ka mcuk khai" a ti. **10** A pyen be tü ta, "Khyangmjükcee aw Pamhnama khyange am atänga jekyai ua" a ti. **11** Acun käna, "Khyangmjükce nakût naw Bawipa mküimto ua, khyang avan naw mküimto ua" a ti. **12** Acun käna Hesajah naw, "Jisea ngsawn po law khai, ani Khyangmjükcee jah uk law khai, ani üng äpeinak ta law khaie." **13** Ngmüimkhya Ngcima johit am nami äpeinak adäm law vaia Pamhnam nami jumnak üng äpeinaka phungnu Pamhnam naw jekyainak ja dimdeihnak üng ning jah kbe se. **14** Acunüng, ka püie aw, dawkyanak am bebang u lü, avan nami ksingkia kyase, mat ja mat mtheimkhawngei ua. **15** Cunsepi, Pamhnam naw bäkhäknak a na pet cun ling lü, avan üng ka ning jah mtheh hlü be tüa phäh ka ning jah yuk law ni. **16** Acun cun, Khyangmjükceea veia Pamhnam üngka thangkdaw cun ktaiyüa nghnün üng pyen veng, Khritaw Jesuha khut bikia ka kyanak vaia kyaki; Ngmüikhya Ngcim naw Khyangmjükceea bilawh cun Pamhnama phäha ngcimsaki ni. **17** Acunakyase, Khritaw Jesuh am yüm mat lü Pamhnama khut bi hin ka awcahnak vai veki. **18** Khritaw naw kei üngkhyüh khut bi lü khyangmjükcee jah cehpüi lü Pamhnama pyen ami ngjak vaia mawng däk ni lingnak am ka pyen. Ahin cun ngthu ja khutbinak am pi kyase, **19** müncamkse ja cäicatnake am pi kyase, Pamhnama Ngmüimkhya johit üng pi kyase acun am ni a bilawh. Jerusalem üngkhyüh Ilurihkon däa cit hü lü Khritawa mawng Thangkdaw ka sang hüki **20** Acukba, khyang kce naw a süma lung khana, lung am mdün veng. Khritawa ngming am ami ngjaknak hama hnüna thangkdaw ka sang hü vaia ni ka bü. **21** Acuna mäiha Cangcim üng, "Ngthu am ngja khawikie naw hmu u lü am ngja khawikie naw ksing khaie" tia pyenki. **22** Acunakyase, nami veia am ka law thei khaia na khamki veki ni. **23** Tuhkbäih cun hina khaw üngka khüinak ka kpäng ni, kum khawvei nami veia ka law khaia ka ngtün pängkia pi kyase, **24** Spaina ka ceh nakût üng ka ceh lama ka ning ja hmu law pah khaia ngai veng; nami veia law lü ka jekyai käna, ka cehnak thei vaia nami na kpüi khaia ngai veng. **25** Tuhkbäih cun Pamhnama khyange ka jah khüih khaia, Jerusalem mlüha ka cit ma khaia kya ve. **26** Isetiakyaküng, Maketawniha hne ja Akaijah hnea sangcime naw Jerusalem mlüha veki Pamhnama khyange ksunga mpyenksekiea phäh petmsawtnak am jah kuei vaia mkhyahkie. **27** Amimi jah kuei vaia amimäte naw mkhyahki ni; Judahe naw Khyangmjükcee cun ngmüimkhya lam ami jah yümpüi üng, khawmdek khawhthem am ami jah kuei be vai cun ami mta kung ni. **28** Acunakyase, acuna khut cun kpäng lü, ngui jah mhjum lü Spaina ka ceh sawa ka ning jah hmu law pah khai. **29** Acunüng, nami veia ka law üng Khritawa dawkyanak am bebang lü ka law khai tia ka ksingki. **30** Ka püie aw, ka phäha Pamhnama vei angläta nami na ktaiyüpüi vaia mi Bawipa Jesuh Khritaw ja Ngmüimkhya a jah pet mhläkphyanak am ning jah nghui na veng. **31** Am

jumeikie Judahea ksunga Pamhnam naw a na yung
vai ja Jerusalema ka bilawhe Pamhnama khyange
naw ami dokham khawh vaia na ktaiyü pet ua. **32**
Pamhnam naw hlüei üng ta jekyainak am ka law khai,
ka lawnak vai cun atänga ktha mi yahnak vai ni. **33**
Dimyenaka phung Pamhnam naw ning ja ve püi nglät
se. Amen.

16 Kenkirih mlüh sangcim üng khut pawhki, kami ci
Phobe naw ning ja ksingsak veng. **2** Pamhnama
khyange nami jah mceia kba Bawipaa ngming üng jah
dokham ua. Kpüi vai a hlü nakût üng kpüi u. Ani cun
khyang khawjah a jah püinak kba kei pi na püinaki. **3**
Atänga Khritaw Jesuha khut kami bikia Priscilah ja
Akuilah na jah hnukset pe ua. **4** Acun xawi naw ka
phäha ami sak am mceh na ni. Bäki xawi tia kei däk
naw ka pyenkia am kya, Khyangmjükce sangcime
naw pi tikie ni. **5** Ami ima ngbämkie sangcime pi
na ja hnukset pe ua. Asah hnea Khritaw jumei law
kcükia ka mhlänak ka püi, Ephamit pi na hnukset pet
ua. **6** Marih nami phäha ktha na lü khüiki cän na
hnukset pet ua. **7** Ka mjü Judah khyang Andronikah
ja Junih, thawngim üng ka jah kyumpüi xawi pi na ja
hnukset pet ua; anini cun ngsä he üng ami ngming
aktäa ngthangki xawia kya ni lü, keia kthaka khritaw
üng ve maki xawia kyaki xawi ni. **8** Ka püi, Ampalih,
Bawipa üng ka ngkhawt püi cän na hnukset pe ua. **9**
Khritaw üng khutbi kami bipüi Uraban ja ka mhlänaka
Satakah cän na hnukset pe ua. **10** Khritaw üng sitih
cangkia Apelih cän na hnukset pet ua. Aristobuluha
khyang lawng üngkae pi na jah hnukset pet ua. **11** Ka
Judah khyang püi, Erodung cän na hnukset pe ua.
Nakituha khyang lawng üng Bawipa üng vekie cän
na jah hnukset pet ua. **12** Tarupenah ja Taruphotah,
Bawipa üng khüi khawiki xawi cen na ja hnukset pe
u. Ka mhlänak Peratih, Bawipa üng aktä leng leng
se khüiki pi na jah hnukset pet ua. **13** Bawipa a jah
xü Rufuh ja a nu, a na ca akba na ve püiki pi na
jah hnukset pet u. **14** Asukrit, Phalekung, Hames,
Patrobah, Hamas ja, ami veia vekie cen na jah
hnukset pet ua. **15** Philolokung ja Juli, Niruh ja a na,
Olampat ja ami hlawng veki Pamhnama khyange cän
na jah hnukset pet ua. **16** Ngcimkia hnuksetnak üng
hnuksetei ua. Khritawa sangcime nakût naw ning
jah hnukset ve u. **17** Acunüng, ka püie aw, ngtainak
pawhkie ja khyanga jumeinak helatsakie cän mceiei
u lü, nami yaha mtheimthangnak ning jah hawih
hlüsakie nami jah nghlat tak vaia ning jah mtheh
veng. **18** Acuna mäihe naw mi Bawipa Khritawa khutbi
am bi u lü amimäta khawnua phäha khutbikie ni;
khyü ktui ja mhläknak ngthu am khyang ngcime jah
mhleimhlakie ni. **19** Thangkdaw üng nami khäng cun
khyang naküta vei a ngthang hüa phäh jekyai veng.
Akdaw lama them u lü akse lama pi ngcim ua. **20**
Dim'yenaka phungnu Pamhnam naw Khawyam cun
nami khawa keha mhnüi law khai. Mi Bawipa Jesuha
bäkhäknak nami veia ve se. **21** Ka khüipüi Timoti,
Lucia, Jason, ka Judah khyang püi, Sotihpetae naw
ning jah hnukset ve u. **22** Hina ca yukia, kei Teratih
naw, Bawipa ngming am ning jah hnukset veng. **23**
Sangcimea ngkhyumnak im, na khinnaki Kajas naw
ning jah hnukset ve. Mlüha khawh sämkia Eratuh
ja nami na Kawtuh naw ning jah hnukset ve. **24** Mi
Bawipa Jesuh Khritawa bäkhäknak nami khana ve
se. Amen. **25** Pamhnam üng hlüngtainak ve se! Ani
naw nami jumeinak ning jah khängsak khawhki ni,
acuna thangkdaw cun keia sang Jesuh Khritawa
mawng, ajana kcün üng ngthup khawikia ngthungtak
mdannak ni. **(aiōnios g166)** **26** Sahmaea cauke naw
ngthungtak cun angsinga mdan law lü angläta xüngki
Pamhnama ngthupet üngkhyüha khyangmjü naküta
veia jah ksingsak lü avan naw jum lü ami kcangnak
vaia phäh ni. **(aiōnios g166)** **27** Pamhnam amät däk
avan ksingnak am bebang lü, Jesuh Khritaw üng
angläta hlüngtainak be se. Amen. **(aiōn g165)**

1 Korintuh

1 Pamhnama hlüeia khü Jesuh Khritawa ngsä, kei
Pawluh jah ka na Soten naw, **2** Korintuh mlüha
vekia Pamhnama sangcime, Khritaw Jesuh üng
khyang ngcima kya khaie a jah khüe, hnün naküt
üng mi Bawipa Jesuh Khritaw mküimtokie naküta
veia; **3** Mi Pa, Pamhnam jah Bawipa Jesuh Khritawa
veia ka bäkhäknak ja dimdeihnak nami khana ve se.
4 Khritaw Jesuh üngkhyüh Pamhnama bäkhäknak
aning jah peta phäha Pamhnama veia aläa jenak ka
mthehki. **5** Khritaw üng yümmat lü ngthu pyennak
jah ksingnak üng, amät üng bawimang u lü, nami
vea phäha kyaki. **6** Acukba Khritaw a ngthu ka ning
jah ksingsak nangmi üng khäng lü veki cän ni; **7**
A dawkyanak yah lü, mi Bawipa Jesuh Khritawa a
ngdannak law vai k'äihei ua. **8** Mi Bawipa Jesuh
Khritaw a Khaw mhnüp a pha law üng, apäihnak
veia ning jah khängsak lü nami mkhye am ve. **9** Mi
Bawipa kyakia, a Capa Jesuh Khritaw am yümat
khaia jah khüikia Pamhnam cun ümnak vai ni. **10**
Ka püie aw, mi Bawipa Jesuh Khritawa ana sumei
lü avan ning jah nghüinak ta nami pyen üng ä ti
yüm lü nami ksunga ngtainak am ve. Cungaihnak
ja ti tängnak üng yüm mat ua. **11** Ka püie aw, nami
ngcungkaih veki tia mawng cun Kalokuha khui im
kyawng lawng naw na mthehkie ni. **12** Ahinni ka pyen
cun, khyang naküt naw, “Kei Pawluha hnu kläk ni”
“Kei Apawluha hnu kläk ni” “Kei Kiphaha hnu kläk ni”
“Kei Khritawa hnu kläk ni” nami tiki. **13** Khritaw cun
ngkhawipaki aw? Pawluh nami phäha kutlamktung
üng thiki aw? Am ani üng, Pawluha ngming am
baptican nami ngkhamki aw? **14** Pamhnam je na veng
isetiakyaküng Kripuh ja Kajas däk ni baptican ka jah
pet, nangmi üng u pi baptican am pe veng. **15** Am
aniüng, khyang naw, keia ngming am baptican nami
ngkhamkia ngai khaie ni. **16** Stephena kyawnglawng
ta baptican ka jah ngkhamsakki; acuna thea khyang
kce baptican ka ja khamsak u am ksing veng. **17**
Khritaw naw baptican ka jah khamsak khaia am
na tüih law. Thangkdaw pyen üng ksingkhyapnak
am sumei hin Khritawa kutlamtunga johit käh a
khyüh vaia ni. **18** Kutlamtunga mawng cun khyükie
phäha ta amdang ni; mimi küikyannak yakiea phäha
ta Pamhnama khyaihnak ni. **19** “Khyang kthema
ksingkhyapnak mkhyüh lü, ksinghmatnak pi ka kpyak
khai” tia cangcim naw pyenki. **20** Khyang kthem cun
hawa ni? Thum ksingki cun hawa ni? Hina khawmdek
khana ngcungkaih khyaihki cun hawa ni? Pamhnam
naw khawmdeka kthemnak cun angnak ni tia, mdan
pängki ni. **(aiōn g165)** **21** Khawmdek khyanga ksingnak
üng Pamhnam cun ksing lü am ng’yah. Ak’anga
ngthukhyü ami ti cun pyen lü jum ti cun Pamhnam
naw küikyan ve. **22** Judahe naw, müncannak kthäh
u lü Krike naw kthemnak suikie, **23** keimie naw ta
Khritaw kutlamtung üng taiha mawng kami pyenki,
acun cun Judahea phäha kyukngtängnak kya lü,
Khyangmjü kceea phäha angnaka kyaki. **24** Acunsepi,
Judahea pi kyase, Krikea pi kyase, Pamhnama khüea
phäha ta Khritawa ngthu cun Pamhnama khyaihnak
ja Pamhnama ksingnaka kyaki ni. **25** Pamhnama
angnak cun nghngicima ksingnaka kthaka kyäp bawki,
Pamhnama am kyannak mäi cän pi nghngicima
kyannaka kthaka kyäp bawki ni. **26** Ka püie aw, a ning
jah khünak cän ngai süm ua, pumsa lama khyang
kthem khawhah, khyang kyan khawhah, khyang kdaw
khawhah am jah khü ve. **27** Acunsepi, Pamhnam naw
khyang ktheme a jah hmaisetsak vaia, khawmdek üng
angkie jah khüki, ktha mahkie a jah hmaisetsak vaia,
khawmdek üng ktha ngcekie ja khüki. **28** Acunüng,
kyäpkie ia am ngtäh khaiea khawmdek üng aksee
jah hmuhmsitkie, am ngtähkie Pamhnam naw jah
khüki. **29** Acunakyase, Pamhnama hmaia u am awcah
thei. **30** Nangmi ta, amäta phäha, Khritaw Jesuh üng
nami vekie ni, pamhnam naw Khritaw cun mi hama
themnaka a pawh ni, ani am mimi cun Pamhnam üng
ngsungpyunkia a jah pawh, acuna phäh Pamhnama
khyang ngcima mi kya lü mi lätki. **31** Acunakyase,
“Awhcahki naküt naw Bawipa awhcah na se” Cangcim
naw tiki.

2 Ka püie aw, nami veia law lü, ngthupkia Pamhnama
ngthungtak ka ning ja mtheh üng, ngthu mpyawng
mahnak ja ksingnak am sumei veng. **2** Jesuh Khritaw
kutlamktung üng taiha ngthua thea nami veia ka,
ka ksing vai am ve. **3** Nangmia vei ka law üng
ktha ngcek lü cäi lü ngkhyet veng. **4** Ka pyen ja ka
mtheimthangnak cun nghngicima khyaihnaka ngthu
üng pyena am kya lü, Pamhnama Ngmüimkhya ja johit
üng ni akya ve. **5** Nami jumnak cun Pamhnama johita
kya lü nghngicima ksingnaka am kya. **6** Jumeinak
üng dämduh pängki veia pumngyam mah akba kami
ngthukhyüki. Ahina pumngyam cun khawmdek upkiea
asäng üng khyük be theikia khawmdek pumngyam
am ni. **(aiōn g165)** **7** Khawmdek am a ngtün law
ham üngka naw mi hlüngtainak vaia axü päng,
acun cun khyang üngka naw ngthupkia Pamhnam
pumngyam ni kami sang ta. **(aiōn g165)** **8** Acun cun
hina khawmdek upkie naw am ksing u, ami ksing
vai sü ta hlüngtainaka Bawipa kutlamktung üng am
ami taih vai sü. **(aiōn g165)** **9** “Mik üng am hmuh,

hnga üng am ngjak, nghngicima mlung üng am
lutki, Pamhnam naw ani mhläkphyanakiea phäha
a pitpyang ni" tia Cangcim naw pyenki. 10 Mimi
cun, acuna ngthu Pamhnama Ngmüimkhya naw
jah ksingsaki ni. Ngmüimkhya naw avan naküt cun
suihjap lü, Pamhnama ngthupkia nümnak pi ksing
theiki. 11 Mi Ngmüimkhya naw ni, mi mäta mawng a
ksing. Acuna mäiha Pamhnama Ngmüimkhya naw
ni Pamhnama mawng a ksing ta. 12 Acunakyase,
khawmdeka ngmüimkhya am mi yaki. Pamhnama a
jah pete mi jah ksingnak thei vaia Pamhnama veia
ka, Pamhnama Ngmüimkhya mi yahki. 13 Cuna kyalü
Ngmüimkhya takie, Ngmüimkhya üng sängki kami
jah mtheha kba kami khyübe hin khyanga themnak
naw a jah mthei am pyen lü Ngmüimkhya a jah mthei
khyübe ni kami pyen. 14 Pamhnama Ngmüimkhya
üngkhyüh lawki letsawnge cun Ngmüimkhya am
taki naw am doei thei. Ngmüimkhya am taki naw
acubange cun akcanga am jah ksing lü i ja pi am jah
ngai, isetikyaküng amimi cun Ngmüimkhya lam üng
jah msuimsäpa kya se ni. 15 Ngmüimkhya khyang
cun naw avana ngthumkhyah theiki, acunsepi, ani
cun u naw ngthu am mkhya thei. 16 U naw, Bawipaa
mlung ksingki ni? U naw a dawnak vai mtheh thei
khai ni? Mimi cun Khritawa mlung mi taki.

3 Ka püie, akcanga ta kei hin naw Ngmüimkhya takie
vei ka pyen akba nami veia pyen lü am ng'yah. Kei
cun naw khawmdek üng nami säng hamkia kya se
Khritaw üng hnasena kba ni ka ning jah mtheh. 2 Kei
naw angcang käh ning jah mbei lü cihtui ni ka ning
jah tu. Isetiakyaküng nangmi cun angcang am ei thei
ham u ki. Tuh pi am ei thei ham u ki. 3 Isetiakyaküng,
hin khawmdeka khyange xüna kba nami xüngkiea
kyase ni. Hmuhmsitnak ja ngvawknak nami ksunga
vekia kyase, pumsa khyanga kya u lü, khawmdek
khyanga vea mäiha nami ve hamkia am kyaki aw? 4
Nangmi üngka mat naw, "Pawluh ka läki" akce naw,
"Apawluh ka läki" nami ti ta, khawmdek khyangea
kba nami vecawhki am ni aw? 5 U ni Apawluh ta?
U ni Pawluh ta? Nami jum vai ja ning jah cehpüiki
Pamhnama mpyaea kani kyaki. Bawipa a jah mtat
khut bikia mat cima kani kyaki. 6 Kei naw ka nglinki,
Apawluh naw tui buiki, acunsepi, Pamhnam naw va
dämsaki. 7 Acunakyase, dämsaki cun Pamhnam
kya lü nglinki ja buiki naw i am khyaih khawh. 8 Mci
sawki ja tui buiki hngalangnak am ve, ani pawha kba
Pamhnam naw jah thung be khai. 9 Nangmi cun
Pamhnama laia kya lü keimie cun Pamhnama phäh
atänga khut kami biki. Nangmi cun Pamhnama imloa
pi nami kyaki. 10 Pamhnam naw a na pet bäkhäknak
sumei lü sawngsa theikia bilawh akba tüneinak ka
taki. A cuna khana akce naw sawngsaki. Lüpi nangmi
mat cim naw ihawkba nami sawngsak cun sitih ua.
11 Pamhnam naw tüneinak mat däka kyaki Jesuh
Khritaw a tak pänga kya lü u naw pi tüneinak akce am
ta yah. 12 Avang naw xüi, ngui ja aphumah lung sumei
lü tüneinaka khana sawngsa khaie. Akcee naw thing,
mphyaw ja cangkpa sumei khaie. 13 Khyang mat
cima bilawh cun Khritawa khawmhnüp naw mdan law
lü mi hmu law khai. Acuna mhnüp üng khyang naküta
bilawh cun mei naw kcet lü akcang cun mdan khai. 14
Tüneinaka khana jah sawngsak cun mei naw amceih
ta sawngsaki naw ngkhyengnak yah khai. 15 Na
bilawh mei naw a uih päih ta amdang vai ni cunsepi
mei üng a bilawh lätki cun küikyannak yah khai. 16
Nami k'uma Pamhnama Ngmüimkhya vekia kyase
nangmi cun Pamhnama Templea nami kyaki ti cun
nami ksingki. 17 Pamhnama temple kpyehki a u pi,
Pamhnam naw ani pi kpyeh hnga khai ni. Pamhnama
temple cun ngcimcaihki kyase namimät kung pi acuna
templea nami kyaki. 18 Namimät käh mawngsak u.
Nami ksunga mat naw hina khawmdek üng themkia a
ngaih üng, a themnak law vaia ang ma se. **(aiōn g165)**
19 Hina khawmdeka themnak cun Pamhnama ngaih a
angnak ni. "Pamhnam naw khyang ktheme cun, ami
mäta ksingnak am jah angsaki" tia a ng'yuki ni. 20
"Bawipa naw, khyang kthemea ngaihnak amdanga
kyaki ti cun ksingki" tia pyenki. 21 Acunakyase, aupi a
bilawhnak thei üng käh awhcah kawm. A naküt hin
Mhnama ka ni. 22 Pawluha pi kyase, Apawluha pi
kyase, Pitaa pi kyase, khawmdeka pi kyase, xünnaka
pi kyase, thihnaka pi kyase, ve k'umkia pi kyase, ve
law khaia pi kyase, avan nami ka ni, 23 nangmi pi
Khritawa ka kya lü, Khritaw pi Pamhnama ka ni.

4 Keimi hin, Khritaw a mpya ja Pamhnama khyü
ngthup pyen khaia Pamhnam naw a jah tak tia jah
ngai kawm uki. 2 Mpyaea phäh hlüki mat cun ami
bawia vei sitih yah khaie. 3 Nghngicima ningsaw ja
nangmia ngthumkhyah cun kei naw ia am ngai veng.
Kamät naw pi kamät ngthu am mkhyahei veng. 4
Ka ngaihnak ngcim ve, acunsepi acun naw akcanga
ka ngcimki tia am mdan. Ka khana ngthumkhyahki
cun Bawipa amät ni. 5 Acunakyase, Bawipa kcün
am pha ham üng u pi ngthu käh mkhya pet ua,
akpäihnaka ngthumkhyahnak cun Bawipa a law veia
k'äih kawm. Ani naw nghmüp üng thup naküte cun
akvai da jah law püi khai, mlung üng jah ngaihe pi jah
mdang law khai, acuna mhnüp üng, khyang naküt
naw ami mäta kyanaka, Pamhnama veia mküi yahei
law khaie. 6 Ka püie, nami phäha kei ja Apawluh nami

jah ngtheinak vaia ka mtänga kyaki. Isetiüng nami
jah ngcuhngkihnak vaia ni. Thum mat naw ta "ning
jah upkie cän jah bükteng ua" tiki. Nangmi naw mat
camcah na lü mat pi käh msetei ua. 7 U naw nang
ngvaia aning mcawn ni? Na tak naküt Pamhnam
naw a ning peta am kyaki aw? Acune cun Pamhnam
naw a ning peta kyase i vai na awhcahnaki ni? 8
Nami hlüei naküt nami tapängki aw? Nami bawimang
pängkie aw? Sangpuxangea nami kyaki aw? Keimi ta
am kya veng u lüpi nangmi nami kya üngta a atänga
sangpuxanga mi kya khaie. 9 Pamhnam naw keimi
ngsä he cun khawmdek khyange ja khankhawngsä
he hmuh vaia khyang ksunga akhnu säiha thi khaia a
jah tak ni. 10 Khritawa phäha kami angki lüpi nangmi
khritaw üng nami thengvaikie, keimi kthangcek lü nami
ngjuktha üng nami beki. Nangmi khyang naw ning
jah mhlünmtai lü keimi khyang naw jah hmumsitki.
11 Tuh vei cäpa, cawixainak üng kami citcawn hüki.
Suisak kdaw am kami taki, kpainak pi kami khamki,
pung naküta kami citcawn hüki. 12 Khüikhawm
u ngüse kami suisaki, khyang naw a jah ksenak
üng dawkyanak am kami kbeki; khyang naw a jah
mkhuimkha üngka mi khameiki; 13 ksekhanak kami
kham üng akdawa kami jah msang beki. Khawmdeka
phyawksak am kami tängeiki, tuhvei cäpa ia am
kyakia kami veki. 14 Isetiakyaküng ahin ka yuk law
hin ning jah ngkeei hlüsak ngüse am ni. Ka ning jah
mhlänak ka caea akba ning jah mcuhmtheh veng. 15
Nami Khritjannak üng ning jah büktengki khawhah ve
lü pi, pa mat däk nami taki. Nami veia thangkdaw
ka lawpüi naw hina kcünsak üng Khritaw Jesuh üng
nami yümmatkia kyase nami pa ka thawn lawki. 16
Nami na ngcuhngkihnak vaia ning jah nghui na veng.
17 Acunakyase, hina phäh kei naw Timoti ka tüih
law ni. Ani cun khritjan kcünsak üng sitih lü ka mäta
mhlänak Bawipa üng ka cakpa ni. Ani naw khaw naküt
üng sangcime veia ka jah mthei ja Jesuh Khritaw
üng pum matnaka xünnak ning jah mtheh be khai.
18 Avang naw nami veia am ka law khaia ngaikiea
kyase awhcahkie ni. 19 Acunsepi, Bawipa naw, a
ngjak'hlü ta, akjanga nami veia ka law khai; acunüng
ami pyen däk am kya lü ka phäha nangmi üngka
johit pi ka hmuh law khai. 20 Pamhnama khyawngpe
cun ngthu am kya, johita ni a kyak. 21 Ini nami hlüei
bawk? Kpaihcung am nami veia ka law khai aw?
Ngmüimkhya Mhlänak ja mlunghnemnak am ka law
khai aw?

5 Nami ksunga hüipawmnak kyühkse akcanga veki
tia ngthang hüki; acun hin khyang kcee üng pi am
ve. Ami paa khyu kdik ihpüikie ti cun na mthehkie.
2 Ihawkba nami awhcah khai ni. Acukba veki cun
thüiseinak vai ni. Nami vei üngkhyüh pi ksät vai sü.
3 Ka pumsa am thuk lüpi Ngmüimkhya am nami
hlawnga ka veki. Aksekhyua vekia khana Bawi Jesuh
naw ngthumkhyah khaia kei naw pyen veng. Nangmi
atänga nami nghmuh akba kei naw Ngmüimkhya
am ka ning jah hmuh ngüse ni Bawi Jesuha johit
naw atänga jah vepüiki. 5 Khyang acuna mäih cun a
Ngmüimkhya Bawipa khaw mhnüp üng küikyannak a
yah vaia, a pumsa khyükleih khaia Khawyama veia ap
ua. 6 Nami awhcah hin am daw ve. Nghngen apica
naw bu angkhä thawh saki ti am nami ksingki aw? 7
Mkhyenaka nghngen kphyüm cän loin ua, acukba
ani üngva avana nami caih khai. Tuhta nghngen am
ngcawki buh tawh üng nami täng khai. Nangmi cun
akcanga nami ngcimki he ni. Mi lätnak pawi pi ngsäm
hnüh ve, mi lätnak pawhnak vai Khritaw pi hnim
päng ve u. 8 Acunakyase, mkhyekatnaka nghngnen
akphyüm am kcawa muk am ni lü, nghngnen käh
kcawa muk ngcimcaihnak ja ngthungtak am lätnak mi
pawh vai u. 9 Ka cayuk üng hüipawmkie käh nami
jah ngpawngpüi vaia ka ning ja mthehki. 10 Ka tinak
hlü ta hüipawmkie, mpyukei he, juktuh hjawkhahkie
käh jah ngpawngpüi ka tinak am ni. Khawmdek üng
käh nami sängei vaia jah hjawng kung ua. 11 Ka tinak
hlü ta jumeikia ngsui lü hüipawmki, mpyuki, ngvawk
pawhki, juktuh hjawkhahki, khyang hnimki, ju awki he
cun atänga ngaw lü ei pi käh jah eipüi u. 12 Akcee
ngthu jah mkhya pet vai cun keia bilawh vai am ni.
Pamhnam naw jah mkhyah pe khai. Acunsepi namäta
püie cun nami jah mkhya pe khai am ni aw? Cangcim
naw a pyena kba "Am dawkia khyang nami ksung
üngkhyüh jah ksät ua."

6 Jumeiki mat ja mat nami ngvawk üng, khyang
ngcime veia am phapüi u lü, am jumeikiea veia
nami phapüi khai aw? 2 Pamhnama Khyange naw
khawmdek ngthumkhyah khaie tia am nami ksingkie
aw? Acukba anita khawmdek ngthumkya khaiea
naw apimsüm ta am nami cijang thei khai aw? 3
Khankhawngsä he pi ngthu jah mkhya pet vai am
nami ksingkie aw? Acukba anita tuha kcün saka vekie
cun ngthu am nami mkhya khai aw. 4 Acubang a ve
law üng sangcim üngka am kyakiea veia na cehpüi lü
ngthu na mkhyahsak khai aw? 5 Ngkehkhyakei veng!
jumeiki mat ja mata lei mkhya khawh khai akthem
matca pi nami ksunga am veki aw? 6 Acukba am kya
lü jumeiki mat naw jumeiki mat cun am jumeikia veia
a lei a mkhya pet vaia cehpüiki. 7 Jumeiki mat ja mat
nami ngkhyakei hin am nami dawnak mdan ve. Aning
jah hmakatsak, aning jah huhei cun am daw bawk khai

aw? 8 Acukba am kya lü nami mät naw mat ja mat
hmakatsak lü jumeiki akceea ka pi nami jah huteiki. 9
Am dawki he Pamhnama khyawngpe am pha u ti
cun am nami ksingki aw? Nami mät naw nami mät
käh mawgsak u; juktuh hjawkhahkie, khyanga khyu
vepüikie, hüipawmkie, juktuh hjawkhahkie, kpami ja
kpami ngkhyunglakie, 10 mpyukie, hleikie, ju awki he,
khyang ngvawk püikie, hleikie naküt cun Pamhnama
khyawngpe am pha u. 11 Nangmi avange pi acukba
nami vekie; acunsepi, Bawipa Jesuh Khritawa ngming
ja Pamhnama Ngmüimkhya üng ngthiei u lü nami
ngcimcaih pängkie. 12 “Avan ka bi theiki” ti lü mat
naw pyen khai, acunsepi, avan bilawh am daw; avan
bi vai ka phäha kyaki ti lü ka pyen khai, acunsepi,
kei cun acuna mpyaa am kya veng. 13 Eiawk cun
khawna phäha kya lü, khawn pi eiawka phäha kyaki;
acunsepi, Pamhnam naw ani nghngih ja mkhyüh
khai. Acunüng pumsa cun hüipawmnak vaia am
kya lü Bawipa mhlünmtainak vai kyase pumsa hlüki
cun Bawipa naw ja peki. 14 Pamhnam naw Bawipa
thihnak üngkhyüh mtho beki, mimi pi a johit am jah
mtho be khai. 15 Nami pumsae cun Khritawa ngbana
kyakie tia nami ksingki. Khritawa mtisa cun lo lü am
nghnumi ksea pumsaa ka pawh khai aw? Am kya! 16
Nghnumi kse ihpüiki cun pumsa üng nghnumi am
mata kyaki ti cun am nami ksingkie aw?” Nghngih
cun mata kya khai” ti lü Cangcim naw pyenki. 17
Bawipa üng ngpüilawki cun Ngmüimkhya lam üng
Bawipa am mata kya khai. 18 Hüipawmnak cän jeih
u. Nghngicima mkhyekatnak hin pumsa kpung da
kyaki; hüipawmnaka mkhyekatnak cun mäta pumsa
mkhyekatnaka kyaki. 19 Acunüng, nami pumsa cun
Pamhnama ning jah pet, Ngmüimkhya ngcima Temple
tia am nami ksingki aw? Nami mät naw nami mät
am kana u lü Pamhnama a ning jah ka ni; 20 A phu
pe lü ning jah khyäih ni; acunakyase, nami pumsa
Pamhnam mhlünmtainak vaia summang ua.

7 Atuh nami yuka mawng üng sängki ka pyen khai.
Kpami cun am a khyumah pi kdaw khai ni. 2
Isetiakyaküng hüipawmnak vekia kyase kpami naküt
khyu mah lü, nghnumi naküt pi cei mah kawm. 3
Kpami naw pi kpamia bilawh vai bilo lü, nghnumi naw
pi a bilawh vai bilo se, ngkhyungla xawi naw mat ja
mata hlükaw cun kbe ni se. 4 Nghnumi naw amäta
pumsa am ka na, acunsepi a ceia phäha kyaki ni;
acuna mäiha, kpami naw pi amäta pumsa am ka na,
a khyua phäha kyaki. 5 Atänga nami ktaiyünak vaia
phäha mat jah mat käh ma lü nami ve khawia kba ve
ni a. Acukba nami ve ta Khawyama hlawhlepnak üng
nami ngxungei thei khai. 6 Hin ka ning jah mtheh
hin ngthupeta kba ka ning jah mtheha am kya, nami
pawh vaia ka ning jah mtheh ni. 7 Nangmi akcanga
keia akba nami ve vai ka tängki. Acunsepi, khyang
naküt üng Pamhnama pet am täng, mat ja mat ta
yah am täng, mat naw akce ta lü mat naw akce taki.
8 Tukbäih am ceimahkie ja hmeinuea veia ka pyen
hlü ta, keia kba nami ve khawh ta daw bawk khai
ni. 9 Acunsepi, nami hlüeinak am nami üp thei ta
khyungla ua; isetiakyaküng, mlunga khuikha kthaka ta
khyumah hin daw säihki ni. 10 Ngkhyungla pängkiea
veia ngthu jah pet hin ka mät naw ka jah pet am ni,
Bawipa jah peta kyaki: Nghnumi naw a cei käh hawih
lü; 11 a hawih üng käh ceimah be kawm, am ani
üng a cei ng’yäpüi be se, a cei naw pi käh ngtaipüi
kawm. 12 Khyang kcee veia kamäta pyen ta (Bawipa
pyen am ni), jumeiki mat naw am jumeiki nghnumi
a khyunak üng acun naw ve yüm khai xawia a bü
üng käh hawih kawm. 13 Acunüng, nghnumi naw am
jumeiki a ceinak üng, a cei naw a hlawnga a ve vaia
ngaih üng käh yawk kawm. 14 Am jumeikia kpami cun
a khyua phäha ngcimcaih lü, am jumeikia nghnumi pi
a ceia phäha ngcimcaihki ni; acukba am ni vai sü ta
nami cae am ngcim khaie sü; acunsepi ngcimki he ni.
15 Nilüpi, am jumeiki naw Khritjan a püi a ngkya hlüpüi
üng ngkyapüi kawm. Acubang üngta Khritjan kpami ja
nghnumi cun ami ngaih sima kya khai. Pamhnam naw
ngkhawtnak üng nami xüngsei khai a ning jah khü ni.
16 Khritjan nghnumi aw, ihawkba na cei am na küikyan
thei vai na ksingki ni? Khritjan kpami aw, ihawkba
na khyu am na küikyan thei khai na ksingki ni? 17
Pamhnam naw a ning jah khü üng a ning jah peta kba
xüngsei u lü ve ua. Acukba sangcime naküt ka jah
mtheiki. 18 Khyang mat vun mawihnak kham pängki
naw Pamhnama khünak a yah üng vun mawihnak cun
käh mkhyüh se, vun am mawi hamki naw Pamhnama
khünak a yah üng pi vun käh mawi hlü se. 19
Khyanga vun mawih ja am mawih cun ia am kya,
Pamhnama ngthupet naküt ngai ua. 20 Pamhnama
khünak nami yah üng nami vea mäiha ve u. 21 Mpyaa
nami kyak ham üng Pamhnam naw a ning jah khü
ni. Ia käh ngai ua; lätnak vai akyak üng sumei ua.
22 Bawipa khüa mpya cun Bawipa mhläta khyanga
kyaki; acukba bäa mpya am niki Khritaw naw a khü
üng Khritawa mpya kyaki. 23 A phu pe lü Pamhnam
naw a ning jah khyäih ni; acunakyase khyanga mpyaa
käh thawn be u. 24 Ka püie, Pamhnam naw a ning
jah khü üng nami ve khawia kba Pamhnam üng
ngphunei ua. 25 Am khyumahkia mawng nami yuk
lawnak üng, Bawipa ngthu peta am kya lü; Bawipa a
mpyeneinak üng ümnak ngkäiha kyakia kyase, ka
ngaih ka pyenki. 26 Acunakyase, atuh khuikhanaka

phäha, kpami amät a ve khawia kba a ve vai hin
daw khaia ngai veng. 27 Na khyu veki aw? Acun
kba akyak üng käh ksäta. Am na khyumahki aw?
Acukba akyak üng na khyu vai käh suia. 28 Acunsepi,
na khyumah üng na mkhyekatki am ni, am ceimah
hamki nghnumi a ceimah üng pi mkhyekatkia am
kya. Acunsepi, ngkhyunglakie naw amhnüp tä se
khuikhanak ta bawki he ni, acukba nami ve vai am
täng ve. 29 Ka püie aw, ka pyen hlü cun akcün hin
tawikia kyase, khyumahki pi, am khyumahkia kba
ve kawm. 30 Kyapkie pi am kyapkiea mäiha ve u
se. Jeki pi am jekia mäiha ve kawm. Khawhthem
khyäihktuki naw pi ami khyäih am takiea kba ve u
se. 31 Hina khawmdek khawhthem summangeiki pi
am summangeikia mäiha ve u se. Isetiakyaküng hina
khawmdek cun ivei am law lü xük law khaia kyaki.
32 Cäicingnak üng nami lätlang vai hlüei veng. Am
khyumahki naw Bawipa khut mcei lü a bi cun Bawipa
jekyai hlüsak lü ni. 33 Khyumahki naw a khyua jenak
vai ngaih lü khawmdek lam cäi naki; 34 acunakyase
lam nghngih üng veki. Am ceimahki ja ngla naw cun
pumsa ja Ngmüimkhya üng Bawipa khut bi khaia
ngcuapei lü, ceimahkia nghnumi cun a cei a jekyaisak
vai ngaih lü khawmdek lam cungaiki. 35 Ahin ka
pyen cun, isetikyaküng, ka ning jah kuei hlüa phäh
ni. Ka ning jah mkhyawhnak am ni. Akdaw bilo lü ia
sungkhamnak am ve lü Bawipa khut binak üng nami
mät nami cuap vaia ka pyen ni. 36 Ngkhyungla khai
xawia mkhyäp päng te am ngkhyungla khai xawia ti
beki xawia mawngma üng: kpami naw akdawa am a
vecawhpüi üng a ngaihnak am nängei üngta khyumah
kawm. Kakawngki xawia am kya. 37 Acunsepi, kpami
naw am khyumah khaia a mlung khängsak lü amäta
ngainak näng khaia bü lü acuna ngla am a khyunak
üng ia am kya. Dawki ni. 38 Acunakyase, khyumah
hin dawki, cunsepi am khyumah hin daw bawki ni. 39
Ceimahkia nghnumi cun a ceia xüna k'um üngta a
ceia phäha kyaki; acunsepi, a cei a thih käna a ngaiha
khyang cei na khaia lätki ni. Acunsepi kpami a cei
vai cun Bawipaa hnu kläka kya kawm. 40 Acunsepi,
keia ngaiha ta, am ceimah lü amät a ve üng jekyai
bawk khai. Ahin ta ka mäta ngaih ni. Pamhnama
Ngmüimkhya ka takia ka ngaiki.

8 Juktuh üng pet eia mawng ngthähnak nami yuk
lawki. Mi van naw ksingnak mi taki. Acunsepi
ksingkhyapnak naw jah awhcahsak lü, mhläkphyanak
naw khyang jah sawngsaki. 2 U pi i mä ksingkia
ngaiki naw ami ksing vaia kba am ksing u. 3
Acunsepi, Pamhnam mhläkphyanaki cun Pamhnam
naw ksingki. 4 Acunakyase, juktuha veia pet eiawka
mawng cun: khawmdeka am ve xakia lupa phäh
juktuh mcawmkie lüpi Pamhnam mat däk veki tia
mi ksingki. 5 Khankhawa pi kyase, mcea pi kyase,
mhnam ngmingnakie mhnam khawhah bawi khawhah
veki, 6 mimia phäha ta Pamhnam mat däk, Pa mat
veki, ani cun naw avan tüipyang lü ania phäha mi
xüngki, Bawipa mat däk veki ani naw Jesuh Khritaw
üngkhyüh anaküt mhnünmceng lü mimi pi mi xüngki.
7 Acunsepi khyang avan naw hina ngthungtak am
ksing u. Khyang avang naw juktuh xüngkia ngaikie.
Acunakyase juktuha veia peta ei ami ei üng tuh vei
cäpa juktuha eiawka ngaikie; ami ksingnak ngcekia
kyase acun ami ei naw jah mtüihkhehsakia ngaihkie.
8 Ei naw Pamhnama dä mi keha dawsakia am kya;
am mi eia phäha i pi am mi sum na, mi eia phäh i pi
am ni yahei na. 9 Acunsepi, mcei ua, nami lätnak hin
naw jumeinak ktha ngcekie käh jah kyukngtängsak
se. 10 Na ksingkia kyase, juktuh a venak templea na
ei vai naw am ning ähei. Acunsepi akse ja akdaw a
ksingnak am kyanki naw a ning hmu üng juktuha veia
peta ei cun ei hnga khaia kyaki. 11 Acunakyase a
hama Khritaw thikia na bena cun na ksingnaka phäha
khyük khaia kyaki. 12 Benaea veia acuna mäiha
mkhyekatnak pawh u lü, akse ja akdaw ami ksingnak
ngcek se, nami mhlem üngta, Khritawa khana pi
mkhyekatnak nami pawhki ni. 13 Acunakyase, ka ei
naw jumeiki kyukngtängsakia akyak üng, jumeiki am
ka kyukngtängsak vaia ka xüna küt üng meh ka jeih
khai. **(aiōn g165)**

9 Kei lätlangki khyanga am ka kyaki aw? Angsäa
am ka kyaki aw? Mi Bawipa Jesuh ka hmuh
pängki am ni aw? Nangmi cun Bawipa khutbinaka
ktheiha am nami kyakie aw? 2 Akcee naw ngsäa
am na ngai u se pi, nangmi naw nami na dokhamki;
nami xünak Bawipa am pumata kyakia kyase nangmi
cun ngsäa ka kyaknak msingnaka nami kyaki. 3
Khyange naw ami na cijangei üng, kamät naw kamät
ka ngxungeinak cun: 4 Ka khutbia phäha ka eiaw
khaia am kyaki aw? 5 Bawipaa benae, ngsä kcee
ja Pita naw a khyu aceh hüpüia kba ka hlawnga ka
cehpüi hnga theikia am kyaki aw? 6 Acunüng, kei ja
Banabah däk khüi lü kami ei khaia aw? 7 Yekape u
naw pi ami mäta tungmang vai peei u lü ngtuk khaie
aw? Lobikie naw ami mäta lo üngka capyit am ei
khai aw? Tome sämki naw tomea cihtui am aw khai
aw? 8 A msuimcäpnake üng ka pät am khunkhih ngü,
isetiakyaküng thum cun naw a ti kung ni a ti. 9 Mosia
thum üng, “Cang lehki sea mpyawng käh na mkhüp
vai” tia ng'yuki. Pamhnam naw se sawxat a pyen
aw? 10 Mimi phäha a pyena am kyaki aw? Mimia

phäha a yuka kyaki. Lai kthawnki ja cang atki naw
ami hama angtheipai äpki lü bi yahki xawi. 11 Keimi
naw ngmüimkhya mci nami veia kami saw pängki.
Nangmi üngka khawhthem khawha kami laki aw? 12
Khyang kcee naw pi acuna mäih nangmi üng ami
ngaihk'uh üng keimi naw ta acuna kthaka am kami
ngaihk'uhei khai aw? Lüpi acukba bi vai cun am bi
veng u. Khritawa Thangkdaw am kami kyawhnak vaia,
kami khameikie ni. 13 Temple k'uma khüikie naw ami
ei vai acuna k'umaka yah u lü, kpyawngkunga khüikie
naw pi ngkengnaka yahkie tia am ksingkie aw? 14
Acuna mäiha ni, Thangkdaw sangkie cun, Thangkdaw
üngkhyüh xüng khaie ti lü Bawipa naw ngthu jah peki.
15 Acunsepi, kei ta acun kba am ve veng; ka khana
acuna mäih nami pawhnak vaia hina ngthu ka yukia
am kya; ka awhcahnak ia am ngtäh khaia khyang
naw a pawha kdama ta, ka thih hngawh kyäp khai ni.
16 Thangkdaw ka sanga phäh ka awhcahnak vai i am
ve. Ka sang vaia kya kungki. Thangkdaw am ka sang
üngta ka khana josetnaka kya khai. 17 Kamät naw
xü lü khut ka pawh üngka ngkhengnak ka yah khai;
acunsepi Pamhnam naw a na apa bilawh vai kung ka
biloki. 18 I ni Ka hlawh ei? Ami na pet vai käh äpei lü
thangkdaw ka pyen hin daw ve. Thangkdawa phäh
ka yahei vai am pyen veng. 19 Ua mpyaa pi am kya
veng; cunsepi khyang khawhah ka yah vaia phäha
kamät naw kamät khyangea mpyaa thawn veng. 20
Judahea veia ka khüi üng Judahe ka jah yahnak vaia
Judahea kba ka veki. Judahea veia ka khüih üng
ka jah yahnak thei vaia ta Mosia thum am ka läk
üng pi ka läkia kba ka veki. 21 Khyangmjükceea veia
ka khüi üng Judahea thum am ksingkia kba ka jah
yahnak vaia khyangmjükceea kba ka veki. Ahikba ka
ve hin Pamhnama thum am ka läkia am kya; kei cun
Khritawa thuma keha ka veki ni. 22 Ktha ngcekie ka
jah yahnak vaia phäha ktha ngcekia mäiha ka veki.
Acunakyase khyange ka jah yahnak thei vaia anaküta
ka thawnki. 23 Jodawnak ka yah hin jah yetnak be
thei vaia, Thangkdawa phäha avan ka pawhki. 24
Dawn ngcameinak üng khawhah dawngkie cunsepi
mat däk naw ni ngkhengnak a yah kawm tia am
nami ksingki aw? Ngkhengnak nami yah vaia dawng
u. 25 Dawngcameinak üng dawngki nakût naw ivei
am khäng khaia lukhum ami yahnak vaia yet nakie,
cunsepi mimi cun angläta khäng khaia lukhuma phäh
mi kthanaki. 26 Acunakyase dawng sawxatkia mäiha
am ka dawngki; khawkhi thäk sawxatkia mäiha am ka
ngthäki. 27 Acunakyase, Thangkdaw khyangea veia
ka sang hü üng am ami na hnepeinak vaia, ka pumsa
ka nängeinak thei vaia ka kthanaki.

10 Ka püie, Mosia hnu läkie mi pupae ia kya
khawikie ti cun nami süm vai hlüei veng. Amimi
cun khawngmei naw jah ksung lü Mpanglaisen pi
phyawn lü khekhamkie ni. 2 Mosia hnu ami läka kba
ami van khawngmei ja tui üng baptican khamkie. 3
Avan naw Ngmüimkhya ei atänga ei u lü, 4 ami van
naw Ngmüimkhya tui awki he ni; jah ngkhahpüikia
Ngmüimkhya Lung üngka tüi awki he; acuna Lung
cun Khritaw amät kung ni. 5 Acunsepi, avangea
khana Pamhnam am je se, khawkhyawng khawa thi
u lü ami pumsa khyük päihki. 6 Ahine hin mimi phäha
msuimcäpnak ni, amimia bilawha kba am dawki käh
bilawh vaia sitih jah peki, 7 juktuh ami sawhkhaha
mäiha juktuh käh sawhkhah u. "Hüipawmnak ja
eiawknaka pawia khyange ngawki he" tilü Cangcim
naw pyenki. 8 Avang he ami mkhyea kba käh mi
mkhye khaie, mhnüp mat üng khyang tawng nghngih
jah thawng kthum ami thiha mäiha käh mi ve vai u. 9
Avang naw Khritaw cam u se, kphyu naw jah hnimki,
cunakyase Bawipa käh mi cam vai u. 10 Avang he
putcit u se thihnaka Ngsä naw a jah hnima mäiha käh
mi ve vai u. 11 Ahine cun akceea phäha msuimcäpnak
vaia phäha ami veia kya lawki, cunsepi mimi phäha
cingnak vaia ng'yuki ni. Mimi cun apäihnak law hlü
hnüha kcün üng mi vekie ni. **(aiōn g165)** 12 Khängkia
nami ngdüikia nami ngaih üng käh nami kyuk vaia
mcei ua. 13 Nghngicima khamei thei hlawhlepnak ni
nami khamei ta. Pamhnam a khyü mäki kyase, am
nami khamei thei vaia hlawhlepnak nami khana am
pha lawsak. Nami khameinak thei vaia hlawhlepnak
üngka naw lätnak vaia lam pi ning pawh pet khai. 14
Acunakyase, ka mhlänake aw, juktuh sawhkhahnak
cun jeih ua. 15 Khyang kthemea jah mtheha kba
ning jah mtheh veng, i ka pyen ti cun ksing ua. 16
Bawipa Müeinaka Pamhnama veia jenak mi mtheh
üng mi summangeia khawt: acuna khawt mi awk üng,
Khritawa thisen mi awyümki, muk mi bo mi ei üng
Khritawa pumsa mi yümeiki. 17 Khyang khawjaha
mi kyase pi, muk mat mi eiyüm üng pumsa mata
mi kya lawki. 18 Isarel khyange jah teng süm u;
Pamhnam üng ami peta ngkengnaka sa eikie cun
naw phyawnkunga bilo yümkiea kyaki ni. 19 Juktuha
veia peta eiawk ja juktuh cun iyawa kya ve ka tiki aw?
20 Ka! juktuha veia peta ngkengtainak cun Pamhnama
veia peta am kya lü, khawyaiea veia peta ni akya ve,
ka tiki ni. Khawyaia püipawa nami kya vai am hlüei
veng. 21 Bawipa khawt ja khawyaia khawt atänga
am aw thei u ti; Bawipa kbe ja khawyaia kbe atänga
am jah ei thei u ki. 22 Am ani üng, Bawipa mlung
mi setsak khai aw? Mimi hin Bawipa kthaka mi kyan
bawki aw? 23 "Avan pawh vaia nglawiki," ami ti. Acun

cun cang ve, cunsepi avan hin am daw. “Mimi cun
avan mi pawh theiki” cunsepi avan cun mi phäha
dawkia am kya. 24 Nami hlüei käh sui u lü khyang
kcea hlüei sui ua. 25 Meh ami Jawihtuknaka ami jawih
naküt mät ksingeinaka üng käh ngthäh u lü nami ei
üng yahki. 26 Cangcim naw, “Khawmdek jah khana
vekie naküt cun Bawipa kaa kyakie ni,” tia pyenki. 27
Am jumeiki naw buh na ei khaia a ning khüei üng,
mät ksingeinak üng käh ngthäh lü a ning mbei naküt
na ei sawxat vai. 28 Khyang mat naw “Hin hin juktuh
hjawkhanaka eiawk ni,” a ti üng, ning mthehkia phäha
ja ksingeinaka phäh käh eia. 29 Acun cun nanga
ksingeinak am ni lü, khyang kcea ksingeinaka phäha
kyaki. “Acunüng dawki,” Khyang mat naw, “Ise khyang
kcea ksingeinak naw ka lätnak cun na khyawh pe
khai ni? ti lü a ning kthäh üng, 30 Ka eiawka phäha
Pamhnama veia jenak ka pyen üng, ivai acuna eia
phäh khyange naw na mseteikie ni? 31 Daw ve, a i
nami pawh üng pi, nami ei üng pi kyase, nami awk
üng pi kyase Pamhnama hlüngtainak vaia avan pawh
ua. 32 Judahea pi kyase, Krikea pi kyase, Pamhnama
sangcima pi kyase am nami jah kyukngtäsak vaia
xüngsei ua. 33 Ka bilawh naküt üng khyang ka jesak
vaia ktha na lü ami lät vaia phäh ja ami daw vai cun
ngai lü, kamäta dawnak vai am sui veng.

11 Khritaw üng ka ngtheia mäiha na ngthei na
ua. 2 Nangmi naw angläta na süm u lü ka ning
jah mtheimthangnak he nami ja läklama phäha ning
jah mküiei veng. 3 Kpami hea lu cun Khritaw ni,
nghnumia lu cun kpami ni, Khritawa lu cun Pamhnam
ni tia nami ksing vai hlüei veng. 4 Kpami a lu khüm lü
ktaiyü lü ngthu pyenki cun Khritawa thangmsetki ni. 5
Acunüng, nghnumi naw a lu am bu lü khyang ksunga
Pamhnama ngthu a pyen üng a ceia thangmsetki ni,
acukba akya üngta a lukkanga veki nghnumi üng am
hngalang ni. 6 Nghnumi naw a lu am a bu üngta a lu
kteih kawm. Nghnumia phäh lu kteih cun seteinaka
kyakia kyase a lu a bu vai. 7 Kpami naw a lu a bu vai
am hlü, isetiakyaküng ani cun Pamhnama müihmai
mdankia kyaki. Nghnumi cun naw kpamia müihmai
mdanki. 8 Kpami cun nghnumi üngkhyüh ngtüi lawkia
am kya; nghnumi cun kpami üngkhyüh ngtüi lawkia
kyaki. 9 Kpami cun nghnumia phäha am kya lü
nghnumi cun kpamia phäha kyaki. 10 Khankhawngsä
hea phäha nghnumi cun naw kpamia kea veki ti cun
a mdannaka a lu bu kawm. 11 Acunsepi Bawipa üng,
kpami pi nghnumi kaa am cawm, nghnumi pi kpami
kaa am cawm thei, ani nghngih mat jah mat hlüeiki
xawi ni. 12 Nghnumi cun kpami üngkhyüh a ngtüi
lawa mäiha, kpami pi nghnumi üngka naw hmi lawkia
kyaki, acunsepi, avan naküt cun Pamhnam üngka
naw ngtüi lawki. 13 Nami mät ngai ua, nghnumi naw a
lü am khüm lü Pamhnama veia a ktaiyü hin nglawi ki
aw? 14 Kpami a lusam a sei üng hmuseki ti cun nami
ksingeiki. 15 Nghnumia lusam a sei cun a ngtonaka
kyaki. A lusam cun a lu bunak vaia peta kyaki. 16
Ahin cun Pamhnama sangcim avan üng thuma kyaki.
Acunakyase nangmi üng u naw pi hina ka pyen cun
a na ngcuhpüi vaia am kya. 17 Hina mawng üng,
sawkhah khaia nami ngcunak üng akdawa kthaka
setsakia kyase am ning jah mküiei veng. 18 Akcüka
nami ngbämnak ning jah kehlankie veki tia ka ning
jah mtheh päng ni. Acun hin avang cang khaia jum
veng. 19 Nami ksunga cangki a ngdangnak vaia
ngpainak ve kung khai. 20 Atänga ngcun law u lü
nami ei cun Bawipa müei nami eikia am kya. 21 Nami
ei üng nami mäta ka nami eikia kyase avang jah
khyawtei se avang eiaw ktatkie. 22 Eiawknak vai im
am nami takie aw? Am acunüng Pamhnama sangcim
hmumsit u lü, i am takie nami jah ngkeeisakie aw?
Ahina phäha i ka pyen vai nami ngjak'hlüki ni? Ning
jah mküiei vai aw? Am ning jah mküiei veng. 23
Ngthu ka ning jah mtheh hin Bawipa üngka ka yah ni:
acun kba Bawipa Jesuh naw ami jawiheia mthan üng
muk lo lü, 24 Pamhnama veia Jenaka ngthu pyen lü,
boki naw, “Hin hin nami phäha ka pumsa ni. Nami
na sümnak vaia ahin hin pawh ua,” a ti. 25 Acukba
Müei ami ei käna, khawt lo lü “Hina khawt cun ka
thisen am msinga ngthumkhän kthaia kyaki. Nami
awk naküt üng nami na sümnak nglät vaia pawh ua,”
a ti. 26 Ahina muk ei u lü, khawt nami awk naküt
üng Bawipa a law be vei cäpa a thihnak nami sangki
tinaka kyaki ni. 27 Acunakyase, a u pi, am nglawi xa
se muk ei lü Bawipa khawt awki cun Bawipa pumsa
ja a thisen mkhyekatnakia kyaki. 28 Acunakyase a
u naw pi, muk ja khawt üngka a eiawka kcük üng
amät naw amät ksükcetei ma kawm. 29 Bawipa a
pumsaa suilam am ksing lü muk ei lü khawt üngka na
awk üng, na mäta khana ngthumkhyahnak cun na
eiawknak am na phaei law saki ni. 30 Acunakyase ni
avange am yai u lü, avange jah mhnatei se, khawjah
thikie. 31 Akcüka mimät naw mimät mi ksükcetei kyu
üng Pamhnama ngthumkhyahnaka keha am mi pha.
32 Bawipa naw ngthu jah mkhyah lü a jah mkhuimkha
cun, khawmdek am atänga am a jah mkateinak vaia a
jah yuhnaka kyaki ni. 33 Acunakyase, ka püie, Bawipa
müei nami ei khaia atänga nami ngcun law üng nami
püi k'äih ua. 34 Nami ngcun law üng Pamhnama
ngthumkhyahnak am nami khameinak vaia, ei nami
cawi üng nami ima nami ei vai sü. Akcea phäha ta ka
law be üng ka ning jah mthehei law khai.

12 Ka püie, Ngmüimkhya bänaka mawng nami
yuk lawki. Akcanga ahine nami jah ksing vai
hlüei veng. **2** Am nami jumei ham üng juktuh
akthie sawhkhah khaia lam ning jah hmesak ve
u. **3** Acunakyase, Pamhnama Ngmüimkhya naw
am a cehpüia khyang naw, “Jesuh ksekha na khai”
acunüng, Ngmüimkhya ngcima lam sümnak am taki
naw, “Jesuh cun Bawipa ni” tia am pyen thei ti cun ning
jah ksingsak veng. **4** Ngmüimkhya bänak akce kce
veki, cunsepi, Ngmüimkhya mat däka kyaki. **5** Khutbi
akce kce veki, cunsepi, Bawipa cun mata kyaki. **6**
Bilawhnak thei akce kce veki, cunsepi, bilawhnak thei
jah peki Pamhnam mat däka kyaki. **7** Ngmüimkhya
khyang mat cia k'uma a ve cun avan mi dawnak vaia
phäha kyaki ni. **8** Ngmüimkhya naw Khyang akcea
veia themnaka ngthu pe lü, acuna Ngmüimkhya kung
naw khyang akcea veia ngthu ksingkhyapnak peki.
9 Acuna Ngmüimkhya bä naw khyang akcea veia
jumeinak pe lü, khyang akcea veia yainak be theia
johit peki. **10** Ngmüimkhya naw khyang akcea veia
müncankse bilawhnaka johit pe lü khyang akcea
veia Pamhnama ngthu pyensaknak thei peki. Mata
veia Ngmüimkhya üngka naw lawkia bänak ja akce
üngka naw lawkia bänaka hngalangnak ksingnak
peki. Khyang akcea veia ngthu akce kce pyen theinak
pe lü akcea veia acuna ngthua suilam pyenak be thei
peki. **11** Acunsepi khyang avana khana acune jah
pawhki cun Ngmüimkhya mäta kyaki; amäta hlüa kba
khyang mat cia veia bänak akce kce jah peki. **12**
Khritaw cun ngban khawhah lawkia pumsa mata kba
kyaki; Ngban khawhah am pyana kyase pi pumsa
mata kyaki. **13** Acun kba ni avan hin Judaha pi kyase,
Krika pi kyase, mpyaa pi kyase, mpya am ni tia pi
kyase, pumsa mat üng mi ve khaia Ngmüimkhya
mat üng baptican mi khanki. Ngmüimkhya mat däk
awk vaia jah peki. **14** Pumsa cun ngban mat dänga
pyana am kya, ngban khawhah üng pyana kyaki. **15**
Khaw naw “Kuta am ka kyakia kyase pumsa üng am
ngpüi veng” a ti üng acuna phäha pumsa üng am
ngpüikia am kya. **16** Acunüng, nghnga naw, “Mika am
ka kyakia kyase pumsa üng am ngpüi veng” a ti üng,
acuna phäha pumsa üng am ngpüikia am kya. **17**
Pumsa avan cun mika akya päih vai sü ta ihawkba mi
ngja khai ni? Avan ngjaknaka akya vai sü ta ihawkba
ahawi mi ksing khai ni? **18** Acukba Pamhnam naw
am tängkia pumsa ngbane cun a ngjakhlüa a jah tak
ni. **19** Avan ngban mata mi kya päih üng, pumsa vai
am ve. **20** Hin kba kyaki, ngban khawhah law se pi
pumsa mat däka kyaki. **21** Acunüng, mik naw kuta
veia, “Am ning ngjahlü veng” am ti thei; lu naw pi
khawa veia, “Ä, am ning ngjahlü veng” am ti thei. **22**
Pumsa üng akjaw säiha mi ngaih am ngpüi xase i
am mi pawh thei. **23** Acunakyase, pumsa üng am
mawngkia mi jah ngaiha ngbane ni mi jah künak säih;
pumsa üng am dawkia mi jah hmuhe ni mi jah cäinak
säih. **24** Dawkia ngbane cun jah dawsak vai am hlü ti
u. Pamhnam amät naw am tängkia ngbane pumsa
üng a jah tak hin mata hlü cun mat naw am mcei lü a
leisawng vaia phäh ni. **25** Pumsa üng ngpainak am
ve, cunsepi am tängkia ngbane naw ami püi mceiei
khaie. **26** Acunakyase, ngban mata khuikha üng
ngban naküt khuikha hngakie; ngban mat mküiei üng
jekyainak cun avan naw yahkie. **27** Avan Khritawa
pumsaa nami kyaki, mat ci cun a ngbana nami kyaki.
28 Pamhnama sangcim üng avan cun hnün a jah pet:
akcüka ngsä he, anghnihnaka sahmae, akthumnaka
jah mtheimthangkie; acun käna müncankse pawhkie;
acun käna jah m’yai be theikie, acunüng khyang
kpüikpakie, acunüng lam kdaw jah msüm theikie ja
ngthu kce pyen theikia kyakie. **29** Khyang avan cun
ngsä he, sahmae ja jah mtheimthangkiea am kya u.
Avan naw müncankse pawhnak am ta u; **30** Avan
naw hlikhaüa pawh m’yai be theikiea am kya. Avan
naw ngthu akce kce pyen theikia am kya. Avan acuna
ngthua suilam pyen be theikia am kya. **31** Akdaw säih
yah vai ja nami mlung üngta ua. Akdaw säih lam ka
ning jah hmuh khai.

13 Khyang naküta ngthukhyü pyen thei lü khankhaw
ngsä hea ngthukhyü pi pyen thei ngü se pi,
mhläkphyanak am ka tak üngta, ng'yüng sawxatkia
pung ja ng'yüng sawxatkia kcinga mäiha ni ka law
kawm. **2** Ngthu pyennak thei, ngthu ngthup naküt
ksingkhyapnak ta lü; mcung pi akcea ngpyawt thei
khai hlawka jumnak tak üng pi; mhläkphyanak am
ka tak üngta kei amdang vai ni. **3** Ka tak naküt jah
yet hü lü ka pumsa pi mei üng mkhih vai hlawka ve
ni se pi mhläkphyanaka am ka tak üngta acukba
pawh cun naw i pi am na dawsak. **4** Mhläkphyanak
cun mlung msaünak ja dawnaka kyaki; Ani cun
awhcahnak, ng’eihnak ja pakhyapnaka am kya. **5**
Mhläkphyanak cun angnei am kse, a mäta malam am
sui, am mlung am so; mhläkphyanak naw khyang
mhlätki; **6** mhläkphyanak cun akse üng am je, cunsepi
ngthungtak üng jekyaiki. **7** Mhläkphyanak cun am
bawngka thei; jumei theiki, äpei theiki, angläta k'äihei
theiki. **8** Mhläkphyanak cun ngläta kyaki. Ngthu
sangnak, ngthu akce kce pyennak thei, ksingnak
theie cun ve u se pi asäng üng päih law khaie. **9**
Am kümkawi khaia mi ksingki, ngthu pi avang ni
kami sangki. **10** A kümkawinak a pha law üng, am
kümkawiki cun düt lawsaka khai. **11** Ka hnasen ham

üng ka pyen, ka ngaih ja ka bilawhe cun hnasena kba
kyaki; cunsepi atuh ta ka däm lawki kyase hnasena
kba am kya ti veng. 12 Atuh cun hman üng mi
müihmai am ngkhaiki mi hmuha mäih kyaki; ngawia
ta angsinga mi hmuh law khai. Atuh ka ksing cun
avang ni; cunsepi Pamhnama ksingkhyapnak kei üng
a küma kba aküma ka ksing law khai. 13 Atuh cun
jumeinak, äpeinak ja mhläkphyanak kthum vekie.
Ahina kthume üng mhläkphyanak hlüng säihki.

14 Mhläkphyanak cun ktha na ua. Ngmüimkhyaa
bänake üng nami mlungmthin jah ta ua, aktunga
Pamhnama ngthu sang theia bänak cun tak vaia
ktha na ua. 2 Am ksinga ngthu pyenkie cun u naw
ami pyen am ksingkia kyase khyanga veia käh pyen
u lü Pamhnama veia pyenkiea kyaki. Ngmüimkhya
johit üng ngthu ngthup cun pyenkie ni. 3 Ngthu
sangkie cun, khyanga dawnak vaia ngthu, mcäinaka
ngthu ja mhlawhmcahnaka ngthu pyenkie. 4 Am
ksing theia ngthu pyenkie cun ami mäta dawnak
vaia kyaki, acunsepi Pamhnama ngthu sangkie cun
naw sangcimea dawnak vaia pyenkie ni. 5 Acunüng
nami van naw am ksing theia ngthu nami pyen thei
vai ka hlüeiki, acunsepi ngthu nami sangnak vaia
bäkhäknak cun hlüei bawk veng; ngthu kce pyenkia
kthak Pamhnama ngthu sangki cun phumah ve, ngthu
pyenkia phäh lat be khai a ve ta sangcim daw khai ni.
6 Ka püie, nami veia ka law üng am ksinga ngthu pyen
lü ka law üng ia ka kya khai. Ia am kya, Pamhnama
mdannak, ksingnak, dawkia khyübe ja mtheinak ka
lawpüi üngpi ia am kya. 7 Am xüngsekie pilim ja
cawng pi akdaw am ami ng'yünko ta a tuilam am
ksingki naw ihawkba jah ksing thei khai ni? 8 Ngtuk
pawh vai üng kpun ami tum, am mi ngsinga a ng'yüng
am ksing üng ngtuk pawh khaia u ngpitngpyang khai
ni? 9 Acuna mäiha, am ksinga ngthu üng pyen cun
ihawkba khyange naw ksing khaie ni? Khawkhi üng
pyen sawxata mäiha law khai. 10 Khawmdek khana
ngthukhyü akce kce veki, acunsepi ami van ami ti hlü
veki. 11 Ami pyen am ka ksing üng acun pyenki cun
keia phäha khyangmjü kcea kya lü kei pi amimi phäha
khyangmjü kcea ka kya khai. 12 Acunakyase, nangmi
pi Ngmüimkya bänak tak vaia nami kthanaka mäiha;
sangcima ngdüih thawhnak vaia acune jah sumei vaia
ktha na däm ua. 13 Am ksing theia ngthu pyenki naw i
a pyen ti cun a jah mtheh be thei vaia ktaiyü se. 14 Am
ksing theia ngthu üng ka ktaiyü üng, ka ngmüimkhya
akcanga ktaiyüki, cunsepi ka mlung naw am sim. 15
Acukba anita i ja ka pawh kawm? Ka ngmüimkhya am
ka ktaiyü khai, ka ksingnak am pi ka ktaiyü khai; ka
ngmüimkhya am ng'äi lü ka mlung kyawng am pi ka
ng'äi hnga khai. 16 Ngmüimkhya däk am Pamhnama
vei jenak na mtheh üng, jenak mtheh lü na ktaiyü
cun am ksingkie naw ihawkba "Amen" ti thei khaie
ni. 17 Pamhnam üng jenak mtheh lü na ktaiyü cun
aktäa dawki cunsepi khyang kcee naw am daw na u.
18 Nangmi kthaka am ksinga ngthu ka pyen bawka
phäh Pamhnam je na veng. 19 Acunsepi, sangcimea
sawkhanaka am ksing theia ngthu thawng mat pyen
na kthaka ta, khyangea ksing theia ngthu nglung
mhma ka sumei khai ni. 20 Ka püie, nami cungaihnak
üng hnasen hea kba käh ve ua; cungaihnak am xü
u lü mkhyekatnak am ksingkia hnasena mäiha ve
ua. 21 Thum üng, "khyangmjü kcea khyü üng ka
khyange ka jah ngthungmin püi khai; khyangmjü kcea
mpyawng üng ka khyange ka jah ngthungmin püi
khai, acunüng pi ka khyange naw am na ngai khaie"
tia ng'yuki. 22 Acunakyase, am ksing theia ngthu
pyen cun jumeikiea phäha msingnaka am kya, am
jumeikiea phäha ni a kya ve; ngthu sangnak cun am
jumeikiea phäha msingnaka am kya, jumeikiea phäha
ni a kya ve. 23 Acunakyase, sangcime naküt ngcun u
lü, nami van naw am ksinga khyü am ngthu nami
pyen üng, am ksingkie ja am jumeikie ami law üng,
nami angkia am ning jah ngai khaie ni? 24 Acunsepi,
sangcime nami van ngthu sang u lü nami na ve
k'um üng, am jumeikia pi kyase, khyang sawxata
pi kyase, a luh law üng ami ngjaka ngthu naw ami
mkhyekatnak jah ksingsak khai. Ami ngjak naw ami
katnak ngthu jah mkhyah khai. 25 Ami mlungkyawng
k'uma anghmüa ami ngaihkyunake mdana kya khai,
kawp u lü Pamhnam sawhkhah khaie; "Pamhnam hia
ve kcang ve" tia pyen khaie. 26 Ka püie aw, ka ti hlü
ta hikba ni. Hjawhkhah khaia nami ngkhäm law üng,
mat ng'äi khai, mat naw mtheimthangnak, mat naw
Pamhnam üngkhyüh mdannak, mat naw am ksing
theia khyü pyenak, mat naw acuna khyü ti cun lat
be yah khai. Avan cun sangcima dawnak vaia kya
khaie. 27 Am ksing theia ngthu üng pyenki a ve üng,
nghngih ja anung säih kthum ami ve üng, mat päng
lü mat naw pyen yah khai. Acuna ani pyen cun pi
mat mat naw lat be yah khai. 28 Lüpi acuna lat be
khai am a ve ta sangcima k'uma käh khihkheh kawm,
amät naw Pamhnam ngthueipüi kawm. 29 Nghngih
kthum Pamhnama ngthu yahki naw ami pyen um üng
akce naw i ami pyen ti cun jah ksükcet kawm. 30
Ngkämnaka mat naw Pamhnam üngkhyüh ngthu a
yah ta am ksinga ngthu pyenki naw a pyen hawih
se. 31 Avan naw Pamhnama ngthu mat mat cima
nami sang yah khai acun üng ni avan naw ngthei
na u lü ngjuktha pi yah khaie. 32 Pamhnama ngthu
pyennak thei bänak yahki cun ngthu pyenkia keha ve

yah vai, 33 isetiakyaküng Pamhnam naw amimi akse
mi ve vai am hlüei, mi ngkawt vai ja mi dim'yeki vai
hlüeiki. Pamhnama sangcim avan ami ngkhäm üng,
34 nghnumie ngkhämnaka käh khihkheh lü ve u se;
Judahea thum naw a pyena kba; käh jah ksenak vai
jah phäh käh ngthuei u se. 35 I mä ami ksing hlü üng
pi ami cei ima kthäh u se. Sangcima ngkhämnaka
nghnumia ngthu pyen cun ngkekhyakei phyaki ni. 36
Pamhnama ngthu cun nangmi üngkhyüh lawki aw?
Am ani üng nangmia vei däka pha lawki aw? 37 A
u pi, Pamhnama ngsäa am ani üng Ngmüimkhya
bänaka a ngaih üng, ani naw a ksing vaia Bawipa
ngthupet cun ania veia ka yuk ni. 38 Hina ka yuk ia
am msuiki cun ani pi ia käh msui ua. 39 Acunakyase
ka püie, Pamhnama ngthu sang da nami mlung ktha
na u; am ksinga ngthu pyenki pi käh mkhyawh u. 40
Anaküt cun akdawa tui lam üng bilo ua.

15 Ka püie aw, Thangkdaw ka ning jah mtheh
ning jah ksingsak be veng, acuna Thangkdaw
dokham u lü, nami jumnak acuna khana angkhänga
ngdüiki. 2 Ka ngthu sang cän nami jum sawxatkia am
kya lü, nami läklam kcangkia akyak üng, acun bä üng
küikyana nami kyaki. 3 Ka yah nami veia ka ning jah
peki, acun cun sayü lü däm säihki ni, Khritaw cun
mi mkhyekata phäh thiki tia Cangcim üng ng'yuki, 4
ani cun ami k'ut, amhnüp kthum üng tho law beki
tia Cangcim üng ng'yuki ni. 5 Pita veia ngdang law
lü, acun käna xaleinghngihea veia ngdangki. 6 Acun
käna bena, phyamhmaa kthaka nungki veia ngdang
lawki, khawhah cun tuhkbäih veia xüng hamkie,
avange cun thi pängkie ni. 7 Acun käna Jakuka veia
ngdangki, acun käna ngsä he naküta veia ngdangki.
8 Ak'hnu säiha, keia vei pi ngdang lawki, kei cun am
kha se hmi lawkia mäih ni ka law ta. 9 Kei cun ngsä
he ksunga ka dik säihki, Pamhnama sangcime ka jah
mkhuimkhakia kyase, ngsäa pi am ka nglawi kyawki
va. 10 Cunsepi, Pamhnama bäkhäknak am ahikba
ka kyaki; a bäkhäknak amdanga a na pet cun ni,
ngsä kcea kthaka ktha na bawk lü ka khüikhawmki.
Acukba ka kthanak bawk cun kamäta kthanaka am
kya, Pamhnama bäkhäknak naw kei üng khut pawhki.
11 Acukba ani üng, keia khyüh kyase, amimia khyüh
pi kyase, ahin kung kami pyenki, nangmi naw pi ahin
kung nami jumki. 12 Atuha kami ngthu cun Khritaw
thihnak üngkhyüh thobeki tia kyase, ise nangmi üng
avange naw, "Khyang kthia thawhnak be am ve,"
nami tiki ni? 13 Khyang kthia thawhnak be am a ve
üng Khritaw pi am tho law be khai sü; 14 acunüng,
Khritaw tho law bekia am akyak üng kami ngthu sang
amdanga kya lü nami jumnak pi amdanga kya khai ni.
15 Acunüng, Pamhnam hleikia mi mdankia ni akya,
isetiakyaküng, Khritaw cun Pamhnam naw mtho beki
mi tia phäh ni, ahin akcang ta thikie sak xünnaka
am tho be u. Pamhnam naw pi Khritaw am mtho be.
16 Khyang kthie, am ami thawh law be üng Khritaw
pi am tho law be; 17 acunüng, Khritaw am a thawh
law be ham üng nami jumnak pi amdanga kya lü
nami mkhyekatnak üng khyük lü nami thi hamkie
ni. 18 Acukba akyak üng Khritaw üng thi pängkiea
jumeikie pi khyük khaie ni. 19 Tuhkbäih mi xün k'um
däk üng Khritawa khana äpeinak mi ta lü akcea saka
phäh am akyak üng khawmdeka veki khyange kthaka
jah mpyeneinak yahei bawk khaia mi nglawiki. 20
Acunsepi, Khritaw cun thihnak üngka naw tho law be
kcang lü, ipkie pi tholaw be khaie tia msingnak ni. 21
Nghngicim khyanga phäha thihnak a ve lawa mäiha,
nghngicim khyanga phäh kunga khyang kthia thawh
lawnak be ve lawki. 22 Adam üng khyang naküt ami
thiha kba Khritaw üng khyang naküt tho be khai. 23
Acunsepi, khyang mat cim ami kcün üng tho khaie;
Khritaw cun akcüka tho be khai. Acun käna Khritawa
law be üng ani taki tho law be khaie. 24 Acun käna
apäihnak pha law khai; Khritaw naw ngmüimkhya
upkie, anae, johite naküt a jah näng lawpäng üng
Khritaw naw khyawngpe cun Pamhnam üng ap law
khai. 25 A yee naküt a khaw kunga am a jah tak
hama küt üng, Khritaw naw jah up yah kung khai.
26 Ak'hnu säiha ye näng vai cun thihnak kyaki. 27
"Pamhnam naw avan ania khaw kea tak khai," tia
Cangcim naw pyenki. "Avan naküt tak khai" tinak
üng Pamhnam amät am ngpüi, Khritawa khaw kea
avan takia Pamhnam a ngpüi. 28 Acunüng, avan
naküt Khritawa upnaka kea taka akya lawpäng üng,
Cakpa amät kung Pamhnama kea ve khai acuna
Pamhnam naw avan ania kea taki cun naw avan
up khai. 29 Atuh, khyang kthia thawhnak be am a
ve üng, i ja amimi naw yah vai ami äpei. Khyang
kthia phäha baptican khankie ihawkba kya khaie.
Thikiea phäha ivai baptican khankie ni. 30 Ise mimi
pi anglät se kyühkse da akcün tä mi dawngki ni?
31 Ka püie, amhnüp tä thihnak ka sawngki! Khritaw
Jesuh mi Bawipa üng ka ning jah awhcahnak pyen lü,
"Kei, a mhnüp tä se ka thiki" ka ti ni. 32 Nghngicima
ngjakhlüa mäih düta Ephet mlüh üng "Sa kyung he"
ka jah ngtunpüi vai sü üng i ka ngmang na khai ni?
Khyang kthiea thawhnak be am ve khaia akyak üng,
"Mi ei lü mi aw be vai u, khawngawi mi thi täng khai"
mi ti hlü ye se. 33 Käh yu ua. Am dawkia püipaw naw
vecawh kpyaki. 34 Ngsunpyunnak üng law be u lü,
mkhyekatnak hawih ua. Avang naw Pamhnam am ami
ksing hin na ngkeei vaia kei naw pyen veng. 35 Mat

mat naw, “Khyang kthie cun ihawkba tholaw be khaie
ni? Ia mäia pumsa na khaie ni?” ti lü ngthäh khai. 36
Nang khyang k’ang, namät naw na sawa mci cun am
a thih üng am cawt law be; 37 Acunüng, na saw cän
pumsaa ve khaia am na saw khawiki, a mci va na
saw khawiki, cang mcia pi kyase mci kcea pi kyase
mci däk va na sawki. Adäm pänga apung am nglingki.
Akäna va däm law khai. 38 Acunsepi, Pamhnam naw
a mäta ngjakhlüa pumsa jah peki, mci naküta veia
ami mäta pumsa phäh phäh jah peki. 39 Pumsa naküt
am täng; nghngicima pumsa mjü at, khisa pumsa mjü
at, khaa pumsa mjü at, ngaa pumsa mjü ata kyaki.
40 Khankhaw pumsae ve u lü, khawmdek pumsae
pi vekie; acunsepi khankhaw pumsaa hlüngtainak
hnga lü, khawmdek pumsaa hlüngtainak pi hngaki. 41
Nghngia hlüngtainak akce, khyaa hlüngtainak akce,
aisiea hlüngtainak akce; aisi jah aisi pi ani hlüngtainak
am täng ni. 42 Khyang kthia thawhnak be pi acukba
kyaki. Yawk k’uh üng thu lü, a thawh law be üng
am thi thei. 43 K’ut üng am daw lü seki, mthawh be
üng ngto lü daw khai. 44 K’ut üng mtisa pumsaa
kya lü; mthawh be üng ngmüimkya pumsaa kya
khai. Khawmdek pumsa vekia kyase Ngmüimkhya
pumsa pi ve khai. 45 Cangcim naw, “Nghngicim kcük
Adam cun khyang xünga mhnünmcenga kyaki”; a
tia kyase, Adam anghnu cun xünnak Ngmüimkhya
jah peki kyaki. 46 Ngmüimkhya lam cun ve law
makia am kya, pumsa lam ve law ma lü acun
käna Ngmüimkhya lam ve lawki. 47 Nghngicim
akcük cun khawmdek üngkhyüh mhnünmcenga kya
lü; anghngihnaka nghngicim cun khankhawa kaa
kyaki. 48 Khawmdek üng mhnünmcenga khyange cun
khawmdek khyangea mäih law u se; khankhaw üngka
khyange cun khankhaw üngka naw lawki hea mäih
lawki he. 49 Acunüng, khawmdek üng mhnünmceng
khyanga müia mäih mi müinaka mäiha, khankhaw
khyanga müihmai pi mi müihmai na khai. 50 Ka püie
aw, pumsa jah thisen Pamhnama pea am ve thei;
thi theiki naw am thi theiki cun am yah tia ning jah
mtheh veng. 51 Ngthupki ning jah mtheh vang; mi
van mi ip khaia am kya. 52 Acunsepi, ak’hnu säiha
kpun a ng'yüng law üng, asängca üng, mik mkhyüpca
üng, mi van mi hngalangei law khai. Kpun a ng'yüng
law üng thi pängkie cun am pyawih theikia tho law
be u se; mimi, mi na vekie pi mi hngalang law khai.
53 Tuhkbäih hina pyawih theiki am pyawih theikia
nglat law lü, tuhkbäih hina thi theiki käh thi theikia
nglat law khai. 54 Hina thi theiki hin am thi theikia
a nglat law üng, “Thihnak cun mkhyüh lü nängnak
cun küm law khai” tia Cangcim cun küm law khai.
55 “Thihnak aw, na ngnängnak, hawa ni a ve. Aw
thihnak aw, na jah kphyaknak vai johit hawa ni a ve?”
(Hadēs g86) 56 Thihnaka naw johit cun mkhyekatnak
üngkhyüh yahki; mkhyekatnaka khyaihnak cun thuma
kyaki. 57 Acunsepi, mi Bawipa Jesuh Khritaw üng
ngnängnak jah pekia Pamhnama veia jenak ve se. 58
Acunakyase, ka mhläkphyanaka ka püie aw, khängkia
ngdüi ua. Bawipa khutbi ktha na kcang u lü bi ua,
Bawipa khutbi nami bi hin am danga am kya tia nami
ksingki.

16 Judah khyawnga veki Pamhnama khyange jah
kpüinak vaia ngui nami ngcawna mawng nami
yuk lawki. Kalatih mlüha sangcime ka jah mtheha
mäiha, nangmi naw pi pawh hnga ua. 2 Ka law üng
petmsawtnak am ve khaia ngpum mhnüp naküt üng
nami khawhthem üngka lo u lü a na mcun ua. 3
Ngcawn cehpüi khaia nami jah xüa khyangea veia,
ka law käna kcae jah pe lü, nami ngcawn cehpüi
khaiea Jerusalema ka jah tüi khai. 4 Acunüng, kamät
ka cit khaia akyak üng pi, ka hlawnga cit hnga khaie.
5 Acunüng, Maketawniha mlüha ka cit piling khaia
kyase, Maketawniha mlüha ka ceh käna nami veia ka
law khai; 6 Akcea ka ceh üng nami na tha khaia nami
veia law lü, khawksik khya üng ta nami hlawnga ka
ve hman khai. 7 Law sawxat am ni, ning jah hmuh
hlü veng, Bawipa naw a dawsak üng nami hlawnga
khawvei ka ve khaia ka büki ni. 8 Acunsepi, Pentikos
mhnüp veia Ephet mlüha ka ve khai, 9 acua bilawh
vai ka phäha akdaw vekia kyase ni. Acua am na hmu
hlüki pi dakie. 10 Timoti nami veia a law üng akdaw
ana dokham ua. Ani cun pi keia kba Bawipa khutbi
biki ni. 11 Acunakyase, u naw pi käh hmumsit lü, ka
veia a lawnak thei vaia dim’yenak am tha law ua;
jumeikie mah mah ka veia law be khaia ka äpeiki. 12
Mi bena Apawluh cun jumeikie am atänga nami veia
kdung law khaia ka nghuinak te tukbäih a law vai am
yü ham ve; akha law üng law khai ni. 13 Ngsüngcei lü
k'äih u, jumnak üng khängcek u, lingnak am kyan u
lü ve u. 14 Avan cän Mhläkphyanak am bilo u. 15
Stephena kyawnglawng cun nami jah ksingki, amimi
cun Akaijah hnea jumei law kcük u lü, Pamhnama
khyang ngcime jah khüih petkie ni. Ka püie ning jah
nghui na veng, 16 acuna khawngmange cun jah läk
ua, ami am atänga khutbi ua. 17 Acunüng, Stephen,
Photunat ja Akaikas ami law hin je veng; am nami ve
pi am ka ksing khaia na pawh ve u. 18 Amimi naw kei
ami na jesaka kba nangmi naw pi nami na jesaki,
acunakyase, ahina mäihe cän jah ümnak ni. 19 Asah
hne sangcime naw ning jah hnukset ve u. Akuilah jah
Priscilah ima veki sangcime naw pi Bawipa ngming
üng ning jah hnukset ve u. 20 Jumeikie naküt naw

ning jah hnukset ve u. Dimyenaka mhnamnak am
nghnuksetei ua. **21** Kei Pawluh naw kamäta kut am
yu lü ning jah nghnukset veng. **22** Au pi Bawipa am
mhlänaki ta yüncenak yah khai! Maranatha — Kami
Bawipa, lawa! **23** Bawipa Jesuh Khritawa bäkhäknak
nami khana ve se. **24** Jesuh Khritaw üng nami vana
khana ka mhlänak ve se.

2 Korintuh

1 Pamhnama ngjakhlüa, Jesuh Khritawa ngsä, kei
Pawluh la mi na Timoti naw, Korintuh khawa
awmkia Pamhnama sangcim la, Akaijah khawa
awmki hea Pamhnama khyang ngcim hea veia: **2**
Mi Pa Pamhnam la Bawipa Jesuh Khritaw üngka
bäkhäknak la dim'yenak nami veia ve se. **3** Mi Bawipa
Jesuh Khritawa Pamhnam la Pa, m'yeneinaka Pa
la dawkyanak naküta phung, mi Pamhnama veia
jenak mi pyen vai. **4** Pamhnam naw a jah jekyainak
sak am, khuikhaki he pi mi jah jekyaisak thei hnga
vaia, ani naw mi khuikhanak naksüt üng jah jekyai
saki. **5** Khritawa khuikhanak akdäm kami yümeia kba,
Khritaw üng Pamhnama kpüikpaknak pi kami yümei
püiki. **6** Khuikha u lü kami ve üng pi nangmia dawnak
vai la küikyanak vaia ni akya ve; dawnak am kami ve
üng pi khameinak kami dunei theia kba khameinak
nami duneinak thei hnga vaia nami dawkyanak vaia ni
akya ve. **7** Khuikhanak nami jah khameipüikia kyase
jekyainak pi nami yah khai tia üpna kami taki. **8** Ka püi
he aw, Asah khawa am khamei hlawt vaia khuikhanak,
xüng be vaia pi ä ngaih vaia ami jah bawngkhanak
sak he cen nami ksing vai ngja hlü veng. **9** Kami thi
khaia kami ngaiki. Acun cun, kami mät am üpna u
lü, khyang kthi mtho bekia Pamhnam kami üpnak
thei vai phäha ni akya ve. **10** Acukba kyühksekia
thihnak üng Pamhnam naw jah küikyan pängki, jah
küikyan be khai; jah küikyan be laih laih khai ti amät
kami üpnaki. **11** Kami phäha ktaiyünak am nami jah
kpüikia kyase, tuha pi jah küikyan khai ti kami jumki.
Acunakyase, khyang khawjah naw nami jah ktaiyü
peta phäha kami khana pha lawkia bäkhäknak hmu u
lü khyang khawjah naw kami phäha jekyainak pyen
khai he. **12** Khawmdek khana kami xünak hin khyanga
thengvainak am am ni lü, aktunga nangmi am mi
ngkhawteinak üng Pamhnama jah peta ngcimcaihnak,
cingcainak, Pamhnama bäkhäknaka johit am akdaw
akse ksingnak theia phäh kami awhcaki ni. **13** Nami
ksing thei la nami kheh thei vaia däng ni nami veia
ca kami yuk law ve. Bawipa Jesuha mhmüp üng
kami ning jah awhcahnak vaia kba, keimi pi nami jah
awcahna khai ti avang nami ksing pängki. Avan nami
ksing law khai ti ngah'uhnak ka taki. **15** Acunüng,
acuna jumnak ta u lü a bäkhäknak ngsawn nghngih
nami yahnak vaia nami veia ka law ma khai. **16**
Nangmi ning jah hmu law lü, Maketawnih khawa ka
cit pah khai; acunüng, Maketawnih khaw üngka naw
nami veia ka nghlat law be khaia ka büki; acunüng,
Judah khawa ka cehnak vai üng nangmi naw nami na
tha vaia ka bü siki. **17** Acukba ka ngtünak üng, ka
ngcüngcei sawxatki aw? Pumsa lama ngtün lü, "Ä'
sawxat lü 'Ka' sawxat lü ka awmki aw? **18** Pamhnam
cun ngthungtak akya kba, nami veia ka ngtün cun,
"Ä" tia kya lü, "Ka" tia am kya. **19** Pamhnama Capa
Jesuh Khritawa ngthu kei, Tilah la Timoti naw nami
veia kami sang khawi cen, "Ä" la "Ka" am kya lü,
Pamhnam üng "Ä" tia ni akya nglät ve. **20** Pamhnama
ngthu khyütam ijah ve se pi, Jesuh üng "Ä" tia ni akya
bäih ve. Acunakyase ni, Amät üng "Amen" mi ti u lü,
Pamhnama hlüngtainak mi ngsing saki. **21** Acunüng,
Khritaw üng nangmi la keimi atänga jah ngdüihsak lü,
jah khängsaki cun Pamhnam ni. Jah kphyei nghaki
cun Mhnam amäta kyaki. **22** Ani cun a jah ka ni
tia msingnak mi khana ta lü, mi ka vaia khawjah a
tak üpnak vaia khängsakia Ngmüimkhya Ngcim mi
mlungmthin k'uma jah pekia kyaki. **23** Nangmi ka ning
jah m'yeneia phäha ni, Korintuh khawa atuh veia am
ka law hin; ka mlungmthin ksingkia Pamhnam na
ksingpüi khaia khü veng. **24** Nami jumnaka khana
bawia kami kyakia am kya ve, nami jekyainak vaia
kami khüiki ka tinak ni; jumnak üng khäng khaia nami
ngdüiki ti ka ksingki.

2 Acunakyase nami mlung ka ning jah thüisak khaia
nami veia ka law khaia am kya. **2** Acukba nami
mlung ka ning jah thüisak üng, nangmia thea u naw
kei na jesak khai ni? **3** Nangmi naw nami na jekyaisak
khai sü te, ka law üng ka mlung nami na thüisak vai
kyüh lü, ca ka yu lawki. Ka jekyainak nami ngkhäa
jekyainaka kya khaia ka jumki. **4** Ka kphyutui aktäa
kya law se, mlung thüi mbawikyahnak am ka yuk law
ni; acun cun nami mlunga natnak vaia ka yuka am kya
lü, ka ning jah jawngnaka mlungmthin nami ksingnak
vaia ka yuk law ni. **5** Khyang mat naw khyang mata
mlung a thüi sak üng kei däng ka mlung na thüisakia
am kya lü nangmia mlung pi ning jah thüisak pängkia
ni akya ve. (Ngjut bekia khana natnak am ka ngaiha
phäha ka pyena kyaki) **6** Acuna khyanga khana nami
mkhuimkhanak hin a phäha khäki ni. **7** Acunakyase,
acuna mäih cun aktäa thüisei lü pyaikia am a kyanak
vaia mhlät u lü nami mcäi vai. **8** Acuna thea, ani
akcanga nami jawng naki ti cun nami mdang vaia ning
jah nghui na veng. **9** Ka pyena ngthu nami ngaih la
am nami ngaih ka ning jah hmuhnak vaia pi ka yuka
kyaki ni. **10** Upi a katnak nami mhlät cun kei naw pi ka
mhlätki. Kei naw mat mat a katnak ka mhlät khawikia
akya üng nangmia phäha Khritaw üng ka mhlätki. **11**
Am ani üng khawyam naw jah näng khai ni; i a bilawh
hlü mi ksingki ni. **12** Acunüng, Khritawa thangkdaw
ka sang khaia Turah mlüha ka pha üng, Bawipa

naw ksawh na mhmawn petki. 13 Kami na Tihtuh
am ka hmuha phäha aktäa ka käiki. Acunakyase
khyang he jah hnukset lü Maketawnih khawa ka citki.
14 Khritawa ngnängnak üng Pamhnam naw thawng
kyuma kba jah cehpüiki. Pamhnam naw khritaw
ksingkhyapnak cun ng'uinghnama kba avan üng pha
hü khaia jah summangeiki. 15 Mimi cun, küikyan he
ja khyükaki he üng, Pamhnama veia Khritaw naw
a bilawha ng'uinghnama mi kyaki ni. 16 Khyükakia
khyang hea phäha thihnaka thu lü, küikyana khyang
hea phäha xünnaka ng'uinghnama kyaki. Acuna mäih
vaia u naw khyaih khai ni? 17 Khyang khawjah naw
Pamhnama ngthu cun khyang he jah hleihlak na u lü
ami khawnua phäha ami summangeia kba keimi naw
ta am summangei u nawng; akcanga Pamhnama
ngjakhlüa, Pamhnama hmuha Khritawa ngthu kami
sangki ni.

3 Kamimät kami awhcah bekia mäih lawki aw?
Khyang avang hea kba nangmi üngka, am acunüng
nangmi üng ngaihsimnaka ca hlü beki aw? 2 Nangmi
cun, kami ca, kami mlungmthin üng ng'yuki khyang
naküt naw ksing lü ami kheha nami kyaki ni. 3 Nangmi
cun, ca yuknaktui am yuka caa am kya u lü xüngkia
Pamhnama Ngmüimkhya am yuka nami kyaki. Lunga
khana yuka am kya lü mtisa mlungmthin cauk üng
yuk, Khritaw amät naw a yuka ca keimi naw kami lawa
ca nami kyaki ti ngsingki. 4 Acukba kami pyenak cun
Khritaw üngka Pamhnam üng mlung üpnak kami taka
phäha kyaki. 5 Kami mäta khyaihnak am, kami mäta
ngaiha iyaw kami bilo theikia am kya. Bilawh thei vaia
kami khyaihnak cun Pamhnam üngka naw ni a law
ve. 6 Amät kung naw, ngthumkhän kthai khutbi kami
bilo khaia jah ngkawihsaki; yuk sawxata ca am kya
lü, Ngmüimkhya am kyaki; thum naw thinak lawpüi se
ngmüimkhya naw xünak peki. 7 Lunga khana thum
yu lü peta kyase Mhnama hlüngtainak ngdang lawki.
Mosia müiha vainak a dim law be üng pi Isarel he naw
am teng thei u. Thihnak theia thum pi aktäa hlüngtaikia
akya üng, 8 Ngmüimkhya bilawhnak cun ihlawka
hlüngtai bawk khai ni? 9 Khyang mkatkia khutbinak
pi a hlüngtai üng, küikyanak lawpüikia khutbi binak
cun ihlawka hlüngtai bawk khai ni. 10 Anghnua ve
lawkia hlüngtainak cun hlüngtai bawkia kyase, a na
hlüngtai khawiki cun bäihki. 11 Asängca khängki üng
pi hlüngtainak a awm khawi üng, angläta khängki
üng ta ihlawka hlüngtainak awm ksetam khai ni. 12
Acukba äpnak awmkia kyase ahmäi üng kami lingki.
13 Isarel he naw akvai am hmu u lü ami khyühnak
vaia Mosi naw a hmai a bua kba keimi naw ta am
bilo ve ung. 14 Ami mlungmthin ä ngsümkia kyaki;
atuh vei cäpa ngthumkhän kphyüm ami kheh üng pi
ami mlung ä ngsüm khaia acuna jih am ngbueiki he.
Khritaw üng ngpang käna ni acuna bunaka jih cun
mkhyüha akya ve. 15 Atuh cäpa, Mosia yuk ami kheh
üng ami mlungmthin bua kya hamki. 16 Cunsepi,
cangcim naw, "Bawipa veia a nghlat la a mlungmthin
bunak cun khyüki," tia Mosia mawng a pyena kba
khyük theiki. 17 Hin üng, "Bawipa" cun Ngmüimkhyaa
kyaki; Bawipa Ngmüimkhya awmnak naküta lätnak
awmki. 18 Acunakyase, mi hmai cun am ngbuei.
Bawipaa ngmüimkhya kung naw ani üng mi täng
khaia jah pawhki. Acun naw Bawipaa hlüngtainak
akvai cun mdan lü.

4 Pamhnama m'yeneinak am ahina khutbi a jah peta
kyase, kami ktha am se. 2 Angthupnaka bilawha
khyakeinak kami yawk hütki. Hleihlaknak am bilo
u lü, Pamhnama ngthu khyang mhleinak vaia am
kami biloki; ngthungtak ksingsak u lü, Pamhnama
hmuha khyang naküta ngaiha dawnak va kami biloki.
3 Kami sanga thangkdaw thupa akya üng pi khyükaki
hea phäha ni thupa akya ve. 4 Acukba am jummeiki
he cun khawmdek mhnama johit naw ami ksingnak
nghmüp khui üng a jah thupa phäha kyaki. Ami
khana vaikia akvai, thangkdaw üngka naw lawkia
Khritawa hlüngtainak cun amät Pamhnam kunga
tängpüi, ami hmuhnak thei üngka naw Khawmdek
mhnam naw a jah thupa kyaki. **(aiōn g165)** 5 Kami
mäta mawngma am pyen u nawng, Jesuh Khritaw
Bawia a kyanak la Jesuha phäha m'ya kami kyanaka
mawng ni kami pyen ve. 6 Jesuh Khritawa hmai üng
Pamhnama hlüngtainak, ksingnaka akvai, vainak jah
pe khaia, "Nghmüp üngka akvai vai law khai," tikia
Pamhnam kung naw mi mlungmthin he üng akvai vai
lawsaki. 7 Cunsepi khyaihnak cun mimi üngka am
kya lü, Pamhnama vei üngka akyanak a ngdangnak
vaia, acuna ngmüimkhya khawh cun mdek k'am üng
mi taki. 8 Ahmäi üng ami jah mkhuimkha, cunsepi
am kami mhmüiki; kami mlung naki, cunsepi kami
mlung am uplat ve; 9 kami ye daki, cunsepi kami
püi he awmki he; ami jah mkhuimkha, cunsepi am
kami pyehki; 10 kami pumsa üng Jesuha xünnak
angdangnak vaia, Jesuha thihnak kami pumsa üng
angläta kami phüiki. 11 Isetiakyaküng, thi theikia kami
pumsa üng Jesuha xünnak angdangnak thei vaia,
kami xün k'um üng Jesuha phäha thi khai hlawka ami
jah pawh khawi. 12 Acunakyase, thihnak naw keimi
üng khutbi bi se, xünnak naw nangmi üng khutbi biki.
13 Cangcim üng, "Ka juma phäha ngthu ka pyenki" tia
a ng'yuka kba, acuna ngmüimkhya jumnak bä am
keimi naw pi kami pyenki. 14 Bawipa Jesuh mtho

bekia Pamhnam naw keimi pi Jesuh mah maha jah
mtho be lü, nangmi am atänga a veia jah cehpüi
khai tia kami ksingki. 15 Avan hin nangmia phäha
ni; Pamhnama bäkhäknak cun khyang khawjaha
veia apha üng, Pamhnama hlüngtainak cun ktaiyü
lü jenak pyen khai he. 16 Acunakyase kami mlung
ktha am se, kami kpung lam khyang pyehpyam sepi
kami ngmüimkhya khyang cun amhmüp tä se pyang
be kthai laih laiha kyaki. 17 Am mawngkia kami
khuikhanak, atuh asäng khuikhanak kami kham hin
naw dämduh lü angläta hlüngtainak law püi khai.
Acun cun atuh mi khameia kthaka däm säihki. **(aiōnios g166)** 18 Hmuh thei am teng u lü, am hmuh thei kami
tengki; hmuh theie cun asängca vaia kya lü, am hmuh
theie cun angläta kyaki. **(aiōnios g166)**

5 Khawmdek khana mi awmnaka pumsa im pyeh
sepi khana kut am am sak, Pamhnam amäta sak,
khankhaw im, anglät khäng khaia im, mi taki ti mi
ksingki. **(aiōnios g166)** 2 Khawmdek im üng mi ve k'um
üng khankhaw ima mi luh vai aktäa ngaih u lü mi
ngkoki. 3 Acun mi suiawi üng pumsa kaa am mi
ve khai. 4 Hina khawmdek im üng mi ve üng phüi
k'yüh mi phüi u lü, mkhuimkhanak am mi ngkoki; Mi
awmnaka khawmdek pumsa üngka naw mi ngtai vai
mi ngaiha phäha am kya lü, khankhaw suiawi mi
khana mi suiawi vai mi ngaiha phäha kyaki. Acunüng
va pyeh theiki cun xünaka nglat khai. 5 Acukba
jah biloki cun Pamhnama kyaki. Acuna Pamhnam
cun khängnak saka Ngmüimkhya jah pekia kyaki.
Ngmüimkhya ngcim a jah bekhütnak cun mimia phäha
a jah tak pet ni. 6 Acunakyase, pumsa im üng mi
awma küt üng Bawipa im üngka naw mi thuki tia mi
ksing u lü anglät se mi lingki. 7 Jumnak üng mi xüng
lü hmuhnak thei üng am mi xüng. 8 Pumsa im mi
yawk u lü Bawipa am im üng mi awm hmaih khaia
aktäa mi ngaih u lü mi lingki. 9 Acunakyase, hia im
üng kami ve üng pi kyase, acai im üng kami ve üng
pi kyase Mhnam jekyainak sak vai kami ngaihki. 10
Isetiakyaküng, mi van mi pumsa üng mi vecawh, am
dawkyaki la dawkyaki mi bilawha kba mi yahnak vaia
Khritawa ngthumkhyanaka ma mi ngdang law khai.
11 Acunakyase, Pamhnam kyühnak ksing u lü khyang
he kami jah kdäk khawiki. Pamhnam naw jah ksingki;
nangmi naw pi nami mlung üng nami na ksingkia
ngai veng. 12 Nami veia kami awhcah hlü bekia am
kya ve, khyanga ngneingnawnga mawng am ni lü,
khyanga ngtotai awhcah naki he nami jah msangnak
be thei vaia mawng ka ning jah mtheh hlüki ni. 13
Kami ang kcangki aw? Pamhnama phäha ni akya ve.
Am acunüng kami ngsümki aw? Nangmi phäha ni
akya ve. 14 Khritawa jawng'engnak naw amthuia jah
uki; Khyang naküta thihnak vaia nghnün üng khyang
mat thi se acuna phäha khyang naksüt thiki hea kami
ngaiki. 15 Acunüng, xüngki he ami mäta phäha am
xüng ti u lü, ami thihnak vaia nghnün üng thi lü tho
bekia phäha ami xünnak vaia ni khyang naküta phäha
a thih ve. 16 Acunakyase, tuhkbäih üng tün lü pumsa
thuma ua lei am mkhya ti ve ung. Khritaw mata
khyanga thum am kami mkhya pe khawikia akya üng
pi. 17 Acunakyase, khyang cun Khritaw üng a ve üng
akthaia kyaki; akphyüm khyük bäih lü akthaia kya
lawki. 18 Ahmäi Pamhnama pawha kyase; ani naw
Khritawa ye hea kyanak üngka naw amäta püi hea jah
pawh lü, khyang kce pi a püia jah pawh vaia khut jah
peki. 19 Pamhnam naw Khritaw üng khyang avan a
püia jah pawh lü, ami katnak he jah mhlät lü, ihawkba
khyang he a püia a jah pawh ni tia ngthu keimi üng a
jah pet. 20 Pamhnam naw ning jah nghui nakia mäiha
kami pyenki. Pamhnam naw kami ngthu pyen nami
ngai khaia ning jah nghui naki. Yea kyanak üngka
naw a püia kyanak vaia ning jah mthawng mhlai
kawm tia Khritawa nghnün üng ning jah nghui na ve
ung. 21 Khritaw üng Pamhnama ngdüngdainak mi
yumei püi khaia, katkawngnak am ksingeikia Khritaw
cun Pamhnam naw mi phäha kakawngkia a pyang.

6 Pamhnama bäkhäknak nami yah cen amdanga
am akyanak vaia, Pamhnam kami khüihpüikia
keimi naw ning jah nghui na ve ung. 2 Pamhnam naw,
"Ka ning m'yeneinak ka ning mhmuhnak vaia kcün a
pha law üng ning ngai pe veng; ka ning küikyanak
vaia mhmüp a pha law üng, ning kpüi veng" a tia kba,
atuh ni m'yeineinaka kcüna kya lü, atuh ni küikyanaka
mhmüpa akyak ve. 3 Kami khutbi khyang naw am
ami ksekhanak vaia, khyanga kyukngtängnak vaia
pi i am bilo u nawng. 4 Pamhnama khutbi biki hea
kba, aktäa khuikhat khameinak, bawngkhanak la
m'yenksenake jah khamei u lü, ahmäi üng khyanga
hmuha daw khaia Pamhnama m'ya kami kyanak
kami mdanki. 5 Ami jah kpaih, thawng üng ami
jah khyum, ami jah sip; khüikhawm ngang u lü am
ihnak, buh am einak kami khameiki. 6 Jawngengnak
kcang la Ngmüimkhya ngcim üng kami ngcimcaihnak,
kami ksingkhyapnak, kami duneinak la kami mlunga
dawnak, 7 Ngthungtak kami pyennak, Pamhnama
khyaihnak am Pamhnama m'ya kami kyanak kami
mdanki. Kami mäta ngsungeinak vai la ngtuknak
vaia ngdüngdainak cun likcima kba kami taki. 8 Jah
ngak u lü ami jah hmuhmsit; jah ksena u lü ami jah
mhlünmtai. Hleihlakia kba ami jah pawh, cunsepi
ngthungtak kami pyenki, 9 u naw am a jah ksinga

mäiha ami jah awmpüi, cunsepi khyang naküt naw a
jah ksing; kami thikia mäih lawki cunsepi xüng ung se
jah hmu ve uki. Ami jah mkhuimkha cunsepi am ami
jah hnim; 10 ami jah mthüimsei cunsepi angläta kami
jekyaki; m'yenksekia mäiha kami ngdangki cunsepi
khyang khawjah kami bawimang saki; i am kami takia
mäiha kami ngdangki cunsepi ahmäi kami da na
kcangki. 11 Ka püi Korintuh khyang he aw! Angsinga
nami veia ngthu pyen u lü kami mlung aktäa ning jah
mhmawng pe ung se; nangmi naw ni nami mlung
am nami mhmawng ve. 12 Kami mlung mthin nami
hama am khai u nawng, nangmi naw ni nami mlung
mthin kami hama nami khai ve. 13 Acunakyase, nami
khana kami awma kba kami khana nami mlung nami
mhmawng hnga vaia ca hea kba ning jah mtheih veng.
14 Am jummeiki he am atänga am nami khüihkhawm
hmaih vai, ikba akcang la am akcang ngkhawt thei
khai xawi ni? Ikba nghmüp la akvai awm hmaih khai
xawi ni? 15 Ihawkba Khritaw la Khawyai ngaisim
hmaih thei khai xawi ni? Jummeiki naw am jummeiki
cun i yümei püi thei khai ni? 16 Pamhnama Temple
la juktuh he pi ihawkba nglawi khai xawi ni? Mimi
cun xüngki Pamhnama Temple mi kyaki; “Ka im ka
khyang he üng pyang lü ami ksunga ka awm khai;
kei ami pamhnama kya ni se, acunüng amimi pi ka
khyanga kya khai he,” tia, Pamhnam naw a pyena
kba. 17 Acunakyase, “Jah yawk lü nami jah ngtai püi
vai. Am ngcimcaihki pi ä hnet u, acunüng ka ning jah
dokhamei khai” 18 “Kei nami Pa kya ni se, nangmi pi
ka capa he la ka canu he nami kya khai” tia ahmäi
khyaihkia Pamhnam naw a ti.

7 Ka püi he aw, khyütam avan mi hama pyana
kyaki. Pumsa la mlungmthin nghmüimkhya
mtüihkhyehnak üngka naw mi ngcimcaih u lü,
Pamhnam kyühnak am mi xüngsei vai u. 2 Nami
mlung k’uma hmün jah mhäng pe ua; ua khana
katnak am kami pawhki, u pi am kami kpyehki, ua
ka pi hleihlak u lü am kami ka naki ni. 3 Acun cun
ka ning jah mkateinak vaia ka pyena am kya ve,
thih üng thih hmaih vai, xüng üng pi xüng hmaih
vaia; kami ning jah mlungei naki ti ajana ka ning
jah mtheh päng ni. 4 Aktäa ka ning jah üpangnaki,
aktäa ka ning jah awhcah naki, aktäa mlung dimnak
am ka beki, kami khuikhanak naküt üng pi jekyainak
am ka beki. 5 Maketawnih khawa kami pha üng
pi am xüiei u nawng, ahawia pi khuikha u lü kami
awmki; kpunga ngtunngvawknak la mlung k’uma
kyühkyawknak am kami awmki. 6 Cunsepi, ami mlung
hnemki ktha jah pekia Pamhnam naw Tihtuha lawnak
vai am jah dim’yesak ve; 7 a lawnak dänga am
kya lü, nami vedamnak, nami kyahnaka khana nami
kthanakea mawng na jah mtheh se nangmi üngka
dim’yenak naw na dim’yesak ve; acunakyase ka
jekyai beki ni. 8 Ka ca yuk naw ning jah thüisak
sepi am ning jah maih nawng. Ka yuk law kcük naw
a ning jah thüisak cen üng ka ning jah maih haw
khai sü. 9 Tuhkbäi ka jekyaiki, ka ning jah pukset
saka phäha am kya lü, nami puksetnak naw a ning
jah ngjutsaka phäha kyaki. Acuna puksetnak cun
Mhnama sumeia kyaki; keimi naw kami ning jah
mkhuimkhakia am kya. 10 Pamhnama ngjakhlüa
puksetnak naw küikyanak pha lawsakia kyase am
danga am kya, khawmdek mlungthuinak naw ta
thihnak ni a lawpüi. 11 Pamhnama ngjakhlüa nami
mlungthuinak naw, nami khana ngmangnak a bilawh
he cun, sitiknak, am dawki am nami biloki tia ngdang
hlünak sak, katnak hnengnak la katnak kyühnak,
nami na ngaihnak la kthanak, katnak pawhki mtai pet
vaia nami ngaihnak hea kyaki. 12 Acunakyase, ca ka
yuk law üng pi mkhyekatkie la ami katnaka phäha
ka yuka am kya. Pamhnama hmuha kami veia nami
kthanak cen nami ksingnak vaia ka yuka kyaki ni.
13 Acunakyase, kami ktha beki. Keimia ktha benak
dänga am kya, Tihtuh naw ihlawka jah jesaki ti cun
ania cehnak hüa nami kpüia phäha kyaki. 14 Am nami
na helatsakia kya se ania veia ka ning jah awhcah
naki. Akcang cun nami veia angläta kami pyenki,
acunkba kunga Tihtuha veia ka mi awhcaknak naw
mdanki ve. 15 Aning jah mtheinak nami ngai hlünak,
kyühnak la ngkhyetnak am nami dokhamnak he jah
ksing lü ning jah jawng law na ksetamki. 16 Ahmäi
üng ka ning jah üpnaka phäha ka jekyaiki.

8 Kami püi he aw, Maketawniha sangcim hea veia
Pamhnam naw bäkhäknak a jah pet kami ning
jah ksing hlüsaki. 2 Acuna sangcim he cun ami
awmnaka khuikhanak aktäa khamei u lü m'yenkseki
he, acunsepi aktäa petmsawtnak üng ktha naki he
kyase ami jekyainak dämki. 3 Ami khyaih khawjah
pe u lü acuna thea pi peki he tia ka ksingki. Ami
pet hlüa kba peki he ni. 4 Acukba petmsawtnak üng
khyang ngcim he jah kpüi yüm vaia Judah khawa
jah nghui naki he. 5 Kami ngaiha kthaka, akcüka
Bawipa veia ngpe kyu u lü; acunüng Pamhnama
ngjakhlüa amimät keimia veia ngpe kyuki he. 6
Acunakyase, Petmsawtnaka khut tünei maki Tihtuh
naw petmsawtnaka khut a kpäng vaia kami mthehki.
7 Acunakyase, ahmäi üng jummeinak, ngthu sangnak,
ksingkhyapnak, ahmäi hmäi üng ngsümtawmnak,
keimi nami jah jawngnak nami mdana kba, acuna
bäkhäknak pi nami mdan vaia ktha na ua. 8 Ngthupeta

kba am ka ning jah mthehki, khyang kcea jah kpüi
vai ihlawka yängki he ti la, jawngnak akcang la am
akcang ti mhnüteinaka ka pyen na kyaki ni. 9 Mi
Bawipa Jesuh Khritawa bäkhäknak nami ksingki ni;
ani cun nangmi nami bawimangnak vaia phäha amät
naw amät m'yenkse saki ni. Acun cun Nangmi nami
bawimangnak vaia phäha m'yenkse lawki. 10 Tuh
kum üng nami tüneinak atuh nami kpäng vai ka ngja
lüki. Nangmi cun nami tünei khai dänga am kya lü
nami tünei vai nami ngjahlü kcükia pi nami kyaki. 11
Acunakyase, ajana petmsawt hlünaka mlungmthin
nami taka kba, atuh nami khyaiha pe u lü ngpängsak
ua. 12 Petmsawt hlünaka mlung a ve üng, am na
tak am ni, na takca i pi na pet cun Mhnam naw
ning dokhamei pe khai. 13 Akce he phüiha jang
vaia nami khana phüih k'yüh am ta veng. Atuh nami
bawimangnak am amimi jah kpüi u lü, tuha amimi ami
bawimang law üng ning jah kpüi khai he. Ahinkba
atänga ve ua. 15 Cangcim naw, “Mcun dämki naw am
da na law naw, apica mcunki pi a tak am jaw naw” tia
a pyena kba. 16 Ning jah kpüi vaia kami kthanaka kba
Tihtuh naw pi a kthanak vaia mlung pekia Pamhnam
kami jenaki. 17 Ani cun, ka nghuinak, a ngai dänga
am kya lü mlung hlünak am nami veia a hlüa lawki. 18
Acunüng, thangkdaw a khüihnak üng sangcim he naw
aktäa ami leisawnga bena, ani am atänga kami tüih
law khai. 19 Acun dänga am kya, Bawipa hlüngtainak
vaia kami bilawh, petmsawtnak kami cehpüi üng jah
ngkhahpüi khai la, kpüi vaia kami yängnak mdang
khaia, sangcim he naw ami xüa kyaki. 20 Acunüng,
acuna petmsawtnaka khutbi kami bilawh üng, u naw
am a jah mkatei vaia kami mceiki. 21 Bawipa ngaih
dänga am kya lü khyanga ngaiha pi dawkya khaia
kami ngaiki he ni. 22 Ami veia kami bena kce pi kami
tüih si khai; ani cun ahmäi üng khüi lü kthanaki ti
khawvei kami ksing päng, atuh pi ning jah üp na lü
ning jah kpüi khaia yäng bawk bawki. 23 Tihtuh cun
ka püi la nami phäha ka khüihpüia kyaki; ani mah
maha lawki hea bena kce he cun sangcim hea jah
tüih law, Khritawa hlüngtainaka kyaki he. 24 Acun hea
veia nami jawngnak jah mdan u; acunüng kami ning
jah awhcahnak cun sangcim he naw ksing khai he.

9 Judah khawa Pamhnama Khyang he naw aning
jah kbi lawa mawng hin ka yuk vai am hlü ve. 2 Jah
kpüi vai nami tängki ti ka ksinga phäha Maketawnih
khyang hea veia ning jah awhcah na veng. “Akaijah
khawa awmki jumeiki he ta tuhkum üngka ami jah
kpüikpak vaia ngtün pängki he ni” tia ka pyen. Nami
jah kpüikpak hlü naw jah thawhlet sak ve. 3 Cunsepi,
acuna ka ning jah awhcahnak, amdanga am akya
lawnak vaia bena he ka jah tüiki, acun cun ka pyena
mäiha ngcüngcei u lü nami na awm vaia kyaki. 4 Am
acunüng Maketawnih khaw üngka khyang he naw na
läk law hnga u lü, am ngcüngcei u lü nami ve ning jah
hmu law se, keimi (nangmi ä ka tiki) kami ning jah
üppangei naki ihlawka kami ngkehkhyakei khai he
ni. 5 Acunakyase, jumeiki he nami veia ana law ma
u lü, petmsawt vaia ngthumkhän nami mkhän päng
cen nami na ngpängnak vaia, ning jah nghuina kdaw
khaia ka ngaihki ni, acun cun amthuia kthäha kba
am kya lü, mlung yängnak am petmsawta ngpäng lü
ana awmnak vaia kyaki. 6 Cunsepi, acuna mawngma
üng hin hin sümei ua, mci apica sawki naw apica at
be khai, akdäm sawki naw akdäm at be khai. 7 Upi
kpameinak am am pe lü, am pet üng am daw khai tia
ngainak am pi ä pe lü, a mlunga yängnak am pe se;
Pamhnam naw mlung yängnak am peki mhläkphya
naki. 8 Acunüng Pamhnam naw a bäkhäknak nakût
nami khana kbe theiki; acunüng, nangmi naw ahmäi
üng khäk ve tia am awmkia, khutbi kdaw binak nakût
üng nami ve khai. 9 “Ani naw hlükaweiki he üng jah
peki, ania m'yeneinak angläta awmki” tia cangcim
naw pyenki. (aiōn g165) 10 Mciksaw üng mci la ei vai
buh pekia Pamhnam kung naw, nami hlüa mci cun pi
ning jah pe lü dämduhsak se khawjaha nami yah be
khai. 11 Angläta pet hlünaka mlung nami ta khaia
Mhnam naw ning jah bawimang sak khai. Acunüng
khyang he naw nami petmsawtnak yah u lü Pamhnam
je na khai he. 12 Ahina ngpüinaka khutbinak naw
khyang ngcim hea khuikhanak a jah kpüinak dänga
am kya lü, Pamhnama bäkhäknak aktäa sangnak
vaia pi kyasaki ni. 13 Acuna petmsawtnaka khut
nami bilawh la am kpamei u lü nami jah petmsawta
phäha, khyang he naw Khritawa thangkdaw üng nami
sitihnak üng Pamhnam mhlünmtai khai he. 14 Nami
khana Pamhnama bäkhäknak dämda khaia nami
phäha ning jah ktaiyü pe u lü, aktäa ning jah ngai
khai he. 15 Aphukü bäkhäknak a jah yeta phäha
Pamhnam mi je na vai u.

10 Kei Pawluh nami ksunga mlung hnemnak am
awm lü, athuknaka ka ve üng linglai khawiki
naw, Khritawa hniphnawinak la dawnak am ning jah
nghui na veng. 2 Pumsa lama keimi, kami ngdüithokia
jah ngaiki hea veia ka linga kba, nami veia ka pha law
üng ka linglai khaia ä nami na lingnak vaia ning jah
nghui na veng. 3 Khawmdek üng mi awmki, acunsepi
khawmdeka thum üng am mi ngtu naw. 4 Keimia
ngtuknaka likcim he cun khawmdek likcim hea am
kya lü Pamhnama johita likcim he ni. Acun cun mlüh
ngvawng he jah kpyehnak vaia kami summangki. 5

Am cangkia ngcuhnak he la Pamhnam ksingkhyapnak
sungkhamkia awhcahnak he cun jah kpyeh u lü, ami
cungaihnak jah pinpawk u lü Khritawa ngthu kami
jah läklam saki. 6 Ngthu nami ngaihnak a kümkawi
käna, ngthu ä ngaihnak naküt kami mkhuimkha khaia
kami ngcüngcei pängki. 7 Ipi akpung lam nami tengki.
Nangmi üngka uyaw Khritawa ka kyakia a ngaihkyu
üng, ngaikyu be kawm. Amimi Khritawa ka ami kyaa
kba, Keimi pi Khritawa ka kami kya hngaki. 8 Ka ana
(nangmi ning jah kpyehnak vaia am kya lü nangmi
ning jah pyanthamnak kdaw vaia, Bawipa naw ana
pet cen) aktäa ka awhcahnak üng pi ka hmai am
se khai. 9 Ca ka yuk law am ka ning jah mkyühkia
am kya. 10 Uyaw naw, “Pawluha cayuk he yüh u lü
kyanki he, amät mi hlawnga a awm üng a ktha am
kyan lü a ngthu pyen pi amdang ni,” tiki. 11 Acuna
khyang he naw nami hlawnga am kami ve üng ca üng
kami yuka kba, nami hlawnga kami ve üng bilawhnak
am kami awmki ni ti hin ksing khai. 12 Amimät la
amimät mhlünmtaieikia khyang he am atänga kami
ve vai am ngaih u nawng, mtängnak vai pi am kami
ngaihki. Ihlawka angki he ni! Amimät naw amimät
msuimcäpnak am amimäta ngthu mkhyahki he. 13
Keimi awhcahnak hin kami awhcah vaia kthaka am
awhcah u nawng; Mhnam naw a jah tak peta khuta
k’uma um lü nami ksunga kami bilawh pi ngpüiki ni. 14
Acuna k’uma nami umkia kyase, Khritawa thangkdaw
law püi u lü nami veia kami law üng acuna thea am
bilo u nawng. 15 Acunakyase, Pamhnam naw pawh
vaia a jah tak peta thea khyang kcea khutbia kthaka
am awhcah ve ung. Nami jumnak däm law se, nami
ksunga khutbi akdäm bawk kami pawh law khaia kami
ngak’uhki. 16 Acunüng thangkdaw cun nangmia khaw
pi khye u lü kami sang khai. Khyang kce hea khawa
bilawh pänga khutbi kami awhcahnak vai am ngaih ve
ung. 17 Cunsepi, “A awhcah vai ngaiki naw, Bawipa
bilawhnak awhcah na se” tia cangcim naw pyenki. 18
Amät mhlünmtaieiki naw ngaknak am hlawhei khawi,
Bawipa naw a mhlünmtai naw ni ngaknak a hlawhei.
Mimät naw mimät dawkia mi ngaiha phäha am kya.

11 Ka angnak api a awm üng na ngaisim pe ua; na
ngaisim pe kcang ua. 2 Pamhnama kba ning jah
k’eihei veng; nangmi cun khyang mat, amät Khritawa
khyu vaia ngla ngcim ka tak peta nami kyaki. 3
Kphyu naw a hleihlaknak am Evah a mhleia kba, nami
ngaikyunak pyeh se Khritawa veia nami ng’apnak
nami pyai tak vai kyüh veng. 4 Isetiakyaküng, am
kami sanga Jesuh akce sang lü nami veia lawki
naküt nami na dokham, keimi üngka naw nami
yaha nghmüimkhya la keimi üngka naw nami yaha
thangkdawa am kyakia ngmüimkhya la thangkdaw
akce nami yaha phäha kyaki! 5 Ngsä kkü he nami
ti hea kthaka ka hnem bawk khaia am ngai veng.
6 Ngthu sangnak üng amimia kba am ka thengvai
üngpi, ksingkhyapnak üngta akcunkba am ni; ahin
hin nami veia hmün naküt la akcün naküt ngsing
khaia kami pawhki he ni. 7 Nami veia thangkdaw ka
sang law üng aphu am kthäk khawi nawng; nami
hlüngtainak vaia kamät naw kamät ka hnem sak
hin ka katnaka kyaki aw? 8 Nami ksunga khutbi ka
bi k’um üng sangcim kce he naw na khyengki he.
Nangmi ning jah kpüinak vaia phäha ka jah yuteikia
kya ve. 9 Acunüng, nami veia ve lü ngui ka hlüei üng
pi u am kpyankhaei nawng; jumeiki he Maketawnih
khaw üngka naw ami law üng ka hlükaw cun na
kpüikie; ahmäi üng am ka ning jah kpyankhaei khaia
ka ngcüngceiki, acunkba ka ngcüngcei laih laih khai.
10 Khritawa ngthungtak kei üng awmkia kyase, “Ngui
am ning jah kthäh nawng” ti lü ka awhcahnak hin
Akaijah khaw naküta pi am düt khai ni. 11 Am ka
ning jah jawngnaka phäha ahikba ka pyenki aw?
Pamhnam naw ksingki. 12 Tuhkbäih aphu kaa ka
bilawha kba tuha pi ka bi khai, isetiüng ngsä kce he
naw pi ka bilawha kba bilo nghaki he tia am ami
awhcah vaia phäha ni. 13 Acuna Khyang he cun
ngsä kcanga am kya u lü, ngsä kcanga ngsaihkie
ni, amimi cun Khritawa ngsä kcanga mäiha ngdang
khaia khutbi biki he ni. 14 Acun cun mün vai am kya;
Khawyam pi khankhawngsäa mäiha ngpyang kyuki
ni. 15 Acunakyase, ania ngsä he pi ngsungpyunkia
ngsä hea kba ami kya üng jah münak vai am kya.
Abäihnaka mhmüp üng ami bilawh kunga kba yah
law khai he. 16 Ka pyen be tüki, u naw pi angkia ä
na ngaih kawm. Angkia nami na ngaih üng apica ka
awhcahnak vaia angki hlawka na dokham ua. 17
Ahinkba ka pyen hin Bawipa naw a na pyensaka am
kya, angkia kba awhcah lü ka pyen ni. 18 Khyang
he naw pumsa lama ami awhcaha kba awhcah law
hnga süm vang. 19 Nami mät nami themkia kyase
angki he jekyai u lü nami jah doki. 20 Khyang naw
ning jah tamna na lü, ning jah jawiei lü, nami ka
ning jah lawhei pe lü, ning jah hmumsit lü, ning jah
kbei sepi khamei ua. 21 Acun he ka jah bilawh vai
kyühei veng ti lü ka ng’anei vai cun ngkekhyakei
veng. Cunsepi, khyang mat mat awhcah khaia a
ling üng angkia kba pyen veng, ani a linga kba kei
pi ling veng. 22 Amimi cun Hebru khyang he aw?
Kei pi ka kyaki. Isarel khyang he aw? Kei pi ka kya
hngaki. Abrahama mjü he aw? Kei pi ka kyaki. 23
Khritawa m'ya he aw? Angkia mäiha ka pyen üng, kei
daw bawkia m'yaa kya veng; khüihnak üng aktäa ka

kthanaki, thawngim üng kyumnak üng däm bawkia
ka kyumki, kpaihnak khawvei khamei lü, thihnak
khawvei ka tawki. 24 Judah khyang he naw, thumkip
ja kaw vei cia mhma vei ami na kpaih. 25 Romah
he naw kthum vei kphi ngpum am ami na kpaih,
mata lung am ami na vawih, kthum vei mlawnga
pyehnak ka tawki, mthan mat la mhmüp mat tui üng
ka awmki; 26 Ka kdung hünaka khawvei tui hea khana
kyühkseki üng, m'yuk'ei hea ksunga kyühkseki üng,
Judah khyanga ksunga kyühkseki üng, khyangmjükce
hea ksunga kyühkseki üng, khawkhiksea ksunga
kyühkseki üng, khawkhyawng khawa kyühkseki üng,
mliktuia ksunga kyühkseki üng, bena phawk phawk
hea ksunga kyühksekia ka khameiki. 27 Bawngkha
khüihkhawmnak, khawvei am ip lü awmnak, eiawk
cawixainak, khawvei buh am einak, ngtungjinak vai
la suisak vai am ve lü ka ve pängki. 28 Acuna thea
akce am pyena, sangcim he jah ngai lü a mhmüp tä
se ka khuikhaki. 29 Khyang am kyanki a awm üng
am ka kyan hngaki, khyang mat katnak da a ceh
üng mlung natnak am ka beki. 30 Ka awhcah üng
pi am ka kyanaka mawng ni ka awhcahnak hlü ve.
31 Bawipa Jesuha Pa la Mhnama ngming angläta
josenak am awmki naw am ka yaileinak cun ksingki.
(aiōn g165) 32 Damateta ka ve k'um üng bawi Aretaha
keha awmki yekap he naw ami na man vaia mlüh
mkawt cun ngängki he. 33 Acunsepi, kei cun yang
üng na ktawk u lü, ngvawng khan üngka na khya u
se, acuna sangpuxanga kut üngka naw ka lätki.

12 Awhcahnak naw akdaw am a pawh üngpi
awhcanak vai awmki. Cunsepi Bawipa naw a
na peta hmuhthehnak la mdanak ka jah pyen khai.
2 Khritjan khyang mat, ajana kum xaleikphyü law
pängkia kcün üng khankhaw ak'hlüng säiha khüa kyaki
tia ka ksingki. (Ahin hin akcang aw mhmuhthehnak
aw ti cun am ksing, Mhnam däng naw ksingki). 3
Pyen be tü veng; acuna khyang cun Paradaia khünak
khamki tia ka ksingki (acuna khyang cun pumsa üng
awmki aw, pumsa kaa awmki aw? ti am ksing nawng,
Pamhnam däng naw ksingki), acuna khyang naw
nghngicima ngthu üng am pyen thei la nghngicima
m'yawng am, am pyen theia ngthu ngjaki. 5 Acuna
khyanga phäh ka awhcah khai; cunsepi, ihlawka
am ka ktha mahki tia thea ta kamäta phäha am
awhcah veng. 6 Ngthungtak ka pyen khaia kyase,
ka awhcah hlü üng pi ka angkia am kya. Cunsepi
am awhcah hlü veng, Khyang naw ami na hmuh
la ami na ngjaka kthaka ami na mhlünmtai vai am
ngja hlü veng. 7 Acunüng, ka hmuh khawjah a lawa
phäha ka awhcahkia am akyanak vaia, ka pumsa
üng Khawyam naw khuikhanaka nghling a na pet. 8
Acuna khuikhanak üng lätnak vaia Bawipa veia kthum
vei nghui lü ktaiyü ni se, 9 ani naw, "Ka bäkhäknak na
phäha khäki; ka johit naw am na kyannak kümbe saki"
a ti. Acunakyase, Khritawa johit ka khana a awmnak
thei vaia jekyai leng leng lü am ka kyannak ka awhcah
na bawk khai. 10 Acunakyase, Khritawa phäha am
kyannak, setnak, hnepeinak, mkhuimkhanak, am
mkhawteinake cun ka jah ngaihki. Am ka kyan üng ni
ka kyan ve. 11 Angkia kba ka awmki, acunkba nami
na vesaki ni. Nangmi cun keia dawnak nami mdan
khaia nami kyaki ni. Kei cun ia am ka kya üng pi nami
ngsä kkü hea kthaka ka jaw bawkia am kya. 12 Ngsäa
ka kyanak msingnak vaia müncankse he la cäicatnak
he khawkän cun mlung msaünak am nami ksunga
pawh pänga kyaki. 13 Ngui am nami na kpüi vaia am
ka ning jah kthähki. Acuna phäha sangcim kce he
ka jah ksenaka kthaka nangmi veia akse ka biloki
aw? Am kümkawinak na mhlätei ua. 14 Hin hin nami
veia ka lawnak vaia ka ngcüngceinak akthumnaka
kya ve; nami veia i ka thäp vai am ve. Nangmi ni ka
ning jah hlüei, ngui am ni. Cana naw nupa i am pe
khawi. Nupa naw ni cana a pet khawi. 15 Ka ning jah
kpüinak vaia ta ka tak avan la kamät pi summang vai
üng pi ka jekyai khai ni. Ka ning jah jawngnak lawa
phäha apica däng nami na jawng na khai aw? 16 Am
ka ning jah kbawngkhaki ti nami ksing khai. Cunsepi
khyang naw hleihlaknak am ka ning jah mhleimhlakia
ngai khai ni. 17 Ngsä he nami veia jah tüi law lü nami
ka amdanga ka yaheiki aw? 18 Tihtuh nghui na lü,
ani mah mah am atänga jumeiki mat ka tüih law.
Tihtuh naw amdanga nami ka ning jah yahei peki aw?
Atänga kani mlung täng se kani awmkia am kyaki
aw? Lam mat üng kani citkia am kyaki aw? 19 Nami
ma ka cangnak vaia ngthu ka pyeneikia nami na
ngaiki aw? Khritaw üng Pamhnama hmuha ni ngthu
kami pyen ve. Cunsepi, ka püi he aw, ahmäi hin
nangmia kyäpnak vaia ni akya ve. 20 Ka law üng am
ka ngjakhlüa a na ve u lü, kei pi am nami na ngjakhlü
vai naw na ähei ve. Ngvawk ngpyeinak, ng'eihnak,
mlung sonak, mäta malam vai kthanak, ngsekhanak
ja khyanga mawng pyeneinak, awhcahnak la am
mawngmeikia awmihnake ka jah hmuh law vai naw
na ähei ve. 21 Nami veia ka law be üng Pamhnam
naw nami ma a na ksenak vai kyüh veng. Ajana am
dawkyakia hüipawmnak la mtisa hlükawa awmihnak
am kakawng u lü ä ngjutki hea phäha Pamhnam naw
na kse na se ka kyah law vai naw na ähei ve.

13 Nami veia ka lawnak vai hin tuhkbäih akthum
veinaka kyaki. "Ksingki nghngih la nghngiha

dämkia saksi am cangki ti cun mdan vai” tia cangcim
naw pyenki. **2** Ajana kakawngkie la akce he pi ka
jah mtheh vai ngaih veng; nami veia anghngiha ka
law üng ka pyenki. Cunsepi athuknaka ve lü ka pyen
beki. Tuha ka law be üng upi mkhuimkhanak üng
ä lät khai. **3** Khritaw naw kei üng ngthu pyenki tia
msingnak nami yah khai. A ning jah mcing üng am
kyankia am kya; a johit nangmi üng ngdangsak khai.
4 Khritaw cun am kyannak am kutlamktung üng thi se
pi, Pamhnama johit am xüngki. Ani üng keimi pi am
kami kyanki; cunsepi nangmi üng Pamhnama johit
am a xünak cun mi yumeipüi hngaki. **5** Jumnak üng
nami xüngki ti cun namimät naw namimät ngcetei
ua. Jesuh Khritaw nangmi üng xüngki ti cun akcanga
nami ksingeiki. Jesuh Khritaw am nami yahei üng ani
üng ä nami xüngki ti am nami ksingki aw? **6** Keimi
cun am kami sungki tia nami ksing khaia ning jah jum
veng. **7** Am dawki am nami pawhnak vaia Pamhnama
veia kami ktaiyü hin kami ngnängnak kami mdan vaia
phäh am kya, akdaw nami pawhnak vaia ni akya
ve; sungkia mäih kami kya üng pi. **8** Ngthungtak
hnengkia i am kami bilo theiki. Ngthungtaka phäha
ni kami bilawh ve. **9** Am kami ktha mah üng kami
jekyaiki, acunsepi nangmi nami kthamahki. Nami
kümbe law vaia pi kami ning jah ktaiyü peki. **10**
Acunakyase ni nami veia hinkba ca ka yuk law ve;
nami veia ka pha law üng Bawipa Jesuh naw a na
peta ana am, am ning jah pyenksenak vaia. Bawi
Jesuh naw a na peta ana cun ning jah kpyehnak vaia
am kya lü, ning jah pyanthamnak vaia ni a kya ve. **11**
Acunüng atuh, ka püi he aw, yai lü ve u! Kümkawinak,
dim’yenak, mlunga tängnak, mlungmthin mat am
ve u; jawng'engnak la dim’yenaka Pamhnam nami
veia ve khai. **12** Mat la mat dim’yekia mhnamnak
am nghnukset kyu ua. Pamhnama khyang he naw
hnusetnak ning jah kbi law ve u. **13** Bawipa Jesuh
Khritawa bäkhäknak, Pamhnama jawng'engnak, la
Ngmüimkhya Ngcima awmpüinak nami vana khana
awm se.

Kalatih

1 Nghngicim üngka naw lawkia am kya lü,
nghngicima phäha pi am kya lü, Jesuh Khritaw
mtho beki Pa Pamhnam la Jesuh Khritaw üngka kei
Pawluh la, **2** ka hlawnga awmkia jumeiki he naküt
naw Kalatiha awmkia sangcim he ning jah hnukset ve
ung: **3** Mi Pa Pamhnam la Bawipa Jesuh Khritaw
naw bäkhäknak la dim'yenak ning jah pe se. **4** Mi
Pamhnam la mi Pa ngjakhlüa, tuhkbäih ahina kcün
kse üngka naw a jah mhlätnak vaia, Khritaw naw
mi katnak hea phäha amät ngpe kyuki; **(aiōn g165)** **5**
Pamhnama veia hlüngtainak angläta ve se! Amen.
(aiōn g165) **6** Khritawa bäkhäknak üng ning jah khüki
yawk u lü, thangkdaw akce nami dokhamei naw na
m'yühei ve. **7** "Thangkdaw akce" am ve. Khyang
avang naw ning jah mlung mthüiei u lü Khritawa
thangkdaw thuhlai hlüsaki he pi ami awma phäha
ahikba ka pyen ni. **8** Cunsepi, keimia pi kyase,
khankhaw üngka khankhawngsäa pi kyase nami
veia kami pyena thangkdawa kthaka hngalangeikia
thangkdaw a pyen üngta, mulaimei däa mkateia kya
kawm. **9** Kami ning jah mtheh päng, tuhkbäih ning jah
mtheh law be vang: "Nami yah pänga thangkdawa
kthaka thangkdaw akce ning jah mtheh lawki a awm
üngta mulaimei däa mkateia kya kawm." **10** Khyanga
ngak ka yahnak vaia ka pyenkia mäi lawki aw?
Acukba am ni! Mhnama ngaknak ni ka ngjak hlü.
Khyang hea ksunga ka ngminga ngthang vai ka ktha
naki aw? Acukba ka ni üngta Khritawa m'ya am ka
kya khai. **11** Ka püi he aw, thangkdaw ka sang hin
nghngicim khyang üngka ngthuha am kya naw ti ning
jah mtheh veng. **12** Nghngicim khyang üngka ka
yahkia am kya, u naw pi am na mthei naw. Jesuh
Khritaw amät naw a na mdana ni akya ve. **13** Judah
hea jumeinak ka läk k'um üng Pamhnama sangcim
he ä jah m'yenei lü jah mkhuimkha lü jah kpyeh vaia
ka kthanak khawi cen nami ngjaki. **14** Judah hea
jumeinak lama kei cun ka ngtehpüi hea kthaka pi
ktha na bawk lü, mi pupa hea thumcame üng pi ka
ng'apei bawki. **15** Acunsepi am ka hmi law ham üng
Pamhnam naw a bäkhäknak am na xü lü amät ka
khüih khaia a na khü päng. **16** Ka veia a capa a
mdan law üng Khyangmjükce hea veia amäta mawng
thangkdaw ka sangnak vaia ua mcäinak am kthäh
nawng, **17** keia kthaka ngsäa kya maki he ka jah
hmu khaia Jerusalema pi am cit nawng. Arab khawa
cit ktäih lü acunüng Damatet khawa ni ka nghlat
be ve. **18** Acunüng, kum kthum ngsawk se Pitaa
veia ksingkhyapnak ka yah khaia Jerusalem khawa
hang cit lü acuia ania hlawnga mhmüp xaleimhma ka
awmki. **19** Bawipaa na Jakuk dänga thea ngsä akce u
am jah hmu nawng. **20** Nami veia ka yuk law hmanki.
Am ka hleihlak Pamhnam naw ksingki. **21** Acun käna
Siria khaw la Kilikih khawa ka citki. **22** Acuna kcün
üng Judah khawa sangcim he naw akhyang puma
am na ksing ham u. **23** "Ajana jah mkhuimkha khawi
lü, ajana a kpyeh hlü khawia jumnak cen sang hü ve"
ti khyang hea pyen ngja u lü, **24** acunüng, keia phäha
Pamhnam mküimtoki he.

2 Acunüng, kum xaleikphyü angvei käna Tihtuh pi
cehpüi lü, Banabah am Jerusalem khawa kani
hang cit beki. **2** Pamhnam naw ka ceh vaia mdanak
na mhmuh se ka citkia kyaki. Khyangmjükce he veia
ka sang khawia thangkdaw cun angvai he veia pi
ngbämnaka ka jah mtheh khaiki. Ajana kcün üng
ka bilawh pänga pi kyase atuh ka bilawha pi kyase
amdanga akya vai am ka ngaiki. **3** Ka hlawnga awmki,
Tihtuh cun Krik khyanga kyase pi amthuia a vun am
mawihsak u. **4** Avang naw ta a vun mawih vai ami
täng. Khritaw Jesuh üng kami taka lätnaka mawng
hmu khai hea jumeiki hlawk hlawka ahina khyang he
kami ksunga anghmüa lutki he. Tamna ami jah pawh
hlü. **5** Cunsepi thangkdaw, ngthungtak cun sungkham
akyanak vaia phäha asängca hman pi ami ngthua
keha am awm u nawng. **6** Mkhawnga kya kyaw u sepi
keia phäha ta ami hngalangnak am ve. Pamhnam naw
akpung da teng lü ä mtaiki. Khyang ngvai hea veia
ka pyen hlü ta, "Akthai mcäinak keia phäha am hlü."
7 Mhnam naw Pita Judah he veia thangkdaw sang
khaia khutbi a peta kba, kei pi ani naw khyangmjükce
he veia thangkdaw sangnak khut a na petia hmuki
he. **8** Judah he phäha Pita ngsäa mcawna kba, kei pi
Pamhnama johit am khyangmjükce he phäha ngsäa
mcawna ka kyaki. **9** Mkhawnga ami jah ngaih Jakuk,
Pita la Johan naw, Pamhnam naw ahina khutbi kei
üng pi na peki ti ngsingsaki he. Acunakyase kami
van kami khüi hmaihki ti msingnak vaia Banabah la
kei jah hnuksetki he. Banabah la kei khyangmjükce
he ksunga khutbi pawh ning se amimi cun Judah
he ksunga khutbi pawh khai hea kami mkhyäpki. **10**
Ami ksunga khuikha m'yenkseki he jah süm nglät
vaia avan naw ami jah mcäi, acuna khutbi cun ka
pawh vaia kamät naw pi akcüka ka bü kunga kyaki.
11 Acunüng, Pita Antioka law se khyang he maa ka
ksenak. Hma kungkia kyase ni. **12** Jakuka jah tüih
lawa khyang hea am ami pha law ham üng Pita
cun jumeiki khyangmjükce am atänga ei hmaihki.
Acunsepi khyang hea pha law käna, vun mawih vai
ktungnaki he jah kyüh lü khyangmjükce he hlawnga

am ei lü pyaiki. 13 Jumeikia Judah khyang he pi Pita
am atänga yailei hnga u lü awmki he naw Banabah pi
yaileina u se ami hlawnga ngkhawki. 14 Thangkdaw
üng am ami cehcawn ka jah ksing law üng Pitaa
veia, “Nang Judah khyanga na kyaki cunsepi Judah
khyanga mäiha am xüngsei lü khyangmjükce hea
mäiha na xüngseiki. Acunüng ihawkba khyangmjükce
he Judah khyang hea kba xüngsei khai hea amthuia
na jah ngtünsaki ni?” ti lü avana ma ka pyen. 15
Khyang he naw “Khyangka khyangmjükcea” ami jah
suia kba am kya u lü, akcanga Judah khyanga kami
hmi lawki. 16 Cunsepi khyang cun Thuma pyen a
pawhnak am ngdüngdaikia am kya lü, Jesuh Khritaw
a jumeinak däng am ni ngdüngdaikia akya ve. Keimi
pi Khritaw kami jumnak am Pamhnam üng kami
ngsungpyun khaia Khritaw Jesuh kami jumeiki. Thum
kami läka phäha am kya. U pi Thuma ti pawh lü
am mi ngsungpyun thei. 17 Acunüng Khritaw üng
Pamhnama veia ngsungpyun vai kami kthanaka
phäha Khyangmjükce he mäiha khyangka kami kya
hngaki aw? Khritaw cun mkhyekat jah pawh sakia
kyaki aw? Am kya. 18 Ka kpyeh pänga Thuma ninge
läk vaia ka tünei be üngta, kamät cun khyang hea
veia Thum kpyehkia ka ngdan saki ni. 19 Thuma
awma küt üng kei cun ka thiki. Isetiakyaküng Thum
naw a na hnima kyaki. Acun cun Pamhnama phäha
ka xünseinak vaia phäha kyaki ni. Kei cun Khritaw
am atänga ania kutlamktunga khana ka thiki. 20
Acunakyase kamät am xüng ti veng. Khritaw kei üng
xüngki. Atuh ka xünak cun na mhläkphya na lü amäta
xünak na pekia Pamhnama Capa ka jumnak am ni
ka xün ve. 21 Pamhnama bäkhäknak am ma veng.
Thuma phäha ngdüngdainak yah theia akya üng
Khritaw amdanga thikia kya khai.

3 Nangmi Kalatih khyang k’ang he aw! u naw a ning
jah mhleimhlak ni? Nami mika hmuh yea Jesuh
Khritaw kutlamktung üng a thiha mawng angsinga
mdana kya ye se. 2 Thuma pyen nami läka phäha
Pamhnama Ngmüimkhya nami yahki aw? Thangkdaw
ngja u lü nami jumeia phäha Pamhnama Ngmüimkhya
nami yahki aw? Ning jah kthäh veng na mtheh ua. 3
Ihlawka nami yawki ni! Pamhnama Ngmüimkhya am
tünei u lü atuh nami mäta khyaihnak am nami kpäng
vai nami ngja hlüki aw? 4 Nami hmuh ngjak he avan
amdanga kyaki tinak aw? Iyaw hlenga ta kya vü. 5
Pamhnam naw Ngmüimkhya ning jah pe lü khutbi bi
lü, müncan he nami ksunga a jah mdan hin Thum
nami läka phäha aw, am acunüng thangkdaw ngja u
lü nami jumeia phäha aw? 6 Abrahama mawng cen
ngai süm u; “Pamhnam jum se, a jumnaka phäha
Pamhnam naw ngdüngdaikia a ngaih pet” tia cangcim
üng a ng’yuka kba. 7 Acunakyase Abrahama cana
kcang he cun jumnak takia khyanga kyaki he ti cun
nami süm vai sü. 8 Pamhnam naw khyangmjükce
he ami jumnak am amät üng jah ngdüngdaisak khai
tia cangcim naw pyen khawiki. Acunakyase cangcim
naw, “Pamhnam naw nang üngka naw khyangmjü
naküt dawkyanak jah pe khai” tia Abrahama veia
thangkdaw a sang cen. 9 Acunakyase Abraham
naw jumei lü dawkyanak a yaha kba; jumeiki naküt
naw dawkyanak yah hngaki he. 10 Thum üp na u lü
läkie cun yüncenaka keha awmki he. Isetiakyaküng,
“Thum cauk üng ng’yuki naküt am läki naküt cun
Pamhnama yüncenaka keha awmki” tia cangcim
naw a pyena phäha kyaki. 11 “A jumnaka phäh
Pamhnam naw a ngdüngdaisaka khyang däng ni a
xün khawm” tia cangcim üng ng’yukia kyase, u pi
Thum läka phäha Pamhnama vei ä ngsungpyunki
ti ngsingki. 12 Thum cun jumnak üng am sengei.
“Thuma ti naküt läki xüng khai” tia ni cangcim naw a
pyen ve. 13 “Thing üng taih naküt cun Pamhnama
yüncea kyaki” tia cangcim naw a pyena kyase, mi
phäha Khritaw amät yüncea ngpawh kyu lü Thuma
lawpüia yüncenak üngka jah thawngki. 14 Pamhnam
naw Abrahama veia a khyütam cen khyangmjükce
he naw pi Khritaw Jesuh üngka ami yahnak hnga
vaia, Khritaw naw ahin a pawha kyaki. Acunüng
Pamhnama khyütamnaka Ngmüimkhya cun mimi naw
pi jumnak am mi yahnak hnga vaia kyaki. 15 Ka
püi he aw, msuimcäpnak am ka pyen khai: khyang
nghngih naw iyaw ngaisim ni lü khyütam ani pawh
käna u naw am kpyeh thei, mkhahsia pi am kya
khawi. 16 Pamhnam naw Abraham la a mjükphyüia
veia khyütam pawhki. Ngthungcim naw khawjah a
pyena kba, “Mjükphyüiea” tia am kya lü khyang mat
däng pyena kba, “Mjükphyüia” tia ni akya ve. Acun
cun Khritawa kyaki. 17 Ka pyen hlü cun: Pamhnam
naw Abrahama veia ngthumkhän ta lü acun kümsak
khaia khyütam pawhki. Kum phyakphyü la thumkip
käna peta Thum naw Pamhnama ngthumkhän am
kpyeh thei. Pamhnama khyütam pi am pyaisak thei.
18 Pamhnama khawh yet hin Thum üng sengkia
akya üng Pamhnama khyütam üng sengkia am kya
hlü ti ve. Acunsepi a khyütama phäha ni Pamhnam
naw acuna khawh yet cun Abraham üng a pet ve.
19 Acunüng Thum cun ia ham vai ni? Katnak cun
katnaka kyaki ti mdan khaia kyaki. Thum cun khyütam
pet Abrahama mjükphyüia pha law däa häng khaia
pawha kyaki. Thum cun khankhawngsä naw ngsä
mata kut üng a peta kyaki. 20 Acunsepi khyang mat
däng a bawi üng ngsä mat am hlü ti; Mhnam ta

mat däng ni. 21 Am acunüng Thum naw Pamhnama
khyütam he jah tuki aw? Am jah tu! Nghngicim naw
xünak a yahnak vai Thum yahkia akya vai sü, khyang
naküt naw Thum läklam lü Pamhnama veia ngdüngdai
khai su. 22 Cunsepi cangcim naw, “Khawmdek avan
cun katnak johita keha awmki; Jesuh Khritaw jumei
phäha yah vai aphu ka a jah yeta khyütam cun jumeiki
he üng jah peta kyaki” a ti. 23 Cunsepi jumeinaka
kcün am a pha law ham üng, jumeinak a ngdang law
veicäpa Thum naw thawngkyuma mäiha jah küpki.
24 Acunakyase jumeinak üng Pamhnama veia mi
ngdüngdainak vaia, Khritaw am a pha law ham üng
Thum naw jah ngkhapüikia kyaki. 25 Atuh jumeinaka
kcün pha lawki. Thum naw am jah ngkhahpüi ti. 26
Jumnak am Khritaw Jesuh üng Pamhnama ca nami
kya bäihki. 27 Khritaw üng baptican nami khanki;
amät Khritaw nami suiawiki ni. 28 Acunakyase Judah
khyang ja khyangmjükce he, m'ya la ä m'ya, nghnumi
he la kpamie hngalangnak am awm; Jesuh Khritaw
üng nami van pum mata nami kyaki. 29 Khritawa
ka nami kya üng Abrahama mjükphyüi hea kya u lü
Pamhnama khyütam nami yah khai.

4 Cunsepi, hin kba pyen be tü veng: a pa khawh
mkhäm khaia ahmäi cun capa a ka vai kyase pi a
nghmaw ham üng cun m'ya mäiha ni ngaih khawi. 2 A
nghmaw ham üng a pa naw a mhnütnaka kcün am a
pha ham üng msumcei khaia khyang he awmki he. 3
Acukba mimi pi ngmüimkhya lama am mi xüxam ham
üng cun khawmdek ukia ngmüimkhya he keha m'ya
mi kyaki. 4 Cunsepi akcüna pha law üng Pamhnam
naw amäta Capa a tüih law. Nghngicim nghnumia
capa mäiha law lü Judah he Thuma keha xüngseiki, 5
Thuma keha awmki he jah thawng se, Pamhnama ca
he mi kya lawnak vaia kyaki. 6 A ca he nami kyanak
mdanak vaia Pamhnam naw a Capaa Ngmüimkhya
cun nami mlung k’uma a tüih law. Acuna Ngmüimkhya
naw, “Ka Pa, ka Pa” tia ngpyangki. 7 Acunakyase
m'yaa am kya ti u lü capa nami kyaki. A capa nami
kya pängkia kyase Pamhnam naw a capaa phäh vai
a tak avan ning jah pe khai. 8 Tuhkbäih Pamhnam
nami ksingki am acunüng Pamhnam naw ning jah
ksingki ti veng. Ise a ktha kcek lü m'yenei phyakia
ngmüimkhya veia nami nglat be vai nami ngaihki
ni. 9 Mhnam nami ksing kän la Mhnam naw a ning
jah ksing käna, Ise am ktha mah lü m'yenei phyakia
ngmüimkhya veia nami nghlat be vai nami ngaihki ni
ti pyen hlü veng? Ise acun hea m'ya nami kya vai cun
nami ngaih beki ni? 10 Khawmhmüp he, nghngi khya
he, akcün he la khawkum he, nami jah künaki. 11
Ning jah cäi na veng! Nami phäha ka kthanak avan
amdanga kya khai aw? 12 Ka püi he aw, “Keia mäiha
awm u” tia ning jah nghui na veng. Nangmia mäih ka
lawki. Akse ka khana nami bi am ve. 13 Akcüka nami
veia ivai thangkdaw ka pyen ni ti cen süm ua; am ka
phetyaia phäha kyaki ni. 14 Ka pumsa üng am ka
phetyainak cen nami hama khameinaka kyase pi am
na hmumsit u lü, am nami na yawkinki. Khankhaw
üngka khankhawngsä mata mäiha nami na dokhamki.
Jesuh Khritawa mäiha nami na dokhamki. 15 Aktäa
nami jekyaiki! Ise ni? Akya thei vai sü ta nami mik pi
lo u lü nami na pe khai sü ti kamät naw pyen thei
veng. 16 Ngthungtak ka ning jah mtheha phäha nami
yea ka kya lawki aw? 17 Khyang kce he naw ning
jah kü na leng lengkia mäiha awmki he, cunsepi ami
ning jah künak am daw. Ami ning jah künaka kba
nami jah künak be vaia phäha kei üngka ning jah
mtai hlü ve u. 18 Bünak a daw üng ta künak hin
dawki ni. Nami hlawnga ka awma kcün däng üng
am kyakia nami hlawnga am ka awm üng pi. 19 Ka
cana he aw, Khritawa ngneiksak nangmi üng am a
awm hama küt üng ta nghnumi naw a ca law vai
üng a huieia kba nami hama na huiei ve. 20 Atuh
nami hlawnga ka ve vai ngaih veng. Ahin kba am ka
ning jah tinak vai sü. Aktäa ning jah cäi na veng. 21
Thuma keha awm hlüki he ning jah kthäh vang: Thum
naw i a pyen am nami ngjaki aw? 22 Abraham naw
cangpyang nghngih ca naki. Mat m'yanua ca kya lü
mat cun m'yanu am nikia ca kyaki. 23 M'yanu am ani
ca cun pumsa thuma hmi lü, m'yanu am niki am ani
ca cun khyütama thuma hmi lawkia kyaki tia pyenki.
24 Acuna ngthu cun msuimcäpnaka kyaki ti ksing
theia kyaki; acuna nghnuminu xawi cun ngthumkhän
nghngiha kyaki xawi. M'ya jah ca nakia nghnumi
Hakarah cun Sinai mcung üng pawha ngthumkhäna
kyaki. 25 Arab khawa Sinai mcunga nghnün üng
ngdüikia Hakarah cun, tuhkbäih Jerusalem a khyang
he mah mah am m'yaa kyaki msuimcäpnaka kyaki.
26 Cunsepi khankhaw Jerusalem cun m'ya am kyakia
kyase, acun cun mi nua kyaki. 27 “Na cingkia nghnumi
jekyaia! Na am pawi na khawi lü na hmia natnak am
na khamei khawiki je lü ngpyanga! A cei naw am
a yawk khawia nghnumia kthaka a cei naw am a
ktä naw hnasen da na bawk khai” tia cangcim naw
pyenki. 28 Acunakyase ka püi he aw, nangmi cun
Isaka mäiha khyütama phäha Pamhnama ca hea
nami kyaki. 29 Acuna kcün üng pumsa thuma hmi
lawki naw Pamhnama Ngmüimkhya thuma hmi lawki
a mkhuimkha khawia kba; tuhkbäih pi acuna mäih
lawki. 30 Cunsepi, cangcim naw, “M'yanu cun a capa
am jah ksäta; m'yanua capa naw ä m'yanua capa
khawh ä mkhämpüi khai” tia a pyen. 31 Acunakyase

ka püi he aw, mimi cun m'yanua ca am mi kya u lü ä
m'yanua ca hea mi kyaki.

5 Lätnak mi taki. Khritaw naw jah lätsaki! Khyang
kläta mäiha ngdüitho u. Namimät m'yaa ä ngpawhei
be ua. 2 Kei Pawluh naw nami veia pyen veng, ngai
ua: nami vun nami mawih üng nami phäha Khritaw
amdanga kya khai. 3 A vun mawi khaia büki cun Thum
avan läk khaia leimah ve tia ning jah mtheh veng. 4
Thum läknak am Pamhnama veia ngsungpyun khaia
nami büki naw Khritaw nami thuknaki ni. Pamhnama
bäkhäknaka kpunga nami awmki ni. 5 Keimia äpnak
ta Pamhnam naw amäta veia jah ngsungpyun sak
khai tia kya ve. Ahin ni Pamhnama Ngmüimkhya
johit naw kami jumnak üng a bilawh kami ngängeia
akya ve. 6 Khritaw Jesuh üng vun mawih la vun am
mawih hngalangnak am ve. Jawng'engnak üngka
pawhmsaha jumeinak ni aktunga akya vei. 7 Akyäpa
nami pawhki cen! U naw ngthungtak nami läknak
üng a ning jah pyaisak ni? Ihawkba a ning jah kdäk
ni? 8 Ahin hin ning jah khüki Pamhnama pawha
am kya. 9 "Kcaw ajawca naw buh avan thawhsak
theiki" ami tia kba. 10 Atuh vei cäpa ka ning jah mkhü
üpnaki. Nami cungaihnak ä hngalang se. Nami mlung
ning jah uplatsakia khyang naküt pi Pamhnam naw
mkhuimkha be khai tia mi Bawipa jumeinak üng mkhü
üpnak ka taki. 11 Ka püi he aw, vun mawih vai hlüki
tia mawng ngthu ka sang laih laihkia akya üng ise
mkhuimkhaa ka kyaki ni? Acun he hmankia akya üng
Khritawa kutlamktung ka sang naw khuikhanak i am
pawh. 12 Ning jah uplatsaki he naw ami vun mawih
däng ä khäk lü ami kte pi ami kphyet vai täng veng. 13
Ka püi he aw, nami lät khaia ning jah khüa nami kyaki.
Cunsepi nami läta phäha nami pumsa hlükawnak naw
ä ning jah näng se. Acuna kthaka ta jawng'engnak
am nami püi mcei ua. 14 "Namät na jawngnaka mäiha
na impei loceng na jawngnak vai" tia ngthupet mat
naw Thum naküt kümsaki. 15 Cunsepi sakyung hea
kba mat la mat mhlem kyu u lü ngtun u lü nami ve
vai mcei ua, mät naw mät nami kpyehei khai ni. 16
Acunakyase ahikba pyen veng: nghngicim ngneiksak
üng am nami yängsä khaia Ngmüimkhya naw nami
xünnake lam ning jah msüm kawm. 17 Mi nghngicim
ngneiksak naw Ngmüimkhya ngneisak ä ngja hlü
se, Ngmüimkhya ngneiksak naw pi mi nghngicim
ngneiksak ä ngja hlüki. Ahin xawi cun ye xawi ni.
Acunakyase namäta ngjak hlü ä na bi theiki. 18
Ngmüimkhya naw a ning jah ngkhahpüi üng Thuma
keha am nami awmki ni. 19 Nghngicim ngneiksaka
bilawh cun ngdangki. Acun he cun hüipawmnak,
phyawksaknak, am dawkia ngneiksak, 20 Juktuh
sawkkhahnake la tuiyaia luhvangnake ni. Khyang he
nghneng lawki he, ng'eihei lawki he, ami mlung thüi
lawki, ngnütei lawki he. Ngpai law u lü ngtai lawki he;
21 hnaihei law kyu peki he, ju aw ngenki he, hlimtui
ngen u lü akce he pi jah pawhki he. Ajana ka ning
jah mtheha kba atuh pi ning jah mtheh be tü veng:
Ahin he jah tiki naw Pamhnama Khaw am ka na.
22 Cunsepi Ngmüimkhya naw jawngnak, jekyainak,
dim'yenak, mlung saünak, bänak, dawnak, sitihnak,
23 mlung hnemnak, mät la mät ngxungei kyunake cun
jah ngtheipai lawsaki. Acun he jah kpetkia Thum am
ve. 24 Khritaw Jesuha khyang he naw ami nghngicim
ngneiksaka mtisa hlükawnak naküt cun jah thihsak
pängki he ni. 25 Ngmüimkhya naw xünak jah pe
pängki; ani naw mi xünake pi jah ngkhahpüi khai. 26
Am mi awhcah u lü, mat la mat ä mi ngsähna lü, mat
la mat ä mi ng'eih kawm.

6 Ka püi he aw, khyang naw katnak a pawh msawk
üng, Ngmüimkhya khyanga nami kyakia nangmi
naw akdawa mtho be u; cunsepi mlung hnipnak am
pawh ua. Acunüng namimät pi hlawhlepnak üng
am nami kyuknak vaia mceiei ua. 2 Mat la mata
bawngkhanak nglawng püi u, acunkba Khritawa Thum
nami läkia kya khai. 3 Nami mät ia am kya kphei u lü
kyäp säihkia nami ngaihkyu üng ta nami mät nami
yailei nakia ni akya ve. 4 Nami mäta bilawh bükteng
ua. Nami bilawh a daw üng nami mäta bilawha khana
awhcah ua; khyanga bilawh am ä mtäng ua. 5 Nami
mäta phüih phäh phäh nami phüi khaia kyaki ni. 6
Khritjana mawngma ning mtheikia saja üng na tak
akdaw na pet vai. 7 Namät ä mhleia; u naw Pamhnam
am yaw ang sak thei. Na sawa mäih kunga na at be
khai. 8 Na nghngicim ngneiksak hlükawa mci na saw
üng acun üngka thihnak na at khai; Ngmüimkhya
lama mci na saw üng Ngmüimkhya lam üngka anglät
xünak na at khai. **(aiōnios g166)** 9 Acunakyase akdaw
bilawh ä mi ngkho na vai; am mi pyai ta u lü akcüna
pha law üng angtheipai mi at law khai. 10 Acunakyase
akcün kdaw mi tak ham üng khyang naküta veia
akdaw mi bilo vai u; aktunga jumnak üng khuiim mata
mi kyaki hea veia mi bilo ksetam vai u. 11 Kamäta
kut ye am canglung angbaü ngbaüa nami veia ca ka
yuk law cen teng ua. 12 Nami vun amthuia ning jah
mawih hlüsaki he cun ami bilawh kce awhcah hlü
na u lü, mdan hlükia kyaki he ni. Biloki he, acunsepi
Khritawa kutlamktunga phäha mkhuimkhanak am
ami khamei vai dänga phäha ni akya ve. 13 Vun
mawiki he ye naw pi Thum am läk u. Pumsa üng nami
bilawh ami awhcahnak vaia phäha nami vun ning
jah mawih hlüsaki he ni. 14 Kei naw ta mi Bawipa

Jesuh Khritawa kutlamktung ni ka awhcahnak ve;
ania kutlamktung üng hina khawmdek ka phäha thiki,
kei pi khawmdeka phäha ka thiki. **15** Vun mawih la
am mawih ia am ngtäh. Mhmünmceng kthaia kya ni
angtäh. **16** Acuna thumcam ami xünnake üng läkie
la Pamhnama khyang avana khana dim'yenak la
m'yeneinak ve se. **17** Akbäihnaka: ka pumsa khana
awmkia nghmalem he naw kei Jesuha m'ya ka kyaki
ti mdankia kyase u naw pi ä na mkhuimkha kawm. **18**
Ka püi he aw, mi Bawipa Jesuh Khritawa bäkhäknak
nami vana khana awm se. Amen.

Ephet

1 Khritawa ngsä vaia Pamhnam naw a xü Pawluh
üngkhyüh ni — Sitih lü Khritaw Jesuha hnu läkie
Epheta veki Pamhnama khyange veia ni. **2** Mi Pa
Pamhnam ja Bawi Jesuh Khritaw naw ami bäkhäknak
ja dim'yenak ning jah pe se. **3** Pamhnam ja Mi Bawi
Jesuh Khritawa Pamhnam veia jenak mi mtheh vai u!
Khritaw üng mi yüm mata phäh ani naw khankhaw
pea ka Ngmüimkhya dawnak naküt mimi üng jah pe lü
dawkyanak pi jah peki. **4** Pamhnam naw khawmdek
am a mhnünmceng ham üng mimi cun Khritaw üng
xüngsei lü ania hmai maa ngcimcaih lü vecawh vaia
a jah xü ni. Isetiakyaküng a mhläkphyanaka phäh
ni. **5** Pamhnam cun naw Jesuh Khritaw üngkhyüh
a jah ca vaia a mkhyah päng ni, ahin cun ania
xenak ja bünaka kyaki ni. **6** A mhläkphyanaka Cakpa
amdanga a jah peta phäh jomahkia a bäkhäknak
mi mhlünmtai vai u. **7** Khritawa thia phäh lätnak mi
yahki acun cun mi mkhye mhlätnak ni. Pamhnama
bäkhäknak hin däm da ve. **8** Acuna bäkhäknak am a
mät naw ksingnak ja themnak jah peki. **9** Pamhnam
naw i nüm'yanki ti cun pawh lü ngthupki a bü cun
Khritaw üngkhyüh kümcei khaia a mkhyah päng cun
jah ksingsaki. **10** Ahina bünak cun akcün a pha
law üng a küm law käna mce ja khankhawa veki
naküt avan Khritaw lua kya lü ania kea jah ta law
khai. **11** Anaküt cun Pamhnama nümyan ja a titänga
ve lü Pamhnam naw a khyanga kya lü Khritaw am
mi yümmat khaia jah xü hin akcük üngkhyüh ania
bünak am a mkhyah päng ni. **12** Khritaw mi na
äpei makia mimia phäha, Pamhnama hlüngtainak
mi mküimto vaia phäha kyaki. **13** Nangmi pi ngthu
kcang, Thangkdaw nami ngjak naw küikyannak da
ning jah lawpüi lü Pamhnama khyanga nami kyaki.
Khritaw nami jumei ja Pamhnam naw a ning jah ka tia
msingnak cun a ning jah bekhütnaka Ngmüimkhya
Ngcim ning jah peki ni. **14** Pamhnam naw a khyange
khyütam a jah peta kba mimi naw Ngmüimkhya Ngcim
mi yahkie, acun cun Pamhnam naw a jah kümbekia
mhlät cun jah ksingsaki. Pamhnam naw mküinak
yah se. **15** Acunakyase, Bawi Jesuh nami jum ja
khyang ngcime nami ja mhlänak ka ngjak üng, **16**
nangmia phäha a bäkhäknak anglät se mhlünmtai
lü ka ktaiyü üngpi ning jah süm ni. **17** Ka ktaiyünak
ta mi Bawipa Jesuh Khritawa Pamhnam, jomahkia
Pamhnam naw Ngmüikhya ning jah pe lü acuna
Ngmüimkhya naw kthemnak ja amät ksingnak a ning
jah pet vaia ni. **18** Akvai nami hmuhnak thei vaia
nami mlunga nghmawngnak vai Pamhnama veia
ka ktaiyüki. A ning jah khünak üng äpeinak i ti cun
nami ksingnak vai ja a khyange üng khyütam a jah
pet ihlawka müncam phyakia dawkyanak daki ni, **19**
ani mi jumeikia khana a johita khut bi cun ihlawka
dämduhki ni. Mi khana khut bikia johit cun ktha mah
säihki ni. **20** Acun cun Khritaw thinak üngkhyüh mtho
be lü khankhaw pea a khet lama a ngawhsak, **21**
Khritaw naw ngvaie, khankhawa anataknake, johite,
bawie naküt, hina khawmdek khan däka am kya
velaw khaia khana pi jah upkia kyaki ni. **(aiōn g165)** **22**
Acunüng Pamhnam naw anaküt, ania khaw kea a
tak, anaküta khana lua kya khaia sangcim üng a pet,
23 acun cun ania mtisaa kya lü ani üng kümceiki cun
anaküt kümceisaki.

2 Ahlana nangmi cun Ngmüimkhya lama nami thiki,
isetiakyaküng, pyen käh ngja lü nami mkhyekata
phäh ni. **2** Acuna kcün üng am dawkia khawmdeka
lam kse läk lü khawlivaa veki ngmüimkhya johitea
uknak nami jah kcangnaki. Acuna Ngmüimkhya naw
Pamhnam käh kcangnak vaia khyange cun atuha jah
pinmanki. **(aiōn g165)** **3** Mimi pi amimi akba ve khawi
lü ni mtisa hlüeia mimäta pumsae ja mlungkawea
titänga mi xüng khawikie. Mi mtisa lama avana
kba Pamhnama mlungsonak mi khamei khaiea mi
ngkawihkie ni. **4** Lüpi Pamhnama a jah mpyeneinak
nungmja lü a jah kphyanak pi dämduhki, **5** pyen käh
ngja lü Ngmüimkhya lama mkhyea phäh mi thih k'um
üng ani naw Khritaw am xünnaka a jah lawpüi ni.
Pamhnama bäkhäknak am küikyannak nami yahki. **6**
Khritaw Jesuh üng mi yümmatnak am ani naw jah
mtho be lü ani am khankhaw pea atänga mi uk khai.
7 Ahin a pawh cun law khai akcün tä üng mdan lü
aktäa dämduhkia a bäkhäknak cun Khritaw Jesuh
üng a kphyanak jah mdanki. **(aiōn g165)** **8** Pamhnama
bäkhäknak üng jumnak üngkhyüh küikyannak nami
yahki. Ahin cun namimäta mtunkthaeinak am kya, lüpi
Pamhnam naw ajüa aning jah yet ni, acuna kyase
u pi käh camcah kawm. **10** Mimi cun Pamhnama
sepbeia mi kya lü Pamhnam naw Khritaw Jesuh üng
yümmat lü akdaw mi pawh khaia a jah mhnünmceng
päng ni, mi bilawh vai kunga a jah pitpyang pet päng
ni. **11** Nami ngtüi law üng khyangmjükcee, Judahe
naw "vun am mawiki" aning jah tinak, amimäte naw ta
vun mawikia ngsuikiea (Ahin cun khyang naw pumsa
üng bilawhnak) ajana ihawkba nami ve khawiki ti cun
süm ua. **12** Acuna kcün üng Khritaw üngkhyüh nami
thuki. Nangmi cun khyangmjükcea kya lü Pamhnama
a jah xü khyanga pi am kya uki. Pamhnam naw
Isarele üng khyütam a jah pet ngthupet üng pi am
sängei lü Pamhnam jah äpeinak käh ta lü khawmdeka

nami xüng khawiki. 13 Tuh ta, ajana thuk khawi uki
lüpi Khritawa thisen naw ning jah law püi lü Khritaw
Jesuh üng nami yümmat law beki. 14 Khritaw amät
naw dim'yenak law püi lü Judahe ja khyangmjükcee
cun khyangmjü mata a jah pyan. Yea jah thawnsaki
ja jah mkhyakia kpang cun amäta pumsa üng a
kcimpyak ni. 15 Ani naw Judahea Thum, ngthupet
ja ningsawe jah kpyakki, isetiakyaküng, khyangmjü
nghngih cun khyang kthai mata kya lü a nih üng a jah
yümmatsak. Ahikba va dimdeihnak a bi law. 16 Ani
kutlamtunga a thiha phäh üng am ami ngkhawtnak
mkhyüh lü kutlamtunga phäh üng khyangmjü nghngih
cun pumsa mat üng jah ngkhawsak lü Pamhnama
vei a jah law püi be. 17 Acuna kyase Khritaw cun
law lü dimdeihnaka Thangkdaw cun ami vana vei
— Pamhnam am thuki khyangmjükce ja Pamhnam
am cähki Judahe vei sangki. 18 Khritaw üngkhyüh
khyangmjükce jah Judah mi van cun Ngmüimkhya
mat am Pa Pamhnama maa mi law khawhki. 19 Acuna
kyase, nangmi khyangmjükcee cun pe kce khyanga
ja khina am kya ti u ki, nangmi cun Pamhnama
khyange am atänga khankhaw khyanga thawn u lü
Pamhnama canaa nami kyaki. 20 Khritaw Jesuh amät
cun tüneinak lunga kya lü nangmi cun tüneinaka
khana ngsä he ja sahmae naw aning jah sawngsak
ua kyaki. 21 Ani naw im avan cun kcüng lü Pamhnam
üng pet vaia dawki temple ngcima dämduhsak lü
Bawipa üng a ap ni. 22 Ani üng yümmat lü Pamhnam
cun a Ngmüimkhya üng a ve vaia nangmi cun khyang
kcee am atänga ning jah sawngsaka nami kyaki.

3 Ahina phäh, nangmi khyangmjükceea phäha
Khritaw Jesuha thawng khyuma ka kyaki kei
Pawluh Pamhnama veia ka ktaiyüki. 2 Nami phäha
akdaw ka pawh vaia Pamhnam naw a bäkhäknak a na
pet tia nami ksing pängki. 3 Pamhnam naw ngthupkia
a mkhüh cun na mdan lü na ksingsaki. (Kei naw ahina
mawng cun aktawia ka yuk pängki, 4 i ka yuk law
ti cun nami kheh ua kyak üng ngthupkia Khritawa
mawng ka ksingnak cun nami ngtheinak khaie.) 5
Ahlana kcün üng ta ahina ngthupki cun nghngicime
üng am jah mtheh, lüpi, atuh ta Pamhnam naw
Ngmüimkhya sumei lü ngsä ngcime ja sahmae üng
jah mdanki. 6 Ngthupki tinak cun thangkdaw üngkhyüh
khyangmjükcee naw Pamhnama dawkyanak cun
Judahe mah maha yahkie. Pumsa mata kya u lü
Pamhnam naw Khritaw Jesuh üngkhyüh a pawha
khyütam cun pi yah hnga kie. 7 Kei cun Pamhnama
bäkhäknak üng thangkdawa phäh mpyaa ka kyaki.
Acun cun a johit üngkhyüh khut binak vaia ani naw
kei üng a na pet ni. 8 Kei cun Pamhnama khyang
kneme kthaka pi ka nem säihki, lüpi am päih khawhkia
Khritawa bawimangnaka mawng Thangkdaw cun
khyangmjükcee vei cehpüi khaia hina kcün kdaw a
na pet kya lü, 9 Pamhnama ngthupkia mkhüh cun
khyang avan naw a mi hmuh vaia kyaki. Pamhnam
cun avan tüipyang lü ajana kcün üng ngthupki a na
cümki, (aiōn g165) 10 atuha kcün üng ta Pamhnam
naw sangcim üngkhyüh khankhawngsä hea uknak
ja khankhawa veki johite cun naw ania pumngyam
cun hngalangkia pumngyam mjüküm üng ngthei na
khaie ni. 11 Pamhnam naw ania angläta atitänga kba
pawhki, acun cun mi Bawipa Khritaw Jesuh üngkhyüh
a yah ni. (aiōn g165) 12 Khritaw am yümmat lü Ani mi
jumnak üngkhyüh mkhühüpnak am Pamhnama hmai
maa ling lü mi citcawnki. 13 Käh pukse ua ti lü ning jah
nghui na veng, isetiakyaküng, nangmia phäh khuikha
ka khamei hin nami dawnak vaia phäh ni. 14 Ahina
phäha Pa Pamhnama vei ka mkhuk msüm veng, 15
khawmdek ja khankhaw üng veki khuiim kyawnglawng
naküt naw ngming kcang cun ani üngkhyüh a yah.
16 Kei naw Pamhnam ka kthäh ta hlüngtaikia a
khawhthema naw Ngmüimkhya üngkhyüh johit ning
jah pe lü nami uma ka angkhängsak vaia ni. 17
Jumeinak üngkhyüh Khritaw naw nami mlung k'uma
a imlo a sak vaia ka ktaiyüki. Mhläkphyanak üng
tünei lü Mhläkphyanak am nami ngphungmanei vaia
ka ktaiyüki. 18 Acun üngva nangmi cun Pamhnama
khyange am atänga Khritawa mhläkphyanak ihlawka
thuk lü hlüngki, ihlawka saü lü jaüki tia nami ksinga
johit nami tak khai. 19 Ä, Khritawa mhläkphyanak cun
nami ksing khai lüpi kümbe khaia am mi ksing khawh,
acuna kyase, Pamhnama ning üng bebang ua. 20 Mi
cungaiha kthaka am ani üng mi kthähkhyah khawia
kthaka sa lü johit am mi k'uma khut bi khawhki cun
Pamhnama kyaki. 21 Akcün tä se, Khritaw Jesuh
üngkhyüh sangcim khana Pamhnama hlüngtainak
angläta ve se! Amen. (aiōn g165)

4 Bawipa khut ka pawha phäh thawng üng ka kyumki
kei naw ka ning jah nghuinak ta, Pamhnam naw a
ning jah khü üng a ning jah tak pet cän nami kpha vaia
xüngsei ua. 2 Angläta mlung mhnem lü hniphnawi
lü mlung msaü lü ve ua. Mat ja mat püi cuneinak
am nami mhläkphyanak mdan ua. 3 Dim'yenak am
atänga ning jah khitkhawn khaia Ngmüimkhya naw a
ning jah peta yümmatnak cän nami khyaih khawha
thupei ua. 4 Pumsa mat ja Ngmüimkhya mat ni a
ve ta, Pamhnam naw a ning jah khü üng pi äpeinak
mat ni a ve. 5 Bawipa mat, jumnak mat, baptican
mat ja, 6 khyang avana Pa ja Pamhnam mat ni a ve.
Ani cun avan khana Bawia kya lü avana üngkhyüh

khut bi lü avana k'uma veki. 7 Khritaw naw aphäh
phäha a jah pet ktunga letsawng cun mat cim naw mi
yahki. 8 Cangcim naw, “Ak’hlünga a kai üng, tamna
khawhah a jah cehpüi, khyange üng letsawng pi
jah peki,” a ti. 9 Atuha “kaiki” tinak hin i ni? Tinak
hlü ta a ni cun akcüka aknem säiha khawmdeka
kyum lawki ni. 10 Kyum lawki cun jäng kaiki kunga
kya lü khankhawea khan ja acuna thea üng pi a
venak cun khawliva avan üng beki ni. 11 Ani cun
naw “khyange üng letsawnge jah peki”; ani naw
avang cun ngsä he vaia a jah mcawn, akcee cun
sahmae vaia, akcee cun evawnkelih saja vaia, akcee
cun pasatae jah mtheimthangkiea a jah mcawna
kyaki. 12 Khritawa pumsa cun sawngsak vaia phäha
Pamhnama khyange cun khritjan kawnsang khut
üng ngpüi khaia a jah pitpyang ni. 13 Mi jumnak
yümmatnaka k'um ja Pamhnam ksingnaka atänga mi
lawki. Mimi cun xüngvai law lü Khritawa hlüngkia a
pumyaw cun mi pha vaia ni. 14 Khyange jah mhlei
lü hlawhlepnak mtünmdawng u lü hmakatnaka jah
cehpüikie khyangea mtheinak naw a jah jawnceh
canaea mimi cun am ni kya ti u. 15 Acuna hnün üng
lua kyaki Khritaw üng dämduh lü mhläkphyanaka
Ngmüimkhya am ngthungtak cun mi pyen yah khai.
16 Ania upthingnaka nghngalangkia kphyeme cun
atänga pumsa mat am ve u lü pumsa mat naw
kphyem avan cun atänga jah mcahki. Mat cim naw a
mi pawh vai pawh u lü pumsa cun mhläkphyanak
am däm law lü amät cun sawngsaeiki. 17 Pamhnam
am tä lü ami cungaih pi ia am ngtähkhehki khyangea
kba msu lü käh nami xün vaia Bawipa ngming ning
jah mcäi lü, 18 Acuna khyange mlung cun nghmüp
k'uma ni. Pamhnam naw a jah peta xünnak üng am
ngpüi u, ami cun mawngcei lü ami mlung pi ngcangki.
19 Ami ngkeei vai am ksing lü mtüihmlehki ja akse
bilawhnak naküt üng am ngphep khawh u lü amimät
ngapeikie ni. 20 Khritawa vei ami ngthei ta acun am
ni! 21 A mawng nami ngjaki, nami cun a hnu kläkea
ami kya akba Jesuh üng veki ngthungtak cun nami
ngtheikie ni. 22 Acunakyase nami xünnak khawi,
akphyüme cän jah hawihkceh lü akphyüm amät hin
am dawkia hlükaweinak naw akpyak ni. 23 Nami
mlung ja cungaihnak cun akthaia avan jah pyang u,
24 lü akthai cän jah suisa u, acun hin Pamhnam am
täng lü xünnak akcanga kyaki ngcim lü ngsungki tia
amät naw mdan khaia mhnünmcenga kyaki ni. 25 Käh
hleihlak ti vai! Mat cim naw ngthungtak cun jumeiki
akcee üng nami mtheh yah khai, isetiakyaküng,
Khritawa pumsa üng mi van hin atänga akphyema mi
kyaki. 26 Nami mlung a so law üng mkhyenak käh
pawhsak lü a mhnüpa nami mlung käh so kawm.
27 Khawyai üng akcün käh pe u. 28 Nami mpyukei
khawi üng mpyukeinak cän hawih lü khut bi ua, iseniti
ta mpyenkseki nami jah kpüinak vai ja nami phäha
akdaw lama nami yahmtang thei vaia ni. 29 Khyükse
käh sumei lü ngdüih thawhnak vai khyü däk sumei u.
Akcukba ani üngva ngjakiea phäha na pyensak daw
lü jah sawngsa khai ni. 30 Pamhnama Ngmüimkhya
Ngcim käh thüiseisak ua, Pamhnama Ngmüimkhya
Ngcim naw va ning jah msing lü Pamhnam naw a ning
jah mhlätnak vaia Mhnüpa phäh amahkhamkia kyaki.
31 Mlungsonak, mlungsetnak ja am dawki hlükaweinak
cun jah hawih ua. Püi cawkeinak, ngpyangpyetnak ja
ng’eihnak am ve ti. 32 Acuna hnün üng mat ja mat
üawm na lü Pamhnam naw Khritaw üngkhyüh aning
jah mhläteia kba mat ja mat pi mhlätei ua.

5 Nangmi cun Pamhnama mhlänak caea nami
kyaka phäh, ani üng nami täng vaia ktha na u.
2 Mhläkphyanak naw nami kcün sak up yah khai,
Khritaw naw jah mhläkphya na lü a sak a jah pet cun
Pamhnam jekyaisak lü ng’uinghnamkia petmsawt ja
ngkengnaka a kyaka kba ni. 3 Pamhnama khyanga
nami kyaka phäha hüipawmnak, kamvanak ja am
ngjaphyakia vecawhnak cun nami ksunga käh pyen
ua. 4 Am dawkyaki ja mdihmsuinaka ngthukhyüe cun
pi nami phäha am daw ve. Acuna kcaha Pamhnam je
na ua. 5 Nami ksing vai ta ngneisak am dawki, am
ngjakphyakia vecawhnak ja kamvanak (Kammanak
cun juktuh hjawkhahnaka ngkhaw ni) naw Pamhnam
ja Khritawa pe cun u naw pi am yah uki. 6 U naw
pi käh ning jah nghmawng mhlei se, isetiakyaküng,
Pamhnama mlungsonak cun ani am kcangnakiea
khana pha law khai ni. 7 Acunakyase, acuna khyange
am mi jah pawh püi vai am ve. 8 Nangmi cun mthana
nami ve khawikie lüpi Bawipaa khyanga nami thawn
pängkie kya lü akvai k'uma nami vekie. Acunakyase
akvai kanaki khyange mäiha xüng ua, 9 akvai kyase,
acun naw ngthungtak, dawkyanak ja ngsungpyunnak
naw mawihaheinak be law püiki ni. 10 I naw Bawipa
jesaki i ti cun ktha na lü ngtheingthang ua. 11 Ia am
kyahkia khyangea bilawh cän anghmüp üng sängeikie
ni. Acuna hnün üng anghmüp üngkhyüh jah set
lü akvai da jah law püi ua. (12 Angthupnaka ami
bilawhe jah pyen vaia pi ngkeeiphyaki ni.) 13 Anaküt
akvaia vei ni law püi üng, ami ngneisak kcang cun
angsing ngdangki; 14 Acunakyase, anaküt angsinga
mdanki cun akvaia kyaki. “Ipkia khyang let law, thinak
üngkhyüh tho law, acunüng Khritaw na khana vai
khai ni,” tia pyenki. 15 Acunakyase, ihawkba na
vecawhki mceieia. I am ksingkia mäia käh ve lü
khyang kthemngvaia mäia vea. 16 Na taka kcün daw

cun akdawa sumeia, isetiakyaküng, atuh cun am
dawkia kcünmka ni. 17 Käh nghmawng ua, Bawipa
naw i ning jah pawh hlüsaki ti cun ktha na lü sui ua.
18 Ning jah kpyak khaia ju käh mpyüi lü acuna hnün
üng Ngmüimkhya am be ua. 19 Mküinake, Salan ja
ngcimkia ng'äie am mat ja mat mtheh ua; mküinake
ja Salan jah mcuk lü nami mlungkyawng am Bawipa
mküimto ua. 20 Pa Pamhnam veia anaküt cun mi
Bawipa Jesuh Khritawa ngming üng anglät se jenak
mtheh ua. 21 Khritaw nami leisawngnak am mat ja
mat mlung mhnem ua. 22 Nghnumie Bawipa kea nami
veia kba nami ceia kea pi ve ua. 23 Isetiakyaküng,
Khritaw cun sangcima khana ana a vea kba kpami
cun a nghnumia khana ana veki, Khritaw a mät cun
amäta pumsaa kyaki sangcima küikyan Bawi ni. 24
Sangcim cun Khritawa kea a vea kba nghnumie pi
ami ceiea kea ve u se. 25 Khritaw naw sangcim mhlä
na lü a sak a peta kba kpamie naw pi nami khyu jah
mhlä na ua. 26 Tui am ngcim khaia a jah pyawt käna
a ngthu cun Pamhnam naw sangcim am a jah ap
ni, 27 sangcim cun ngtongtai lü caih lü käh mkhye
lü käh ngpihma lü käh ngkhep lü amät kümcei lü
amät kung üng a pet vaia phäh ni. 28 Kpami he naw
ami mäta pumsa ami kphyanaka kba ami khyue jah
kphya na u se. A nghnumi kphyanakia kpami naw
amät kphyanaki. (29 Mi mäta pumsa am hmu hlüki
u am ve. Khritaw naw sangcim a bühtenga kba mi
pumsa cun mcei lü mi mbeimbawki ni; 30 Mimi cun
a pumsa üng mi ngpüiki.) 31 Cangcim naw, "Ahina
phäha kpami naw a nu ja a pa jah hawih lü a khyu
üng yümmat lü nghngih cun mata thawn khai," tia
pyenki. 32 Ahin cun thuk lü ngthupkia ngthungtak
cun Cangcim üng mdanki, acun kei naw ksing ngüse
Khritaw ja sangcim am ka msuimcäpki. 33 Nangmi
naw pi ahin sumei ua: kpami naküt naw ami mäta kba
a khyu kphya na lü nghnumi naküt naw pi a kpami
leisawng yah khai.

6 Hnasen he aw, nami nupaa mtheh nami ngjak
vai cun khritjan mtaa kya lü akcanga nami pawh
vai kunga kyaki. 2 "Na nu ja na pa jah leisawnga"
ti hin akcüka ngthupeta kya lü khyütam pi ngpüiki:
3 "Acunüng, nang cun akdawa citcawn lü na venak
mdeka na sak pi saü khai ni." 4 Nupae, nami cae ami
mlung a sonak vaia käh jah pawh ua. Acuna hnün
üng Khritjan thumning am jah mthehmkhyah lü jah
jäksawn ua. 5 Mpyae aw, Khritawa khut nami bikia
kba mlungkyawng ngcim am bi lü nami nghngicim
mahpaea pyen cän kyühkyawknak am jah kcang na
u. 6 A ning jah mküiei vaia a ning jah hmuh däk üng
käh pawh lü Khritawa mpyaa kba Pamhnam naw
i hlükaweiki ti cun mlungkyawng kcang am pawh
ua. 7 Mpya khut nami pawh üng nghngicima khut
pawhkia kba am kya lü Bawipa khut pawhkia kba
jekyai lü khüia. 8 Mpya pi ni se, mpya am niki pi ni se,
akdaw ni bilawh cun mat cima khana Bawipa naw jah
thung be khai ti cun süma. 9 Mahpae, nami mpyae
nami jah mkyühmcik cän hawih lü akdawa ngneisak
ua. Khyang naküt angteha ngthu jah mkhyah khai
khankhawa ka Bawipa naw ning jah kanaki ti cun süm
ua. 10 Akpäihnaka dämduhkia a johit cun Bawipaa dä
yümmatnak am nami johit ngjuktha yahnak vaia bilo
ua. 11 Khawyaia mhleimhlaknake nami jah sungkham
khawh vaia Pamhnam naw a ning jah peta likcim cun
jah bilo ua. 12 Mimi cun naw khyang üng mi ngtuatki
am ni, anghmüp k'uma veki Ngmüimkhya ksea johite,
anae, jah upkie ja khankhawa veki johite cun mi jah
ngtukah püikie ni. (aiōn g165) 13 Pamhnama likcime
cun atuh jah suiawi u! Khawmhnüp kse a pha law üng
yea a ning tukahnak cun na sungkham khawh khai,
acun üngva na nglehei cäm lü apäihnak vei cäpa na
ngtu khawh khai. 14 Ngthungtak cun khapata kba na
kcawi khit lü ngsungpyunnak am na ngkyang khüm lü
ngsüngcei lü ngdüia, 15 Dimyenaka thangkdaw cän
sang khaia yüconaka khawdawk cän ngcum ua. 16
Khawyaia kah däikia thee cän na jah hnimnak khawh
vaia jumeinaka ksawi cän akcün tä se kawt ua. 17
Küikyannaka mthi lukhum ja Ngmüimkhya naw a ning
jah peta Pamhnama ngthu cän kcimsaüa kba jah taei
ua. 18 Avan cun ktaiyünak am pawh u lü Pamhnama
kpüinak pi kthähei ua. Ngmüimkhya naw lam a ning
jah msüma kba akcün tä ktaiyü ua. Ahina phäha mcei
lü käh ngdüm lü Pamhnama khyangea phäh angläta
ktaiyü ua. 19 Keia phäh pi ktaiyü u bä, Pamhnam
naw a na peta ngthu cun ling lü pyen lü ngthupkia
thangkdaw cun ka jah ksingsak vaia phäh ni. 20
Thawng k'uma atuh ve üngpi ahina thangkdawa phäh
kei cun ngsäa ka kyaki. Thangkdaw cun ka pyen kung
vaia kba ling lü ka pyen vaia ktaiyü ua. 21 Ihawkba ka
veki ti cun nami ksing vaia Bawipaa khut pawhnak am
sitihki mpya, mi mhlänaka mi bena Taikikah naw ka
mawng ning jah mtheh khai. 22 Nangmi ngjuktha ning
jah pe lü ihawkba kami vekie ti cun ning jah mtheh
khaia ani ka tüih law ni. 23 Pa Pamhnam ja Bawipa
Jesuh Khritaw naw khritjanea dimdeihnak ja jumnak
am mhläkphyanak ning jah pe se. 24 Am thi theikia
mhläkphyanak am Bawi Jesuh Khritaw kphyanakiea
veia Pamhnama bäkhäknak ve se.

Philipih

1 Jesuh Khritawa mpya, Pawluh ja Timoti naw, Philipih mlüha awmki he Jesuh Khritaw üng pumat lü Pamhnam jumeikie, sangcim mkhawnge ja ning jah kpüikpakie mahmaha: **2** Mi Pa Pamhnam ja Bawipa Jesuh Khritaw naw bäkhäknak ja dimdeihnak ning jah pe se. **3** Nangmi ka ning jah süm naküt üng, nangmia phäh Ka Pamhnam ka jenaki. **4** Nangmi avana phäha ka ktaiyü naküt üng jekyainak am ka ktaiyüki. **5** Isetiakyaküng thangkdawa phäh khut pawhnak üng acuteinak üngkhyüh tuh vei cäpa nami na kpüikpak ua phäh ni. **6** Ahina khut kdaw nangmi üng cuteiki Pamhnam naw a ngpäng vei, Jesuh Khritawa Khawmhnüp apha law vei cäpa bilo ktäi khai, tia ka jumeiki. **7** Alä se ka mlungmthin üng ka ning jah sümki. Nangmia phäh ahikba ka ngaih hin ka phäha dawki. Isetikyaküng, Pamhnama na peta khut na kpüikpak u lü, thawngima ka ve üng pi ni se, thangkdaw saksi na lü acuna thangkdaw ka khängsak üng pi ni se, nami na kpüikpaka phäh ka ning jah süm nglätki ni. **8** Jesuh Khritawa mhläkphyanak am ihlawka nami van ka ning jah hmu hlüki ti cun Pamhnam naw na ksingki ni. Aktäa ning jah hmu hlü lü ka khamei hin Khritaw Jesuh üngkhyüh lawkia kyaki ni. **9** Nami mhläkphyanak cun themngvainak kcang ja ngthumkhyahnak ngdüng am atänga a däm law bawkbawk vaia, **10** Acunakyase, akdaw säih cun nami xüei thei khaie. Acunüng va, am ngcimcaihnak ja Khritawa law be Mhnüp üng, mkateinak naküt üngkhyüh nami lät khaie. **11** Pamhnama bungming a hlüngtainak vaia, Jesuh Khritaw däk naw ngsungpyunnaka ktheipaia nami xünsak ngtheipaisak khaia, ka ning jah ktaiyü petki ni. **12** Ka benae aw, ka khana pha lawki naküt hin thangkdaw ngthang hüsak dämki ti nami ksing vai ka ngja hlüki. **13** Acunakyase, Khritawa mpyaa ka thawna phäh thawngim üng ami na khyum hin bawingawhnak mtätki avan ja ahia veki avana veia ngthang hü päihki ni. **14** Jumeikie naw kei thawngim üng ami na khyuma phäh Bawipa üng mkhühüpnak dämdäm yah u lü, thangkdaw ami sanga kcün naküt üng käh kyühei lang lü linglainak dämdäm jah peki. **15** Khyang akhäk naw püi mkeinak ja hnengnak mlung am Khritawa mawng sangkie ni. Cunüngpi akce he naw ta ami mlungkaw kcang am sangkie ni. **16** Thangkdaw cun cangki ti lü sang khaia kei hin Pamhnam naw khut na petki ti cun amimi naw ksing u lü, thangkdaw cun k'üna lü mhläkphyanak am sangkie. **17** Ami mlung ngcim üng am ni lü, thawngim üng kyum lü ka khuikha law dämdäm khaia, ami na hnengnak üng thangkdaw sangkie ni. **18** Aiakyase pi ka jeki ni. Khritawa thangkdaw cun akdaw lam üng pi ni se, akse lam üng pi ni se sangkie ni. Acuna phäh atuh ka jekyaiki. Ka jekyai laihlaih khai. **19** Nami ktaiyünak ja Jesuh Khritawa Ngmüimkhya üngkhyüh lawki kpüikpaknake naw kei cun na lätlangsak khai. **20** Ka hlükawei ja äpeinak naw am na ngkekhyakeisak. Cunüng pi, ka thih üng pi kyase, ka xün üng pi kyase, atuh pi kyase ngawia pi kyase, linglainak am Khritaw cun ka pumsa naw mhlünmtai nglät khai. **21** Xünnak ta i ni? Keia phäh ta xünnak hin Khritaw ni. Thih üngpi dawnak bawk ni. **22** Cunsepi, pumsa üng ka xüng laihlaih üng, ka ngtheipai dämdäm khawhki. Acunsepi hawn ka xü vai am ksing veng. **23** Ka mlung nghngih kthum lü haw da ceh vai am ksing veng. Khawmdek hin ngkyapüi lü Khritaw üng ve yüm vai ka ngja hlüki. Acun cun ka phäha daw bawki ni. **24** Cunüngpi, nangmia phäh ka xün vai hlü bawki ni. **25** Nangmi jumeinak am jekyai lü nami dämduh law vaia nami hlawnga ka ve khai ti ka ksing ngkhaiki ni. **26** Acunakyase, nami veia ka law betü üng, Khritaw Jesuh üng pummat lü keia phäh nami awhcah law bawkbawk khaie. **27** Aktung bawka ta nami awmih ngneisak Khritawa thangkdaw üng a ngkäk vai hlüki. Nami veia law lü ning jah teng law ngü sepi, am law be lü athuknaka ka ve üngpi, ngkhängkia mlung mat am ngdüi yüm lü thangkdaw jumeinak am ngtäknak nami pawh yüm vai u ka ngja hlüki. **28** Nami yee käh jah kyühei ua. Alä linglai u lü acun naw amimi sum u lü, nangmi nami ngnängki ti mdan khai ni. Isetiüng ngnängnak ning jah peki cun Pamhnama kyaki. **29** Ani jumeinak däk üng am ni lü ania phäh khuikha nami khamei hin Khritawa khut pawh khaia kcün kdaw a ning jah peta nami kyaki. **30** Atuh ta kei am atänga ngtuknaka nami ngpüikie ni. Ahlana ngtuk ka pawh nami hmu khawikie. Nami ngjaka kba acuna jumeinak ngtuk üng ka veei hamki ni.

2 Khritaw üng nami xüngsei naw ning jah kyansaisak lü a mhläkphyanak naw ning jah mhlawhmcahki. Ngmüimkhya üng nglawiei uki lü mat naw mata khana mpyenmsei k'ük'awmnak nami taki he. **2** Nami cungngaih täng lü ngmüimkhya ja mlungkaw üng mat lü, tängkia mhläkphyanak ta lü yümmat uki se, keia jenak a kümcei vaia phäh ka ning jah cüki. **3** Mäta cängtai dawkyanak vai ja camcahnak vai däka i pi käh pawh u bä. Cunüngpi khyangkce hin nanga kthaka dawki tia aläa sim lü mat ja mata khana mlung mhnemnak ta u bä. **4** Namimäta phäh däka käh khüi lü nami püia dawnak vai pi pawh u bä. **5** Jesuh

Khritawa mlungkawa kba mlungkaw na ua. 6 Khritaw
cun Mhnam kcanga kyaki, cunüngpi Pamhnam üng
asihlinga ngteh law khaia am cumcak khawi. 7 Acuna
nghngün üng, anaküt cun hawih lü, mpya ning xüeiki.
Nghngicima mäiha thawn law lü, nghngicima lupla
üng ngdang lawki. 8 A mlung mhnem lü a thihnak vai
cäpa mtheh ngjaki, Kutlamktunga a thih vai cäpa. 9
Acuna phäha Pamhnam naw akhlüng säiha hnün üng
mhlünmtai lü, ngming naküta kthaka ngming akdäm
säih a pet. 10 Acunakyase, Jesuha ngming leisawng
lü khankhawa awmki he, khawmdeka awmki he ja
khawmdeka kea awmki he naküt naw, ami mkhuk am
ngdäng law u lü, 11 Mlei naküt naw "Jesuh Khritaw
hin Bawi ni" ti lü ng'anei law u lü, Pa Pamhnama
hlüngtainak mdan khaie. 12 Acunakyase ka püi he
aw, nami hlawnga ka ve ham üng ka mtheh aläa
nami ngjak khawia kba, tukbäih athuknaka ka ve
k'um üng ka mtheh nami ngjak vai hlü bawk ve. Nami
küikyannak akümcei law vaia ngkhyet lü kyüheinak
am mtunei u bä. 13 Isetiakyaküng, Pamhnam naw
ania titäng cun kcang na lü nami yüco khaia alä se
nami mlung k'uma khut pawhki. 14 Ai nami pawh
üngpi ngtekkhaihnak ja ngcuhngkaihnak am käh pawh
u bä. 15 Acunüng va mkhyekie ja limma hleihlakkia
khawmdek khyangea ksunga Pamhnama ca khyang
ngcim kcanga nami kya khai. Xünnaka ngthu nami jah
petkia kyase, aisie naw khankhaw ami kcäiha mäiha
ami ksunga nami vaikhang vai. 16 Khritaw a kyum
law bea Mhnüp üng, nangmi ka ning jah awhcahnak
khai. Isetiüng ka ngjuktha naküt ja ka khut bi naküt
cun amdanga am kya tia acun naw mdan law khai. 17
Nami jumnak Pamhnam üng pet ngkengnaka khana
ka thi msawi vai a ni üng pi, kei cun je lü nangmi pi
avan kei am atänga nami jekyai hnga khai. 18 Acuna
mäiha ni, nangmi pi jekyai ua. Kei üng pi jekyai ua.
19 Bawipa naw a hlüei üng ta sängsäng se nami
veia Timoti ka tüih law khaia ka ngaiki. Acunüng va,
nami thang ngja lü ktha ka ning jah pe thei khai.
20 Keia khamei na khampüi lü nangmi pi ning jah
mceimsangki ta Timoti däk ni. 21 Khyang naküt naw
Jesuh Khritawa phäh käh suilei u lü animäta phäh
suileikie ni. 22 Timoti cun ia mäih khyang ni ti cun
nami ksing pängki. A pa ja a ca ngpanacaa mäiha,
ani am atänga thangkdawa phäh khut kani pawhki.
23 Ka khana ihawkba a thawn law vai ka ksing ja
nami veia ka tüi law khaia ka ngaiki. 24 Sängsäng se
nami veia kamät kung ka law khawh khai tia Bawipa
ka jumki. 25 Ka peia khut pawh lü jumeinak ngtuk
pawhki, kei na kuei lü nami ngsäa thawnki kani na
Epharodih nami veia tüih law vai hlüki tia ka ngaiki.
26 Nami van ning jah hmu hlü dütki. Ani am yaiki
tia a thang nami ngjaka phäh aktäa vedamki. 27
Akcanga ta thi khyäü awngkia ani am yai. Cunüngpi
ani mpyeneiki Pamhnam naw ani däk mpyeneiki am
ni. Ania phäh ka pukset law dämdäm vai am hlüei
lü kei pi na mpyeneiki. 28 Nami hmuh üng nami je
betü vai ua phäh ja ka puksetnak a khyüh vaia phäh,
nami veia ani tüih law hlah vai ka hlüeiki. 29 Bawipa
üng benaa kyase, jekyainak am dokham ua. Ania
mäih khyang naküt pi jah leisawng ua. 30 Isetiüng ta,
ani naw am nami na kuei khawha phäh na kuei lü
Khritawa khuta phäh thi khyäü awnga a sak peki.

3 Ka benae aw, akpäihnaka ka pyen hlü betü ta,
Bawipa üng nami yümmatnak am jekyai ua. Maa
ka yuk päng ka yuk be be vai am mhmanei ngü. Ka
yuk be be üngpi nangmia üpawmnak vai ni. 2 Ami
mtisa mawih vaia pyen lü, akse pawhkia khyange uie
cen jah mceiei u bä. 3 Vun mawih akcang yaheiki
ta amimi am ni, mimi ni. Isetiüng Pamhnam cun
ngmüimkhya üng sawkhah lü Khritaw Jesuh am mi
awhcah jekyaikie. Akhawkpunga bilawh üng am mi
jumei u. 4 Khyanga bilawhe ka jah ümpa na khawhki.
Khyang kce he naw akhawkpunga khyanga bilawhe
jah ümna khaia a ngaihei üng, kei üng sehlen lü
jah ümnak vai veki. 5 Khawmhnüp khyüh ka law
üng vun ka mawiki. Kei Isarel khyangmjü, Benjamin
pasanga ka kyaki. Hebru khyangmjü kcanga pi ka
kyaki. Judah Thum üng asängei üng pi kei Pharisea
ka kyaki. 6 Judah Khawning ktha na lü sangcim ka
jah mkhuimkha khawiki. Thum läklamki a ngsungpyun
üng ta, kei üng ia mkhyenak am ve. 7 Cunüngpi
cängtainaka ka jah ngaihe naküt cun Khritaw üng ka
jah sumpaknaka ka ngaiki. 8 Acun he däk am ni; ka
Bawipa Jesuh Khritaw ksingnak hin aphu küi säihki
tia ksing lü anaküt ka hawih ni. Acun he naküt cun
Khritaw yahei vaia phäha jah hawih lü, anaküt cun
phyawksaka ni ka jah ngaih. Anaküta kthaka ka hlüei
ta Khritawa kya lü, 9 Ani üng avana ka ngdawnki.
Thum ka läklama phäh kei üng ngsungpyunnak am
ve. Tukbäih ta jumnaka khana ngdüi lü Pamhnam
üngkhyüh lawkia ngsungpyunnak, Khritaw jumnak
üngkhyüh lawki ngsungpyunnak ka taki. 10 Ka ngjak
hlü naküt cun: Khritaw ksing vai, a thawhnak bea johit
hmuhtheh sawngtawh vai, a khameinak khameipüi lü
thihnak a khameia kba ka khamei hnga vai ni. 11
Thihnak üngkhyüh xünnaka äpeinak am ka tho be
khai. 12 Cunsepi ka yah pängki, ka kümcei pängki ka
tinak hlü am ni. Ngkhyengnak yah khaia ka kthanak
hin Jesuh Khritaw naw a na man kyeta phäh ni.
13 Ka benae aw, akcanga ta acun ka yah pängkia
am ngaiei veng. Cunüngpi, ka bi ta; ka hnua veki

mhnih lü ka maa veki cun ka kpha vaia ka khyaih
khawha akdawsäiha ka pawhki. 14 Acunakyase,
ngkhyengnak ka yah vaia phäh ka bünak da ka
dawng nglätki ni. Acun cun Pamhnam naw khankhaw
ngkhyengnak ka yah khaia Jesuh Khritaw üng na
khüki ni. 15 Ngmüimkhya üng xüxam pängki mimi
abäng naw mlungkaw mat takei vai hlüki. Cunüngpi
akhäka mlungkaw a hngalang üng, Pamhnam naw
angkhaia ning jah ksingsak khai. 16 Aiakyasepi, tuh
vei cäp mi läklam lawa thum mat üng mi cit nglät
kawm u. 17 Ka benae aw, na ngcuhngkih na ua.
Akdawa ve khaia kami jah mtheia awmih ninga kba
awmih ua. 18 Ahlana khawvei ka ning jah mtheh
khawi, atuh pi ka miktui am pyen betü veng: ami
kcünsak üng Khritawa thihnak Kutlamktunga yea
kyaki akda awmki he. 19 Amimi cun cimpyehnak mulai
meia pha khaie, isetiüng ami mtisa hlü mhnamnakie.
Ami ngkeeinak vai sü awhcahnakie. Khawmdeka
khawhthem cim mlungnakie. 20 Acunüngpi, mimi ta
khankhaw khyanga mi kya lü khankhaw üngkhyüh law
khai jah küikyanki Bawipa Jesuh Khritaw mi mtätkie
ni. 21 Ani naw a uknaka kea avan taknak khawha johit
üng thi theikia mi pumsa hin pi hlüngtai dawkyakia a
pumsaa mäiha pyang khai.

4 Acunakyase, ka benae aw, ihlawka ka ning jah
mhläkphyanaki, ihlawka ka ning jah sümki, ihlawka
nami na jekyaisaki, ihlawka ka ning jah pakhyapnaki
ni. Ka mhläkphyanaka ka benae aw, ahikba kunga
Bawipa üng nami xünsak ngkhängceksak ua. 2
Evawdih ja Saitekhe xawi aw, Bawipa üng cinaa
kba nami ngkhawt be vaia ning jah nghui na veng.
3 Sitihkia ka khüikhawmpüi, nang pi hina nghnumi
xawi ani yümmat thei vaia jah kpüikpaka; thangkdaw
sangnak üng Kalemen mahmaha na mtuneipüiki
xawi ja ka khüipüi he, Pamhnam xünnak caup
üng ami ngming ng'yukie pi pakie ni. 4 Bawipa
üng yümmat lü jekyai nglät ua. Ka pyen hlü betü
ta: jekyai ua. 5 Khyang naküta veia hniphnawikia
mlungkaw mdan ua. Bawipa cun asäng üng law be
khai. 6 I pi käh cäicing na ua, cunüngpi jekyainak
mlungthin am alä se täsam ua, nami hlükaw cun
Pamhnam üng alä se nami ktaiyünak üng täsam
ua. 7 Acunüng ta nghngicima themnak naw am a
ksing khawha Pamhnama dimdeihnak naw, Khritaw
Jesuh ja nangmia yümmata phäh üng nami mlungthin
ja cumcaknake cun ning jah yungkaih khai ni. 8
Ka benae aw, akpäihnaka dawkya lü mhlünmtai
ngkawihki: cangnak, dawkyanak, lawingkawihnak,
ngcingcaihnak, mhläkphyanak phyaki ja leisawng
phyakie üng nami mlung kümbesak u bä. 9 Ka
pyen ja ka ngneisake üngkhyüh ka veia nami yah ja
nami ngthei cen mikhmuha xünsei na u bä. Acunüng
dimdeihnak jah peki Pamhnam naw ning jah vepüi
khai. 10 Khawvei pipi a ngsawk käna nami na
mceimsang yah betü ua phäh Bawipa üng aktäa ka
jekyaiki. Am nami na mceimsang tia phäh ka pyen
am ni. Kei nami na mceimsangnak vaia kcün am
nami yahei ua phäh ni. 11 Nami na hnusunga phäh
ka pyen am ni, ka takca am ka xüngsei thei vaia ka
ngtheingthanga phäh ni. 12 I hlüki ti ja i takei bawk
vai hlüki ti ka ksingki. Kei naw ka ngthei ta: ei ka
phü üngpi ni se, ka cawixai üngpi ni se, ka mpya
üngpi ni se, ka bawimang üngpi ni se, ahawia pi ni
se, ai ti üngpi ni se, ka ngnüngseng theikia kyase ka
ve theiki. 13 Khritaw naw a na peta johit üng ahmäi
nängnak khawh vaia ngjuktha ka taki. 14 Acunsepi,
ka khuikhata kcün üng nami na kpüikpak hin aktäa
nami dawnak ni. 15 Nangmi Philipihe, Maketawnih
khaw üngkhyüh cit lü thangkdaw nami ksunga ka
sang hü kcük üng, petnak üng na kueikia sangcim
cun nangmi däk ni; ka dawkyanak ja ka sumpaknak
na khameipüiki cun nangmi däk ni, ti nami ksingki.
16 Thesalonikah mlüha ve lü kpüinak ka hlüeia kcün
üngpi, ahun däk am ni lü nghngih kthum vei nami
na kbi lawkie. 17 Acun cun yahnak vai ka suiki am
ni, nami ngui xüi khawhthem a pungpyahnak vaia
phäh ni. 18 Nami na kbi law nakü̈t ka yahki ti ning
jah yuk law veng. Ka hlükawa kthaka hläiei ve. Nami
na pet nakü̈t Epharodih naw law se ka hlü nakü̈t
yah veng. Acun he cun Pamhnam veia ngkengnak
ng'uinghnama thawn lü Pamhnam jesaki ni. 19 Ka
Pamhnam cun bawimangnak am kümceikia kyase,
Jesuh Khritaw üngkhyüh nami hlükaw nakü̈t cun ning
jah pe se. 20 Mi Pamhnam ja mi Pa veia angsäia
hlüngtai se! Amen. (aiōn g165) 21 Pamhnama caa
thawn lü Khritaw Jesuha hnu läki he nakü̈t yai lü
ve u se. Ka hlawnga veki benae naw pi ning jah
hnukset ve u. 22 Pamhnama khyang nakü̈t naw ning
jah hnukset ve u. Asükyüa Empero bawi im üngkae
naw ning jah hnukset ve u. 23 Bawipa Jesuh Khritawa
bäkhäknak nami khana ve se.

Kolawte

1 Pamhnama hlüeia Khritaw Jesuha ngsä kei Pawluh
ja mi na Timoti üngka naw, **2** Khritaw üng
yümmatnak üng sitihkia ka nglawipüi, Kolawte mlüha
veki Pamhnama khyange: mi Pa Pamhnam naw
bäkhäknak ja dimdeihnak ning jah pe se. **3** Nami
phäh kami ktaiyü üng mi Bawipa Jesuh Khritawa
Pa üng aläa jenak kami mthehkie. **4** Pamhnama
khyange nami jah mhläkphyanak ja Khritaw Jesuh üng
nami jumeinak kami ngjaka phäh ni. **5** Ngthu kcang,
Thangkdaw nami veia a pha law kcük üng, äpeinak a
ning jah peta mawng nami ngja pängki. Nami jumeinak
ja mhläkphyanak cun khankhawa ning jah üpawmsak
khai tia nami äpeinaka khana veki. **6** Thangkdaw
naw dawkyanak lawpüi lü, Pamhnama bäkhäknaka
mawng nami ngjak kcük ua mhnüp üng cutei lü, acun
cun akcang ni tia nami ksing law ua mäiha, khawmdek
lum üng ngthang hüki. **7** Mi nghngün üng Khritawa
khut pawhki, mi mpyapüi u, Epapharah üngkhyüh
Pamhnama bäkhäknak nami ngtheingthangkie. **8**
Ngmüimkhya naw a ning jah peta ngmüimkhya
mhläkphyanak nami tak pi ani naw jah mthehki. **9**
Nami thang kami ngjak üngkhyüh cutei lü alä se
kami ning jah ktaiyü petkie ni. A Ngmüimkhya Ngcim
naw a ning jah peta themngvainak ja pungngyam
üngkhyüh a mlung hlü ksingnak thei a ning jah pet
vaia Pamhnama veia kami ning jah ktaiyü petkie ni.
10 Acun käna Bawipaa a hlüeia xüngsei lü ani jesak
khaia khut aläa pawh u lü, dawkyakia khut mjüküm
bilawh lü Pamhnam ksingnak üng nami dämduh law
vai ua ning jah ktaiyü pet ni. **11** Ania hlüngtaikia
johit üngka naw lawkia ngjuktha am kyansai u lü,
acunüng ahmäi naküt mlung msaü lü nami dunei
khawh khaie. **12** A khyangea phäh Pamhnama Khawa
a jah tak pet nami yah hnga khaia ning jah pyangki Pa
Pamhnam cun jekyai na ua. **13** Anghmüpa johit üngka
naw jah küikyan lü a mhlänak a Cakpaa khawa jah
phasaki. **14** Acuna cakpaa phäh üng mi mkhyekate
naküt jah mhlät se lätlangnak mi yahkie. **15** Khritaw
cun am hmuh thei Pamhnam hmuhnak theia kyaki
ni. Ani cun a ca kcüka thawn lü mhnünceng naküt
luma kthaka hlüngtai säihki ni. **16** Pamhnam naw
khankhawa veki ja khawmdeka veki naküte, hmuh
thei ja am hmuh theie, ngmüimkhya johite, bawie ja
khyaihnak khawhe naküt cun Ani üngkhyüh a jah
tüipyang ni. Pamhnam naw mce ja khan hin Ani
üngkhyüh mhnünceng lü Ania phäh a tüipyang ni. **17**
Khritaw cun anaküt am a mhnünceng ham üngkhyüh
a na ve päng lü, anaküt cun pi ani am atänga awmki
he. **18** Ani cun sangcim tia pumsaa lupum ni. Ani cun
a pumsaa xünnak ahnuna pi kyaki. Ani cun Ca-kcük
säiha kyaki, ahmäi naküt kthaka amät däk a hlüngtai
säih vaia thihnak üngka naw mthawh be ma kcüki
kyaki. **19** Mhnama ning naküt a cakpa üng a kümbe
cun Pamhnam amäta mkhyaha kyaki. **20** Acun käna
khawmdeknu hin a Cakpa üngkhyüh amäta veia a
lawpüi be vaia Pamhnam naw ngja hlüki. Pamhnam
naw kutlamktung üng thiki a Cakpaa thisen üngkhyüh
ng'yenak pawh päng lü khawmdek ja khankhaw üng
veki naküt pi amäta veia a lawpüi be. **21** Ahlana nami
bilawh ja nami cungngaih am daw se Pamhnam üng
thuk lü a yea nami kya khawikie. **22** Acunsepi atuh
ta, Pamhnam naw a cakpaa thihnaka phäh üng a
ning jah ng'yäppüi be hin, ngcimngcaih lü mkatei
vai käh ve ti khaia amäta veia a ning jah lawpüi be
ni. **23** Nami jumeinak ngkhäng lü nami leh ngkhän
cäm se. Thangkdaw nami ngjak üng nami yaha
äpeinak käh thäihngnawn ta kawm uki. Khawmdek
khyang naküt üng ami mtheha hina thangkdawa
phäh ni kei Pawluh pi mpyaa ka thawn law. **24**
Nangmia phäh khuikhanak ka khamei hin jekyai veng.
Khritaw naw a pumsa sangcima nghngün üng a
khamei mcawt a kümceinak vaia kei naw ka pumsa
am ka khameipüiki. **25** Khawkphyüm üngkhyüh tuh
vei cäpa thupviha kya kyaw lüpi, tuhngawi üng ta
a khyange üng jah mdana hlüngtaikia Pamhnama
thangkdaw cun avana sang khaia, ahin khut a na pet
hin nangmia dawnak vaia, kei cun Pamhnam naw
sangcima mpyaa a na thawnsak ni. **(aiōn g165)** **27**
Mhnama ngjak hlü cun a khyangea phäha ngthup lü
hlüngtainak ja bawimangnak cun a khyangea veia a
jah mdan hlüa kyaki. Acuna khawh ngthup cun nami
k'uma veki hlüngtaiki Khritaw ni. Acuna mawngma ta
Pamhnama hlüngtainak nami yah hngaki tinak ni. **28**
Acunakyase, Khritawa ngthu khyang naküt üng kami
jah mthehki. Pungngyam mjüküm am jah mcuhmcäi lü
khyang naküt Pamhnama maa Khritaw üng yümmat
lü xüxamkia kba ami kya law vaia, khyang naküt kami
jah mtheimthangkie ni. **29** Ahin ka kpäng vaia, ka
k'uma khüiki Khritaw naw a na peta ngjuktha am
mthui lü ka khüiki.

2 Nangmi ja Lodikih khyange ja kei a khyangpuma
am na ksingki hea phäh ihlawka khuikha lü ka
khüi cun ning jah mtheh vang. **2** Linglainak am
be lü mhläkphyanak üng atänga ami kümbe law
vaia ja, ksingkhyapnak kcang lawpüikia mkhühüpnak
am ami kümbe lawnak vaia kyaki. Acunüng va,
Pamhnama thup Khritaw cun ami ksing law vaia ahin
ka pawh ni. **3** Khritaw cun ngthupkia Pamhnama

pungngyam ja themngvainak nghmawngnak tawha
kyaki. 4 Akdaw säiha ngsaih u lü pi, u naw pi am
cangkia ngcuhkaihnak am käh a ning jah mhleimhlak
vaia ahin ka ning jah mtheh ni. 5 Pumsa am nami
hlawnga am ve ngü sepi, ngmüimkhya üng ta nami
hlawnga ka vekia kya se, Khritaw üng nami jumeinak
ngkhängpang lü atänga nami ngdüih yüm ka hmuh
üng ka jeki. 6 Khritaw Jesuh cun Bawipa ni tia nami
doei pängki he a kyase, ani üng yümmat lü xüngsei
ua. 7 Ani üng phungpyamah lü, ani üng xüngsei ua.
Nami ngtheingthang pängki he a kyase jumeinak üng
ngkhängpang u. Jenak mthehnak üng kümbe u bä.
8 Khritaw üngkhyüh lawkia am kya lü, khawmdek
ngmüimkhyae ja khyanga mtheimthangnake amdang
üngkhyüh lawkia pungngyam üng mpyaa käh a ning
jah pawh vaia mceiei u bä. 9 Isenitiüng, Khritaw
khyanga a thawnnak üng Mhnam ning cun kümceiki
ni. 10 Ani üng yümmatnaka xünnak kümcei a ning jah
pet päng ni. Ngmüimkhya naküt ja ana naküta khana
hlüngtai säihki ni. 11 Khritaw üng yümmatnak üng vun
mawih pänga nami kyaki. Khyang naw a pawha vun
mawihnak am ni lü, Khritaw naw a pawha vun mawih
ni. Acun cun mkhyekatki pumsaa mpya üngkhyüh
lätnak ni. 12 Baptican nami khan üng Khritaw am
atänga nami ng'utei pängki ni. Baptican nami khan
üng, thihnak üngkhyüh Khritaw mtho beki Pamhnama
johit jumeinak üng, thihnak üngkhyüh nami tho be
pängki he ni. 13 Nami mkhyenake ja Thum kaa
khyangmjükcea nami thawna phäh ngmüimkhya
thihnaka nami phaki. Acunüng pi, Pamhnam naw
nami mkhyekatnak naküt ning jah mhlätei lü Khritaw
üng xünnak a ning jah pet be ni. 14 Jah khitkhawnkia
mi leie a jah mcun naküt cun Pamhnam naw a
jah mhlät pet ni. Kutlamktunga cehpüi lü avan a
jah mkhyüh pet päng ni. 15 Acuna kutlamktung
üngkhyüh Khritaw naw amät cun khyaihbahnake ja
ngmüimkhya johite üngka naw mhläteiki. Acun he
cun khyangea hmuh vaia tamnaea mäiha amäta
ngnängnak da jah cehpüiki. 16 Acunakyase, Sabbath
mhnüp, khyathei pawi, khawning pawie üng, i ei aw lü
i käh nami eiawk vai tia u naw pi käh ning jah mkhyah
pet se. 17 Acun naküt cun ngawia thawn law khai
pumsaa mkhya ni. Acuna pumsa ta Khritaw ni. 18
Khankhawngsäe a jah sawkhaha phäh mdannak yah
lü hlüngtai säihkia hana cawmkia khyange naw käh
ning jah mkatei u se. Isetiüng, acuna khyange cun
nghngicim cungngaihnak am cungngai u lü akhawva
awhcahnakie ni. Acun he cun amdange ni. 19 Pumsa
lupuma kyaki Khritawa mtisaa am kya ti u. Pumsa
avan cun Khritawa tumbeinak üng xüng lü atänga
ngsüngcawng lü Pamhnama hlüeia kba dämduhkie
ni. 20 Khritaw am thi päng lü khawmdek jah khankhaw
kanaki ngmüimkhya ksea kut k'um üngkhyüh a ning
jah mhlät ni. Nangmi cun Khritaw üng nami thi pängki
a ni üng, hin käh ei vai, can käh awk vai, hin käh
hneh vai tia khawmdek thumceme ise nami jah
läklam hamkie ni. 22 Khyanga mtheimthangnak üng
ami jah läklamsaka thumceme hin ta amdanga ni a
thawn kawm. 23 Acuna thumcem he cun, asihlinga
khankhawngsäe sawkhahnak, mlung mhnemnak
han ja pumsa mkhuimkhanake üngkhyüh ami yah
pungngyam üng tüneiki ni. Cunüngpi, ami mtisa khana
ami bilawh cun amdang ni.

3 Khritaw üng nami tho be pängki a ni üng,
Pamhnama khet da Khritawa a ngawhnak hnüna
ka khankhaw khawhtheme jah ngaih na ua. 2
Khawmdek khawhthem käh ngaih na ua. Khankhaw
khawhthem ngaih na ua. 3 Isenitiüng, Khritaw üng
nami thi pängkia kyase, nami xünnak cun Khritaw
am atänga Pamhnam naw a ning jah cüm pet ni. 4
Nami xünnak kcang cun Khritawa kya lü, a ngdang
law bea kcün üng nangmi pi ani am atänga ngdang
law lü, Khritawa hlüngtainak nami yah hnga khaie. 5
Acunakyase, am dawkia hnungla, khyanga khyucei
ihawmpüi, ngkeeiksea hüipawmnak, akse pawh hlüa
mlungkawe, juktuh mkhäh üng tängki kamvanak tia
khawmdek mtisa hlükaw naküta khut biki cun jah
mkhyüh ua. 6 A mtheh am ngjakiea khana Pamhnama
mlungsonak pha law khai. 7 Ahlana acun naw a ning
jah uka kcün üng, nangmi pi acune am nami mtisa
hlü läklamnak üng nami xüngsei khawikie. 8 Atuh
üngkhyüh ta mlunga sonak, thüiseinak, am dawki
mtisa hlü, püi hnengnak naküte jah mkhyüh u bä.
Khyüko kse sumeinak ja a müithang se khaia pyensak
naküte cen nami mpyawng üng käh mhluh law u bä.
9 Nami xünsak ngneingnawng kphyüm nami hawih
hüt pängkia kyase, nami püi käh mhleimhlak ti ua. 10
Xünsak kthai cen suiawi ua. Ning jah mhnüncengki
Pamhnam naw amät nami ksing law vaia, a lupla
üng täng khaia akthai kthaia ning jah pitpyang läki
ni. 11 Acuna xünsak kthai üng Judah khyang ja Krik
khyangmjüa keha, vun mawih ja am mawih, pekce
khyangmjü, khyang ksee, mpya ja am mpya ti Khritaw
üng halangnak am ve ti. Khritaw cun anaküta kya lü,
avan üng Khritaw veki. 12 Nangmi cun Pamhnama
khyange ni. Ning jah mhläkphya na lü a ka vaia a
ning jah xü ni. Acunakyase, khyang mpyenmseinak,
bäkamnak, mlung mhnemnak, hniphnawinak ja mlung
msaünak üng xüngsei ua. 13 A püi ngtekkhaihpüiki a
ve üng pi, mat ja mat nami püi dunei lü, nami püi
mhlätei ua. Bawipa naw nami mkhyenak a ning jah

mhläta mäiha nami püi mhlätei u bä. 14 Ahin he
naw ni mhläkphyanak ami msap ve. Acun he naw ni
anaküt cun kümbekia yümatnak üng ami ngcunsak
thei ve. 15 Pumsa mat üng atänga Pamhnam naw a
ning jah khünaka dimdeihnak, Khritaw naw a ning jah
peta acuna dimdeihnak naw nami mkhyahmtangnak
naküt üng lam ning jah msüm se. Jekyainak üng
kümcei ua. 16 Khritawa ngthua kümbenak cun nami
mlung kyawnga xüngsei bebang se. Themngvainak
üng nami püi mcuhmcäi lü mtheimthang ua. Salan
ng'äi ja ngmüimkhya lam ng'äie ja ng'äi ngcimcaihe
jah mcuk lü Pamhnam mküimto ua. 17 Bawi Jesuh
üngkhyüh Pa Pamhnama veia jenak nami mtheha
mäiha, nami pawh pyen naküt cun Bawipa Jesuha
ngming üng pawh pyen u bä. 18 Nghnumie aw, nami
ceiea uknak khamei ua. Acun cun khritjan nghnumia
xüngsei ning ni. 19 Kpamie aw, nami khyue jah
mhläkphya na ua. Käh jah ksekha na ua. 20 Hnasene
aw, nami nupaa mtheh aläa ngjak vai cun khritjana
kyaki khyang naküta mta ni. Acun cun naw Pamhnam
jekyaisaki ni. 21 Nupae aw, nami canaa mlung so
khaia käh pawh ua. Acukba nami pawh üng ta, ami
mlung ktha se khai ni. 22 Mpyae aw, anaküt üng
nami khawmdek mahpaa mtheh ngja ua. A ning jah
hmuh däk üng käh nikia, anghläia a mlung hlüa ve
ua. Bawipa kyühxünei lü na mlung kcang üng na
mahpa pi msümceia. 23 Ai nami bi üngpi, nami mlung
kcang üng khüi ua. Khyanga phäh na khüiki am ni,
Bawipaa khut na biki ni. 24 Bawipa naw a khyangea
phäh a tak am ning jah khyeng khai ti ksing ua. Nami
Mahpa kcang Khritawa phäh nami khüikiea kyaki.
25 Akse pawhkia khyang naküt naw ami pawha kba
khamei be yah khaie. Isenitiüng, Pamhnam cun naw
khyang naküt angteha jah mtaiki.

4 Mahpae aw, khankhawa nami Mahpa veki ti ksing
u lü, nami mpyaea khana dawki pawh ua. 2 Aläa
ktaiyü ua, ktaiyünak üng käh bawngbai lü Pamhnam
jekyai na ua. 3 Ngthupki Khritawa thang sangnak hüa
kcün kdaw a jah pet vaia Pamhnama veia jah ktaiyü
petsih ua. Acuna phäh ni atuh hin thawng üng ka
kyum ve. 4 Angkhaia ngthu ka pyen thei vaia na ktaiyü
pet ua. 5 Khritaw am jumeikie maa nami ve üng mcei
lü ve ua. Kcün kdaw nami yahei naküt cen Khritawa
phäh sumei u bä. 6 Ngthu nami pyen üng hlimtui se
ami ngaihsim vaia pyen ua. Khyang naküt akdawa
nami msangnak be vai pi ksingei u bä. 7 Bawipaa
khut üng sitih lü Bawipa khut ka bipüi, Taikikah naw
ka thang naküt ning jah mtheh law khai. 8 Mi vana
khana i thawn lawki ti cun ning jah mtheh lü ning jah
jekyaisak khaia ani ka tüih law ni. 9 Nangmi üngka,
sitih lü ka mhlänak Onesimas pi lawki. Anini naw hia
thawnve nakütki cun ning jah mtheh khai xawi. 10 Ka
hlawnga thawng üng kyumki Aristakhas, Banabaha
na Makuh naw ning jah hnukset ve ni. Makuh nami
dokham vaia ka ning jah mtheh pänga mäiha, a law
üng a na dodang kawm uki. 11 Jastasa pi ami sui
Josuh naw pi yai ning jah kbi law hngaki. Ahina
kthume hin jumeikia Judah khyangmjüe, Pamhnama
khaw phäh aktäa na khüikhawmpüikie ni. 12 Jesuh
Khritawa mpya, nangmi üngka Epapharah naw yai u
se ti ve. Nangmi cun khritjan xüngsei ning üng xüxam
lü, Pamhnama mlung hlüa ve lü nami ngkhängpang
vaia alä se ning jah ktaiyü petki ni. 13 Nangmi üng
cutei lü Lodikih ja Helapolih mlüha awmki hea phäh
kthanaki ti cun kei hin ania saksi ni. 14 Mi mhlänaka
Dawkta Luhka ja Demah naw pi ning jah hnukset ve
ni. 15 Lodikih mlüha veki benae ja Niphah ja a ima
ngpumkia jumeikie pi yai u lü ve u se jah mtheh u
bä. 16 Ahina kca hin nami kheh käna Lodikih mlüh
sangcim üng pi jah khehsak u bä. Acuna mlüh naw
a yaha kca pi nangmi naw khe hnga kawm uki. 17
Akhipah üng "Bawipa naw a bisaka khut a kpäng
vaia" mtheh u bä. 18 Pawluha Hnuksetnak hin kamäta
kut am ka yuk ni. Thawng üng ka kyum hin käh mhnih
u bä. Pamhnama bäkhäknak nami khana be se.

1 Thesalonikah

1 Pawluh, Tilah ja Timoti naw, Thesalonikah mlüha
veki Pa Pamhnam ja Bawipa Jesuh Khritawa
sakhyangea veia, Bäkhäknak ja dimdeihnak nami
khana pha law se. **2** Nangmi phäh alä se Pamhnam
je na lü kami ktaiyü naküt üng jenak ka ning jah
mtheh petki. **3** Ihlawka nami jumnak nami xünsak
üng ngdangki, nami mhläkphyanak naw ihlawka ning
jah khüikhawmsaki, ja mi Bawipa Jesuh Khritaw üng
ihlawka nami äpeinak ngkhängki ti cun ka ning jah
sümki. **4** Kami be ja kami cinae aw, Pamhnam naw
ning jah mhläkphya na lü a khyang vaia a ning jah xü
päng ti cun kami ksingki. **5** Thangkdaw nami veia
kami sang law kcük üng, khyü nglung däk am ni lü
Ngmüimkhya Ngcim ja johit am, käna ngkhängceknak
üng kümbekia cangnak am kami lawpüiki. Nami
hlawnga kami ve üng, nangmia dawnak vaia kami veki
ti cun nami ksingki. **6** Nami khamei a dämda üngpi,
Ngmüimkhya Ngcim üngkhyüh lawkia jekyainaka
ngthu yah lü keimi ja Bawipa üng nami ngcukngkiki.
7 Akaijah hne ja Maketawnih hne üng jumeikiea phäh
ami ngcukngkihnak vaia nami kyaki. **8** Bawipaa ngthu
cun nangmi üngka naw ngthang hüki, Maketawnih
hne ja Akaijah hne däka am ni lü, hnün naküt üng
Pamhnam nami jumeinak cun ngthang hüki. Acunüng,
keimia pyen vai i pi am hlü. **9** Nami veia kami law
üng ihawkba nami jah dokham, xüngseikia Pamhnam
kcanga khut bi khaia, **10** thihnak üngka naw tho be lü
Pamhnama mlung sonak üngka naw jah küikyankia a
Capa Jesuh — khankhaw üngka naw a Capaa law be
vai mtätei lü juktuh nghlat ta lü nami ve cun acuna
khyang he naw pyen ve u.

2 Kami be ja kami cinae aw, nami veia kami law cen
sungpyamnak am ni ti nami ksingki. **2** Thesalonikah
mlüh am kami pha law ham üng, Philipih mlüha
ihlawka ami jah yaihyün nghekanak cun nami ksingki.
Aktäa jah ngtäkpüi kyaw u lü pi, mi Pamhnam naw
amät üngkhyüh lawkia Thangkdaw ning jah mtheh
vaia lingnak jah pe pängki. **3** Kami ning jah nghuinak
hin am dawkia mkhyenak, am ngcingcaihkia ngaihnak
ja limmanak üng ning jah mtheh am ni. **4** Pamhnam
naw Thangkdaw pyen khaia a jah ümnaka mäiha,
khyanga mlung jesaki am ni lü, khyanga mlungkyawng
jah ksingki Pamhnam jesak vaia ni khut kami bi ve.
5 Nami veia kami law üng, mhläknaka ngthu pyen
lü kamvanaka ngthu sumei khaia am kami lawki ti
cun angtea nami ksingki. Pamhnam hin kami saksi
ni. **6** Nangmi naw pi ni se, akce naw pi ni se, ua jah
mküiei vai pi am ktha na u nawng. **7** Khritawa ngsäa
kba nami veia kthähei lü yah kyawki. Cunüngpi, nami
veia kami law üng hniphnawi lü nu mat naw a naca a
mceia mäiha kami ning jah mceiki. **8** Acunakyase,
kami ning jah mhläkphyanak am Pamhnam üngkhyüh
lawkia Thangkdaw däk am ni lü kami sak pi ning
jah pet hlü awnga kami ngtünkie cen. Nangmi cun
aktä se kami ning jah mhläkphya naki. **9** Ka benae
aw, ihlawka bawngkha lü mi khüi cun nami ksingki.
Ua khana pi ia khuikhanak käh a pha law vaia,
amhnüp amthana khüi lü Pamhnam üngkhyüh lawkia
Thangkdaw cun kami ning jah mthehki. **10** Nangmi
jumeikiea khana ihlawka ngcingcaih, ngsungpyun lü
mkat vai käh vekia kami ve cun, nangmi ja Pamhnam
cun kami saksia nami kyaki. **11** Amäta Khankhaw
Pe ja hlüngtainaka ning jah cehpüiki, Pamhnam
jekyaisakia xünsak üng nami ve vaia, Pa mat naw a
cae a jah vepüia kba, mat cima ning jah mcuhmcäi
mhlawhmcah lü kami ve nami ksingki. **13** Pamhnam
üng aläa kami jenaka mawng ta: Pamhnama ngthu
nami veia kami lawpüi üng ngja lü nami dodangki.
Khyanga ngthu sawxata mäiha käh ngai lü Mhnama
ngthua ngai lü, acun cun Pamhnama ngthu kcanga
kya lü jumeiki nangmia khana Pamhnam naw khut
a bia phäh ni. **14** Kami benae aw, Jesuh Khritaw
yahei lü Judah khawa veki Pamhnama sangcimea
veia thawnkia kba, nangmia veia pi thawn lawki.
Judah khyange amimäta khyangmjü naw ami jah
mkhuimkhaa kba, nangmi pi namimäta khyangmjü
naw ning jah mkhuimkha ve. **15** Judahe cun Bawipa
Jesuh ja sahma he jah hnim u lü keimi pi jah
mkhuimkhakie. Ihlawka Pamhnam am jekyaisakie ni.
Ihlawka khyang naküt jah mkeieikie ni. **16** Küikyannak
jah pe khaia thangkdaw Khyangmjükce hea veia kami
sang pi jah ngdüm hlüsak ktawihkie. Aläa mkhyenak
ami pawh cen ahikba mkhyenak kümceisakie ni.
Akpäihnaka ta, Pamhnama mlungsonak ami khana
pha päng ve. **17** Ka benae aw, pumsa üng asängca
mi ngtai kyaw u lü pi, mlung kyawng üng ta am mi
ngtai. Akhyang puma ning jah hmuh be vaia aktä se
ning jah süm lü kami ktha nakie. **18** Nami veia nghlat
law be vaia kami yängki. Kamät kung pi nghngih vei
law vaia ka ngtängki, Khawyam naw am na lawsak
ve. **19** Kami äpeinak, jekyainak ja mi Bawipa Jesuha
law be üng a maa kami ngnängpangnaka mawng
awhcahnak vai cun nangmi ni, khyang kce he am ni.
20 Kami hlüngtainak ja kami jekyainak ta nangmi ni.

3 Acunüng, am khamei khawh ti u ngü se, Aten
mlüha mät däk ve hüt vaia kami ngtünkie ni. **2**
Pamhnama phäh keimi am atänga Khritawa mawng
Thangkdaw sangki kami na Timoti kami tüih law. Ani

naw ngjuktha ning jah pe lü nami jumeinak ning jah
kuei se, 3 acunüng, ahina mkhuimkhanakea phäh
u pi hnu da käh nghlat be khaia, acuna ngkhaw
mkhuimkhanake cun mi phäha Pamhnama hlüei ni ti
namimät naw nami ksingki. 4 Nami hlawnga kami
ve üng, khuikhanak mi khamei khai ti lü kami ning
jah mtheh. Acukba kunga pha lawki, acun cun nami
ksingki. 5 Khawyam naw ning jah hlawhlep se, kami
khüikhawmnak alapa a thawn vai naw na ähei se, am
khamei khawh ti lü Timoti hin nami jumeinak ning
jah ksing khaia ka tüih law ni. 6 Atuh ta Timoti nami
vei üngka naw law be ve. Nami jumeinak ja nami
mhläkphyanaka thang jah mtheh lawki. Keimi naw
aktäa kami ning jah hmuh hlüa kba aktäa nami jah
hmuh hlüa mawng pi jah mtheh lawki. 7 Acunakyase,
benae aw, mpyenkse lü khuikhanak mjüküm kami
khamei kyaw üngpi, nami jumeinak naw jah doeisak
ve. 8 Bawipa üng nami ngkhängceka kcün üng keimi
naw xünnak yah ve ung. 9 Atuh ta, nangmia phäh
mi Pamhnam je na ve ung. Nangmi üng jekyainak
kami taka phäh, a hmai maa jenak mtheh ve ung. 10
Akhyang puma mi nghmuh lü nami jumeinak üng hlü
hamki akümcei law vaia, amhnüp amthana mlung
kcang am kami ktaiyüki. 11 Mi Pamhnam ja mi Pa
amät, ja mi Bawipa Jesuh naw nami veia kami lawnak
thei vaia lam pyang se. 12 Keimia mhläkphyanak
a dämduha kba, mat ja mat nami mhläkphyanak ja
khyang naküt nami mhläkphyanak hin dämduh law
bawkbawk khaia Bawipa naw pyang se. 13 Acukba
ani naw ning jah kyansaisak khai. A khankhawngsäe
am atänga mi Bawipa Jesuh a kyum law be üng, mi
Pamhnam ja mi Paa maa ngcingcaihnak ja kümbenak
am nami ve khai.

4 Ka benae aw, akpäihnaka ka ning jah mtheh
hlü ta: Pamhnam jekyaisakia xüngsei ning kami
veia nami ngthei pängki, acukba nami xüngsei
pängki ni. Acuna kthaka nami xüngsei dämdäm vaia
Bawipa Jesuha ngming üng kami ning jah nghui
naki. 2 Mcuhmthehnake naküt cun Bawi Jesuha
Ana üng ning jah pet ti cun nami ksingki. 3 Am
dawkyakia hnunglanak hawihceh lü nami ngcingcaih
vai Pamhnam naw ngja hlüki. 4 Kpami naküt naw
ihawkba a nghnumi üng ngcingcaih lü leisawng
phyakia a awmihpüi vai ja, 5 Pamhnam am ksingki
khyang kseea mäiha käh hüipawm kawlaih vai cun
ksing ua. 6 U naw pi a Khritjanpüi limma mhleimhlak lü
käh eiaw se. Ahlana ka ning jah mtheh päng, acukba
mkhyenak pawhki cun Bawipa naw mkhuimkha law
khai ti lü asayüa ning jah mtheh veng. 7 Pamhnam
naw mi mtuihmleh khaia a jah khü am ni, ngcingcaih
khaia a jah khü ni. 8 Acunakyase, ahina mtheinak
mahkia khyang cun naw khyang mahki am ni. A
Ngmüimkhya Ngcim ning jah pekia Pamhnam mahki
ni. 9 Nami püi mhläkphyanaka mawng ning jah yuk
law vai am hlü. Ihawkba mat ja mat mhläkphyanak
vai cun Pamhnam naw ning jah mthei pängki ni. 10
Acun däk am ni, Maketawnih khawa veki benaea
veia pi acukba nami biki. Acunakyase, ka benae aw,
nami bi law dämdäm vaia ning jah nghui na veng. 11
Ahlana ka ning jah mtheh pänga kba, dimyekia xünsei
vaia mtunei lü, nami khut ngaih na lü, nami kut am
khüikhawm ua. 12 Acukba nami ve üng, am jumeikie
naw ning jah leisawng acun he. Nami hlükaw a ve üng
pi khyang kce he am jah ümpa na uki. 13 Ka benae
aw, thi pängki he a mawng ngthungtak nami ksing
vai ngja hlü veng. Acunüng va, äpeinak am takia
kba am nami thüisei pukse khai. 14 Jesuh cun thi lü
tho beki tia kami jumki. Acuna kba ni Jesuh jumei
lü thiki naküt cun Pamhnam naw Jesuh am atänga
jah mtho be khaia pi mi jumki. 15 Atuh kami ning
jah mtheimthang hin Bawipaa mtheimthangnak ni.
Bawipa law bea mhnüp vei xüng lü mi veki mimi hin
thi pängki he a maa am mi pha. 16 Ngthupetnak üng
ngpyang law khai, khankhawngsä ngvaia kthai ve law
khai, Pamhnama pung kthai ng'yüng law lü khankhaw
üngka naw Bawipa amät kyum law be khai. Acunüng,
Khritaw jumei lü thikie cun tho be ma khaie. 17 Acun
käna, acuna kcün üng mi xüngki mimi pi, amimi am
atänga khawngmei am jah mkhäm law be se, khana
mi Bawipa am mi ngkhyum khaie. Acunüng, Bawipa
am atänga angsäia mi ve law khai. 18 Acunakyase,
ahina ngthu am mat naw mat mhlawhmcah ua.

5 Ka benae aw, acuna thawn law khaiea akcün ja
mkaea mawng ning jah yuk law vai am hlü. 2
Mpyukei mthana a lawa kba, Bawipaa Khawmhnüp
pha law khai ti cun angsingtea nami ksingki he ni. 3
"Dimdeih ve, kyühei kse üng lät ni" ami ti k'um üng
mpyaikia nghnumi na hmi hlü naw a huiheia kba, ami
khana cimpyenak cun ahunata pha law khai. Acun
üngka naw u pi am lät yah u. 4 Cunüngpi, ka benae
aw, acuna Mhnüp naw mpyukeia kba käh ami ning
jah mcat vaia, nghmüp k'uma nami vekia am kya. 5
Nangmi avan hin akvaia ca, kdeia naa nami kyaki.
Mthana ca ja nghmüpa naa am mi kya. 6 Acunakyase,
khyang kce hea iheia kba käh ipei lü, xak lü sitih am
mi na mtät vai u. 7 Ipeikie cun mthana ni ami ih.
Juhai eiawkie naw pi mthana ni ami mpyüi. 8 Kdeia
caa mi kyaki mimi ta mi mceiei vai hlüki. Jumeinak ja
mhläkphyanak cun mkyang bawpnaka kba mi suiawi
vai u. Küikyannak mi äpei cun mthi lukhüma kba

mi ngbüng vai u. **9** Pamhnam naw a mlunga sonak
mi khamei khaia a jah xü am ni. Cunüngpi, Bawipa
Jesuh Khritaw üngkhyüh küikyannak mi ka na khaia a
jah xü ni. **10** Mi xüng üng pi kyase, mi thih üng pi
kyase, a law bea kcün üng, ani am atänga mi xüng
khaia mi phäha thiki. **11** Atuh nami vea kba, mat naw
mat mcuhmcäi lü nami kpüikpak vai. **12** Kami benae
aw, nami ksunga khut bi lü Khritjan xünsak üng ning
jah mcuhmtheh thalamkie asükyüa nami jah leisawng
vaia kami ning jah nghui naki. **13** Ami khut bi dämkia
kyase, däm säihkia leisawngnak ja mhläkphyanak
am nami jah vepüi vai. Mat ja mat ngkhawtsengnak
am ve ua. **14** Ka benae aw, khyang kdame üng sitih
jah pe ua. Kyükyawkeikie üng ktha jah pe u lü, ktha
ngcekie jah kpüi ua. Khyang naküta veia mlung nami
msaü vaia ning jah nghui na veng. **15** Khyang naw
akse a pawh üng, akse üng käh jah msak be ua. Mat
ja mat, ja khyang vana veia aläa akdaw pawh vaia
mkhüh na ua. **16** Aläa jekyai ua; **17** Akcün tä lü ktaiyü
ua. **18** Ai a pha law üngpi jekyai ua. Khritaw Jesuh
üng yümmat lü nami ve vai Pamhnam naw hlüei
ve. **19** Ngmüimkhya Ngcima khut käh dimsak ua; **20**
Sahmaea ngthu pyen käh yaihyünei ua. **21** Anaküt
cun mhnüt ma lü, akdaw dodang ua. **22** Akse naküt
hjawng u bä. **23** Dimdeihnak jah pekia Pamhnam
naw anaküt ning jah ngcingcaihsak se. Bawipa Jesuh
Khritaw a law be üng, nami ngmüimkhya, mlung
kyawng ja pumsa avan cun mkhyekatnak naküt üng a
lät vaia ning jah msümcei se. **24** Nangmi ning jah
khüki cun sitihkia kya lü acukba ning jah pawh khai
ni. **25** Ka benae aw, kami phäha pi ktaiyü ua. **26**
Ngcingcaihkia hnunat mhnamnak am jumeikie avan
jah hnukset ua. **27** Ahina kca hin jumeiki naküta veia
nami kheh vaia Khritawa ngming üng ning jah nghui
na veng. **28** Mi Bawipa Jesuh Khritawa bäkhäknak
nami khana ve se.

2 Thesalonikah

1 Pawluh, Tilah ja Timoti üngkhyüh naw, Mi Pa
Pamhnam ja Bawi Jesuh Khritaw üng sängeikia
Thesalonikah sangcim khyangea veia, **2** Mi Pa
Pamhnam ja Bawi Jesuh Khritaw naw bäkhäknak
ja dimdeihnak ning jah pe se. **3** Kami benae aw,
nami jumeinak däm law phätphät lü khyang nami
mhläkphyanak pi däm law bawkbawk ve. Acuna
phäh kami jenak vaia nglawiki Pamhnam cun akcün
tä se kami je naki. **4** Acunakyase, mkhuimkhanak
ja khuikhatnak naküt nami sawngtawh üng mlung
msaü lü nami jumeia phäh, Pamhnama sangcimea
maa kami ning jah awhcah naki. **5** Ahin he naw
Pamhnama ngthumkhyah ngtäi ve tia mdan lü nangmi
pi Pamhnama Khawa nami pha khaia nami nglawikia
kya ve. Acuna phäh ni khuikhanak nami khamei.
6 Pamhnam naw angtäia va khut biki. Ning jah
mkhuimkhakiea khana mkhuimkhanak pha law be
khai. **7** Mkhuimkhanak khameikie üng hüieinak jah pe
khai. Keimi pi jah pe khai. Bawipa Jesuh hlüngtaikia
khankhawngsäe am khankhaw üngka naw a law be
üng, acune cun jah pawh law khai. **8** Mi Bawipa
Jesuha Thangkdaw am ngja hlükie ja Pamhnam
mahkie cun meikdäi am jah mkhuikha law khai. **9**
Bawipaa hlüngtainak ja a ma üngka naw jah mtai lü
angsäia cimpyehnaka mkhuimkhanak cun khamei
khaie. **(aiōnios g166)** **10** Acukba a law bea Mhnüp
üng, a khyangea mhlünmtainak ja ani jumeikiea
leisawngnak cun yahei khai. Keimi naw kami ning jah
mtheha ngthu nami doeikia kyase, acun üng nangmi
pi nami ngpüi hnga khai. **11** A ning jah khünaka
xün khaia lawingkawihkia a ning jah pyang vaia mi
Pamhnama veia alä se kami ning jah ktaiyü petki.
Nami dawkyanak hlü ja nami jumeinak cun ani naw
kümbesak se. **12** Mi Pamhnam ja Bawipa Jesuh
Khritaw üngkhyüh, ahikba Bawipa Jesuha ngming
naw nangmi üngka naw hlüngtainak yah khai. Nangmi
naw pi ani üngkhyüha hlüngtainak nami yah khai.

2 Ka benae aw, mi Bawipa Jesuh Khritaw a lawnak
be vai ja a veia mi ngkhyumnak be vaia mawngma
üng, **2** "Bawipaa Khawmhnüp cun pha law päng ve" ti
lü ngmüimkhya ngcim üngka naw pi kyase, ngthu
üngka naw pi kyase, keimia yuk lawa kcaa mäih naw
pi kyase, nami cungngaihnak käh nghngih kthum lü
käh nami kthaset vaia ning jah nghui na veng. **3** U
naw pi ihawkba pi käh ning jah mhlei se. Akpäihnaka
Pamhnam Kpetkie ja mulai meia cit khai Setxutnaka
Capa am a po lawa küt üng ta, acuna Mhnüp am pha
law ham. **4** Mhnama ami jah ngaihe ja ami sawkhahe
naküt cun ani naw ia käh jah msui lü, ami khana vekia
mhnünei law khai. Pamhnama Templea pi lutlang lü
ngaw khai, amät cun Mhnam ni tia pyenei law khai.
5 Nami hlawnga ka ve üng, ahin he avan ka ning
jah mtheh cen am nami sümkie aw. **6** Setxutnaka
Capa cun naw amäta kcün üng a podang law vaia
phäh, atuh hin käh podang law khaia ani khamki veki
ti nami ksingki. **7** Ngthupkia Setxutnaka Capa cun
naw khut pawh k'um ve. Cunüngpi, sungkhamki mat
cun am lak bea küt üngta, Setxutnaka Capa cun am
podang law yah. **8** Acunüng, Setxutnaka Capa cun
podang law khai. Cunüngpi, Bawipa Jesuh naw a
law bea kcün üng hmut sawxat lü hnim khai. Bawipa
naw hlüngtaikia akvai am avana cimkpye khai. **9**
Acunüng, Setxutnaka Capa cun Khawyama johit am
law lü müncankse ja cäiletnak akse mjüküm cun
jah pawh law khai. **10** Jah kcimpyeh vaia khyangea
khana hleihlak ksekhyu mjüküm sumei law khai.
Isenitiüng, acune cun naw küikyannak ami yahnak
vaia ngthukcang cun mhläkphyanak üng am dodangei
u. **11** Pamhnam naw johit ksekhyu cun tüih se, acun
naw ami ksunga khut bi lü aksekhyu cun jumeikie. **12**
Acun he cun ngthungtak käh jumei lü mkhyenak am
ami hlimtui phäh mkatnak ami khamei vaia phäh ni.
13 Bawipa naw a ning jah mhläkphyanaka benae aw,
Ngmüimkhya Ngcima johit ja ngthungtak nami jumnak
am a khyang ngcima ning jah thawnsak lü, khawmdek
am a ngtüi ham üngkhyüh küikyannak nami yah khaia
Pamhnam naw a ning jah xüa phäh Pamhnam cun
akcün tä se kami jenaki. **14** Nami veia Thangkdaw
kami sang law üngkhyüha Pamhnam naw a ning jah
xü ni. Mi Bawipa Jesuh Khritawa hlüngtainak nami
ka na hnga khaia a ning jah khü ni. **15** Acunakyase,
kami benae aw, ngthu kami sang ja kca kami yuk law
am kami ning jah mtheia ngthungtake üng ngmanei lü
ngkhängcek ua. **16** Jah mhläkphya na lü a bäkhäknak
üng ngkhängcekia äpeinak ja am düt theikia lingnak
jah peki, mi Bawipa Jesuh Khritaw amät ja mi Pa
Pamhnam naw, **(aiōnios g166)** **17** aläa akdaw pyen lü
akdaw nami pawh vaia ngjuktha ning jah pe lü ning
jah mcuhmcäi se.

3 Akpäihnaka, kami benae aw, Bawipaa ngthu cun
nami ksunga akjanga ngthang lü a hlüngtaia
mäiha, hnün lum üng ngthang hü lü leisawngnak am
ami dodangei vai ua jah ktaiyü pet ua. **2** Amawngma
am ksing lü am dawkia khyange ja sexukia khyangea
kut üng Pamhnam naw a jah yung vaia pi ktaiyü u bä.
3 Cunüngpi Bawipa ta sitih bekhüt khawhki. Ani naw
ngjuktha ning jah pe lü Khawyaipa üngkhyüh ning jah
yungkaih khai ni. **4** Kami ning jah mthei läklam lü

nami läklam nglät khai tia Bawipa naw mkhühüpnak
jah peki. **5** Pamhnama mhläkphyanak ksing bawk vai
ja Khritawa a khamei kba nami khamei khawh vaia,
Bawipa naw lam ning jah msüm se. **6** Kami benae
aw, kami ning jah mcuhmthehe käh jah läklam lü
dudamkia jumeikiea ksunga käh nami ngcawngcik
vaia mi Bawipa Jesuh Khritaw ngming üng ning jah
nghui na veng. **7** Nami hlawnga kami ve üng am dam
u ngü. Acukba nami ve vai cun namimät naw angtea
nami ksing bawki ni. **8** Ua jah pet pi aphu kaa am
doei u nawng. U pi ning jah bawngkhasak vai am yü
na ung se, amhnüp amthan kami khyaih khawha kami
khüiki. **9** Nami veia kthähei lü yah kyawki. Cunüngpi,
am ning jah kthähei u nawng. Acun cun nami jah
ngcuhngkihnak vaia ahikba kami khüikie ni. **10** Nami
hlawnga kami ve k'um üng, "Au pi khüia damki üng ei
käh mbei vai" mi ti khawiki. **11** Nami ksunga khyang
avang cun dudam lü khyanga khut üng ngcawngcik
vai sawxat ksing lü, ipi käh pawhkia khyange ami ve
mi ngjaka phäh kami pyen ni. **12** Ahina khyange hin
amimäta kut am khüi lü ami yah ami ei vaia kami jah
mcäiki. Bawipa Jesuh Khritawa ngming am kami jah
mthehki. **13** Acunüngpi, ka benae aw, akdaw pawhnak
üng käh nami pyaitham vai. **14** Kami ning jah kbi
lawa kca üngka ngthu am läklam hlüki ve taw khai.
Cunüngpi, ami ngkeei law vaia i käh pawh ua. Jah
msing sawxat u lü ami hlawnga käh ngpüingpaw ua.
15 Cunüngpi, yea mäiha ta käh jah vepüi ua. Nami
khritjanpüia ngai lü jah mcäi ua. **16** Dimdeihnaka
phungnu, Bawipa amät naw akcün tä lü amjüküm
üng dimdeihnak ning jah pe se. Bawipa cun nami
vana khana ve nglät se. **17** Pawluha Hnuksetnak hin
kamäta kut am ka yuk ni. Ahikba ngsing sun lü kca
ka yuk naküt ahikba ni ka yuk khawi. **18** Mi Bawipa
Jesuh Khritawa bäkhäknak nami khana pha law se.

1 Timoti

1 Mi äpeia Khritaw Jesuh ja mi küikyan Bawi
Pamhnama khü, Khritaw Jesuha ngsä Pawluh
üngkhyüh ni — **2** Jumnak üng ka ca kcang Timotia
veia: Mi Pa Pamhnam ja mi Bawipa Khritaw Jesuh
naw bäkhäknak, mpyenmseinak ja dimdeihnak ning
pe se. **3** Maketawnih hne da ka ceh üng ka ning cüka
kba Ephet mlüha na awma vai ka hlüeiki. Khyang
avang naw akhye mcuhmthehnake ami jah mthei
cän jah him kawm ti. **4** Jumeinak üng mi ksinga
Pamhnama bü cun am khüi u lü jah ngcuhngkaihsak
khai khuikam ja pakhui tähnake cän ami jah hawih vaia
jah mtheh bä. **5** Ahin ka tinak hlü ta, mlung angcim,
ngcimkia ksingnak ja jumeinak kcange üngkhyüh
lawkia mhläkphyanak a ve law vaia ni. **6** Khyang
avange cun ahine üngkhyüh nglat u lü amdanga
ngthähnak am ami lam mkhyühki he. **7** Pamhnama
thum jah mthei hlü u lüpi, mkhühüpnak üng a mi
pyena mawnge ja amimäta ngthukhyü pi am ksing u.
8 Thum cun sumeinak vai üng mi sumei cun dawki
tia mi ksingkie. **9** Acuna thume cun khyang kdawa
phäh am kya, lüpi thum lümkanki he, khyangksee,
Pamhnam am ksing lü mkhyekatkie, hjawkkhah ning
ja Ngmüimkhya lam am ksingkie, ami nupa hnimki he
ja khyang hnimki he, **10** ami vecawh am dawki he,
hüipawmkie, khyang pinmankie, hleihlak lü cangkia
mcuhmthehnak kpet lü akhyea saksi jah pekie ja
akdaw ngthei ngkhawngnak üng ngsukhyekie ni.
11 Acuna mtheinak cun Pamhnama hlüngtainak ja
jodawnak cun thangkdaw üngkhyüh kya lü acun hin
sang khaia kei üng a na ap ni. **12** Ka khüibinak üng
ngjuktha na pekia mi Bawipa Khritaw Jesuh cun ka
jenaki. Ania khut bi khaia ka lawingkawihkia ngai lü
a na mcawna phäh ka jenak ni. **13** Ahlana ani cun
mkhuimkha lü ksekha na lü am adawa mawng ka pyen
khawi kyawki. I ka pawh käh ksing lü jumnak am tak
ham üngpi Pamhnam naw na mpyeneiki. **14** Khritaw
Jesuh üng mi yümmatnaka kyaki mhläkphyanak ja
jumnak cun kei üng na pe lü mi Bawipa naw a
bäkhäknak akda keia khana buiki. **15** Khritaw Jesuh
khawmdeka a law hin mkhyeki he jah küikyan khaia
lawki ti hin dokham lü jum kcang vai ti cun akcang
pyena kyaki. Kei cun ami ksunga akse säih ni, **16**
lüpi Pamhnam naw kei a na mpyenei hin Khritaw
Jesuha mlung saünak kei üng mdanki. Akse säiha
mkhyeki he hnua jumei law u lü sak ngsäi xünnak
ami yah vaia msuimcäpnaka ka kyaki. **(aiōnios g166)** **17**
Pamhnam mat däka kyaki, am thi thei lü am hmuh
theia kyaki angsäia sangpuxanga thawnki ania veia
hlüngtainak ja mküimtonak am angläta ve se! Amen.
(aiōn g165) **18** Ka ca Timoti aw, ahina ngthupet cun
nang üng ka ning ap ni, a hin cun ajana sahmae
naw ami pyen kawia ngthukhyüa kyaki ni. Acäna
ngthukhyüe cän akdawa na ngtukahnak vaia likcima
jah sumei lü, **19** na jumnak kcüng lü na cungaihnak pi
vai kawm. Khyang avang naw ami ngcungihnak käh
ngai u lü ami jumeinak kpyakie ni. **20** Acune ksunga
Himenias ja Aleksanda cun Khawyama johita k'uma
jah ap lü ka jah mkhuimkha ni; ahin naw Pamhnam
ami hmakatsak ami hawih vaia jah mthei khai ni.

2 Acunakyase, akcüka, täsamnak, ktaiyünak,
nghuinak ja jenak cun khyang avana phäha
Pamhnama vei nami pawh vaia ning jah mtheh veng.
2 Sangpuxang He ja ana takie cun dim'ye lü akdima
Pamhnam leisawng lü akdawa ami ngneisaknak vaia
phäha ni. **3** Ahin hin daw lü mi küikyan Bawi Pamhnam
jesaki ni, **4** ani naw khyang naküt küikyannak yah lü
ngthungtak ami ksing vai hlüei ve. **5** Pamhnam mat ve
lü Pamhnam ja nghngicim atänga jah lawpüiki khyang
ta Khritaw Jesuh ni, **6** ani cun nghngicim avan jah
thawngkhyah vaia lawki. Pamhnam naw khyang naküt
akcün kdaw üng küikyannak a yah vaia ahin cun
saksi ni, **7** Acunakyase, kei cun khyangmjükcee jah
mthei lü ngsäa kba ngthungtak ja jumeinaka mawng
cun ka sang khaia a na tüih ni. Ka hlei am pyen ngü
akcang ni ka pyen! **8** Sangcima hjawkhahnak üng
kpamie, Pamhnam ümnakie naw ngcuhngkaihnak ja
mlungsonak käh ta lü ami kut khana jah säng u lü
ami ktaiyü vai hlüei veng. **9** Nghnumie pi aphu küi
suisake, lusam pitpyangnak, xüi bilawhnak, suisak
akdawa suiawi lü mlung mhnem lü käh nami nukhyap
vai ka hlüeiki ni, **10** lüpi Pamhnam ka jumki tikia
nghnumi cun naw akdaw bilo yah khai. **11** Nghnumie
naw käh khikheh lü mlung mhnemnak am ngthei
u se. **12** Nghnumie cun kpamiea khana ana ta lü
jah mtheimkhawng khaia am täng veng, lüpi amimi
cun hniphnawi yah khaie ni. **13** Adam cun mhnün
ma lü acun käna Evah a mhnün ni. **14** Adam cun
hlawhlepnak am kham lü Nghnumi va hlawhlepnak
kham lü Pamhnama thum pi lümkanki. **15** Nghnumi
cun a caa phäh küikyannak yah khai, jummeinak,
mhläkphyanak ja ngcimcaihnak cun mlung mhnemnak
am a mtunei üng ni.

3 Akcang pyen ta: Kpami mat naw sangcim üng ngvai
a bi hlü hin akdaw säiha ngaihnak ni. **2** Sangcim
ngvai cun kbäüeinak am ve yah: a khyu mat däk ve
yah khai, a mlung mhnemki, amät nängeiki, dawkyaki,
a ima khin khina theiki, mtheinak pi pawh theiki, **3** ju
käh mpyüiki, ngtun käh pawhki, hniphnawiki, dim'ye

lü ngui pi käh jawng na yah khai, 4 ani cun amäta
imkyawng up khawh lü a canae naw leisawng u lü a
mtheh pi ngja yah khaie. 5 Amäta imkyawng up vai
am ksingki naw ihawkba Pamhnama sangcim cun
msümcei khai ni? 6 Jumeinak üng ngkhäng lü käh
awhcah yah khai, Khawyai cun awhcah lü mkatnak a
yaha kba käh thawn khai ni. 7 Ani cun sangcim k'uma
am veki khyange naw ami leisawng üngva Khawyaia
mannak hlü üng lät lü a jo pi am se khai ni. 8 Sangcim
k'uma khüikie pi ngneisak daw lü ngcimcaihki; nguia
hnu käh läk lü ju pi käh mpyüihmah yah khai; 9 amimi
naw mdana ngthungtak cun ksingkhyapnak kcang am
kcüng yah khaie ni. 10 Akcüka sükcetnak kham u lü
acun ami lät üng khüi bi yah khaie. 11 Ami khyue pi
ami ngneisak daw lü cawkcek käh pawh lü anakü t
üng thephya lü mlung mhnemkiea kya yah khaie
ni. 12 Sangcim üng khüiki cun a khyu mat däk ve
yah khai, a canae ja a imkyawng cun akdawa jah
up khawh yah khai. 13 Sangcim k'uma khüikie cun
akdawa ngdüi tho lü Khritaw Jesuh jumeinaka mawng
pi ling lü pyen khawh yah khai. 14 Ahina ca ka yuk
lawa kba, säng säng se nami veia law lü ning jah
hmu khaia äpei veng. 15 Lüpi ka cü üngta ahina ca
naw ngthungtak däh lü ktunga kyakia Pamhnama
imbung ja xüngseikia Pamhnama sangcim k'uma
ihawkba vecawh vai ti cun ning jah ksingsak khai ni.
16 Mi hjawkkhah ning ihlawka ngthup lü dämki ti cun
u naw pi am kpet khawh: Ani cun nghngicima kba
ngdang law lü akcün akha üng Ngmüimkhya naw a
ngdansak, khankhawngsä he naw hmukie, ani cun
khyangmjüea veia kpyaü hükie, khawmdek lum üng
jumei u lü khankhawa kai beki ni.

4 Ngmüimkhya naw angsinga a pyen ta law khaia
kcüne üng khyang avange naw jumnak hawih u
lü ngmüimkhya k'hleie jah kcang na u lü khawyaiea
mtheimthange cun läklam law khaie ni. 2 Hleihlakiea
tuivetnak am ahina ngtheinak cun ngthang hüki, ami
ksingkhyapnake thi lü mthi ngling naw jah uiawngki.
3 Acuna khyange naw akhyesawh calaknak ja eiawk
avang käh ei vaia jah mtheikie. Jenak mtheh lü ktaiyü
käna ei vaia Pamhnam naw acuna eiawk cun a
mhnünmceng ni, acun hin ngthungtak ksing lawki he
ja jumeikiea phäh ni. 4 Pamhnama mhnünmceng
naküt hin dawkia kyase mah vai i am ve, lüpi jenak
mtheh lü ktaiyünak am dokham vai ni, 5 isetiakyaküng
Pamhnama ngthu ja ktaiyünak cun Pamhnam naw
dokhameiki ni. 6 Namät naw ngmüimkhya lama
jumeinak ngthu eiaw lü cangkia ngtheinak na läklam
pänga kba, ahina mcuhmthehnake jumeikie üng na
jah pet üng nang cun Khritaw Jesuha mpya kdawa
na kya khai. 7 Pyensaka am dawki he, khuikame
üngkhyüh akthuka vea. Pamhnam ksingnaka kcünsak
üng na mät ngtuinglenga. 8 Pumsa thületnak cun
dawki ni; acun sepi, Ngmüimkhya lama thületnak
hin anaküt üng daw bawki ni, isetikyaküng, ahin cun
naw malam ja atuha kcün sak xawia phäh khyütam
jah peki ni. 9 Ahin cun cangkia pyensaka kya lü
jumei lü dokham vai kunga kyaki. 10 Bawngkha
lü mi khüiki, isetiakyaküng, aktunga ani jumei lü
avana küikyan Bawia kya lü xüngseiki Pamhnama
vei mi äpeinak mi taki. 11 Ahina mcuhmthehnake ja
ngtheinake cän jah pea. 12 Na dik hama phäh u naw
pi käh ning mdihmsui se. Na pyensak, na vecawh, na
mhläkphyanak, na jumeinak ja na ngcimcaihnake cun
jumeikie naw a ning hjutuih vaia thawna. 13 Ka law
vei cäpa, khyangea veia Cangcim khehnak, ngthu
sangnak ja mtheinak üng na kcün pe lü biloa. 14
Na khana sahmae naw pyen u lü ngvaie naw ami
kut mtaih üng Ngmüimkhyaa ning peta bänak cän
am hnaläüei lü käh ve bä. 15 Khyang avan naw na
dämduh a ning hmuh vai ua, ahine cän jah ktha na lü
ngapei kawm pi. 16 Namät pi mcei lü na jah mtheinak
pi mcei bä. Ahine cun msu lü pawh bä, isetiakyaküng,
ahine na pawh ta ning ngjakie ja namät kung pi ning
jah küikyan khai ni.

5 Axüngvai kpami cän käh jah pyensa lü na pa mäia
ani cun nghui na bä. Ami sak dik hamkia kpamie
cän pi na benaa mäia jah vecawh püia. 2 Axüngvai
nghnumie pi na nua mäia jah mtheh lü ami sak diki
nghnumie pi na cina mäia mlung ngcimnak üng jah
mcuhmtheh bä. 3 Amimät vekia hmeinue kcang cän
jah leisawng bä. 4 Acunsepi, a tuca vekia hmeinue
akcüka ami imkyawng üng Pamhnam ami jum vaia
mta ami pawh vai cun ngthei ma u lü ami nupa ja ami
pupie cun jah thungkhih be kawm u, isetiakyaküng,
ahin naw Pamhnam jesaki ni. 5 Hmeinu amät däk
ve lü bükteng khai am veki cun Pamhnam äpei lü
amhnüp amthan ktaiyü lü Pamhnam üm na khawhki.
6 Bawimangnak vai suikia hmeinu ta xüng kyaw lüpi
thiki ni. 7 U naw pi ami hmakatnak käh a jah hmuh
vaia ahina mcuhmthehnake cän na jah mthei vai. 8 A u
pi ami kawnsang, aktunga ami mäta imkyawng üngka
am büktengki ta jumeinak mah lü am jumeikie kthaka
pi sexuki ni. 9 A kum khyukip am khekia nghnumi cän
hmeinu calang üng käh na ngpüisak vai. Acuna thea
ahun däk va cei mah lü 10 akdaw a bilawha phäh
nglongthangki: a ca akdawa jah mdühmcahki, a ima
khin dokhamki, jumeikiea phäh nemkia mtae biloki,
khuikhakia khyange jah kpüi lü amät pi akdawkya
biloki cun na ngpüisak vai. 11 Ami sak dik hamkia

hmeinue ta käh na jah ngpüisak vai; isetiakyaküng,
ami cei mah be vai ami täng üng Khritaw nglatakie,
12 akcüka ami pawha khyütam ami lümkana phäh
mkhyekatnak pha law khai ni. 13 Khyange ima cit hü
u lü ami kcün päihnak khaie, acuna thea akse bawk
ta, am ami pyensak vai pyen u lü khyanga am adawa
mawng cingjangei khaie ni. 14 Acunakyase, a sak dik
hamki hmeinue cän cei mah be u lü ami imkyawng
ja ami canae cun ami jah mceimsang üngva mi yee
naw mi phäha akse ami pyen vai am ve. 15 Hmeinu
avange ta Khawyam läk khaia nglat pängkie ni. 16
Khritjan nghnumia ima hmeinue kcang ami ve üng
ani naw jah mcei lü sangcima phäha phüihkawh
käh mtaih kawm, acukba akyak üngva amimät veki
hmeinue cun sangcim naw jah mceimsang khai. 17
Khawngmanga kba akdawa khut biki ngvaie cän,
aktunga ngthu sang lü jah mtheimthangkie cun püp
nghngih ngkhyengnak yahei khaiea ngkäihki ni. 18
Cangcim naw, “Cang lehsaka se cän a mpyawng käh
kbüpa” “khüikie cän pi ngkhyengnak yah khaie ni”
tia pyenki. 19 Nghngih kthuma ja acuna thea nungki
saksi am ve xa lü angvai ami mkateia ngkhaw cän
käh jah ngai bä. 20 Mkhyekatkie cän khyang ksunga
na jah ksenak üngva akcee pi kyühei khaie. 21
Pamhnam ni, Khritaw Jesuh ja a xüa khankhawngsä
hea hmaia khawkphyüm ngai lü khyang hmai käh na
teng vaia hina mcuhmthehnake hin jah läklama. 22
Bawipaa khut pawh khaia khyange jah cuap lü ami
khana na kut akjanga käh mtaih bä. Khyangea mkhye
käh jah ng’yetei püi lü namät na ngcimsak vai. 23
Am na khyaih xawh xawhkia kyase tui däk käh aw lü
na ei acip thei vaia capyit tui aläm pi awk sih bä. 24
Khyang avangea mkhyekatnak cun angsinga mi hmu
se ami mkhye naw ngthumkhyah vaia jah cehpüi lü
khyang akcea mkhyekatnak cun hnua ni mi hmuh ta.
25 Acukba kunga akdaw mi bilawh cun angsinga mi
hmu lü am ngsing bäki cän pi am mi thup thei.

6 Mpyae naw ami mahpae cun leisawng vaia
ngkäihkia ami ngaih üngva Pamhnama ngming ja
kami jah mtheinak cun akse u naw pi am pyen. 2
Khritjan mahpanakie mpyae naw ami mahpae käh
jah mdihmsui u se, isetiakyaküng ami mahpae cun
pi jumeikie ni. Sa lü akdaw bawka jah bi pet khaie,
isetiakyaküng ami khut üngkhyüh akdaw ami yaheinak
cän ami jah kphyanak jumeikie ami mahpae ni. Nang
naw ahine cun sang lü na jah mthei yah khai. 3 A u
pi mi ngtheinak ja mi Bawipa Jesuh Khritawa ngthu
kcang üng am täng lü ningsaw hngalangkia mtheinak
pawki cun, 4 awcahnak naw mjaw lü i pi am ksing. Ani
naw a law cun am dawkia ngcuhnak ja ngvawknak
hlü vai khyü nglung he ta lü ahin naw ng’eihnak,
ngcuhngkaihnak, thangmsetnak, aksea ngaihnak, 5
angläta ngcuh vai cun ngthungtak ami mlunga am
vekia khyange ni. Ningsaw hin bawimangnak vaia
amimi naw ngaikie ni. 6 Daw ve, mi tak mi khäksak
üng ningsaw naw jah bawimangsaki. 7 Khawmdeka i
mi law püiki ni? I am mi law püi! Khawmdek üngkhyüh
i ja mi cehpüi thei? I am mi cehpüi thei! 8 Acuna
kyase, eiawk ja suiawi mi tak hin mimia phäh khäk ve.
9 Lüpi, bawimang hlükie cun, hlawhlepnak khamei
u lü angnak naw jah pinman lü akse hlükaweinak
naw amimi cun pyaknak ja pyüpyehnak da jah kaihki
ni. 10 Ngui jawngnak hin aksekhyu naküta phungnu
ni. Khyang avang cun ahin tak vai täng lü jumnak
üngkhyüh akthuka cit u lü ami mlung puksetsakie ni.
11 Acunsepi, nang Pamhnama khyang ahina ngkhawe
jah hjawnga. Nang ta ngsungpyunnak, Pamhnam
ksingnak, jumeinak, mhläkphyanak, khameinak ja
hniphnawinak na tak vaia mtunei bä. 12 Jumeinak
üng na khyaih khawha dawng lü angläta xünnak
cän yaha, saksi khawhah maa na tak jumnak ja
Pamhnam naw ahina sak aning khü üng angkhänga
na ng’anei cän ni. **(aiōnios g166)** 13 Anaküt üng xünnak
pekia Pamhnam hmai ma ja Pontas Pilat maa jumnak
angkhänga ng’aneiki Khritaw Jesuha maa ngthu ka
ning pet ta, 14 Mi Bawipa Jesuh Khritaw ponak law
Mhnüp vei cäpa sitih lü na bi vai jah kcüngei lü jah
läklam kawm pi. 15 Bawiea Bawipa, sangpuxangea
Sangpuxang, a jodaw lü Suki mat däk Pamhnam
kcün a kha üng a ponak vai cun ngdang law khai.
16 Ani däk va am thi thei lü u naw pi am a k’et
khawha akvai üng veki. U naw pi am hmu thei, u
naw pi am hmu khawi. Angläta johit ja leisawngnak
a veia ve se! Amen. **(aiōnios g166)** 17 Hina kcünsak
üng bawimangkie cän, ami kcünsak üng käh awhcah
lü am ngkhängkia bawimangnak üng äpeinak käh
ta lü anaküt mi jekyainak vaia jah peki Pamhnama
vei äpeinak ami tak vaia jah mtheha. **(aiōn g165)** 18
Ami tak cun käh kpamei lü akce üngpi jah yet lü
akdaw lama bawimang u lü akdaw ami bilawh vaia jah
mtheha. 19 Ahina tuilam üng ni malama ngkhängkia
bawimangnak cun mkhämei khaie ni. Acun üngva
amimi naw xünnak akcang cun yahei khaie. 20 Timoti
aw, na mcei vaia ning ap cän akdawa säma. Amdang
pyensake ja khyang avange naw “Ksingkhyapnak”
ami tia am käh ngtähkia ngcuhngkaihnake cän jah
hjawng bä. 21 Avang he naw acun kami taki ti u lü
acuna phäh jumnak lam mkhyühki he. Pamhnama
bäkhäknak nami vana khana ve se.

2 Timoti

1 Khritaw Jesuh am yümmatnak mi taka xünnak
khyütam sang khaia tüih, Pamhnama hlüei Khritaw
Jesuha ngsä Pawluh üngkhyüh ni, **2** Ka mhlänak
ka ca Timotia veia ni: Pa Pamhnam ja mi Bawipa
Khritaw Jesuha bäkhäknak, mpyeneinak ja dim'yenak
nang üng ning pe se. **3** Ka pupae naw ami na khüih
khawia mäiha ngcimkia mät ja mät ksingnak am ka
khüiha Pamhnama veia jenaka mthehki. Amhnüp
amthan ka ktaiyünak üng ka ning süma phäh ani
ka jenaki. **4** Na miktui ka süm üng, jekyainak am
ka be vaia aktäa ka ning hmu hlüki. **5** Na nu Unick
ja na pi Lawiha ami tak jumnaka ngkaw nang naw
pi jumnak akcang na tak ka sümki. Nang naw pi
acuna jumnak na taki tia ka ksingki. **6** Acunakyase,
na khana ka kut ka mtai üng Pamhnam naw bänak a
ning yet cän mphyünki lü na süm vaia ka ning mtheh
be tüki ni. **7** Pamhnam naw a jah peta Ngmüimkhya
naw am jah kyüheisak, acuna hnün üng Ngmüimkhya
naw johit, mhläkphyanak ja mimät nängeinak am
jah kbeki. **8** Acunakyase, käh ngkeei lü mi Bawipa
phäh saksia, Khritawa phäh thawng üng ka khyuma
phäh pi käh ngkeeia. Pamhnam naw ngjuktha a ning
peta mäiha Thangkdawa phäh khuikhanak khameia.
9 Ani naw jah küikyan lü a khyang vaia a jah khü
hin mi bilawhnak üng am kya lüpi a bäkhäknak ja a
mkhühnak am ni. Akcün am a tünei ham üng Khritaw
Jesuh üngkhyüh a bäkhäknak jah peki. **(aiōnios g166)**
10 Mi Küikyan Bawi Khritaw Jesuh a lawnak üng
ahin cun mimia veia ngdang law pängki ni. Ahih
naw thihnaka johit cän mkhyüh lü anglät xünnak cun
thangkdaw üngkhyüh mdanki ni. **11** Thangkdaw sang
khai saja ja ngsäa Pamhnam naw na mcawn lü, **12**
ahinea phäh khuikha ka khamki ni. Lüpi mkhühüpnak
ka taki, isetiakyaküng, u ka umnaki ti cun ka ksingki.
Kei üng a na ap hüt cun Khawmhnüp a pha law vei
cäpa ani naw säm khawhki tia ka ksingki. **13** Khritaw
Jesuh üng mi yümmatnaka kyaki mhläkphyanak ja
jumeinak üng ve lü na läklama vai ka ning mtheia
khyübe kcang cän kcüng kyet bä. **14** Mimi üng vekia
Ngmüimkhya Ngcima johita khyüh a ning apa akdawe
cän sämei kyet bä. **15** Asah hne veki khyang avan,
Phakilas ja Hamawkines naw pi na cehtaki xawi ni.
16 Bawipa mpyeneinak Onesiphoraha im kyawnga
ve se, isetiakyaküng, ani naw akcün tä na jesaki ni.
Thawng üng ka kyuma phäh pi am ngkeei lü, **17**
Romah a pha law ja am a na hmuha küt üng kei
na sui hüki ni. **18** Acuna Mhnüp üng Bawipa naw a
bäkhäknak pe se! Keia phäha Epheta ihlawka biloki
tia cän nami ksingkie ni.

2 Ka ca, nanga phäha Khritaw Jesuh am mi
yümatnaka kyaki bäkhäknak üng ngkhängpanga.
2 Saksi khawhah maa ka pyena mtheimthangnak, na
ngjaka mtheimthangnak he cän la lü khyang akce pi
jah mthei be thei khaia khyange am jah ap siha. **3**
Khritaw Jesuha sitihkia yekapa kba khuikhanak cän
khameia. **4** Yekap cun naw ani mtheh lü ngthupeki
angvai a jesak vaia akce bilawhnak üng kcaw lü i pi
am bi khawi. **5** Ngcamei lü dawngkia khyang naw pi
mcuhmthenake am a jah läk üngta ngkhyengnak cun
am yah khai ni. **6** Ngnüngseng lü lai biki naw akcüka
a ah cun taeiki ni. **7** I ka pyen ti hin ngaia, ahin avan
na ksingnak vaia Bawipa naw khyaih khawhki ni. **8**
Thangkdaw sang lü ka jah mtheia kba Davita mjüa
kyaki thihnak üngkhyüh tho beki Jesuh Khritaw cän
süma. **9** Isetiakyaküng, Thankdaw ka sanga phäha
mpyukeia mäiha khunnak khamei lü ka khuikhaki ni.
Lüpi Pamhnama ngthu cun khunnak am khamei thei,
10 acunakyase, angläta hlüngtainak law lü Khritaw
Jesuh üngkhyüh lawkia küikyannak ami yah vaia
phäha, anaküt hin Pamhnama xü khyangea phäha ka
khamei ni. **(aiōnios g166)** **11** Ahin cun akcanga pyen ni:
"Ani am mi thih üngta, ani üng mi xüng khai. **12** Msu
lü mi khamei üngta, ani am mi up hnga khai. Ani mi
ma üngta, ani naw pi jah ma hnga khai. **13** Am mi sitih
üngpi, ani cun sitih nglätki, isetiakyaküng amät naw
amät am hmakatsak thei." **14** Ahina mcuhmthehnak
hin na khyange am jah sümsak lü ngcuhngkaihnak
vaia khyübe käh ami pawh vaia, Pamhnama maa
jah mcäi kawm pi. Ahine naw am jah dawsak lü
cungaikie jah pyaksaki ni. **15** Pamhnama ngthungtaka
mawng cangkia jah mthei lü, khut biki naw a khut käh
ngkeei lü, a pawha kba Pamhnama hmaia ümpanak
na yah vaia na khyaih khawha pawha. **16** Pamhnam
üngkhyüh jah thuksaki, khawmdek üng sängei lü
am danga ngthähnake üngka naw akthuka vea. **17**
Acunea mtheimthangnak hin naw mi pumsa jah eiawki
mnehmnanga mäi ni a law ve. Himenias ja Philetuh
xawi naw ahi bang jah mtheiki xawi ni. **18** Ani xawi
naw ngthungtaka suilam hawih ni lü mi thawhnak be
cun ve pängki ti lü jumeikie avanga jumeinak cun
jah uplatsaki xawi ni. **19** Acunsepi, Pamhnam naw a
taka ngkhängkia tüneinak lung cun am ngsünngkyet;
hina ngthue cun acuna khana, "Bawipa naw a kae
cun jah ksingki" cunkäna "Bawipa ka kanaki tikia
khyang cun am dawki bilawhnak üngkhyüh nglat yah
khai," tia ng'yuki. **20** Imnua k'uma kbee ja k'ame amjü
küm veki: avang cun ngui ja xüi am ami jah pyan,

akcee cun thing ja mdek am ami jah pyan, avang cun
pawipyang üng jah sumei lü avang cun ami jah sumei
sawxat ni. 21 Akse üngkhyüh amimät ngcimsaki cun
adawnaka hnün üng sumei khaie, isetiakyaküng, ami
mahpa naw akdaw jah pawhnak vaia jah sumei lü ami
ngapei vaia ngsäm yah khaie ni. 22 Cawngpyanga
hlükaweinak cän hawih lü ngsungpyunnak, jumeinak,
mhläkphyanak ja dim'yenak, mlungkyawng ngcimki he
am atänga Bawipaa kpüinak yah vaia ngkhüngkonake
cän jah mtuneia. 23 Ngtunngvawknak üng jah kphakia
amdang ngcuhngkaihnak ja am ngtähngkehkia ngkaw
üngkhyüh akthuka vea. 24 Bawipaa mpyaa na kyaka
mäiha nang naw ngtunngvawknak am pawh yahki.
Nang cun khyang daw ja a mlungmsaüki sajaa kba
khyang naküta vei na daw yah khai. 25 Nang cun
ning ngcam püiki na mtheh üng na hniphnawi yah
khai, ahin cun Pamhnama hlüeia kya lü ami cun ngjut
be lü ngthungtak cun ksing law khai ni. 26 Khawyai
naw ani kcangnak khaia a jah pinmane cun lätlang
law u lü akdawkyaa ksing law khaie ni.

3 Akpäihnaka mhnüpe üng akhaknaka kcüne ve
law khai ti cun süma. 2 Khyange naw amimäta
nghmah bük khaie, ngui hlüei khaie, awhcah khaie,
khyanga thang mset khaie, mäta phäh tengnak,
nupaa pyen kpet khaie, dawkyanak am ksing u lü
ningsaw pi am ksing u, 3 amimi cun am dawkya
u, mpyeneinak am ve, khyang aksea pyen khaie,
hlühlawk u lü sosat khaie; akdaw cun am hmu hlü u,
4 ami cun am sitih u, cungaihnak pi am ve, awhcah u
lü Pamhnama kthaka bawimangnak jawngnakie; 5
mi ningsaw akpung sawxat läklam u lü johit kcang
cun mah khaie. Acuna khyange üngkhyüh akthuka
vea. 6 Khyang avange cun khyangea ima cit hü u lü
ktha ngceki nghnumie, ami mkhyea ja hlükawei naw
a jah nängeie naküt cun jah hnepei hükie ni, 7 acun
nghnumie cun ngthungtak am ksing u lüpi ngthei
khaia angläta kthanakie ni. 8 Janneh ja Jambareh
naw Mosi ami ngtek püia kba ahina khyange naw
pi ngthungtak ngtek püikie-ahinea mlung cun thi lü
jumeinak üngpi ngsukngvänkie ni. 9 Khyang avan
naw ihlawka yüangkie ti cun ami jah ksinga phäh
akthuk am pha khawh u. Acukba kunga Janneh ja
Jambareha veia thawnki. 10 Nang naw ta, ka vecawh,
ka mtheimthang ja ka kcün sak üng ka mkhühnak;
ka jumnak, ka mlung msaünak, ka mhläkphyanak,
ka khameinak, 11 ami na mkhuimkhanake ja ka
khuikhanake. Khyühkyawk vaia mkhuimkhanake hin
Antiok, Ikonih ja Luhtaraha thawnki ti cun na jah
ksingki ni. Lüpi Bawipa naw na yungkaihki ni. 12
A u pi, Khritaw Jesuh am yümmat lü akdawa xüng
hlüki ta mkhuimkhanak khamei lü, 13 khyang ksee ja
khyang k'hleie cun akse üngkhyüh akse bawk pawh
u lü khyange jah mhlei u lü amimät naw amimät
mhlei sihki he ni. 14 Acun sepi, nang ta, angkhänga
jumki lü na ngthei ja ngthungtak am msu lü vea. Na
sajae u tia ksingki lü, 15 Ngcimkia Cangcim na dik
ham üngkhyüh na ksingki, acun naw kthemnak jah
pe lü acuna kthemnak naw Khritaw Jesuh jumnak
üngkhyüh küikyannak da jah cehpüiki ti cun süm bä.
16 Cangcim naküt hin Pamhnama xünsaka kya lü
ngthungtak jah mtheinak, akhye jah mthehnak, hmaki
pitpyannak ja akdawa xün vaia jah mcuhmthehnaka
dawki ni, 17 acunakyase, Pamhnama khut pawhkia
khyang cun Cangcim üngkhyüh akdaw amjü mjü
bilawhnak khawh am kbebangki ni.

4 Khritaw Jesuh ja Pamhnam naw akthi ja akxüng
üng ngthu jah mkhyah khai, isetiakyaküng, ani
cun sangpuxanga kba jah up law khaia hmaia ka
ning mtheh ta, 2 mlung msaünak am na jah mtheia
kba jah ksingsak lü mkhye jah mtheh lü ktha jah
petnak üng (akcün ve lüpi kyase akcün am a ve
üng pi kyase) ngthu cun pyen lü na sang vai ni. 3
Khyange naw akdawa ningsaw am cungaihnak vai
kcün pha law lü amimäta hlükawei cun läk u lü ami
hnga a ngjak'hlünak bawk vaia jah mtheikia sajaea vei
ngkhäm hü khaie ni. 4 Ngthungtak cungaihnak nglata
u lü khüikama ngkhawe cun ngai law hlü khaie. 5 Lüpi
nang ta a i naküt üng namät cän mceiei lü khuikhanak
cunei lü Thangkdaw sangki sajaa khut pawh lü na
mta naküt cän Pamhnama mpyaa kba khüikhawma.
6 Keia phäha ta, ka ngapei vaia kcün pha law hnühki;
ahina sak ka cehta law hnüh khai ni. 7 Ka jumnak
ta lü akthuka dawnnak vai üng ka khyaih khawha
ka dawng pängki. 8 Tukbäih ta keia phäh Pamhnam
am ngsungpyunnaka ngnängnaka ngkhyengnak
(Pamhnam am ngsungpyunnak) naw na k'äihki. Acun
cun Bawipa, ngsungpyunkia Ngthumkhyahki naw
acuna Mhnüp üng kei däk am kya lü ani angdannak
law vai mhläkphyanak am k'äihki üngpi jah pe khai ni.
9 Akjanga ka veia na law vaia ktha na bä. 10 Demah
naw khawmdek kphyanakia kyase Thesalonikah da
kei na cehtaki. Crescens Kalatih da cit lü Tihtuh
Dalamatiha citki. (aiōn g165) 11 Luhka däk ni ka
hlawnga a ve. Makuh cän khü lü ka veia law püia,
isetiakyaküng, ani naw ka khut na kpüi khai ni. 12
Taikikah cun Epheta ka tüih ni. 13 Na law üng, Tarosa
mlüh, Kaphus ima ka tak hüt kcuawh cän law lü ka
caupe ja ca ka yuknak mehvun nglepe pi jah law bä.
14 Mthiksep Aleksanda naw aktäa na mkhuimkhakia
kyase a bilawha kba Bawipa naw thung be khai. 15

Ani cän mceiei lü ve bä, isetiakyaküng, mi ngthu aktäa
am jah kcangnakki ni. **16** Kamät akcüka ka ng'yungei
üng kei da upi am ve, avan naw na cehtak päihkie.
Pamhnam naw ami bilawh käh jah kheh pe se! **17**
Bawipa ka hlawnga veki lü ngjuktha na pekia kyase
kkeia mpyawng üngkhyüh pi na yung lü khyangmjükce
vana ngjak vaia ngthu avan cun ka sang khawhki.
18 Bawipa naw akse naküt üngkhyüh na yung lü a
khankhaw pea kei cun üpawmkia na cehpüi khai. Ani
üng hlüngtainak angläta ve se! Amen. **(aiōn g165)** **19**
Priscilah ja Akuilah, Onesiphoraha imkyawng lawnge
na jah hnukset pet bä. **20** Eratuh cun Korintuh mlüha
vehüt lü Throphimah ta Miletuha ka hawih hüt ni,
isetiakyaküng, ani cun am khyaiheiki ni. **21** Khawksik
khya apha hlana na law vaia mtunei bä. Eubulas,
Puden, Linas ja Kalawdih ja Khritjan akcee naw
pi ning hnukset ve u. **22** Bawipa na ngmüimkhyaa
hlawnga ve se. Pamhnama bäkhäknak nami vana
khana ve se.

Tihtuh

1 Pamhnama mpya ja Jesuh Khritawa ngsä kei
Pawluh üngkhyüh ni. Kei cun Pamhnama xüa
khyangea jumeinak jah kpüi lü mi ningsaw üng mi
ngtheia ngthungtak üng jah cehpüi khaia na xü lü a na
tüih ni. **2** Acun hin anglät xünnak, äpeinak am tüneiki
ni. Akcün am a tünei ham üng käh hleikia Pamhnam
naw ahina xünnak khyütam jah pe lü, **(aiōnios g166)** **3**
akcün apha law üng ania mawng cun jah mdanki.
Ahin cun kei üng na ap lü jah küikyanki Pamhnam
naw na sangsaki. **4** Atänga mi tak jumnak am ka
ca kcang Tihtuha vei ca ka yuki ni. Pa Pamhnam
ja mi küikyan Bawi Khritaw Jesuh naw bäkhäknak
ja dim'yenak ning pe se. **5** Mlüh naküta sangcim
ngvaie jah mcawnki lü hlükaw hamkie na jah bilo
khaia Kareta ka ning tak hüt ni. Ka ning mcuhmthehe
jah süm bä: **6** ngvai vai cun mkhye am ve yah, a khyu
mat däk la yah khai. A cae pi jumei u lü pyen kpet lü
am längang yah u. **7** Sangcim ngvai cun Pamhnama
khut bikia kya lü mkhye kpuk vai am ve yah. Ani
cun khyang hnepeiki, a mlung cähki, mpyüihmahki,
sosatki ja ngui jawngnakia am thawn yah. **8** Ani cun
khinnglei khina lü akdaw cun kphya na yah khai. Ani
cun amät nängeiki, ngsungki, ngcimki ja sitihkia pi
kya yah khai. **9** Ningsaw naw a ä a jum phyakia
mawng cän akceta kcüng yah khai. Acun ngtek püikie
khyeki ti cun mdan lü mtheimthangnak akcang am
khyang kcee pi ngjuktha jah pe thei yah khai. **10**
Aktunga Judah ning üngkhyüh ngthunghlai law lü
ia am ngtähngkhehki ami ksingnak am khyang jah
mhlei u lü jah thühlawksaki khawhah vekie. **11** Ami
pyensak jah him vai hlü ve, isetiakyaküng, ngkeeikse
ngui yahnak vai mkhüh na u lü am ami jah mthei vai
jah mthei lü imkyawnge jah uplatsakie ni. **12** Karete
üngka khyang mat amimäta sahmae naw, "Karet
khyange cun hleihlakie, khyükseia kba se u lü dudam
u lü eiawk kthanakie," tia a pyen hin kcangki ni. Ahina
phäh akdawa jumnak ami tak law vaia, angkhat kunga
jah mcing lü **14** ngthungtak mahki khyange üngkhyüh
lawkia nghngicima ngthupete ja Judahea khuikame
käh jah ngai ti khaie. **15** Amimät ngcimki hea phäh
anaküt hin ngcim lü ami mlungkyawng ja amimät
ksingeinak am ngcim lü am ami jumeia phäh avan hin
am ngcim. **16** Pamhnam ksingkiea pyen u lüpi ami
vecawh naw kpetki. Amimi cun pyen am ngai lü jah
cawkei phyakia kya lü akdaw pawh khaia am nglawi
u.

2 Kcangkia ningsaw naw ä a ti cän na jah mthei yah
khai. **2** A sak dämkia kpamie cän ami hniphnawi
vaia, leisawng vaia ngkäih u lü ami mät ami nängei
vaia, jumeinak akdaw ta u lü mhläkphyanak ja
khameinak khawh ami tak vaia jah mtheia. **3** Acukba
bäa, a sak dämkiea nghnumie pi ngcimngcaih lü
nghnumia vea kba ami ve kung vaia jah mtheha.
Mpyüia capyit tui aw lü khyanga am a daw pyeneikia
käh kya kawm u. Akdaw i ti cun jah mthei yah khai, **4**
ami sak dikia nghnumie üng ami cae ja ami kpamie
jah mhlä na lü, **5** amimät nängei u lü ngcimngcaih
u lü nghnumi kdawa kya lü ami kpamiea pyen ami
ngjak üngva Pamhnam üngkhyüh lawkia ngthu u naw
pi akse am pyen u. **6** Acukba bäa, a sak dik hamki
kpamie pi amimät ami nängei vaia jah nghui na bä.
7 Anaküt üng namät kung cän a ning hjutuih vaia
akdawa vecawha. Na mlung pi ngcim lü a süyüa
na jah mthei yah khai. **8** Käh ami ning mkateinak
thei vaia khyübe cän na sumei üngva na yee cän
ngkeei u lü mimia mawng akse ami pyen vai i am
ve. **9** Mpyae pi ami mahpa kea ve u lü anaküt üng
jesak kawm u. Ami mahpa käh msang be u lü **10**
ami mahpa ka pi käh mpyuei kawm u. Acuna hnün
üng, angläta ami daw ja ami sitih cun ami mdan
üngva ami bi naküt üng mi Küikyan Bawi Pamhnama
mawng ngtheinak cun akdawa cehpüi khaie ni. **11**
Khyang naküta küikyannak vaia Pamhnam naw a
bäkhäknak mdan pängki ni. **12** Acuna bäkhäknak
naw khawmdeka mi xün k'um üng Pamhnam am
khyühnak ja khawmdek kpameinake jah hawih lü
ngsungpyunnak, mät nängeinak, akdawa venak ja
Pamhnam ksing lü **(aiōn g165)** **13** mi äpeia jodawnaka
Mhnüp mi k'äiha kba Küikyanki Jesuh Khritaw ja
dämduh lü hlüngtaikia Pamhnama ngdan law vai jah
mcuhmthehki. **14** Ani naw am dawki üngkhyüh jah
yungmhlät lü ngcimkia khyanga jah pyang lü akdaw
pawh lü ani däk mi kanakia mi thawn vaia amät naw
amät jah peki ni. **15** Ahine jah mthei lü ning ngaikie
jah him lü ktha na jah pet üng na ana naküt sumei
bä. U naw pi käh ning mdihmsui kawm.

3 Na khyange cän jah upkie ja ana takie cun jah
kcang na u lü ami kea ve lü anaküt üng akdaw
ami pawh vaia jah msüma. **2** Khyang käh cijangei lü
nglawieinak ja dim'yenak üng ve lü mlung hnipnak
cun khyang naküta veia angläta ami mdan vaia jah
mtheha. **3** Mimi pi ajana nghmawang lü pyen käh
ngja lü hmakat lü mi ve khawiki. Mimi cun mtisa hlüei
ja khawmdek jekyainak naküta mpyaa mi kyaki. Mimi
cun am dawkia mlung ja ng'eihnak üng mi ve khawi lü
khyange naw jah cawkei u lü khyang pi mi cawkeikie
ni. **4** Acunsepi, Jah küikyanki Pamhnama dawkyanak
ja mhläkphyanak mdan lü, **5** a jah küikyan. Ahin

cun mimät naw akdaw mi bilawha phäh am kya ania
mpyeneinak üngkhyüh jah küikyan lü Ngmüimkhya
Ngcim naw jah mthikpyawt lü akthaia hminak ja
akthaia xünnak jah peki. **6** Mi küikyan Bawi Jesuh
Khritaw üngkhyüh Ngmüimkhya Ngcim mi khana
Pamhnam naw khawhah bui lawki, **7** acuna kyase,
ania bäkhäknak am Pamhnam üng mi ngsungpyun be
lü mi äpei angsäia xünnak pi mi ka na lawki. **(aiōnios**
g166) **8** Ahin cun akcanga pyen ni. Ahine kei naw ktung
na lü ka pyen hin Pamhnam jumeikie naw khyanga
akdawnak ja a summang vaia akdaw bilawhnak
am ami kcün ami pet vaia phäh ni. **9** Ia am kyaki
ngcuhngkaihe, ksawn tähnake, ngtunngvawknake
ja Thum ngcuhnak cän jah mphenei bä. Ahine cun
summang vaia am kya lü am ngtähngkeh u. **10**
Ngkhawingpanak pawhki cun nghngih vei bang mcäi
lü acun käna amimi am na pawh vai i am ve. **11** Acu
banga khyange cun pyakmsai u lü ami mkhye naw am
cang u tia mdanki ni. **12** Atemas ja Taikikah na veia
ka jah tüi law üng ka venak Nikopoliha akjanga na
law vai, isetiakyaküng, acua khawksik kya sumei vai
ka ngtängki ni. **13** Thum ksing Zenah ja Apawluh cän
na khyaih khawha jah kuei lü kdung ami cehnak vai
üngpi ami hlükaw naküt cän jah bühteng pet kawm pi.
14 Mi khyange amdanga käh ve u lü hlükaw kcangki
ami yahnak vai phäha akdaw bilawhnak am ami
kcün ami sumei thei vaia ngtheingthang u se. **15** Ka
hlawnga vekie naw ning hnukset ve u. Jumeinak üng
mi nglawipüie üng ami jah hnuksetnak jah mtheha.
Pamhnama bäkhäknak nami khana ve se.

Philimon

1 Khritaw Jesuha phäh thawng üng kyumki Pawluh
ja mi bena Timoti üngkhyüh — Kami nglawipüi
ja khut kami bi püi Philimon ja **2** na ima ngkhämkia
sangcim ja mi ci Apphia ja ngtuk mi pawh püi Akhipaha
veia ni: **3** Mi Pa Pamhnam ja Bawipa Jesuh Khritaw
naw bäkhäknak ja dimdeihnak ning pe se. **4** Ka na
Philimon naw ka ktaiyüa kcün naksüt üng nang ning
süm lü Pamhnam veia jenak ka mthehki. **5** Pamhnama
khyange na jah mhläkphyanak ja Bawi Jesuh üng na
taka jumnak ka ngjaka phäh ni. **6** Ka ktaiyünak ta
mi ngkhawteinak üng jumeikia mi kya akba, Khritaw
am mi yümmatnak üng vekia dawkyanak naksüt cun
akdaw mi ksingnak däm däm vaia kyaki. **7** Ka na
aw, na mhläkphyanak naw na jekyaisak lü ngjuktha
na pe ve! Nang naw Pamhnama khyangea mlung
jah suhne veki. **8** Ahina phäha Khritaw üng ka ning
na akba kei naw yet lü i pawh vai ti hin ngthu ning
mtheh veng. **9** Isetiakyaküng ning kphya na lü ka ning
nghuinak ni. Khritaw Jesuha ngsä, ania phäha tuha
kcün üng thawng kyum kei Pawluh naw ka pawh ni.
10 Khritaw üng ka ca, thawng üng ka kyum k'um üng
ngmüimkhya lama a na pa naw Onesimasa kcaha
ning nghui na veng. **11** Ahlana ani cun ia am ngtäh
lüpi atuha nang ja keia phäh ani cun summang vai
kya ve. **12** Ani am ka mlung ngpüi law lü na veia ka
tüih law be ni. **13** Thangkdawa phäh thawng üng ka
kyum üng nanga kcaha na kuei khaia ka hlawnga a
ve vai ka täng kyaw. **14** Acunsepi, na na kuei vaia
käh ka ning sihling na khai, acuna kthaka na titänga
na bilawh vai ni ka täng ve. Nang naw am ä xaki lü i
pi am pawh veng. **15** Onesimas cun nang üngkhyüh
asäng thuk lü a ve hin na hlawnga akcün tä a ve vaia
phäh ni. **(aiōnios g166)** **16** Atuha mpya sawxata am
kya lü mpyaa kthak dawki Khritaw üng na mhlänaka
na naa kyaki ni. Ani cun keia phäh aktäa daw ve!
Nanga phäh pi aktäa daw khai ni. Ani cun mpya ja
Bawipa üng na na akba salü daw bawk khai ni! **17**
Acunakyase, na na püia na ngaih üngta, kei na na
dokhama mäiha ani pi dokham bea. **18** Ani naw a
ning thung vai am ani üng a ning mkhyenak üngpi ka
ning thung vai ta kawm pi. **19** Kei Pawluh naw ka
ning thungkhih khai ti lü ka kut ye am ka yuk law ni:
(na sak phäh na je na bä ka ning mtheh vai am hlü
khai ni.) **20** Acunakyase, ka na aw, Khritaw üng na
bea kba na jesak lü Bawipa phäha ka hmai bük lü
ahin hin keia khana pawha. **21** Ahin ka yuk lawa kba
na pawh khaia ka ksingki, ahina kthaka pi na pawh
khai tia ka ksingki ni. **22** Acuna thea, keia phäh akhan
na tak pet bä, isetiakyaküng, Pamhnam naw nami
vana ktaiyünak ning jah msak lü na veia ka lawnak
vai na pe khai tia ka äpeiki ni. **23** Jesuh Khritawa
phäh thawng üng ka kyum püi Epapharah naw ning
jah hnukset ve, **24** khut ka bipüie Makuh, Aristakhas,
Demah ja Luhka naw pi ning hnukset ve u. **25** Bawipa
Jesuh Khritawa bäkhäknak nami vana khana ve se.

Hebru

1 Ahlana Pamhnam naw sahmae üngkhyüh tuilam
khawhah üng mi pupae khawvei jah ngthumin
püiki, **2** lüpi ahina akpaihnak mhnüpe üngta a
Cakpa üngkhyüh jah ngthungmin püiki. Ani üngkhyüh
khawliva mhnün lü akpaihnaka anaküt kanak khaia
Pamhnam naw a xü päng ni. **(aiōn g165)** **3** Ani naw
Pamhnama hlüngtainak akvai ja Pamhnama kya lü
ani am akcang atängnak cun mdan lü johitmahki
a ngthukhyü am khawliva pi a taih ni. Nghngicim
avana mkhye a jah mhlätei käna khankhawa Johitmah
Säihki Pamhnama khet da ngawki ni. **4** Cakpa
cun khankhawngsä he kthaka dämduhkia thawn
lü Pamhnam naw ngming a pet pi amimi kthaka
dämduhki ni. **5** Pamhnam naw khankhawngsä he
üng, "Nang cun ka ning Ca, tuhngawi na Paa ka
kyaki," tia am pyen. Pamhnam naw khankhawngsäa
mawng pi, "Kei cun ania Pa vai, ani cun ka Ca vai,"
am ti. **6** Lüpi Pamhnam naw a Ca kcük khawmdeka a
tüih law hlü üng, "Pamhnama khankhawngsä he avan
naw ani cun hjawkhah yah khaie," a ti. **7** Pamhnam
naw khankhawngsä hea mawng ta, "Pamhnam naw a
khankhawngsä he cun khawkhi jah pyan lü a mpyae
mei kdäia kba a jah thawnsak," a ti. **8** Lüpi, Pamhnam
naw a Cakpaa mawng ta: "Pamhnam aw, na pe
anglät se ngkhäng khai ni! Na khyange na jah up hin
tala khai. **(aiōn g165)** **9** Akcang kphyanaki lü akhye
na cawkei khai. Acun hin Pamhnam, na Pamhnam
naw ning xü lü na püipawe a jah peta kthaka dämduh
lü leisawng vaia jenak cun nang üng a ning pet ni."
10 Ani naw, "Nang, Bawipa, akcük säiha khawmdek
mhnün lü namäta kute am khankhawe na jah pyangki.
11 Amimi khyük u lü nang na mä khai; amimi cun
suisakea kba phyüm khaie. **12** Nang naw jiha kba
jah khep lü suisakea kba nghlai khaie. Lüpi nang ta
ngläta mä lü, na sak pi a päihnak am ve," a ti. **13**
Pamhnam naw a khankhawngsä he mat üngpi: Na
yee na khaw mtaihnak vaia ka jah tak vei cäpa, Ka
khet da hia ngawa" ti lü am pyen khawi. **14** Acukba ta
khankhawngsä he ta ie ni? Amimi cun ngmüimkhyaa
kya u lü Pamhnam khüih u lü küikyannak yah law
khaie phäh jah bükteng khaia a jah tüih ni.

2 Mi ngjak pänga ngthungtake cun ngkhäng bawk
khaia mi jah kcüng yah khai, akcea käh mi
cehcawn vaia phäh ni. **2** Khankhawngsä he naw mi
pupaea vei ami jah peta ngthu hin cangki tia mdan
lü acun am kcang na lü am läklamki cun ami yah
vaia nglawiki mkhuimkhanak yahkie. **3** Dämduhkia
küikyannak am mi cuhlihei ta ihawkba mi lät khai ni?
Bawipa amät naw ahina küikyannak cun akcüka sang
lü ahin ngjakie naw cangki tia mimia veia mdanki
he ni. **4** Acuna thea, Pamhnam naw a saksie am
müncanksee ja cäicingnak he jah pawh u lü a hlüeia
Ngmüimkhya Ngcima yetnak cun jah pe hükie. **5** Mi
pyena khawmdek, pha law khaia khawmdek kthai cun
up khai khankhawngsä he cun Pamhnam naw am jah
mcawn. **6** Acuna hnün üng Cangcim naw: "Pamhnam
aw, nghngicim ca hin ia kya lü na jah cungaih ni;
nghngicim sawxat hin nang naw i vai na jah msucei
ni? **7** Amimi cun Khankhawngsä hea kthaka nemca
khaia na jah mhnün; nang naw hlüngtainak jah
leisawngnak jah kbün lü **8** anaküta khana jah up
khaia na jah mhnün ni," ti lü a pyen ni. "Anaküta
khana upkiea" Pamhnam naw a jah mhnün tia a pyen
hin, anaküt ngpüiki tia ngsingki. Atuha ta nghngicim
naw anaküta khana a up am ni hmuh ham. **9** Avana
phäh ani cun Pamhnama bäkhäknak üng a thih vaia
khankhawngsä hea kthaka asäng a nemsaka Jesuh
cun mi hmukie. Pamhnama bäkhäknaka phäh ani
cun avana phah thi yah khai. Thi lü a khuikha phäha
atuh cun hlüngtainak ja leisawngnak a ngbünsak cun
mi hmukie. **10** Anaküt mhnünmceng lü büktengki
naw Jesuha cun khuikhanak üngkhyüh kümceisak lü
hnasen khawhah naw a hlüngtainak yümei püi khaia
pawhki Pamhnam däk hin cangki ni. Jesuh hin ni
küikyannak da jah cehpüiki ta. **11** Ani naw khyangea
mkhyenak jah ngcimsak lü ani ja ami mkhye ngcimki
he naw atänga Pa mat takie. Acuna kyase, Jesuh
naw ami cun a im khyawnga a jah khü vai cun am
ngkeei. **12** Ani naw Pamhnam üng, "Nang naw i na
pawh ti cun ka khyange am ka jah mtheh khai; ami
ngkhämnaka ka ning mküimto khai," ti lü a mtheh ni.
13 Ani naw, "Pamhnam ka um na khai" pi a ti sih. Ani
naw, "Pamhnam naw a na peta hnasen he am kei hia
ka veki," pi a ti ham ni. **14** Ani naw ka cae ti lü a jah
khüa phäha pumsa thithaü üng amimia mäi law lü
nghngicima thum cun jah taei law hngaki ni. Ahikba
a pawha phäha a thihnak üngkhyüha thihnak johit
taki Khawyai cun a näng vaia phäh lü, **15** thihnak
kyüh lü ami kcünsak üng msihmpyakie a jah mhlät
vaia phäh ni. **16** Ani naw khankhawngsä he am jah
kuei ti cun ngsingki ni. Acuna hnün üng Abrahama
mjüphyüie ni a jah kuei ta. **17** Ti hlü ta anaküt üng
a khyangea mäi law lü Pamhnama khut binak üng
sitih lü mpyeneinak am beki Ktaiyü Ngvai säiha kya
lü khyange mkhyekatnak a jah mhlät pet vaia phäh
ni. **18** Amät kung hin hlawhlepnak khameikia kya lü
hlawhlepnak khameikie cun jah kuei khawh khai ni.

3 Khankhawa ka Pamhnam naw pi aning jah khü ka
püi khritjane aw! Mi pyena jumeinaka Ktaiyü Ngvai
Säih vaia Pamhnam naw a tüih lawa Jesuha mawng
cän ngai süm ua. **2** Pamhnama im kyawnga Mosi sitih
lü a khüi khawma kba ani cun pi ani xüki Pamhnama
khut binak üng sitihki ni. **3** Ima kthaka im ksa naw
leisawngnak yahei bawki ni. Mosia kthaka Jesuh naw
leisawngnak akdäm bawk cun yahei ngkäihki ni. **4** Im
naküt cun khyang naw sawngsa lü anaküt sawngsaki
cun Pamhnam mata kyaki ni. **5** Mosi cun Pamhnama
ima mpya akba sitih lü malama Pamhnam naw a
pyen law vaie cun pyenki. **6** Khritaw cun sitihki Cakpa
akba Pamhnama imkyawng msümceiki. Ani üng mi
äpeinak cun mkhühüpnak ja lingnak mi tak üngta
ania ima mi kyakie. **7** Acuna kyase, Ngmüimkhya
Ngcim naw, "Tuhngawi Pamhnama kthai nami ngjak
üng, **8** nami pupae naw Pamhnam mhnütei u lü
khawkhyawng khawa Pamhnam kpetmjak u lü ami ve
ua kba nami nghnga käh pangsak ua. **9** Kum phyükip
i ka pawhki ti cun hmu kyaw u lüpi acua na ksük u lü
na kbawngkie ti lü Pamhnam naw pyenki. **10** Ahina
khyange am ka mlungso lü ka pyen ta 'amimi anglät
am sitih u lü ka ngthupete pi mah u lü am jah läklam
u.' **11** Ka mlungso lü khyütam a süyüa ka pawh ta:
'Ami ngdümnak vai ka jah peta mdeka am lutvang
yah u' tia pyenki. **12** Ka püie, u pi nami mlung se
lü am jumei lü a sak xüngkia Pamhnam üngkhyüh
nami nglat vai cun mcei kawm uki. **13** Cangcim naw a
pyena, "Tuhngawi" tia khyünglung hin ami sumeia küt
üng ta mat ja mat amhnüp tä kpüikpak lü, u naw pi
käh ning jah ngmawngmhlei lü nami nghnga pang
khaia käh ning jah pawh se. **14** Mimi cun Khritaw
am mi ngpüi vaia akcüka mkhühüpnak mi tak cun
akpäihnak vei cäpa mi kcüngei kawm u. **15** Cangcim
naw: "Tuhngawi Pamhnama kthai nami ngjak üng,
nami pupae naw Pamhnam kpetmjak u lü ami ve
akba nami nghnga käh pangsak u," a ti. **16** Ania kthai
ngjak lü Pamhnam kpetmjakia khyange ta ue ni?
Mosi naw Egypt üngkhyüh a jah läh law püia khyange
ni. **17** Khawkum phyükip Pamhnama mlungsosakie
ni. Mkhyekat u lü khawkhyawng khawa thikie ni. **18**
Pamhnam naw a khyütam a sayüa a pawh ta, "Ami
ngdümnak vaia ka jah peta mdeka am lutvang yah u"
— ue a hikba a jah tinak ni? Ani kpetmjakie üng ni.
19 Am ami juma phäha acuna hnüna am lutvang yah
u tia mi hmuki.

4 Tuha Pamhnam naw a pyena hüieinaka mawng
khyütam cun mimi üng jah peki ni. Acuna hüieinak
khyütam cun nami yahei vaia nami vecawh cun am
nami mceiei ta am lut yah uki. **2** Ami naw ami ngjaka
kba Thangkdaw cun mimi naw pi mi ngja pängkie
ni. Acuna mawng cun ngjakie, lüpi acun naw am
jah dawsak, isetiakyaküng, ami ngjak üng jumnak
am, am ami dokhama phäha kyaki. **3** Pamhnam
naw a jah peta hüieinak khyütam cun mimi jumkie
naw ta mi dokhamei vai u. Ani naw, "Ka mlungso lü
khyütam a sayüa ka pawh ta: 'Ami ngdümnak vaia ka
jah peta hnün cun itüha pi am lutvang yah u" tia a
pyen. Ahin pyen kyaw lüpi khawmdek a mhnünmceng
üngkhyüh a khut cun ngpängki ni. **4** Cangcim naw
amhnüp khyühnak mawng ta: "Amhnüp khyühnak
üng Pamhnam cun a khüinak üngkhyüh ngxüki," tia
pyenki. **5** Ahin kung a pyen be tü ta: "Ami hüieinak vai
ka jah peta hnün cun itüha pi am lutvang yah u." **6**
Akcüka Thangkdaw ngjakie naw am ami jumeia phäh
acuna hüieinak am yahei u. Acuna kyase, acuna
hnün cun yaheiki ve khaie ni. **7** "Tuhngawi" ti lü suia
khawmhnüp akce cun phyäi lü jah mdanki. Ahlana
khawkume üng Davit naw Cangcim üng, "Tuhngawi
Pamhnama kthai nami ngjak üng, nami mlung käh
ngcangsak u," ti lü a pyen cän mi pyen pängki. **8**
Pamhnam naw khyü a jah tama hüieinak cun Josuh
naw a jah peta kyak üng, Pamhnam naw akcea
Mhnüp am a pyen vai sü. **9** Lüpi, a mhnüp khyühnak
üng Pamhnam a hüieia kba Pamhnama khyangea
phäh hüieinak vai ve hamki. **10** Pamhnam naw khyü a
jah tam pet yaheikia khyange cun Pamhnam, a khut
üngkhyüh a ngdüma kba ami pi ami khut üngkhyüh
hüiei khaie ni. **11** Hüieinak mi yah vaia mi kthanak
üngva jumeinak käh vekiea mäiha mimi üng u pi käh
mi ve vai u. **12** Pamhnama ngthu cun xüngsei lü
johitmahkia kyase hnu ma kxata kthaka kxatki kcima
kba ni. Ani naw mi nümyan, mi mlungkyawng jah mi
Ngmüimkhya, yuh ngmik ja khing cäpa jah sun atki
ni. Ani naw mi mlungkyawnga hlüei ja cungaih pi
ngthu jah mkhyah peki ni. **13** Pamhnam üngkhyüh
ngthup khawhki i pi am ve, mhnünmceng naküte hin
ania hmai maa podang lü jah mhjaiha mäi ni a law ta.
Ania maa a naküt mi phyehphyan be yah khaie. **14**
Mi pyena jumnak cun angkhänga mi kcüngei vai u.
Pamhnama Cakpa Jesuh khankhawa cit be pängki
Ktaiyü Ngvai Säih mi taki. **15** Mi Ktaiyü Ngvai Säih
naw mi ktha ngceknak am jah ksing pekia am kya.
Mi Ktaiyü Ngvai Säih cun mimia kba ksükphyawnak
khamei lüpi mkhyekatnak am pawh. **16** A bäkhäknaka
venak Pamhnama Bawi ngawhnak cun mkhühüpnak
am mi cähceng vai u. Acun üngva, a mpyeneinak
yahei lü a bäkhäknak cun mi hlükawa kcün üng jah
kuei khaia mi hmu khai.

5 Ktaiyü Ngvai Säihe cun ami khyang püie üngkhyüh
jah xü lü ami kcaha ami mkhyea phäh petmsawtnak
ja ngkengtaihnak Pamhnama ma pawh khai ami jah
mcawna kyaki. **2** Amät kung pi ktha ngcekia kyase
mkhyenak pawhkie ja i am cuhliheikiea phäh ani
cun hniphnawiki ni. **3** Amät cun ktha ngcekia kya
lü khyangea mkhyekatnake däk am kya lü a mäta
mkhyekatnakea phäh pi ngkengtainak pawh yahki. **4**
Ani cun ktaiyü ngvai säiha kya lü ami leisawng vaia
u naw pi am xü u. Ahin cun Pamhnama khüa phäh
khyang cun Arona kba ktaiyü Ngvai Säiha mcawna
kyaki. **5** Acukba kunga, Khritaw naw ktaiyü ngvai
säih kya lü ami leisawng vaia am thawn. Acuna hnün
üng, Pamhnam naw, "Nang, Ka ning Ca ni; tuhngawi
na Paa ka thawn lawki," a ti. **6** Akcea hnün üng
pi, Melkhihzadek ktaiyü a kya lawa kba, "nang pi
angläta ktaiyüa na kya khai," tia a pyen be tü. **(aiōn
g165)** **7** Khawmdeka Jesuh a xün ham üng thihnak
üngkhyüh küikyan khawh khai veia angsanga kyap lü
a phyutui bawki am Pamhnama vei ktaiyü lü täsamnak
pawhki. Isetiakyaküng, ani cun mlung mhnem lü
ngcuapeikia kyalü Pamhnam naw ngjak petki. **8** Ani
cun Pamhnama Cakpaa kya kyaw lüpi a khuikhanak
cun pyen a ngjaknak vaia ngtheinaki. **9** Ani cun a
kümcei law üng, ani kcang nakie avana phäh angläta
küikyannaka phungnua thawn law lü **(aiōnios g166)** **10**
Melkhihzadek naw a pawha ktaiyü khut cun bi khaia
ani cun ktaiyü ngvai säih vaia Pamhnam naw a sang
ni. **11** Ahina mawng cun pyen vai akda veki lüpi ning
jah mtheh vai khaki, isetiakyaküng, nami ksingnak a
cüa phäha kyaki ni. **12** Sajaea nami kyaknak vaia
akcün nami takie, lüpi Pamhnama mawng ngtheinake
akcük cun ning jah mthei khai mat mat nami hlüei
hamkie ni. Angcang eiawknaka hnün üng cihtui nami
awk vai hlü hamki ni. **13** Cihtui aw hamki cun hnasena
kya lü akse ja akdaw cun am jah ksing thei ham. **14**
Angcang eiawki cun akdämea kya lü akse ja akdaw
cun jah mkhawimkhya theikie ni.

6 Khritjan mawng akcük ngtheinak cun jah hawih
hüt lü ngtheinak üng dämduh vaia malam da mi cit
vai u. Akcük ngtheinaka kyakie Pamhnam jumnak, **2**
baptican mawng mtheinak ja kut mtaihnak; akthia
thawhnak be ja angläta ngthumkhyahnake am käh mi
tünei be vai u. **(aiōnios g166)** **3** Malam da mi cit vai u!
Pamhnam naw a täng ta ahin mi jah pawh vai u. **4** Ami
jumeinak hawihkie cun ihawkba ngjutcam law be khaie
ni? Pamhnama kvai üng ve khawikie; Khankhawa
dawnak pi mdep u lü Ngmüimkhya Ngcima bänak pi
yahkie; **5** Ami naw Pamhnama ngthu hin dawki tia pi
ksing u lü pha law khaia johita kcün pi cayahkie ni.
(aiōn g165) **6** Ami jumeinak hawihkie ni! Ngjutnak da
ami law be tü vai am thawn khawh, isetiakyaküng
Pamhnama Cakpa cun kutlamtunga taih be tü u lü
khyang ksunga ani cun ngkeeisakie ni. **7** A khana
kyakia khawk'a mjawnkia nglei cän Pamhnam naw
dawnak pe lü sawnglinkiea phäh adung dämsaki
cun acunea phäh summang phyaki ni. **8** Nghlinge
ja mphyawe ami luh law üng nglei hin ia am kyah;
Pamhnam naw a yünce vai kyühei phya lü mei am
mkhihnak kham khai ni. **9** Ka püie, ahikba pyen üngpi
nami jumnaka mawng ta kami ksing päng u ni. Daw
bawkia dawkyanake nami küikyannak naw kanaki tia
kami ksingki. **10** Pamhnam hin ngsung ve. Nami bia
khut, nami kphyanak ani nami kpüi üng nami mdan ja
khritjan akcee nami jah petmsawte cun am jah mhnih.
11 Akdäma kami hlüei ta matcim naw akpäihnak veia
nami mtuneinak am bi ua, acun üngva nami äpei cun
akcanga pha law khai. **12** Nami dam vai am hlüei
u ngü, lüpi jumei u lü ami mlung msaükiea kba ve
u lü Pamhnam naw a ning jah peta khyütam cän
doei ua. **13** Pamhnam naw Abraham khyütam a pet
üng i khyütam ti cun ng'yünnak pawhki. Ania kthaka
am däm bawkia kyase amäta ngming cun sumei
lü ng'yünnak pawhki. **14** Ani naw, "Na mjükphyüi
khawhah ning pe lü dawnak ka ning pet khai tia
khyütam a pet," tia a pyen. **15** Abraham cun a mlung
msaükia kyase Pamhnama khyütam cun yaheiki. **16**
Ng'yünnak mi pawh üng mimäta kthaka däm bawkia
ngming matmat mi sumei üng ngcuhngkaihe avan
hüpkie. **17** A khyütam yah khaie veia ania mkhüh
itüha pi anghlai vai am täng lü a ngsing vai Pamhnam
naw hlüeikia kyase a khyütama khana ng'yünnak
a mkawp law sih. **18** Pamhnam käh hlei lü am a
nghlainak theia mawng mjü nghngih veki. Ani am
üpawmnak hmuhki mi kthamahkia kyase mi maa a
jah tak peta äpeinak cun akceta mi kcüngei vai u. **19**
Ahina äpeinak mi tak hin mi saka ngphuneinak mäi
ni. Ahin hin üpawm lü cangki ni, ahin cun Khankhaw
temple k'uma angcimnaka kalaka pi khe lü citki. **20** Mi
kcaha Jesuh cun mi maa acua cit lü Melkhihzadek
ktaiyü a kya lawa kba angläta ktaiyü ngvai säiha
thawnki ni. **(aiōn g165)**

7 Ahina Melkhihzadek cun Salem sangpuxang ja
ak'hlüng säih Pamhnama Ktaiyüa kyaki. Abraham
naw sangpuxang kphyü jah näng lü ngtuk pawhnak
üngkhyüh a law be üng Melkhihzadek naw nghmuh
püi lü dawnak a pet. **2** Abraham naw a yah naküt
xa üngka mat ani üng peki. (Melkhihzadek tinak
akcük suilam ta "Ngsungpyunkia Sangpuxang" ja
Salem sangpuxanga a thawna phäh a ngming cun

“Dimdeihnaka Sangpuxanga pi kyaki”) ti naka kyaki
3 Melkhihzadeka nu ja pa, a pupae am mi jah
ksing. A hminak ja a thihnak pi am mi ksing. Ani
cun Pamhnama Cakpa mäia angläta ktaiyüa kyaki.
4 Ihlawka dämduhki tia nami ksingki. A ngming
ngthangkia mi pupa Abraham naw ngtuk pawh lü
a yaha xa üngka mat ani üng a pet ni. 5 Ktaiyüea
kyaki, Leviha mjükphyüie naw Isarel khyange veia ami
taknak xa üngka mat cun ami kbämei vaia Thum üng
jah peki. Acune cun Abrahama mjükphyüie pi kya lü
amäta khyangea pi kyaki. 6 Melkhihzadek cun Leviha
mjüa am kya, lüpi ani naw Abraham, Pamhnama
khyütam yahkia khawh xa üngka mat la lü dawnak
peki. 7 Dawnak yahkia kthaka dawnak peki cun däm
bawki tia mi ksingki. 8 Cangcim naw, thikia ktaiyüe
naw xa üngka mat la u lü am thi theikia Melkhihzadek
naw xa üngka mat a lak tia, a pyena kba ni. 9 Pyen
vai a kyak üng, Abraham naw a khawh xa üngka
mat a pet üng Levih (A mjükphyüi naw xa üngka mat
laki) naw pi pe hngaki. 10 Levih cun am hmi law
ham lüpi pyen vaia kyak üng, a pupa Abraham naw
Melkhihzadek a hmuh üng ania k'uma veki. 11 Isarel
khyange veia levih ktaiyü ninga Thum cun jah peta
kyaki. Levih ktaiyüea bilawh hin a kümcei ania kyak
üng ktaiyü akce a po law vai am hlü, acun hin Aron
üngkhyüh am kya lü Melkhihzadek üngkhyüh vai ni.
12 Ktaiyü anghlai üng thum pi nghlai hnga khai. 13 Mi
Bawipa naw a pyen ta a mjü hngaki naw säng na lü
ania mjüe naw ktaiyü cun kphyawnkunga am pawh
yah u. 14 Bawipa cun Judaha mjü üngkhyüh hmi law
khai tia ngsing lü Mosi naw ktaiyüea mawng a pyen
üng a mjü cun am pyen sih. 15 Ahina mawng cun
ngsing law dämki, Melkhihzadeka mäi ktaiyü a kce po
lawki ni. 16 Ani ktaiyüa mcawn cun nghngicim naw
bilo lü pawhmsaha am kya, lüpi apäihnak am vekia
xünnaka johit üngkhyüha ni a kya ve. 17 Cangcim
naw, “Nang cun Melkhihzadeka ktaiyü a kya lawa kba
angläta ktaiyüa na kya khai,” tia pyenki. (aiōn g165)
18 Bilawh kphyüm cun hawiha kyaki, isetiakyaküng
ani cun summang vai am kya ti. 19 Mosia thum naw
anaküt am kümceisak thei. Pamhnam am mi cähnak
law üngkhyüha daw bawkia äpeinak mi yahki. 20
Acuna thea, Pamhnama ng'yünnak pi veki. Akce
ktaiyüe vaia jah mcawn üng ahikba ng'yünnak am
ve khawi. 21 Ng’yünnak üngkhyüh Jesuh ktaiyüa a
thawn law üng Pamhnam naw ani üng, “Bawipa naw
khyütam a sayü a pawh ta, ani naw ahin hin am la be:
‘Nang cun angläta Ktaiyüa na kya khai’” a ti. (aiōn g165)
22 Acuna kyase, Jesuh cun hina hngalangki akdaw
bawk ngthumkhäna mkhühüpnaka pawhki. 23 Akcea
hngalangnak ta: ktaiyü kce khawhah veki. Ami cun thi
u lü ami khut am msu thei u. 24 Jesuh cun angläta
xüngkia kya lü a ktaiyünaka khut cun khyang kcea vei
am pha thei. (aiōn g165) 25 Ani üngkhyüh Pamhnama
vei lawki he cun atuh ja angläta jah küikyan khawhki,
isetiakyaküng, amimia phäh Pamhnam nghuinak
khaia angläta xüngki ni. 26 Acunakyase, Jesuh, Ktaiyü
Ngvai Säih naw mi hlükaw jah kbebangki. Ani cun
ngcimki; hmanak ja mkhyekatnak pi am ve, ani cun
mkhyeki he üngkhyüh phyäi lü Khankhawea khana a
mhlün ni. 27 Ani cun akce ktaiyü ngvaie säiha kba
am ni; ani naw amäta mkhyea phäh ja khyangea
mkhyea phäh ngkengtainak amhnüp tä a pawh vai
am hlü. Ani naw amät ngkengtainaka ahun pawh hin
avana phäh ahun däk a pawh ni. 28 Am kümceikiea
khyange cun ktaiyü ngvai säih vaiea Mosia Thum
naw jah mcawnki. Lüpi Pamhnam naw ng'yünnak am
khyütam a pawh ta Thuma hnua law khai, angläta
kümceikia a pawh Cakpa cun a mcawn ni. (aiōn g165)

8 Mi pyen avan hin khankhawa Pamhnam Jotai Bawi
ngawhnaka khet da ngawhki Ktaiyü Ngvai Säih mi
taki. 2 Ani naw ktaiyü ngvai säiha kba angcimnak säiha
hnüna khut biki. Acun hin nghngicima sawngsaka
am kya lü Bawipa sawngsaka sam kcanga kyaki ni.
3 Ktaiyü ngvai naküt cun Pamhnama veia khyüksei
ngkengnak ja petmsawtnak pawh khaia mcawna kya
u lü mimia Ktaiyü Ngvai Säih naw pi petmsawtnak
a pawh vai ve khai. 4 Ani cun khawmdeka a vea
kyak üng ani cun Ktaiyüa am kya kung, isetiakyaküng
Judaha Thuma tä bilo khai ktaiyüe ami vea phäh ni.
5 Amimia khut hin naw khankhaw vekia jawngpan
ja nghnge däk ni ami pawh u ta. Ahin cun Mosi am
vekia mäi ni atäng ve. Mosi naw Ngcimkia Hjam a
sawngsak vai üng Pamhnam naw, “Mcunga khana ka
ning mdan nümyana mäia anaküt cän angsinga na
pawh yah khai,” ti lü a mtheh. 6 Atuha amimia kthaka
hlüng bawkia ktaiyüa khut binak cun Jesuh üng a
pet ni. Pamhnam ja a khyangea keha daw khaia
ngthumkhän jah pawh peki, isetiakyaküng, ahin cun
akdaw bawka khyütama khana hnganeiki ni. 7 Akcüka
ngthumkhän mkhyenak am a ve üng anghngihnak
cun am hlü. 8 Lüpi Pamhnam naw a khyange am ami
mkhyekatnak a hmuh üng ani naw, “Khawmhnüpe
pha law khai, Bawipa naw a ti üng Judah khyange ja
Isarel khyange am ngthumkhän akthai ka pawh law
khai. 9 Ami pupae Egypt pe üngkhyüh jah cehpüi
lü ka kut am ka jah law bea mhnüp üng ka pawha
mäi ngthumkhän cun am pawh ti ngü. Amimi am ka
pawha bekhüt cun am sitih na u lü am jah cungai
veng. 10 Atuh ta, Bawipa naw pha law khaia mhnüpe
üng hina ngthumkhän hin Isarel khyange am ka pawh

khai, ami mlung k'uma ka thume jah ta lü ami mlunga
khana ka yuk khai. Kei cun ami Pamhnama kya lü
amimi cun ka khyangea kya khai. 11 Amimi üngka u
naw pi ami püie mthei vai ja ami imceng lopei üng
'Bawipa ksing ua' ti lü mtheh vai am hlü ti. Akdik
üngkhyüh akdäm säih cäpa kei na ksing khaie. 12
Ami mkhyekatnak jah mhlät lü, ami hmakatnake pi
käh ka süm ti khai," tia a pyen. 13 Akthai ngthumkhän
pyen üng, Pamhnam naw akcüka akphyüma pawh lü
phyüm lawki naküte cun khyük law khaie ni.

9 Akcüka ngthumkhän naw hjawkhah ning up lü
hjawkhahnak vaia hnün pi khyang naw pawhki. 2
Hjam cun mdüih lü akpung da ka cun Ngcimkia hnüna
ami sui. Acua mei mdäinak ve lü Pamhnam üng peta
muk taknak capawi veki. 3 Anghngihnak jihsunga
hnua ta Hjama k'uma ngcimcaih säihkia hnüna ami sui
veki. 4 Ang'ui mei am sinak xüi am ami pyan khahnak
ve lü xüi am ami bu ngthumkhän teta ja mana ja
xüi um pi veki. Acuna k'uma Arona ksawngkhe a
hnah lut lawki ja Pamhnam naw a jah ngthupeta
ng'yuknak lung phehlep nghngih pi veki. 5 Tetaa
khana Pamhnam veki tia mdannak Kherupina ami sui
khankhawngsä xawi naw mkhye mhlätnaka hnün cun
ami ngphya am khümki xawi. Tuha kcün hin anaküt
jah pyennak vai am ni. 6 Ahine cun hikba pitpyangnak
khamkie ni. Ktaiyüe cun ami mta bilo khaia mhnüp tä
hjama k'um akan akcüknaka khüi yahkie, 7 lüpi Ktaiyü
ngvai säih ni hjama k'um säiha lut lü kum mat üng
ahun däk lut yahki. Ani naw Pamhnama veia ami peta
thi cun ceh lü amäta kcah ja khyange naw am ksing
lü ami mkhyea phäh mhlätnak ngkengtainak pawhki.
8 Akpung da ka hjam a vea küt üng Angcimnak Säiha
Hnün käh nghmawngei khaia Ngmüimkhya Ngcim
naw jah mtheiki. 9 Ahin msuimcäpnak naw tuha
kcün mdanki ni. Petmsawtnak ja khyüksei ngkengnak
Pamhnam üng pet naw mküimtokiea mlung cun am
kümsak thei, 10 isetiakyaküng, amimi naw ei ja awk ja
ngcimnak amjü mjüa pawi ami pawh vai hlüki. Ahine
cun akpunga bilawha kya lü Pamhnam naw akthai a
pawh law vei cäpa sumeia kyaki ni. 11 Lüpi Khritaw
cun Ktaiyü Ngvai Säiha, akdawa lawki cun hia ve
pängki ni. Ania khüinak hjam cun kümbe lü däm
bawki ni, acuna hjam cun nghngicima sawngsaka am
kya lü khawmdek mhnünmcengnak üngpi am ngpüi.
12 Khritaw hjama k'uma cit lü Angcimnak Säih Hnüna
ahun a luh üng me ja sea thi cun khahnak vaia käh
pawh lü mimi naw angläta küikyannak mi yah vaia
amäta thi ni a cehpüi ta. (aiōnios g166) 13 Meea ja seea
thi ja seca mei üng mkhih mput cun khawning üng am
ngcimkia khyange khana kthüih lü acun naw am ami
ngcimnak cun lolaki ni. 14 Ahin hin cangkia kyase,
Khritawa thi naw ta ihlawka kümkawi khai ni! Anglät
Ngmüimkhya üngkhyüh Pamhnama vei amät kung
cun kümbekia ngkengnaka kba peki. A thi naw mimät
ksingeinak cun ia am kyahkia thumning üngkhyüh jah
mcim lü xüngseikia Pamhnam mi khüih khaie. (aiōnios
g166) 15 Ahina phäha Khritaw cun ngthumkhän akthai
pawhkia kyase Pamhnam naw a jah khüa khyange
naw angläta dawkyanak Pamhnama khyütam cun
yahei khaie. Ahin cun päng khawhki, Khritawa thihnak
naw khyange cun akcük ngthumkhäna kea ami pawha
mkhyekatnak üngkhyüh jah mhlätki ni. (aiōnios g166)
16 Ahina kya lü ngthumkhän pawhkia khyang cun
thih yahki tia mdan vai hlüki. 17 Ngthumkhän ti hin
acun a pawh k'um üng xüngkia kyase a thih käna ni a
kthamah ve. 18 Acuna kyase, akcüka ngthumkhän hin
thisen mi sumeia phäh kthamahki ni. 19 Akcüka Mosi
naw Thum üng veki ngthupete cun khyangea veia a
sangkhap ma ni. Acun käna meea ja seea thi cun lo
lü tui am kcaw lü tomu asen ja hisop sumei lü khyang
avan ja Thum caupa khana a kthüih yah ni. 20 Ani
naw, "Hina thi hin ngthumkhän msing lü Pamhnam
naw acun nami kcangnak vaia ngthu ning jah peki"
tia a pyen. 21 Acuna tänga Mosi naw pi thi cun
Ngcimkia Hjam ja hjawkhanak üng sumeiea khana
a kthüih hü ni. 22 Thum cun naw akcanga anaküt
hin thi naw ngcimsak khyäü lü thi angsawi üngva
mkhyekatnake jah mhlätki. 23 Acune cun khankhaw
ka lupjawng laka kya lü ahikba kunga jah ngcimsak
vaia kyaki. Lüpi khankhawa kae naw akdaw säiha
khahnak cun hlüeiki ni. 24 Khritaw cun nghngicima
sawngsak, khankhawa ka akcanga lupjawng laka
kyaki, Ngcimkia hnün cu am lut. Ani cun Pamhnama
maa mimia kcaha a ponaka khankhawa citki ni. 25
Judah khyangea Ktaiyü ngvai säih cun khyükseia
thi am akum tä Angcimnak Säiha Hnüna cit yahki.
Lüpi Khritaw cun amät khah khaia angläta am cit, 26
acukba vai sü ta khawmdek mhnün üngkhyüh ani
khawvei khuikha khai sü. Atuh ta, acuna hnün üng,
kcün naküt apäih law hlü hnüh üng mkhyenak cun
avana a lawh vaia ahun sawxat po law lü amät cun
ngkengtaisaki ni. (aiōn g165) 27 Khyang avan ahun thi
lü acun käna Pamhnam naw ngthu jah mkhyah khai.
28 Acukba kunga Khritaw naw ngkengnak ahun pawh
lü khyang khawhaha mkhyenake a jah lawh päih ni.
Anghngihnak a po law vai cun mkhyenaka phäh am
ni lü a jah küikyan vai k'äihkiea phäh ni.

10 Judahea Thum hin akcang lupjawnga phäh sitih
lü kümbekia am kya; akdaw, am ngsingkie pha
law khaia lupjawnga ni a kya. Ahina ngkengnake cun

akum tä angläta petmsawt yah ni. Ahina ngkengnak
üngkhyüh ihawkba Thum naw Pamhnama vei lawkia
khyange cun jah kümceisak khai ni? 2 Pamhnam
hjawkhahkia khyangea ami mkhyekatnak üngkhyüh
a jah mcimmcaih üng mkhyekatnak am ksing u lü
ngkengnak ami pawh pi hawih khaie ni. 3 Lüpi
ahina ngkengnak akum tä pawh hin naw khyangea
ami mkhye jah sümsaki ni. 4 Mee ja seea thi
naw mkhyenak am lola thei. 5 Ahina phäh Khritaw
khawmdeka a law hnüh vai üng, ani naw Pamhnama
veia: “Ngkengnak ja petmsawtnak am jah hlüei lü
keia phäh pumsa na na pyan pet. 6 Khyüksei mei
am kphyawnkunga khana avan mkhih ja mkhyenake
lola khaia ngkengnak am na mlung am je. 7 Acuna
kyase, kei naw, ‘na hlüei pawh khaia, hia ka veki, aw
Pamhnam, Thum caup üng keia mawng ang’yuka
mäia ni’” a ti. 8 Akcüka, “Nang cun khisae ngkengnak,
mkhihnak ja mkhye cehpüikia ngkhaw üng am jeki lü
am hlüeiki,” a ti. Ahine cun thuma tia kba ngkengnak
cun pawh ni a ti. 9 Acunüng ani naw, “Na hlüei ka
pawh khaia, hia ka veki.” Acuna kyase, Pamhnam naw
ngkengnak akphyüm jah hawih lü Khritawa ngkengnak
acunea hnün üng a pawh ni. 10 Isetiakyaküng,
Pamhnama pawh hlüsak cun Jesuh Khritaw naw
pawh lü amät kunga mtisa cun ahun däk pe lü anglät
vaia petmsawt naw mi mkhyekatnak üngkhyüh jah
mcimcaihki. 11 Judah ktaiyü naküt naw amhnüp tä
khüi u lü ami ngkengnak kung cun khawvei pawhkie
lüpi ahina ngkengnake naw mkhye am lola thei u.
12 Khritaw naw mkhyea phäh ahun ngkengnak a
pawh cun naw angläta cäng lü Pamhnama khet da
ngawki ni. 13 Ania khaw kea a yee am a jah tak veia
acua ani naw k'äihki. 14 Ngkengnak ahun pawh lü
mkhyenak üngkhyüh a jah ngcimsakea phäh angläta
kümbekia a pawh ni. 15 Ngmüimkhya Ngcim naw pi
mimi üng a saksi jah peki ni. Akcüka ani naw a pyen
ta, 16 “Ahin hin law khaia mhnüpe üng ka pawh vaia
ngthumkhän ni tia Bawipa naw, ami mlung k'uma ka
thume ka jah ta lü ami mlunga khana ka jah yuk khai,”
a ti. 17 Acun käna ani naw, “Ami mkhyee ja akse
ami pawhe cun kei naw käh ka jah süm ti khai,” a ti.
18 Ahine phäh mkhye mhlätnak pawh käna mkhyea
phäh ngkengnak pawh vai am hlü ti ve. 19 Ka püie
aw Jesuh a thiha phäh Angcimnak Säiha Hnün cu
akcün tä cit lü ng’yahki. 20 Ani naw lam kthai, xüngkia
lam cun kalakaa kyaki amäta pumsa üngkhyüh a
nghmawn ni. 21 Pamhnama ima khut biki ktaiyü ngvai
mi taki. 22 Acuna kyase tui am mthiha pumsa ja
mkhye cungaihnak üngkhyüh ngcimsaka mlung he
am jumnak cang ja mlung a ve akba Pamhnama veia
mi käh law vai u. 23 Mi pyena äpeinak cun mi kcüng
kyet vai u, isetiakyaküng, a khyütam ngkhängsakia
Pamhnam mi ümnakie ni. 24 Akdaw pawh lü mhlänak
mdan vaia mat ja mat mi kuei lü mat ja mat mi bükteng
vai u. 25 Avang he naw ami pawha kba atänga
ngkhämeinak cun käh mi hjak vai u. Bawipaa Mhnüp
sa lü käh lawkia kyase mat ja mat ktha mi pe vai u.
26 Ngthungtak mi veia a ngdan law käna mkhye khaia
mi ngtüneia kyak üng mkhye lo khaia ngkengnak vai
am ve ti. 27 Acuna hnün üng, ve hütki naküt naw
Pamhnam kpetmjakie jah mkhyüh khai mei kdäi ja
pha law khaia ngthumkhyahnak cun käicingnak üng
k'äih khaie. 28 Saksi nghngih ja acuna kthaka nungki
naw a mkhye veki tia ami pyen üng Mosia Thum
am läki au pi käh mpyenei lü ami hnim yah ni. 29
Pamhnama Cakpa mdihsuikie ta i hlawk awng vai ni.
Mkhyenak üngkhyüh jah mcimkia ngthumkhäna kyaki
Pamhnama thisen akjäa ngaiki cun i hlawk vai ni.
Ngmüimkhyaa bäkhäknak hmumsitki pi i hlawk vai ni.
Ami yah ngkäih vai khuikhanak sehlen khai ti cun ngai
süm ua. 30 A pyen mi ksing ta, “Kei naw ka thung be
lü ka khih be khai”; a pyen be tü ta, “Bawipa naw a
khyange ngthu jah mkhyah khai,” a ti ni. 31 Xüngseiki
Pamhnama kut k'uma kyukngtä vai cun kyühse ve! 32
Nami khe lawa kcün üng ihawkba nami veki ti cun süm
ua. Ahlana nami khana Pamhnama kvai avai law käna
khuikhanak khawhah nami sawngki lüpi khuikhanak
naw am ning jah näng. 33 Nangmi cun khyang ksunga
ning jah hmumsit u lü akdawa am ning jah vepüi u.
Ahikba kunga vecawh püiea tuilam cun üng nami
ngpüi hngakie ni. 34 Thawng kyumea khuikhanak
nami jah yümeipüiki. Nami khawh naküt mkhäm u lü
nami mkhyüh üngpi nami jekie. Isetiakyaküng, acuna
kthaka daw bawki angläta ngkhängki nami taki ti
cun nami ksing ua phäh ni. 35 Ktha käh ngcek ua,
isetiakyaküng, acun naw akdäm ngkhyengnak law püi
khai ni. 36 A khyütame yah lü Pamhnama hlükawei
nami pawh vaia phäha nami mlung asaü vai hlüki
ni. 37 Cangcim naw, “Asängca hjo lü, law khai kung
cun law khai; i am cü khai ni, 38 lüpi ngsungpyunkia
ka khyange naw jum u lü xüng khaie; lüpi mat mat
hnu da ami nghlat be üngta, Kei am ka je khai ni.” 39
Mimi cun hnu da nghlat be lü khyükia khyanga am mi
kya. Acuna hnün üng, mimi cun jumeinak mi ta lü
küikyannak mi yahkie ni.

11 Jumeinak tak ti hin käh mi hmuh thei ja mi äpeia
khana mlung üpnaka kyaki ni. 2 Ahlana khyange
naw ami jumeinaka phäh ni Pamhnam naw a jah
ksing ta. 3 Am mi hmuh theinak üngka mi hmuh thei
vaia khawmdek ja khankhaw sepbeiki cun Pamhnama
ngthu ni tia mi ksingnak cun jumeinak üngkhyüh

ni. (aiōn g165) 4 Kaihnaha ngkengnaka kthaka daw
bawkia ngkengnak Abelah naw Pamhnam üng a pet
hin jumeinak kyaki. A jumeinaka phäh ngsungpyunkia
Pamhnam naw a pyen, isetiakyaküng, Pamhnam
amät naw a peta ngkengnak cun a doei pet ni. Abelah
thi päng kyaw lüpi ania mawng cun a jumeinak naw
pyen hamki ni. 5 Jumeinaka phäh va Enawk am
thi. Ani cun Pamhnama veia kai be lü u naw pi am
hmu u, isetiakyaküng, ani cun Pamhnam naw a lak
be ni. Cangcim naw a pyen ta Pamhnam jesakia
kya lü Enawk cun Pamhnam naw a lak be ni. 6
Jumeinak am taki au naw pi Pamhnam am jesak,
Pamhnam veki tia jumnak ta lü Pamhnama vei law lü
suileiki cun ngkhyengnak yah khai. 7 Malama law
khai am a hmuh thei Pamhnama mcäinak cun Nawe
naw Jumeinak am ngjaki. Pamhnama pyen kcang
na lü mlawngnu a saka phäh a imkyawng lätnak
yahkie. Khawmdek cun mkümnak kham lü Nawe naw
jumeinak üngkhyüh lawkia ngsungpyunnak yahki. 8
Pamhnam naw khyütam lü a pet vai pe cua Abraham
Pamhnam naw a khü üng a kcangnak cun jumeinaka
phäha kyaki. Hawa a cehnak vai am ksing xa lü ani
naw a pe cun hawih hütki ni. 9 Ani cun jumeinaka
phäh üng Pamhnam naw khyü a tam peta pe cua
khina kba ngtuinglengki. Ani cun hjam üng ve lü
Pamhnama khyütam yahki Isak ja Jakop pi acukba ve
hngaki xawi. 10 Abraham cun naw angläta ngkhängkia
Pamhnam naw a sawngsak peta mlüh cun k'äiheiki
ni. 11 Sarah cun am cana khawh ti lü Abraham pi
xü ngvai tawng kyaw sepi jumeinak naw ani cun
pa tia thawn law khawhki. Akhyütam cun a mänak
vaia Pamhnam cun ümnaki. 12 Abraham cun mtisa
lama thi kyaw lüpi ani üngkhyüh mpanglai pei veki
am mi kheh khawha mdihe ja khankhaw veki aisiea
kba a tuca khawhah ve lawki ni. 13 Ahina khyange
cun jumeinak üng thikie. Pamhnama khyütam cun
amimi naw am yahei u lüpi amimi cun khawmdeka
cencawn u lü khinnghleia kba dokhamnak yahei
khaie ti cun ajan üngkhyüh hmukie ni. 14 Amimi naw
ami pe vai suileikie ti cun ahi bange naw angsinga
mdanki ni. 15 Ami hawih hüta pe cun am cungai ti u,
acun hin ami cungaiha kyaküng nglat be khawhkie
ni. 16 Akdaw bawka pe khankhaw pe cun äpeikie
ni. Amimia Pamhnam tia khü vaia Pamhnam cun
am ngkeei, isetiakyaküng, Pamhnam naw amimia
phäha mlüh cun pyangthamki ni. 17 Pamhnam naw
Abraham a cam üng Abraham naw jumeinaka phäh a
ca Isak cun ngkengnaka kba Pamhnam üng peki ni.
Abrahama vei Pamhnam naw a peta khyütam mata
kya kyaw lüpi a ca mat däk cun ngkengnaka kba pe
khaia ngtüneiki ni. 18 Pamhnam naw ania vei, “Isak
üngkhyüh ka ning peta khyütam na tucae cun na yah
khai,” a ti. 19 Pyen vai ania kyaküng, Abraham cun
naw thihnak üngkhyüh Isak cun Pamhnam naw mtho
be khawhki tia ngaiki, acuna kyase Abraham naw
Isak cun thihnak üngkhyüh yahei beki ni. 20 Jumeinak
naw Isak cun malama law khai Jakop ja Etawa phäh
dawkyanaka khyütam cun pawhki ni. 21 Jumeinaka
phäh Jakop naw Josepa ca xawi am a thih ham üng
dawkyanak jah peki ni. Lam a cehnak sawngkhe cun
üng nghnganei lü Pamhnam cun hjawkhahki ni. 22
Jumeinaka phäh Josep naw a thi law hlühnüh üng
Isarele Egypt üngkhyüh ami ceh be vai ua mawng
pyen lü a yawk cun ihawkba ami pawh vai cun jah
mcuhmthehki ni. 23 Jumeinaka phäh Mosi a hmi
käna a nupa xawi naw khya kthum ami cüm ni.
Hnasen cun ngtokia ami hmuha phäh käh kyühei lü
sangpuxanga pyen cun kpetki xawi ni. 24 Jumeinaka
phäh Mosi adäm law üng Pharoa ca nghnua capaa
ngsuinak cun hawihki ni. 25 Ani naw asäng mkhye
üng jekyaia kthaka Pamhnama khyange am khuikha
vai cun tängki ni. 26 Ani naw Mesijaha khuikhanak
hin Egypta ka khawhthema kthaka dawki ti cun süm
lü malama vekia ngkhyengnak cun bük kyetki ni.
27 Jumeinaka phäh Mosi naw Pharoa mlung sonak
käh kyühei lü egypt cun cehtaki ni. Am hmuh theia
Pamhnam cun hmu lü a nglat law be vai maki ni. 28
Jumeinaka phäh Isarelea ca kcüke Thihnaka Ngsä
naw käh a jah hnim vaia ksawh naküt üng thi kthüih
vai ja kphyawnnak cun tüneiki ni. 29 Jumeinaka phäh
Isarele naw Mpanglai Sen cun kawnga ami ceha kba
citkie; Egypt khyange cit khaia ami ngtün üng tui üng
ngcum päihkie ni. 30 Jumeinaka phäh Isarele naw
Jerikho ngvawng cun mhnüp khyüh ami leng käna
pyaki ni. 31 Jumeinaka phäh nghnumi kse Rahap naw
Isarel msäke a püiea mäiha a jah dokhama phäha
Pamhnam am kcangnakie jah hnimnak üngkhyüh
lätki ni. 32 Ka pyen ham khai aw? Sahmae ja
Kihdong, Barak, Samson, Jephatah, Davit, Samuilah
jah pyennaka kcün vai am lawk ti ve. 33 Jumeinaka
phäh amimi naw khyawngpe jah tu u lü jah nängkie.
Akcang i ti cun pawh u lü Pamhnama khyütam i ti
cun pi yaheikie ni. Hengsih hea mpyawng ami jah
mkhüpsak, 34 mei kdäie pi jah mthih lü kcim am jah
hnimnak vai üng pi lätki he ni. Amimi cun ktha ngcek
u lüpi kthamah law u lü ngtukahnak üng kthamah u lü
khyangkce ami yee cun jah nängkie ni. 35 Nghnumie
naw jumeinak üngkhyüh thikiea ami mjüphyüie cun
akxünga tho law bekie cun jah yahei bekie ni. Akcee
ta xünnak akdaw bawk ami yahei vaia mhlätnak cun
mah u lü mkhuimkhanak kham lü thikie ni. 36 Avang
cun jah yaihyün lü jah kpai, akcee cun jah khun u lü

thawng üng ami jah khyum ni. 37 Lung am ami jah
khawng tawng, hlah am jah kthawt tawng lü kcim am
ami jah hnim ni. Ami cun mpyenksekie, mkhuimkha
kham u lü ami jah mdihmsuia kya lü toe ja meea vun
cun suisa lü cit hükie ni. 38 Khawmdek cun amimia
phäh am daw ve! Amimi cun mdek khui ja khuikawke
ja mcunge ja khawkhyawnga mpyenksea kba citcawn
hükie ni. 39 Ami jumeinaka phäh ahinea calang cun
ami yah ni. Lüpi Pamhnama khyütam cun am yah u,
40 isetiakyaküng, Pamhnam naw mimia phäh bünak
akdaw bawk a mkhyah pänga phäh ni. Ania nümnak
cun mimi ngpüi lü ami kümcei vaia phäh ni.

12 Mimia phäha mi hnu maa saksi khawhah veki.
Acunakyase, akceta jah man kyetkia mkhyenak,
mi cehnak lama veki cun mimät naw jah lola lü mi
maa veki cun yah vai dawngnak cän mlung mcetnak
am mi dawng vai u. 2 Akcük üngkhyüh akpäihnak vei
cäpa jumeinak üng mi nghnganeinaka kyaki Jesuh
cän mi bük kyet vai u. Kutlamtunga phäh ani cun am
hela. Vang lam da ta, ani k'äihkia jekyainaka phäh
kutlamtunga khana thihnak cun hmaiksetnaka am
ngai, acuna kyase ani cun atuha ta Pamhnama Bawi
ngawhnak khet da ngawki ni. 3 Mkhyekia khyange
naw ami cawkei ihlawka khamei lü citcawnki ti cän
ngai süma. Acuna kyase ktha käh ngcek lü käh
hawiha. 4 Mkhyenak na ngtäk püi üngpi na thih vai
awnga ta am khamei hamki. 5 Pamhnam naw a caea
mäih ktha ning jah pe lü a ning jah ngthumin püi
cän nami mhnih u aw? “Ka ca, Pamhnam naw a
ning pitpyang üng ktha käh ngcek lü a ning ksenak
üngpi käh puksea. 6 Isetiakyaküng, Bawipa naw
a kphyanaka khyang cun pitpyang lü a ca kba a
dokhama khyang cun ksenaki ni.” 7 Na paa a ning
ksenak na khamei cän cuneia; na cüneinak hin naw
Pamhnam naw a cae mäia a jah vecawh püi cun
mdanki ni. A pa naw am a mcäi khawia ca ve khai aw?
8 A caea kba am a ning mcäi khawi ta a cae kcanga
am kya lü akcea caea nami kyaki. 9 Khawmdeka
mi pae naw pi jah mcäi u lü mi jah leisawng u ni.
Ngmüimkhya lama Mi Pa cun üng mimät cuap lü
ihlawka mi xüng yah khai ni. 10 Khawmdeka mi pae
naw jah daw hlüsak u lü asäng ami jah mcäi ni. Lüpi
Pamhnam naw a jah mcäi ta nimäta dawnak vaia
kya lü a ngcimcaihnak yümatei püi vaia phäh ni. 11
Mcäinak mi khameia kcün üngta jenaka am kya, jah
thüiseisaki ni. Cun lüpi hnua ta mcäinak mi kham käna
ksenaka phu mi ah be ta dimdeiha ngsungpyunkia
xünnak ni. 12 Khakia nami kute cun jah säng lü ktha
am vekia nami mkhuke pi cüngsak ua. 13 Ngsungkia
lam üng nami ceha kyak üng a khawkse pi dawnak
yah be khai ni. 14 Khyang naküt üng na ngkhawt
vaia mtunei lü ngcimcaihki kcünsak üng na xün vaia
mtuneia. Isetiakyaküng, ahin am ngpüi xakia u naw
pi Bawipa am hmu u. 15 Pamhnama bäkhäknak
üngkhyüh nglatnak be vai cän mcei bä. U pi thing
dung khaa dämduhkia kba ja acun asik naw am
dawkyaki a pawha kba käh thawn se. 16 A yahei
mkäih vaia ca kcük cun eiawk üng jawiki Etawa kba
a vecawh am dawki, am ani üng, Ngmüimkhya lam
sumnemnak vaia u pi käh thawn se. 17 Nami ksing ua
kba, akäna a paa dawkyanak pet cun yahei hlüki, lüpi
ani cun nglat beki. Isetiakyaküng, miktui am ia mäi sui
kyaw lüpi a bilawh päng cun nglatsak be khaia tuilam
am hmu ti ve. 18 Isarele naw Sinai mcunga mei kdäi,
nghmüp ja mthan, khawkhi däm, 19 kpunga ng'yüng
ja a kthai jah hmu ngja lü ami lawa kba nami lawki am
ni. Khyange naw kthai ami ngjak üng akcea khyü käh
ami ngjak be vaia nghuikie, 20 isetiakyaküng, am ami
ngjak khawh ta, “khyüksei hngawh naw mcung a leh
vai üng a thih awnga lung am khawng tawng vai,” tia
mthehnak cän ni. 21 Mosia hmu cun cäiphyaki, “Kei
ngkhyet lü ka cäiki” tia pyenki. 22 Khankhawngsä he
athawng khawhah ami venak, Khankhaw Jerusalem,
xüngseiki Pamhnama mlüh ja Zion mcunga nami
lawki he ni. 23 Khankhawa ngming yuknak khameikie,
Pamhnama ca kcüke jekyai lü ami ngkhämnaka nami
lawki he ni. Khyang jah dawsak lü jah kümceisakia
ngmüimkhyae ja khyang naküt ngthumkhyah khai
Pamhnama vei nami lawki he ni. 24 Abelaha thi naw
a pawha khyütamea kthaka daw bawki pawhki thi cun
kthüih lü ngthumkhän akthai pawhkia Jesuha vei nami
lawki he ni. 25 Ning jah ngthukhyü püikia pyen cän
käh nami kpet vaia mcei ua. Khawmdeka Pamhnama
ngthukhyü law püikia pyen kpetki cun mhlät vaia
am kya. Khankhaw üngkhyüh jah ngthukhyü püikia
pyen mi nglat tak ta ihawkba pi am mi lät. 26 Ania
kthai naw acuna kcün üng khawmdek ksün lüpi, “Kei
naw khawmdek cun ahun däk am ksün lü khankhaw
pi ka ksün sih khai,” ti lü a khyütamki ni. 27 “Ahun
däk” tia khyü hin naw a mdan ta mhnünmcenge
naküt ngsün u lü khyük khaie. Ilünitiakyaküng käh
ngsün theikia ngkhaw cun ve hüt khai. 28 Am ngsün
theikia khyawngpe mi yahei ua phäh mi je vai u.
Leisawngnak ja kyüheinak am Pamhnam mi jesak vai
ua tuilam cun sui lü xe na lü Pamhnam mi hjawkhah
vai u, 29 isetiakyaküng, Pamhnam cun akcanga jah
uikia mei ni.

13 Khritjane naw ami püi ami kphyanaka kba mat
ja mat mhläkphyanak taei ua. 2 Nami ima
khine nami jah dokham vai cun süm ua. Acukba

pawhkie naw am ami ksing xaa khankhawngsä he jah
khinnakie ni. 3 Namimät thawng üng nami kyumkia
kba thawng k'uma vekie cän jah süm ua. Namimät
khuikha khameikia kba khuikha khameikie cän jah
süm ua. 4 Avan naw calaknak cän leisawng lü
kpamie ja nghnumie pi ami püia khana sitih yah khaie.
Hüipawm lü a ngneisak am dawkia khana Pamhnam
naw ngthumkhyah khai ni. 5 Ngui kpameinaka
kcünsak üngkhyüh ngxüngei lü na tak cän khäk na a.
Pamhnam naw, “Kei naw am ning hawih ngü, am
ning xawt tawn ngü,” a tia phäh ni. 6 Ling lü, “Bawipa
hin kei na kueiki, kei am kyühei veng. Keia khana
u naw i pawh thei khai ni?” mi ti vai u. 7 Nami veia
Pamhnama ngthu pyen khawikie ajana nami ngvaie
cän jah süm ua. Ihawkba ve lü thikie ti cun ngai be u
lü ami jumeinak cän läklam ua. 8 Jesuh Khritaw hin
müta, tuhngawi, angläta am ngthunghlai. (aiōn g165) 9
Cangkia lam üngkhyüh lam ning jah hmesak khaia
mtheinake cän mcei ua. Mi mlung k'uma ktha jah
pekia Pamhnama bänak yahei daw lü eiawka phäh
ningsaw käh jah läk u. Acu bang naw ia pi am jah
dawkyasak ve. 10 Ngkengnaka khana vekia ngkenga
sa cun Judahea hjawkhahnaka khüiki ktaiyüe naw
am ei yah u. 11 Judahea ktaiyü ngvai naw khisaea
thi cun Angcimnak Säiha Hnüna mkhyenaka phäha
ami law püi. Lüpi khisaea pumsa cun khyangea
venaka kpung da ami mkhih u ni. 12 Ahina phäh
Jesuh pi Mlüha kpunga a thih hin khyange mkhyenak
üngkhyüh amäta thi am a jah ngcimsak vaia phäh
ni. 13 Acunakyase, ania venak kpung da cit lü ania
hmaisetnak cun mi yümei püi vai u. 14 Khawmdeka
ngkhängkia mlüh am vekia kyase law khaia mlüh cun
mi suikie ni. 15 Jesuh üngkhyüh Pamhnama veia
mhlünmtainaka ngkengnak cun aläa mi pawh vai,
acun hin mi mpyawng üng ani cun Bawipa kyaki tia
pyen lü mhlünmtainak ni. 16 Akdaw pawh lü mat
ja mat kueinak cän käh jah mhnih u, isetiakyaküng
ahina ngkengnake naw Pamhnam jesaki ni. 17 Nami
khawngmange jah kcang na lü ami pyen läklam ua.
Käh ngdümei lü nami pumsa ning jah büktengkie ni.
Acuna thea ami bilawh cun Pamhnama vei pe be
yah khaie ni. Nami jah kcangnak üng je lü khüi u
lü, am nami jah kcangnak üngta thüisei lü pawh u
lü nangmia phäh dawnak vaia am kya. 18 Keimia
phäh msu lü ktaiyü ua. Kami ksingnak ngcimki tia
ngsingnak kami taki ni. Isetiakyaküng, akcün tä lü
akdaw cun kami ning jah pawh hlüsaka phäh ni. 19
Ka phäha ktha na däm lü nami ktaiyü vaia ning jah
nghuinak ta Pamhnam naw ivei am nghjawk se nami
veia kei cun na tüih law be khai ni. 20 To sämkia
Toksäm Ngvai, ania thia phäh mi Bawipa Jesuh cun
Pamhnam naw thihnak üngkhyüh mtho be lü, angläta
ngthumkhän cun ania thi üng msingki ni. Dim'yenaka
Pamhnam naw a hlüei na bilawh vaia nang üng hlüki
akdaw naküt cun ning pe lü mimi naw Jesuh Khritaw
üngkhyüh ani jesak vaia pawh se. Khritaw cun angläta
hlüngtainak üng be se! Amen. (aiōn g165, aiōnios g166)
22 Ka püie aw, ngjuktha ning jah petnak ca ka yuk law
hin am saü pyeikia kya lü mlung msaü lü nami ngaih
vaia ning jah nghui na veng. 23 Mi bena Timoti thawng
üngkhyüh lät law beki ti hin nami ksing vai hlüei veng.
Ani a jang law üngta ning jah hmu khaia ka law üng
ani ka law püi khai. 24 Kami jah hnuksetnak cun nami
khawngmange ja Pamhnama khyang avane üng jah
mtheh ua. Italia veki jumeikie naw pi ning jah hnukset
ve u. 25 Pamhnama bäkhäknak nami vana khana ve
se.

Jakuk

1 Bawi Jesuh Khritaw ja Pamhnama mpya Jakuk
üngkhyüh ni, Khawmdek avan üng ngpyeng hükie
Pamhnama khyang avan ning jah hnukset veng. **2**
Ka püie, nami cehnak üng akhak mjüküm a lawpha
üng na kam dawki tia namimät ngaiei u, **3** akhake
cun nami jumeinak naw a näng üng nami yah vai ta
cuneinak khawh ni tia nami ksingki. **4** Nami cuneinak
naw käh nami ngtawngpäkia aning jah cehpüi üng
nami hlükaw käh ve lü kümcei lü nami bebang khai
ni tia ngsingsak ua. **5** Pumngyam am na tak üng
nang üng ning pe khawhkia Pamhnama vei na ktaiyü
vai, isetiakyaküng, Pamhnam naw käh kpamei lü
bäbangnak am avan üng jah peki ni. **6** Lüpi na ktaiyü
üng käh uplat lü jumnak am ktaiyüa. Uplatkia khyang
cun khawkhi naw hmut lü ngnawk hüki mpanglai üng
tängki ni. **7** Acukba na ve ta, na pawhmsah nakü̈t
üng na mlung käh nängei lü am sikhyakia na ve khai
ni. Bawipaa vei na ktaiyü na yah khaia pi käh ngai
kawm pi. **9** Mpyenksekiea Khritjane cän Pamhnam
naw a jah jähsawn üng je u lü, **10** bawimangkiea
Khritjane cän Pamhnam naw a jah msumnemsak
üng je u se. Bawimangnak cun mawa veki khyäipaia
kba khyükleih khai ni. **11** Khawnghngi lut law se
ngling lü a dung cun ui law lü, a pai pi kyü khai, a
ngtonak pi pyak khai ni. Bawimang he pi kunpan
khaia ami ceh üng acukba kunga pyakmsai khaie
ni. **12** Khuikha sawng üng sitih lü vekie cän je u
se, isetiakyaküng, amimi naw camnak cun ami khe
khawh üng Pamhnam kphyanakie üng khyütam a jah
peta xünnaka ngkhyengnak yah khaie ni. **13** Acuna
khuikhanake naw a jah hlawhlep üngta, “Ahin cun
Pamhnam üngkhyüh lawkia hlawhlepnak ni” käh mi ti
vai u. Pamhnam cun akse naw am hlawhlep thei,
amät naw u pi akse am hlawhlep. **14** Lüpi mimäta
hlükaweie akse naw jah man lü a jah kaiha kcün üng
ni hlawhlepnak mi khamei. **15** Mi hlükawei akse naw
mpyai lü mkhyenak a canak ni, mkhyenak cun däm
law lü thihnak a canak law ni. **16** Ka püie, u naw pi
käh ning jah mhleimhlak kawm! **17** Akdaw nakü̈t teyet
ja kümkia bänak hin khankhaw üngkhyüh lawki. Am
ngthunghlai, am jah nghlata lü anghmüp pi am vesak,
acun käna khankhaw akvaie pi jah Mhnünmcengki
Pamhnam üngkhyüh lawki ni. **18** Amäta ngjak'hlüa
ngthungtak üngkhyüh a jah xün lawsaka kyase, a
mhnünmceng nakütea ksunga akcüka hnün mi yahkie
ni. **19** Ka püie, hin hin süm ua! Avan cän ngjaknak üng
jang lü pyensaknak ja mlungsonak üng cü yah khai
ni. **20** Nghngicima mlungsonak naw ngsungpyunkia
Pamhnama nümnak cun am yah thei. **21** Acuna
kyase, akse vecawh ja mtüihkse nakü̈t cun jah lola
ua. Pamhnama vei ngcuapei lü ning jah küikyan
khawhkia ngthu nami mlunga a tak cän dokhamei ua.
22 Ngjaknak sawxat üng namät käh mhlei lü acun cän
ngneisak na a. **23** Ngthu cän ngja sawxatki lü am na
ngneisaknak üngta hman üng amimät bükki khyange
am ni na täng kawm. **24** Amimät hman am bük u
lü ami ceh hü üngta ia mäi lawki he ti cun am süm
be ti u. **25** Khyang jah mhlät lü kümceikia thum cän
k’et lü bük ua, acun cän bük kyet ua, käh mhnih lü
käh ngai sawxat u lüpi nami ngneisaknak üngta nami
bilawhnaka khana Pamhnam naw dawkyanak ning
jah pe khai ni. **26** Ka ningsaw mahki ti lü mat mat naw
ngaiki aw. Lüpi na mlei am na mkhüp khawh üngta na
ningsawnak ia am kya lü na mlung na mhleieikia ni a
kya ta. **27** Mi Pa Pamhnam naw ngcim lü kcangkia a
ngaiha ningsaw ta: ngakyahe ja hmeinue khuikha lü
ami ve üng jah mcei lü amimät pi khawmdek naw käh
a jah kcimkpyehsak vaia mcei vai cän ni.

2 Ka püie, hlüngtaikia Bawi, mi Bawipa Jesuh
Khritaw nami jumkia kya lü khyange a khawkpunga
ami ngsuingsak cän bük lü käh jah mkhawimhnga ua.
2 Bawimangki naw xüi kutcüp ja suisak kdaw suisa lü
mpyenkse naw kpyawn suisa lü nami ngkhämnaka ami
law vai cän ngai süm ua. **3** Suisak kdaw suisaki cän
leisawng lü “khung akdaw üng ngawa” ti lü mpyenkse
üngta “cäa ngdüia am ani üng ka khaw kung imcia
ngawa, **4** acukba anita nami ksunga ngkhawingpanak
namät naw pawh uki lü nami ngaihtüh aksea khana
tünei lü ngthumkhyahnak nami pawhkie ni. **5** Ka
püie na ngai u! Pamhnam naw hin khawmdeka
mpyenksee cän jah xü lü jumeinak üng bawimang u
lü ani kphyanakia phäh khyütam a jah peta pe cän ka
na khaie ni. **6** Nang, mpyenkse am na leisawngki ni!
Acune ta nang naw jah mkhuhmhlihki lü ngthumkhyah
mkhawngea veia na jah kaihe cän ni. Bawimang he
ta ue ni. **7** Nang üng ning peta ngming kdaw cän
aksea pyenki cun bawimange ni. **8** Cangcim üng
vekia, “Na im pei lo ceng cän namät na kphyanaka
kba jah kphya naa” tia Khyawngpea thum cän na
läklam üngta akcang ni nang naw na bilawh kawm. **9**
Lüpi khyange akpung da ami ngsuingsak jah bük lü
na ve üngta, nang cun mkhyekatnak pawhki lü thum
na lümkanki tia Thum naw ni mkatei khai ni. **10** Thum
mat lümkan nakütki naw avan a lümkana kyaki ni. **11**
Mat üng a pyen ta, “Khyanga khyuca käh bäühmanak
vai,” a ti be tü ta, “Khyang käh hnima,” a ti ni. Khyanga
khyuca am na bäünak üngpi khyang na hnim üngta
thum na lümkankia kyaki ni. **12** Ngthumkhyah law üng

thum naw a jah mhlät vai khyangea kba, vecawh jah
pyensak ngsungkia ve ua. 13 Mpyeneinak am takia
khyang cun ngthumkhyah law üng Pamhnam naw
am mpyenei; lüpi mpyeneinak naw ngthumkhyahnak
cun näng ve. 14 Ka püie, nangmi üngka mat naw
jumeinak ka taki ti lü pyen se, am a ngneisaknak
üngta ia ngmangnak khai ni. Acuna jumeinak naw
ning küikyan thei khai aw. 15 Na benae ja cinae naw
ami suisak vai ja ei vai am ami tak vai cun ngai süma.
16 Ami phäha hlüki am jah pe xa lü, “Ak'üpawma
ngsuingsa lü akhlima eiawa! Pamhnam naw dawnak
ning pe se na ti cän ia pi am dawkya na khaie ni. 17
Acukba kyase, jumeinak amät ve lü ngneisak am a
ngpüi üngta acun hin akthi ni. 18 Lüpi khyang mat
naw, “Mat naw jumeinak ta ve, akce naw ngneisak
kdaw ta ve,” a ti üng. “Ngneisak am ngpüi xa lü
na jumeinak na mdana. Kei naw ka jumeinak cun
ngneisak am ka mdan khai,” ti lü ka msang khai ni.
19 Pamhnam mat däk veki tia na jumki aw. Daw ve!
Khawyaie naw pi kyüheinak am ngkhet u lü jum ve u.
20 Khyang nghmawng aw! Ngneisak am ngpüi xakia
jumeinak hin am mdang ni ti cun na ksing hlüki aw.
21 Mi pupa Abraham cän ihawkba ni Pamhnam üng
a ngsungpyun ta. A ca Isak ngkengnaka khana ta
lü ngneisak üng a mdana phäha ni. 22 Am na hmu
theiki aw. A jumeinak ja a vecawh atänga ngbilo ni lü
a jumeinak cän a vecawha phäh kümceikia kyaki ni.
23 Cangcim cang lü, “Abraham naw Pamhnam jumki,
acuna a jumeinak cun Pamhnam naw ngsungpyunkia
dokhamei petki ni,” ti lü pyenki. Acunakyase, Abraham
cun Pamhnama püia ngsui lawki. 24 Büka, mi
ngneisaka phäh Pamhnam am mi ngsungpyun law
be lü mi jumeinak amät däka am kya ve. 25 Nghnumi
kse Rahap üng ahin cun täng ve. Ani naw Isarel
msäke jah dokham lü lam kce üng ami lät vaia a jah
kueia phäh ani cun a ngneisaka phäh Pamhnam üng
ngsungpyunnak yahki ni. 26 Pumsa cun Ngmüimkhya
kaa akthia mäi ni, acuna kba vecawh am ngpüikia
jumeinak cun akthi hnga ni.

3 Ka püie, nami van cun jah mtheikia saja am thawn
uki. Nami ksinga kba jah mtheikie sajae cun akcea
kthak däm bawkia ngthumkhyahnak angkata khamei
khaie ni. 2 Avan naw mi hma theiki. A pyennak üng
hmanak am pawh khawi tikia khyang cän kümcei lü
a pumsa avan nängeiki ni. 3 Ngsea mpyawng cän
kbüpnak üng mi kbüp lü jah kcangnak khaia mi pawh
lü mi hlüeinaka mi cehpüi khawhki. 4 Mlawngnu cän
ngai süm u: däm kyaw lüpi khawkhi naw a ceh hü ni,
ani cun mawngnak akdik am ktui lü mawngki naw
a hlünaka a mawng ni. 5 Mlei pi acuna täng ni: dik
ca kyaw lüpi akdäm kdäma awhcah theiki ni. Ia mäi
dämkia maw cän pi mei ksa api naw avana uiki ti
cän ngai süma! 6 Mlei cun meia mäi ni. Hmanaka
mdeka pi kya lü mi pumsa üng ve lü akse cun mi
pumsa naküt üng kpha hüki ni. Mi pumsa avan cun pi
mulai üngkhyüh lawkia mei naw avana uiki ni. **(Geenna
g1067)** 7 Mimi khyange cun naw khisa k'länge ja
kphyukhae, ngnawnngvakie ja ngae cun jah näng vai
kunga mi jah nängei khawhkie ni. 8 Lüpi u naw pi mlei
cun am näng khawh. Mlei cun am mi kbüp khawha
aksexu kya lü thihnak vai asik am beki ni. 9 Mi mlei
cun Bawipa ja Pamhnam mhlünmtainaka pi sumei
lü Pamhnama mäia mhnünmcenga kyaki khyange
pi mi jah yüncenak ni. 10 Mpyawng mat üngkhyüh
jenak khyü ja yüncenak khyü lut lawki ni. Ka püie,
ahikba am thawn yah. 11 Tui hna mat üngkhyüh aktui
ja akha tui cun am lawng law thei. 12 Ka püie, kthei
dung cun olipa am ngthei, capyit pi ktheia am ngthei,
acuna kba sih naw tui kdaw am mhluh law. 13 Nangmi
üng kthem lü ksingkhyapki nami veki aw. Akdawa na
xünsak üng mdanki lü akdaw na bilawh cun mlung
mhnemnak ja pumngyam am pawhmsah a. 14 Lüpi
na mlung k'uma ng'eihnak, ksekhanak, kamvanak ja
ngthungtak cän käh mkhye na lü nami pumngyam käh
awhcah ua. 15 Acu banga pumngyam cun khankhaw
üngkhyüh am law: khawmdek üng am sängei lü
mtisa, ngmüimkhyakse ja khawkse pumngyam üng
sängeiki ni. 16 Ng'eihnak ja kamvanak ami venaka am
cunginak ja aksexu naküt pi veki. 17 Khan üngkhyüh
lawkia pumngyam cun akcük säiha ngcim lü ani cun
dim'yenak, hniphnawinak ja nglawieinak: ani cun
mpyenmseinak am be lü akdawkyaa bilawhnak cun
mawihahnak be pawhki ni. Ani cun limmanak ja am
cuhliheinak am ve. 18 Dimdeihnak pawhkia nglin,
dimdeihnaka mci üngkhyüh akdawkya bilawhnak cun
mawihaheinak be pawhki ni.

4 Hawn üngkhyüh ni ngtunnak ja ngvawknak naküt
hin nangmi üngkhyüh a law ta. Nangmi üng angläta
ngtunnak hin mlümlawknak ja nami hlükaweinak
üngkhyüh lawki he ni. 2 Nami hlüei am nami taeikia
kyase khyang nami hnimki. Akdena nami hlüei am
nami yaheikia kyase ngtun ngvawk nami pawhkie.
Nami hlüei am nami yah khawh hin acuna phäh
Pamhnam am nami kthäha phäh ni. 3 Nami ktaiyü
üngpi am yah uki, isetiakyaküng, nami cungaih se lü
nami mäta mlümlawknaka na sumei vaia nami kthäha
phäh ni. 4 Am sitihkia khyange! Khawmdek püiei
hlünaki hin Pamhnama ye ni tia am nami ksingki aw.
Khawmdeka püia nami thawn hlü üngta Pamhnama
yea namimät nami thawnsaki ni. 5 Cangcim üng

ngthungtak am ve tia käh ngaia, “Pamhnam naw a jah
tak peta Ngmüimkhya cun naw akdena hlükaweinak
am beki ni,” tia pyenki. 6 Lüpi Pamhnam naw a
jah peta bäkhäknak hin kthamah bawki ni. Cangcim
naw, “Camcahki Pamhnam naw jah mah lü mlung
mhnemkie üng bäkhäknak jah peki ni. 7 Acuna kyase,
namimät Pamhnam üng cuapa. Khawyai cän nami
mah üng nang ning dawn ta khai ni. 8 Pamhnama
vei nami cäh üng ani cun pi nami veia cäh law khai
ni. Nangmi mkhyeki he, nami kut mthi ua! Limmakie
nami mlung ngcimsak ua! 9 Pukse u, ngpyang lü kyap
u: nami yaihnak cän kyahnaka nglatsak lü nami jenak
pi helatnaka nglatsak ua! 10 Bawipa maa mlung nami
mhnem üng ani naw ning jah jäksawn khai ni. 11 Ka
püie, khyangkce käh khinyaiei u. Nang naw Khritjan
kce khinyaiei lü ngthu nami khyah üngta nangmi
naw Thum cän ngthumkhyah lü nami khinyaieikie
ni. Thum cän ngthu nami mkhyah üng Thum cän
nami läklamkia am kya lü Thum ngthumkhyahkia ni
nami kya ve. 12 Pamhnam däk ni Thum jah pe lü
ngthumkhyahkia a kya ve. Ani naw jah küikyan lü jah
mkhyüh khawhki ni. Khyangkce ngthumkhyah pet
khai ta namimät ia nami ngaieikie ni. 13 “Tuhngawi
am ani üng khawngawi mlüh mata cit lü kum mat
bang ve vai lü kunpan pawh lü ngui khawhah mi
sui vai u,” tikie naw tuha na ngai ua. 14 Khawngawi
nami sak ia thawn khai ti cun am ksing uki! Nangmi
cun asäng po law lü khyük bekia mei khua mäi ni a
law ta. 15 “Bawipa naw hlüei lü mi xün u ta cun mi
pawh kawm u” ti lü nami pyen vaia ni a kya ve. 16
Lüpi atuha camcah lü nami awhcahki, awhcahnak
avan cun khyeki ni. 17 Acuna kyase, akdaw pawh vai
ksing lü am mi pawh cän mi pawh vai u, mimi cun mi
mkhyeki hea kyaki ni.

5 Bawimang he atuh na ngai ua! Nami khana pha law
khai kyühksea phäh ngpyang lü kyap ua! 2 Nami
bawimangnak cän thu uih u lü nami suisake pi mkhya
naw jah cawn ve. 3 Nami ngui xüie pi mthiek kai lü
acun hin saksia kya lü meia kba nami pumsa eiawki ti
cun mdanki ni. Nangmi naw akpäihnaka mhnüpe üng
khawhthem nami jah mkhämkie ni. 4 Nami loa khüikie
cän ami ngkhyeng am jah pe uki. Ami pyensak cän jah
ngaih pe ua! Nami tuncang kbämkiea ngpyang kthai
cun Bawipa Kdäm Säih Pamhnama nghnga pha vaiki
ni. 5 Khawmdeka nami xünsak cän mlümlawknak ja
xenak am beki ni. Yawhtihnaka mhnüpa kba nami
mlung nami phubesakie ni. 6 Am mkhye am vekia
khyange cän naw am ami jah mkhyawha kya lü jah
mkatei lü nami jah hnim u ni. 7 Ka püie, Bawipa a
law veia nami mlung msaü ua. Lai kbie cän naw,
ihlawka ami lai üngka tuncang k'äiheikie ti cän jah
bükteng ua. Kphyawi khaw ah ja acuna hnua ah law
khai khaw ah vai cun ami mlungmsaü lü k'äiheikie
ni. 8 Nangmi pi nami mlungmsaü ua. Nami äpeinak
cän mhlün ua, isetiakyaküng, Bawipaa a lawnak
be vai mhnüp cän cäh lawkia kyase ni. 9 Ka püie,
Pamhnam naw ngthu käh a ning jah mkhyah vai mat
ja mat käh ngkhyaei ua. Ngthumkhyah khai cun cäh
lü po law hlühnühki ni. 10 Ka püie, Bawipaa ngming
pyenkie sahmae cän jah süm ua. Khuikha ami sawng
üng mlungmsaü lü ami cunei cän jah ngcuhngkih
na ua. 11 Amimi jekie mi jah tinak, isetiakyaküng,
ami cuneia phäh ni. Jawpaa mlungmsaü cän mi
ngja pängkie. Akpäihnaka ania phäh Bawipa naw
ihawkba a petmsawt ti cun nami ksingki. Bawipa cun
Mpyeneinak ja hniphnawinak am beki ni. 12 Ka püie,
acun käna khyütam nami pawh üng käh ng'yünce
ua. Khankhaw ja khawmdek ja akce pyen lüpi käh
ng'yünce ua. “Ä” vai cän ä lü “Kaa” vai cän kaa nami
ti üng Pamhnama ngthumkhyahnaka kea am pha
uki. 13 Akhak sawngki nangmi üng veki aw. Ktaiyü u
se. Jekyaiki ta nangmi üng veki aw. Mhlünmtainak
ng’äi mcuk u se. 14 Am myaki nangmi üng veki aw.
Sangcim ngvaie jah khü u lü Bawipaa ngming am olip
si jut lü ktaiyü pet khaie ni. 15 Jumeinak am ktaiyünak
naw am myaki mdaw be lü; Bawipa naw jah mdaw be
lü, mkhye ami pawh pi jah mhlät pet khai ni. 16 Nami
mya be vaia nami mkhye mat ja mat phyeh lü mat
ja mat ktaiyü pet ua. Khyang kdawa ktaiyünak cun
johitmahki ni. 17 Elijah cun mimia kba nghngicim ni.
Khaw käh ah law khaia ktaiyü lü khawmdeka kum
kthum ja khya khyuk khaw am ah law. 18 Ktaiyü
be tü se khankhaw üngkhyüh khaw ah law be lü
khawmdeka tuncange daw law beki. 19 Ka püie,
nangmi üngka mat mat ngthungtak üngkhyüh akthuka
a pha üng mat mat naw law püi be ua, 20 hin süm
ua: Mkhyekia khyang lam a hmenak üngkhyüh nglat
law besaki naw mkhyekia Ngmüimkhya cän thihnak
üngkhyüh küikyan lü mkhyenak khawhah mhläteinaka
mawng pi law püiki ni.

1 Pita

1 Jesuh Khritawa ngsä Pita üngkhyüha, Pontas hne, Kalatih hne, Kappadokih hne, Asah hne ja Bithuniha hnee üng pekce khyanga kba ngpyeng lü ve hükie, Pamhnama sakhyangea veia. **2** Jesuh Khritaw läklam lü a thisen am ning jah ngcimsak se, a Ngmüimkhya Ngcim am khyang ngcima ning jah pyang lü Pa Pamhnama hlüeia a ning jah xü pänga nami kyaki. Bäkhäknak ja dimdeihnak cun nami khana hläipyam lü ve se. **3** Jesuh Khritaw thihnak üngkhyüh a mthawh bea phäh, a mpyeneinak dämduh lü sak kthai ja xüngseikia äpeinak a jah pet ni. Acuna phäh mi Bawipa Jesuh Khritawa Pa ja a Pamhnam hin mi mhlünmtai vai u. **4** Pamhnam naw a khyanga phäh a jah cüm peta dawkyanak kümcei cun kanak khaia ma da kami tengki. Ani naw acune cun käh thuuih cimpye khyükhleih thei khaia khankhawa a ning jah tak pet ni. **5** Acun he cun: akpäihnaka khawmhnüp üng mdan vaia küikyannak, Pamhnama johit am ami jumeinak üngkhyüh jah thupa khyangea phäh jah tak pet ni. **6** Acuna phäh nami jekyaikie. Cunüngpi, khuikhanak mjüküm nami khameia phäh atuh hin asängca nami pukset vai hlü taw khai. **7** Acun cun nami jumeinak hin cangki aw tia ami mhnütnak hlüa phäh ni. Pyüpye theikia xüi pi mei üng mhnüta kyaki. Acuna kthaka daw bawk lü am pyüpye theikia nami jumeinak pi mhnüt yah vai. Acunüng Jesuh Khritaw a law bea Mhnüp üng hlüngtainak, mhlünmtainak ja leisawngnak nami yah khai. **8** Ani cun am hmu khawi kyaw uki lüpi, nami mhläkphyanaki. Atuh hin am hmu kyaw uki lüpi, nami jumeiki. Mpyawng üng am pyen theia jekyainak k'hlüngtai am nami jekyaiki. **9** Isenitiüng ta, ani nami jumeinak üng nami büa nami ngmüimkhya küikyannak nami yaha phäh ni. **10** Pamhnam naw ahina küikyannak a ning jah pet vai cun sahma he naw angsingtea mcek lü suihjap lü ana pyen pängki he. **11** Khritawa Ngmüimkhya cun ami k'uma ve lü Khritawa khamei vaia khuikhanaka suilam ja hlüngtainak a yah vai cun jah mhnüh lü ana pyenki. Acunakyase, Khritaw cun ihawkba law be khai, itia law be khai ti cun suihjapkie. **12** Pamhnam naw sahma he naw ami khut bi cen amimäta phäh am ni. Nangmia phäh ni tia khankhaw üngka naw jah tüih lawa ngsäe, Ngmüimkhya Ngcima johit am Thangkdaw sangkie, naw ami pyen cen nami ngjakie. Ahina mawnge ni khankhawngsäe naw pi ngjakkya vai ami ngaih. **13** Acunakyase, khut bi am nami mdan vaia nami mlung pitpyang ua. Jesuh Khritaw a ngdang law be üng, ning jah pet vai dawkyanaka khana nami äpeinak kümcei cun ta lü thüxak lü a na ngcüngcei ua. **14** Pamhnama ngthu läklam ua. Mawngcei lü nami ve ham üng, am dawkyakia nami xüngseia mäiha, nami xünsak käh ning jah up be ti kawm. **15** Acuna kthaka ta, ning jah khükia Pamhnam a ngcingcaih mäih kunga kba nami bilawh naküt üng ngcingcaih lü ve ua. **16** Cangcim üng, "Kei ka ngcingcaihkia kyase ngcingcaih ua" ti lü a pyen. **17** Hmai käh teng lü khyang naküt a pawha kba angteha ngthu mtaiki Pamhnama veia nami ktaiyü üng, ka Pa nami tiki. Acunakyase, khawmdek khana nami xün k'um üng ani leisawng lü ve ua. **18** Nami pupa üngkhyüh ia käh ngtähkia xüngseinak üngka naw ning jah thawngkhyah ni. Pyüpye lü khyükhleih theikia ngui xüi am ning jah thawng am ni. **19** Ia mkhyenak käh ve lü am lembawikia toca am tängki Khritaw thisen küi am ning jah thawngkhyah cun ksing ua. **20** Khawmdeka am a ngtüi ham üngkhyüh ani cun Pamhnam naw a xü päng ni. Ahina akpäihnaka khawmhnüpe üng, nami phäha ngdang lawki. **21** Thihnak üngkhyüh mtho be lü hlüngtainak ani üng peki Pamhnam cun ani üngkhyüh nami jumeikia kyase, nami jumeinak ja äpeinak cun Pamhnam üng nami taki. **22** Atuh ta ngthungtak nami läklamnak üng namimät ngcingcaihsakei ve uki. Acunakyase, nami khritjanpüi mhläkphyanak ja, mat ja mat mlung kcang naküt am mhläkphya na ua. **23** Pyüpye theiki am ni lü, käh pyüpye theikia mci ui, angsäia xüng lü mäkia Pamhnama ngthu am nami hmi be pängki ni. **(aiōn g165)** **24** Cangcim naw, Khyang nghngicim naküt cun msaia kba ni, ami hlüngtainake pi mawa ka khyeipai hea kba ni; Msai cun ngjai lü, khyeipai pi kyüki ni, **25** cunüngpi, Bawipaa ngthu ta angsäia mäki" ti lü pyenki. Ahina ngthu hin nami veia sang lawa Thangkdaw ni. **(aiōn g165)**

2 Acunakyase, mkhyenak naküt, hleihlaknak naküt, ngsaihnak naküt, ngkeingkünak naküt ja pyenksenak mjüküm jah hawih ua. **2** Hmi law thaiki hnasena kba, ngmüimkhya cihtui ngcim aläa cawixai lü ve ua. Acunüng va, acun eiaw lü dämduh law lü küikyannak nami yah khai. **3** Cangcim naw a pyena kba, "Bawipa ihlawka akcanga dawki ti cun namimät naw nami cayah pängki." **4** Khyang he naw ia käh mawngmeikia ngai lü ami ma. Cunüngpi, Pamhnam naw aphu küia a xü päng, xüngseikia lung Bawipaa veia law ua. **5** Nangmi pi xüngseikia lunga kya u lü, ngmüimkhya üng sängeikia im sawngsaknak üng sumei ua. Acuna im üng ktaiyü ngcime naw Jesuh Khritawa ngming am Pamhnama veia ngmüimkhya üng sängeikia ngkengnak ami petnak vai hnüna kyaki. **6** Cangcim üng, "Aphu küi lung ka xü, Zion

mcunga aphungnua ka tak; Ani jumeiki naküt cun
itia pi käh hmaiset khai" ti lü veki. 7 Ahina lung nami
jumeikie phäh ta aphu kdäm yah khaie. Cunüngpi, am
jumeikiea phäh ta: ia am mawngkia ngai lü imksae naw
ami nawt hüa lung cun, aphungnu ktunga thawn law
khawiki. 8 Cangcim naw a pyen betü ta: "Ahina lung ni
khyange jah ngsukeisaki, khyange jah kyukngpäsakia
lung." Ngthu am ami juma phäh ni ami ngsukei; acun
ni Pamhnam naw ami phäha a hlüei. 9 Cunüngpi,
nangmi ta ning jah xüa khyangmjü, Sangpuxanga
ktaiyü he, ngcingcaihkia khyange ja amät Pamhnama
sakhyange ni. Pamhnama müncankse khute jah
sang khaia, anghmüp khui üngkhyüh amäta müncan
phyakia akvai üng ning jah khü be lü a ning jah
xü päng ni. 10 Ahlana ta Pamhnama khyanga am
kya uki. Atuh ta ania khyanga nami kyaki. Ahlana
ta Pamhnama mpyeneinak am ksing uki. Atuh ta a
mpyeneinak nami yaheiki. 11 Ka püi he aw, khawmdek
khana khin ja pekce khyanga kba ning jah nghui
na veng. Aläa ngmüimkhya ngtäkpüiki mtisa hlükaw
naküt hjawng ua. 12 Am jumeikiea ksunga nami pawh
naküt akdawa pawh ua. Akse pawhkia khyange ami
ning jah tinaka kcün üng, akdaw nami pawh cun süm
be lü a law bea Khawmhnüp üng Pamhnam ami
mküimto vaia phäh ni. 13 Khyang nghngicima ana
naküt Bawipaa ngminga phäh jah läklam ua. Ana
ak'hlüng säih taki Emperoa pyen läklam ua. 14 Akdaw
pawhki mküiei lü akse pawhki kcet khaia Empero naw
a jah mcawn mlüh ukea mtheh pi jah läklam ua. 15
Khyang kseea am dawkia ngthu ami pyen cun akdaw
nami pawhnak naw a jah him vai Pamhnam naw hlüei
ve. 16 Lätnak yahki khyanga kba nami xüngsekie ni.
Cunüngpi, nami lätlangnak cen akse thupnak vaia käh
sumei lü, Pamhnama mpyaa kba ve ua. 17 Khyang
naküt leisawng ua, nami khritjanpüi mhläkphya na
ua. Pamhnam kyüh lü Empero pi leisawng ua. 18
Mpyae aw, leisawngnak am nami bawi veia ng'apei
ua. Khyang kdaw ja khyang k'hniphnawiea ma däka
am ni lü, khyang mlung k'ngyatea veia pi acukba
ve ua. 19 Pamhnama hlüei nami dangyaha phäh
am khamei vai sükyaw nami khamei üng, acuna
phäh Pamhnam naw dawkyanak ning jah pe khai. 20
Nami mkhyenaka phäh mkhuimkhanak nami dunei
üng, i ni nami yah. Cunüngpi, akdaw nami pawha
phäh mkhuimkhanak nami dunei üng, Pamhnam
naw dawkyanak ning jah pe khai. 21 Ahina phäh
ni Pamhnam naw a ning jah khü. Khritaw naw a
khawleh üng nglehei lü ani üng nami ngcuhngkih vaia
nami phäha khuikhanak khamki. 22 Ani cun naw ia
mkhyenak pi am pawh. A mpyawng üng hlei a pyen
pi u naw am ngja khawi. 23 Khyang he naw mdihmsui
u lü pi, am jah mdihmsui be. Ami mkhuimkha üngpi,
am jah mkyühmkyawk be. Ania äpeinak cun ngtäikia
ngthumkhyahki Pamhnam üng taki. 24 Mkhyenak
üng mi thi lü, ngsungpyunak üng mi xün vaia, mi
mkhyenake Khritaw amät naw a pum üng phüi lü
kutlamktunga a cehpüi ni. A nghmalem am yainak
mi yahki. 25 Toa mäiha lam nami hmüki cen, atuh
ta ning jah msümceiki Toksäm ja nami ngmüimkhya
ning jah Sämbänkia veia nami law beki.

3 Acuna kba ni, nghnumie aw, nami ceiea mtheh
ngja ua. Nami ceie naw Pamhnama ngthu am ami
jum üng, i nami pyen vai käh hlükia dawkyakia nami
ngneisak naw jumei law khaiea jah pyang khai. 2
Isenitiüng, nami ngneisak hin ihlawka ngcingcaih lü
leisawng phyaki ti cun ksing khaie. 3 Nami lusam
phan lü ngui xüi jah awi hnak ja suisak kdaw nami
suijih am akhawkpung ning jah ngtongtaisak khai
cen käh sumei ua. 4 Acuna nghnün üng, nami
mlung k'uma käh hngalang theikia ngtongtainaka
kyaki hniphnawinak ja mlung kdip üng ngtongtai
ua. Pamhnama hmuha ngtongtainak akdaw säih
ta acun ni. 5 Ahlana Pamhnam üng ami äpeinak
ta lü Pamhnam jumeikia nghnumie naw, ami ceia
mtheh ngjaknak üng amimät ngtongtaisak khawikie.
6 Sarah naw pi acukba ve lü: Abrahama mtheh ngja
lü, ka bawi aw ti lü khüki. Nangmi hin akdawa ve lü
kyükyawknak am a ve üng ta, Saraha canghnuea
nami kyaki. 7 Acuna kba ni, nangmi kpamie pi nami
nghnumie cun pumsa ktha ngcekie ti ksing lü sitih
am jah vepüi ua. Nami ktaiyü üng i naw käh a ning
jah kyawh vaia, Pamhnama jah pet angsäia xünnak
nang am atänga yah hnga khaia kyase, jah leisawng
ua. 8 Akpäihnaka, mlung mat ngaihnak mat üng
ve ua. Ngbengnaa kba nami püi mhläkphya na ua.
Nami püi mpyeneinak ja mlung mhnemnak am ve
ua. 9 Akse, akse am; yünsenak pi yünsenak am
käh thungei be ua. Dawkyanak am thung be ua.
Isenitiüng, dawkyanak cun a ning jah khüa kcün üng
a ning jah pet vaia Pamhnama bekhüta kyaki. 10
Cangcim naw "Jenaka xünsak hlüei lü kcün kdawe jah
hmuha yüki naw, akse pyennak ja hlei pyennak jah
hawih yah khai. 11 Akse pawhnak üngkhyüh nghlat lü
akdaw pawh se; dimdeihnak sui lü acun läk hü se. 12
Bawipa naw khyang ngsungpyune jah teng lü ami
ktaiyünak pi jah ngai ve; cunüngpi, akse pawhkie ta
jah nghei ta ve. 13 Akcang pawh vaia na ngtäng üng
u naw ning mhlembawi khai ni. 14 Cunüngpi, akcang
na pawha phäh na khuikha vai üngpi, nami josenki.
U pi käh kyüh ua, käh cäicing ua. 15 Nami mlung
k'uma Khritaw leisawng lü Bawipa mäih leisawng ua.

Nangmi naw nami taka äpeinaka mawng ning jah
kthähki a ve üng, nami jah mtheh ngkyai be thei vaia,
aläa ngsüngcei ua. 16 Hniphnawinak ja leisawngnak
am bi ua. Khritawa hnukläka nami thawna phäh
akdaw nami pawh üng, ning jah kse na lü ning jah
yaihyüneikie naw ami pyen am ngkeeinaka thawn
khaia, nami cungaihnak ngcingcaihsak ua. 17 Akdaw
pawh lü nami khuikha cun Pamhnama hlüei ani üngta,
akse pawh lü nami khuikha kthaka ta daw bawk
ve. 18 Pamhnama veia a ning jah ceh hlüpüia phäh
khyangkaea nghnün üng khyang kdaw Khritaw cun
mkhyenakea phäh thiki. Ahun a thih cun angläta
phäha kyaki. Pumsa lama thihnak khamki, cunüngpi
ngmüimkhya lam üng xünsak be pängki. 19 Acuna
ngmüimkhya pumsa am cit lü thawng üng ami jah
khyum ngmüimkhyaea veia ngthu pyenki. 20 Acuna
ngmüimkhyae ta, Nawe naw mlawng a saka kcün
üng mlung msaü lü jah k'äihei kyaw sepi Pamhnama
mtheh am ngjakia ngmüimkhyae ni. Nawea mlawng
am khyang khyet mlikpitui üngka naw jah küikyana
kyaki. 21 Acuna tui cun atuh ning jah küikyanki
baptican tia msingnak ni. Acun cun nami pumsa
lelawiki mthihnak am ni lü, akdaw ksingnak üngkhyüh
Pamhnama veia khyütam pawhnaka kyaki. Acun naw
Jesuh Khritaw cun thihnak üngkhyüh a thawhnak be
naw ning jah küikyanki. 22 Jesuh cun khankhawa kai
be pängki. Khankhawngsäe nakût ja khankhaw johite
ja khyaihbahnake cun jah up lü Pamhnama khet da
ngawki.

4 Khritaw naw a pumsa am khuikhanak khameiki.
Nangmi pi a Ania khameia kba nami khamei
khai kunga ngai lü, nami ktha mcüng ua. Isenitiüng,
Pumsa khuikhanak khamei nakütki cun mkhyenak
üng am ngpüi ti tinaka kyaki. 2 Tuh üngkhyüha
ta, khawmdek ning üng na xünseinak nakût cen,
khyanga hlüeia käh nikia, Pamhnama hlüeia xüngsei
hnüha. 3 Mi khe lawa kcüne üng am jumeikiea
kba: mlung hlükaw jawnga awmih, hnunglanak hlü,
jukung ktaipam xanak, ampyua ei aw lü hnungla
pawia awmih, juhai eiawknak ja mtuihsekia juktuhe
hjawkmkhähnake cun nami khyaih khawha nami
jah pawh pängki he. 4 Atuh ta Mhnam am ksingki
hea mlung xanak ja mlümlawknak üng am nami
ngpüingpaw tia phäh, mün u lü ning jah yaihei ve
u. 5 Acunüngpi, akthi ja akxüng ngthu jah mtai
khaia ngcüngceiki Pamhnama veia amimäta mawng
cun pyenei yah khaie. 6 Acuna phäh ni, khyang
naküta khameia kba ngthumkhyahnak cun pumsa
üng khameikie akthiea veia pi Thangkdaw cun sanga
kyaki. Pamhnam a xüngseia mäiha ngmüimkhya
üng ami xüisei vaia phäh sanga kyaki. 7 Anaküta
adütnak vai cun cäh lawki. Acunakyase, nami ktaiyü
khawh vaia, mlung ngkhängsak lü thüxaknak am ve
ua. 8 Anaküta kthaka nami püi mhläkphya na ua.
Mhläkphyanak naw mkhyenak khawhah jah küm pet
theiki. 9 Käh hlawpcap lü nami püi khin na thei ua.
10 Khyang mat phäh phäh hin Pamhnama jah pet
ami phäh phäha msümceikia kyaki he. Pamhnam
naw letsawnga a pet cun khyang kce hea phäh daw
khaia sumei se. 11 Ngthu sangkia khyang nakût naw
Pamhnama ngthu sang se. Khut bikia khyang nakût
naw Pamhnama peta ngjuktha am khut bi se. Acunüng
va, anakût üng Pamhnam cun Jesuh Khritawa phäh
üng mhlünmtaia kya khai. Johit ja hlüngtainak cun
angsäia Pamhnama kaa kyaki. Amen. **(aiōn g165)** 12 Ka
püi he aw, nami khana am thawn khawiki pha law lü
ning jah huimhleikia mhnütnaka nami khamei üng käh
müncan ua. 13 Khritawa khuikhatnak nami khameipüi
hin jekyai ua. Hlüngtainak am a law bea kcün üng,
jekyainak am nami kümcei khaia kyase. 14 Khritawa
hnukläka nami kyaa phäh ami ning jah yaihyünei
üng ta, jekyai ua. Acun cun hlüngtaikia Ngmüimkhya,
Pamhnama Ngmüimkhya cun nami khana vekia kyaki.
15 Nangmi üng mat naw a khuikhatnak a khamei üng;
khyang a hnima phäh, a mpyuka phäh, khyangkaa
a thawna phäh ja khyanga khut üng a ngcawngcik
hüa phäha, käh khamei se. 16 Acunüngpi, Khritjana
na thawna phäh khuikhatnak na khamei üngta, käh
ngkeei kawpi. Khritawa ngming üng na khameia phäh
Pamhnam na jenak vai. 17 Ngthumkhyahnak cutei
vaia kcün cun pha päng ve. Pamhnama a khyange
cun akcüka jah cijang vai. Mimi üng a cutei üng,
Pamhnam üngkhyüh lawkia Thangkdaw am jumeikiea
khütnak vai ta ihawkba vai ni. 18 Cangcim naw,
"khyang kdawe jah küikyan vai hin khak ve; acunüng,
Mhnam am jumki khyangkae ta ihawkba vai ni." 19
Acunakyase, Pamhnama hlüeia khuikhat khameikie
naw, a khyütam nängpang lü jah Tüipyangkia veia,
dawkyakia ngneisak am ami xünsak cun ng'apei u
se.

5 Kei sangcim ngvai, Khritawa khuikhanak ka mik
am hmu lü a ngdang law bea kcün üng hlüngtainak
yah hnga khai naw nami ksunga sangcim ngvai jah
nghui na veng. 2 Toksäm naw a toe a jah msümceia
mäiha, nami msümcei vaia Pamhnam naw a ning jah
pet cen jah msümcei ua. Msümcei vaia mta a nia
phäh am ni lü, Pamhnam jesak khaia mlung am bi ua.
Ngui yahnak hlüa mlung am käh nikia, Pamhnama
phäh khut binak hlüa mlung kcang üng bi ua. 3 Nami
jah msümceiea khana ngvai kawlaiha käh yäng u lü

ami ning jah ngcuhngkihnak vaia ve ua. **4** Toksäm
Ngvai säih a law be üng, a vainak käh khyük theikia
hlüngtaikia lukhüm nami ngbung law khai. **5** Acuna
kba ni, nangmi athawie naw akdämea mtheh ngja ua.
Nami püia maa mlung mhnemnak ta ua. Cangcim
naw, “A mlung dämki Pamhnam naw khyah lü, mlung
mhnemki jäk ve” a ti. **6** Khyaihbahkia Pamhnama kut
kea ve lü nami mlung mhnem ua. Amäta kcün a pha
law üng, ning jah mhlünmtai khai. **7** Nami cäicing
pyangmanak naküt Pamhnam üng ap ua. Isenitiüng,
ani naw ning jah msümceiki ni. **8** Thüxak lü mceiei ua.
Nami yepa Khawyai cun hengsiha kba huk lü a mjaw
vai sui lü cit hüki. **9** Nami jumeinak am ngkhängcek lü
ani cen sungkham ua. Isenitiüng, khawmdek khan
abäng üng, nami khritjanpüi he pi nangmia khamei
mäiha khuikhanak khameikie ti nami ksingki. **10**
Acukba khuikhanak asäng nami khamei käna, Khritaw
üng yümmatnak am angsäia a hlüngtainak yah hnga
khaia ning jah khüki Pamhnama bäkhäknak naw ning
jah kümceisak khai. Ning jah ngkhängpangsak lü
ngjuktha ning jah pe khai. Acun käna, ngkhängkia
ngleheinak am ning jah ngdüihsak khai. **(aiōnios g166)**
11 Johit cun angsäia ania kaa kyase. Amen. **(aiōn g165)**
12 Ahina kca ktawica hin Tilah naw na kpüi se ka yuk
law ni. Ani hin sitihkia mi khritjanpüia ka ngaiki. Ahin
hin Pamhnama bäkhäknak akcang tia ka saksi lü ka
ning jah mcuhmcäi hlüki. Acun üng ngkhängpang
ua. **13** Pamhnam naw a khü hnga Babalunga veki
sangcim naw pi ning jah hnukset ve. Ka ca Makuh
naw pi ning jah hnukset ve. **14** Nami khritjanpüi
mhläkphyanak am mat ja mat hnuksetei ua. Khritaw
üng sängeiki naküta veia dimdeihnak ve se.

2 Pita

1 Jesuh Khritawa mpya ja ngsäa kyaki Sihmon
Pita üngka naw, Mi Pamhnama ngsungpyunnak
ja Küikyan Bawi Jesuh Khritawa phäh üng kami
jumeinaka kba, jumeinak akü säih yahkiea veia;
2 Pamhnam ja mi Bawipa Jesuh nami ksingnak
am bäkhäknak ja dimdeihnak cun nami khana
bebang se. **3** Amäta dawkyanak ja hlüngtainak
üng ngpüi hnga khaia jah khüki Khritaw ksingnak
üngkhyüh Pamhnam am akcanga hlimtui xünsei vaia,
Pamhnama hlüngtaikia johit naw mi hlükaw nakü̈t
cun jah pe päng ve. **4** Ahikba ni a bekhütnaka,
aktäa dämduh lü aphu küiki suhe pi jah pe päng ve.
Acuna suhea phäh nangmi cun hina khawmdek khana
khyükleih cimpye be theiki mtisa hlükaw ksekhyu
üngka naw lätlang lü Pamhnama ningsaw üng nami
ngpüi hnga vaia phäh ni. **5** Acuna phäh üng, nami
jumnak cen nami dawkyanak am; nami dawkyanak
cen nami ksingnak am; **6** nami ksingnak cen nami
mlung nängnak am; mlung nängnak cen duneinak
am; duneinak cen Pamhnam üng hlimtuinak am; **7**
Pamhnam üng hlimtuinak cen Khritjana mhlämcehnak
am; püi mhlämcehnak cen mhläkphyanak am jah
msap lü ktha na ua. **8** Ahin he ni nami jah hlü. Ahin
he am nami kümbe üng, mi Bawipa Jesuh Khritaw
ksingnak da ning jah thühletsak lü amdanga käh
kya khaia ning jah pitpyang khai. **9** Ahin he am
jah takia khyang nakü̈t ta khawcäpa käh hmu lü,
ahlana a mkhyenake jah mthih pet päng cen mhnih
bekia khyanga kyaki. **10** Acunakyase, ka benae aw,
Pamhnama a ning jah khü ja a ning jah xünak üng
nami ngkhängcek vaia, ahina kthaka ktha na ua.
Acukba nami kthanak üng, itia pi nami jumeinak am
hawih thei uki. **11** Ahikba ani üng ni, mi Bawipa ja mi
Küikyan Bawi Jesuh Khritawa angsäi Pea dokhamnak
kümcei cun nami yah kawm. **(aiōnios g166)** **12** Ahin he
hin nami jah ksing päng, nami yaha ngthutak üng
ngkhängcek kyaw uki lüpi, aläse ka ning jah sümsak
khai. **13** Ka xünna küt üng, acunea mawngma ka
ning jah sümsak lä hin cangkia pi ka ngaieiki. **14** Mi
Bawipa Jesuh Khritaw naw angsingtea a na mtheh
pänga kyase, sängsäng se thi theikia hina pumsa
hin ka hawih law khai tia pi ka ksingki. **15** Ka thih
käna pi, ka ning jah mthehe hin aläa nami jah süm
vaia, ka khyaih khawha tuilam ka ning jah pyang
pet khai. **16** Mi Bawipa Jesuh Khritaw hlüngtainak
am a law be vaia mawng, nangmi üng ka ning jah
mtheh hin khyanga mhnüna khuikame am ni. Kami
mik am a hlüngtainak hmu lü kami pyenkie ni. **17**
Akhlüngtai säih Dämduh säih üngkhyüh, “Ani ta keia
mhläkphyanaka ka Ca ni” tia kthai am Pa Pamhnam
naw leisawng mhlünmtaiki. Acuna kcün üng keimi pi
acuia kami veki. **18** Jesuh am atänga ngcingcaihkia
mcunga kami ceh üng, khankhaw üngkhyüh lawkia
acuna kthai cun kami ngjakie. **19** Acunakyase, sahma
he naw ami sanga ngthua khana mkhüh üpnak kami
tak law däm dämkie. Acuna ngthu cen nghngatun u
bä. Isenitiüng, Khaw am a thaihnak ham üng nghmüp
kcäikia meiim ja, nami mlung k’uma vaiki thaihke am
tängki ni. **20** Acunsepi, Cangcim üng vekia malam
pyennake cun keimi üngka u naw pi am pyen thei u
ngü ti cun ksing ua. **21** Sahmae naw ami pyena ngthu
nakü̈t cun nghngicim ngaih üngkhyüh tünei lawki am
ni. Ngmüimkhya Ngcima tui mhnuh lam mthehnak
naw ni Pamhnam üngkhyüh lawkia ngthu cun ami
pyen.

2 Isarel khyangmjü üng Sahma ksee a na ngdang
khawikie. Acuna kba ni, nangmia ksunga akse jah
mtheikie podang law khaie. Cimpyenak ja khyekia
mtheinake cun nami veia lawpüi u lü, amimi jah
küikyanki Bawi hngawh pi ma law khaie. Acunakyase,
amimäta khana cimpyenak cun akjanga phaeisak
khaie. **2** Acukba akya mahmaha khyange naw am
dawkyakia ami tuilam cun jah läk khaie. Acukba
ami ve ua phäh, Ngthungtaka Tuilam cun khyange
naw kbäüei law khaie. **3** Acuna akse jah mtheikie
naw kummu kamvanak ja khyanga pyang khuikame
am ning jah mhleimhlak eiaw law khaie. Cunüngpi,
ahlana khyüh ngthu jah mkhyah khai naw pi jah mtät
lü, jah Kcimpyeh khai cun dingkhu lü ipeiki am ni. **4**
Mkhyekatkie khankhawngsäe pi Pamhnam naw am
jah kpamei lü mulaia a jah khyak ni. Anghmüpnak cuia
mthiyüi am jah khit lü Ngthumkhyahnaka Khawmhnüp
a jah mtäheisak. **(Tartaroō g5020)** **5** Pamhnam naw
akphyüma khawmdek pi am kpamei. Acunakyase,
Mhnam am ktuiktäkie cun mlikpitui am a jah mkhyüh
ni. Ngsungpyunnaka mawng pyenki Nawe ta a püi he
khyang khyüh mahmaha jah küikyanki. **6** Pamhnam
naw Sodom ja Komorah mlühe pi meikdäi am jah mcing
pängki. Pamhnam am ktuiktä lü awmki hea khana
ihawkba thawn law khai ti cun a jah mhnuhnaka kyaki.
7 Cunüngpi, mtuihkse lü am dawkyakia awmihkiea
phäh kthasekia khyang kdaw Lotah ta lätlangsaki.
8 Acuna khyang kdaw cun mtuihsekia khyange am
atänga ve lü, am dawkyaki ami awmih ngneisake
cun amhnüp täa hmu ngja lü a mlung khuikhakia
kyaki. **9** Acunakyase, Mhnam üng xüngseikie cun
khuikhanak üngka naw ihawkba jah yung vai cun
ksing lü, Mhnam üng am xüngseikie, asükyüa ami

mtisa hlüa hüipawm bawhbah lü Pamhnama ana ia
käh ngaikie cun, Ngthumkhyahnaka Khawmhnüp veia
ihawkba jah tak vai cun pi Bawipa naw ksingki. Ahina
akse jah mtheikie cun linglai lü ami mlung dämkie,
khankhawa kae pi jah leisawng vai am ksing lü jah
mdihmsuikie ni. 11 Ahin hea kthaka johit mah bawk
lü kyan bawkia khankhawngsäe naw pi Bawipaa
hmaimaa mdihmsuinak üng am jah mkatei khawi u
naw. 12 Cunüngpi, ahina khyange ta ami sümhmuha
awmihkie. Amimi cun jah pinman lü jah hnim vaia
khisa kyunge am tängkie ni. Am ami ksingnak pi
mdihmsuinak am ngtäkpüikie. Khisa kyungea mäiha
jah kcimpyeh vai, 13 khuikhatnak ami mtüimdawn
lawa mäiha, ami khana khuikhatnak pha be khai.
Amimia phäh hlimtui jekyainak ta; ami mtisa hlükawa
kümbenak cun khawkdeia pi ami pawh hin ni. Nami
pawipyang kunga buh ami ei law üng, hleihlak am
mlümlawk u lü, nami phäh mtüihkheh lü ngkeeikse
lawpüikie ni. 14 I pi am suihjap u, ami hnungla vai
däk cim ni ami suihjap u. Mkhyenak ami pawh hlüa
mlung am khäksak khawh u. Ami mlung kyawng
pi kummu kamvanak am kümbe u lü, ktha ngcekia
khyange pi kyükngtängnak vai da jah cehpüikie. Acun
he cun Pamhnama yünsenaka kea awmki he ni.
15 Ngsungpyunkia lam hawih lü, ami cehnak lam
mkhyüh ve u. Ngui a yahnak vaia phäh akse pawh
vai am mhmaneiki, Pawtawa ca Balaam khang ve u.
16 Acuna Balaam cun naw a mkhyea phäh mcingnak
cun khameiki. A sanghngaksaü naw khyanga kba
ngthuei lü, sahmaa kya kphei lü a yukpainak cun
hawihsakia kyaki. 17 Ahina khyange cun tui käikia tui
khui ja, khawkhi naw jawn se khyük beki ngmei am
tängkie ni. Ami phäha angsäia nghmüpkia khuinu cun
Pamhnam naw jah tak petki. (questioned) 18 Camcah
lü, am ngtähkia ngcaükie. Ami mtisa hlü hüipawmnake
am, am dawkyakia xüngseinak üngkhyüh lätlang lü
ngthunghlai thaikie cen jah tuiven bekie. 19 Acun
he naw ngthunghlai thaikie üng lätlangnak nami yah
khai ti lü jah bekhüt na u lü, amimät cimpyenaka
mpyaa kyaki he. Isenitiüng, khyang cun mi mlung jah
nängeikia mpyaa mi kyaki. 20 Mi Bawipa ja Küikyan
Bawi Jesuh Khritaw ksingnak üngkhyüh khawmdek
mtüihkhehnaka ksung üng lätlang päng ma lü, acune
üng hlimtui xüngsei bekia khyange ta, akcüka kaa
kthaka akpäihnaka ka hin kyühse bawki ni. 21 Acukba
vekia khyangea phäh ta, ngsungpyunnaka mawng
ngja lü ngcingcaihkia ngthupet hawih bea kthaka,
am ami ksing xa hin daw bawk ve. 22 Ami veia
thawnhlawkie hin naw, “Ui naw amäta mlawh ei beki,
vawk naw pi a awt pänga lawk awt beki” tia mcäpnak
kümceikia mdan ve.

3 Ka püi he aw, ahin hin nami veia ka yuk lawa kca
anghngihnaka kyaki. Ka yuk lawa kca ani nghngih
üng, ahin he ning jah süm besak lü, nami mlung
k’uma cungngaihnak ngcim a ve law vai ka hlüeia
phäh ka ning jah mthümhletnaka kyaki. 2 Ahlana
sahma ngcime naw ami pyena ngthue, nami ngsäe
üngkhyüh ning jah peta Küikyan Bawi ja Bawipaa
a ngthupete cen, nami süm be vai hlüei veng. 3
Akcüka nami ksing vai ta, akpäihnak khawmhnüpe
üng ta ami mtisa hlüa awmihkie po law acun he.
Amimi naw ning jah yaihei u lü, 4 “Ka law be khai
ti lü khyütam am jah pe sü, am law be mä? Hawia
ni a ve? Kami pupae pi thi pängki he, cunüngpi
khawmdeknu mhnünceng üngkhyüh ami vea mäiha,
asihna hin veei ham ve u” tia ngthähnak am ning jah
nghngeka na law acun he. 5 Ahlana Pamhnam naw
ngthu pe se, khawmdek ja khankhaw ngtüi lawki tia
mawng cun asihlinga hnusung law khaie. Khawmdek
cun tui üngkhyüha tui am sehbei lü, 6 khawmdek
kphyüm cun pi tui üngka naw lawkia mlikpitui am
mthiha kyaki. 7 Cunüngpi, atuh vekia khawmdek ja
khankhawe ta ngthumkhyahnak khawmhnüp veia ve
khaia Pamhnam naw pyenki. Acunüng, khyümhnam
kaa vekia khyange ngthu jah mkhyah lü a jah mkhih
vaia kcün üng, khankhawe ja khawmdek pi a jah
mkhih hnga vaia a jah tak ni. 8 Cunüngpi, ka püi
he aw, Bawipaa phäh ta khawmhnüp mat ja kum
thawng mat hin am hngalang, tängeiki xawi ti cun käh
mhnih u bä. 9 Khyang hea ngaiha kba, Bawipa hin a
khyütama khana cücawnki am ni. Acuna nghngün
üng, “Khyang matca pi käh cimpye lü, khyang naküt
a mkhyenak üngka naw nami ngjutcam be vai a
hlüeia phäh” nami khana a mlung msaüki ni. 10
Cunüngpi, Bawipa Khawmhnüp cun mpyukeia kba
pha law khai. Acuna Khawmhnüp üng, khankhaw
cun mpyüksea nghmüm lü khyükei khai. Khankhawa
veki naküte cun meia däi lü cimpye päih khaie.
Khawmdek ja a k’uma veki naküte pi khyükleih päih
khaie. 11 Anaküt cun ahikba cimpye päih khaie.
Nangmi ta ia khyanga ja na kyak kawm? Khankhaw
meia däi lü a cimpyenak, khankhawa veki naküt
angling am atuia ami ngkhyawnaka Khawmhnüp,
Pamhnama Khawmhnüp pha law khai tia äpei lü,
acukba thawnhlawk law khaia khana ktha na lü,
na xünsak ngcingcaih lü Pamhnam üng na cuapei
vai hin nglawi bawki ni. 13 Cunüngpi, keimi naw
ta Pamhnama bekhüt: ngsungpyunnaka venak im,
khankhaw kthai ja khawmdek kthai cun kami mtäteikie.
14 Acunakyase ka püi he aw, acuna Khawmhnüp nami
mtätki ania mäiha Pamhnama hmuha ngcingcaih lü
mkhyenak käh vekia, ani am nami ngkhawtng’ye vaia

ktha na ua. **15** Khyang naküt küikyannak ami yah
vaia kcünkdaw ning jah pe lü Bawipa naw a mlung
a msaü cen käh mhnih ua. Pamhnam naw a peta
pumngyam sumei lü kami püi Pawluh naw nami veia
kca a yuk law üng ahina mawng ni a pyen. **16** A yuka
kcae naküt üng ahina mawng ni aktunga a yuk. A
yuknak üng am ngjakkya vai amsah veki. Am ksingkia
khyange ja khyang vawvae naw acune am cutei lü
akcea cangcime pi ami hleihleia jah lumlatkie ni. Acun
cun amimäta khana cimpyenak cun pha law khai. **17**
Cunüngpi, nangmi ka püi he naw ta nami ksing päng
u ni. Thum kaa awmki he khyangea hmanak cen
käh läklam lü, üpawmnakia nami venak üngkhyüh
käh nami kyukngtäng vaia mceiei ua. **18** Mi Bawi ja
mi Küikyan Bawi Jesuh Khritaw ksingkhyapnak ja
bäkhäknak üng angläta dämduh u bä. Hlüngtainak
cun ania veia atuh ja angläta ve se! Amen. **(aiōn g165)**

1 Johan

1 Akcük üngkhyüh a na veki xünnak Ngthua mawng
kami ning jah yuk lawki. Mi nghnga naw ngjaki, mi
mik am pi mi hmuki. Angsingtea hmu lü mi kut am pi
mi hne pängki. **2** Acuna xünnak hmuh theia a thawn
law üng mi hmu pängki. Pa Pamhnam am atänga ve
khawi lü mi veia ngdang lawki, acuna angsäi xünnaka
mawng cun nami veia pyen lü kami ning jah mtheh
law pängki. **(aiōnios g166)** **3** Keimi cun Pa Pamhnam ja
a Capa Jesuh Khritaw am kami nglawiei pängki he.
Keimi am nami nglawiei law hnga vai ua, kami hmuh
ja kami ngjak naküt kami ning jah mtheh lawkie ni.
4 Kami jekyainak a kümbe vaia ahin hin kami ning
jah yuk law u ni. **5** A Cakpa üngkhyüh naw kami
ngjaka thang kami sang hin ta: Pamhnam cun akvai
ni, ani üng anghmüpnak isüm am ve. **6** Pamhnam am
kami nglawieiki ni ti lü, anghmüpnaka mi umei ham
üng ta, mi ngthukhyü ja mi awmih üng mi hleihlak mi
mdanki ni. **7** Ani akvai üng a xünga mäiha mimi pi
akvai üng mi xüng üng ta, mat ja mat mi nglawieikie
ni. A cakpa Jesuha thisen naw mi mkhyekat naküt jah
mcimcaih petki ni. **8** Ka mkhyekatnak am ve mi ti üng
ta mimät mi mhleikia kyaki. Ngthukcang mi k'uma
am ve. **9** Cunüngpi, mi mkhyekat naküt Pamhnama
veia mi ng'anei üng ta, a khyütam mä na lü akcang
pawh khai. Mi mkhyenak naküt jah mhlätei lü mi pawh
mkhye naküt jah mcimcaih pet khai. **10** Mi mkhyenak
am ve mi ti üng ta, Pamhnam cun ak'hleia mi pawh lü
a ngthu mi k'uma am veki ni.

2 Ka canae aw, käh nami mkhyekat vaia kca ka ning
jah yuk lawki. Mkhyekatki a ve üngpi Pamhnama
veia jah nghui pet be khai ngsungpyunki Jesuh Khritaw
veki ni. **2** Mi mkhyekat naküt ja khawmdek khyang
luma mkhyekat naküt mhlätnaka ngkengtaihnak ta
amät Khritaw hin ve ni. **3** Pamhnama mtheh mi ngjak
üng ta, Pamhnam mi ksingkia ngsing ve. **4** Pamhnam
ka ksingki ni ti lü a mtheh am ngjakia khyang üng, a
cangnak am ve. Khyang k'hleia mi kyaki, ngthukcang
mi k'uma am xüngsei. **5** Au pi a mtheh ngjakia khyang
cun Pamhnama mhläkphyanak üng kümceiki ni. Ahin
cun Pamhnam üng mi yümmatnaka a ngsingnak ni. **6**
Pamhnam üng ka xüngseiki mi ti üng ta, Khritawa kba
mi ve vai hlüki. **7** Ka püi he aw, ahina ngthupet ka yuk
law hin ngthupet kthai am ni. Akcük üngkhyüh nami
ksing päng ngthupet kphyüm ni. Thangkdaw üng
nami ngjak pänga ngthupet kphyüm ni. **8** Cunüngpi,
atuh ka ning jah yuk law hin ta ngthupet kthai ni.
Khritaw üngpi ngthukcang cun ngdang lü nangmi
üngpi ngdangki. Anghmüp cun khyük lü akvai kcang
cun vai law pängkia kyaki. **9** Akvai üng ka veki ti lü a
bena hneng hamkia khyang ta, tuh veia anghmüp
üng um hamkia kyaki. **10** Mi bena mi mhläkphyanak
üng ta, akvai üng mi veki ni. Khyang kce mkhye law
khaia pawhnak hlü i am ve. **11** Cunüngpi, mi bena mi
hneng üng ta, anghmüp üng mi vekia kyaki. Acuna
k'uma ngtuingleng lü hawia mi ceh hman am mi ksing.
Isenitiüng, anghmüp cun naw mi mik a jah müsak ni.
12 Ka canae aw, kca ka ning jah yuk lawki. Khritawa
phäh üng nami mkhyekat naküt a ning jah mhlät päng
ni. **13** Pae aw, kca ka ning jah yuk lawki. Ani cun
akcük üngkhyüh ana ve pängki tia nami ksingki he.
Athawie, kca ka ning jah yuk lawki. Khawyaipa nami
näng päng u ni. **14** Ka canae aw, nami Pa nami ksinga
phäh kca ka ning jah yuk lawki ni. Pae aw, Jesuh
cun akcük üngkhyüh ana ve pängki ti nami ksing ua
phäh ka ning jah yuk lawki. Athawie aw, kca ka ning
jah yuk lawki. Nangmi cun kyansai lü nami k'uma
Pamhnama ngthu xüngki, Khawyaipa nami hnep
päng u ni. **15** Khawmdek ja khawmdek üng sängeiki
naküt käh mhläkphya kpamktah ua. Khawmdek nami
mhläkphyanak üng ta, Pa am mhläkphya na uki. **16**
Khawmdek üng sängeikia: mtisa hlü, mika hmuh
naküt kpameinak ja khawmdeka veki khyange naw
ami jah awhcahnaka khawhthem hin Pa Pamhnam
üngkhyüh lawkie am ni. Khawmdek üng ni ami sängei.
17 Khawmdek ja khawmdek üngka naküt khyangea
kpameinak naküt cun khyükleih khaie. Cunüngpi,
Pamhnama hlüei bikie ta angsäia xüng khaie. **(aiōn
g165)** **18** Ka canae aw, atuh hin akpäihnaka kcün ni.
Khritawa Yepa po law khai ti nami ngjak cen, atuh
hin Anti-Khrit khawhah po pängki he ni. Acunakyase,
akpäihnaka kcün cäh lawki tia mi ksingki he ni. **19**
Acun he cun mimi üng am sängei u. Acunakyase ni
ami jah ceh tak u. Mimi üng ami sängei vai süa ta,
mi hlawnga ve acun he sü. Acunüngpi, ami van cun
mimi üng am sängei u tia a ngsingnak vaia, mi vei
üngka naw citkie ni. **20** Cunüngpi, nangmi cun Khritaw
naw Ngmüimkhya Ngcim üng dawnak ning jah pe se,
avan naw ngthukcang nami ksingki ni. **21** Ngthukcang
am nami ksinga phäh kca ka ning jah yuk law am
ni. Ngthukcang ksing u lü ngthukcang üng hleihlak
am ngpüi ti pi nami ksinga phäh ka ning jah yuk law
ni. **22** Acunüng, khyang k'hlei hin u vai ni. Jesuh
hin Mesijah am ni tiki cun khyang k'hleie ni. Acuna
ngkhaw khyange va Anti-Khrit hea kyaki he. Pa ja
Capa ani nghngih jah makie ni. **23** Capa maki naw ta
Pa pi maki ni. Capa doeiki naküt naw Pa pi yaheiki
ni. **24** Ahlana nami ngjak kcük thangkdaw cen nami
mlung k'uma ve nglät se. A ve nglät üng ta, Pa ja
Capa üng nami xüngsei nglätkie ni. **25** Ahin ni Khritaw

naw angsäia xünnak a jah pet vaia khyütam a jah
pet ta. **(aiōnios g166)** **26** Nangmi ning jah mhleimhlak
hlükiea mawng ka ning jah yuk law ni. **27** Cunüngpi,
Khritaw naw a Ngmüimkhya nami veia a tüih law
päng ni. A Ngmüimkhya nami k'uma a vea küta,
ning jah mtheimthang khai u am hlü. A Ngmüimkhya
naw ahmäi a ning jah mthei ni. Ania ning jah mthei
cun cangki. A hlei am ni. A Ngmüimkhyaa ning jah
mtheimthang läklam ua, Khritaw üng pi yümmat nglät
u bä. **28** Ä, ka canae aw, Khritaw a ngdang law bea
üng, linglainak üng be lü, A law bea Mhnüp üng, a
maa käh ngkeei lü ngdüih dat vaia phäh ani üng
yümmat nglät u bä. **29** Khritaw cun ngsungpyunki
ti nami ksingki. Akdaw pawhkia khyang nakü̈t cun
Pamhnama ca tia nami ksinga ngkawih ve.

3 Pa naw ihlawka a jah mhläkphyanak cun ksing
ua. A mhläkphyanak dämda se Pamhnama caa mi
ngsuiki, akcanga Mhnama caa mi kyaki. Acunakyase
ni, khawmdek naw mimi am jah ksing u, Pamhnam pi
am ksing u. **2** Ka püi he aw, Pamhnama caa mi kyaki
he ni. Tuha ia mi kya law khai ti cun am ngsing ham ve.
Cunüngpi Khritaw a law bea kcün üng, ania mäih mi
law khai ti mi ksingki. Isenitiüng, Jesuha a kyaka mäih
kunga mi hmu acun he ni. **3** Ahina äpeinak Khritaw üng
taki nakü̈t naw, Khritaw a ngcingcaiha mäiha, amät
naw amät ngcingcaiheisaki ni. **4** Mkhyekatki nakü̈t
cun naw Pamhnama thum lümkanki ni. Isenitiüng,
mkhyenak cun thum lümkannak ni. **5** Khritaw cun
naw mi mkhyekatnak nakü̈t cehpüi khai lawki ni
tia nami ksingki. Khritaw üng a mkhyekatnak am
veki. **6** Acunakyase, Khritaw üng xüngseiki nakü̈t
naw mkhyenak am pawh be ti. Mkhyenak pawh
hamkia khyang naw Khritaw am hmu khawi lü am
ksing khawiki ni. **7** Ka canae aw, u naw pi käh
ning jah mhleimhlak se. Akdaw pawhkia khyang
cun Khritaw a ngsungpyuna kba ngsungpyunnaki
ni. **8** Mkhyenak pawh läkia khyang ta Khawyai üng
sängeikia kyaki. Khawyai cun naw khawmdeka ngtüi
üngkhyüh mkhyenak pawhki. Khawyaia pawhmsah
nakü̈t cun mkhyüh khaia Pamhnama Capa lawki ni.
9 Pamhnama canae naw ta mkhyenak am pawh u.
Isenitiüng, Pamhnama ngnei cun ami k'uma xüngki.
Pamhnam cun ami Paa kyase mkhyenak am pawh
be thei ti u. **10** Pamhnama cana ja Khawyaia cana
cun hngaki xawi ni: akdaw am pawhkia khyang, a
bena am mhläkphyanakia khyang cun Pamhnama
canaa am kya. **11** Khawmdeka ngtüi üngkhyüh na
ngjaka ngthu ta: mat ja mat mhläkphyana yah khai. **12**
Kaihnah käh mi khang vai u. A ngnei se lü Khawyaipa
üng sängei lü, a na Apyelah hnimki ni. Ise Kaihnah
naw a na a hnim ni? Amäta bilawhe cun khye lü
Apyelaha bilawhe cun cangkia kyase, a hnim ni. **13**
Ka benae aw, khawmdek khyange naw ami ning
hneng üng käh müncan kawm uki. **14** Mimi ta mi bena
mi mhläkphya nakia kyase, thihnak khe lü xünnak mi
phaki ti mi ksingki he. A bena am mhläkphya naki
cun thihnaka johita kea ve hamkia kyaki. **15** A bena
hnengki cun khyang hnimki ni. Khyang hnimki nakü̈t
naw angsäia xünnak am yah ti nami ksingki. **(aiōnios
g166)** **16** Khritaw naw mi hama a sak a tawna phäh
mhläkphyanak cun mi ksingki. Acuna kba ni, mi bena
phäh mi sak pe khaia mi ngkawihkie ni. **17** Bawimang
lü mi bena mpyankse se hmu lü mpyaneinak am mi
tak üngta, ihawkba Pamhnam ka mhläkphya naki
mi ti thei khai ni? **18** Ka canae aw, mhläkphyanak
cun mpyawng däk üng am ni. Mi mlung kcang ja
mi xünsak üng mdan vai hlüki. **19** Ngthukcang üng
mi sängei cun ahikba mi ksing law khai, Pamhnam
maa mkhühüpnak cun pi ahikba kung kya khai ti mi
ksingki. **20** Mi ksingnak naw a jah mkat üng ta, mi
ksingnaka kthaka Pamhnam dämduhki tia mi ksingki.
21 Acunakyase, ka benae aw, mi ksingnak naw am
a jah mkat üng ta, Pamhnama maa am mi kyühei.
22 Ngthupet nakü̈t pi jah läklam lü ani jenak vaia mi
xüngseikia kyase, mi täsam nakü̈t pi Pamhnam naw
jah peki. **23** A ngthupet ta a Capa Jesuh Khritaw
jumei vai. A Capa naw a ning jah mtheha mäiha mat
ja mat mhläkphyanak vai ni. **24** Pamhnama ngthupet
läklam lü Pamhnam am xüngseikiea khana Pamhnam
pi xüngsei beki. Mimi üng a jah peta Ngmüimkhyaa
phäh Pamhnam cun mi khana yümmat lü xüngseiki ti
mi ksingki.

4 Ka püi he aw, Ngmüimkhya ka taki tiki nakü̈t käh
jah jum sawxat ua. Pamhnam üngkhyüh lawkia
ngmüimkhya mä tia jah mceiei u bä. Isetiüng, sahma
kcanga hane cun hnün lum üng pha hü pängki he ni.
2 Pamhnama Ngmüimkhya cun ihawkba yükhya vai ni
ti üng ta, khyanga kba ngtüi lawki Jesuh Khritaw üng
Pamhnam üngkhyüh lawkia ngmüimkhya pi taki tia
dokhameiki nakü̈t cun sahma kcang ni. **3** Cunüngpi,
Jesuh üng Pamhnam üngkhyüh Ngmüimkhya am
ta ti lü makia khyang cun khawyai sahma ni. A
taka ngmüimkhya cun Anti-Khrit hea kyaki he ni.
Ani cun law khai ti nami ngjak pänga mäiha atuh
hin khawmdeka ve pängki ni. **4** Ka canae aw,
nangmi ta Pamhnama kaa nami kyaa phäh acune
pi nami jah näng päng ni. Isenitiüng, nangmi üng
vekia ngmüimkhya cun khawmdek ngmüimkhyaa
kthaka johitmah bawki ni. **5** Sahma ksee cun naw
khawmdek üng sängeiki ni ami pyen. Khawmdek

üng ami sängeia phäh, khawmdek khyange naw pi
amimia pyen ni ami ngjak. 6 Mimi ta Pamhnam am
mi sängeiki ni. Pamhnam ksingki nakût naw mi pyen
ngjaki. Pamhnam am ksingki nakût naw mi pyen am
ngja. Acun he üng ni ngmüimkhya kcang ja hleikia
ngmüimkhya cun ami hnganak mi jah yükhya thei
kawm. 7 Ka püi he aw, mhläkphyanak cun Pamhnam
üngka naw lawkia kyase mat ja mat mi mhläkphya na
vai u. Mhläkphyanak taeiki ta Pamhnama caa kya lü
Pamhnam ksingki ni. 8 Mhläkphyanak am taki naw
ta Pamhnam am ksingki ni. Isetiüng, Pamhnam cun
mhläkphyanak ni. 9 Pamhnam naw a capa mat däk
khawmdeka tüih law lü ani üngkhyüh naw xünnak
mi yah vaia phäh a jah mhläkphyanak cun a mdan
ni. 10 Mhläkphyanak ti hin ta: Mimi naw Pamhnam
mi mhläkphyanak am ni. Ani naw jah mhläkphya na
lü mi mkhyekatnake mhlätnak vaia a Capa a tüih
law ni. 11 Ka püi he aw, ahikba awnga Pamhnam
naw a jah mhläkphyanak üng ta, mat ja mat mi
mhläkphya na kawm. 12 U naw pi Pamhnam am hmu
khawi. Cunüngpi, mat ja mat mi mhläkphyanak üng
ta, Pamhnam mi k'uma xüng lü mhläkphyanak mimi
üng kümsaki ni. 13 Pamhnam naw a Ngmüimkhya a
jah peta phäh Pamhnam am mi xüng lü Pamhnam pi
mimi üng xüngki ti mi ksingki. 14 Khawmdeka küikyan
Bawipaa thawn khaia Pa naw a Capa a tüih law cun
mi ksing lü mi saksikie ni. 15 Jesuh cun Pamhnama
Ca ni tia ng'aneiki nakût üng Pamhnam üng xüngki.
Pamhnam pi ani üng xüngki. 16 Pamhnama a jah
mhläkphyanak cun mi ksing lü mi jumeiki. Pamhnam
cun mhläkphyanak ni. Mhläkphyanak üng xüngki cun
Pamhnam am xüng lü Pamhnam pi ami khana xüngki.
17 Mhläkphyanak naw jah kümbesakia kyase, Ngthu
mkhyanaka Mhnüp üng mi mkhüh üp khai. Isetiüng,
hina khawmdek khana mi xünnak cun Khritawa
xünnak am tängki. 18 Mhläkphyanak üng kyüheinak
am ve, kümbekia mhläkphyanak naw kyüheinak nakût
ksätki. Kyüheikia khyang üng mhläkphyanak am
kümbe. Isetiüng, mkhuimkhanak cun kyüheinak am
sängeiki ni. 19 Pamhnam naw a jah mhläkphyanak
maa phäh mhläkphyanak mi taki ni. 20 Pamhnam
ka mhläkphya naki ti lü mi phäina mi hneng üng
ta mi hleihlakia kyaki. Mi mik hmuha mi phäina am
mi mhläkphyanaki naw ihawkba mik üng am hmuh
theia Pamhnam cun mi mhläkphya na thei khai ni.
21 Khritaw naw a jah pet ngthupet ta: 'Pamhnam
mhläkphyanaki naw a phäina mhläkphya na yah khai'
ahin ve ni.

5 Au pi Jesuh cun Mesijah ni tia jumki nakût cun
Pamhnama caa kyaki. Au pi a pa mhläkphyanaki
naw a Ca pi mhläkphyanaki. 2 Pamhnama canae
mi jah mhläkphyanak mi ksingnak ta: Pamhnam
mhläkphya na lü a ngthupete jah läklame hin ni. 3 A
ngthupete jah läklam cun Pamhnam mhläkphyanak
ni. A ngthupete pi pyanki ti am ve. 4 Isetiüng,
Pamhnama ca nakût naw khawmdek cun a näng
päng ni. Khawmdek nängnak cun pi mi jumnaka
phäh ni. 5 U naw khawmdek näng khawh khai ni?
Jesuh hin Pamhnama Ca ni ti lü jumeikie däk naw
khawmdek ami näng khawh. 6 Jesuh Khritaw cun
a thihnaka thisen ja baptican a khannaka tui am
lawki ni. Tui däk am lawki am ni, tui ja thisen am
lawki ni. Ngmüimkhya amät naw cangki tia saksiki.
Isetiüng, ngmüimkhya cun ngthu kcang ni. 7 Saksiki
mjü kthum veki, 8 Ngmüimkhya, tui ja thisena kyaki
he. Ami kthuma saksi cun täng päihki. 9 Khyanga
saksi mi jumki, cunüngpi Pamhnama saksi mi jum
bawki. Acunakyase, a Capaa mawng cun a saksinak
ni. 10 Pamhnama Caa jumeiki nakût naw ahina saksi
hin a mlung k'uma taeiki. Cunüngpi, Pamhnam am
jumeiki nakût naw Pamhnam hleisakie ni. Isetiüng,
Pamhnam naw a Caa mawng a pyen cun am a juma
phäh ni. 11 Saksinak ta: Pamhnam naw angsäia
xünnak jah pe ve, angsäia xünnak cun a Capa üng ni
a ngphungei ta. **(aiōnios g166)** 12 A Capa yaheiki nakût
naw xünnak yahki. Pamhnama Capa am yaheiki naw
ta xünnak am yah. 13 Pamhnama Ca jumeiki nakût
naw angsäia xünnak yahki ti nami ksing vaia phäh
ahina kca ka ning jah yuk law ni. **(aiōnios g166)** 14 A
hlüeia mi täsamnak nakût üng jah cungaih petki tia
mi ksinga phäh, Pamhnama maa mkhüh üpnak mi
taki. 15 Mi täsam nakût jah ngja lü, ahin hin cangki
tia mi ksinga phäh, ania vei mi täsam nakût jah pe
khaia pi mi ksingki. 16 Jumeiki mat naw thihnaka am
kpha khaia mkhyenak pawh se na hmuh üng, ani üng
xünnak pe khai Pamhnama veia na ktaiyü vai. Acun
cun thihnaka am jah kpha khai mkhyenak pawhkiea
khana ni a kya kawm. Acunüngpi, thihnaka jah kpha
khaia mkhyenak veki. Acuna phäh Pamhnama veia
na ktaiyü vai ka pyen am ni. 17 Akse pawhnak nakût
cun mkhyenak ni. Cunüngpi, thihnaka am jah kpha
khaia mkhyenak veki. 18 Pamhnama cana nakût
naw mkhyenak am pawh be ti ti cun mi ksingki.
Pamhnama Capa naw jah yungkaih lü khawyaipa
naw am nängpang khawh. 19 Khawmdek avan hin
Khawyaipaa uknaka kea ve kyaw lüpi, Pamhnam üng
mi sängeiki tia mi ksingki. 20 Pamhnama Capa cun
law päng lü, ani naw ksingkhyapnak jah pe lawki tia
mi ksingki. Acuna phäh, Pamhnam Kcang cun mi
ksingki. Pamhnam Kcang üng mi xüngsei lü, a Capa
Jesuh Khritaw üng pi mi yümmatki. Ani ni Pamhnam

Kcanga kya lü angsäia xünnaka pi kyaki. **(aiōnios g166)**
21 Ka canae aw, mhnam kcang am nikie üng käh
ngpüi hü u bä.

2 Johan

1 Kei sangcim Ngvai naw, Ka mhläkphyanak kcang
Nghnumi ja a canae veia kca ka yuk lawki. Nami
van ka ning jah mhläkphya na kcangki. Kei däk am
ni, ngthukcang ksingki he naw pi ning jah mhläkphya
nakie. **2** Isetiakyaküng, ngthukcang cun kami mlung
kyawnga ve lü angsäia ve khaia kyaki. **(aiōn g165)** **3** Pa
Pamhnam ja a Capa Jesuh Khritaw naw bäkhäknak,
mpyenmseinak ja dimdeihnak ning jah pe se. Acun
he cun ngthukcang ja mhläkphyanak am mi kaa
kya se. **4** Paa ngthupeta mäiha nami canae avang
ngthukcang am ami xüngsei ka hmuh üng jekyainak
am ka beki. **5** Ka mhläkphyanak Nghnuminu aw, mat
ja mat mi mhläkphya na vai tia ning nghui na veng.
Ahin hin ngthupet kthai ka ning jah yuk law am ni,
akcüka khyüh mi yaha ngthupet ni. **6** Mhläkphyanak
ka ti hin ta; Pamhnama ngthupete jah läklam lü
xüngsei ni. Akcüka khyüh nami ngjak pänga ngthupet
ta, mhläkphyanak üng nami xüngsei yah khaie. **7**
Nghngicim ning üng Jesuh Khritaw kyum lawki ti cun
mah u lü hleihlaki khawkän cun khawmdek alum
üng cit hü päng ve u. Acuna khyange cun khyang
k'hleie ja Anti-Khrit hea kyaki. **8** Nami pawh päng käh
khyükleih be lü ngkhyengnak nami yah vaia mceiei u
bä. **9** Khritawa mtheinak käh läklam lü, acuna thea
bilokie cun, Pamhnam am ksingki he ni. Khritawa
mtheinak läklamki cun naw Pa ja Capa jah ksingki ni.
10 Khritawa mtheinak am lawpüi lü nami ima lawki a
ve üng ta käh dokham kawm uki. "Dimdeihnak na
khana be se" pi käh nami ti vai u. **11** "Dawkyanak be
se" ti lü dokhamki cun ania mkhyekatnak üng ngpüiki
ni. **12** Ka ning jah mtheh vai khawhah veki, cajawt ja
hmen am yuka am yü ngü. Nami veia law lü akhyang
puma ning jah mtheh ngü se, avana mi jekyainak a
kümbe vaia phäh ning jah hmuh law vaia ka ngaiki.
13 Nami mhläkphyanaka nami Cia canae naw pi yai lü
ve u se ami ti.

3 Johan

1 Kei Angvai naw, Ka mhläkphyanak kcang Kajasa
veia. 2 Ka püi aw, nang cun ngmüimkhya üng
na hlimtuiki tia ka ksingki. Anaküt üng dawkyanak
yah lü pumsa phyawngyainak am na kümcei vaia
ka ning ktaiyü petki. 3 Ngthukcang üng aläa nami
xüngseia mäih, ngthukcang üng hlimtui lü na sitiha
mawng mi khritjanpüi he naw na mtheh law u se ka
ngjak üng aktäa ka jekyaiki. 4 Ka canae ngthukcang
üng ami hlimtui ka ngjak üng ka jekyaia kba, i naw
pi am na jekyaisak khawh. 5 Ka mhlänaka ka püi
aw, nang cun jumeikiea phäh khut na binak üng
sitih lü khinea ami thawn üng pi na sitihki. 6 Na
mhläkphyanaka mawng cun sangcima maa pyen
päng ve u. Ami kdunglawngnak üng jah kpüikpak
betü lü Pamhnam jekyaisakia khut na pawh vaia
ning nghui na veng. 7 Isenitiüng, amimi cun naw
am jumeikie veia i pi käh doei lü, Khritawa khuta
phäh cit hükie ni. 8 Acunakyase, ami khutbi cun mi
jah bipüikiea a kyak vaia, mimi khritjane naw acuna
khyange cun mi jah kpüikpak kawm u. 9 Sangcima
veia kca aktawia ka yuk law kyaw. Cunüngpi, ami
mkhawng vai sü kyaw Tajawtajah naw ka pyen am na
hnaläüei. 10 Acunakyase, ka lawa kcün üng, a pawh
naküt: a hleihlake ja am dawkyakia a jah pyennake
cun sangcima maa ka phyeh law be khai. Acun däk
am ni, khritjane ami law üng am jah dodang. Jah
dodang hlükie pi jah mah ham lü sangcim üngkhyüh
jah ksät vaia ngtängki. 11 Ka mhlänak ka püi he
aw, aksea thawnki käh mcukei ua, akdawa thawnki
mcukei ua. Au pi akdaw pawhki cun Pamhnam üng
sängeikie ni. Au pi akse pawhkie naw Pamhnam
am ksing u. 12 Khyang lum naw Dematarih dawki
ami ti. Kami pyen cangki ti nami ksingnak vaia kami
saksisihki ni. 13 Ka ning jah mtheh vai daki kyaw,
Pawpen ja hmen üng am yuk hlü ngü. 14 Sängsäng
se ning jah hmuh law vaia ka ngaiki. Acun üng mi püi
hmu lü mi ngthuhei be kawm u. Acunüng, akhyang
puma mi ngthuei law khaie. Dimdeihnak nami khana
be se. Ka püi avan naw pi yai u se ami ti. Mi püi he
avan ka jah hnuksetki.

Judah

1 Jesuh Khritawa mpya, Jakuka na kei Judah
naw, Pamhnam naw a jah khü päng khyange,
Pa Pamhnama mhläkphyanak ja Jesuh Khritawa
kcungvawngnak am xüngseikie veia ka yuk ni. 2
Mpyenmseinak, dimdeihnak ja mhläkphyanak nami
khana be se. 3 Ka püi he aw, mi yah khyakhya
küikyannaka mawng ning jah yuk law vaia ka ngaih
kyaw. Cunüngpi, Pamhnam naw a khyangea üng
ahun jumeinak cun angläta phäh a jah peta phäh
ngtäknak nami pawh vaia, mcuhmcäinak kca angsüha
ka ning jah yuk law vaia ka ktha naki. 4 Khyümhnam
am ksingki cun am mi jah ksinga mi ksunga ngpüi
law ve u. Ami ngneisak kse cun ami khümphanaka
vaia mi Pamhnama bäkhäknaka mawng cun akhyea
jah mtheikie ni. Acun he naw mi Mahpa ja Bawipa,
Jesuh Khritaw cun makie. Ami yahei vaia mkatnak
ta, ahlana khyüh Cangcim naw a na pyen päng
ni. 5 Acunakyase, nami ksing pänga kya kyaw lü
pi, ning jah mcuhmcäinaka ka pyen hlü ta, Isarel
khyang mjüe cen Egypt pe üngkhyüh Bawipa naw
a jah küikyan ni. Acunüngpi, ani am jumeiki cun
a jah mcimkpyeh be ni. 6 Pamhnam naw a jah
peta anaa k'uma am ve hlü lü ami hnün hawihkia
khankhawngsä avange pi ngthumkhyah lawa Mhnüp
üng a jah mkhuimkha vaia, angsäia mthiyüi am jah
khit lü anghmüpnaka ke säiha a jah tak cen jah süm
ua. (aïdios g126) 7 Sodom ja Komorah, ja a pipeia
mlüh üngka khyange pi acuna khankhawngsäe akba
awmih u lü hnunglanak, khyanga khyucei ihawmpüi
lü mkhyekat u se angsäia mei üng mkhihnak ami
khamei cen mi vana phäh mcäinak ni ti cen süm
ua. (aiōnios g166) 8 Acukba ni, ahina khyange naw
amimäta pumsa jah mkhyekatsakia hmuhmdannak
ta ve u. Pamhnama johit pi am hnaläü u, khana
veki khankhawngsä jomahe pi jah mdihmsuikie. 9
Khankhawngsäea mkhawng Mihkhelah hngawh pi
acukba am ve. Khawyama dä Mosia yawk u naw
bi khai ti lü ani ngcuh üng mkateinaka ngthu am
pyen. "Bawipa naw ning kse na se" ti lü ni a pyen.
10 Acunüngpi, ahina khyange naw ta am ami ksing
ngkhai cun mdihmsuinak am ngtäkpüikie. Sakyungea
mäiha ami ngtüiei lawpüi am ksing u lü, acuna
ksingnak naw jah kpyüpye khai. 11 Ihlawka kyühei
phyaki ni. Kaihnaha hnu läki he ni. Ngui yah vaia
phäh biloki Balaama kba mkhyenak pawh ve u. Korah
naw pyen a kpetmjaka kba, pyen kpetmjakie. Koraha
cimpyak kba cimpyak acun he. 12 Nglawinak buh
pawi nami pawh üng nami ksunga ngkeei vai am
ksing u lü mtuihmlehsakie ni. Amimäta phü vai däk
ksingki he. Acun he cun khawkhi naw a jawn hü
yawhtui ka khawngmei am tängkie ni. A ngthei kcün
pha lü am ngtheipaiki thingdung am tängkie ni. Ami
ngthei vaia kcün khawksik khye hngawh üngpi am
ngtheikia thingdungea kba, a pya mahmaha phukin lü
avana thikia thingdung üng tängkie ni. 13 Ngkeeikse
aksekhyu ami bi lawh cun, mtüihkhehki tuimpawn nawt
lawki mpanglai tui ngnawk üng tängkie ni. A phanak
vai hnün am ngtekia aisie am tängkie ni. Amimi phäh
Pamhnam naw anghmüpnak säih hnün cun angsäia
jah tak petki. (aiōn g165) 14 Adam üngkhyüh ngsawn
khyühnak Enawk naw sahma lü a na pyen ta, "Bawipa
cun a khankhawngsä ngcim thawng khawkän am
kyum law lü avana khana ngthumkhyah law khai.
Mhnam kaa mäiha am dawki ami pawhnak nakü ja
mhnam kaa mäiha khyangka he naw ani kpetnaka
ngthu kyühei phyaki ami pyen naküta phäh acune jah
mkhuimkha law khai" a ti. 16 Acuna khyange cun aläa
ngikcak u lü khyang jah mkateikie. Ami mlungkaw
ngnei ksea hnu läki he. Amimät mhlünmtaiei u lü,
amimäta dawnak vaia khyang jah mhläki he. 17 Ka
püi he aw, mi Bawipa Jesuh Khritawa ngsäe naw ami
pyen khawi, "Akpäihnaka kcün üng, ning yaihyünei
acun he po law acun he. Khyang he naw mhnam
am ksinga mtisa hlü läklam law acun he" ti cen
süm ua. 19 Ahin he cun ngphüingkyanak pawhkie
ni, Ngmüimkhya am takia khyange, ami mlung hlü
naw a jah nängeia khyange ni. 20 Acunüngpi, ka püi
he aw, nami jumeinak ngcingcaih säih am namimät
ngsawngsaei ua. Ngmüimkhya Ngcima johit am ktaiyü
ua. 21 Pamhnama mhläkphyanak am namimät ve
nglät ua. Angsäia xünnak a ning jah pet vaia phäh mi
Bawipa Jesuh Khritawa mpyenmseinak äpei lü ve ua.
(aiōnios g166) 22 Ami mlung uplatkie khana mpyeneinak
ta ua. 23 Khyang kce he xünnak ami yah vai mei kdäi
üngkhyüh jah kset be lü jah kumei ua. Mceieinak
am jah mpyenei ua. Cunüngpi, ami mkhyenak mtisa
hlükaw am beki ami suisak ta nami mtuihei vai. 24
Jumeinak üng kyukngpänak üngkhyüh, mkhyenak
am vekia jekyainak üng a hlüngtainaka maa ning jah
cehpüi khawhki, 25 Jah Küikyanki Pamhnam mat
däka jotai, dämduh hlüngtainak ja ana cun, Mi Bawipa
Jesuh Khritaw üngkhyüh, päih pängki kcüne ja atuh
üngkhyüh, angsäia hlüngtai se. Amen. (aiōn g165)

Malam Mdannak

1 Hina cauk cun Jesuh Khritaw naw malama kya
law khai he a mdanak yuknaka kyaki. Pamhnam
naw säng säng se kya law khaia mdanak cun a
m'ya hea veia a jah mhmuh vaia Johan üng a peta
kyaki. Khritaw naw hina mawngma he cun a m'ya
Johana veia a khankhawngsä tüi law lü mdan se; **2**
Johan naw a hmuh nakü̈t cun a pyena kyaki. Hin cun
Pamhnama ngthu la Jesuh Khritawa ngthu kcang,
Jesuh Khritaw naw a mdan a yuk bea kyaki. **3** Ahin
avana pha lawnak vai akcün ng'et lawkia kyase, hina
cauk khehki ta a josen ve. Ahina malam mdanak
cauk ngai lü a k'uma ng'yuki he jah läklamki he ta
ami jo sen ve. **4** Asah khawa awmkia Sangcim khyüh
hea veia kei Johan naw ka ning jah yuk law ta: ajana
awm pängki, atuh awm k'umki la tuha awm law khaia
Pamhnama vei üngka la bawingawhnaka ma awmkia
ngmüimkhya khyüha vei üngka, **5** thihnak üngka
naw tho law be kcük lü, khawmdek sangpuxang jah
uki, sitikia saksi Jesuh Khritaw üngka dim'yenak la
bäkhäknak cen nami khana awm se. Jah jawng'eng
na lü a thihnak am mi katnak he üngka naw jah lät
saki. **6** A Pamhnam la a Pa mi khüih khaia ktaiyü
mjüa jah pyangkia Jesuh Khritawa veia hlüngtainak
la johit angläta awm se! Amen. **(aiōn g165)** **7** Teng u,
Khawngmei üng kyum law khai! Khyang nakü̈t naw
hmu khai he, sunki he ye ye naw pi hmu khai he.
Khawmdek khana khyang nakü̈t kyap law khai he.
Acukba kya law khai. **8** Ahmäi khyaih lü awm pängki,
awm k'umki la awm law khaia Bawipa Pamhnam
naw, "Kei cun akcük la anghnu säiha ka kyaki" a
ti. **9** Kei cun nami bena Johana ka kyaki ni. Amäta
Khaw ham na khaia khyang hea khana pha law
khaia khuikhanak cun mlung saünak am ka jah
khamei püiki. Jesuha hnukläka ka kyaki. Jesuha mdan
Pamhnama Ngthu la Ngthungtak ka sanga phäha
Patmos k'kawnga ami na tak. **10** Bawipa khawmhmüp
üng Ngmüimkhya am awm ni se ka hnua kpuna
ng'yüna mäiha angsanga ngthuheikia kthaih ka ngjak.
11 Acun naw, "Na hmuh he cen cauk üng jah yu lü
mlüh khyüh üng awmkia Sangcim he Ephet mlüh,
Samunah mlüh, Perakamun mlüh, Thutirah mlüh,
Sadih mlüh, Philadephih mlüh la Lodikih mlüh üng
jah kbi kawpi" a ti. **12** Na ngthuheipüikia kthai cun ka
hmu khaia ka mang hüki naw xüi meiim taknak khyüh
ka hmuh; **13** meiim khyüha ksunga nghngicim khyang
am tängki mat ka hmuh. Acun naw a khaw cäpa
saüki jihnu sui lü a mkyang üng xüi ksawmyüi vawp
se ka hmuh. **14** A lusam cun toa mu la kdama bawka
mäiha bawki, a mik he cun meikdäia mäiha caki; **15**
a khaw cun mei üng msawia mthia mäiha caki. A
kthai pi tuiksawia nghmüma mäiha nghmümki. **16** A
kut kpat da aisi khyüh kpawmki. A mka üng hnuma
kxata mäih mthikcim lut lawki. A hmai pi khawnghngi
nglinga mäiha caki. **17** Acun ka hmuh üng akthia
mäiha a khaw kunga ka kyuki. Acunüng ani naw a kut
kpat lam ka khana mtaih lü, "Ä kyüha; kei akcük säih
la anghnu säiha ka kyaki ni. **18** Kei akxünga ka kyaki
ni! Ka thi pängki acunsepi angläta ka xüngki. Thihnak
la thihnak khaw jah nängnaka ana ka taki. **(aiōn g165,
Hadēs g86)** **19** "Acunakyase na hmuh päng he la awm
k'umki he la tuha awm law khai hea ngthu cen jah
yua; **20** ka kut kpat lam üng aisi khyüh na jah hmuh
he la xüi meiim taknak khyüh hea suilam cun hinkba
kyaki. Meiim khyüh he cun sangcim khyüha kya u
lü, aisi khyüh he cun sangcim khyüh mceimcangkia
khankhawngsä khyüha kyaki he ni" a ti.

2 "Ephet sangcim üng khankhawngsäa veia hinkba
yua: 'Hin cun A kut kpat lam üng aisi khyüh
kpawm lü xüi meiim taknak he khyüha ksunga cit
hükia becük ni; **2** 'I na bilo pängki ti ka ksingki;
Ihlawka na khüihkhawm la na dunei thei päng pi ka
ksingki. Khyangkse he am na jah ngjakhlü ka ksingki.
Ngsäa am kya kphei u lü ngsäa nghmünei kyuki he
jah ksing lü hleihlaki he ti na jah ksing päng pi ka
ksingki. **3** Na duneiki, ka ngminga phäha khamei lü
am na pyaiki. **4** Na hmanak ka pyen vai mat awmki.
Acun cun akcüka na na na jawngnaka mäiha tukbäi
am na na jawngnak cen ni. **5** Ihlawka akthuka na
kyukngtängki ti cen ng'ngaia! Na katnak he jah nghlat
ta lü akcüka na bilawh he cen jah bilo bea. Na katnak
he am na jah nghlat tak üngta na veia law lü na
meiim taknak a awmnak üngka naw ka lo khai. **6**
Acunsepi na dawnak awm ve: Nikolah khyang hea
bilawh am ka ngjakhlüa kba nang naw pi am na
ngjakhlü hnga cen. **7** Ngmüimkhya naw Sangcim hea
veia i a pyen ni ti cen nami nghnga a awm üng ngai
ua! Ngnängki he üng Pamhnama Ngvawng k'uma
awmkia xünnak thing ktheih einak thei ka jah pe khai"
a ti. **8** "Samunah Sangcim üng khankhawngsäa veia
hinkba yua: 'Hin cun Akcük säih la anghnu säih,
thi lü xüng bekia becük ni: **9** 'Na khuikhanak ka
ksingki; na m'yenkseki cunsepi na bawimangki! Judah
khyang kcang am niki he naw Judah khyanga mäiha
am dawkia ami ning pyen ka ksingki; acun he cun
Khawyama khyanga kyaki he. **10** Na khamei vai ä
kyüha. Ngaia! Khawyai naw a ning jah mhnüteinak
vaia avang thawngim üng ning jah khyum khai,
khawmhmüp xa nami khuikha khai. Nami thihnak vai

üng pi ka veia sitih ua, nami ngnängnaka ngkhenga
xünnak ka ning jah pe khai. 11 Nami nghnga a awm
üng Ngmüimkhya naw Sangcim hea veia a pyen
ngai ua. Ngnängki naküt anghngihnaka thihnak naw
ikba pi am jah pawh thei' ti ve" a ti. 12 "Perakamun
Sangcim üng khankhawngsäa veia hinkba yua: 'Hin
cun hnuma akpat cang kcim ksaü takia becük ni:
13 Khawyama bawingawhnak a awmnaka na awmki
ti ka ksingki. Khawyama awmnaka, ka sitih saksi
Antipas ami hnima kcün üng pi ka veia khäng lü na
jumeinak am na yawkki ti cun ka ksingki. 14 Acunsepi
Isarel khyang he juktuh hea veia ngkengnak meh
ei u lü, hüipawm khai hea jah katkawng saki Balak
mtheimthangkia Balaama tuilam läklamki avang nami
ksunga a aawma phäha na katnak a jaw ka hmuki. 15
Acukba nang pi Nikolah khyang hea mtheimthangnak
läklamki he na ksunga avang na jah awmpüiki. 16
Atuh na katnak he jah nghlat ta! Am acunüng angxita
law lü acun he cun ka mka üngka naw lut lawkia kcim
am ka jah tu law khai. 17 Nami nghnga a awm üng
Ngmüimkhya naw Sangcim hea veia a pyen ngai
u. Ngnängki naküt üng thupa manah avang ka pe
khai. Yahki dänga thea u naw pi am a kheh thei vaia
ngming kthai ng'yukia lung kbawk pi ka jah pe khai' ti
ve" a ti. 18 "Tuhtirah üng Sangcim khankhawngsäa
veia hinkba yua: 'Hin cun Pamhnama Capa, meikdäia
mäiha däiki mik na lü a khawpha mthimsawia mäiha
cakia becük ni: 19 Na bilawh ka ksingki. Na jawngnak,
na sitihnak, na khüihkhawm la na duneinak ka ksingki.
Akcüka na bilawha kthaka atuh na ktha na bawki ti ka
ksingki. 20 Pamhnama ngsäa ngsuiei kyukia nghnumi
Jezebelah nami ksunga nami awm saka phäha nang
üng hmanak ka hmuki. Ani naw a jah mtheimthangnak
am ka m'ya he hüipawmnak la juktuh he üng peta
buh jah eiawk saki. 21 A katnak hea phäh a ngjutnak
vaia kcün ka pet päng, cunsepi hüipawmnak üngka
naw a nghlat law be vai am yäng. 22 Acunakyase ani
am hüipawm u lü kakawngki he am atänga aknuia
khuikha khai hea, ihnaka khana ka tawn law khai. Ani
am atänga katnak ami pawh cen am ami ngjut be
üngta tukbäi ahin ka pawh law khai. 23 Ani läki he pi
ka jah hnim khai. Acunüng sangcim avan naw kei cun
khyang naküta ngaihkyunak la hlüei ka ksing bäihki ti
ksing khai he. Nami bilawh cun nami vana bilawha
kba ka ning jah thung law khai. 24 Acunsepi Tuhtiraha
awmkia nangmi avang he naw ahina am dawkyakia
mtheimthangnak am läk u lü; avang naw 'Khawyama
ngthu ngthup' ami ti cen pi am nami ngtheingthangki.
Phüi k'yüh akce nami khana i am ka mtaih khai ti hin
ning jah mtheh veng. 25 Acunsepi am ka pha law
hama küt üng nami tak cen akhänga kpawm kheng
yeng ua. 26 Upi ngnäng lü, ka ngjak'hlü adütnak cäpa
biloki he cun ka Pa üngka ka yaha ana ka jah pe
khai: Khyangmjü he mthicung am jah uk lü, mdek
k'ama mäiha amte mtea jah ak sak khai hea ana ka
jah pe khai. Thaike pi ka jah pe khai. 29 Nami nghnga
a awm üng Ngmüimkhya naw Sangcim hea veia a
pyen ngai u' ti ve" a ti.

3 "Sadih Sangcim üng khankhawngsäa veia hinkba
yua: 'Hin hin Pamhnama Ngmüimkhya khyüh la
aisi he khyüh takia becük ni: Na bilawh ka ksingki,
xüngkia mäiha na ngming ngthangki, acunsepi na
thiki. 2 Thi khyoki na takca cen am a thih ham üng,
let law lü xün sak bea. Na bilawh ka Pamhnama
ma am kümkawi se hmu veng. 3 Acunakyase na
ngtheingthang päng la na ngjak päng cen jah süm
kheng yeng lü; läklam lü na katnak he jah nghlata. Am
na let law üng ta m'yuk'eia mäiha na veia ka law khai.
Ka lawnak vaia kcün pi am na ksing khai. 4 Acunsepi
Sadih khawa nami suisak nami ngcimcaih saki ajaw
nami awmki. Ka hlawnga citcawn hü khaia nami
nghlawikia kyase akbawk suiawi u lü ka hlawnga nami
citcawn hnga khai. 5 Ngnängki naküt cun acukba
suisak akbawk jah suiawi sak vai; acunüng xünnak
Cauk üngka ami ngming am ka jah thai be khai. Ka
Pa ma la a khankhawngsä hea ma ka khyang hea
ami kyanaka mawng angsinga ka sang khai. 6 Nami
nghnga a awm üng Ngmüimkhya naw Sangcim hea
veia a pyen hin ngja ua' ti ve" a ti. 7 "Philadephih
Sangcim üng khankhawngsä veia hinkba yua: 'Hina
becük hin ngcimcaih lü cangkia becük ni. Ani naw
Davit üngka tawh taki. Ksawh a hmawn üng u naw am
khai thei lü, ksawh a khai üng u naw am mhmawng
thei. 8 Na bilawh ka ksingki, johit ajaw na tak ka
ksingki; ka mtheimthangnak läklam lü ka veia na
sitihki. U naw pi am a khai thei vaia ksawh na ma ka
mhmawngki. 9 Ngaia! Judah khyanga am kya kphei
lü Judah khyanga nghmün kyuki he, hleihlak u lü
khawyama püipawa kyaki avang he na veia ngbawk
law khai hea ka jah pawh law khai. Acunüng ami van
naw ka ning jawng'engnak ksing khai he. 10 Dunei
vaia ka ngthupet na läkia kyase, khawmdek khyang
he jah mhnüteinak vai pha law khaia khuikhanaka
kcün üng pi ka ning yung khai. 11 Ka law jä khai.
Na ngnängnaka phu u naw am a ning yuhei vaia,
na yah päng cen akdawa xungeia. 12 Ngnängki he
naküt cun ka Pamhnama Temple ktung hea jah pyang
ni se acun am ceh ta u. Ka Pamhnama ngming,
ka Pamhnama mlüha ngming, ka Pamhnam üngka
khankhaw üngka naw law khaia Jerusalem mlüh
kthai la kamäta ngming kthai cun pi ami khana ka yu

khai. 13 Nami nghnga a awm üng Ngmüimkhya naw
Sangcim hea veia a pyen hin ngja ua' ti ve" a ti. 14
"Acunüng, Lodikih Sangcim üng khankhawngsä veia
hinkba yua: 'Hin cun Amen, üpnak la saksi kcang,
Pamhnama mhmünmcenga phungabecük ni; 15 Na
bilawh ka jah ksingki, am mju lü am hlawk lü na awm
cen ka ksingki; na mjua pi kyase na hlawka pi kyase
mat mata na kya vai ka ngja hlüki. 16 Acukba am
mju lü am hlawk lü, akdeiha na awmkia kyase ka
mka üngka naw ning msawh law hlü veng. 17 Ka
bawimangki, khawh ka danaki, i am ka hlüeiki na tiki
aw? Acunsepi ihlawka m'yenei phya lü na khuikhaki
ni ti hin am ksingei veki. Na m'yenkseki, akpuma na
awmki, na mik müki. 18 Na bawimangnak vaia mei
üng msawia xüi ngcim la akpuma na awmnak na
msungeinak vaia na suiawi vai suisak akbawk he ka
veia jah kheiheia. Na mik am na hmuhnak thei mtui
lü na hmuhnak be thei vaia ksitui pi ka veia kheih
lawa tia ning mcäi veng. 19 Ka jawng'engnak he jah
jüi lü ka jah mcäi khawiki; acunakyase na katnak he
asayüa jah nghlata. 20 Ngai u! Kei ksawh peia ngdüi
lü ka khawki. Ka kthai ngja lü ksawh mhmawngki
he naküt cun ami ima lut lü ei aw ni se, amimi pi
ka hlawnga ei aw nghnga khai he. 21 Ngnäng lü ka
Pa bawingawhnak üng ka Pa peia atuh ka ngawha
mäiha, ngnängki he cun ka bawingawhnaka peia ami
ngawhnak vai ka jah pe khai. 22 Nami nghnga a awm
üng Ngmüimkhya naw Sangcim he veia a pyen hin
ngja ua' ti ve" a ti.

4 Ahin ngpäng lü mdanak akce mat khankhawa
ksawh nghmawngki ka hmuh. Acunüng kpuna
mäiha ng'yüng lü na msang se ka ngjaka kthai
naw, "Hia lawa, tuha awm law khai ning mhmuh
vang" a ti. 2 Acunüng angxita Ngmüimkhya üng
awm ni se, khankhawa bawingawhnak mat üng
khyang mat ngawki ka hmuh. 3 Acunüng ngawkia
müihmai cun lung phukü he jasper la kanelin lunga
mäiha cakki; bawingawhnaka peia emerad lunga
mäiha cakia mlipi awmki. 4 Acuna bawingawhnak
kcung lü bawingawhnak mkulei-kphyü awmki; acuna
bawingawhnak he üng angvai mkulei-kphyü akbawk
jah suiawi u lü xüi lukhum jah ngbüng u lü ngawki he
ka jah hmuh. 5 Acuna bawingawhnak üngka naw
khawmlaih, mkek, khawnghmüm ng'yüng lawki he.
Acunüng bawingawhnaka ma üngka naw meikdäi
khyüh däi lawki he, acun he cun Pamhnama
Ngmüimkhya khyüha kyaki he; 6 bawingawhnaka
ma hman mliktui, khrustal lunga mäiha ngcimki
awmki. Acuna bawingawhnak kcung lü xüngksei
kphyü, ami hnulam la ami malam mik am beki
he awmki he. 7 Acunüng xüngksei akcüknak cun
mukeia mäih lawki. Anghngihnaka xüngksei cun se
mäih lawki; akthumnaka xüngksei naw nghngicima
müihmaia mäih müihmai naki; akphyünaka xüngksei
cun nghmukse jawng huikia mäih lawki. 8 Acunüng
xüngksei kphyü he cun khyuk ci ngphya na u lü
akpung la akhuia mik am beki he cun: "Bawipa
Pamhnam, Kyäpsawki, awm pängki la awm k'umki
la awm law khai cun, Ngcimcaih ve, ngcimcaih ve,
ngcimcaih ve" ti u lü amhmüp amthan ä ngdüm u lü
ng'äiki he. 9 Acunüng xüngkseikia xüngksei kphyü he
naw, bawingawhnak üng ngaw lü anglät se xüngki
cun mhlünmtai u lü, mküimtonak la leisawngnaka
ng'äi mcu u lü jekyainaka ngthu sangki he. Acukba
ami ng'äi üng, (aiōn g165) 10 angvai mkulei-kphyü he
naw bawingawhnak üng ngawkia ma ngbawk u lü
anglät se xüngki cun sawhkhahki he. Bawingawhnaka
ma ami lukhum he jah msän u lü, (aiōn g165) 11 "Kami
Bawipa la kami Pamhnam! Nang cun hlüngtainak,
leisawngnak la johit na jah yah khaia na nghlawiki
ni; Nang naw ahmäi na jah mhmünmcengki, Nanga
ngjakhlüa ngtüingdawng law u lü xüngsei lawki he ni"
ami ti.

5 Acunüng bawingawhnak üng ngawki naw caktawm
a khyet lama kpawm se ka hmuh. Ahnu ama
ca ng'yu lü msingnak he khyüh am msing awm
se ka hmuh. 2 Acunüng khankhawngsä akkyan
kcang naw angsang yea, "U naw msingnak he jah
kphyan lü caktawm mhmawng khaia nghlawiki ni?" tia,
ngpyang se ka hmuh. 3 Cunsepi Khankhawa pi kyase,
khawmdek khana pi kyase, mce k'uma pi kyase,
caktawm mhmawng thei lü akhui üngka teng thei khai
mat pi am awm. 4 Acunüng caktawm mhmawng lü
ak'uma teng thei nghlawiki u pi am a awma phäh
aktäa ka kyapki. 5 Acunüng ngvai he üngka mat naw
ka veia, Ä kyapa; Tenga, Ngnängnak yahki Judah
pakhui üngka Mukei, Davita mjü akyäp säih naw
msingnak khyüh kphyan lü caktawm mhmawng khaia
nghlawiki ni" a ti. 6 Acunüng bawingawhnaka nglung
üng Toca ngdüiki cun xüngksei kphyü la angvai he
naw nglungna u se ka hmuh. Toca cun hnim pänga
mäih lawki. Acun naw khyüh k'kina lü khyüh mik
naki. Acun cun khawmdek avana khana tüih pänga
Pamhnama ngmüimkhya he khyüha kyaki. 7 Toca naw
cit lü bawingawhnak üng ngawkia kut kpat lam üngka
caktawm cun a lawh. 8 Acukba caktawm a lawh päng
la xüngseikia xüngksei kphyü la angvai mkulei-kphyü
he cun Toca ma ngbawki he. Cawng la ng'uinghnamki
am bekia xüi kbe he jah kpawmei phäh phähki he.
Acuna ng'uinghnam he cun Pamhnama khyang hea

ktaiyünaka kyaki. 9 Acunüng ami ng'äi kthai ami
mcuk cun: "Nang cun caktawm lo lü, msingnak he na
jah kphyan khaia na nghlawiki ni. Ning hnim pänga
kyase, ngsawn päng, ngthu kce kce pyenki hea
khyang päng, khyangmjü päng la pakhui päng üngka
khyang he cun ngkengnaka na thisen am Pamhnama
phäha na jah kheihki; 10 Nang naw Pamhnam khüih
khai hea ktaiyü mjü hea na jah pyangki, acun he
naw khawmdek uk khai he" tia kyaki. 11 Acunüng
ka han teng üng, bawingawhnak, xüngksei he la
angvai hea peia ngdüikia khankhawngsä athawng
atawnga am jah kheh khawh vaia dämki hea kthai
ka ngjaki. 12 Acun he naw angsang yea, "Hnim
pänga Toca naw, johit, bawimangnak, themnak,
kyanak, mküimtonak, hlüngtainak, leisawngnak yah
nghlawiki ni" tia, ng'äiki he. 13 Acunüng khankhaw
la khawmdek khan, khawmdeka k'keh, mliktui
k'uma awmki he la khawliva üng mhmünmceng he
naküt avan naw, "Bawingawhnak üng ngawki la
Toca veia; Dawkyanak, mküimtonak, hlüngtainak, la
khyaihbahnak he, leisawngnak angläta awm se" ami
ti pi ka ngjaki. (aiōn g165) 14 Acunüng xüngksei kphyü
he naw, "Amen," tia ami msang. Acunüng angvai he
naw ngbawk u lü sawhkhahki he.

6 Acunüng Toca naw msingnak he khyüh üngka
mat han kphyan se ka hmuh, acunüng xüngkia
xüngksei kphyü he üngka mat naw khawnghmüma
kba, "Lawa" ti se ka ngjak. 2 Ka han teng üng
ngse akbawk ka hmuki. Acuna khana ngcumki naw
li kpawm se bawilukhum ami ngbün sak. Acunüng
ani cun nängkia kba ngnängnak yah khaia ktawihki.
3 Acunüng Toca naw msingnak anghnginak a han
kphyan la xüngksei anghnginak naw, "Lawa" ti se
ka ngjak. 4 Acunüng ngse akce, asen lawki. Acuna
khana ngcumki üng khawmdek khana ngtuknak
lawpüi se khyang he nghnim kyu khai hea johit ami
pet. Kcim ngbaünu pi ami pet si. 5 Acunüng Toca
naw msingnak akthumnak a han kphyan la xüngksei
akthumnak naw, "Lawa" ti se ka ngjak. Ka han teng
üng ngse alea khana ngcumki naw kbäinak kcüng
se ka hmuh. 6 Acunüng xüngseikia xüngksei kphyü
hea ksung üngka kthaiha mäih naw, "Mhmüp mata
phua kyung kcang khawt mat yahki. Mhmüp mata
phua mujaw khawt thum yahki. Acunsepi Olip ksitui la
capyit ta ä jah kpyeha" ti se ka ngjak. 7 Acunüng Toca
naw msingnak akphyünak a han kphyan la xüngksei
akphyünaka kthai naw, "Lawa," ti se ka ngjak. 8
Acunüng ka han teng üng, ngse amvo ka hmuh. A
khana ngcumkia ngming cun Thihnak kyase Thihnak
khaw naw k'et lü a läk. Anini naw khawmdek püm
khyü üngka püm mat ham na ni se ngtuknak, eikhaw
setnak, natnak hlikhaü la sakyung he am jah hnimnak
sak vaia ana jah peta kyaki. (Hadēs g86) 9 Acunüng
Toca naw msingnak amhmanak a han kphyan la
Pamhnama ngthu ami sangkhapa phäha pi kyase,
ami sitiha phäha pi kyase, ami jah hnima ngmüimkhya
he cun kphyawnkunga keha ka jah hmuh. 10 Acunüng
amimi naw angsanga, "Ngdüngdai lü ngcimcaih lü
ahmäi mkhütkia Bawipa aw! Keimi jah hnimkia khyang
hea khana ngthu mkhya lü na jah mkhuimkha lawnak
vaia kcün hin ivei hlü hamki ni?" tia ngpyangki he. 11
Acunüng suisak akbawk ami jah pet. Amimia mäiha
ami jah hnim hnga vaia m'ya akce he la jumeiki
he aküma ami jah hnim vei cäpa asängca ami jah
ngäng vaia jah mthehki he. 12 Acunüng Toca naw
msingnak akhyuknak a han kphyan la mkhyü aknuia
ngsün law lü, khawnghngi kpyawn lenua kba le law
lü, khya pi thisena mäiha avan sen law se ka hmuh.
13 Fik dung khawkhi naw ksün se am a hmin ham
üng a kthei he ami kyu lawa kba Aisi he pi mdeka
kyu law khai he. 14 Khankhaw pi kcahnana kba
ngtawm lü khyük lawki. Mcung la khawkawng naküt
he pi ami awmnak üngka naw ngnawn bäihki he.
15 Acunüng khawmdek sangpuxang he, bawi he la
yekap ngvai he, bawimangki he la khyang kyan he,
khyang kce avan, m'ya la ä m'ya he naküt cun khui
hea k'uma la mcunga lungnu he üng ngthupei hüki
he. 16 Acunüng mcung he la lungnu hea veia, "Jah
sip law u lü bawingawhnak üng ngawkia mik üngka la
Toca a mlungsonak üngka naw jah thup law ua; 17
Kyühkyawksekia ami mlungsonaka mhmüp cun pha
law ve; u naw khamei thei khai ni?" ami ti.

7 Acun käna, khawkawng, mliktui la thing naküt
üng khaw am khi khaia, khankhawngsä kphyü
he naw khawmdek hmai kphyüa khawkhi man u lü,
khawmdek hmai kphyü üng ngdüi u se ka jah hmuh. 2
Acunüng, khankhawngsä akce cun xüngki Pamhnama
msingnak kpawm lü, nghngilaw lam üngka naw law
se ka hmuh. Acuna khankhawngsä cun Pamhnam
naw khawmdek la mliktui jah kpyeh theinak a jah
peta khankhawngsä kphyüa veia angsanga, 3 "Kami
Pamhnama m'ya he ami mceyü üng am kami jah
msing hama küt üngta khawmdek, mliktui la thing
he ä jah kpyeh tanga bä" tia ngpyangki. 4 Acunüng
Pamhnama msingnak am ami mceyü üng jah msinga
Isarel khyang hea pakhui üngka he cun 144,000
lawki hea ami na mtheh. Amimi cun Isarel pakhui
xaleinghngih üngka kyaki he. 5 Pakhui mat üng
12,000 cia kyaki. Acun he cun Judah, Rubin, Kad,
Ashea, Naptalih, Manaseh, Simeon, Levih, Isakarah,

Zebulung, Josep la Benjamina kyaki he. 9 Acun käna
teng ni se, khyang khawjah u naw am a täh mkhüt vai,
pakhui nakût üngka he, khyangmjü nakût üngka he,
paca nakût üngka he la khyü kce kce pyenkia khyang
üngka he cun suisak akbawk jah suisa u lü, hlipa
ngban he ami kut üng jah kawtei u lü, bawingawhnaka
ma la Toca ma ngdüi u se ka jah hmuh. 10 Acunüng
acun he naw angsanga, “Bawingawhnak üng ngawkia
mi Pamhnam la Toca üngka naw küikyanak law ve”
tia ngpyangki he. 11 Acunüng khankhawngsä avan
naw bawingawhnak la ngvai he, xüngksei kphyü
he cun jah kcung u lü ngdüiki he. Acun he cun
bawingawhnaka ma da ami hmai ngmüm u lü, 12
“Amen! mküimtonak, hlüngtainak, themnak, jekyainak,
leisawngnak, johit la khyaihbahnak he cun anglät se
mi Pamhnam üng awm se! Amen,” tia, Pamhnam
sawhkhahki he. (aiōn g165) 13 Acunüng ngvai he üngka
mat naw ka veia, “Hina suisak akbawk suisaki he
hin u he ni? Hawia ka naw lawki he ni?” ti lü a na
kthäh. 14 “Angvai aw, am ksing veng, nang naw
na ksingki ni” ka ti. Ani naw ka veia, “Hin he cun,
mkhuimkhanak kcang üngka naw law u lü ami suisak
he Toca a thisen üng msu u lü bawk saki he ni. 15
Acunakyase Pamhnama bawingawhnaka ma ngdüi u
lü amhmüp amthan Temple k’uma Pamhnam khüihki
hea kyaki he. Bawingawhnak üng ngawki naw ami
ksunga jah veipüi lü jah xung khai. 16 Ami ei am
cawi tui am xai be ti u; khawnghngi naw pi am jah
lingei ti, khawkhlawk naw pi am jah hlawkei be ti.
17 Bawingawhnaka nglung üng ngawkia Toca cun
ami Toksäma kyase, ani naw xünnaka tuilawnga jah
ngkhahpüi khai. Acunüng Pamhnam naw ami mik
üngka miktui nakût jah xuh pe khai.

8 Acunüng Toca naw msingnak akhyühnak a kphyan
üng khankhaw avan üng naji acipcäp kba dipsiki.
2 Acunüng Pamhnama ma ngdüikia khankhawngsä
khyüh üng kpun khyüh jah pe u se ka jah hmuh. 3
Khankhawngsä akce mat ng'uinghnam mkhihnaka
xüi kbe kpawm lü lawki cun kphyawnkung peia ngdüi
lawki. Pamhnama khyang hea ktaiyünak jah mkhah pe
lü, Bawingawhnaka ma ngdüikia xüi kphyawnkunga
khana acun mkhih khaia ani üng ng’uinghnam
khawjah ami pet. 4 Ng'uinghnam mkhiha meikhu
cun Pamhnama khyang hea ktaiyünak mah mah am
atänga, Pamhnama ma ngdüikia khankhawngsäa kut
üngka naw Pamhnama ma tho lü jeng kaiki. 5 Acunüng
khankhawngsä naw ng'uinghnam mkhihnaka kbe lo
lü, kphyawnkung üngka mei am kbe lü khawmdeka
khana a tawn. Acunüng khaw nghmüm law lü, kthaih
ng’yüng law lü, khaw mlaih law lü, mkhyü ngsün
law ktäihki. 6 Acunüng kpun khyüh kpawmki hea
khankhawngsä khyüh he cun tum khai hea ngtünki
he. 7 Khankhawngsä akcüknak naw kpun a han tum
la thisen am ngcawkia yen la mei khawmdek khana
kya lawki. Acunüng khawmdek kthum üngka mat cun
meia däiki, thing he pi kthum üngka mat cun meiha
däiki, msai kxüng nakût pi meiha däi bäihki he. 8
Acunüng khankhawngsä anghnginak naw kpun tumki.
Khawmcungnu meikdäi üngka mäih cun mliktui üng
ami tawn. Acunüng mliktui kthum üngka mat cun
thisena kya lawki. 9 Mliktui üng awmkia xüngksei
nakût kthum üngka mat thiki he. Mlawng he pi kthum
üngka mat pyehki he. 10 Khankhawngsä akthumnak
naw kpun a tum. Meikdäia kba däikia aisi angbaü cun
khan üngka naw kya law lü mliktui la tuilawng kthum
üngka mat a jah sip. 11 (Aisia ngming cun “Akha”) tia
kyaki. Tui kthum üngka mat cun kha lawki. Acuna tui
kha awkia khyang he cun thiki he. Isetiakyaküng tui
kha a nglata phäha kyaki. 12 Acunüng khankhawngsä
akphyünak naw a kpun a tum. Khawnghngi kthum
üngka mat, khya thum üngka mat, aisi he kthum
üngka mat cun cimpyeh u lü nghmüp lawki he.
Khawmhmüp kthum üngka mat, khawmthan kthum
üngka mat akvai am awm. 13 Acunüng teng ni se,
nghmunu mat khankhaw ak'hlüng üng jawng hü lü
angsanga, “Khankhawngsä he kthuma tum law vaia
kpuna ng’yüna phäh khawmdek khyang he phäha
kyühkse ve kyühkse ve” a ti cun hmu lü ka ngjak.

9 Acunüng khankhawngsä amhmanak naw kpun
a tum. Aisi mat khankhaw üngka naw mcea kya
lawki ka hmuh. Ani üng adütnak am awmkia khui
kthuknu tawh ami pet. (Abyssos g12) 2 Aisi naw adütnak
am awmkia khui kthuknu cun mhmawng se adütnak
am awmkia khui kthuknu üngka naw meitumnu üngka
naw khu lawki meikhua mäih cun khui kthuknu üngka
naw lut lawki. Acuna phäha khawnghngi la khawkhi
nghmüp lawki xawi. (Abyssos g12) 3 Meikhu üngka naw
mkhaü he khawmdek khana kyum lawki he. Jawngk’ai
hea johit taka mäih cun acuna mkhaü he üng pi ami
jah pet. 4 Khawmdek khana msai he, khuhlip he la
thing he süm süm am jah kpyeh u lü, ami mceyü
üng Pamhnama msingnak am taki he däng ami jah
mkhuimkha vaia ngthu ami jah pet. 5 Nghngicim
khyang he am jah hnim u lü khya mhma ami jah
mkhuimkha vaia ngthu ami jah pet. Acuna mkhaü
he naw ami jah mkhuimkhanak vai cun jawngk’ai
naw khyang cui se a nata mäiha naki. 6 Acuna khya
mhma üng khyang he naw thihnak sui hü khai he
cunsepi am hmu u. Ami thih vai ngaih u sepi thihnak
naw jah cen ta khai. 7 Mkhaüe cun ye tuknak vaia jah

ngtünaka ngse hea mäih lawki he. Ami lü üng xüi
lukhuma mäih lawki jah ngbüngki he. Ami müihmai
he pi nghngicima müihmai hea mäih lawki. 8 Ami
lusam nghnumi hea lusama mäih law lü, ami hae
mukei hea ha mäih lawki. 9 Mthi sawiphawa mäiha
sawiphaw he ami mkyanga khana jah thüih awiki he.
Ami ngphya ami mkhapa ng'yün cun ye tu khaia lawki
ngse nghle khawjaha ami ng'yüna mäih lawki he. 10
Jawngk'aia ngmeia mäiha ami ngmei cun nghling
mahki. Acuna ami ngmei am nghngicim khyang khya
mhma ami mkhuimkha vaia johit taki he. 11 Adütnak
am awmkia khui kthuknua khankhawngsä cun ami
khana jah ukia sangpuxanga taki he. Acuna ngming
cun Hebru ngthu üng, "Abaddon" na lü, Krik ngthu
üng, "Apolyon" naki. Ti hlünak cun "Kpyükpyehki" tia
kyaki. **(Abyssos g12)** 12 Kyühkse akcük cun bäih se;
acun käna kyühkse nghngih pha law be tü khai. 13
Acunüng khankhawngsä akhyuknak naw kpun a tum.
Pamhnama ma xüi kphyawnkunga kit phyü üngka
naw kthai ng'yüng law se ka ngjak. 14 Acuna kthai
naw khankhawngsä akhyuknaka veia, "Epharetis
mliktui kama khankhawngsä kphyü jah kphune cen
jah khyah bea" a ti. 15 Ahina kcün, ahina mhmüp,
ahina khya la ahina khawkum üng nghngicim kthum
üngka mat jah hnim khaia jah mcawn pänga kyase
khankhawngsä kphyü he cun jah khyah bea kyaki. 16
Ngsea khana ngcumkia yekap he ami däm lam cun
200,000,000 lawki he tia ami na mtheh. 17 Mdanak
ka hmuhnak üng ngse he la a khana ngcumki he
ka jah hmuh naw: Kata kba ng'aiki, meia kba senki,
saphir lunga kba ngkyüngkia sawiphawe jah taki he.
Ngsea lu he cun mukeia lua mäih lawki he. Ami mka
üngka naw mei, meikhu la kat lut lawki. 18 Ngse hea
mka üngka naw lut lawkia mei, meikhu la kat he naw
nghngicim khyang hmün kthum üngka hmün mat cun
acuna mnehkse naw a jah hnim. 19 Ngse hea johit
cun ami mka la ami ngmei he üng awmkia kyaki. Ami
ngmei he cun kphyu lu maha mäih lawki he. Acun am
nghngicim khyang jah mkhuimkha naki he. 20 Acuna
khuikhanak üng am thi u lü kpawihkia nghngicim
khyang he cun naw pi amimäta kut am pyan cun
am nghlata u. Am hmu thei lü, am cetcawn thei lü,
am ngja theikia xüi juktuh, ngui juktuh, mthi juktuh,
lung juktuh la thing juktuh he jah sawkhahnak üngka
naw ä ngjut u lü awmki he. Khawyai sawkkhahnak pi
am nghlata u. 21 Khyang ami hnimnak, suikyam ami
binak, ami hüipawmnak la ami m'yuknak he üngka
naw pi am ngjut u lü awmki he.

10 Acunüng khankhawngsä akyan kcang cun
khankhaw üngka naw kyum lawki ka hmuh.
Acuna khankhawngsä cun khawngmei suiawi lü a
lupum üng mlipi ngsuiki. A müihmai cun khawnghngia
mäih law lü a khawe cun pi mei ktunga mäih lawki
he. 2 Acun naw a kut üng caktawmca nghmawngki pi
kpawmki. A khaw kpat lam am mliktui leh lü a khaw
k'eng lam am khawkawng leh lü, 3 acunüng mukeia
mkyuka kba angsang yea mkyuk lawki. A ngkhü law
päng üng, khawnghmüm khyüh naw mukeia mkyuka
kba ami msang. 4 Khawnghmüm khyüh he nghmüm
law päng u se ka yu khai sü, "Khawnghmüm khyüh
hea ngthu pyen cen ä yu lü mjiha" tia khankhaw üngka
naw kthai ka ngjak. 5 Acunüng mliktui la khawkawng
üng ngdüi se ka hmuha khankhawngsä naw a kut
kpat lam khana han säng lü, 6 anglät se xüngsei lü,
khankhaw la a khana awmki he naküt, mcekhaw la
a k'uma awmki he naküt, mliktui la a k'uma awmki
he naküt jah mhmünmcengkia Pamhnama ngming
üng, "Akcün am thuk ti khai; **(aiōn g165)** 7 acunsepi
khankhawngsä akhyühnak naw kpun a tum law üng
a m'ya sahma he üng a na sang law khawia kba
Pamhnama ngthu ngthup cun kümkawi law khai" tia
ng'yüngki. 8 Acunüng khankhawa kthai ka ngjak naw
mtheh be tü lü, "Mliktui la khawkawnga khana ngdüikia
khankhawngsäa kut üng caktawmca mhmawn päng
cen cit lü va loa" ti se ka ngjak. 9 Khankhawngsäa
veia va cit lü caktawmca a na pet vaia ka kthäh.
Ani naw, "Lo lü eia; na khawnu k'uma thui khai,
acunsepi na mka üng khawitui kba tui khai" a ti. 10
Khankhawngsäa kut üngka caktawmca cun lo lü ei
ni se ka mka üng khawituia kba tuiki. Acunsepi ka
mjawei käna ka khawnu üng thui lawki. 11 Acunüng
ka veia, "Khyangmjü khawjaha veia, pakhui khawjaha
veia, ngthu akce kce pyenki hea veia la sangpuxang
hea veia Pamhnama ngthu na sang be vai" tia ka
ngjak.

11 Acunüng mcäpnak ksawngkhea mäih na pe u lü,
"Cit lü Pamhnama Temple la kphyawnkung jah
mcäpa. A k'uma sawkkhahki he pi jah täha. 2 Acunsepi
Temple akpung ta ä mcäp kawpi. Isetiakyaküng acun
he cun khyangmjükce he üng jah pet ta kyaee,
Ngcimcaihkia Mlüh cun khya kphyükip la khya nghngih
ka na khai hea kyaki ni. 3 Ka saksi nghngih jihpyawn
jah msui m'awi lü ka jah tüi khai, acun xawi naw
Pamhnama ngthu cun mhmüp 1,260 üng sang khai
xawi" a ti. 4 Acuna saksi xawi cun khawmdek bawia
ma ngdüikia Olip thing nghngih la meiim taknak
nghngiha kyaki xawi. 5 Jah mkhuimkha hlükia ye
naküt cun ani m'yawng üngka naw meikdäi lut law
lü jah kpyeh khai. Jah mkhuimkha khai ye naküte
cun acunkba jah hnima kya khai. 6 Acun kxawi cun

Pamhnama ngthu ani sang k'um üng khaw am a
khaia khankhaw khaihnak theia khyaihbahnak taki
xawi. Ani ngaih ngaiha kcün üng tui thisena nglat sak
thei vaia tui hea khana khyaihbahnak taki xawi. Ani
ngaih ngaiha kcün üng Khawmdek khana khuikhanak
naküta hlikhaü awm sak thei khai xawia khyaihbahnak
taki xawi. 7 Ngthu ani sang päng käna adütnak am
awmkia khui kthuknu üngka sakyung lut lawki naw jah
ngcawhpüi khai. Acuna sakyung naw jah näng lü jah
hnim khai. (Abyssos g12) 8 Acunüng ani yawk cun ani
Bawipa kutlamktung üng ami taihnaka mlühnua lam
üng ngjän khai. Acuna mlühnua ngming cun Sodom
la Egypt jah msuimcäpnaka kyaki. 9 Khyangmjü nakü t
üngka khyang he, pakhui nakü t üngka khyang he,
ngthu akce kce pyenki nakü t üngka khyang he la
paca nakü t üngka khyang he naw mhmüp kthum la
mhmüp mtawn ani yawk jah tengei u lü ani yawk
jah k'ut vai khyo khai he. 10 Saksi nghngiha thiha
phäha khawmdek khana khyang he jekyai law khai
he. Hlimtuinak pawh u lü bänaka petmsawtnak mat la
mat ngbi law hü kyu khai he. Acuna sahma xawi naw
khuikhanak khawjah khawmdek khana ani lawpüia
phäha kyaki. 11 Mhmüp kthum la mhmüp mtawn a
bäih käna Pamhnama vei üngka xünaka ngxü law
lü ani k'uma lut se ngdüi lawki xawi. Acun hmuki
naküt aktäa kyüei lawki he. 12 Khankhaw üngka naw
angsang yea, "Hia kai law nia" tia kthai ngja ni lü ani
ye he hmuha khawngmei üng khankhawa kaiki xawi.
13 Acun la mkhyü aknuia ngsün lawki. Mlühnu hmün
xaa mtai üng hmün mat ngmin lawki. Mkhyüa ngsüna
phäha khyang 7,000 thiki he. Acunüng kpawihki he
cun kyükyawk law u lü khan Pamhnam mhlünmtai
lawki he. 14 Kyühkse anghnginak bäih pängki.
Acunsepi kyühkse akthumnak pha law jä khai. 15
Acunüng khankhawngsä akhyühnak naw kpun a han
tum la, "Khawmdek cun mi Bawipa la ania Mesijaha
khawa kya päng ve, ani naw anglät se uk khai," tia,
khankhawa kthai angsang yea ngthang lawki. (aiōn
g165) 16 Acunüng Pamhnama ma ami bawingawhnak
üng ngawkia ngvai mkulei kphyü he cun kawp u lü,
17 "Ahmäi khyaihkia Bawipa Pamhnam, awm k'umki
la awm pängki! Na johit na lak pänga phäha na
veia jenak sang ve ung! 18 Mhnam am ksingeiki he
kyüheinak am be u se, na mlungsonak pha law ve,
Khyang kthi hea ngthumkhyanak vaia kcün pha lawkia
kyase, Na m'ya kyakia sahma he, khyang ngcimcai
he, na ngming kyühki akjaw akdäm jah kheng law lü,
khawmdek kpyehki he cun na jah kpyehnak vaia kcün
pha law päng ve" ti a, Pamhnam sawkkhahki he.
19 Khankhawa Pamhnama Temple cun nghmawng
law lü, Temple k'uma a ngthumkhän tetta ngdang
lawki. Acunüng khawa mlaihnak he, kthaia ng'yünak
he, khawa nghmümnak he, mkhyüa ngsünak he la
m'yelungnu hea kyak lawnak he ve lawki.

12 Acunüng kyühkhyai phyaki khankhawa ngdang
law se ka hmuh. Nghnumi khawnghngi suisaki, a
khaw keha khya awmki, aisi xaleinghngih bawilukhum
a lu khana ngbüngki awm lawki. 2 Acun cun m'yai lü
na hmi law hlüki. Na hmi hlü naw mhlei se ngko lü
kyapki. 3 Kyühkhyawk phyaki akce khana ngdang law
se ka hmuh. Mnaka sen angbaünu khyüh lu na lü xa ki
naki, bawilukhum khyüh ngbungki ngdang lawki. 4 A
ngmei am khankhawa ka aisi hmün kthum üng hmün
mat kaih lü khawmdeka khana a tawn. Na hmi law se
na mjaw khaia ca law hlükia nghnuminu ngäng lü a
maa ngdüiki. 5 Acunüng nghnuminu cun khyangmjü
he naküt mthicung am jah uk khaia kpamica mata
ca lawki. Acunsepi a capa cun angxita yutei u lü
Pamhnam la a bawingawhnaka cehpüia kyaki. 6
Nghnuminu cun Pamhnam naw a pyang peta khaw
khyawngkhawa mhmüp 1,260 ami mcahnak vaia
cenki. 7 Acunüng khankhawa ngtuknak awm lawki.
Mihkhelah la a ngsä he naw mnaka ami tuk. Mnaka
la a ngsä he naw pi ami tuk be. 8 Acunsepi mnaka
sung se a ngsä he mah mah am khankhawa asängca
pi awm u lü am yah ti u. 9 Mnaka ngbaünu, Khawyai
ngming na lü Khawyam pi ngming nakia kphyu xünu,
khawmdek avan mhleimhlaki cun khawmdek khana
ami juk khyak law; a ngsä he pi ami jah khyak
law. 10 Acunüng khankhawa angsang yea, "Atuh
pamhnama küikyanak pha law ve! Pamhnam naw
a johit Sangpuxanga kba mdan päng ve! A Mesijah
naw a khyaihbahnak mdan päng ve! Mi Pamhnama
maa ngdüi lü jumeiki he amhmüp amthan jah mkateiki
cun khankhaw üngka naw ami khyak law päng ni. 11
Toca a thisen la ami sanga ngthungtak am ani cun mi
bena he naw näng ve u. Ami xünnak pe u lü ami thih
vai pi am cäi na u. 12 Acunakyase khankhaw he la
a khana awmki he aw jekyai ua! Acunsepi ihlawka
khawmdek la mliktuia phäh kyühkseki ni! Khawyai
naw a kcün aktawica däng taki ti ksing lü mlungsetnak
am nami veia kyum law päng ve," ami ti ka ngjak.
13 Mnaka naw khawmdek üng khyak law pänga
kyaki ti ksing law lü kpamica canakia nghnuminu
cun a mkhuimkha vaia a ktäm law. 14 Khawkhyawng
khaw a awmnak vaia jawng thei khaia nghnuminu
üng nghmunu angbaünua ngphya nghngih ami pet.
Acuia mnaka naw am tu thei se kum kthum la amte
mcah khai he. 15 Acunüng mnaka naw nghnuminu
athuknaka ceh khaia tuilawngnu, a mka üngka naw a
mhluh law. 16 Acunsepi khawmdek naw nghnuminu

cun yungki. Mnaka naw a mka üngka a mhluh lawa
tui cun khawmdek naw a mka hala lü a mjaw. 17
Acunüng mnaka naw nghnuminu cun thüisei law
na lü kpawihkia nghnuminua mjükphyüi, Pamhnama
ngthupet läk u lü Jesuha mdan ngthungtak läklamki
he la sitihkie jah ngtukpüi khaia ktawihki.

13 Acunüng mnaka cun tuikam kdiyüta khana
ngdüiki. Acunüng Sakyung mat cun mliktui
üngka naw kai law se ka hmuh. Acuna sakyung
naw xa ki na lü khyüh lu naki. A ki mat ci üng
bawilukhum mat ci ve lü, a lu mat ci üng Pamhnam
ksekhanaka ngming mat ci awmki. 2 Ka hmuha
sakyung cun mukeica mäih lawki. A khaw he cun
khawma khawa mäih lawki he. A mka cun mukeia mka
mäih lawki. Mnaka naw amäta johit, bawingawhnak la
ana khawjah a pet. 3 Sakyunga a lu mat cun a thihpüi
khyo vaia lemkia mäih law se ka hmuh. Acunsepi a
nghmalem cun ngmang beki. Khawmdek khyang he
naküt naw acuna Sakyung cun aktäa kyühkhyai u lü
a hnu ami läk. 4 Sakyunga veia ana pekia mnaka cun
avan naw ami sawhkhah. Sakyung pi sawhkhah u lü,
“Sakyung am tängki u awmki aw? U naw ani ngtukpüi
thei khai aw? Tia ami pyen. 5 Acuna Sakyunga
veia awhcahnak la Pamhnam pyenksenaka ngthu
pyenak yahki. Khya kphyükip la nghngih acukba
ve khaia ana peta kyaki. 6 Pamhnam, Pamhnama
ngming, Pamhnama awmnak ja khankhawa awmki
avan jah yünceki. 7 Pamhnama khyang he a jah
tuknak vai la a jah nängnak vai peta kyaki. Pakhui
naküt, khyangmjü naküt, paca naküt la ngthu kce
kce pyenki he naküta khana ngnängnaka ana peta
kyaki. 8 Khawmdek am a ngtüi law ham üng hnim
pänga Tomeca xünnaka cauk üng ami ngming am
yuk naküt, khawmdeka khana awmki naküt naw
sawhkhah khai he. 9 Na nghnga a ve üng ngaia! 10
Man vai mkhyah pänga khyang cun mana kya khai;
kcim am hnim vai mkhyah pänga khyang cun kcim
am hnima kya khai. Ahin üng Pamhnama khyang
he pi dunei u lü jumeinak kcang am ami awm vai
aktäa hlüki ti ngdangki. 11 Acunüng Sakyung akce
khawmdek üngka naw lut law se ka hmuh be. Toca
a kia mäih nghngih ki na lü, mnakaa ngthua mäiha
ngthuheiki. 12 Sakyung anghngihnak naw sakyung
akcüka ana avan cun ania ma sumeiki. A mneh
daw bekia sakyung cun Khawmdek la khawmdeka
khana awmki naküt naw ami sawhkhah vaia sakyung
anghngihnak naw jah pawhki. 13 Acuna sakyung
anghngihnak naw müncankse akyäp säih jah biloki.
Khyang he hmuha khan üngka naw mei kya law khaia
biloki. 14 Sakyung akcüka ma mdan vaia müncankse
he bilawhnak he a yahnak am khawmdek khyang
he jah mhleimhlaki. Mthikcim am thi khyo khaia
lem teki am thi lü xüngkia Sakyung akcüknak cun
leisawngnaka a juktuh pyang khai hea khawmdek
khyang he üng sakyung anghngihnak naw ngthu
a jah pet. 15 Sakyung anghngihnak naw sakyung
akcük üng xüngsei khaia ngxünak a pet. Acuna
juktuh naw kthuhei law lü sakyung akcüka juktuh am
sawkkhahki naküt cun jah hnim khai. 16 Acunüng
sakyung naw khyang naküt akjaw akdäm, bawimangki
la m'yenkseki, tamna la am tamna, ami kut kpat lam
üng pi kyase ami mceyü üng pi kyase msingnak a jah
pawh sak. 17 Msingnak Sakyunga ngminga pi kyase,
a ngming tähnaka pi kyase taki he dänga thea, u
naw i am kheih thei lü am a jawihtuknak thei vaia
phäha kyaki. 18 Hin üng themnak hlüki. Ksingkhyap
theiki naw Sakyung tähnaka suilam ksing kawm.
Nghngicima tähnaka kyaki. Acuna tähnak cun 666 ka
kyaki.

14 Acunüng teng ni se Toca Zion Mcunga khana
ngdüiki la acuna ngming la a Pa a ngming ami
mceyü üng ng’yuki khyang 144,000 ka jah hmuh.
2 Acunüng khankhawa tuiksawinua ng’yüna kba
ng’yüngki la khawnghmüma kba ng’yüngki ka ngjak.
Acuna ka ngjaka kthai cun cawng tumki he naw
cawng ami tuma kba ng’yüngki. 3 Bawingawhnaka
ma, xüngksei kphyü he ma la ngvai hea ma khyang
144,000 ngdüiki he cun amimät däng naw ami ngthei
khawha ng’äi kthai mcuki he. Khawmdek khan avan
üng amimi däng jah thawnkhyaha kyaki. 4 Acun he
cun nghnumi hea veia am mtüihkhehkia kyaki he.
Acun he cun ä nghnu nglakia kyaki he. Acun he cun
Toca a cehnak tä se läklamkia kyaki he. Acun he cun
Pamhnam la Tomeca üng jah pet vaia, angthei kcüka
kya khaia nghngicim üngka jah thawngkhyaha kyaki
he. 5 Acun he naw hleihlak ami pyen vai am ksing
khawi u. Mkhyenak pi am ta u. 6 Acunüng khawmdeka
khana awmkia khyang he, pakhui he naküt, paca
he naküt, khyangmjü he naküt la ngthu akce kce
pyenki he naküta veia ngthu sang khaia, anglät
Thangkdaw takia khankhawngsä akce khana jawng
hü se ka hmuh. **(aiōnios g166)** 7 Ani naw angsanga,
“Ngthumkhyahnak vaia mhmüp pha lawkia kyase
Pamhnam leisawng u lü a kyäpsawknak mhlünmtai
ua; khawmdek la khankhaw, mliktui la tuihna jah
mhmünmcengki cen sawhkhah ua,” a ti. 8 Acunüng
khankhawngsä anghnginak naw, “Babalung mlühnu ta
pyeh ve, pyeh ve. Khyang naküt üng a hüipawmnaka
capyitui kha jah tu ve,” ti lü khankhawngsä akcük
cun a läk law. 9 Khankhawngsä akthumnak naw

angsanga, “Upi Sakyung la a juktuh jah sawhkhah
lü a msingnak a kut üng am acun üng a mceyü
üng taki cun, 10 Pamhnama mlungsonaka capyitui,
mlungsonaka khawt üng kyan lü a buih law cun
aw khai he. Khankhawngsä ngcim la Tomeca a ma
yea mei la kat am jah mkhuimkha vai. 11 Acun
he jah mkhuimkhanaka meikhu cun anglät se tho
khai. Sakyung la a juktuh sawkhahki he la a ngming
msingnak taki he naküt pi amhmüp amthan am lät u lü
khuikha khai he,” ti lü khankhawngsä akcük xawi cun a
jah läk law. (aiōn g165) 12 Pamhnama ngthupet läk u lü
Jesuh üng sitihkia Pamhnama khyang he hama dunei
vai hlüki. 13 Acunüng khankhawa kthaih naw, “Hinkba
yua: Atuh Bawipa khutbi üng thiki he ta jekyai ve u”
Ngmüimkhya naw, “Ä cang ve! ami bawngkhanak
üngka naw xüiei khai he. Ami bilawh naw jah läk law
khaia kyase, ti ve,” a ti ka ngjak. 14 Acunüng teng ni
se khawngmei kbawk ka hmuh. Nghngicima mäih
lawki a lu üng xüi lukhum ngbüng lü xat yekia ngvin
kpawmei lü khawngmeia khana ngawki ka hmuh. 15
Acunüng khankhawngsä akce Pamhnama Temple
üngka naw lut lawki naw khawngmeia khana ngawkia
veia angsang yea, “Na ngvin kphawng lü ata; ah
vai kha ve. Khawmdek cang hmin lü ngäp ve,” a
ti. 16 Acunüng khawngmeia khana ngawki naw a
ngvin khawmdeka khana khäi lü khawmdek cang
cun a ah. 17 Acunüng khankhawngsä akce pi xat
kcangkia ngvin kpawm lü khankhawa Temple üngka
naw lut lawki ka hmuh. 18 Acunüng khankhawngsä
akce meia khana khyaihbahnak taki pi kphyawnkung
üngka naw lut law lü ngvin xat kcang taki angsang
yea khü lü, “Na ngvin akpat kcang cen kphawng lü
khawmdek khana capyit ngbawm he cen jah ata;
hmin päng ve u,” a ti. 19 Acunüng khankhawngsä naw
a ngvin khawmdeka khana khäi lü capyit cun atki.
Acunüng capyitui suinak angsawng kcang Pamhnama
mlungsonak capyitui suinaka k’uma a jah tawnin. 20
Acunüng mlühnua kpung lama capyit suinaka k’um
üng leh u se capyit suinaka khui üngka naw thisen
lawng lawki. Acuna thisen lawng lawki cun ngsea
nghngü cäpa li lü mäng phya nghngih banga lawng lü
khyang cäpa ngkyungki.

15 Acunüng khana kyühkhyai phya lü cäicat vaia
kyäpsawki msingnak akce ka hmuh. Acunüng
Pamhnama mlungsonak anghnu säih mdankia
khankhawngsä khyüh la khuikhanak khyüha kyakia,
akbäihnak he cun ka jah hmuh. 2 Acunüng mei am
ngcawkia tuihmanua mäih mat pi ka hmuh. Sakyung
la Sakyunga juktuha, a ngming tähnak taki he pi jah
nängkie cun ka jah hmuh. Pamhnam naw a jah peta
tumkhawng he jah kpawmei u lü tuihmanua peia ngdüi
u lü, 3 Pamhnama m'ya Mosia ng’äi la Tomeca ng’äi,
“Aw Bawipa Pamhnam, ahmäi na mkhütki, Na bilawh
he hin hlüngtai u lü kyäpsawk ve u; Nang khyangmjü
he naküta Sangpuxang, Na lam he cun ngsungpyun
u lü ngsing ve u. 4 Aw Bawipa, u naw am ning kyühei
lü, U naw na kyäpsawknak a sangkhap vai ma khai
ni? Nang däng na ngcimcaihki; Na bilawh ngdüngdaiki
he cun ami hmuh pänga kyase, Khyangmjü he naküt
naw ning sawhkhah law khai he,” ti u lü ng’äiki he. 5
Ahin ngpäng se khankhawa, ngcimcaihkia Samca
awmnak Temple nghmawng law se ka hmuh. 6
Temple üngka naw khuikhanak khyüh kpawmkia
khankhawngsä he khyüh cun suisak akbawk kcang
jah suisa u lü, ami mkyang üng xüi ksawmyüi jah
vawp u lü lut lawki he. 7 Acunüng xüngseikia xüngksei
kphyü üngka mat naw khankhawngsä he khyüh üng
anglät se xüngseikia Pamhnama mlungsonak am
bekia xüi khawt khyüh a jah pet. (aiōn g165) 8 Acunüng
Temple cun Pamhnama hlüngtainak la johit üngka
meikhu am beki; khankhawngsä he khyüha lawpüi
mkhuimkhanak khyüh am a düt hama küt üng Temple
k’uma u am lut thei.

16 Acunüng Temple k’um üngka kthai naw
khankhawngsä he khyüha veia angsang yea,
“Cit u lü Pamhnama mlungsonak kbe he cen
khawmdeka khana huk ua,” ti se ka ngjak. 2 Acunüng
khankhawngsä akcük säih naw cit lü a kbe khawmdek
khana a huk. Acunüng Sakyung msingnak taki he
la a juktuh sawkkhahki he khana ngthet mnehkse
awm lawki. 3 Acunüng khankhawngsä anghngihnak
naw a kbe mliktuia khana a huk. Khyang kthia
thisena mäiha ngläng lawki. Acunüng tui üng awmkia
xüngksei naküt thi bäiki he. 4 Acunüng khankhawngsä
akthumnak naw a kbe cun mliktui he la tuihna he
üng huk se thisena ngläng lawki. 5 Acunüng tui
ukia khankhawngsä naw, “Na ngthumkhya ngtäi
ve, Ngcimcaih veki. Nang cun ve khawi lü atuh
pi na awmkia na kyaki. 6 Amimi naw Pamhnama
khyang he la sahma hea thisen msawi u se, nang
naw ami awk vaia thisen na jah peki. Ami yah vai
nglawi kung yahki he ni,” a ti ka ngjak. 7 Acunüng
kphyawnkunga, “Akhlüngtai säih Bawipa Pamhnam,
na ngthumkhyanake cun ngsungpyun lü ngsing ve,” tia
kthai ka ngjak. 8 Acunüng khankhawngsä akphyünak
naw a kbe khawnghngi üng huk se, khawnghngi
naw khyang he aktäa a hlawknak am jah ui khaia
khyaihbahnak ami pet. 9 Aktäa a hlawknak naw
khyang he jah ui se acuna khuikhanaka khana
ana takia Pamhnama ngming yünceki he. Acunsepi

Pamhnama hlüngtainak mküimto khaia ami katnak
üngka naw am ngjut be u. 10 Acunüng khankhawngsä
amhmanak naw a kbe Sakyunga bawingawhnak üng
huk se, sakyunga khaw avan nghmüp lawki. Acunüng
aktäa jah hui se, ami mnicui hamcepki he. 11 Ami
natnak la ami mnehksea phäha khan Pamhnam
yünceki he. Acunsepi am dawki ami bilawhnak he
am jah nghlat ta u. 12 Acunüng khankhawngsä
akhyuknak naw a kbe Epharetis Mliktui kdäm üng
huk se, nghngi law lam üngka naw lawki sangpuxang
hea lam vai mliktui käiei lawki. 13 Acunüng k'ua mäih
lawki am ngcimkia ngmüimkhya kthum ka hmuh.
Acun he cun mnakaa mka, Sakyunga mka la am
sahma kcanga mka üngka naw lut lawki he. 14
Acun he cun müncankse pawh khawiki khawyai hea
ngmüimkhya kyaki he. Acuna ngmüimkhya kthum he
cun khawmdek khana awmki sangpuxang hea veia cit
u lü ahmäi Khyaihbahkia Pamhnama Khawmhmüp nu
üng ngtu khai hea ngcunki he. 15 ("Ngai u m'yuk'eia
kba ka law khai! Ana ngtün lü suisak suisaki ta jekyai
ve; akpuma am citcawn hü lü khyanga ksunga a
hmai am se khai.") 16 Acunüng Hebru ngthu am
Armakedon ngmingnaki hmüna ngmüimkhya he naw
sangpuxang he ami jah ngcun lawpüi. 17 Acunüng
khankhawngsä akhyühnak naw kbe khawkhi üng
huk se Temple na k'um Bawingawhnak üngka naw,
"Ngpängki," tia kthai angsanga ngthang lawki. 18
Acunüng khawmlaih law lü, kthai ng'yüng law lü,
khaw nghmüm law lü, kyühksekia mkhyü ngsün lawki.
Nghngicim khawmdeka khana a awm üng tün lü
acuna mäih sena kyüh phyakia mkhyüa ngsünak am
awm khawi. 19 Acunüng mlüh ngbaünu cun hmün
kthuma ngtai law se, pe naküta mlüh he cun pyeki he.
Pamhnam naw Babalung mlüh ngbaünu cun süm lü a
mlungsonaka capyittui kbe a awk sak. 20 Khawkawng
naküt khyük bäiki he; khawmcung he pi dikam lawki
he. 21 Yenlungnu angbaü kcang he pawng phya mat
cia yühkie cun khan üngka naw nghngicim khyang
hea khana kya lawki he. Acunüng yenlung naw a
jah mkhuimkhaa phäha Pamhnam aktäa yünceki he.
Acuna khuikhanak cun aktäa kyühkse leng lengki.

17 Acunüng kbe khyüh pawmkia khankhawngsä
khyüh he üngka mat naw, "Lawa, mliktui khawjah
peia saka mlühnu, acun cun lawngthangki nghnumi
ksenu mkhuimkha vaia mawng cun ning mhmuh
vang; 2 Khawmdek sangpuxang he ani am hüipawm
u lü katnak pawhki he. Khawmdek khyang he naw
ania hüipawmnaka capyitui aw ngenki he," a ti. 3
Ngmüimkhya naw na awmpüi se khankhawngsä naw
khawkhyawng khawa a na cehpüi. Acuia Pamhnam
pyenksenaka ngming am beki, khyüh lu na lü xa ki
nakia Sakyung asena khana ngcumki nghnuminu ka
hmuh. 4 Acuna nghnuminu cun suisak asenduknu la
asenlenu suisaki. Xüi awihnam he, lung phukkü he la
vatha he cun jah awihnaki. A kut üng a hüipawmnaka
phäh ngcawm lawki mtüihkhehnak la bawhbahnak
am bekia xüi khawt kpawmki. 5 A mceyü üng ngthu
ngthup, "Babalung Mlüh kyäp, khawmdek khana am
dawkyaki nghnumi he la mtüihkhehki naküta nu," tia
ng'yuki. 6 Acuna nghnuminu cun Pamhnama khyang
hea thisen la Jesuh üng ami sitiha phäha ami jah
hnimea thisen aw lü m'yüi se ka hmuh. Ani ka hmuh
la aktäa ka cäiki. 7 Khankhawngsä naw ka veia,
"Ise na cäiki ni? Ngthupki nghnuminua mawngma
la lu khyüh awm lü a ki xa ta lü nghnuminu phüikia
Sakyunga mawngma ning mtheh vang. 8 Sakyung na
hmuh cen a na xüng khawiki ni. Acunsepi atuh am
xüng ti. Adütnak am awmkia khui kthuknu üngka naw
kai law be hnühki, cunüngpi akäna cimkpyeha kyase
khyük be khai. Khawmdeka am a ngtüi ham üng
ami ngming xünnak cauk üng am yuka khawmdek
khyang he naw acuna sakyung hmu u lü cäi law
khai he. Acun cun xüng khawiki; atuh am xüng ti.
Acunsepi ngdang law be khai. **(Abyssos g12)** 9 Hin
cun ksingnak la pumngyam hlüki. Lu khyüh cun
nghnuminua ngawhnaka khawmcung khyüha kyaki
he. Sangpuxang khyüha pi kyaki he, 10 acun üngka
mhma khyük päng u se mat naw uk hamki. Akce mat
am law ham. A law be üng asängca däng uk khai. 11
Acunüng Sakyung ajana xüng khawi lü atuh am xüng
tiki cun akhyetnaka sangpuxanga pi kya lü, khyüh
üngka mata pi kyaki. Ani pi khyük be khai. 12 Na jah
hmuha ki xa he cen uknak am ta hamkia sangpuxang
he xa kyaki he. Acunsepi Sangpuxang hea kba
sakkyung am atänga naji mat ami uknak vai jah peta
kya khai. 13 Acuna xa naw mlung tängnak taki he.
Ami johit la ami ana cun Sakyung üng pe law khai he.
14 Acun he naw Toca tu law khai he. Acunsepi Toca
naw a khüa khyang he, a xüa khyang he la sitihkia a
hnu läkie am atänga tu u lü näng khai he. Toca cun
bawi hea Bawi, sangpuxang hea Sangpuxanga akya
phäha kyaki," a ti. 15 Acunüng khankhawngsä naw ka
veia, "Am dawkyakia nghnuminua ngawhnaka tui he
na jah hmuh cun khyangmjü he, khyang he, paca he
la ngthu akce kce pyenki hea kyaki he. 16 Atuh na jah
hmuha ki he xa la Sakyung naw nghnumi ksenu cun
hneng ni lü a khawhthem kpyeh law pe khai xawi. A
suisak sut ni lü, a sa ei ni lü, mei am mkhih khai xawi.
17 Pamhnam naw ani mlung kyawnga a jah tak peta,
Pamhnama ngthu am a küm law hama küt üng mlung
tängnak am ani johit la ani ana cun Sakyung üng ani

petnak vaiaa phäha kyaki. 18 Nghnuminu na hmuh
cen khawmdek sangpuxang he jah ukia mlüh kyäpnu
kyaki," tia a pyen.

18 Acun käna khankhawngsä akce mat khankhaw
üngka naw kyum law se ka hmuh. Acun
naw khyaihbahnak aktäa ta lü a hlüngtainak naw
khawmdek ksü se vai bäiki. 2 Acunüng angsang
yea, "Babalung mlühnu pyüpyeh päng ve, pyüpyeh
päng ve. Khawyai hea awmnak la mtüihkhehkia
ngmüimkhya he naküta khui, mcimpyühnak mjüküm
la mtüihei phyakia kha kse hea ngceinaka khuia kya
päng ve. 3 "A hüipawmnaka phäha mlungsonaka
capyittui cun khyangmjü he naküt naw aw päng ve u.
Khawmdek sangpuxang he naw a hüipawmnak üng
mkhyekatpüi ve u. Khawmdek khawhthem suijapki he
naw ania am düt khawhkia hlimtuinak bawimang na
ve u," tia ngpyangki. 4 Acunüng khankhaw üngka
kthai akce naw, "Ka khyang he aw, a katnak üng am
nami bawibainak hnga vaia la a khuikhanak üng am
nami khuikhanak hnga vaia, a vei üngka naw cen
law u. 5 "A katnak he khankhaw däa pha lü ngbum
ve, Pamhnam naw am dawki a bilawh he jah sümki.
6 "A ning jah awmih püi kunga kba awpüi be u lü,
A bilawha kba anghngiha thung u. A ning jah kbe
peta kbe üng a hama anghngiha kbe pe be ua. 7
"Amät mhlünmtai kyu lü hüipawmnak üng a hlimtuia
mäiha, khuikhanak la mlungnatnak pe u. A mlung
k'uma 'Sangpuxangnua ka ngawki! hmeinua am kya
nawng, mlungnatnak am ka yah khai,' tikia kyase. 8
"Acunakyase mhmüp mat mat üng khuikhanak he,
natnak hlikhaü, mbawikyahnak la khawtuia setnak
he naw kpha law khai. A pumsa pi mei üng mkhiha
kya khai. A ngthumkhyakia Bawipa Pamhnam cun
ahmäi khyaihkia kyaki ni. 9 "Am dawkia katnak ani am
atänga bilo u lü hüipawmnak üng hlimtuikia khawmdek
sangpuxang he cun ani uikia mei khu hmu u lü kyap
law khai he. 10 A khuikhanak üng ami khuikha hnga
vai kyüh u lü a thuknak üngka naw, 'Babalung mlühnu
na jo se ve! na jo se ve! Naji matca üng na khana
ngthumkhyanak pha law ve,' ti u lü mbawikyap law
khai he. 11 "Khawmdek khawhthem suijapki he pi
u naw ami khawhthem am jah kheih se, acunkba
mbawikyap law hnga khai he. 12 "Ami khawhthem
he cun xüi he, ngui he, lung phukü he, vatha he,
mvajih he, jihsen he, jiktah he, kphyajih he, thing
ng'ui he, mvüi ha am pyana khawhthem he, thing
phukü he, nghngaw he, mthi he la mvuilung kbawk
am pyana kbe he; 13 thingn'ui hawk, ng'uinghnam
he, mei üng mkhia ng'uinghnam he, situi ng'ui he,
mura he, capyittui he, olip ksitui he, khai he, cang
he, sepat he, to he, ngse he, nghle he, m'ya he la
khyanga xünnakea kyaki. 14 "Akdaw na mlunga vanei
khawi naw ning cehta bäih ve, bawimangnak la ngtoki
naw ning cehta päng ve; jah hmuh be vaia am kya
ti ve u. 15 "Acuna mlüh üng jawituknak pawh u lü
bawimang lawkia ngui ksuiki he cun ania khameia
khuikhanak ami kyüha phäha athuknaka ngdüi khai
he. Mbawi kyap u lü, 16 'Mlüh kyäpnu, jihktah la jih
senmdunu la jih sendaknu jah thuiawi lü xüi la lung
phukü la vatha am nglanglawi khawiki cen, ihlawka
kyühkseki ni, ihlawka kyühkseki ni! 17 Naji matca
üng khawhthem acujah sen amdanga kya law ve,' tia
kyap law khai he. Acunüng mlawngmah he, mlawng
üng kdung hüki he, mlawng mawngki he, mliktui üng
khuikhawmki he cun athuknak üng ngdüi u lü, 18 ani
uikia meiksa üngka naw khu lawkia meikhu teng u
lü, 'Hina mlühnua mäih ia mlüh kyäpnu awm khai
aw?" tia kyap u lü ngpyangki he. 19 Acunüng kyahnak
la mlungnatnak mah maha, 'mliktui üng mlawng
taki he khawhthem jah pe lü jah bawimang sakia
mlühnu, naji matca üng pyehei lawki hin, kyüh kse
ve! kyüh kse ve!' tia, ngpyang u lü, mvut ami lu khana
phyang u lü, kyap u lü, ami mlung na law khai. 20
Khankhaw la nangmi Pamhnama khyang he aw, ngsä
he, sahma he jekyai ua, Pamhnam naw nami hama
ania khana ngthumkhya law pe ve," ti se ka ngjak.
21 Acunüng khankhawngsä akyan kcang mat naw
ksumnua mäiha ngbaükia lungnu jäk lü mliktui üng
tawnki naw, "Babalung mlüh kyäpnu hinkba tawna
kya law khai, u naw am hmu be ti khai. 22 Tengtäng
tumki he, khyanga kthai he, pülün tum theiki he, kpun
tum theiki hea tumkhawn cen nang üng u naw am
ngja be ti khai. Kut am sawngsa theiki he pi nang
üng am ngdang be ti khai he. Ksum suknaka kthai pi
nang üng u naw am ngja be ti khai. 23 Situi meikdäi
pi nang üng am däi be ti khai. Cangla la Cangpyanga
kthai pi u naw am ngja be ti khai. Na khawhthem
suijapnak he cun khawmdek avan üng johit mahki
he ni. Hleihlak lü na suikyam binak am khawmdek
khyang he naküt na jah mhleimhlak naki cen, 24
sahma hea thisen, Pamhnama khyang hea thisen
la khawmdek khana jah hnima thisen he naküt cun
nang Babalung üng hmuha kyase ning mkhuimkhaa
kyaki," ti se ka ngjak.

19 Acun käna khankhawa khyang khawjaha kthaia
mäih ka ngjak naw, "Pamhnama ngming hlüngtai
se! küikyanak, hlüngtainak la johit cun mi Pamhnama
ka ni. 2 A ngthumkhyanak cun ngsungpyun lü
ngsingki; ani naw a hüipawma phäha khawmdek
pyüpyeh sakia am dawki nghnuminu cun mkhuimkha

law lü a m'ya hea thisen jah msawiki cun a phu sui
ve," ti se ka ngjak. 3 Acunüng, "Pamhnam hlüngtai
se! mlüh kyäpnu uikia meikhu cun anglät se khu khai,"
tia ngpyangki he. (aiōn g165) 4 Acunüng angvai mkulei
kphyü la xüngseikia xüngksei kphyü he cun kawp u
lü, "Amen; Pamhnam hlüngtai se," ti u lü Pamhnama
bawingawhnak üng ngawki cun ami sawhkhah. 5
Acunüng bawingawhnak üngka naw, "Nangmi a
m'ya he, khyang avan, amät nami leisawngki akjaw
angbaü he aw, mi Pamhnam cen mküimto ua," tia
kthai ngthang lawki. 6 Acunüng khyang khawjaha
kthaia mäih, tuiksawi khawjaha ng'yüna mäih la
khawnghmüma kthaia mäih ka ngjaki. Amimi naw,
"Bawipa mi Pamhnam ahmäi mkhütki ta Sangpuxang
ni. 7 Mi hlim lü mi jekyai vai u, a hlüngtainak mi
mküimto vai u. Tomecaa cambumnak ng'et law ve;
Cambum khai cawngpyang pi ngtün päng ve," ti se ka
ngjak. 8 Suisak akbawk angcim kcang cun a suisak
vai ami pet. (Suisak cun Pamhnama khyang hea ami
khutpawh akdawa kyaki.) 9 Acunüng khankhawngsä
naw, "Toca a cambum pawi pawhnaka buh ei law khai
hea jah khü he ta ami jo sen ve, tia yua," ti lü a na
mtheh. Acunüng, "Hina ngthu hin Pamhnama ngthu
kcanga kyaki," a ti be tü. 10 Ani ka sawhkhah khaia a
khaw kunga ka kawpki acunsepi ani naw, "Hinkba ä
tia! kei cun nang la Jesuh naw a mdana ngthungtak
kpawm u lü jumeiki hea kba Pamhnama m'yaa ka
kyaki ni. Pamhnam sawhkhaha!" a ti. Sahma he jah
vüikhüpkia ngthungtak cun Jesuha jah mdan ni. 11
Acunüng khankhaw nghmawng law se ka hmuh.
Acunüng ngse akbawk la a khana ngcumki, Sitih la
Akcang ngming naki pi ka hmuh. Ani naw ngsungpyun
kcang khaia ngthumkhya lü ngtuknak pawh khawiki.
12 A mik xawi cun meikdäia mäih lawki. A lu khana
Bawilukhum khawjah ngbüngki. Amät dänga thea
u naw am a ksinga ngming yuk a khana ng'yuki
taki. 13 Suisak thisen üng mcawi suisaki. A ngming
cun, "Pamhnama Ngthu" naki. 14 Acunüng khankhaw
yekap he naw suisak akbawk kcang, angcim kcang
jah suisa u lü ngse kbawk hea khana ngcum u lü läki
he. 15 Acunüng khyangmjü nakü jah nängnak vaia
a mka üngka naw kcim ksaü akxat kcang lut lawki.
Acunüng mthi ksawngkhe am jah uk law khai. Ahmäi
mkhütki Pamhnama mlungsonak capyitui suinaka
khui ani naw leh law khai. 16 A suisak la a phei
üng, "sangpuxang hea Sangpuxang la bawi hea
Bawi" tia ngming ng'yuki. 17 Khankhawngsä mat
khawnghngia khana ngdüiki naw khankhaw nglung
üng jawng hüki hea kha he nakü üng, "Law u lü,
Pamhnama buh pawhnak pawinu üng ngcun law u,
18 sangpuxang hea sa, yekap ngvai hea sa, yekap
hea sa, ngse hea sa la ngsea khana ngcumki hea sa,
khyang nakü, m'ya la am m'ya, akjaw angbaü he
naküta sa nami ei khaia," ti lü a jah khü. 19 Acunüng
sakyung, khawmdek khana sangpuxang he la ami
yekap he cun, ngsea khana ngcumki la a yekap he
jah tu khai hea ngcun u se ka jah hmuh. 20 Acunüng
sakyung ami man. Sakyung msingnaka tähnak yah lü
a juktuh sawkhahki he jah hleihlak na lü, sakyunga
ma müncankse he mdan khawikia am sahma kcang
pi ami man. Ani nghngih kat am däikia meitum üng
akxünga ami jah tawn. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Ani
yekap he cun ngse ngcumkia mka üngka naw lut
lawkia kcim ksaü am ami jah hnim. Ami sa he cun
kha he naw ami phüa ami jah ei.

20 Acunüng khankhawngsä mat naw adütnak am
awmkia khui kthuknu khainak tawh la mthiyüi
ak'yühnu kpawm lü khankhaw üngka naw kyum law
se ka hmuh. (Abyssos g12) 2 Mnaka, kphyu xünu (acun
cun Khawyai am acunüng khawyama kyaki) cun
kpang lü, kum thawng mat vaia khit lü, 3 adütnak am
awmkia khui kthuknu üng tawnki naw a khai. Kum
thawng mat am a ngvei hama küt üng khyangmjü
nakü am jah hleihlak na be khaia msingnak am
a khana a msing. Kum thawng mat angvei käna
asängca khyah be vaia kyaki. (Abyssos g12) 4 Acunüng
bawingawhnak he ka jah hmuh. Bawingawhnak hea
khana ngawki he üng ngthumkhya khai hea johit jah
pe u se ka jah hmuh. Jesuha mawngma phäha la
Pamhnama ngthu ami sanga phäha ami lu ami jah
khyün hea ngmüimkhya he la Sakyung la a juktuh am
sawhkhah u lü ami mceyü üng pi kyase ami kut üng
pi kyase msingnak am taki hea ngmüimkhya he pi ka
jah hmuki. Acun he cun xüng law be u lü kum thawng
mat sangpuxang hea kba Khritaw am atänga bawiki
he. 5 (Khyang kthi akce he cun kum thawng mat am
a küm ham üng am xüng law be ham u.) Acun cun
thawhnak be akcüka kyaki. 6 Thawhnak be akcük
üng pakie ta ami jo sen lü jekyainak am be ve u. Ami
khana thihnak anghnginak naw am jah näng be ti;
Pamhnam la Khritawa ktaiyüa kya u se amät am kum
thawng mat bawi u lü awm khai he. 7 Kum thawng
mat a küm käna Khawyam cun a kyumnak üngka
naw khyah bea kyase, 8 am tähtai vai mliktui kdiyüta
däm jah lawki he Kok la Makok nakia khawmdek
avan üngka khyangmjü he jah hleihlak na khaia pi
kyase, ngtuk vaia jah ngcunpüi khaia pi kyase kai
law khai. 9 Acunüng khawmdek avan üng cit hü u
lü Pamhnama khyang hea ngcunak la Pamhnama
jawng'engnaka mlüh cun kcung lawki he. Acunsepi
khankhaw üngka mei kya lawki naw a jah uih. 10

Acunüng amimi jah mhleimhlaki khawyai cun sakyung
la am sahma kcang jah tawnak, kat am ngcawkia
meitum üng ami jah tawn. Acuia amhmüp amthan
anglät se khuikha khai he. **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041
g4442)** **11** Acunüng bawingawhnak akbawknu angbaü
kcang la a khana ngawki ka jah hmuh. Khawmdek la
khankhaw a ma üngka naw khyük ni se hmuh vai am
awm ti. **12** Acunüng khyang kthi he, akjaw angbaü
cun bawingawhnaka ma ngdüi u se ka jah hmuh.
Cauk he ami jah mhmawng. Cauk akce xünnak cauk
pi ami mhmawng. Khyang kthi he cun cauk üng ami
bilawh ang'yuka kba ngthu ami jah mkhya pet. **13**
Mliktui naw amät üng awmkia khyangkthi he a jah tha
law be. Thinak la khyangkthi khaw naw animät üng
awmkia khyangkthi he ani jah tha law be. Khyang
naküt amimäta bilawha kba ngthu ami jah mkhya pet.
(Hadēs g86) **14** Acunüng Thinak la khyangkthi awmnaka
khaw cun meitum üng ami jah tawn. Acuna thihnak
cun anghngihnaka thihnaka kyaki. **(Hadēs g86, Limnē Pyr
g3041 g4442)** **15** U pi xünnak cauk üng a ngming am
yuk ami hmuh cun meitum üng tawna kyaki. **(Limnē Pyr
g3041 g4442)**

21 Acunüng khankhaw kthai la khawmdek kthai
ka jah hmuki. Khankhaw kma la khawmdek
kma khyüki xawi. Mliktui pi khyüki. **2** Acunüng Mlüh
Ngcim, Jerusalem kthai cun nglamica a ceia hama
nglanglawi lü ngtünkia kba Pamhnama vei üngka
khankhaw üngka naw kyum law se ka hmuh. **3**
Bawingawhnak üngka naw angsang yea, "Pamhnama
im nghngicim khyang hea hlawnga awm ve. Amimi
am alanga awm khai. Amimi cun a khyang hea kya
khai he. Pamhnam amät ami hlawnga awm se ani
cun ami Pamhnama kya khai. **4** Ami mik üngka ami
miktui naküt ani naw jah xuh pe khai. Thihnak am
awm be ti khai, mlungnatnak, kyahnak, natnak he
pi am awm be ti khai. Akphyüm avan khyük pängki
hea kyaki," ti se ka ngjak. **5** Acunüng bawingawhnak
üng ngawki naw, "Ahmäi akthaia ka pyang pängki,"
a ti. Acunüng, "Hina ngthu hin üpnak vaia kya lü
akcanga kyaki ni, yua," a ti. **6** Acunüng ka veia,
"Ngpäng ve! Kei akcük la anghnu säiha ka kyaki,
atünak la adütnaka ka kyaki. Tui xaiki naküt üng a
awk vai xünnak tuilawng amdanga ka pe khai. **7**
Ngnängnak yahki naküt naw acun he jah yah khai.
Kei ami Pamhnama kya ni se amimi pi ka ca hea
kya khai he. **8** Acunsepi kyükyawki he, am jummeiki
he, mtüihkhehki he, khyang hnimkie, hüipawmki he,
suikyam biloki he, juktuh sawkhahki he, hleihlaki
he naküta yah vaia hmün cun mei la kat am däikia
meituma kya khai; acun cun anghninaka thihnaka
kyaki," a ti. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Khankhawngsä
he khyüh üngka mat khuikhanak he anghnu säih
khyüh am bekia mlungsonak kbe khyüh kpawmki
cun ka veia law lü, "Lawa, Tomeca a khyu Cangla
ning mhmuh vang," a ti. **10** Ngmüimkhya üng
khawmcung ak'hlüngnua na cehpüi lü ngcimcaihkia
Jerusalem Mlüh Ngcim, Pamhnama hlüngtainak am
be lü khankhawa Pamhnam üngka naw kyum lawki,
11 Pamhnama hlüngtainak am vaiki a na mhmuh.
Acuna mlühnua kdei cun lung phu küi säihkia mäih,
jaspar lunga mäih law lü, khrustal lunga mäiha
caki. **12** Aktäa ngbaü lü hlüngkia ngvawng awmki.
Mkawt xaleinghngih awmki. Mkawt xaleinghngih hea
peia khankhawngsä xaleinghngih awmki he. Acuna
mkawt üng ngming jah yuk awmki he. Acuna ngming
he cun Isarel Pakhui xaleinghngiha ngminga kyaki
he. **13** Acunüng nghngilaw lama mkawt kthum,
nghngikyak lama mkawt kthum, acum lama mkawt
kthum, asip lama mkawt kthum awmki he. **14** Mlüh
ngvawng üng khänak lunge xaleinghngih awmki.
Acuna khänak lung he xaleinghngih üng Tomeca a
ngsä he xaleinghngiha ami ngming awmki. **15** Na
ngthuheipüikia khankhawngsä naw mlühnu, mlühnua
mkawt la ngvawng jah mcäpnak vaia xüi ksawngkhe
kpawmki. **16** Mlühnu cun aktun akpheia awmki. Aktun
lam la akphei lam ngcäpki xawi. Khankhawngsä naw
xüi ksawngkhe am mlüh cun mcäp se aktun, akphei,
ahlüng, mäng 1,500 ci kyaki. Aktun lam, akphei lam
la ahlüng lam tängki he. **17** Khankhawngsä naw
ngvawng mcäp be se nghngicim khyanga mcäpa kba
pei 216 hlüngki. **18** Mlüha ngvawng cun mnakalunga
kyaki. Mlüh cun xüi ngcim, hman ngcim kcang am
pyana mäih lawki. **19** Acuna mlüha ngvawng khänak
he cun lung phuküi he naküt am mtomtaia kyaki.
Angkhänak kcük cun jaspar lung, anghnginak cun
saphir lung, akthumnak cun mahuja lung, akphyünak
cun emerad lung, **20** amhmanak cun mthi lung,
akhyuknak cun lungsen, akhyühnak cun lung'ai,
akhyetnak cun beril lung, akawnak cun toza lung,
axanak cun kezatonih lung, aleiatnak cun tawkawi
lung, aleinghngihnak cun kawmuk lunga kyaki. **21**
Mkawt xaleinghngih he cun vatha xaleinghngih am
pyana kyaki. Mkawt naküt cun vatha mat ci am
pyana kyaki. Acuna mlüha lam cun xüi ngcima kya lü
hmana mäiha nglangki. **22** Mlüh k'uma Temple am
hmu nawng. Bawipa Pamhnam ahmäi khyaihbahki
la Toca cun acuna Temple na kyaki. **23** Acuna mlüh
üng nghngi la khya akvai am hlü be ti. Pamhnama
hlüngtainak cun acuna mlüha akvaia kya lü, Tomeca
cun acuna mlüha meiima kyaki. **24** Khawmdek khyang
he naküt cun acuna mlüha akvai üng citcawn law

hü khai he. Khawmdek sangpuxang he naw pi ami
bawimangnak acuia lawpüi khai he. 25 Mlüh mkawt he
cun amhmüpa nghmawng khai he; khawmthan süm
süm am ve be ti khaia kyase jah khaih vai am hlü. 26
Khyangmjü hea kyäpsawknak la bawimangnak he
acuna mlüh üng jah lawpüi khai he. 27 Mtüihkhehki u
süm süm am lut thei khai. Ngkekhyakeinak vai biloki
he la hleihlaki he pi am lut thei khai he. Toca xünnak
cauk üng ami ngming yuk däng va lut khai he.

22 Khankhawngsä naw hmanlunga mäiha vai lü
Pamhnam la Tomeca bawingawhnak üngka
naw lawng lawkia xünnak tuilawng a na mhmuh, 2
Acunüng mlüh lama nglung la tui pipeia xünnak thing
awmki. Acuna xünnak thing cun khya mat üng ahun
cia ngthei lü kum mat üng xaleinghngih veia ngtheiki.
Acuna thinga hnah cun khyangmjü he naküta hama
phetyainaka kyaki. 3 Pamhnama yüncenak süm süm
acuna mlüh üng am awm be ti khai. Pamhnam la Toca
bawingawhnak däng awm se a m'ya he naw Ani cun
sawhkhah khai he. 4 A müihmai hmu law khai he; ami
mceyü üng a ngming yuka kya khai. 5 Khawmthan
am awm be ti khai. Meiima akvai la khawnghngia
akvai am hlü be ti khai. Bawipa Pamhnam cun ami
kdeia kya khai. Acunüng sangpuxang hea kba anglät
se bawi khai he. (aiōn g165) 6 Acunüng khankhawngsä
naw ka veia, “Hina ngthu hin üpnak vaia ngthu la
ngthu kcanga kyaki ni; acunakyase a sahma he
üng Ngmüimkhya jah pekia Bawipa Pamhnam naw
säng säng se kya law khai he cen a m'ya he jah
mhmuh khaia a khankhawngsä a tüih lawa kyaki. 7
Jesuh naw, “Ngai u, ka law jä khai. Hina cauk üng
malam mdanak ngthu kcangnaki ta a jo sen ve,” a
ti. 8 Ahin he naküt jah hmu lü ngjaki ta kei Johan
ni. Ka jah hmuh ngjak käna acun na jah mhmuhkia
khankhawngsäa khaw kunga ka sawhkhah khaia ka
kawpki. 9 Acunsepi ani naw ka veia, “Hikba ä tia; kei
cun nang la na bena sahma he la hina cauk ngthu
kcangnaki he jah khüihpüikia ka kyaki ni. Pamhnam
sawhkhaha,” a ti. 10 Acunüng ani naw ka veia, “Hina
cauk malam mdanak he cen ä na jah mjih vai; Akcün
ng'et law pängki ni. 11 Khyang kse naw ta akse pawh
laih laih se; mtüihkhehki ta mtüihkheh laih laih se;
dawki naw akdaw pawh laih laih se; ngcimcaihki ta
ngcimcaih lü ve laih laih se,” a ti. 12 Jesuh naw, “Ngai
u, ka law jä khai. Khyang naküt ami bilawha kba
ka jah kheng khaia, ngkhengnak ka lawpüi khai. 13
Kei akcük la anghnu säih, acuteinak la adütnaka ka
kyaki. 14 “Xünnaka thing üngka thingkthei ei thei u
lü mkawt üngka naw mlüha luh thei vaia ami suisak
ngcim khaia msuki he ta ami jo sen ve. 15 “Mlüh
kpunga ui he, suikyam taki he, hüipawmki he, khyang
hnimkie, juktuh sawkhahki he, ami bilawh la ami
pyenksak üng hleihlaki he awmki he. 16 “Kei Jesuh
naw nami veia sangcim he üng hina ngthu sang khaia
ka khankhawngsä ka tüih lawa kyaki. Kei Davita
mjü üngka; deikhangkia thaikea ka kyaki,” a ti. 17
Ngmüimkhya la cangla naw, “Lawa!” ani ti. Ngjaki
naküt naw pi, “Lawa!” ti kawm. Tui xaiki naküt law se;
ngaihki naküt naw amdanga yeta xünnak tui yah se.
18 Kei, Johan naw hina malam mdanaka cauk hin
ngjaki naküt üng ning jah mcäi veng. Upi iyaw mkhah
siki cun hina cauk üng yuka khuikhanak he Pamhnam
naw a khana mkhah pe hnga khai. 19 Acunüng upi
hina cauk malam mdanaka ngthu mkhyühki cun hina
cauk üng yuka xünnak thinga ktheih la Mlüh Ngcim
a yah vai cun Pamhnam naw lakin pe hnga khai.
20 Ahina mawng jah ngsing saki naw, “Ä, akcanga!
akjäa ka law khai,” a ti. Acukba kya kawm. Bawipa
Jesuh, lawa! 21 Bawipa Jesuha bäkhäknak avana
khana awm se.

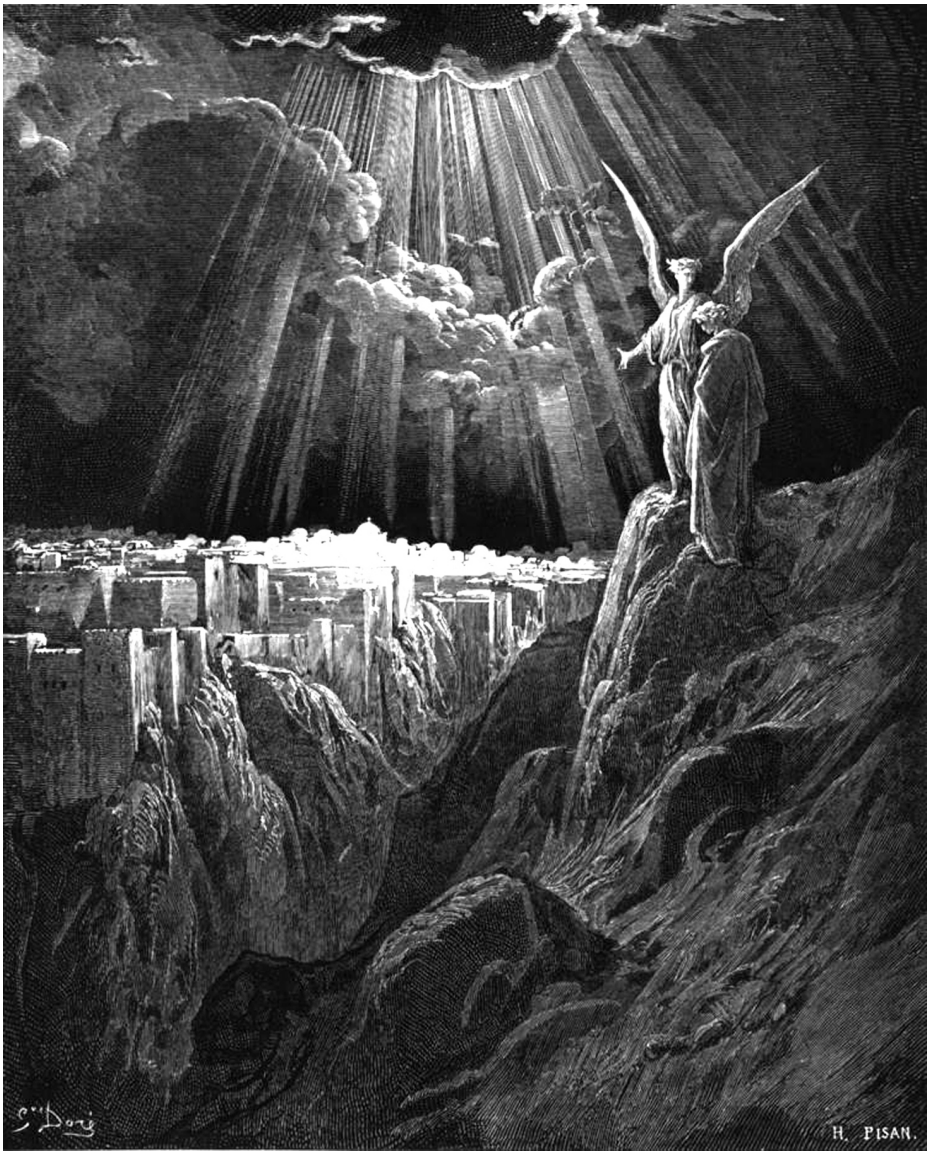

Acunüng Mlüh Ngcim, Jerusalem kthai cun nglamica a ceia hama nglanglawi lü ngtünkia kba Pamhnama vei üngka khankhaw üngka naw kyum law se ka hmuh. Bawingawhnak üngka naw angsang yea, "Pamhnama im nghngicim khyang hea hlawnga awm ve. Amimi am alanga awm khai. Amimi cun a khyang hea kya khai he. Pamhnam amät ami hlawnga awm se ani cun ami Pamhnama kya khai.

Malam Mdannak 21:2-3

Reader's Guide

Daai at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Daai at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Chin-Daai---Daai-Chin-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luhka 8:31
Romah 10:7
Malam Mdannak 9:1
Malam Mdannak 9:2
Malam Mdannak 9:11
Malam Mdannak 11:7
Malam Mdannak 17:8
Malam Mdannak 20:1
Malam Mdannak 20:3

aïdios

Romah 1:20
Judah 1:6

aiōn

Mahte 12:32
Mahte 13:22
Mahte 13:39
Mahte 13:40
Mahte 13:49
Mahte 21:19
Mahte 24:3
Mahte 28:20
Makuh 3:29
Makuh 4:19
Makuh 10:30
Makuh 11:14
Luhka 1:33
Luhka 1:55
Luhka 1:70
Luhka 16:8
Luhka 18:30
Luhka 20:34
Luhka 20:35
Johan 4:14
Johan 6:51
Johan 6:58
Johan 8:35
Johan 8:51
Johan 8:52
Johan 9:32
Johan 10:28
Johan 11:26
Johan 12:34
Johan 13:8
Johan 14:16
Ngsäea Khut 3:21
Ngsäea Khut 15:18
Romah 1:25
Romah 9:5
Romah 11:36
Romah 12:2
Romah 16:27
1 Korintuh 1:20
1 Korintuh 2:6
1 Korintuh 2:7
1 Korintuh 2:8
1 Korintuh 3:18
1 Korintuh 8:13
1 Korintuh 10:11
2 Korintuh 4:4
2 Korintuh 9:9
2 Korintuh 11:31
Kalatih 1:4
Kalatih 1:5
Ephet 1:21
Ephet 2:2
Ephet 2:7
Ephet 3:9
Ephet 3:11
Ephet 3:21
Ephet 6:12
Philipih 4:20
Kolawte 1:26
1 Timoti 1:17
1 Timoti 6:17
2 Timoti 4:10
2 Timoti 4:18
Tihtuh 2:12
Hebru 1:2
Hebru 1:8
Hebru 5:6
Hebru 6:5
Hebru 6:20
Hebru 7:17
Hebru 7:21
Hebru 7:24
Hebru 7:28
Hebru 9:26
Hebru 11:3
Hebru 13:8
Hebru 13:21
1 Pita 1:23
1 Pita 1:25
1 Pita 4:11
1 Pita 5:11
2 Pita 3:18
1 Johan 2:17
2 Johan 1:2
Judah 1:13
Judah 1:25
Malam Mdannak 1:6
Malam Mdannak 1:18
Malam Mdannak 4:9
Malam Mdannak 4:10
Malam Mdannak 5:13
Malam Mdannak 7:12
Malam Mdannak 10:6
Malam Mdannak 11:15
Malam Mdannak 14:11
Malam Mdannak 15:7
Malam Mdannak 19:3
Malam Mdannak 20:10
Malam Mdannak 22:5

aiōnios

Mahte 18:8
Mahte 19:16
Mahte 19:29
Mahte 25:41
Mahte 25:46
Makuh 3:29
Makuh 10:17
Makuh 10:30
Luhka 10:25
Luhka 16:9
Luhka 18:18
Luhka 18:30
Johan 3:15
Johan 3:16
Johan 3:36
Johan 4:14
Johan 4:36
Johan 5:24
Johan 5:39
Johan 6:27
Johan 6:40
Johan 6:47
Johan 6:54
Johan 6:68

Johan 10:28
Johan 12:25
Johan 12:50
Johan 17:2
Johan 17:3
Ngsäea Khut 13:46
Ngsäea Khut 13:48
Romah 2:7
Romah 5:21
Romah 6:22
Romah 6:23
Romah 16:25
Romah 16:26
2 Korintuh 4:17
2 Korintuh 4:18
2 Korintuh 5:1
Kalatih 6:8
2 Thesalonikah 1:9
2 Thesalonikah 2:16
1 Timoti 1:16
1 Timoti 6:12
1 Timoti 6:16
2 Timoti 1:9
2 Timoti 2:10
Tihtuh 1:2
Tihtuh 3:7
Philimon 1:15
Hebru 5:9
Hebru 6:2
Hebru 9:12
Hebru 9:14
Hebru 9:15
Hebru 13:20
1 Pita 5:10
2 Pita 1:11
1 Johan 1:2
1 Johan 2:25
1 Johan 3:15
1 Johan 5:11
1 Johan 5:13
1 Johan 5:20
Judah 1:7
Judah 1:21
Malam Mdannak 14:6

eleēsē

Romah 11:32

Geenna

Mahte 5:22
Mahte 5:29
Mahte 5:30
Mahte 10:28
Mahte 18:9
Mahte 23:15
Mahte 23:33
Makuh 9:43
Makuh 9:45
Makuh 9:47
Luhka 12:5
Jakuk 3:6

Hadēs

Mahte 11:23
Mahte 16:18
Luhka 10:15
Luhka 16:23
Ngsäea Khut 2:27
Ngsäea Khut 2:31
1 Korintuh 15:55
Malam Mdannak 1:18
Malam Mdannak 6:8
Malam Mdannak 20:13
Malam Mdannak 20:14

Limnē Pyr

Malam Mdannak 19:20
Malam Mdannak 20:10
Malam Mdannak 20:14
Malam Mdannak 20:15
Malam Mdannak 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Pita 2:4

Questioned

2 Pita 2:17

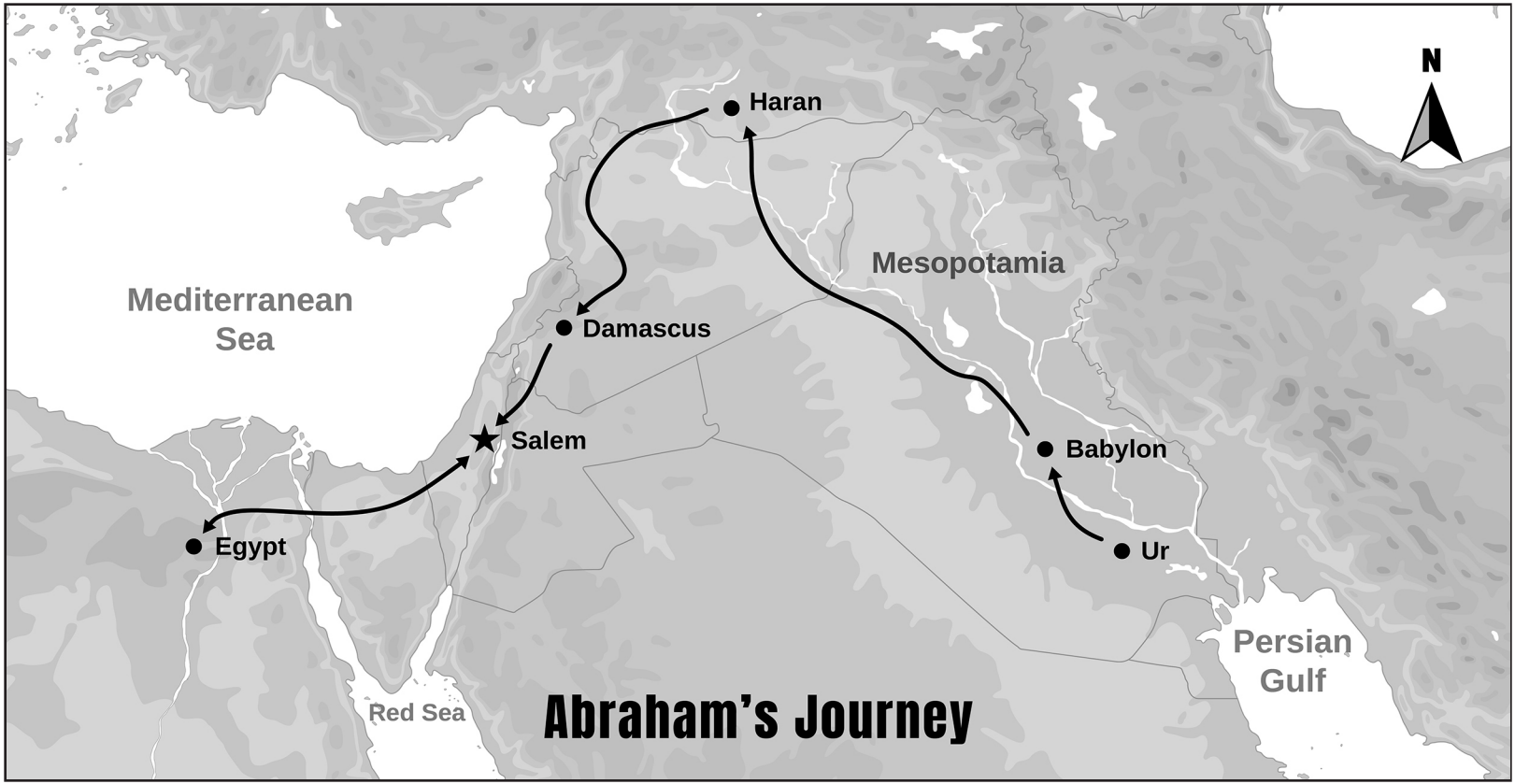

Pamhnam naw khyütam lü a pet vai pe cua Abraham Pamhnam naw a khü üng a kcangnak cun jumeinaka phäha kyaki. Hawa a cehnak vai am ksing xa lü ani naw a pe cun hawih hütki ni. - Hebru 11:8

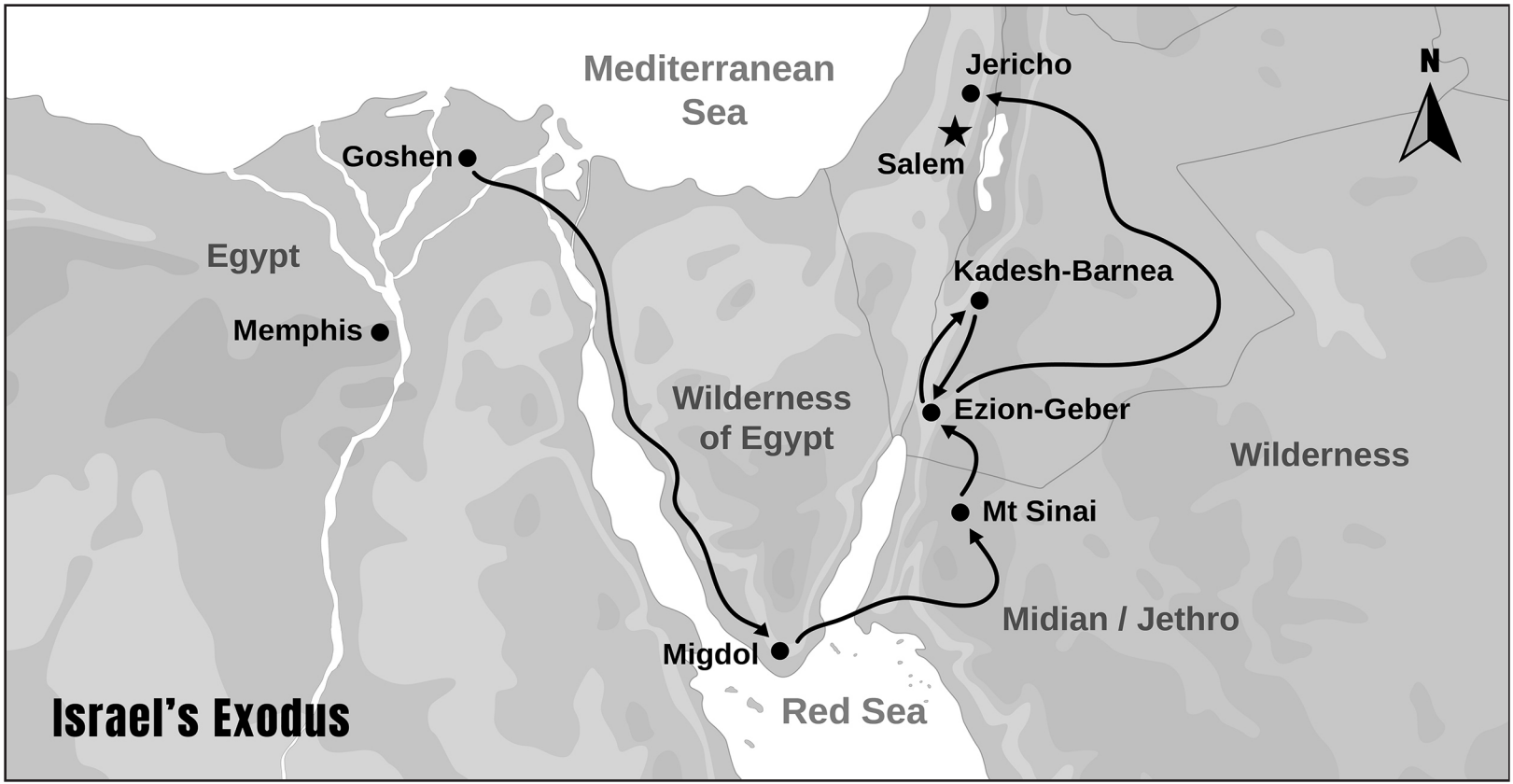

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

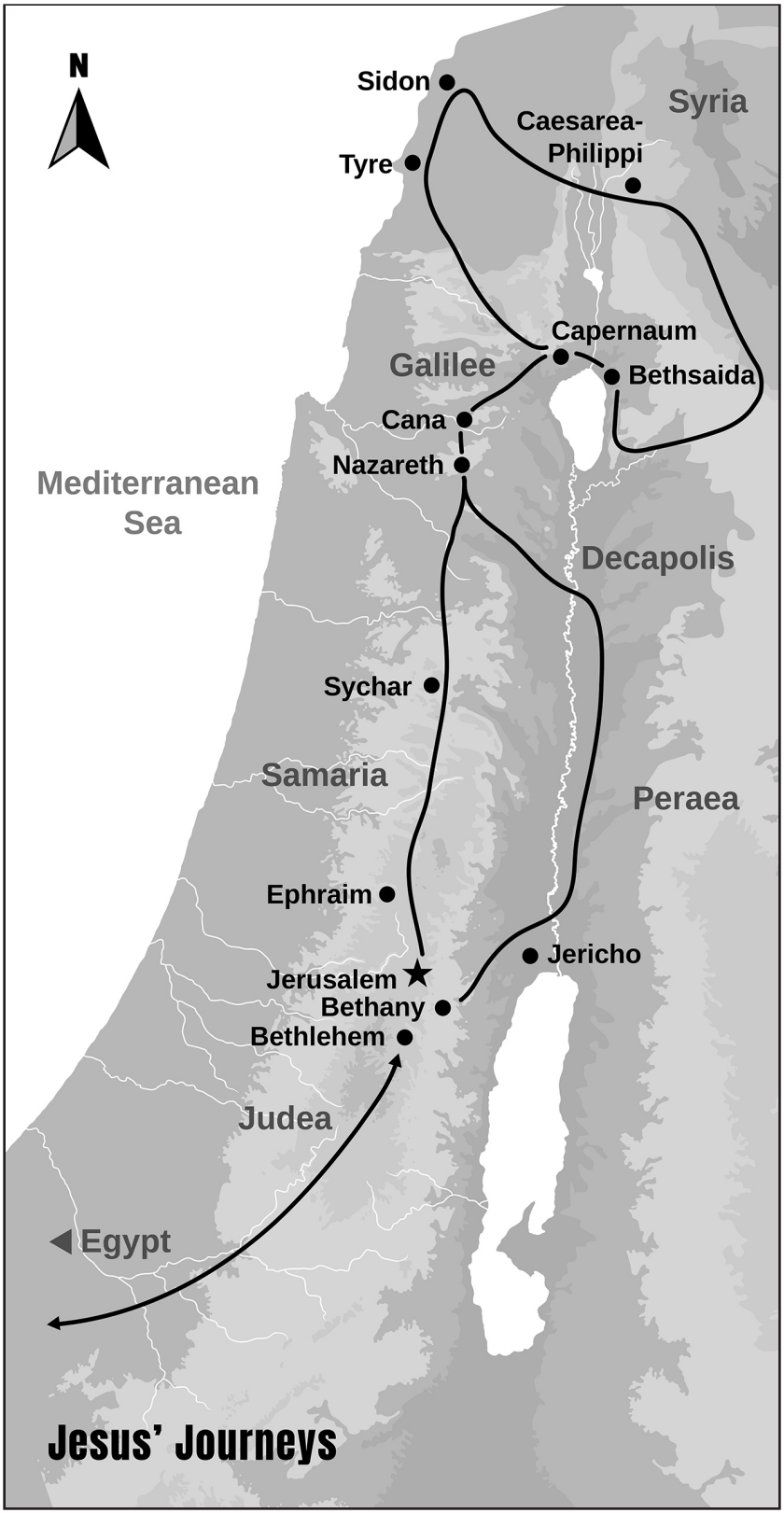

Khyanga Capa cun khyanga khüih vaia am law lü; khyang jah khüih lü khawjah thawnnak vaia a xünnak pe khaia ni a law ve," a ti. - Makuh 10:45

Jesuh Khritawa mpya ja ngsä vaia khü, Pamhnama thangkdaw sang khaia xüa Pawluh üngkhyüh ni. - Romah 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td rowspan="3" colspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Daai at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

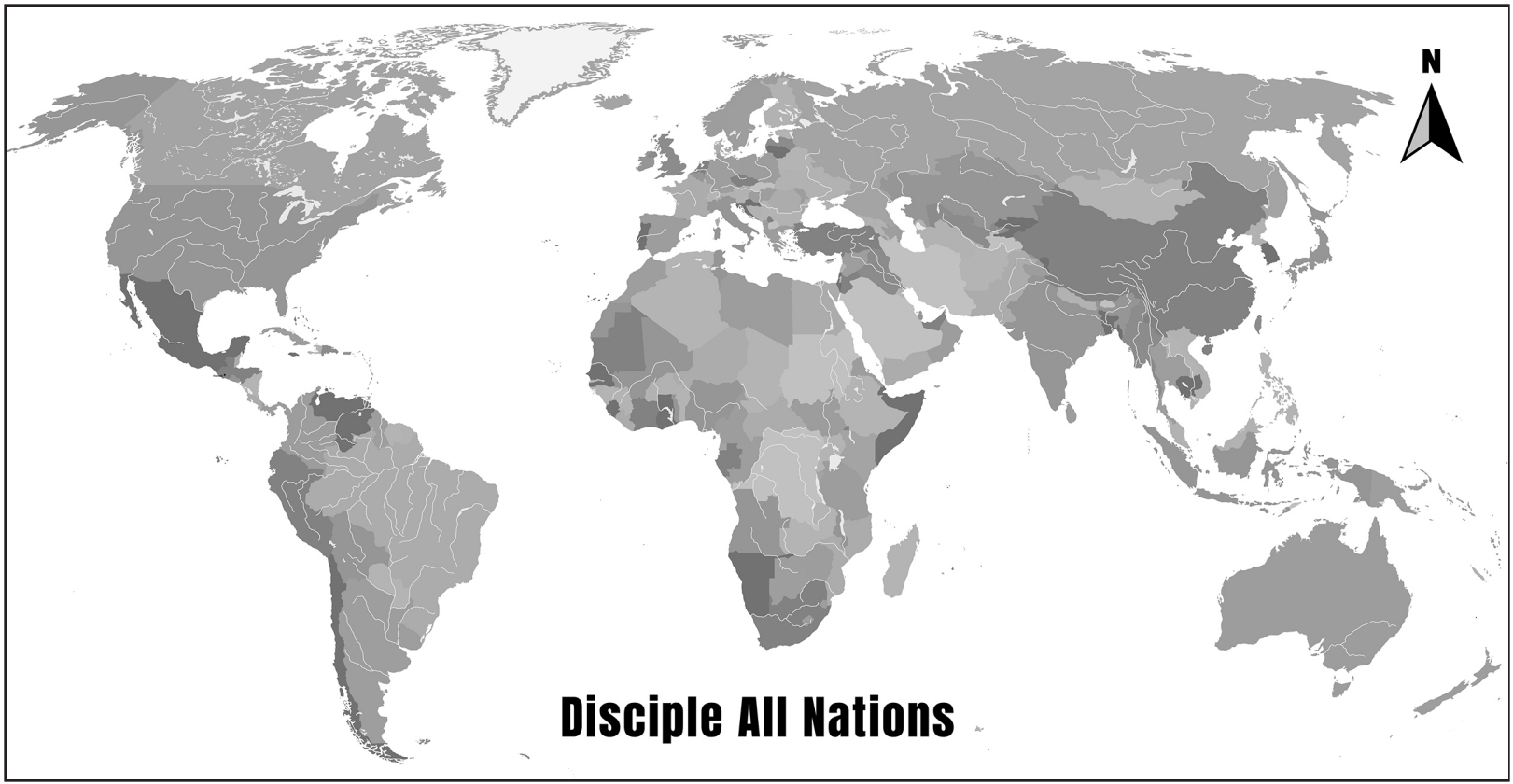

Acunakyase, cit u lü khyang naküt ka hnukläkea jah pyang u lü, Pa, Capa ja ngmüimkhya ngcima ngming üng baptican jah pe ua. - Mahte 28:19